

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGIELL.
CRACOVENSIS

Est. Kr. 1711
35696

Mag. St. Dr.

P

35696

I

La Prigie

Test ~~Walter~~
~~Walter~~

41.

Test. prob

726

410

Roll 179

#

11

Desu
totius
ru

Ut G
cande
Sanct
comm

AUT

Galli
nonic
tuor

A
Jllu
Dom

Ar

A De
nice

Lee
am

MEDITATIONES

41.

SUPER VERITATES CHRISTIANAS ET ECCLESIASTICAS

Desumptæ ex Epistolis & Evangeliiis Missarum
totius anni, atque in singulos illius hebdomada-
rum dies & principalia festa distributæ

UNIVERSIS De CLERO.

*Ut & se ipsos ad Celebrandum seu dignè Communi-
candum, nec non ad quævis Ecclesiastica munia
Sanctè obeunda disponere; & Populum suæ Curæ
commissum debite ac fructuose instruere valeant.*

OPUS UTILISSIMUM.

AUTORE M. *** PRÆBYTERO CURATO
DIÆCESIS LUGDUNENSIS

Gallicè editum, latinitate verò à quodam Ca-
nonico Regulari S. Augustini donatum, in qua-
tuor partes divisum, & pro Bono Cleri Ger-
mania Typis impressum.

NUNC DEMUM

AUTHORITATE & MANDATO

Illustrissimi Excellentissimi ac Reverendissimi
Domini Domini VENCESLAI HIERONYMI
de Boguslawice

SIERAKOWSKI

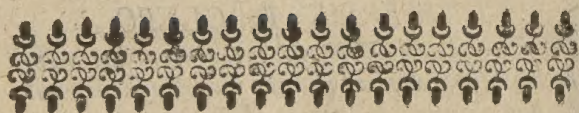
Archiepiscopi Metropolitanæ Leopoliensis

REIMPRESSUM.

PARS AUTUMNALIS.

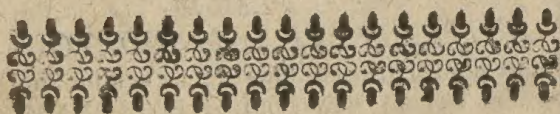
A Dominica Decima Tertia usque ad Domi-
nicam Vigésimam Quartam, seu ultimam
post Pentecost

Leopoli Typis Confrat: SSS. Trinitatis
Cum Privilegio S. R. Majestatis A. D. 1770.

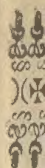

*IGNIS IN ALTARI SEMPER ARDEBIT
QUEM NUTRIET SACERDOS, SUBICI-
ENS LIGNA MANE PER SINGULOS*

DIES. Lev 6. 12.

35. 696
I.

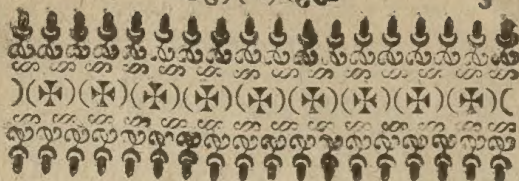
TEE
VI
UL

AB
ejus;
m, j

i.
& fin

PUN

latis,
remor
viliter
positur
nem se
legi, t
JESU

A

DOMINICA DECIMA

TERTIA USQUE AD DOMINICAM
VIGESIMAM QUARTAM. SEU
ULTIMAM POST PENTECOSTEN. I

*Abrabæ dictæ sunt promissiones, & semina
ejus; non dicit, & seminibus, quasi in mul-
tis, sed quasi in uno, & semini tuo, qui est
Christus, Galat 3. 16.*

DE CHRISTO JESU.

1. Est objectum promissionum divinarum,
& finis legis. 2. Omnia ad ipsum referre de-
bemus.

PUNCTUM I. Vult S. Paulus in hodierna
epistola demonstrare Ga-
latas, à falsis doctoribus seductis, atque cæ-
ræmoniis, & observantiis judaicis nimis ser-
viliter addictis, quarum jugum iis erat im-
positum ab ejusmodi hominibus, justificatio-
nem seu justitiam nequaquam affixam esse
legi, sed fidei, seu ut humiliter credatur in
JESUM Christum; unicum objectum omni-

As

una

um promissionum, & finem totius legis, *Abrahæ factæ sunt promissiones*, ait, & *semini ejus*; & scriptura non addit, ait Apostolus, *seminibus illius*; quasi plura essent semina, sed semini; *quasi in uno, & semini tuo, qui est Christus*. Nihil promisit DEUS, nisi JESU Christo, hunc constituit heredem omnium bonorum suorum; nulla est gratia, nulla hæreditas, nulla spes, nisi in Christo JESU, in quo & per quem omnia completa, & consummata sunt. Per ipsum, ait Theodoretus in hunc locum omnes nationes sunt benedictæ verum est, adjungit hic S. Pater, quod Moyses, Samuel & Elias, & alii justi veteris testamenti; ab Abraham descenderrint, & ad perfectionem virtutis pervenerint, *sed non sunt illud semen, quod attulit benedictionem gentibus*. A nullo alio gentes hanc habent, nisi à Christo JESU, cui in persona Abrahami factæ sunt promissiones, & per quem omnes implentur in iis, qui credunt in ipsum. Pariter Christus JESUS est finis legis, quia ad aliud non servivit lex, nisi ut nos ad JESUM Christum perduceret, *lex pedagogus noster fuit in Christo*. Lex per seipiam neminem justificare potuit; *in lege nemo justificatur apud Deum*. Gal. 3. Tota illius virtus in eo consistebat, ut homini peccatori ostenderet magnitudinem, & profunditatem vulnerum nostrorum, ut cognita per propriam experientiam & inutilitate

rate conatus sui, & violentiam morbi, ardentius suspiraret, & expeteret auxilium & gratiam celestis Medici, in ipsumque crederet, qui eum solus curare & salvare posset; *finis enim legis Christus, ad justitiam omni credenti.* Rom. 10. 4 En veritates, quæ per totam epistolam suam repetuntur; sunt autem non minus nobis, quam Galatis necessaria, quamvis haud versemur in periculo cadendi in Judaïsmum, quia nonnisi ad nos humiliandos tendunt. Ad vivum ostendunt nobis miseriam nostram, debilitatem nostram, ac impotentiam; obligantque nos ad recurrendum in fide, ad divinum liberatorem nostrum. Hunc ex illis fructum trahere debemus, in quem effectum.

PUNCTUM II. Discamus referre omnia nostra in JESUM Christum, tanquam in finem nostrum, ponereque in eo omnem nostram fiduciam. Perierunt Judæi ideo, quia in propria sua justitia confidebant, neque Christum JESUM considerabant, tanquam finem legis. Pari modo etiam plurimi Christiani, imò etiam Clerici ex hac ipsa causa pereunt. Nam quot sunt, qui pro eo, ut omnia in JESUM Christum referant, pro fine suo aliud non habent, nisi res caducas? quot sunt, qui alium in finem non prædicant, nisi ut propriam vanitatem pascant? qui confessiones audiunt, ut curiositati suæ satisficiant? qui functiones ministerii sui Ecclesiastici ali-

ter non exercent, nisi ut suæ avaritiæ consu-
lant? denique quot sunt, qui pro fine suo, cur
hunc statum amplectantur, aliud sibi non præ-
figunt, quam ut vitam commodiorem ac mol-
liorem ducere quæant? omnes isti & similes
non considerant Christum tanquam finem su-
um. Habent; pro fine suo res, quæ finem ha-
bent; & ipsi pariter cum illis; quia vita il-
lorum finem habebit, & cum vita etiam vā-
nitas, avaritia, curiositas, commoditates, vo-
luptates, gaudia, & ejusmodi transitoria de-
licia. Tristis sane est finis iste, sed dignus
his, qui cum sint facti, seu destinati ad bonum
infinitem consequendum, cor suum corrup-
pi ab ejusmodi rebus vilibus sinunt, à quibus
falluntur & decipiuntur. Aspiciamus igitur
JESUM Christum, ut finem nostrum ultimū.
Qui omnes actiones suas ad eum referunt;
qui gloriam ejus in omnibus quærunt, qui e-
um sibi semper præsentem statuunt, ut ma-
gistrum & Dominum suum; denique illi, qui
sive prædicent, sive confessiones audiant,
sive alia Sacramenta administrent, sive alio
quocunque exercitio, aut functione ministe-
rii sui occupentur, eum tanquam principium
& finem omnium. quæ faciunt, conside-
rant & respiciunt, non decipientur, neque
fraudabuntur spe sua; hi tales respexerunt
JESUM Christum, tanquam finem suum ul-
timum, ipse est veritas via & vita, hi ibunt,
& pervenient ad eum & talem vitam inve-
sient,

nient, quæ finem non habebit, **JESUS** Christus heri & hodie, & in sæcula. Hebr. 13. 8. Eruntque cum ipso hodie, cras & in æternum. Fac de hoc ipso præparationem tuam ad Missam. Docet te S. Paulus, Christum **JESUM** esse finem legis; dirige intentionem tuam ad hunc finem; *intentio dirigatur in finem, dirigatur in Christum*, ait S. Augustinus, in Psal. 54. quæ re autem appellatur Christus finis noster? quia omnia nostra ad eum referre debemus, *Et cum ad eum pervenimus, ultra quod quæramus, non habebimus.* Ipse dedit nobis exemplar vitæ, per quam ad eum pervenire valeamus; ipse ergo, & exemplum nobis vivendi protosuit in hac vita, & præmium vivendi in futura vita. O **JESU**, ah! fiat hoc, esto exemplar & finis noster, in hac vita, ut te mereamur habere in præmium per totam æternitatem! Amen, fiat, fiat.

* * * * *

FERIA SECUNDA.

Conclufit Scriptura omnia sub peccato. ut promiffio ex fide **JESU** Christi daretur creditibus Gal 3. 22.

DE PECCATO ORIGINALI.

1. Status miserabilis, ad quem per peccatum Adami redacti sumus.
2. Superabundans bonitas **JESU** Christi, qui ab illo nos deduxit.

PUNCTUM 1. Conclufit S. Paulus e-
sto

stolam, quam hic meditatur, per stupenda
 verba, quæ omnes homines humiliare debent,
 sive vixerint ante legem, sive post illam, si-
 vè Judæi sint, sive gentiles. Declarat, quod
 omnes rei sint, & misericordiæ DEI ege-
 ant, quia omnes sub peccato sunt, ut id, quod
 promissit Deus, adimpleretur per fidem JESU
 Christi quo ad illos, qui credituri essent in
 eum, utque omnium ora clauderentur, &
 obmutescerent, qui propriam justitiam jacta-
 re vellent, & non aperirentur, nisi ad glori-
 ficandum, & exaltandum, infinitas divitias
 bonitatis, & charitatis divini nostri Libera-
 toris & Redemptoris; *conclust scriptura om-
 nia* Sc. Chrysest & Theodoretus ibi. In-
 stituamus desuper meditationem nostram.
 Credamus abique disputatione aut hæsitati-
 one veritatem istam de peccato originali.
 Superba & nimis quam audax est cogitatio,
 examinare velle, quomodo fieri possit, ut om-
 nes homines peccatores facti sint per ino-
 bedientiam unius solius hominis? lapsus
 Pelagianorum & Socinianorum, qui articu-
 lum hunc ad trutinam rationis examinare
 voluere amissa propterea fide, docere debet
 fideles omnes, ut se humiliter submittant
 huic decisivæ sententiæ Apostolicæ; *per unum
 hominem peccatum in hunc mundum intravit,
 & per peccatum mors: & ita in omnes homi-
 nes mors pertransit, in quo omnes peccave-
 runt.* Rom. 5. 12. Verum est: nos haud
 intel:

post Dominic. decim: tert. post Pent. 9

intelligere, aut comprehendere posse: quatione peccatum ante tot sæcula præterita commissum ad nos usque devenerit; verum si hoc mysterium peccati originalis non admittas, neque teipsum comprehendere potes. Quidquid videmus, & in nobis experimur, corruptionem aliquam clarè indicat, non per naturam, ergo per peccatum. Igitur firmiter credamus hanc magni momenti veritatem, DEUS eam clarè revelavit in scriptura; Ecclesia eam semper docuit, & in ea fundatur tota œconomia religionis & fidei nostræ. *In causa duorum hominum, quorum per unum venundati sumus peccato, & alterum redimimur à peccatis, propriè fides Christiana consistit*, ait S. Augustinus l. 2. de peccato orig: c. 24. Ea! quid sufficere debebat, ut de hac veritate convincamur. Conjiciamus deinde oculos in mala illa, quæ peccatum istud in hunc mundum introduxit; *magno illi primi hominis peccato*, pergit S. Aug: de Nupt. & concup. l. 1. c. 34. *natura nostra in deterius commutata, non solum facta est peccatrix, sed etiam genuit peccatores*, id est, quod omnes filii Adæ cum ipsa vita contrahant peccatum, & cum peccato ignorantiam in intellectu, malitiam in voluntate, rebellionem in corpore, & infelicem pruritus ad malum, ita ut omnino infelices nascamur, subiecti omni generi infirmitatum, mortis, ignorantie concupiscentie,

man

mancia peccati & diaboli, inimici DEI, filii iræ, digni inferno. O statum deplorandum! qui juxta S. Ambrosium in Luc. 1. 4. c. 4. causa fuit, cur maledixerit Job diei natiuitatis suæ, *pereat dies, in qua natus sum.* Job 3. 3. Super quo ipse etiam David in Throno suo contremuit. *Ecce enim, ait Psal. 50. in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* Ob quem ingemuit S. Paulus & continuo suspiravit, quousque liberaretur ab hac infelicitate. *Infelix ego homo &c.* Rom. 7. 25. Ingemiscamus etiam nos, una cum Sanctis, in consideratione tot miseriarum, quæ nos circumdant, & funestæ sequelæ sunt peccati originalis. Verum ne consideratio ista ad desperationem nos adigat.

PUNCTUM II. Admiremur infinitam Christi JESU bonitatem, qui pro nobis, etsi pro tunc impijs, & declaratis inimicis Patris sui, mori dignatus est, consideremus liberalitatem ipsius, quæ omnem excedit linitem, ac longè superat & numerum & malitiam peccatorum omnium hominum; nam, ut Apostolus Rom. .5. 20. ait: *ubi abundavit delictum, superabundavit gratia*, id est, pro ut annotat S. Augustinus, haud contentum fuisse Christum JESUM, ut gratiam nobis faceret, remittendo nobis peccatum in natiuitate nostra contractum, sed voluisse insuper nobis remittere omnia illa peccata, quæ huius

post Dom: decim: tertiam post Pent. 11

nostro primo peccato propria voluntate & malitia superaddituri essemus, *non tantum ei peccato, in quo omnes peccaverunt, sed etiam iis, quæ addiderunt, gratia remissionis datur.* lib. 1. de peccat. meritis c. 13. Quocumque igitur peccato gravatissimus, fiduciam nostram in Christo JESU collocemus, gratia ipsius longè efficacior & potentior est ad nos salvandum, quam peccatum, ad nos perdendum; diffidamus nobis ipsis, exemplum Adami & relapsus nostri post lapsum ipsius & postquam per gratiam ipsius sanati fuimus, palam nobis ostendunt, non esse hominem ex se ipso ad aliud idoneum, quam ut dona DEI perdere possit; solus DEUS reparare potest damna nostra; peccatum is causa fuit, cur & Adam & omnes illius posterii, justitiam originalem amiserint, mortique, ac omnibus miseriis illam præcedentibus & subsequentibus, subiaceant; verum gratia JESU Christi omnia ista mala sanat; destruit peccatum Adami, & infinita alia aliorum hominum, quæ posterii illius superaddiderunt peccato primi parentis sui; utiles & proficuas nobis facit ærumnas, & miseras vitæ hujus; & liberat nos ab iis, quas in altera vita promeriti fuisset; restituit iustitiam modò quòdam procius victorioso; dicit longè majorem & abundantiorē justitiam, quam fuerit illa, quā nos Adam privavit; facit, ut in illa, perseveremus, & denique

nique nos reddit gloriosos & immortales in Cælo. Dignæ sunt veritates istæ, quæ à Clericis & ab omnibus fidelibus considerentur, & expendantur; multùm conducere possunt ad excitandos in iis affectus admirationis, humilitatis & gratitudinis. Fac o JESU, ut in nobis hos producant effectus; ut non privemur ob nostram superbiam & infidelitatem illâ superabundantiâ gratiæ, quam tanta liberalitate supra omnes homines effudisti, ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per justitiam in vitam æternam, per JESUM Christum Dominum nostrum. Rom. 5. 21. Pro preparatione ad Missam & gratiarum actione post illam, sit gratiarum actio, laus & benedictio divino Redemptori tuo, quod vitam gratiæ tibi contulerit, quam per peccatum perdidisti, roga illum, ut eandem conservare dignetur per Sanctissimam Eucharistiam. Te ipsum in hunc finem totum ipsi consecra, illumque ex toto corde ama. O JESU! vive in me. & ego non vivam, nisi propter te. Ecce DEUS Salvator meus, fiducialiter agam, & non timebo; quia fortitudo mea, & salus mea Dominus, & factus est mihi in salutem. Jsaïæ. 12. 2.

* * * * *
FERIA TERTIA.

Dum iret JESUS in Jerusalem, transibat per mediam Samariam & Galileam; & cum

post Dom: decim: tert. post Pent. 13
cum ingrederetur quoddam Castellum, occur-
rerunt ei decem viri leprosi. Luc. 17. 11,

CLERICI DEBENT AD EXEMPLUM JESU CHRISTI.

1. Prædicare ubique.

2. Et omnibus hominibus benefacere.

PUNCTUM I. **N**on transiliamus hæc pri-
mæ verba Evangelii, quin
in iis subiectum & materiam aliquam pro in-
structione nostra indagemus. Venit Filius DEI
in hunc mundum, ut esset exemplar omnium
Christianorum. Erat spatium triginta annorum
perfectum exemplar solitariorum, & tribus
ultimis annis vitæ suæ personarum publicæ-
rum. Et sanè, à tempore, quo debebat se-
ipsum manifestare mundo, quousque iterum
ad Patrem suum redire debebat, videmus
eum in continua actione, seu laboribus, cir-
cuibat *JESUS omnes civitates & Castellæ
& docens in Synagogis eorum, & prædicans
Evangelium regni, & curans omnem languo-
rem, & omnem infirmitatem.* Matth. 9. 35.
Hæc erat illius occupatio. Docebat in omni
loco, & sanabat omnes ægros. Si quæra-
mus, quid fecerit in Jerusalem, in Samaria,
in Galilæa, ubique eum inveniemus successivè
occupatum in his duabus functionibus; quæ
etiam est illa duplex occupatio? qua nobis
imponit, prædicandi nimirum ubique, & om-
nibus benefaciendi; quia etsi DEI Filius es-
sentialiter sit omnium Christianorum specialiter

tamen Clerici eum imitari debent, ita est, quilibet Sacerdos, quivis pastor, ad exemplum hujus solis justitiæ debet esse in continuo motu; nunquam in quiete, expandendo lumen, & charitatem quaquaversum, ita ut nemo sit, qui de influentia ipsius non participet; *nec est, qui se abscondat à calore ejus.* Psal. 28. Hinc dixit JESUS ad Apostolos suos, Matth. 5. 14. *Vos estis lux mundi, nemo accendit lucernam, & ponit eam sub modio, sed supra candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.* Censetur lumen Pastoris sub modio positum & absconditum, & consequenter inutile, quando scientiam suam sibi soli reservat, nec aliis communicare vult lumina, quæ à DEO accepit, ait S. Gregorius M. *pastoral.* p. 1. c. 5. Eni igitur primam obligationem illorum, quos DEUS supra candelabrum Ecclesiæ suæ posuit, oportet, ut publicè prædicent & privatim; ut instruant ignorantes & confundant libertinos. Hinc est, cur Apostolus huic nomini *Pastorum* etiam hoc nomen *Doctorum* adjunxerit, ait S. Augustinus epist. 155. ad Maced. *alios autem Pastores & Doctores* Eph. 4. 11. ut intelligant Pastores, officium illorum esse prædicare, & docere alios. Sunt instar cuiusdam speculatoris, quos DEUS in sublimi loco constituit, ut super alios invigilent, & populum suum securum reddant, eumque, quid faciendum sit, moneant; ita enim ait

Deo

post Dom. decim. tert. post Pent. 15

Dominus: si dicente me ad impium: morte morieris, non annuntiaveris ei, neque locutus fueris, ut avertatur à via sua impia, & vivat; ipse impius in iniquitate sua morietur; sanguinem autem ejus de manu tua requiram. Ezech. 3. 18. An pluribus opus sit, ut timeamus, silentium adeò peccaminosum, sive ex negligentia; sive ex ignorantia, sive ex fœcordia originem trahat, siquidem cernimus, illud in causa esse, cur tot animæ æternū pereant? *impius in iniquitate sua morietur*, de quibus tamen strictissima redanda erit DEO ratio, *sanguinem ejus de manu tua requiram*? Jf. 6. 5. Fac super hoc reflexionem & attentionem aliquam; & si forte in re tanti momenti ipse deliqueris, pete à DEO veniam, exclamando cum Propheta: *væ mihi, quia tacui*.

PUNCTUM II. Considera, satis non esse solutam esse linguam Ministri Christi JESU ad annuntiandum seu prædicandum Evangelium illius; oportet insuper applicare se ad benefaciendum omnibus hominibus, quicunque demum sint ad exemplum divini Magistri sui, de quo scriptum est: *pertransit, benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo*. Act. 10. 38. Nihil charitatem ipsorum effugiat, debent reducere peccatores ab errore viæ suæ, consolari viduas & pupillos; habere manus semper apertas, ad solatiū pauperum & infirmorum; non possunt quicquam

dem

Feria Tertia

dem eos sanare per miraculum, instar DEÏ Filii, verum juvare debent eos. eosque inquirere, prout ipse quæsit; debent esse ocularius, qui eos indaget in locis secretis, cum pudor eos occultat, & manus, quæ eos à miseria; ad quam redacti sunt; educat; & quia redditus & proventus Pastorum; quamvis bene eos impendant, haud sufficere possunt ad succurrendum omnibus indigentis suorum Parochianorum, hortari debent fideles, ad contribuendum aliquid & conjungendas vires suas, ut ambo satisfacere valeant primariæ & maxime essentiali obligationi cujuslibet Christiani, ad exemplum primorum fidelium. Act. 4. 34 qui vendebant possessiones suas, & pretium illarum ponebant ad pedes Apostolorum; ut distribuerentur unicuique, prout cuique opus erat. Bone DEUS! quandoam videbimus reforescere hanc primævam charitatem? fiet hoc tunc: quando ipsi etiam Clerici populo suo præverint suo proprio bono exemplo. In Sacerdote Christi omnia debent esse vocalia, est animadversio & instructio S. Hieronymi: dum rationem affert, & dat, cur Summus Pontifex Judæorum in veste sua portaverit tintinabula Exodus: 28 40. & S. Gregorius Papa explicans verba ista Christi JESU, Matth. 5. 13. vos estis sal terræ; ait; pastores debere esse respectu populi sui instar petreæ salis. Si oves infirmantur; & morbo quodam laborant; neque

neque
hitur
nimali
vum
stendi
cende
omni
tio bo
sumus
Pro pr
JESU
rit hoc
di dup
raffi.
que su
admon
quasi
diatur
que op
Epist.
98

Ite,
est, de
DE
i. R
ta. 3ti
ne cont
PUNCT
mur, ac
Medit.

post Dom. decim. tert. post Pent. 17

neque manducare quidquam volunt, appo-
nuntur ipsis petra salis; lambere incipiunt a-
nimalia ista hanc petram; acquirunt sic no-
vum gustum; & à morbo suo curantur. O-
stendit comparatio ista, nostrum esse reac-
tendere fervorem fidelium, & movere eos
omni adhibito medio & conatu, ut exerci-
tio bonorum operum se dedant, si ergo sal-

sumus, condire fidelium mentes debemus.
Pro preparatione ad Missam rogà Christum
JESUM, ut hanc tibi gratiam concedat; e-
rit hoc medium satisfaciendi huic tuæ gràn-
di duplici obligationi, quàm modò conside-
rasti. Curare namque Sacerdotem necesse est,
quæ singulis dicat, unumquemque qualiter
admoneat; ut, quisquis Sacerdoti jungitur,
quasi ex salis tactu, aeternæ vitæ sapore con-
diatur. Greg: ibid. Ut vitæ viam ipsa quo-
que opera Sacerdotis clament. Idem lib. 1.
Epist. 24.

FERIA QUARTA.

*Ite, ostendite vos Sacerdotibus, & factum
est, dum irent, mundati sunt. Luc 17. 14.*
DE UTILITATE CONFESSIONIS.

1. Remittit peccata. 2dò. Restituit meri-
ta. 3tiò. Procurat gaudium, & quietem bo-
næ conscientie.

PUNCTUM I. Peccatum lepra est spiri-
tualis, ut ab hac cure-
mur, accedere debemus Sacerdotes, quem
Medit. Pars Autum. B admo-

admodum leprosi, de quibus sermo est in hodierno Evangelio; est hoc mandatum Domini in Ecclesia statutum; sequamur illud fideliter; detegamus morbos nostros Ministris JESU Christi *ite ostendite vos Sacerdotibus; si hoc faciamus, prout oportet, sanabimur; & factum est, dum irent, mundati sunt.* Non est crimen adeo enorme, cujus absolutio-
nem & remissionem in confessione non inveniamus, si hæc fiat humiliter, integrè, sincerè, & cum vera contritione. *Delictum meum cognitum tibi feci,* ait David Psal 31. 5. *& tu remisisti impietatem peccati mei; dixi, confitebor adversum me iniquitatem meam Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei.* Supra quem locum ait Origenes, hom. 3. in Levit. vide, quomodo confessio mercedem sit securum obtinendi remissionem peccatorum suorum? qui prævenit diabolum, accusando semetipsum, non poterit esse accusatus ab hoc inimico in die judicii. Oportet item detegere plâgas nostras, ait, non solum DEO, sed etiam medicis, qui in Ecclesia ad sanandum constituti sunt. Est aliquod peccatum, ait S. Augustinus in Psal. 58 quod DEUS pro sua misericordia non possit condonare; si quæris, quale sit hoc? respondendo, est defensio peccatorum, quæ commisit, si nimirum peccatorum ex superbia & obstinatione se reum sateri recusat; *est* *quædam iniquitas, quam, qui operatur, fiet*

non potest, ut misereatur ei DEUS; quæ-
ritis fortè, quanam sit illa? ipsa est defensio
peccatorum. Nam, quo pacto DEUS dignatur
ignoscere, ait idem hom. 50. c. 9. Quod
homo dedignatur agnoscere. Qui seipsum in
iudiciis humanis accusat, perdit causam su-
am; accusare autem se coram DEO, & in
tribunali pœnitentiæ, est salvari, exomolo-
gesti, cum accusat, excusat; cum condemnat,
absolvit, Tertul. de pœnit. c. 6. amplecta-
mur itaque praxim tam facilem, & tam lu-
crosam; si confiteamur peccata nostra, fidelis
est, & justus, ut remittat nobis peccata no-
stra, & emundet nos ab omni iniquitate. 1.
Joan: 1. 9. En primam utilitatem confes-
sionis!

PUNCTUM II. Secunda est, quod red-
dat animæ pulchritudinem suam. Peccatum
ei abstrulit omnia merita, virtutes, & bona
opera omnia, verum per pœnitentiam hæc
omnia iterum recuperat; initium bonorum
operum est confessio malorum operum, ait S.
Augustinus tr. 12. in Joan. Totus sordidus
& deformatus eras ob multitudinem & enor-
mitatem peccatorum tuorum; confitere ait
S. D. explicans verba ista Prophetæ Ps. 95.
6. confessio & pulchritudo in conspectu ejus;
ut ab hac sorditate libereris, & novam justi-
tiæ pulchritudinem induas; sordus eras;
confitere, ut sis pulcher. Aug. ibid. Aberra-
sti instar filii prodigi, & in cœcum impuri-

tatis cecidisti, si verò te laveris in hoc balneo pœnitentiæ; si sincerè ad DEUM rever-
taris cum vero ac intimo dolore, infinita ipsius
misericordia te recipiet; amicitiam suam
tibi iterum concedet; dabit qualitatem Fi-
lii DEI, & ius ad hæreditatem æternam, qua
te indignum reddidisti, id, quod, ut S. Paci-
anus parænes ad pœnit. ait, nobis indicatur
per hæc verba Evangelii Luc. 15. 22. *citò
proferte stolam primam, & indui te illum; &
date illi annulum in manu ejus, & calcea-
menta in pedes ejus.* O qualis consolatio pro
peccatoribus! si ad hoc attenderent, anne
integris annis absque confessi one in peccatis
suis permanerent? minimè, vide, ut eos de
talibus moneas, & utere hoc motivo ad per-
suadendam eis pœnitentiam, & ad invitandū
eos ad confessionem. In hunc effectum.

PUNCTUM III. Nota, confessionem
3tiam quamdam asferre utilitatem, nimirum
procurat gaudium & quietem bonæ conscie-
ntiæ. Bellum erat peccatori cum DEO
suo; sed per confessionem exactam & sincer-
ram pacem stabilit, & quiete ac pace fruitur,
qualis vix exprimi potest. Obtena hac pa-
ce per sacram absolutionem, aliter labo-
randum non est, nisi ut cicatricēs à peccatis
relictæ in anima cūrentur. Si quis post dili-
gens examen adhibitum, ad cognoscendā
peccata sua, ad eaque Sacerdoti aperiendā,
forte alicujus oblitus fuerit, non propterea
in-

inquietari debet, confessio non est tortura
animarum, prout hæretici ajunt, sed potius
à contrario inventa est, & introducta ad qui-
etandam conscientiam, & extinguendos re-
morsus illius, prout Concilium Tridentinū
sess. 15. de pœn. c. 9 docet. Scito, melius
esse memoriæ tuæ aliquid deesse, quàm con-
tritioni, seu dolori de peccatis. Si quis ergo
iterum recordetur peccati cujusdam obliti, de-
bet illud simpliciter fateri; si verò illius
recordari non potest, satis est, si veniam de
illo petat à Christo JESU, Supremo Sacer-
dote & Pontifice; quantò rigidior atque terri-
bilior est contra peccatores, qui conversio-
nem cordis sui negligunt, tantò majorem
bonitatem & misericordiam ostendit erga
eos, qui aliquid præcisè ex defectu memoriæ
omittunt. Odium extremum concipe contra
omnes defectus tuos; & sic omnes tibi con-
donabuntur; si ex oblivione de aliquo te-
ipsum non accuses, quæ tibi voluntaria non
est, contentus est DEUS corde tuo: nec di-
potest, quàm bonus sit erga eos, qui recto
sunt corde, *quàm magna misericordia Domi-
ni, convertentibus ad se* Eccles. 17. 28. En!
fructus & utilitates confessionis! explica eos
populo tuo! sed esto primus ipse, qui ex hac
doctrina proficias; roga in hunc finem DE-
UM in præparatione tua ad Missam, ut om-
nes illas dispositiones tibi concedere digne-
tur, quas Sacramentum istud ad quod tories

accedis, exigit. Fac Domine, ut nonnisi po-
testatem illam considerem, & attendam, quā
iis dedisti, quos iudices & medicos animarum,
nostrarum constituisti, ut cum iis, tanquam
tecum ipso loquar, si eis peccata mea dete-
go. Libenter me submitto, & subeo confu-
sionem illam, quam merentur peccata mea;
eamque tibi offero, ut incipiam sic expiare
peccata mea; fac mihi gratiam istam, bene
explicandi illa huic iudici, qui alium in fi-
nem ea cognoscere non debet, nisi ut ab illis
me absolvat, & me tibi reconciliet. O uti-
nam me ita praesentare & sistere valerem in
& coram tribunali poenitentiae: & taliter in-
tus constitutus forem, qualem teipsum Patri
tuo praesentasti, dum totius mundi delicta in
teipsum suscepisti! *DEUS tu scis inspicienti-
am meam, & delicta mea à te non sunt ab-
scondita. Operuit confusio faciem meam.*
Psal. 68.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA QUINTA.

Unus autem ex illis, ut vidit, quia mun-
datus est, regressus est cum magna voce, ma-
gnificans DEUM; & cecidit in faciem ante
pedes eius, gratias agens; & hic erat Sama-
ritanus. Luc. 17. 15.

DE GRATITUDINE.

1. Recognitare debemus DEI beneficia.
2. DEO gratias pro illis agere.
3. Ex illis proficere.

PUN.

RUNCTUM I. **A**sumamus leprosum
hunc pro duce nostro ad
addiscendam gratitudinem, quam DEO de-
bemus ob gratias ab illo acceptas. Tria fe-
cit, in quibus consistit perfecta gratitudo jux-
ta S. Thomam 2. 2. q. 107. art. 2. in c. 1.
1°. quamprimum se sanatum vidit, de be-
nefactore suo cogitat, ad eumque reve-
ritur; *ut vidit, quia mundatus est, regressus*
est. 2°. Glorificat DEUM alta voce; *cum*
magna voce magnificans DEUM. 3°. ad-
jicit se ad pedes JESU, tanquam qui velit
illi semper adhærere, & ab eodem nunquam
separari. *Et cecidit in faciem, ante pedes*
JESU. Imitemur illum. Recogitemus be-
neficia à DEO accepta; studeamus nos gra-
tos exhibere, & ex iis proficere. Persuasi,
ac certi de hoc, nil boni in nobis esse, quod
à DEO non sit, quamprimum memores si-
mus misericordiarum suarum erga nos; a-
scendamus igitur usque ad primas gratias,
quæ sunt, quasi primi annuli catenæ hujus ex
qua prædestinatio nostra constat. Creavit
nos DEUS paulò inferiores Angelis, sed ca-
paces ejusdem cum ipsis beatitudinis; dedit
nobis animam immortalem; & nequaquam
in vanum recepimus animam istam; postquam
enim amaverimus DEUM, & servierimus ei
super terram, possidebit hæc DEUM in Cæ-
lis æternum. Ex hoc progrediamur ad do-
num ineffabile, quod Pater æternus contulit
nobis

nobis per Filium suum JESUM Christum in mysterio Incarnationis, quod à nobis infinite tam quamdam exigeret gratitudinem, si talis capaces essemus. Veniamus, deinde ad gratias illas, quas in Ecclesia, & Sacramentis invenimus, ubi peccata nostra in sanguine JESU Christi abluuntur; cum interim alii mortui sint in impœnitentia & sepulti in abyſſo desperationis. *Abyſſi operuerunt eos; descenderunt in profundum quasi lapis.* Exod. 15. Computemus omnes has grâtiâs; neque obliviscamur earum, quæ specialiter nobis ut Clericis collatæ sunt; consideremus, quomodo separaverit nos DEUS à communi plebe, ut essemus consecrati servitio illius, quomodo conservaverit nos in statu adeò sublimi, quod benedictionibus prævenit nos in functionibus ministerii nostri, à quot periculis nos liberârit; omnia ista nobiscum expendamus & fateamur, quod totum debeamus misericordiæ divinæ. *Misericordia Domini, quia non sumus consumpti; quia non defecerunt miserationes ejus.* Thren. 3. 22. Verùm quia non sufficit talia recogitare tantum.

PUNCTUM II. Curemus, taliter cor nostrum iis affici, quemadmodum Samaritanus iste; qui reversus *cum magna voce magnificat DEUM*. Anima, quæ intimè afficitur DEI erga se bonitate, satiari haud potest in rememorandis DEI erga se miserationibus,

bus, lingua illius satisfacere haud valet cordi suo, vellet, ut omnis terra publicaret, & extolleret talia beneficia; *cantemus Domino; gloriosè enim magnificatus est, &c.* Exclamantur Israelitæ post transitum maris rubri Exod. 15. 1. Vide Psalmos David, Epistolas S. Pauli, Confessiones S. Augustini, Opera S. Bernardi, & S. Theresiæ, quomodo resonent hanc gratitudinem, quàm ardentia sint verba illorum, & inflammata! an non videntur viscera illorum, instar vocis cujusdam esse, quæ se in gratiarum actionem effundant? sequamur illorum exemplum; neque cessamus laudare, & benedicere DEUM ob beneficia ab illo accepta, *flumina ad locum revertuntur, unde venerunt, ut iterum fluant,* ait Ecclesiastes cap. 1. 7. ita pariter fiat cum beneficiis, ait S. Bernard. in cant. ser. 13. n. 1. *ad locum, unde exeunt, revertantur flumina gratiarum, ut iterum fluant. Remittatur ad suum principium cæleste profluvium, quò uberius terris refundatur. Qualiter, inquit? qualiter dicit Apostolus, in omnibus gratias agentes. Quidquid sapientiæ, quidquid te virtutis habere confidis, DEI virtuti, & DEI sapientiæ deputa Christo.*

PUNCTUM III. Ultima obligatio gratitudinis est, ut studeamus proficere ex beneficiis acceptis, utque ea aliqua ratione compensemus, prout S. Thomas loquitur, per bonum usum illorum. Id, quod S. Prosper

consuluit Demetriadi virgini in illa pulcherrima Epistola, quam ad eam scripsit. Magnæ considerationis es, & à mundo suspicaris propter bona tua, quæ possides, ob virtutes tuas, ob natiuitatem, seu natales tuas; verùm ob hæc ipsa magnam DEO debes gratiarum actionem, & magis obligaris ad humiliandum teipsam *In omnibus bonis opulentie tuæ, & gratiam donatoris, & jus proprietatis agnoscas;* & quia omnia hæc, quæ habes, à DEO habes; *itaque utendum est tibi eis, quæ largitus est DEUS, & ab eodem semper petendum, ut donis ejus fideliter, & scienter utaris.* An tali modo te gratum huic usque DEO exhibuisti? cogitastine sapius de beneficiis ab eo acceptis? quales gratias ei egisti? ante omnia autem, qualiter his omnibus usus fuisti? seruiertne tibi gratiæ istæ ad gloriam illius propagandam? agnovistine, & contestatusne es illius liberalitatem per hoc, quod ei, & servitio illius inuolabiliter ideo adhæseris? recogita hæc accessurus ad Altare, & tua gratiarum actio post Missam sit, ut studeas fidelius deinceps pendere divino Regi tuo hoc tributum gratitudinis, quod ei tot titulis debes. O Domine! ego adoro miserationes tuas infinitas! ne permittas, ut earum unquam obliviscar, aut tam infelix sim, ut me tibi ingratum exhibeam, adhæreat lingua mea faucibus meis, si unquam te laudare & benedicere cessavero.

vero
nia int
men e
moli ob
propit
omnes
teritu
cordia
pleatu
orum
cantic
laudis
quod
feritor

88. 1.
98. 1.

N
sunt?
gloria

47. 1.

1.

2.

3.

PUN

fanati
egit,
esse c
bomin

vero, Benedic anima mea Domino, & omnia interiora mea benedicant sanctum Nomen ejus. *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus; qui propitiatur omnibus iniquitatibus; qui sanat omnes infirmitates tuas: qui redimit de interitu vitam tuam; qui coronat te in misericordia & miserationibus.* Psal. 102. Repleatur memoria mea recordatione beneficiorum & gratiarum tuarum; sit vita mea canticum continuum gratiarum actionis, & laudis; & ut nunc incipiam cantare in vita, quod in æternum me cantaturum spero, *misericordias Domini in æternum cantabo.* Ps. 88. 1.

FERIA SEXTA.

Nonne decem mandati sunt, & novem ubi sunt? non est invenimus, qui rediret, & daret gloriam DEO, nisi hic aligenigena. Luc. 17. 18.

DE INGRATITUDINE.

1. Obliviscimur beneficiorum DEI.

2. Ea nobis attribuimus.

3. Illis abutimur.

PUNCTUM I. SI consideremus, quòd ex decem leprosis à Christo

sanatis, nonnisi unus redierit, qui ei gratias egit, fateri cogimur ingratitudinem vitium esse commune & valdè ordinarium inter homines. Deberemus incessanter memores,
esse

esse beneficiorum divinatorum, gratias ei propterea referre, & exinde proficere, prout in præcedenti meditatione diximus; verum quid sit? pro eo, ut beneficia illius recolamus; obliviscimur illorum; nobis ipsis ea attribuimus; pro eo, ut iis bene utamur, illis abutimur; quæ erit materia præsentis meditationis. Incipiamus à detestatione ingratitude horum novem judaicorum leproforum, hoc est talis nationis, quæ DEO semper ingrata exitit, adeò insensibilis est natio, & gens ista ob gratiam sibi à Christo JESU factam, ut obliti beneficii curationis suæ, illius etiam obliti sint, à quo tantum beneficium acceperunt. *Obliti sunt DEUM, qui salvavit eos.* Psal. 105. 22. Ut inde desumamus ingratitude illorum; quod prius agnoverint cum stupore suam sanationem, quis credidisset, quod unquam è memoria sua elabi passi fuissent tantum beneficium, quod tam impensè optaverunt, & desiderarunt, tam humiliter petierunt, tantâ fiduciâ expectarunt, tam viva agnitione miseræ suæ implorarunt? verum effectus minimè respondebat tam pio & devoto initio; usi sunt ex parte conditionibus illis, quas Apostolus assignat & requirit ad obtinendam aliquam à DEO grâtiâ, verum neglexerunt illam, quæ priores coronat & disponit ad novas & majores accipiendas, volo dicere memoriam accepti beneficii, & redditum ad bene-

post Dom: decim: tert. post Pent. 29

benefactorem suum; *non est inventus, quæ rediret, & daret gloriam DEO.* An non nostra hæc est imago? incessanter in momenta singula recipimus à DEO novas gratias, has autem vix accipimus, & statim eorum obliviscimur similes nempe sumus corvo illi ex arca emisso, ubi securè quiescebat tempore diluvii, qui tamen reversus non est, quando vidit diluvium cessasse. Divinæ providentiæ & misericordiæ sinus instar arcæ est, quæ nos portat & protegit in medio turbarum & tempestatum hujus sæculi, postquam naufragium evasimus; nequaquam cogitamus reverti ad arcam istam; & benefactoris & beneficii simul obliviscimur. *Non fuerunt memores multitudinis misericordiæ tuæ. Ps. 105. Quantum crimen!*

PUNCTUM II. Nec solum beneficiarum DEI obliviscimur, sed tam insolentes sumus, ut eadem nobis attribuamus; *manus nostra excelsa, & non Dominus fecit hæc omnia.* Deut. 32. 27. Nos ipsos consideramus ut authores fortunæ nostræ & dignos, quibus gratiæ istæ obveniant; tanquam iusta & digna compensatio, ac merces bonorum operum nostrorum. Pelagiani, si non ore tenemus, saltem cordetenus; volumus nimirum dona DEI ignorare, & nobis ipsis sufficere, pro eo, ut agnoscamus, & fateamur totum ab eo venire & gratiam, & bonum usum illius, prout Ecclesia nos instruit in suis precibus.

bus; DEUS, de cuius munere venit, ut tibi à fidelibus tuis dignè ac laudabiliter serviat. Orat. Dom. 12. post Pent. Quod Clerici hoc errore tenentur, qui postquam victores in multis tentationibus evaserunt, tentationi superbiæ & amoris proprii succumbunt. Videntur sapientes esse & zelosi, verùm quia sibi met ipsis attribuunt qualitates similes, quas habere videntur, stulti & insensati evadunt, quemadmodum Philosophi illi, de quibus S. Paulus Rom. 1. ait, quòd cùm cognoverint DEUM, illum tamen ut DEUM non glorificaverint. Quia ergo fuerunt superbi & ingrati, digni habiti sunt, qui traderentur in concupiscentias cordis sui, ut S. Augustinus in Psal. 13. advertit. En abyssum, in quam deducit ingratitudo, quia non solum nobis ipsis attribuimus donà DEI, sed insuper.

PUNCTUM III. Abutimur illis: servire nobis debet liberalitas divinæ bonitatis ad eum majori eum scandalo, offendendum, id quod ipsemet DEUS per Prophetam suum Is. 43. 22. nobis exprobrat; *non me invocasti Jacob; nec laborasti in me Israel, non mihi obtulisti arietem holocausti tui, & victimis non glorificasti me.* Nec minimum conatum adhibuisti; ut homagium mihi debitum exsolveres. Tantum abest, ut gratitudinem tuam mihi ostendas, ut potius beneficiis meis abutaris, iisque tanquam instrumens

mentis iniquitatum tuarum utaris; *servire me fecisti in peccatis tuis; prabuiſti mihi laborem in iniquitatibus tuis.* ibid. 24. An non hoc ipsum in singulos dies videmus? qualiter abutuntur peccatores bonis, quæ à DEO acceperunt? ebriosus iis utitur, ut excessus suos continuet; avarus, ut in usuris suis pergat; impudicus pergit in suo infami commercio; superbus exinde luxui & vanitati suæ satisfacit. Quot Clerici, etiam illi, qui contra ingratitude[m] è Cathedra detonant, ab errore hoc exempti non sunt? examina teipsū desuper, & invenies, quod sæpius abusus fueris DEI donis; quæ non ad gloriam Dei applicaveras, sed talentis tuis, tam corporalibus quàm spiritualibus usus fuisti ad tuam propriam gloriam, scientia tua ad aliud tibi non profuit, nisi ad inflationem proprii cordis tui, & ad satisfaciendum ambitioni tuæ, nec melior fuit usus dignitatis tuæ & bonorum tuorum, ac reddituum Ecclesiasticorum, quibus prodigè usus fuisti in expensas superfluas, cum in pauperes erogari debuissent; & denique non vixisti prout decebat bonum Clericum, longè remotus ab omni luxu, & pompa hujus sæculi. Salutarem itaque concipe confusionem in consideratione ingratitude[m] tuæ præteritæ, & in futurum considera te ad exemplum Samaritanæ, tanquam alienigenam respectu DEI, agendo illi gratias, non solum pro maximis favoribus, sed etiam

etiam pro minoribus; certò de hoc persuasus, non esse beneficia magis indebita, & gratuita, quàm quæ alienigenæ ignoto, & ingrato exhibentur; *felix, qui se alienigenam reputans, etiam pro minimis quibusque beneficiis, non minimas refert gratias, gratuitum esse non dubitans, quò alieno impenditur, & ignoto.* S. Bern. de divers. serm. 27. Pro præparatione ad Missam. propone tibi certos dies in anno (quales sunt, in quibus specialia beneficia à DEO accepisti, vg. dies baptismi, conversionis, ordinationis &c.) quos gratiarum actioni specialiter destines, & consecres. Offer in hunc finem communionés, eleemosynas, aliaque bona opera horum dierum, tanquam hostias Eucharisticas, addè huic sanctæ praxi textus quosdam à S. Scriptura, qui ferventiores actus, & affectus continent, fiantque tibi pro orationibus jaculatoriis, quibus frequenter utaris ad contestandam DEO gratitudinem tuam & quidem toties, quoties fieri potest. *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo: lauda anima mea Dominum.* Psal. 33. *Laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo, quamdiu fuero.* Psal. 145. *Exaltabo te Deus Rex, & benedicam nomini tuo in seculum seculi.* Psal. 144. *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus.* Psal. 102.

* * * * *

DIE SABBATHI.

Et ait illi, surge, vade, quia fides tua te salvum fecit. Luc. 17. 19.

QUALITER VERE PÆNITENS POST
CONVERSIONEM SUAM VIVERE
DEBEAT.

1. Lucrum & utilitatem ex suis lapsibus trahit.

2. Illos reparat, & resarcit, per fervorem pœnitentiæ suæ.

PUNCTUM I. SI Dominus noster JESUS

Christus à lepra peccati in Sacramento pœnitentiæ nos purificare, & liberare dignatur, jubet etiam nos quemadmodum Samaritanum hunc surgere, & abire, surge, & abi. Surgimus, ait quidam ex veteribus Interpretibus, quando à peccatis recessimus, cum malæ consuetudini insueti sumus; cum nobis ipsis, quod tales fuerimus, displicemus; ambulamus verò, cum virtutum studiis desuetum jam, & quasi ignavum animum exercemus. Ericus. in hoc Evangelio. Hæc est ratio vivendi veri pœnitentis; facit nimirum spiritus pœnitentiæ eum in ipsis peccatis suis invenire magna lucra, & incrementa salutis suæ. Millenas gratias agamus Domino nostro JESU Christo pro hac mirabili inventione, & videamus, quomodo pœnitens ex lapsibus suis proficiat? imo. evadit exinde humilior. Consideratio
Medit. Pars Aut, C peccat-

peccatorum confusione illum replet tanta; ut non audeat levare oculos suos in Cœlum, neque os suum aperire ad loquendum: *miser factus sum, & curvatus sum usque in finem* Ps. 37. 7. Pernittit DEUS lapsus nostros; ut sanet radicem superbiæ in nobis, ait S. Augustinus de nat. & grat. l. 2. 27. facit instar sapientis Chirurgi, qui magnum malum minori malo curat; *ut dolor dolore tollatur*. Verus pœnitens utilitatem capit ex hoc remedio, quod DEUS adeò utiliter, & tam misericorditer ex propria nostra miseria trahere solet; taliter deinceps vivit, ut lapsus præteriti illi serviant ad reddendū eum humiliorem, magis cautum, & ferventiorē, & tunc verum est, quod S. Bernardus in Ps. Qui habitat, serm. 2. ait, lapsus nostros cooperari in bonum nostrum; *nonne cooperatur nobis ille casus in bonum; unde & humiliores efficimur, & cautiore*. 2do. majori deinceps custodia utitur, convictus de sua fragilitate, & debilitate, cujus tam tristem experientiam habuit. Fugit, & elongat se à præcipitio illo, in quod cecidit. Quia adeò infecto pane dæmonis, veneno infectus fuit, mavult deinceps jejuna- re, quàm manducare, ut S. Cyprianus de laps. c. 20. loquitur, *post diaboli cibum, malle jejunium*, vult dicere, non vult amplius fidere creaturis, à quibus fuit deceptus; neque commercium ad quod habere cum mundo, à quo fuit cor-
ruptus.

post Dom: decim: tertiam post Pent. 35

ruptus. Similis videtur esse, ait Tertullianus; de pœnit. c. 7. illis, qui è naufragio evaserunt; nolunt amplius redire, & mari se committere, contestando DEO gratitudinem suam, per continuam memoriam periculi, ex quo eos liberavit; *plerique naufragio liberati, exinde repudium & navi, & mari dicunt beneficium salutis suæ, memoriâ periculû honorantes.* 3tio. magis deditus est orationi; exactior in recurrando ad DEUM; in tempore tentationis fidelior, & ferventior in satisfaciendo obligationibus suis, *factus ad prælium, fortior per dolorem* S. Cyprianus Epist. 57. An ita proficisti hucusque ex lapsibus tuis? factusne es humilior, sapientior, vigilantior? cognito etiam aditu, per quem peccatum in cor tuum ingressum est, habuistine curam, majori cautelâ ex hac parte deinceps utendi, ad exemplum Gubernatoris urbis, qui non cessat fortificare illam magis ex illa parte, ex quâ jam semel hostis illam occupavit? fac ut saltem imposterum adhuc magis attendas Rarum est, ut quis non quandoque labatur, sed valdè diversi sunt ejusmodi lapsus, ait S. Bernardus. l. c. *homines enim aliquando cadere necesse est, dum in hoc sæculo detinentur, sed alii non quia Deus supponit manum suam.* Hi ultimi sunt veri pœnitentes, qui non solum lucrû & utilitatem trahunt ex lapsu suo, sed eun-

dem etiam reparant, & refarciunt per pœnitentiam, prout videbimus.

PUNCTUM II. Verus pœnitens præ oculis suis habens peccata, quæ expiare, lapsus, quos reparare, iustitiam divinam, cui satisfacere desiderat, confusionem in anima concipit, dolorem in corde excitat & omnibus pœnis ac ærumnis libens se submittit. En! qua fidelitate hos actus & has dispositiones in se procuret tam sanctas & pœnitentiæ, tam necessarias! imò. animatus spiritu pœnitentiæ, continuo peccatum suum ante oculos suos habet; totani illius enormitatem secum expendit, & exinde ruborem & confusionem concipit; *tota die verecundia mea contra me est, & confusio faciei meæ cooperuit me.* Psal 43. 16. Non erubescit solum comparere coram DEO, & in præsentia tam sublimis majestatis, sed quandoque etiam coram hominibus, postquam seipsum tot sceleribus sœdavit. Loca deserta & horrida non aliter considerat, nisi ut talia, quò per totam reliquam vitam suam, relegari fuisset promeritus; *ecce elongavi fugiens, & mansi in solitudine.* Psal 54. 8. 2dò. nec minor est dolor ipsius, quàm confusio & erubescencia; *peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus.* Job 17. Tanto dolore tangitur, quòd DEUM offenderit tam bonum, tam amabilem, ut non cesset offerri illi sacrificium cordis contriti & humiliati; de quo Prophe-

post Dominic. decim: tert. post Pent. 37

ta loquitur, quodque solum attrahere potest
gratiosum divinæ misericordiæ obtutum su-
pra peccatorem pœnitentem; *cor contritum*
& humiliatum DEUS non despicies. Psal. 50.
Non solum summè detestatur peccata sua
commissa, sed insuper ita resolutus est, ea de
inceps non amplius committendi ut crucifigat
carnem suam cum concupiscentiis, & omnes
contrarios, ac inordinatos in se ipso exsur-
gentes motus, & affectus impugnet, & abo-
minetur, *iniquitatem odio habui, & abomina-*
tus sum. Psal. 118. 3tio. exponit corpus su-
um passioni & humiliter se submittit omni-
bus, quæ divinâ iustitia in eum exercere vult.
Ego in flagella paratus sum. Psal. 37. Si-
milem zeulum & indignationem cum DEO
contra peccatum concipit, ut illud rigoroſa
pœnitentiâ puniat, ac castiget, certus de
hoc, ac persuasus, eò se misericordem ma-
gis DEUM erga se experturum, quò minùs
indulgens erga seipsum fuerit: *in quantum*
non peperceris tibi, in tantum tibi DEUS
corde parcat. Tert. de pœn. c. 10. En dispo-
sitiones veri pœnitentis! suntne autem hæ e-
tiam tuæ? non nisi valdè frequenter lapsus
es, qualis est ergo sollicitudo tua, reparandi
lapsus tuos? oporteret decies magis labo-
rare pro procurandâ gloria DEI, quàm laboraver-
is ad illam destruendam; *sicut fuit sensus*
vester, ut erraretis à DEO, decies tantum
iterum convertentes requireretis eum, ait Pro-
pheta

pheta Baruch. 4. 28. Facisne hoc; o quam infirma est! & debilis pœnitentia tua? igitur pro præparatione ad Missam, roga DEUM, ut renovet in te spiritum pœnitentiæ, sine quo digne manducare haud poteris carnem Salvatoris, qui Rex & Caput est omnium pœnitentium, Domine DEUS meus, qui per infinitam misericordiam tuam nobis donas, ut proficere & valeamus ex ipsis nostris lapsibus eosque per pœnitentiam reparare, concede, quæso nobis hanc gratiam, amplectendi hanc praxim; quam modo consideravimus. Debemus hoc facere, utpote peccatores, ut sic peccata nostra expiemus, & iustitiæ divinæ satisfaciamus; debemus hoc facere tanquam Christiani, & membra Christi JESU ut sic imitemur hunc DEUM pœnitentem & crucifixum; sed adhuc magis debet idipsum à nobis fieri, quia sumus Ministri Ecclesiæ tuæ, quia ut tales occupati esse debemus, ut peccata populi deploremus, & desuper continuò ingemiscamus. O Domine, concede nobis hæc cordis nostri dispositiones, & tunc dicere poterimus cum Prophetâ tuo: *defecit in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus.* Psal 30.

* * * * *
DOMINICA DECIMA QUARTA
POST PENTECOSTEN.

Spiritu ambulate. desideria carnis non perficietis. Gal. 5. 16. DE

Post Pentecosten . . . 39
DE CASTITATE.

1. Eliminatio, quam de illa habere debemus.
2. Et sollicitudo seu cura illam conservandi.

PUNCTUM I. **P**rima verba hujus epistolæ pulcherrimam materiam meditationis nobis præbent; siquidem eò nos hortantur, ut non amplius vitam ducamus animalem & carnalem, sed ex toto spiritualem, omninò puram & celestem. *Spiritu ambulate*, ait Apostolus, & *desideria carnis non perficietis*. O quàm felices essemus nos, si taliter viveremus! non despondeamus animum, quancunque debiles simus, possumus enim cum auxilio gratiæ, quia notandum cum S. Augustino, in expol. epist. ad Galat. Apostolum non dicere, nos non amplius habituros desideria mala; cum præsens vitæ huius status hoc non permittat, & in potestate nostra haud sit, talia impedire, sed desideria *carnis non perficietis*, non implebitis, hoc enim est, à quo nos per auxilium gratiæ divini præservare possumus. Quid est ergo vivere secundum spiritum? est consentire illi, ait hic S. P. *Quid est duci spiritui? Spiritui DEI consentire jubenti, non carni concupiscenti*. Idem term. 15. de V. A. nov. edit. Et sic possumus implere; si volumus, quod S. Paulus hic nobis dicit, modò fideliter insistamus orationi, & tantum anemus virtutem hanc castitatis, quantum debemus.

Roga

Roga Cœlestem Sponsam animarum castarum, ut repleat cor tuum amore, & æstimatione hujus pulcherrimæ virtutis; quæ juxta testimonium Spiritûs S. nil in toto mundo sibi in pretio æquale habet; *omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ*. Eccl. 26. 20. Inter elogia; quæ SS. PP. huic virtuti dant, ait S. Joannes Climacus Gradu 15. aliquos eam nominasse participationem naturæ Angelicæ, habitaculum dignum JESU Christo; scutum, seu clypeum cordis, Cœlû terrestre, tranquillitatem, seu quietem omnium passi num. *Quid castitate decoriûs*, exclamat S. Bernardus, tract. de mor. & offic. ep c. 3. *quæ mundum de immundo conceptum semine, de hoste domesticum, Angelum denique de homine facit*. Ubique pulchra est, sed maximè in Clerico & Sacerdote, cujus principale est ornâmentum. Hinc quemadmodum obligatus est ratione functionum suarum, ut DEO appropinquet, ita etiam excellere debet in hac virtute, sine qua non meretur nomen Sacerdotis; *qui puram agunt vitam, verè sunt DEI Sacerdotes*. Vide nunc, qualem æstimationem habeas de hac virtute? fecistine r flexionem ad illam, dum Sacros Ordines recepisti, quod totum vitæ tempus de cætero in castitate transigere debeas? quomodo loqueris de cælibatu, quem Ecclesia Ministris suis præcepit & imposuit, accepisti ne hoc præceptum bono animo? anne cum

gau.

gaudio suscepisti statū talem, qui te à tot solitudinibus eximit, quibus conjugio alligati implicati sunt? *qui sine uxore est, sollicitus est, quæ Domini sunt, quomodo placeat DEO; qui autem cum uxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi, & divisus est.* 1. Cor. 7. 33. Si nullum aliud commodum ex cœlibatu traheretur, quam hæc libertas, quā gaudent, qui ad hunc statum vocati sunt, quod unicè se occupare valeant iis rebus, quæ ad servitium divinum referuntur, hæc sola prærogativa sufficere deberet, ut anima verè Christiana contenta esse posset, ait S. Hieronymus advers. Jovinian. l. 1. *cum nulla merces virginem amplior sequeretur, sufficeret hæc sola prælatio, cogitare, quæ Domini sunt.* Quia verò non sufficit, æstimationem habere castitatis.

PUNCTUM II. Considera, oportere, ut magnam curam adhibeas, eam conservandi. Nil pretiosius in toto mundo est ista virtute, verum nihil etiam tam facile amitti, nil tam difficile reparari potest. Agnosce virtutem hanc, & hinc *te ipsum castum custodi.* 1. Tim. 5. 22. Invigila sensibus tuis; nunquam oculos tuos conjice in talia objecta, quæ animæ tuæ puritatem corrumpere possent; fuge ludos, periculosas conversationes, spectacula, societates, & diversiones hujus mundi, quæ personas etiam sapientissimas & vitæ licet austerioris pervertere possunt; *inter tantas illecebras voluptatum etiam ferreas mentes libido,*

Libido, domat. ait S. Hieronymus Epist. 23. Evita teneras & sensuales amicitiae conjunctiones cum altero sexu, quamcunque spirituales, & sanctae videantur esse; *nec in praeterita castitate confidas*, ait S. Hieronymus Epist. ad Nepot. *nec sanctior David, nec Samsone fortior, nec Salomone potes esse sapientior.* Familiaritas cum foeminis stravit hos magnos viros; pariter etiam te ad lapsum perducet, si eas non omni sollicitudine evites. Evita convivia & omnem excessum in cibo & potu, otium, mensam opiparam &c. *Venter mero astuans, citò despumat in libidines*, ait S. Hieronymus Epist. 82. ad Ocean. Ama mortificationem, jejunium, solitudinem, laborem, orationem; esto devotus erga Beatissimam Virginem & humilitatem continuo sectare profundam, ad illius exemplum, quae à SS. PP. custos castitatis appellatur. *Per humilitatis custodiam servanda est mundicia castitatis.* Greg. M. in Job. l. 26. c. 29. Sæpè nimis bona de seipsis existimatio in causa est apud Clericos, cur iram DEI in se provocet, quæque meretur, ut cadere eos permittat DEUS in vitium impuritatis, quod juxta Apostolum quasi ordinarie poena est, & castigatio superbiorum, *evanuerunt in cogitationibus; propterea tradidit illos DEUS in passiones ignominiae.* Rom. 1. Examina te per hæc omnia signa, utrum sollicitudinem illam hucusque adhibueris, quæ ad conservan-

van
anteq
Hæc
quam
ticular
tatis,
Sacer
In 1.
pria,
lit. l
nere a
animat
ferre
per q
scari
do ab
gitati
dura
nistr
con
quid
pect
& j
29.
29.

Ca
Spiri
tyrie

vandam castitatem necessaria est. Serio te, antequam ad altare accedas, supra hoc re-
fleste, recordare qualitatē Sacerdotis; quam in S. Altari exerceas, exigere à te particula-
rem ac singularem characterem castitatis, & ut ita dicam, puritatis cujusdam Sacerdotalis, prout S. Hieronymus coment. In 1. ad Tit. c. 6. loquitur, *castitas propria, & ut ita dixerim; pudicitia Sacerdotalis*. Ita ut satis haud sit. Sacerdotem abstinere ab omni turpi actione, sed oportere, animam illam, quæ Corpus JESU Christi offerre debet, nec minimum quid admittere, per quod puritas illius vel in minimo offuscari posset; *ut non solum ab opere se immun-
do abstineret, sed etiam à jactu oculi, & cogitationis errore, mens Christi corpus con-*
stura, sit libera. Ibid. O Domine, qui à ministris tuis castitatem adeò perfectam ex-
gigas nobis quaeso, hanc virtutem, & quidem talem, qualem à nobis ex-
gigas, & expectas; continentiam jubes; da, quod jubes, & jube, quod vis. S. Aug. l. 10. conf. c.

FERIA SECUNDA.

*Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem; hæc enim sibi invicem adversantur, ut non quæcunque vol-
tis, illa faciat. Galat. 5. 17.*

44 *Feria secunda*
DE REBELLIONE CARNIS CONTRA
SPIRITUM.

1. Qualis sit.

2. Quomodo nos in illa gerere debeamus.
PUNCTUM I. **C**ASSIANUS, cujus collationes adedò notæ sunt hominibus pietatem profitentibus & colentibus explicat verba hæc, ad meditandum hic assumpta, tali modo, quam utile ac proficuum fuerit hic referre. S. Paulus docet nos, ait collat. 4. c. quod habeamus bellum quoddam intestinum, *legem membrorum*, ab ipso vocatum, caro enim concupiscit adversus spiritum, & spiritus habet desideria alia, carni contraria. Militant continuò inter se, adedò, ut non facias id, quod velles. Divisio ista, & oppositio carnis cum spiritu facta in nobis est, quasi connaturalis post lapsum primi hominis; & DEUS vult, ut nunquam ab isto certamine desistamus; nam si pugnare cessemus, in illam pacem perniciosam & mortalem deveniemus, in qua caro victrix spiritui dominatur, quin hic illi resistat. Jam verò per hoc nomen *caro* ait Cassianus ibid. c. 11. haud oportet intelligere ipsum hominem, hoc est, substantiam hominis, sed voluntatem carnis, & desideriorum inordinatorum. Quemadmodum per hoc nomen *spiritus* nequaquam substantiam intelligere debemus, sed bonas & sanctas animæ affectiones; & quia hæc differentia desideria,

post Dom: decim: quart. post Pent. 45

deria, nimirum carnis & spiritus, continuò in nobis inveniatur, sic constanter versamur, etiam in bello isto domestico & intestino. Quia ex una parte concupiscentia carnis, quæ semper in malum tendit, gaudium, & quietem suam invenit in deliciis, & voluptatibus terrenis; concupiscentia autem spiritûs carni resistentis, desiderat se applicare tam perfectè ad exercitia spiritualia, ut optaret sibi ipsi interdicere usum rerum etiam necessariarum, ad conversationem corporis, & taliter absorberi invisibilibus; & nec minimam sollicitudinem vel curam illi impendere deberet, à qua continuò impugnatur. Vellet quidem anima in tali statu posita, ut ejusmodi carnalia desideria minimè tanta violentia consurgerent; non vult tamen tolerare dolorem illum, qui ad acquirendas virtutes, & ad impulsum spiritûs sequendum, necessarius est; hinc vellet possidere castitatem corporis absque mortificatione carnis; obtinere puritatem cordis, quin seipsum per vigilias debilitet; conjungere ac componere divitias, & bona spiritualia animæ cum satisfactione proprii corporis, fundare se in patientia, absque eo, quod per afflictiones transeat, exercere humilitatem, quin aliquid ipsi de honore mundano decedat, unire simplicitatem Christianam cum ambitione sæculi, servire JESU Christo, & laudari ab hominibus; denique taliter acquirere vellet

bona

bona futura, ut nil perdat de bonis præsens
sentibutibus. *ibid* c. 12. Quia ergo caro est,
quæ animam in hoc sit tu temporis & sœcordiæ
detinet, ideo oportet, ut fervore spiritûs
adjuvetur, ac ad illum gradum perfectionis
perveniat, de quo Apostolus loquitur, dum
nimirum spiritus carne superiore effctus, nil
amplius facit, quod hæc desiderat. Felix se
in hoc statu positum invenit. Quamquam
caro adhuc illum quandoque impugnet; ne-
quidem sanctissimis quamdiu in hoc mundo
sunt, pareit, hæc tamen non nisi languide &
absque violentia aliqua sit. Modo finis non
sit bellandi, & resistendi, facile erit reportare
triumphum; *exercete bellum*, ait S. Aug.
serm. 128. de V. E. nov. edit. talibus tenta-
tis, *sperate triumphum*. In quem effectum.

PUNCTUM II. Videamus, quid nobis
faciendum sit in bello isto carnis adver-
sus spiritum? imo. persuasi esse debemus,
bellum hoc nullas omnino admittere inducias,
cum concupiscentia in nobis ad mortem
usque permaneat; prout docet Concilium
Tridentinum. Sess. 5. de pec. orig. c. 4.
debemus nos quoque per totam vitam no-
stram contra eam pugnare, nos humiliare, in-
gemiscere, suspirare destructionem illius,
habere recursum ad orationem, sine intermis-
sione petere à Christo JESU auxilium gratiæ
ipsius, in eoque ponere omnem fiduciam no-
stram, inque consideratione miseriæ nostræ

excla-

post Dom: decim. quart. post Pent. 47

exclamare cum S. Paulo, Rom. 7. 24. & aliis Sanctis: *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus. Gratia DEI per JESUM Christum Dominum nostrum.* 2dò. crucifigere debemus carnem nostram cum passionibus, & desideriis illius inordinatis. In quod fecerunt & quotidie adhuc faciunt omnes illi, qui verè sunt JESU Christi, prout Apostolus ait. *In hac quidem cruce, juxta S. Augustinum serm. 126. de quadr. nov. edit. per totam illam vitam, quæ in medijs temptationibus ducitur, perpetuò debet pendere Christianus.* Vita ista nequaquam tempus illud est, in quo somnare possumus, liberari nos posse, à clavis illis, de quibus Propheta Psal. 113. 220. ait, *confige timore tuo carnes meas.* Oportet hanc crucifixionem esse permanentem; *sic semper vive hic Christiane, si terreno limo gressus non vis immergere, noli de ista cruce descendere.* Idem serm. 206. in quadr. 3tio. ultimum consilium, quod in particulari Confessorios concernit, eosque, quibus cura animarum incumbit, est, ut taliter tentatos & afflictos instruant, eosque consolentur. Sunt autem, qui pro eo, ut ejusmodi infirmitatibus fratrum suorum compatiantur, eos à se crudè repellunt, & tanquam infames tradunt. Modus hic agendi insauistas post se trahere posset sequelas, prout contingit in quodam juvene solitario, seu eremita, de quo Cassia-

nus loquitur, qui continuis ejusmodi tentationis impuris vexatus; ex veteribus Anachoretis aliquem accessit, ut illi statum animæ suæ detegeret, sperans se remedium aliquod suo malo reperturum. Verum hoc non invento, & nonnisi crudelitatem, & immisericordiam experiendo, in hoc homine erga se, jamjam in eo erat, ut exqueretur id, ad quod à tentatione alliciebatur, nisi Sanctus Abbas Apollonius, vir illuminator, & majoris charitatis, quàm prædictus ille veteranus, eum cohibuisset, & consolatus fuisset. Ejusmodi directores imprudentes, & infirmitatibus fratrum suorum minimè condolentes, timere debent, ne in pœnam & castigationem superbiæ suæ, & duritiei idipsum experiri cogantur, quod vetus iste Anachoreta, id est, ne primo insultui tentationis eis superventuræ succumbant. Igitur, qui hujus generis tentationes nondum sunt experti, non extollant seipsos, neque cum indignatione tractent eos, qui valide ab iis infestantur, sed potius pro iis orent, eosque charitative consolentur, debent insuper seipsos eo magis humiliare ex eo, quod videant DEUM adeò parcere infirmitati ac debilitati suæ, vel forte, quod ex illis sint, quos dæmon nequidem dignatur tam fortiter & violenter aggredi & tentare *Tranquillitas tempestas est*, ita S. Hieronymus Epist. i. ad Heliod. Refle-
cte te parumper supra hoc consilium & moni-
tum

post Dom. decim. quart. post Pent. 45

tum. Pro preparatione ad Missam roga divinum hunc medicum animarum, ut dignetur te visitare hodie, hancque tibi misericordiam exhibeat, ut hac ipsa sua visitatione bene utaris. Potentissime protector DEUS Israel conserva ac protege me in hac pugna carnis contra spiritum; doce, quæso, me artem vincendi, uti & instruendi alios in bello, & pugna tanti momenti, *sine quo nulla est salus, sicut præter crucem nulla redemptio est.* Abb. Guerr. serm. 2. in Dom. Palm. a. 5. inter opera S. Bernardi.

FERIA TERTIA.

Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Gal. 5. 24.

DE PASSIONIBUS.

1. Excessus illarum.

2. Remedia contra hos Excessus.

PUNCTUM I. **V**eri discipuli Christi, JESU, tantum abest, ut se-

quantur concupiscentias suas, & opera carnis perficiant, de quibus in Epistola præfati sermo est, quæ à regno DEI excludunt illos, qui talia faciunt, ut potius carnem suam crucifigant cum vitiis & concupiscentiis suis, ait S. Paulus, quia huc devenire oportet eum, qui cupit esse JESU Christi. Examinemus modò passiones istas, quas crucifigere oportet; assignabimus postea etiam

Med. Pars Aut.

media

media ad eas redimendas. S. Ambrosius l. 7. in Luc. 4. comparat illas cum febris; *febris nostra libido est; febris nostra luxuria est; febris nostra ambitio est; febris nostra iracundia est.* Solet ordinariē febris tres post se trahere excessus. Calefacit, seu accendit sanguinem, perturbat rationem, & sitim tantam causet, quæ vix extingui possit. Similes serē, nec minores excessus post se trahunt passionēs nostræ. imò. ardentes sunt. Quis exprimere valet, quam impetuosè contra nos insurgant? ad quos excessus deveniat avarus, ambitiosus, vindicativus, impudicus, quæ tormenta patiantur de sua avaritia, superbia, vindicta, & passionibus carnalibus? *Suis ardet ineenitlis*, ait S. Ambrosius l. de Joseph Patri: c. 4. *& peccatū sui facibus exurit.* Homo passionum suarum mancipium, nullam habet requiem. Ubique secum ignem, & flammās suas desert, suum supplicium, infernum; non est necesse, ut iustitia divina aliis eum pœnis ac suppliciis castiget, quàm quales in seipso experitur. *Iussisti Domine, & sic est*, aiebat S. Aug. l. 1. conf. c. 12. *ut pœna sibi sit omnis inordinatus affectus* 2dò. cœcæ sunt Personæ passionatæ, seu immortificatæ, nil capiunt, nil intelligunt, quæcunque illis dicantur, & proponantur. *Ambulabunt ut cæci, quia Domino peccaverunt.* Soph. 1. 17. Tales sunt cœci voluntarii, qui malitiosè oculos suos

post Dom. decim. quart. post Pent. 51

suos claudunt lumini; cor ipiorum mille diversis passionibus ardens & æstuans obscurat intellectum, & taliter perturbat rationem, ut vix amplius capaces sint cognoscendi veritatem. *Supercecidit ignis, & non viderunt solem*, ait Propheta Psal. 57. & S. Augustinus addit, ignem hunc, qui eos excæcat, alium non esse, nisi ignem concupiscentiæ, qui eos impedit, ne videre possint solem iustitiæ; *Supercecidit ignis concupiscentiæ, & non viderunt solem iustitiæ*. Illi duo infames senes, qui castam Susannam adorti sunt, testimonium manifestum huic veritati reddunt: *verterunt sensum suum*, ait Scriptura Dan. 14. 9. *& declinaverunt oculos suos, ut non viderent Cælum, neque recordarentur iudiciorum iustorum*. 3tiò. sunt insatiabiles. Vindicativus omninò opprimere vult inimicum suum; avarus de novo coacervare pecunias; ambitiosus continuò altius ascendere. Quo plus conceditur passionibus; eo plus exigunt, & extorquent. Sitis, quæ extinguere non potest, id, quod S. Augustinum l. 4. conf. c. 6. dicere compulit: *Miser est omnis animus, victus amicitia rerum mortalium*. Bone DEUS! quis comprehendit, quanta ex passionibus sequantur damna, & infelicitas; ubi sunt Christiani illi, imò etiam Clerici, qui excessus illos videant, & secum expendant, quos in anima producant! verum, quia satis non est, eas solummodo cognoscere, & agnoscere.

D: PUN.

PUNCTUM II. Veniamus ad remedia, quæ contra illas adhibere debeamus. in dō. ardentes sunt, & inflammata; igitur promptē iis resistendum *Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius. Gen. 4. 7.* Motibus iræ, invidiæ, vindictæ agitaris? statim illos reprime, & fac per hanc tuam promptam resistantiam, ut dicant imposterum, non tam subito exsurgere, & exardescere. Motus impuros experiris? noli multum deliberare; noli disputare cum illis; sed statim vix natos suffoca; *beatus, qui tenebit, & allidet pavulos ad petram, quia qui delicate à pueritia nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem,* ait Spiritus S. in Proverbiis cap. 29. 22. 2dō. cæcæ sunt. Igitur oportet eas ducere, & non sequi. Monitum hoc est Sapientis Eccles. 18. 30. *Post concupiscentias tuas non eas.* Haud dubiè melius & utilius tibi foret, tales non habere, seu experiri, ait S. Augustinus serm. 45. de temp. si autem tales experiaris, noli iis obedire, dominari volunt, dominare tu illis. *Melius eas non habere, sed quia sunt, noli post eas ire, nolunt post te ire, noli post eas ire; si velint post te ire, non erunt, quia contra mentem tuam non rebellabunt; rebellant, rebella, pugnant expugna, expugnant expugna.* Hoc solum videte; ne vincant. 3tiō. sunt insatiabiles. Oportet eas mortificare. Exerce virtutes illis contrarias, sine quibus quis placere DEO nequaquam

post Dom. decim. quart. post Pent. 53

quàm potest. *Qui autem in carne sunt, DEO placere non possunt*, Rom 8. Considerare debemus passiones nostras instar bestiarum ferocium, quibus dominari deoemus; indulgentiis nunquam reguntur; solus timor eas coercere, & frænare potest. Tractandæ sunt, ut inimici irreconciliabiles, quibuscum non est permissum inire pacem sub quocunque dñum prætextu; quia si nos ipsos destruent, & in interitum perducent nos. *Conculca hos bestiales motus, quia domari debent, ne dominari valeant*, ait S. Bernardus serm. 4. de ascens. n. 12. *nisi enim calcati fuerint, conculcabunt nos; nisi premantur, oppriment nos*. Nota interim, quod, etsi æqualiter pugnare, & impugnare nos deceat omnes passiones nostras, magis tamen in particulari aggrederi oporteat, prædominantem, quæ reliquas omnes animat, & instigat, & est instar originis & fulcri illarum; *validioribus enim superatis*, ait Cassianus collat. 2. c. 24. *celerem de residuis habebis, facilemque victoriam*. Intuitine bellum tale passionibus tuis? ah quoties! ab iis victus fuisti per teporem & negligentiam tuam? esto deinceps serventior in iis impugnandis. *Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, & non convertar, donec deficiant* Psal. 17. 38. Fac hoc propositum ad altare accessurus, & instanter implora auxilium illius, qui solus victoriam tibi dare potest. Veni o JESU veni, & vive in me! re.

gna & dominare supra passionēs meas, quæ non minus tui, quam nostri sunt inimici; *dominare in medio inimicorum tuorum* Ps. 109.

2. Co. sorta nos per gratiam tuam, ut fideliter pugnare, & certare valeamus, quia sine hoc, nullô modô obtinebimus pacem cordis & quietem bonæ conscientię. *Resistendo passionibus, invenitur pax cordis*, de imit. Christi l. 2. c. 6.

* * * * *

FERIA QUARTA.

Nemo potest duobus dominis servire.

Matth. 9. 24.

DE PLURALITATE BENEFICIORUM.

1. In quem finem fundata sint Beneficia.
2. Utrum licitum sit plura possidere.

PUNCTUM I. Incipit Evangelium nostrum, ab aliqua regula seu principio omninô summi momenti. Sed, ah! quam malè observatur. Christus JESUS volens omnium corda ad DEUM trahere, qui solus Dominus illorum est, hanc pronuntiat sententiam; *nemo potest duobus dominis servire*. Interim, quot dantur Christiani, imò etiam Clerici, quorum cor divisum est inter bona cœlestia & terrena. O funestam divisionem! exclamat Propheta, Oseë 10. 2. *divisum est cor eorum, nunc interibunt*. Poni possunt in numerum illorum, omnes isti, qui DEO & divitiis seu pecuniis simul servire

pro-

post Dom. decim. quart. post Pent. 69

præteadunt; illi Clerici, qui cum Dominum elegerint in partem & hereditatem suam, etiam avaritiæ suæ, ambitioni suæ satisfacere cupiunt, & student, accumulando beneficia, ac plura possidendo. Et quia abusus iste nimis communis, & ordinarius est in Ecclesia, haud inutilem pro meditatione materiam præbabit. Examinemus ante omnia, quid sit beneficium & in quem finem detur? beneficium aliud non est, nisi jus aliquod, vel à Pontifice, vel ab Episcopo constitutum, percipiendi certa bona DEO consecrata, collatum, alicui Clerico, propter officium aliquod spirituale. Quia bona, seu redditus Ecclesiastici non dantur, nisi ut DEO & Ecclesiæ ipsius serviat, sive celebrando Missam, sive recitando horas Canonicas, sive administrando Sacramenta, sive aliam similem spiritualem functionem exercendo, prout loquitur Concilium generale Constantiense Sess. 43. decret. de dispens. Ex quo inferri oportet, imò beneficium haud legitime conferri, nisi capaci, seu tali, qui dignè obire possit officium, & ministerium illi annexum. *Beneficia Ecclesiastica Personis dignis & habilibus conferantur*, ait Concilium Trident sess. de reform. c. 3. quod non solum intelligi debet de capacitate præcisè, quoad scientiam, sed etiam quoad integritatem morum, & vitæ probitatem. Nam ut dicit Clemens V. oportet aliquem esse *vita laudabilis, & conversatio-*

sationis honesta, in Clement. cùm &c. de concess. prob. l. 3. tit. 3. A. 1585. tit. de Monast. cui beneficiū aliquod conferri possit. addo notandum est, redditus seu proventus Ecclesiasticos, pro sustentatione Clericorum destinatos, & assignatos, bona esse: à pietate fidelium DEO consecrata *Res Ecclesiæ, vota sunt fidelium, pretia peccatorum; & patrimonium pauperum*, ait Concilium Aquense; itaque Clerici non sunt Domini proprietarii reddituum suorum, sed solummodo æconomi, & administratores obligati ad hoc, ut sanctè urantur eo, quod ipsis ultrā propriam sustentationem superest. En paucis! naturā & finem, & institutionem beneficiorum. Attendisne autem ad similia? maxima pars Clericorum ad eò non attendunt ad hæc in suo modo vivendi & agendi, ut potius beneficia sua considerent, tanquā occasionem quietē, & commodē vivendi & agendi, vel tanquā media, ditandi suos consanguineos; minima illorum cura est, ut intentioni Ecclesiæ quoad hoc satisfaciant, & ad mentem Fundatorum laborent in suo ministerio. Hinc est, quod non contenti eo, quod modo habent, semper nova indagent, & magnā curā & sollicitudine acquirere studeant. Ingenisse super hoc, & eorum cæcitatem, & miseriam deplora, dole, quod patrimonia pauperum tam injustè dissipentur; quia verò, qui eiusmodi sunt, non desunt, qui cupiditatem suam,

post Dom. decim quart. post Pent. 57
& plura habendi desiderium, & injustos con-
nat us exeusent.

PUNCTUM II. Videamus, utrum licita
sit pluralitas beneficiorum? meliores authores
defendunt, hanc esse contrariam. imò. juri
naturali, quod vult, ut quis laboret pro eo,
cujus censu & stipendiis vivit. Beneficium
datur non nisi ob officium, prout constat ex
communi, & universaliter recepto axiomate.
Si ergo ægrè satisfacere potes obligationibus
unius solius beneficii, quomodo audes plura
ad te attrahere, & adipisci? quid diceres de
vinitore, qui se locasset ad laborandum per
unam septimanam in certa vinea, si pro ea-
dem septimana operam suam alteri locaret,
& idem salarium peteret, quanvis non nisi
pro cultura unius solummodo vineæ laboras-
set? injustitiam eum accusares; & condemna-
res talem ad restitutionem salarii illi, in cu-
jus vinea non laborasset; & quidem justè. Id-
ipsum tamen fit ab iis, qui plura beneficia si-
mul possident, ait Guilielmus Episcopus Pa-
risiensis, l. de plural. benef. habent tria be-
neficia, dicuntne, seu legunt quotidie tres
Missas? recitantne tribus vicibus una die Of-
ficium Divinum? utinam sæpius, quam semel
tantum illud recitare omitterent *cum unum*
officium, ajebat S. Gregorius hom. 16. in
Evan: *vix implere sufficiant, stipendia sibi*
vindicant plurimorum. 2dò. agunt tales con-
tra jus divinum, & invertunt ordinem à Chri-
sto

sto JESU in Ecclesia sua stabilitum. Sunt in Ecclesia aliqui Apostoli, alii Prophetæ, alii Evangelistæ, alii Pastores & Doctores, ut simul in unum omnes laborent, ad perfectionem Sanctorum, ad opus ministerii, in ædificationem Corporis JESU Christi, ut Apostolus Eph. 4. 12. loquitur, an non igitur monstrosa res est, homines tales, qui neque zelum Apostolorum, neque lumen Prophetarum, neque scientiam Doctorum, neque vigilantiam & charitatem Pastorum habent, ejusmodi loca occupare, & plura obtinere beneficia, dum interim alii longè capaciores, & virtuosiores omninò ab iis exclusi, vitam miserè transigunt, in necessitate, & indigentia omnium rerum? 3tiò. denique pluralitas ista beneficiorum prohibita est à Jure Ecclesiastico. Quia ordo Ecclesiæ subvertitur, ait Concilium Trident. Sess. 24. c. 17. de re-form. si unus Clericus loca plurimorum obtineat. SS. Canones sanctè ordinarunt, quod nullus in duabus Ecclesiis debeat recipi; verùm quia plures cupiditate excecati, seipso decipientes, quin DEUM fallere valeant, non erubescunt per diversas artes, tam sanctas ordinationes eludere, & simul possidere plura beneficia; Sanctum Concilium volens restituere disciplinam necessariam pro bono totius Ecclesiæ, præcipit per præsens decretum, quod observari omninò vult, & præcipit ab omnibus, quicunque demum ii sint, quocumque

post Dom: decim. quart. post Pent. 59

que titulo gaudeant, etiam ipsis Cardinalibus non exceptis, ut deinceps unum solum beneficium Ecclesiasticum uni soli conferatur. Cui adjungit Concilium, quod si tamen beneficium tale haud sufficiat ad honestam sustentationem illius, cui illud collatum est, permittitur, ut ei aliud adhuc conferatur, quod simplex sit & sufficiens, modò hæc duo beneficia non requirant residentiam personalem. Ergo possideri non possunt duo beneficia, si unum solum sufficiat pro congrua sustentatione, quin contraveniatur decreto tam salubri, per quod nonnisi antiqua Ecclesiæ decreta confirmantur. Potest autem obtineri dispensatio? verum est, quòd dispensatio ex legitima causa conscientiam, prout S. Thomas quodlib. 9. ar. 15. docet; verum si causa non sit legitima, quid judicandum de tali dispensatione? quænam autem causa legitima sit, Bernardus, l. 3. de confid. c. 4. respondet; *ubi necessitas urget, excusabilis dispensatio; ubi utilitas provocat, dispensatio laudabilis est; utilitas dico communis, non propria; nam cum nihil horum est, non planè fidelis dispensatio, sed crudelis dissipatio.* An non pluribus defactò idipsum dici posset, quod Albertus M. olim cuidam Canonico Coloniensi dixit, qui valdè contentus Romæ reverfus est, obtentâ licentiâ possidendi simul plura beneficia? *poteras ire in infernum sine licentiâ; nunc ibis cum dispensatione* Speculum

culum Cleri. seq. 7. Detestare hanc poligamiam spiritualem; noli seduci vanis quibusdam pretextibus, quibus aliqui utuntur ad eam colorandam. Si Confessarius es, inspira pœnitentibus tuis Clericis horrorem de illa; stude paulatim eos reducere in viam rectam, qui ab ea aberrarunt, ante omnia autem ora pro iis in præparatione tua ad Missam; ut DEI Filius, qui omnia pro nobis DEUS Patri suo sacrificat, corda eorum abstrahere ab his terrenis dignetur; quia, ut S. Hieronymus epist. 1. ad Heliod. ait *affatim dives est, qui cum Christo pauper est.*

FERIA QUINTA.

Non potestis DEO servire, & mammona.

Matth. 6. 24.

DE AVARITIA.

1. Plures Clerici huic vitio subiecti sunt.
2. Pauci se emendant.

PUNCTUM I. Audiatur avarus, ait S. Hieronymus; audiat, qui hoc nomine Christiani gloriatur, quod hic Christus dicit: *non potestis DEO servire & mammona.* Non ait Salvator, non potestis habere pecunias, sed dicit, non potestis pecuniarum servire. Estote Domini, non mancipia divitiarum. Qui Dominus est, distribuit illas, & facile se illis privat; verum qui illarum mancipium est, custodit eas, iisque alligatus est. Et hanc adhesionem timere debemus, hanc adeo

post Dom: decim: quart. post Pent. 61

adeo damnat Christus JESUS in Evangelio suo. *Videte, & cavete ab omni avaritia*, ait ad Discipulos suos, Luc. 12. 15. O quam necessario ita monendi eramus! proficiamus ex hac monitione, ait S. Augustinus ser. 107. de V. E. nov. edit. *Audiamus, timeamus, caveamus*. Omnes Christianos contingit hoc monitum, verum particulariter Clericos, quorum vita non solum exempta esse debet ab avaritia, sed insuper ab omni suspitione hujus vitii. Elegerunt sibi DEUM pro parte, & hereditate, sed ipse solus cor eorum possidere debet, ipse eis promissit centuplum, quod eis saepe in hac vita concedit, eo, quod plures talia bona possideant ut Clerici, quia non haberent, si in saeculo mansissent. *Nonnulli enim sunt*, ait hic S. Hieronymus Epist. ad Nepot. *qui possident opes sub Christo paupere, quas sub locuplete, & fallace diabolo non habebant*. Et tamen ad confusionem plurimorum dicere oportet, vitam illorum minime exemptam esse ab avaritia. Verum dices, ubi ergo sunt isti avari, & pecuniis inhiantes Ministri sacri? omnes illi sunt, respondent SS. PP. qui statum Ecclesiasticum amplectuntur ex fine & intentione ditescendi, & ut ibi commodius vivere valeant, quam in mundo vixissent, *ut suspiciat Ecclesia divites, quos mundus tenuit antea mendicos*. Ibid. Illi sunt, ait S. Greg. Nazian. qui sacros Ordines ut occasionem, vel medium considerant,

& arripiunt lucrandi v. t. e. necessaria, *visus parandi occasionem, & subsidium, hunc ordinem esse judicantes.* apolog. 1. Illi sunt, ait Gregorius Papa, Pastor. 1. p. c. 1. qui ex solo instinctu cupiditatis seipsos ingerunt in hunc statum, & curam animarum, *sua cupiditate accensi, culmen regiminis rapiunt.* Illi sunt, qui beneficia beneficiis accumulantes; qui Missam non legunt, Officio Divino non interfunt, nisi ob retributionem; qui non prædicant, nec Sacramenta administrant, nisi ex fine lucrandi, qui sæpius etiam indignis absolutionem impertiunt, sub spe donarii, vel lucri cujusdam, *docentes, quæ non oportet, turpis lucri gratia,* ad Tit. 1. 11. Denique omnes illi sunt, qui contra præceptum Christi JESU, DEO & mammonæ servire volunt, vel quod pejus adhuc est, qui DEO serviunt, ut pecuniæ & divitiis serviant, existimantes, ut S. Paul 1. Tim. 6. 5. ait, *quæsum esse pietatem.* Adorant DEUM apparenter, & ex hypocrisis; pecunias autem in veritate, & sine fictione. Infelices isti, ut verbis S. Bernardi utar, *Christi opprobria, sputa, flagella, clavos, lanceam, crucem & mortem, hæc omnia, in fornace avaritiæ constant, & profligunt in acquisitione turpis quæstus, & pretium universitatis suis marsupiiis includere festinant.* serm. 10. in cant. Quiescant in amore falsorum (si tamen sollicitudo, hæc conservandi, & augmentandi, eis requiem quam

dam

post Dom: decim: quart. post Pent. 63
dant permittit) & nec minimum vel salutē,
vel perditionem animarum curant; *harum in*
amore quiescunt animarum, nec casus repu-
tatur, nec salus S. Bern. ibid. O statum de-
plorandum! examina nunc, an non te ipsum
etiam reum avaritiæ invenias? vel omnino e-
tiam Simonix? & ut majorem horrorem de
ejusmodi vitiis concipias.

PUNCTUM II. Considera, quod rarum
quid sit, si quis ex avaris se convertat. S.
Paulus 1. Tim. 6. 9. hanc dat rationem: qui
volunt divites fieri, incidunt in tentationem,
& in laqueum diaboli, & in diversa desideria
inutilia, & pernitiōsa, quæ præcipitant homi-
nes in abyssum perditionis, & damnationis.
Reliqua vitia cum ætate decreſcunt, sola a-
varitia adeo non diminuitur, ut potius non
obstante infirmitate virium crescat, *omnia*
vitia senescunt senescente homine, sola avar-
ritia non senescit, ait S. Gregorius M. mo-
ral. 1. 15. c. 11. videmus hoc quotidie non
solum in divitibus hujus sæculi, sed etiam
apud ipsosmet Clericos. Quam rarum est, Sa-
cerdotem, qui huic vitio semel ingressum in
cor suum concessit, seipsum corrigere, &
pœnitentiam desuper agere? plurimi quoad
hoc Judæ similes sunt, scimus, quod, prout
Origenes comment. in cant. hom. 4. notavit.
Christus Dominus illi curam temporalium, &
pecunias suas modicas commiserit, ut talia ad
suam voluntariam dispositionem habens, qui-
bus

bus cor ipsius tanta aviditate inhiabat scdm
 s'm de sua hac passione aliquid remitteret;
 sed pro eo, ut ex hoc excessu bonitatis profici-
 ceret, docet nos Scriptura, à sua avaritia
 illum eousque impulsam, & coactum fuisse,
 ut magistrum suum prodere, & pro pretio
 eum vendere constitueret. An non id ipsum
 etiam faciunt Clerici? bonis eos replet Chri-
 stus Dominus, & quidem majoribus quando-
 que, quam in sæculo habere potuissent; si-
 untne exinde meliores? minuitne hoc cupi-
 ditatem eorum? non, potius crescit illa in
 dies, & sæpè haud minor est, quàm illa Ju-
 da, siquidem ea furantur Christo, quæ pau-
 peribus non dant, neque verentur pretium
 redemptionis generis humani vendere po-
 pulo suo, dando iis Sacramenta, & quidquid
 in religione nostra sanctum est, pro pecuniis.
 Judas mortuus est in peccato suo, & objectum
 execrationis factus est post mortem suam, fi-
 nis horum Clericorum sæpissimè similis est;
 postquam in tota vita sua ad omne bonum
 inutiles fuere, ordinariè post mortem eva-
 dunt objectum murmurationum, & indigna-
 tionis aliorum. Ministri Domini detesta-
 mini igitur vitium hoc tam infame, tam in-
 dignum situtis vestri sanctitatis; *tu autem o*
homo DEI! huc fuge, 1. Tim. 6, 11. Amate
 eleemosynam; non solum avarus est, qui ra-
 pit aliena, sed & ille avarus est, qui cupida
 servat sua. S. Aug: serm. 28. de divers. &
 vitate

1. Quam hoc sit necessarium.

2. Et quam rarum inter Clericos.

PUNCTUM I. **P** Rincipalis finis, quem sibi in Evangelio isto, quod hic explicamus, proposuit Christus est abstrahere corda nostra ab his terrenis bonis. Conformemus nos cum omni reverentia huic intentioni divini magistri; non damnat justā, & rationabilem sollicitudinem circa nostram subsistentiam, seu sustentationem decentem; & convenientem; esset hoc tentare DEUM, si media illa negligereimus; quæ Divina Providentia in manibus nostris posuit, ut nobis procuremus necessaria vitæ, id, quod prohibet, est hæc inquietudo, anxietas illa, curæ superflux, quas nobis ipsis facimus, ordinariè circa illas res, quæ nobis minimè deerunt, si fideliter DEO servierimus. *Non vidi justum derelictum, nec semen ejus, quærens panem.* Ps. 36. 25. Discamus itaque hodie abstrahere animum nostrum à bonis hujus mundi, si- mus dociles huic divini Magistri voci, & sermoni, qui Luc. 14. 1. 3. ait; *qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse Discipulus.* Dicamus similiter cum Apostolis: *Ecce reliquimus omnia, & secuti sumus te.* Hæc erat illa sancta dispositio, quæ, & per quam primi isti Ministri JESU Christi, quorum modò tenemus locum, totum mundum converterunt, & in corde paganorum avaritiam destruxerunt, quæ erat magnum illud

post Dom. decem. quart. post Pent. 67
illud mundi idolum. Ut de hoc simus per-
suasi, alio non opus est, nisi ut audiamus id,
quod S. Paulus ad Presbyteros Ecclesiæ E-
phesiæ Act. 20. 33 ait: *argentum, & au-*
rum, aut vestem nullius concupivi, sicut & ipse
scitis, quoniam ad ea, quæ mihi opus erant,
& his, qui mecum sunt, mini straverunt ma-
nus istæ; omnia ostendi vobis, quoniam sic
laborantes oportet suscipere infirmos, ac me-
minisse verbi Domini JESU, quoniam ipse
dixit: beatius est, magis dare, quam accipe-
re. Si omnes, qui se Apostolatûs officio im-
miscant, tam puras manus ostendere possent,
ut S. Paulus, omnino alium fructum Aposto-
latûs ipsorum videre esset. Non apportabat
hic Apostolus ad prædicationem Evangelii,
juxta S. Chrysostomum hom. 6 in 3. ep. ad
Ephes. magnûm apparatus, seu comnea-
tum, non mensam magnificam, non prætiosam
suppellectilem, sed doctrinam sanam, vitam
irreprehensibilem, & mentem ad omnia para-
tam pro Christo. Venite pastores divites,
& opulenti, venite, & videte parsimoniam
hujus S. Apostoli? quidque divitiarum ex
prædicatione Evangelii collegerit? proximus
morti erat, quam indies expectabat, quando
secundam suam Epistolam ad suum Charissi-
mum Timotheum scripsit; penulam, quam
reliqui Troade apud Carpum, veniens asser-
ecum & libros; maxime autem membranas.
2. Tim. 4. 13. Ah! pallium istud pauperrie
E2
mum

num S. Pauli, tot conversionum causa, plus valet, quam omnes thesauri pastorum, qui, nescio, quam magnificè vivunt! o quam benè ostendit omnibus Evangelii Ministris, quam necessaria illis sit, ita abstrahere animum suum ab hisce terrenis rebus, ut expeditius laborare valeant pro salute animarum, prout oportet; interim.

PUNCTUM II. Rarissimum hoc est inter Clericos; & reflexio illa S. Bern, supra hæc verba S. Pauli 1. Tim. 6. 8 *habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus*, nunquam minùs locum invenit, quam moderno tempore Non est quidem honorifica respectu plurium Clericorum, necessaria tamen ipsis est, ut horrorem de statu suo miserabili, in quo vivunt, concipere discant. Nunquam, ait hic S. P. in præfat. vit. Malach. minor erat numerus bonorum, quam in præsentis; nullum sæculum adeò denudatum fuit, quam nostrum; silentio involvo vulgarem, & viliorē multitudinem filiorum hujus sæculi; oculos meos conjicio in eos, quos ut columnas Ecclesiæ respicimus; *quem mihi ostendas vel de illorum numero, qui videntur dati in lucem gentium, non magis de sublimi fumantem, quam flammantem? ubi invenimus hæc luminaria, & ardentes facias, nisi eos numerare, & producere velis, qui sibi metipsis tales esse videntur? qui putant, pietatem ipsis servire debere pro medio diti-*
scendi

post Dom. decim. quart. post Pent. 69

scendi; quærendi non gloriam Christi, sed proprium interesse & lucrum; quid dico? pro sanctis haberentur, si contenti forent iis, quæ sua sunt, & non aliena, injustè desiderarent, vel quærerent. Meminerint tamen tales, qui ad hunc gradum imaginarium sanctitatis pervenerunt, qui contenti vivunt, eo, quod ad ipsos justè pertinet, nec aliena peccaminosè appetunt, id ipsum vel à paganis, etiam requiri; an non petimus à militibus, ut suo solario contenti vivant, si salvi esse velint? sitne igitur laus aliqua pro Clerico, si perfectior haud sit milite? Domine! ubi sumus? *quam rarus tamen iste ipse in Clero!* ubi inveniendus igitur Clericus talis, qui necessariis contentus vivat, & res superfluis spernat? hoc tamen omnibus Clericis, qui Successores Apostolorum esse volunt, imponit Apostolus, *habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus*, ait. Ubi hic rudo, hæc regula observatur? legimus ista in libris, sed quis est, qui talia observet? *Ubi forma hæc? in libris cernimus eam, sed non viris; habes vero de justo, quia lex est in corde ipsius, & non in codice.* Et tamen si observares hanc ordinationem Apostolicam, nondum propterea ad perfectionem pervenisses; nam qui perfectus est, semper paratus est etiam necessariis carenti, sed in vanum ista illis proponuntur, *utinam superfluis ponatur modus! utinam non cupiamus in infinitum!*

tum! si ita est, dicet quis, tum nulli amplius darentur sancti Clerici, & Pastores sancti in Ecclesia? absit, ut in talem cogitationem deveniamus, vel consentiamus. Suscitavit DEUS temporibus S. Bernardi multos Sanctos Episcopos, & inter illos admirabilem illum Virum, Sanctum Malachiam, ex cujus occasione illa protulit, quæ primùm attulimus. plures similiter suscitavit sequentibus sæculis, qui absolutissimum exemplum fuisse non solum talis perfectæ renuntiationis, sed etiam omnium aliarum virtutum. Non est dubium, quin aliquos pariter sibi etiam nostra ætate reservavit, qui vestigia horum magnorum Sanctorum sequuntur. Verùm hoc non obstante valdè modicus est numerus iste, respectu totaliorum, qui volentes divites fieri, scandalizant Ecclesiam avaritia & ambitione sua, & in abyssum damnationis se ipsos præcipitant; super quo meritò cum S. Bernardo ingemiscere debemus. Ora Dominum in præparatione tua ad Missam, ut hanc perfectam abnegationem in te operari dignetur, quo in statu sis, eum imitandi, serviendique Ecclesie ipsius deinceps majori cum fructu; *quasi Sacerdos & Levita, nudus nudam crucem sequar.* S. Hier. Epist. ad Nepot.

* * * * *

DIE SABBATHI.

Quarite ergo primùm regnum DEI, & justitiam

post Dom. decim quar. post Pent. 71
riam ejus; & hæc omnia adjicientur vobis.
Matth. 6. 33.

DE SALUTE ANIMÆ.

1. Obligatio laborandi pro ea.

2. Quomodo laborandum sit?

PUNCTUM I. **E**N conclusionem Evange-
lii nostri, & urgentem
illam rationem, quam DEI Filius nobis affert,
ut non anxie nos affligamus, quoad ea, quæ
vitæ nostræ necessaria sunt! nimirum prima-
riam curam & sollicitudinem nostram versa-
ri debere, in quaerendo primum regno DEI,
in laborando pro æternitate, vivendo in ju-
stitia & innocentia. Hæc principale est; bo-
na hujus mundi nonnisi accessoria, & acci-
dentalia sunt. Igitur cura salutis nostræ
grande illud, imò unicui nostrum negotium
esse debet, & illud unum necessarium, de quo
alibi Christus ait: *porro unum est necessarium.*
Ut hanc obligationem capiamus, haud aliter
negotiū salutis nostræ considerare debemus,
quam imò ut negotiū tale, quod maximè ac-
præ reliquis nos tangit; quod personam nostrā
concernit, & quod nulli alteri cōmittere pos-
sumus, sed nos ipsi de eo rationem reddaturi
sumus. *Unusquisque onus suum portabit,* ait
S. Paulus Gal. 6. 5. *quæ seminaverit homo,*
hæc & metet Ibid. v. 8. *Unusquisque nostrum*
pro se rationem reddet DEO. Rom. 14. 12.
Si coram divino tribunali comparebimus,
contra nosmetipsos statuemur, & non contra
alios;

alios; & quilibet tunc recipiet juxta operā suā. Igitur attende tibi ipsi, cogita de te ipso, exclamat hic S. Ambrosius Hexam. l. 6. ministri Domini, qui pro salute aliorum laboratis, nolite vos ipsos oblivisci; *attende tibi o homo! attende tibi.* Tibi, & non pecuniis tuis; tibi & non redditibus tuis, vel tuo beneficio, tibi, non corpori tuo, quod non nisi cinis & pulvis est; animæ tuæ, utpote nobilissimæ parti tuæ; *in qua totus es, in qua melior tui portio est.* Noli ergo alteri committere, quod tuæ salutis conducere potest, quia non solum nostrum est hoc negotium, sed insuper addo. negotium maximi momenti, negotium magni momenti est illud, ubi lucrum vel damnum magnum quoddam posset bonum, vel malum trahere potest. De quo autem agitur in negotio salutis? de corpore, de animā, pro tempore, pro æternitate; si salutem tuam assequaris; en te beatum pro semper, si eam negligas, perditus es pro tota æternitate, & nil in toto mundo damnum hoc tibi refarcire potest; *quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur?* ait JESUS Christus Matth. 16. 26. *aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* quid interim facimus pro salute nostra, de mane usque ad vespertam à principio anni usque ad finem illius? datur æternitas, de qua ipse DEUS cogitat; & nos nec per aliquam

post Dom. decim. quar. post Pent. 75

momenta de illa cogitare volumus; salus
nostra causa fuit Incarnationis D.N.J. Chri-
sti, prout sæpius id in Missa repetimus, & re-
columus, *qui propter nos homines, & propter
nostram salutem descendit de Calis.* Consi-
deramusne autem salutem nostram tanquam
negotium summi negotii? & ut adhuc plus di-
cam, 3to id. tanquam unicū negotium no-
strum? quia hoc demum est, ad quod omnia
referre debemus; *DEUM time, & mandata
ejus observa; hoc est enim omnis homo,* ait
Sapiens Ecclesiastis 12. 23. *si hoc est omnis
homo,* glossatur S. Bernardus, *absque hoc ni-
hil est omnis homo.* Propone veritatem i-
stam populo tuo, qui magna ex parte ignorat
obligationem, quam habet, laborandi pro
salute sua; dic ei sæpius cum Apostolo: *Tem-
pus breve est,* 1. Cor. 7. 29. & quidem longè
brevius, quam cogitemus ipsi. Multum de
illo frustra ætati permisisti, vide, ut imposte-
rum melius illò utaris. *Reliquum ut, qui
habent uxores, tanquam non habentes sint;
& qui emunt, tanquam non possidentes; & qui
utuntur hoc mundo, tanquam non utantur.*
Ibid. 8. 30. & 31. Tempus est, ut cor tuum
abstrahas à voluptatibus & bonis hujus sæ-
culi; præterit enim *figura hujus mundi.* Ve-
rùm ut in negotio tanti momenti utiliter
labores.

PUNCTUM II. Videmus, quomodo hoc
fieri oporteat? negotium nostrum est, debe-
mus

mus ergo quamprimum in eo laborare. Negotium est magni momenti; oportet hoc facere studiosè; est unicum negotium nostrum; ergo continuò in eo, & pro eo laborandum est. imò. quamprimum laborandum est pro eo, neque expectanda senectus, ut primum tunc de ea cogites. *Memento Creatoris tui, in diebus juventutis tue.* ait Sapiens Ecclesiastis 12. 1. *antequam veniat afflictionis tempus, & appropinquent anni, de quibus dicas: non mihi placent.* Non habes tempus, quod perdas; religiosa parcitate illud conservare stude, quia omnia momenta pretiosa sunt; in quibus promereri possumus æternitatem gloriæ; & si hucusque non nisi nimium expectasti; festina nunc, mi frater, ait S. Hieronymus, in Eccles. c. 9. petere à DEO veniam, quamdiu janua misericordiæ tibi patet; *dum in isto seculo es, festina agere penitentiam.* Quia non invenies in altera vita alias gratias, quales hic in vita contempsisti, vel neglexisti, id quod te hortatur Salomon, quando Ecclesiastis 9. 10. ait: *quodcunque facere potest manus tua; instanter operare. Quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quò tu properas.* 2dò. oportet magna solitudine laborare pro salute nostra. *Custodite solcite animas vestras.* Consilium est à Moyse datum Israelitis Deut. 4. 15. Non minus nobis necessarium in hoc mando, abi

tot

post Dom. decim. quart. post Pent. 75

tot sunt peccandi occasiones, ut quolibet
gressu, quem in via ista facimus, in periculo
versemur perdendi totam felicem æternita-
tem, prout loquitur Tertullianus: *nos verò
in periculo æternitatis versamur.* Periculo-
sissimi sunt inimici salutis nostræ, aliudque
non quaerunt, nisi perditionem animæ no-
stræ; *fortes quaesierunt animam.* Ps. 53. 3.
Via, quæ ad æternitatem ducit, arcta est,
pauci sunt, qui eam inveniunt. ait Christus
Matth. 7. 14. & S. Chrysostomus addit, ad-
huc pauciores esse, qui eam aggrediuntur;
paucissimos, qui usque in finem in ea per-
maneant. O quot ex reprobis seipsos dece-
perunt! quia, ut Sapiens Prov. 14. 12. ait,
*est via, quæ videtur homini recta, novissima
autem ejus deducant ad mortem* Totum hoc
obligare nos debet ad vigilandum magna so-
licitudine supra nos ipsos, & exequendi con-
siliium hoc Apostolicum: *cum metu & tremo-
re vestram salutem operamini* Philip. 2. 12.
3tiò. oportet continuò in hoc negotio labo-
rare, ne, si paululum remittamus, & inte-
pescamus, aliis nobis coronam nostram au-
ferat. Hoc DEUS ipse minabatur cuidam
Episcopo in Apocalypsi: *ecce venio citò; te-
ne, quod habes, ut nemo accipiat coronam tur-
am.* Apoc. 3. 11. Vide, quid in mundo quò-
tidie fiat pro rebus nihil? vir qui vitæ ne-
cessaria lucrari debet piscatione sua, intentos
habet oculos suos continuò in retia sua; pa-
stor

Non ovium continuò vigilar, ne illo dormien-
 te, lupus gregem invadat; mercator con-
 tinuò negotium suum secum ipso tractat.
 Dignum igitur est, ut & nos quoque continuò
 negotio salutis nostræ occupemur. Dicamus
 cum Propheta regio Ps. 113. *anima mea in*
manibus meis semper, & sicut, juxta anim-
 adversionem S. Bernardi in Vigil. Nativ.
 Dom. serm. 3. n. 5. *quod in manibus tener-*
mur, non faciliè obliviscimur; sic nunquam
obliviscamur negotium animarum nostrarum;
& illa cura principaliter vigeat in cordibus
nostris. Anne ita laborasti hucusque pro sa-
 lute tua? humilia teipsum in consideratione
 temporis tui, & negligentia commissa; &
 pro præparatione ad Missam, vel Commu-
 nionem, excita in teipso novum fervorem,
 conjice in hunc finem oculos tuos in Sanctos,
 & DEI amicos. Servierunt DEO in fame,
 & siti, in frigore & nuditate, in laboribus,
 vigiliis, jejuniis, orationibus, persecutioni-
 bus, opprobriis; pauperes coram mundo; di-
 vites in gratia & virtutibus; peregrini super
 terram, non nisi ad Patriam Cœlestem anhe-
 lantes. Horum semitam ingredi, & sequi
 debes, si salutem tuam operari velis, *quo-*
niam per multas tribulationes oportet nos in-
trare in Regnum DEI. Act. 14. 21.

DOMINICA DECIMA QUINTA POST PENTEGOSTEN.

Non efficiamur inanis gloriae cupidi. Galat. 5. 26.

DE VANA GLORIA.

1. Facile in illam labimur.
2. Media praeservativa contra illam.

PUNCTUM I. **C**lerici & alii, qui devotionem profitentur, &

piè vivere volunt, non debent juxta S. Hieronymum in hunc locum monitum istud Apostoli leviter quasi pertransire, & transilire; *non efficiamur inanis gloriae cupidi.* A longo jam tempore, ait hic S. P. desideravi mentem meam super hoc aperire; timeo autem hoc facere; verum puto, obligationis meae esse, ut hoc faciam, dicam ergo, & non verebor faceri, vanam gloriam esse infirmitatem meam; & timendum est, ne non sit generalis passio, seu malum omnium piè viventium, qui ceteris, ac aliis malis, seu passionibus renuntiant; *teneor timore dicendi, dicam tamen: nec tacebo passionem meam, passionem communem.* Quia impuritas, avaritia, ambitio, & alia similia vitia, seipsa, qualia sunt, produnt, & manifestant, id est, opera carnis facile evitantur, verum non ita res se habet circa hoc vitium. Abscondit, & occultat se sub sanctissimis etiam virtutibus; quia dari

per

potest eleemosyna ex vanitate; fieri potest longa oratio ex vanitate, & quod vix credi posset, si Apostolus id non assereret, etiam sanguis profundi potest ex vana gloria. Adhuc plus, adjungit S Hieronymus, idem & Apostolus ait, loquendo de semetipso, postquam raptus fuit ad tertium usque Cœlum, ubi audivit verba, quæ non licet homini loqui, postquam plus aliis Apostolis laboravit; ne magnitudo revelationum eum extolleret, datum sibi esse stimulum carnis, seu Angelum que ndam malum, & ministrum sathanæ, ad colaphizandum Paulo *datus est ad pre-mendam superbiam, uti in cursu triumphali triumphanti datur monitor suggerens, hominem te esse memento.* Idem Epist. ad Paulam 25. Quod Apostolus ipse nobis indicat, quando ait, se totum ter rogasse, ut auferatur ab eo Angelus iste sathanæ; Dominum autem respondisse, sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur. Adeo nimirum verum est, vanitatem vitium esse omninò periculosum, quod se etiam apud homines magnæ & eximie pietatis facillimè insinuat. Nulli sunt ex ministris Ecclesiæ, etiam diligentissimis, & qui jam multum profecerunt in via perfectionis, quibus ejusmodi assultus vanæ gloriæ non timendi sint, pro- ut desumi hoc potest, & judicari ex eo, quod primum nominavit, ut ab eo esset. Possetne quis se sanctius occupare, quam in publica
explia

explicatione Sacrae Scripturae? vel prædicatione verbi divini? vel in aliis functionibus Sacerdotalibus, ac DEI Ministro propriis? & tamen, ut S. Hieronymus in Epist. ad Gal. 5. ait; *Et hæc, nisi aliquis omni diligentia cor suum custodierit, de cupiditate laudis oriuntur.* Ministri Domini! qui fortè de vitiis majoribus triumphastis, videte, utrum exempti sitis etià ab hoc? multi sunt, qui postquam inceperunt laborare pro salute animarum, ac satisfacere obligationibus suis, taliter se tandem abduci permittunt ab applausu, quem exinde reportant, ut vix amplius se ad talia aliter applicent, nisi ut vanam hominum laudem exinde reportent, prout advertit S. Greg. M. in Ezech. hom. 21. *Postmodum pro acquirendis laudibus laborant, & qui in verbis DEI quarebant prius lucra spiritalia, temporales postmodum favores sequuntur.* An non ex numero istorum es? etiam sanctissimi timuerunt, ne venentem mortiferam vanæ gloriæ in cor ipsorum irreperet; & tu, qui tam longè abes ab illorum virtute, quam justè timere debes? vide igitur, quid tibi faciendum sit, ut te à vana gloriâ præserve, & contra illam te munias?

PUNCTUM II. imò. considera, nil esse magis contrarium, & oppositum Christo JESU. quam vanam gloriâ, desiderium propriæ laudis, & spiritum superbiam, qui est proprius spiritus diaboli. Nunquàm cessavit Sal-

vator

vator noster prædicare nobis humilitatem; dedit illius nobis exemplum tota vitâ suâ, maximè autem tempore passionis suæ, ubi tot ignominiis affectus fuerat & opprobriis. *Pudeat igitur*, ait S. Bernardus, in Festo SS. omnium serm. 9. n. 9. *sectari gloriam, membra, quibus caput suum tam inglorium exhibetur, non habens speciem, aut decorem, vel aliquid ejusmodi &c. Pudeat sub spinato Capite membram fieri delicatum, quod omnis irrisioni. 2dò. quod inherere, ac fidere minimè debeamus existimationi hominum, sed testimonio potius propriæ conscientie. Gloria nostra hæc est, testimonium conscientie nostræ*, agebat Magnus Apostolus 2. Cor. 2. 12. *Falluntur homines in suis judiciis, & dum nos laudant, plerumque hoc fit ex adulatione vel ad proprium ipsorum interesse, verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris, ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum. Ps. 61. 10. Stultitia est, illorum laudes exquirere tam anxie ac sollicitè; imò exponimus nos sic periculo nullam unquam à DEO consequendi, quam obtinuissimus tunc, quando quilibet electorum suorum talem ab eo obtinebit coram Angelis DEI; tunc laus erit unicuique à DEO. Cor. 4. 5. 3tiò. oportet continuò ante oculos mentis nostræ habere nihilum nostrum, miseriam nostram, ac peccata nostra; & dum*
DEO

Post Pentecosten.

DEO placet, uti ministerio nostro, ad præcellens aliquod opus, ipsi soli propterea gloriam dare debemus, nobis autem nonnisi imperfectiones & defectus attribuere, quorum nonnisi peccata nostra causa esse possunt, hoc ipsum monitum dat nobis DEUS ipse per Prophetam suum Ezech. 16. 61. & 63. *Et recordaberis viarum tuarum, & confunderis, ut non sis ultra aperire os præ confusione tua, cum placatus tibi fuero in omnibus, que fecisti, ait Dominus DEUS.* An sæpius recordatus es hujus prævis, quando supplantare te voluit tentatio aliqua vana gloriæ? vide, in quo hucusquæ deliqueris; & cum impostitum magis esse deditus humilitati. Habes grande exemplum ante oculos tuos humiliatum vides JESUM Christum in sacro Altari, tanta demissione ac humiliatione, quæ omnino omnes homines confundere deberet, eorumque superbiam destruere, si vel parum fidei, vel pietatis haberent. O JESU, per hanc ipsam tuam profundissimam demissionem, rogo te, abstrahere cor meum ab omni vana gloria; intelligo enim nunc, & capio hoc: *vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes, Ecclesiastis. 1. 3. vanitas vanitatum, & omnia vanitas, præter amare DEUM, & illi soli servire.* Imit. Christi l. 1. c. 1

FERIA SECUNDA

Invicem provocantes, invicem invidentes.
Gal. 5. 26.

Med. Pars Aut.

E

DE

82 *Feria Secundâ*
DE ALTERCATIONE, ET CONTEN-
TIONE.

1. Sollicitudo talia evitandi.
2. Quibus mediis utendum.

PUNCTUM I. **S**tatuamus nos ipsos in
præsentia, seu conspectu
DEI; bonum est, ut sæpius hoc nobis sugges-
ratur; quia ab hac imaginatione præsentia
DEI incipere debemus orationem nostram.
Agnoscamus Apostolum hic loqui in nomine
illius, quando nobis prohibet ejusmodi con-
tentiones, altercationes, pungentia, & pro-
vacantia verba, à quibus charitas proximi
læditur. DEUS noster, DEUS charitatis est;
Christus JESUS Filius DEI venit in hunc
mundum, secum apportare hunc ignem di-
vinum; intentio ac finis illius erat, ut cor-
da nostra hoc igne arderent. Magister est,
qui vult discipulos suos nonnisi unum cor &
animam unam habere; Rex est, qui in statu
seu regno suo nequaquam pati vult turbas,
turbationes, partialitates. Paterfamilias est,
qui pacem & concordiam in domo sua inter
suos exigit, *qui inhabitare facit unius mo-
ris in domo.* Psal. 67. 7. Caput est, quod
nullam omnino inter membra sua divisionem
vult. Accomodemus igitur nos voluntati i-
psius; fideliter illi obediamus; conservemus
solicite inter fratres unionem & pacem, quam
à nobis petit, & expectat, ac omne illud
studiosè evitemus, quod satribus nostris gra-
ve

post Dom: decim. quint. post Pent. 83

ve & molestum accidere posset; *nolite laedere invicem; non facto, non verbo, non signo qualicunque*, ait S. Bernardus *serm. 39. in Cant. n. 4.* Erratur in hoc puncto ideo, quia plerumque nos invicem tantum quoad exteriora, & quæ in sensus nostros cadunt, consideramus; quia vero aditus iste valde infirmus ac invalidus est, neque sollicitudinem adhibemus confortandi nos ex hac parte perfidem, hinc facile devenimus ad contemptus, ad rixas, ad vexationes: & unus alterum pungit, ac provocat diceriis. *Invicem provocantes, invicem invidentes.* Parum ad hoc attendimus, aut curamus; habentur talia pro innocenti recreatione, pro lusu quodam, & re nihili; verum longè aliter de hoc judicant sancti; magnum propterea scrupulum suis religiosis faciebat S. Bernardus *ibid. V a homini illi, per quem unitatis vinculum jucundum turbatur! judicium profecto portabit, quicumque est ille; nec cavendum à gravioribus tantam offensus, sed à clandestino quoque & venenato susurro: Nescis quale malum commiseris? vulnus eidem intulisti, quod forte nunquam amplius sanare valebis; ita uritur ille, & moritur clauso & lethali vulnere, intra semetipsum gemens. Dum totus in ira & disceptatione positus, nihil aliud silens in mente versare posset, nisi injuriam, quam accepit. Non potest orare, non potest legere, non san-ctum, aut spirituale quid meditari. Et ita*

¶

inter-

intercepto vitali spiritu, dum suis destituta alimentis, vadit ad mortem anima, pro qua Christus mortuus est. Quid tu interim, queso, animi habes? quid oratio tua; aut opus, quodcunque feceris, sapit tua? contra quem nimirum Christus anxie clamat de pectore fratris tui, quem contristasti; filius matris meae pugnat contra me, qui simul mecum dulces capiebat cibos, replebit me amaritudine. Ostendunt hæ reflexiones S. Bernardi, quam sollicitè cavere debeamus omne id, quod proximum nostrum quoquo modo lædere seu offendere posset, quia tamen nihilominus sæpius etiam inter Clericos aliqui inveniuntur, qui in similes defectus prolabuntur.

PUNCTUM II. Videamus, qualia sint præservativa, & cautela, ejusmodi defectus evitandi? primum est, ut valdè invigiles supra tuum modum agendi, ut nil tibi elabatur, quod proximum tuum offendere posset; magnæ dissidentia homo est, ais, quem omnia statim cruciant; vel levi ex causa, tantum aliquid pro injuria sua interpretatur. Respondedo tibi cum S. Bernardo ibid. quò minor est res, eò facilius tibi erit illa abstinere; noli injuriam pro injuria reddere, nec contemptum pro contemptu; sed quamprimum reprime ejusmodi inclinationem, quæ in te exurgit, alium censurandi, humiliandi, deprimendi. Sanè commotio tua ibi meriatur,

ubi

post Dom. decim. quint. post Pent. 85

ubi oritur. Nec permittatur exire, quæ mortem portat, ne perimat; ut dicere possis & tu cum Propheta, turbatus sum, & non sum locutus. 2dum est, ut magnam considerationem facias infirmitatis fratrum tuorum Fac, ut eorum defectus non attendas, sed nonnisi Christum IESUM in iis consideres: fiet sic, ut cum ipsis reverenter loquaris, ut iis cedas in disputando, & ut eorum opinioni, & sententiæ deferas, quantum salva veritate & charitate fieri potest, idem sapiatis, ait Apostolus, eandem charitatem habentes unanimes id ipsum sentientes; nihil per contentionem, neque per inanem gloriam; sed in humilitate Superiores invicem arbitantes; non quæ sua sunt singuli considerantes, sed ea, quæ aliorum. 3tium, agendum in omni loco, & occasione ex Spiritu Christi quod consilium nobis dat Apostolus ad initium hujus Epistolæ, si spiritu vivimus, spiritu & ambulemus. Oportet in & ex omni actione nostra elucere aliquid de bonitate, charitate, mansuetudine, modestia, & sapientia; qualem Christus in suo modo agendi ubique ostendit, & ut sine intermissione consideremus id, quod DEO Patri suo gratum esse noverimus, qui est primus gradus contemplationis, juxta S. Bernardum serm. 5. de divers. n. 5. cui addere possumus, esse etiam præ aliis necessariam; & minus subjectum illusionibus *Primus contemplationis gradus*

est, ut incessanter consideremus, quid velit Dominus, quid placeat ei, quid acceptum sit coram ipso. Præparatio tua ad Missam bona erit, si hæc media in praxim deducas, rogâ DEUM, ut hanc tibi gratiam concedat. O Domine! quia non possumus amare te, quin & proximum amemus; neque offendere, quin te ipsum etiam offendamus, fac nos tam bene vivere in pace cum fratribus nostris, ut mereamur DEUM pacis semper habere nobiscum. Pacem habete, & DEUS pacis, & dilectionis erit vobiscum. 2. Cor. 13

11.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA TERTIA.

Fratres, si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, ne & tu tenteris. Galat.

6. 1.

DE CORRECTIONE.

1. Quomodo fieri.

2. Quomodo admitti, seu accipi debeat?

PUNCTUM I. S. Paulus dat nobis has admirabiles regulas pro correctione fraterna, quæ est punctum quoddam maximi momenti in doctrinâ morali Christianâ. imò. docet spirituales esse debere, si corrigere velimus alios peccantes; vos, qui spirituales estis, huiusmodi instru-

ite.

post Dom. decim. quint. post Pent. 37

ite. Qualitas ista plures alias in se includit,
ut aliquis verè spiritualis sit, oportet, ut in-
psemet exemptus sit ab iisdem defectibus,
quos in alio reprehendit, alias sibi ipsi hanc
exprobrationem attraheret, *medice cura te-
ipsum &c.* Luc. 4. 23. *Hypocrita, eijce pri-
mum trabem de oculo tuo, & tunc videbis eij-
cere fescucam de oculo fratris tui.* Ut verè
spiritualis sis, oportet habere debitam scien-
tiam, & sufficiens lumen; sine hoc nonnisi
zelum cæcum, & indiscretum, quis sequitur;
vocatur bonum malum & malum bonum; id
reprehenditur, quod reprehendi non debet,
& quod reprehendi deberet, non reprehenditur.
*Ignorantes enim justitiam DEI, &
suam quærentis statuere, justitiæ DEI non
sunt subiecti.* Rom. 10. 3. Ut quis verè spi-
ritualis sit, oportet habere directionem, pru-
dentiam, & sapientiam, ut sciat se conforma-
re tempori, loco, & aliis circumstantiis, &
dispositionibus personæ, quam quis repre-
hendere vult, quia non possumus eadem ipsâ
regula semper & ubique & respectu omnium
uti. *Non una eademque cunctis exhortatio
congruit,* ait S. Gregorius 3. p. pastoral. c.
1. Aliter reprehendere oportet viros, & al-
liter fœminas; aliter juvenes, & aliter senes;
aliter pauperes, quàm divites; hæc est re-
gula, quàm S. Paulus ipse suo Timotheo
dat; *Seniorem, ne increpaveris, sed obsecra
ut patrem, juvenes, ut fratres, anus ut*
ma-

matres juvenculas ut sorores, in omni castitate. 1. Tim. 5. 1. Secutusne es regulas istas? non nisi has observando pro spirituali censeri poteris. *Nihil sic probat spirituales virum, quam peccati alieni tractatio,* ait S. Augustinus in Epist. ad Galat. *cum liberationem ejus potius, quam insultationem, potius quam vilia quam convitia meditatur.* 2dò. vult S. Paulus, qui animum corrigere velit, debere hoc facere *in spiritu lenitatis.* Dura increpatio ad aliud ordinariè non servit, nisi ut malum exasperet, & infirmum irriter; dulcorari igitur debent correctiones magna quadam modestia, & grandi moderatione; siquidem per seipsas satis jam aliquid de severitate habent; *grave quiddam est, ac molestum, argui,* ait S. Chrysostomus in Timoth. 5. *oportet molestiam rei mansuetudinis temperamento lenire.* Distinctio etiam fieri debet inter eos, qui ex ignorantia, vel malitia delinquant. Priores multa cum charitate, posteriores cum magna firmitate tractari debent, ut sic dometur superbia, & præsumptio rebellium, ac indocilium istarum animarum, qui jugum Christi JESU excutiant cum insolentia & obstinatione. Idem ipsam iterum præscribit Paulus Tito quoad incolae Insule Cretenfis; *increpa illos dure, ut sani sint in fide.* ad Tit. 1. 23. 3tiò. exigit Apostolus ab iis, qui correctionem aliquam facere volunt, ut considerent suam propri-

post Dom. decim. quint. post Pent. 89

am infirmitatem, *considerans teipsum, ne & tu tenderis.* Imaginari sibi ipsis debent, esse se capaces, totum illud malum perpetrandi, quod alius quis patravit; *homo sum, humani nihil alienum à me puto.* Terentius. Quo fortior est homo, eò magis sibi timere, & suæ fragilitati diffidere debet; *qui stat, videat, ne cadat.* 1. Cor. 10. 12. Quia non est peccatum, in quod alius cadit, in quod non etiam ipsi cadere possimus, ait S. Augustinus, *serm. 39 nov. edit. c. 6 n. 6. si DEUS gratiâ suâ nos non sustineat.* Pastores, ministri Domini, quicumque demum sitis, qui alios corrigere tentatis, en regulas, quas sequi debetis, si correctionem cum fructu facere velitis! considerate, & expendite eas vobiscum, ut in praxi iisdem vos conformare possitis. Tu verò, qui correctionem aliquam promeritus es, disce in secundo puncto, quomodo eam acceptare & pati debeas.

PUNCTUM II. Oportet eam suscipere imò cum docilitate. Grandis error & defectus est, si quis aversionem & contemptum contra alios concipiat, à quibus corrigitur. Indignari medico suo, exurgere in & contra eum, qui vitam nostram conservare vult, qualis, quantaque cœcitas! quid? *ergo inimicus factus sum vobis, verum dicens vobis?* dicebat Paulus ad Galatas cap. 4. 16. Sic etiam videbimus in Proverbio, quod Spiritus sanctus nil magis, ac tantj juvenibus com-

mendet, quàm hanc ipsam docilitatem, *audiens sapiens, sapientior erit.* Prov. 1. 5. Contrario, *qui increpationes relinquit, errat.* Prov. 10. 17. Contemptus iste correctionis, origo est & causa omnium excessuum; id quod ipse DEUS peccatoribus minatur in hora mortis iis eventurum; *despexisti omne consilium meum, & increpationes meas neglexisti, ego quoque in interitu vestrorum debo.* Prov. 1. 25. 2dò cum humilitate, ita ut quis seipsum non excuset, sed errorẽ suum fateatur. *Iustus prior, est accusator sui.* Prov. 18. Impudentiam peccato suo addere, est, effrontem esse, committitque talis crimen idolatriæ proximũ. Ipse Spiritus S. eos in numerum ponit. Dum Saul suam inobedientiam excusare, & justificare voluit, atque pro actu religionis vendere, dicebat illi Samuel, speciem hanc esse cujusdam idolatriæ, si quis se excusare, & nequaquam submittere velit. *Quasi scelus idolatriæ, nolle acquiescere.* 1. Reg. 15. 23. Pro eo, ut talis veritatem adoret, ejusque illustrationi se dedat, nonnisi phantasiã propriam consulit, dæmonem pro consilio adhibet, passionem suam prædominantem sequitur, cœcæque obedientia exequitur, quod ipsa exigat. Quid exinde? malum sit incurabile, & ille, qui curam nostri habet; cogitur, ut nos deferat; *insanabilis fractura tua; pessima plaga tua; curationum utilitas non est tibi.* Jerem.

post Dom. decim. quint. post Pent. 91

Jerem. 30. 12. 3. *non oportet correctionē accipere cum patientia absque murmuratione, contra eum, qui nos reprehendit, imò neque conqueri debemus contra modum correctionis. Neque dicas, si aliter mecum ageretur, & honestius ac moderatius tractaret, darem meipsum, & cederem; verum hoc fit nimis crudè; nullam video observari discretionem vel mensuram, hinc impossibile mihi est, ferre talem correctionem. Ridicula sanè mollities! oculos claudere debes, quoad defectus illius, qui te corrigit, vel reprehendit, neque aperire alium in finem, nisi ut bonum consilium & monitionem illius videas, utpote signum amicitiae illius erga te suae.*
Argue sapientem, & diliget te, ait Salomon Prov. 9. 8. En! quid te oporteat facere. Sed quam rarum est, invenire talem sapientem, qui se corrigentem diligit! roga DEUM, ut talem te efficiat. Nam sive ille sis, qui correctionem facere, vel qui accipere debeas, haudquaquam ita te gerere valebis, absque auxilio gratiae ipsius; pete hoc in praeparatione tua ad Missam. Domine DEUS meus! qui nos constituisti in Ecclesia tua, ut fideles tuos in spiritu dirigamus, ad hocque ipsum nos terribilibus poenis obligas, & sub interminatione indignationis tuae, nisi eos pro tempore instruamus, & corrigamus in omni patientia; 2. Tim. 4. tu solus, Domine, scis quot errores committamus, sive
in,

in danda, sive in acceptanda correctione, sive malè, & agrè eam ferendo, miserere mei; suscita mihi amicum fidelem, & illuminatum, qui me meorum defectuum admoneat, quin defatigetur ex modico fructu, quem correctiones ipsius in me afferunt; da mihi cor docile, & humile, ut eas acceptem, & si ille fortè erret; tu ipse ô Domine, corrige me, sed fiat hoc à te; *in virga virorum, & in plagis filiorum hominum: misericordia mea autem tuam, ne auferas à me.* 2. Reg. 7. 14.

* * * * *

FERIA QUARTA.

Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Galat. 6. 2.

DE OBLIGATIONE SUPPORTANDI ALIORUM DEFECTUS.

1. In quo fundatur hæc obligatio.
2. Examen, utrum huic nostræ obligationi satisfaciamus.

PUNCTUM I. Adoremus Christum **JESUM**, Dominum nostrum supportantem summa mansuetudine & patientia infatigabili defectus, imperfectiones, & cruditates eorum, quibuscum conversatus fuerat. Admiremur, quomodo adhuc quotidie nostros toleret tali bonitate, quæ nos sanè abundè doceat, quomodo & nos supportare debeamus fratres nostros, *si scilicet DEUS dilexit nos, & nos debemus alterutrum diligere.* 1. Joan. 5. 11. Quia verò tantam difficultatem

post Dominic. decim. quint. post Pent. 93

facultatem facimus, ut ad hoc nos resolvamus, videamus, in quo fundata sit hæc obligatio? fundatur imò in lege Christi JESU, quam à nobis fideliter impleri vult; *sic adimplebitis legem Christi*, ait Apostolus; & S. Augustinus serm. 164. de V. A. nov. edit. ait, nos illam nunquam impleturos, quid quid aliud facimus, si aliorum onera non portamus. *Quæ non implebitur, nisi invicem onera nostra portemus.* Grande præceptum, quod dedit nobis Salvator, est, ut nos invicem diligamus, sicut ipse dilexit nos; *hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Joan. 15. 12. Non potuit retardari Christus defectibus nostris, ergo neque nos absterri debemus. Si nonnisi eos diligamus, erga quos sympathiam aliquam in nobis advertimus; si non nisi eorum voluntati, & genio obsequimur, & cedimus, qui nostro arrident, quale meritum exinde habebimus? an non & pagani hoc ipsum faciunt? charitas Christiana amplius ac longius se extendit, nullam personam excipit; non dependet à malo, vel bono humore, vel genio proximi; *in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Joan. 13. 35. En signum! ex quo ut veri discipuli Christi agnosci valeamus! sic primi Christiani ab aliis dignoscebantur; non solum parati erant supportare defectus proximi, sed etiam prompti, ut unus pro altero

altero moreretur, id, quod stupebant gentiles, prout Tertulianus apolog. c. 30. refert; *videte inquit, ut invicem diligunt, & ut pro alterutro mori sint parati.* Esto charitatis illorum imitator, & difficultatem minimè senties, supportandi aliorum defectus. 2dò fundatur hæc tolerantia defectuum aliorum in vinculo & arcta unione, quam inter nos ipsos habemus. Membra sumus uniti ejusdemque corporis, nonnisi unam societatem, & unam rempublicam prorsus divinam constituimus, ut nos invicem sustineamus; *si quid ergo patiat unum membrum, compatiantur omnia membra.* 1. Cor. 12. 26. Qui miseriis fratrum suorum non compatitur, neque ille meretur, ut quis ipsi compatitur; qui eos durè tractat, dum errant, eadem duritie tractari meretur, dum ipse errat, qui supportare non valet infirmitates aliorum, neque suos ab aliis supportari sciat, & indignum se hujus tam præclari corporis membrum aliquod esse. Huic generali societati adde particularia vincula, quæ habere potes. Fortè vivis in communitate, in una domo, familia &c. Totum hoc obligare te debet, ut vos invicem supportetis; *quod si invicem mor detis, & comeditis, videte, ne ab invicem consummami.* Gal. 5. 15. 3tiò ipsæ infirmitates fratrum nostrorum ad illos supportandos nos obligant. *Debemus autem nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere,*
& non

post Dom. decim. quint. post Pent. 95

Et non nobis placere; ait S. Paulus Rom. 15. 1. attende ad hæc verba: *debemus;* adeoque non facimus illis gratiam aliquam, sed debitum aliquod indispensabile est, quod ipsis solvere debemus; *debemus, non donamus.* S. Chrysost in h. l. Debemus horum infirmorum infirmitates tolerare, & illis indulgere, ut idem nobiscum fiat, quia neque nos exempti sumus à defectibus, & forte plures adhuc, & majores illis habemus; si autem fortiores essemus, *debemus sustinere;* ait Apostolus, *Et non nobis placere.* Non debemus propterea gloriari, sed DEO gratias agere, qui tales nos fecit, & gratitudinem nostram illi in eo ostendere, quod infirmitatibus fratrum nostrorum compatiatur per prudentem quandam condescendentiam, quæ ipsa correctio aliqua pro ipsis erit *repende DEO mercedem, qui talem te fecit,* ait S. Chrysostomus, Ibid. *tunc autem rependes quando infirmitates aegroti correxeris.* Expende bene omnes istas rationes; debent te sanè convincere de obligatione tuâ, quam habes, supportandi defectus proximorum tuorum; verum quia hæc tolerantia rara est.

PUNCTUM II. Examina te super hoc puncto tanti momenti. Supportastine defectus & imperfectiones fratrum tuorum; hæc ipsâ patientiâ, & mansuetudine quam tibi ipsi ab aliis exhiberi vis, memor hujus regulæ, quam Salvator omnibus præscribit, in

qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. Matth. 7. 2. Considerastine, DEUM tibi toties condonasse, & quidem tot defectus? ergo neque ipse defatigari debes, in condonando defectus illos, quos alii contra te committere possunt: supportantes invicem, & donantes vobismetipsis, si quis adversus aliquem habet querelam, sicut & Dominus donavit vobis, ita & vos. Coloss. 3. 13. Adhibuistine diligentiam vincendi in teipso oppositionem, & repugnantiam illam, quam in teipso advertis, contra humorem, vel modum agendi aliorum? excusandi illorum defectus? cooperiendo imperfectiones illorum quantum fieri potest? itaque cum illis agendo, ac si non adverteres talia? persuasus de hoc, non esse ullum hominem sine suis defectibus? & si nos habeamus, quod patimur à vobis? cum omni humilitate, & mansuetudine cum patientia, supportantes invicem in charitate. Ephes. 4. c. 2. An non liberius locutus de infirmitatibus corporalibus, & spiritualibus proximi? usque ad confusionem illius, toram aliis, & pro tua recreatione? an non ipsi insultasti; quando defectum aliquem commisit? imitando eum irrisorie in sua pronuntiatione, in gestibus, & modo incedendi, ac similibus, ut aliis risum moveres? denique an non iudicasti, onus esse nimis grave, audire confessiones rudium, & ignorantium? percipere planctus afflictorum experiri im-

patien-

post Dom. decim. quîn. post Pent. 57

patientiam ægrotorum? supportare importan-
tatem scrupulorum, & aliorum similium,
tibi valdè incommodorum? ô si bene feceris
hoc examen, invenes certè occasiones mul-
tas, ubi defeceris in charitate erga proxi-
mum. Pete veniam à DEO de his, antequam
ad Altare accedas, & propositum fac imi-
tandi bonitatem magni DEI tui, qui se no-
bis dare vult, non obstantibus omnibus
nostris miseriis, *estote ergo misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* O Domi-
ne! qui me tanto tempore toleras, ut meri-
tò timere debeam, ne te tandem defatigent
miseriæ meæ, siquidem tam facilè defatiga-
ri me permitto miseriis aliorum, condona,
ac remitte mihi, quæso meam modicam cha-
ritatem, patientiam habe in me; gratiâ tuâ
suffultus, propono, quod velim supportare
defectus proximi mei, quamcunque relu-
ctantiam intra meipsum experiar, & præfer-
re pacem, & charitatem omnibus aliis re-
bus juxta consilium Apostoli tui, quod mihi
his verbis dat, *super omnia autem charita-
tem habete, quod est vinculum perfectionis;
& pax Christi exultet in cordibus vestris.*

* * * * *

FERIA QUINTA.

*Communicet autem is, qui catechizatur
verbo, ei, qui se catechizat in omnibus bo-
nis. Gal. 6. 6.*

Medit. Pars Aut,

G

RE.

RECIPROCA OBLIGATIO CLERICORUM ET SÆCULARIUM.

1. Clerici instruere debent populum.
2. Populus debet ipsis necessaria subministrare.

PUNCTUM I. QUod S. Paulus hic ait, ostendit simul, quid Clerici populo, quid populus Clericis debeat. Incipiamus à primis. Clerici, præsertim illi, quibus cura animarum incumbit, obligati sunt, docere populum mysteria fidei, & veritates illas, quæ ad salutem necessariae sunt. Non possunt secum quoad hoc dispensare, quin al ei essentiali suæ obligationi defint; jus, quod habent, petendi à populo Christiano subsidia vitæ, non fundatur, nisi in labore & cura instruendi, & catechizandi ad illos. Christus JESUS Luc 10. 7. ait, *dignus est operarius mercede sua*, qui ergo laborare recusat, indignus est salario suo, ait S. Paulus, *communicet is, qui catechizatur verbo, ei, qui se catechizat*; qui ergo catechizare non vult, non meretur id accipere, quod destinatum & consecratum est, pro sustentatione ministrorum verbi DEI. Alibi ait; *qui Altari servit, de Altari vivat*. 1. Cor. 9. 13 qui ergo Altari non servit, de Altari nec vivere debet, neque panem auferre ei, qui hoc magis meretur, quam ille; *si quis operari non vult, non manducet*. 2. Thessal. 3. 10. Nescio: quid opponere valeant Clerici, laboris

post Dom. decim. quint. post Pent. 99

laboris inimici, argumentis tam stringentibus, & concludentibus; sed quid responderent in extremo iudicio; his fulminantibus verbis Iudicis Supremi? *lac comedebatis, & lanis operiebamini, & quod crassum erat, occidebatis; gregem autem meum non pascebatis.* Ezech. 34 3. *Pensem* itaque fratres, ait S. Gregorius hom. 17. in Eccl. *ensem, cuius damnationis sit, sine labore hic percipere mercedem laboris? ecce, ex oblatione fidelium vivimus; sed nunquid pro animabus fidelium laboramus? illa in stipendium nostrum sumimus, quæ pro redimendis peccatis suis fideles obtulerunt, nec tamen contra peccata eadem vel orationis studio, vel prædicationis, ut dignum est, insudamus.* Expende bene textum istum, & locum S. Gregorii; vide, utrum bene servias Ecclesiæ juxta obligationem tuam, per orationes, prædicationem, per exemplum sanctæ vitæ, & per illa mediâ, quibus Ecclesiam ædificare posses? si ita est; grâcias DEO age, & ut magis adhuc animeris ad satisfaciendum obligationi tuæ.

PUNCTUM II. Hanc fac reflexionem. Sacerdotes, qui suæ obligationi, & ministerio suo ritè satisfacere student, duplici honore dignos esse; maximè illos, qui laborant in concionando, & populo instruendo; *qui bene præsunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur,* ait S. Paulus *maximè qui*

laborant in verbo & doctrinâ. 1. Tim. 5. 17.
 Per duplicem hunc honorē, intelligit Aposto-
 lus, fideles laud contentos esse debere; si
 pastores suos, & eos, qui illis Evangelium an-
 nuntiant, cum respectu & submissione audi-
 ant, sed oportere, ut iis etiam de ipsorum
 sustentatione provideant. Debitores enim
 illorum sunt ob beneficium longē majoris
 considerationis, siquidem per hoc medium
 participes effecti sunt spiritualium divitiarum
 divinæ gratiæ; majori igitur ratione, & ju-
 re illis succurrere debent suis divitiis tempo-
 ralibus; *si nos vobis spiritualia seminavimus,*
magnum est, si nos carnalia vestra metam-
us? ait Apostolus ad Corinth. 1. Epist. 10.
 11. Rationes, quas ad stabiliendum hoc jus
 affert, omnino convincunt; *quis militat su-*
is stipendis unquam? quis plantat vineam,
& de fructu ejus non edit? quis pascit gre-
gem, & de lacte gregis non manducat? 1. 7.
 nec sola ratio, decencia, usus, & consuetudo
 omnium populorum hoc exigunt, ut quis vi-
 vat de suo labore; sed hoc ipsum etiam lex
 divina præcipit; scriptum est enim in lege
 Moysis *non alligabis os bovi trituranti.* 1. 9.
 Si ergo Minister Christi laborat, si in Eccle-
 sia facit id, quod bos in area dum triturat;
 si manum, ad aratrum mittit, ut agrum do-
 minicum colat, an non meretur, ut pro su-
 stentatione illius cura habeatur? *nescitis,*
quoniam qui in Sacrario operantur, qua in
 Sacra-

post Dom: decim: quint. post Pent. 101

Sacrario sunt, edunt: & qui Altari deservi-
unt, cum Altari participant? V. 13. Ita pa-
riter voluit, & præcepit Dominus, est con-
clusio S. Pauli, ut cum iis, qui Evangelium
annuntiant, procedatur, ita & Dominus ordi-
navit iis, qui Evangelium annuntiant, de E-
vangelio vivere. V. 14. Popule Christiane!
qui audis Apostolum ab omni prorsus inter-
esse proprio alienum ita loquentem, satisfac-
huic tuæ obligationi, tam rationabili, & tam
justæ, noli esse ingratus erga pastores tuos,
tribue illis bona voluntate, & ex corde, quod
illis debes, si in hoc deficias, teipsum damnas,
& in numerum arborum steriliū venis, ait
S. Hieronymus in Epist. ad Tit. 3. V. 14.
Apostolicis viris, & evangelizatoribus Chri-
sti in necessariis usibus nolle tribuere, steri-
litatis seipsum est condemnare. Et vos mi-
nistri Altaris! contenti estote paucis; nolite
exigere nimis rigidè, quæ vobis debentur,
curam gerite pauperum, memores estote,
nil magis nocere progressui Evangelij, quàm
aviditatem bonorum temporalium. Victus,
& vestitus, sunt divitiæ Christianorum; &
S. Chrysostomus Epist. 105. ad Paulin. non
timet dicere, pastores aliud habere non de-
bere, nisi victum & vestitum; audacter di-
xerim, nihil præter victum & vestitum habe-
re oportere, ne ad ista trahantur desideria.
in c. 51. ad Tim. Roga DEUM in præpara-
tione tua ad Missam, ut hæc observare va-

leas, sic enim utilis evades Ecclesiæ; tolle
superflua, & salubria surgunt. Utilitati ac-
cedit, quidquid cupiditati dēmis. S. Bern.
serm. 58 in Cant. n. 10.

FERIA SEXTA.

Cum appropinquaret portæ civitatis; ecce
defunctus efferebatur filius unicus matris
sue. Luc. 7. 12.

DE COGITATIONE MORTIS.

1. Quid sit hora, seu momentum mortis?
2. Utilitas hujus cogitationis.

PUNCTUM I. **EN** exemplum, quod no-
bis Ecclesia bina vice
per annum proponit, semel in Quadragesi-
ma, & iterum Dominicā decima quinta post
Pentecosten, sine dubio judicavit, & credi-
dit hæc sancta mater, exemplum hominis
juvenis, quem mors in flore ætatis suæ ra-
puit, spectaculum fore sufficiens ad instru-
ctionem nostram, & ad revocandum nobis in
memoriam, cogitationem & reflexionem
supra mortem, quam tam facile nobis è me-
moria elabi sinimus, etsi quotidie quasi, ante
oculos nostros cernamus exempla valdè fre-
quentia, ac insuper familiaria. Huic igitur
sanctæ illius intentioni correspondeamus; &
aperiamus oculos nostros huic spectaculo,
videamusque hoc momentum, seu instans
mortis. Quid ergo est hoc instans mortis
seu momentum? instans est, quod quoad su-
am durationem modicum, & nobis parùm
cogi-

post Dom. decim. quint. post Pent. 103

cognitum est, nihilominus sufficiens ad faciendum longissimum illum transitum ex hoc mundo in alium. Momentum sanè formidabile in seipso, ubi totum illud, quod est in mundo, hominitali moritur, & ipse homo omnibus, quæ sunt super terram moritur. Momentum terribile, ubi anima, non obitante intima unione, quam cum corpore suo habet, ab hoc violenter abstrahitur, post grave certamen; ubi homo omnibus denudatus, ab omnibus separatus, oculis spectatorum nil aliud videndum relinquit, nisi corpus aliquod deformatum, quod incipit corrumpi. Momentum immisericors, ubi dives omnes thesauros suos amittit, & pro tota hæreditate sua nil reliquum habet, & acquirit, nisi pulverem sepulchri; *cum interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus.* Ps. 48. 18. Momentum, ubi Monarcha cum subdito, nobilis cum plebejo, sapiens cum ignorante, servus cum Domino, omnia omnino inter se confunduntur. *Parvus & magnus ibi sunt, & servus liber à Domino suo.* Job. 3. 19. Momentum millies adhuc terribilius propter suas sequelas, quam per semetipsum, sunt enim irreparabiles, sunt æternæ *Ibit homo in domum æternitatis sue.* Ecclesiastici 12. 5. Breve momentum, sed decisivum, & decretorium, post quod præterita nulla amplius speranda est misericordia; neque justus quidquam amplius mereri potest,

test. Momentum, cujus vel sola cogitatio, & recordatio timorem incutit principi in throno suo, judici in tribunali, cujus iustissimus pavor, & tremor Monasteria Religiosis replevit, cavernas pœnitentibus, deserta solitariis. Momentum in quo Ecclesia putavit, & judicavit, omni possibili modo succurrendum filiis suis, eosque juvandos. Vult, & ordinat, ut Sacerdos, in medio aliorum supplicandorum, & in præsentia moribundi existens, manus suas in Cœlum levet pro salute animæ illius imploret; *subvenite Sancti DEI, occurrere Angeli Domini, suscipientes animam ejus.* Commend. animæ. Ut animam illius in conspectu DEI præsented, quatenus agnoscere dignetur creaturam suam, ut invitet illum ad exhibendam ei misericordiam suam; *agnosce Domine creaturam tuam.* Vult, ut ægrotum accedat, animum illi faciat, exhortetur, & quasi ipse in manus DEI ipsum consignet, quasi portet ipsum ante conspectum ipsius DEI, Creatoris sui, *commendo te, charissime frater, omnipotenti DEO, te ei, cujus es creatura, committo.* Anne unquam seriam supra hoc momentum mortis reflexionem fecisti? quâ curâ usus fuisti, ut tibi momentum hoc propitium redderes? tantum abest, ut hac cogitatione nos occupemus, ut potius omnino eam è memoria nostra eliminemus; obliviscimur illius, & benè nobis est cum hac oblivione. Videmus quotidie mag-
gnos

post Dom decim. quint. post Pent. 105

gnos & parvos, juvenes & senes ad sepulchrum deferri; & aspicimus talia, quasi nunquam morituri; *non est respectus morti eorum.* Ps. 72. 4. Consideremus igitur in secundo puncto utilitatem hujus cogitationis.

PUNCTUM II. Quemadmodum ex omnibus alimentis panis omnibus praevalet, ita idem de meditatione mortis sentire debemus, ait S. Joannes Climacus Gradu 6. n. 3. estque hoc ex omnibus spiritualibus exercitiis utilissimum. Hæc meditatio facit Religiosos, qui in communitate vivunt, amplecti labores & exercitia pœnitentiæ, humilia-
tiones, & contemptus, solitarios, seu eremitas, elongationem, seu fugam omnium negotiorum sæcularium; orationem continuam, vigilantiam perpetuam, supra omnes actiones, & cogitationes suas. En in Clericis causat exactam observantiam omnium suarum obligationum, ardentem amorem in JESUM Christum, & desiderium sincerum, seipsum applicandi, & consumendi in servitio Ecclesiæ Verum generaliter dicere possumus, cogitationem seu memoriam mortis hos tres sequentes effectus post se trahere. Imò. elongat à nobis peccatum. Non morimur, nisi propter peccatum; *stipendium peccati, mors;* sed amplius non peccandum satis esset, si seriò cogitaremus, nos aliquando morituros, id, quod Sacra Scriptura asserit, & nos docet; *in omnibus operibus tuis memo-
rare*

rare novissima, & in aeternum non peccabis.
 Eccles. 7. 40. Statuamus nobis in omnibus
 actionibus nostris ante oculos nostros ultimā
 horam nostram, & brevi dissipabuntur inimi-
 ci salutis nostræ, superbia, avaritia, impuri-
 tas, & cætera vitia aculeum suum amittent,
 si fideliter iis opponamus miseriam, pulve-
 rem, putredinemque sepulchri; alio haud
 opus erit, ut illa vincamus, quàm ut sæpius
 nobiscum illud Jobi reperamus; *ecce nunc in
 pulvere dormiam, & si manè me quæseris non
 subsistam.* Job. 7. 31. 2dò mortis cogitatio,
 abstrahit nos à mundo, qui ordinariè se illā
 occupat, brevi renuntiabit his perituris re-
 bus, omnia transeunt, dicit apud semetipsū:
præterit figura hujus mundi. Vita hæc
 præsens, *fugit velut somnium avolans, imò,
 fugit velut umbra.* *Torrens rapidus est* Job
 20 8 qui secum omnes res temporis subje-
 ctas aufert, & in nihilum rapit; *momentis
 transvolantibus cuncta rapiuntur,* dicebat S.
 Aug. in Ps. 38. *torrens rerum fluit* Cogite-
 mus igitur de morte nostra, quamdiu hoc u-
 tiliter à nobis fieri potest; *modo fructuosè
 dicamus, transeunt,* ait hic S. P. in Ps. 23. *ne
 tunc infructuosè dicamus, transierunt.* Di-
 camus hoc ad omne illud, quod nobis placet,
 ut ea contemnamus, dicamus ad omne id,
 quod nobis durum videtur & terribile, ut
 illud non timeamus. Totum quod disparet
 ante oculos nostros, omnes mutationes &
 per-

perturbationes, quarum nos testes sumus, omnes ætates, per quas transimus, omnes partes vitæ nostræ, quæ continuò fluunt, & se invicem protrudunt, renovant in nobis incessanter cogitationem hanc, quod omnia finem habeant, & quod alia vera bona, & mala vera, non dentur, nisi in æternitate; quodque huic tam propè simus, ut meritò pro nihilo haberi debeat intervallum istud, quod nos ab ea separat; *omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur.* 2. Reg. 14. 14. 3tiò. Cogitatio mortis ad bonam mortem nos perducit, dum nos vitam sanctam ducere facit. Clericus, qui hanc cogitationem mente sua versatur, omnes actiones suas ideo facit; ut DEO placeat; principium hoc S. Pauli constanter præ oculis habet; *nemo nostrum sibi vivit; & nemo sibi moritur; sive enim vivimus, Domino vivimus, sive morimur, Domino morimur, sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus* Rom. 14. 7. Talis erat ratio agendi S. Anselmi, Archiepiscopi Cantuariensis, dum sibi Regem Angliæ indignatum audit, ac prævidit, quæ ab ira hujus principis mala & suæ personæ, & Religiosis suis timenda forent, ad hoc principium recursum suum habuit, tum ut seipsum erigeret in negotio tam difficili. Scripsi ad Regem, agebat ipsis; quamcunque ergo de me resolutionem capiat, hoc minimè vos turbare debet,

me.

memores hujus dicti Paulini: *sive vivimus, sive morimur, Domini sumus.* Epist. 1. 3. 82. Vivite ergo tam sanctè, ut verum sit dicere, quod DEO vivatis, & post mortem ad ipsum ituri sitis. Proficiamus ex hoc consilio S. Anselmi, & ex hac illius doctrina consistat nostra hodierna præparatio ad Missâ. Proponamus nobis sæpiùs deinceps de morte cogitandi, taliterque vivendi, ut nonnisi propter DEUM vivamus, ut post mortem uniri cum ipso mereamur per totam æternitatem. Mementote, quia *sive vivimus, sive morimur, Domini sumus; sic igitur vivite, ut illi vivatis, & cum moriemini, ad illum transeat.* Anselm. ihid.

* * * * *

DIE SABBATHI.

Quam cùm vidisset Dominus, misericordiâ motus super eam, dixit illi: noli flere
DE SANCTIS DESIDERIIS MORTIS.

1. Optare debemus mortem, & non affligi ex ea.

2. Quomodo licitum sit eam sibi optare.
PUNCTUM I. **A**doremus hic compassi-

vam istam charitatem Salvatoris nostri, qui tanta cum benignitate consolatur hanc miseram viduam, quæ filium suum deplorat; neque leviter pertransiamus verba hæc, quæ ad eum dixit: *noli flere*. Mors nequaquam pro nobis esse debet subjectum, seu causâ lacrymarum; neque enim spes nostra,

post Dom. decim. quint. post Pent. 109

stra, quam habemus de meliori vita, per-
mittit nobis, ut dolori indulgeamus, prout
infideles facere solent in morte suorum, *ut*
non contristemini, ait S. Paulus 1. Thessal. 4.
12. *sicut & ceteri, qui spem non habent.* Quod
tu mortem appellas, nonnisi species alicujus
somnia est, post quem resurrectio sequatur.
Non enim, nisi iter quoddam, ait Tertullia-
nus de patientia c. 9. ergo lugere non de-
bemus eum, qui ante nos abiit, sed eum se-
qui posse, desiderare debemus; *profectio est,*
quam putas mortem; non est lugendus, qui
antecedit, sed planè desiderandus. Si consi-
dero felicitatem, quam proximi nostri ade-
pti sunt moriendo; & illud parum, quod a-
mittendo hanc vitam perdiderunt, ait S.
Greg. Nazianzenus, orat. 10. in laud. Cassenf
frat. adeo me non affligit mors illorum, ut
potius gaudio me affici sentiam, dicamque
ad DEUM: quando erit hoc, Domine, ut me
pariter ab hac terra peregrina extrahas; ut
ipso sequar, & ad Patriam illam perveniam,
ubi eos inveniam, qui ante me illuc perve-
nere? quando fiet, ut mors ponat nos in sta-
tu communicandi cum ipsis iisdem paradisi
deliciis, & vivendi simul vitam æternam
beatam? certè, fratres mei, pergit hic S. P.
quid exspectare possumus hoc modico tem-
pore, quod nobis ad vivendum restat, quam
ut de die in diem majores misérias cerna-
mus, plura mala patiamur, pluraque peccata
com-

committantur, quàm hucusque commisi-
 mus? Hæc ergo consideratio, & non amissio amico-
 rum nostrorum, periculum offendendi DE-
 UM, cui expositi sumus in vita nostra, non
 verò dolor de morte illorum, subiectum esse
 debet, & ratio vera lacrymarum nostrarum;
 ploremus fratres, sed ploremus prout David,
 quod incolatus noster prolongetur; affliga-
 mus nosmetipsos, quod exilium nostrum fi-
 nem non habeat; ploremus, quod vitam di-
 ligamus tot miseriis subiectam, quæque nos
 continuo periculo exponit, perdendi grati-
 am divinam. Hæc est iusta causa, & ratio
 lacrymarum, & gemituum nostrorum. In-
 gemiscamus supra nosmetipsos cum S. Apo-
 stolo, & dicamus, quando tandem destrue-
 tur hoc vile tabernaculum, quod modò in-
 habitamus? an non brevi pervenimus ad
 illam domum, quæ non est constructa ma-
 nibus hominum, & in æternum durabit? quo-
 usque tandem trahemus nobiscum continuò
 in omni loco sepulchrum quoddam vivum,
 in quo anima nostra quasi sepulta est in carne,
 quæ longè magis & deterius infecta est,
 quàm ipsauret vera sepulchra? studeamus in-
 dem sentire cum hoc S. Doctore, inar-
 descamus sancto quodam desiderio mortis;
 queramus ardentè, & suscipiamus cum gau-
 dio mortem, quæ finem imponere debet mi-
 sertiis nostris, & initium dare felicitati no-
 stræ, à rebus hujus mundi prorsus abstractis.

post Dominic. decim: quint. post Pent. III

nam ut alius Gregorius ait, hom. in Evan.
terrena substantia supernæ felicitati comparata, pondus est, non subsidium; temporalis vita æterna comparata, mors est potius dicenda, quàm vita. Sed ut hæc devotio nostra solida sit.

PUNCTUM II. Examinemus, quomodo liceat sibi ipsi optare mortem? ille verè virtuosus est, qui quotidie mortem expectat, ait S. Joannes Climacus, gradu 5. ar. 7. verùm ille Sanctus est, qui eam in singulas horas desiderat; interim tamen non omne desiderium mortis semper bonum est. Sunt, qui mortem sibi optant ex impatientia, ex indignatione, & quandoque ex desperatione, quia gravari se vident morbis, afflictionibus; tale desiderium laudabile haud est, imò quandoque peccaminosum; ut ergo sanctè mortem desideres oportet illam optare, quia liberat nos à servitute peccati. Etiam innocentissimus inter homines, quamdiu hæc vivit, peccator est, ait S. Ambrosius l. de bono mortis. c. 3. oportet eum mori, ut sic amplius non peccet; morsque illius non tam vitæ ipsius, quàm peccatis finem facit? *mors finis peccatorum.* Optemus igitur mortem, ut peccatum nostri amplius non dominetur, non cessemus dicere cum Apostolo Rom. 7. 24. *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* desideremus mortem, ut concupiscentia destruatur, & ut amplius

in nobis non sentiamus legem peccati, & infelicem illam propensionem, quæ nos ad peccandum impellit; *ut destruat corpus peccati, & ultra non serviamus peccato*; hinc ait Sapiens: *melior est mors, quam vita amara*, Eccles. 30. 17. seu miseriis plena; & S. Augustinus in Epist. 1. Joan. tract. 7. ait: vitam hanc aliud non esse pro omnibus, qui sanctè vivunt, quam exercitium patientiæ; Sancti enim *non amant vitam, sed tolerant*. Aliud motivum adhuc perfectius, quo ad desiderandam mortem nos moveat, est desiderium, quod habere debemus, ut Christo per omnem æternitatem uniamur; taliter erat dispositus S. Paulus, *mihi vivere Christus est, & mori lucrum*. Philip. 1. 11. Duplici ex parte coarctor, agebat hic Apostolus, nimirum desiderio immortalitatis, & vitæ beatæ, & zelo procurandi gloriâ DEI, ac salutem animarum; *coarctor è duobus; desiderium habens dissolvi, & esse cum Christo, multò magis melius, permanere autem in carne, necessarium propter vos*. Ibid. ̳. 23. & 24. En perfectionem, ad quam tendere debet bonus Clericus; desiderare debet mortem, & continuo suspirare, ac optare illud felicissimum momentum, quod eum inseparabiliter cum Christo conjunget; *sitivit anima mea ad DEUM fontem vivum, quando veniam, & apparebo ante faciem DEI*. Ps. 51. 3. Interim desideria hæc, & vota semper conjun-

cta

post Dom. decim. quint. post Pent. 113

ita esse debent cum submissi one, & conformitate ad divinam voluntatem, adeò ut quis cum S. Martino dicere possit: *Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem, fiat voluntas tua.* Ecce quomodo se gerere, & loqui debeant veri ministri JESU Christi! tales nempe, qui obligati sunt, vivere in continuo spiritu mortis, & sacrificii, ut sic se conforment statui, illius victimæ divinæ, quam quotidie in altari immolant; tales qui tam urgentia motiva habent considerandi adventum regni gloriosi, & triumphalis JESU Christi, ubi absolutè destruet peccatum, præcipitabit mortem in sempiternum, & omnia in ordinem suum reducet. Examina te modo, utrum ita dispositus sis? quid sentis de morte? Sancti eam considerant ut transitum ex hac vita ad DEUM: *discessus est ad DEUM*, ut complementum desideriorum suorum, vel *desiderii cumulus*, ut solutionem vinculorum captivitatis nostræ; vel *vinculorum solutio*, vel *oneris excussio appellanda est*, ait S. Greg. Nazian. orat. & tu quomodo consideras illam? ah si vel parum te supra te ipsum reflectas, invenies te adhuc mundo, vitæ huic, ac creaturis adhærere. Pro preparatione ad Missam, roga Christum Dominum, ut vincula illa dirumpat, quæ te impediunt, ne ad eum ire possis: O JESU! rogo te per tuam pretiosissimam mortem, inspira mihi sancta mortis Me ait. Pars Autum. H desi.

desideria! ah! derelictus sum ut pauper, & ut exul in regione inimica; ubi continua pugnâ, & mala infinita & innumera inveniuntur. Solare me in exilio meo, Domine; mitiga dolorem meum; quia omnia mea desideria ad te tendunt. Totum, quod mihi mundus offert pro solatio, grâve mihi est, & displicens bone DEUS! ardentè desidero te frui, fac mihi hanc gratiam, ut ita vivam patienter in hoc mundo, ut tali cum gaudio transire valeam ex illo, quale experiuntur amici tui in morte, *qui perfectus est, patienter vivit, delectabiliter moritur.* S. Aug. expos. in Epist. 1. Joan. Tract. 9.

DOMINICA DECIMA SEXTA POST PENTECOSTEN.

Obsecro vos, ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, quæ est gloria vestra. Ephes. 3. 13.

TOLERANTIA PRO ECCLESIA.

1. Gloriosum erat Paulo, pati pro Ecclesia.

2. Nostra gloria esse debet, ut illum in hoc imitemur.

PUNCTUM I. Pulchram hic materiam meditandi habemus, si proficere sciamus ex eo, quod Apostolus ad Ephesios scripsit: obsecro vos, ut animi non despondeatis ex eo, quod me tot, ac tanta pati videatis pro vobis, quia hoc glorio-

riosum vobis est. O quam admiranda sunt
verba ista Apostoli & zelo illius omnino di-
gna; docent nimirum fideles, ut nunquam
scandalizentur ob ea, quæ ministri Ecclesiæ
propter illos tolerant; Clerici autem, ut sibi
continuò ante oculos ponant constantiam &
fortitudinem S. Pauli, qui tanta passus fuit
pro Ecclesiâ, & tanto cum gaudio, ut id glo-
riæ sibi duxerit, & etiam filiis gloriosum esse
putaverit; *quæ est gloria vestra*, illum nem-
pe Apostolū, quem Spiritus S. consecravit, ut
esset columna immobilis, à qua sustendenda
esset Ecclesiâ; qui erat Doctor gentiū, hoc est,
totius mundi, quem semine Evangelii reple-
vit, qui ipsemet 1. Cor. 9. 16. dixit: *Vae*
mibi, si non prædicavero, ita, ut visus fue-
rit majorem fiduciam posuisse in passionibus,
quàm prædicationibus suis. Fuit Ecclesiâ in
ortu suo, totis viribus Romani Imperii im-
pugnata, & magnus iste Apostolus tam for-
midabili potentiæ aliud non opponit, nisi o-
nus & pondus catenarum, & vinculorum sue-
orum, quando Ecclesiâ amat ad tam forti-
bus inimicis validè resistendum, alia ipsis ar-
ma non subministrat, nisi patientiam; *in hoc*
positi sumus, 1. Thessal. 3. 3. quando de iis
loquitur, quæ pro fidelibus fecerit, ut suo e-
xemplo eos animaret, nonnisi de laboribus &
tribulationibus mentionem facit; *ne deficiatis*
in tribulationibus meis pro vobis; quando
narrat extraordinarium successum prædicati-

onis suæ, id annotat, se multa prius passum fuisse; *scitis introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit, sed ante passi multa, & contumeliis affecti.* 1. Thessal. 2. Dum testatur, spem se habere copiosæ messis, & colligendæ magni fructûs, addit statim, quod etiam multa sibi patienda restent, & plures habiturus sit inimicos, qui talia impedire velint, & hoc Ecclesiæ in bonum proventurum, iudicando, & desumendo hoc ex magnitudine laborum suorum; *ostium mihi apertum est magnum, & evidens, & adversarii multi.* 1. Cor. 16. 9. Dum vult, ut Epistolæ suæ efficaciter moverent illos, ad quos scriptæ erant, ait, scriptas esse in maximis angustiis, & pressuris; *ex multâ tribulatione. & angustia cordis scripsi vobis; per multas lacrymas.* 2. 2. 4. Dum seipsum excusat, & iustificat apud Ephesios, ostenditque quanta cum innocentia & sanctitate inter eos vixerit, non omittit dicere, factum hoc fuisse *cum omni humilitate, lacrymis; & temptationibus.* Act. 20. 16. Dum de sua conditione, & statu loquitur, ac titulo aliquo uti vult, ad vincu a sua provocat; *vinculus Christi, &c. ego vinculus in Domino.* Aded æstimat hæc sua vincula, & tanto in honore ac veneratione habet, ut putârit, novum honorem exinde accrescere senectuti suæ; *Paulus senex, nunc autem & vinculus JESU Christi,* Ephes. 3. 1. & 4. 1. quando in aliquo gloriandum puta-

putabat, hoc faciebat adducendo tribulationes suas; *gloriamur in tribulationibus*. Dum quemdam in particulari commendare vult, summa, quam ei attribuit, laus erat, quod in vinculis eum genuerit, *quem genui in vinculis* ad Philem. Denique dum ea refert pro instructione nostra, quæ pro Ecclesia, quæ est Corpus Christi JESU, fecit, ait Coloss. 1. 24. *se pro illa pati: adimpleo ea, quæ desunt passionum Christi, in carne mea, pro Corpore ejus, quod est Ecclesia*. En! quænam fuerit gloria S. Pauli! Thesaurus crucis Christi tam abundans erat in ipso, ut totam Ecclesiam laboribus & tribulationibus suis divitem effecerit. Ah! quàm longè absumus ab ipsius virtute; & Ecclesia omnia suffert pro nobis, ingemiscendo, quod cernere nos debeat, & experiri tam socordes, laboris adeò inimicos, quòdque tantopere tribulationes fugiamus, nec resolvere nos possimus, vel minimum quid amore JESU patiendi, & pro Evangelio, dum interim totam gloriam suam in hoc ipso posuit S. Paulus.

PUNCTUM II. Meminerimus igitur gloriam nostram, in hoc debere consistere, ut illum imitemur, volo dicere, quòd pati debemus cum sancto quodam gaudio omnes adversitates, quæ nobis in servitio Ecclesiæ occurrunt. Non permittit amor sanctæ hujus matris, quem nobis in eo ostendit, quod nos in ordinem ministrorum suorum admiserit,

ut inter labores, & ærumnas, quæ ministerium nostrum comitantur, conqueramur. Quæso, quomodo conqueri audeamus, quod aliud quid pro Ecclesia toleremus, siquidem tota nostra felicitas in eo est, ut nos ipsos sacrificemus pro ipsa ad exemplum tot sanctorum Sacerdotum, & Pastorum Sanctorum, quorum vitia in continua patientia transit! quid non suffert bonus aliquis Pastor, si talis est, qualem Christus JESUS habere vult? oportet, ut incessanter gregi suo invigilet; ut semper præsit, instruere, corrigere, & administrare sacramenta; quod reliquum habet temporis, etiam pars aliqua ipsius noctis transeat in dolore & gemitibus, modo ob ducitorem peccatorum, modò super relationem, vel lapsum etiam ipsorum justorum; modo ob præcipitatum & improvissam mortem suorum parochianorum; modò ob decessum infantium, antequam Baptismum susceperint, modò propter illos, qui veritati resistunt; quia semper aderunt Joannes & Mambres, id est, homines corrupti in intellectu, & perversi in fide, qui veritati resistunt, prout isti præstigiatores se se opposuerunt Moyfi. Quid non oportet tolerare Episcopum, si supra Diocesim suam sollicitè invigilet? 2. Tim. 3. 8. audiamus de super S. Chrysostomum hom. 44. in Acta Apostol. de seipso loquentem; in quem statum redactus sum, dicebat ad populum Constantinopolitanum? scitis, quod per

per gratiam DEI jam tres anni sint, quod curam vestri in me susceperim. Verum est, quid non exhortemur, seu prædicemus vobis die ac nocte, quemadmodum S. Paulus; prædico tamen vobis tribus vicibus in septimana, & quandoque per integram hebdomadam. Quid feci hucusque? reprehendo vos, corripo vos, ploro, dolori meo indulgeo, & si afflictio mea mundo non est visibilis, nihilominus cor meum illâ omninò repletur. Patientiâ igitur opus est, si quis servire velit Ecclesiæ, prout oportet; *in labore, & arumina*. Non deerunt nobis occasiones; tantummodo studeamus illis bene uti. Fiet hoc, si Ecclesiam amemus, sit ergo tessera nostra, qualem S. Paulus divino nostro Magistro attribuit; *dilexit Ecclesiam, & tradidit seipsum pro ea*. Ephes. 5. 25. Diligamus Sponsam JESU Christi, & Sponsam Ecclesiæ, neque fugiamus occasionem laborandi, & tolerandi aliquid pro illis! pete hanc à DEO gratiam ad Altare accessurus. O JESU, qui nobis toties calicem Sanguinis tui in manus nostras consignas, & simul etiam calicem passionis, ac adversitatum nobis gratiam concede, ut unum æquè ac alterum eadem fidelitate suscipiamus. Pro nulla re totius mundi vel minimi quid de Sanctissimo Sanguine effundere vellemus; igitur nec quidquam negligamus etiam, quod pro te pati possumus, ut dicere possimus cum Propheta, ex vero devotio-

votionis sensu & affectu; *Calicem salutaris accipiam, & Nomen Domini invocabo.* Pfal. 115.

(*)(*)***(*)***(*)*** (*)***
FERIA SECUNDA.

Hujus rei gratiâ, flecto genua mea ad Patrem Domini nostri JESU Christi, ex quo omnis Paternitas in Cælis & in terra nominatur, ut det vobis, secundum divitias gloriæ suæ, virtute corroborari per Spiritum ejus in interiorem hominem. Ephes. 3. 14.

DE VITA INTERNA CLERICO NECESSARIA.

1. Clerici debent esse homines interni & spirituales.

2. Plurimi tamen vivunt vitam animalem & carnalem.

PUNCTUM I. **F**Ac pro te ipso eandem orationem, quam S. Paulus hic ad DEUM dirigit pro Ephesiis, quò eos confortare velit per suum Spiritum in interiorem hominem; eandem tu quoque pete gratiam; sed fiat hoc eadem devotione & fervore; *hujus rei gratiâ flecto genua ad Patrem Domini mei JESU Christi.* Roga Cœlestem Patrem, ut sua fortitudine te repleat, donetque tibi Spiritum vitæ alicujus internæ & spiritualis, sine qua neque ut bonus Christianus, neque ut bonus Clericus vivere potes; *ut det vobis secundum divitias*
glo-

post Dom. decim. sext. post Pent. 121

gloriæ suæ virtute corroborari, per Spiritum
ejus in interiorem hominem. Christianus in-
ternus, & spiritualis est ille, qui liber ab in-
ordinatis passionibus, & affectionibus, nullam
difficultatem habet, se totum DEO, ac saluti
suæ consecrandi & applicandi; *absconditus*
est homo cordis. 1. Petr. 3. Homo est, qui
ex fide vivit; qui se cogitatione æternitatis
pascit; qui continuo ante oculos suos habet
mortem, & judicia DEI; qui timet peccatum
& magnam sollicitudinem adhibet illud evi-
tandi; qui exteriora negligit; interiora vero
colit, & incessanter se ad hoc applicat, ut
cor suum purificet, ad serviendum DEO in
Spiritu & veritate; nos enim externam qui-
dem speciem, ac velut picturam, parum ad-
modum curamus; in interno autem homine
multo plus operæ, studiique ponimus, ait S.
Greg. Nazian. orat. 3. advers. Julianum.
Estne hoc ipsum, quod etiam tu facis? Cle-
ricus internus & spiritualis est homo oratio-
nis, assuetus conversari cum DEO, qui ab
ipso desumit regulam vivendi; attentus o-
bligationibus suis, exactus in iis adimplen-
dis; qui intelligit, quid sit beneficium, qui
sentit onera officii, & ministerii Ecclesiastici;
qui statum hunc non nisi cum horrore consi-
derat, de quo mundani homines, modo pror-
sus indigao, quandoque loquuntur: *animalis*
homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus DEI;
stultitia est enim illi, & non potest intelligen-
re,

re; spiritualis autem iudicat omnia. 1. Cor. 2. 14. Est homo sapiens, mansuetus, humilis, patiens, mortificatus, qui à longo tempore, & ex propria experientia scit seipsum vincere; & aptus etiam est, alios docendi ac tem reprimendi suas passiones, & resistendi diversis tentationibus, quibus in vita expostiti sumus. Talis esse debet Clericus, qui pro sua & aliorum salute laborare vult; *ille modis omnibus debet ad exemplum vivendi pertrahi, qui cunctis passionibus moriens, iam spiritualiter vivit; qui prospera mundi postponit, qui nulla adversa pertimescit, qui solam interna desiderat &c.* Qui orationis usu, & experimento didicit, quod obtinere à Domino, quæ poposcerit, possit, ait S. Greg. pastoral. p. 1. c. 10. Quam rara est hæc qualitas, seu constitutio hominis interni & spiritualis apud Clericos! ut autem clarè hoc cernas.

PUNCTUM II. Oportet advertere cum S. Hieronymo, commentar. in c. 5. ad Gal. quòd homo carnalis sit ille, qui se totum delitiis & voluptatibus dat; spiritualis verò ille, qui gustat, & sequitur motus, seu inspirationes S. Spiritus. Qui illum audit, illi obedit, tanquam Magistro suo; *carnales dicimur, quando totos nos voluptatibus damus; spirituales quando Spiritum Sanctum prævium sequimur, id est, cum ipso sapimus instruente, ipso docemur authore.* *Animales reos esse,* pergit hic S. D. Philosophos, qui proprios
cogi-

post Dom: decim. sext. post Pent. 123

cogitatus putant esse sapientiam. Porro quia multi omnino Clericorum, qui delicias amant & voluptates; iisque prorsus se immergunt; qui non nisi rationem à peccato corruptam sequuntur, qui se ipsis seu proprio amore pleni sunt, qui non gustant res supernas & divinas, hinc fateri oportet, quod pauci spirituales sint, plures è contrario, qui vitam prorsus animalem & carnalem vivunt. Experientia id ipsum nimis clarè, & ad oculum ostendit. Quod sunt e.g. in seminariis, cum quibus tota die sermo habetur de rebus divinis, in quibus tamen nullum gustum inveniunt? quot sunt prædicatores & pastores, qui alios docent & instruunt, quin seipsos doceant? audiunt ipsi veritates clarissimas, easque populo etiam proponunt, & de terribilibus, ac maximi momenti rebus, & mysteriis Fidei nostræ, è Cathedra loquuntur, sed fit hoc ab ipsis modo aliquo præcisè historico, & quia ipsi talibus non tanguntur, nec moventur, hinc neque in auditoribus suis ullum motum, vel sensum alicujus devotionis, compunctionis, gratitudinis, adorationis, multò minùs praxim aliquam, seu exercitium virtutum, & bonorum operum causant, & efficiunt. Status hic adeò defectò communis & ordinarius, magisque horrendus est, quam nobis imaginemur; quia ordinaria via, seu modus ab illo evadendi, est ut ita dicam, occlusus, & obturatus; alia enim via evadendi non patet.

tet, nisi verbum divinum, isti autem homines carnales fugiunt illud, nullum gustum exinde habent, imò etiam contemnunt; quis non contremiscat, & timeat pro illis? *porro illa tuarum clausula litterarum graviter me turbavit*, agebat Petrus Blesensis Epist. 76 ad quemdam Clericum, ejusdem secum nominis, & ex eadem Civitate, sed talem, qui ex numero illorum erat, de quibus modo locuti sumus, nempe spiritualis ad hominem carnalem & animale scribebat; *turbavit me inquam, sermonem evangelicum vocas durum, insipidum, infantilem*. Respondeo tibi breviter: *non est durus sermo Domini; sed tu durus es, terrenus homo, carnalis, animalis*. Homo terrenus, carnalis & animalis est cœcus; nam juxta Apostolum talis homo non est capax, seu aptus ad illa, quæ Spiritus DEI docet: stultitia enim illi esse videntur, nec illa capere potest, *dum sermonem Domini durum vocas, istorum apostasia deformiter te conformas*, addis sermonem DEI tibi videri *insipidum*; valdè distas per hoc à sancta dispositione Prophetæ regii, qui præ gustu & gaudio exclamavit; *quàm dulcis faucibus meis eloquia tua, super mel & favum*. Ps. 118. 103 Denique *simplex* tibi videtur sermo evangelicus, infantilia, & simplicia non inficior; *nam semper amica est veritati simplicitas*. Igitur renova, mi charissime amice, concludit Petrus Blesensis, renova interiora

ani

post Dom. decim. quint. post Pent. 125

animæ tuæ, ut quemadmodum portasti imaginem hominis terrestris, ita portes deinceps imaginem hominis cœlestis. Stude proficere ex hoc consilio hujus sapientissimi Archidiaconi, quod dedit huic Clerico; renuntia huic vitæ animalis, & carnali filiorum hujus sæculi, alla-
bora, ut tandem evadās in virum verè internum & spiritualement; & pro præparatione ad Missam, aspice exemplum, quod tibi dat Salvator tuus sub velo specierum Sacramentalium absconditus, tanquam sub sigillo humilitatis, perpetuò in hoc intentus, ut suum æternum Patrem ac DEUM adoret. Potesne cogitare de hac divina recollectione, & de hac interna vita Christi JESU in S. Altari, & interim tibi ipsi placere in tali vita prorsus mundana & sæculari? disce igitur te non amplius ita effundere in exteriora, dum magistrum ac Dominum tuum vitam vivere consideras adeò secretam & internam; *posuit tenebras latibulum suum, in circuitu ejus tabernaculum ejus. Ps. 17. 12.*

FERIA TERTIA.

Ut det Christum habitare per fidem in cordibus vestris. Ephes. 3. 17.

DE VITA FIDEI.

1. Quam sit vita Fidei.

2. Quam nobis sit necessaria.

PUNCTUM I. **P**ostquam S. Paulus DEUM rogavit, ut confortaret

ret Ephesios in homine interno per suum Spiritum S. rogat insuper, ut faciat Christum JESUM habitare in cordibus eorum p. r. t. e. dem. Adjungit, vitæ æternæ, de qua heri egimus, vita fidei, de qua hodie tractabimus. Incipiamus statim à præstando homagio adorationis, gratitudinis, & amoris erga Dominum nostrum JESUM Christum, qui per fidem in cordibus nostris habitare dignatur; vult nos esse sanctos; vult, ut instamus versutigiis suis; & in hunc finem desiderat, ut per fidem vivamus, quæ est participatio quædam vitæ divinæ, qua ipse vivit, quamque è sinu Patris sui haurit. O quam pretiosum est hæc vita fidei! æquum est & justum, ut bene de illa instruamur. Quid ergo est vita fidei? scriptura docet nos, esse vitam justitiae in hoc exilio; *justus autem meus ex fide vivit.* Hebr. 10. 38. Vivere itaque vitâ fidei, est vitam ducere juxta regulas justitiæ, eamque totam referre in DEUM, abnegando naturam, & sensus nostros, per quos à DEO abstrahimur, quia vera justitia consistit in eo, quod quis in omnibus prorsus rebus se DEO subjiciat, hinc dictum est, justum, si se DEO subtraxerit, eidem haud placiturum, *quod si subtraxerit se, non placebit animæ meæ.* Ibid. Vivere vitâ fidei, est elevare seipsum supra res præsentis, neque alligare se rebus transitoriis, sed unicè æternis adhærere; *non con-*
templantibus nobis, quæ videntur, sed quæ non
viden-

post Dom. decim. quint. post Pent. 127

videntur Quæ enim videntur, temporalia sunt: quæ autem non videntur æterna. 2.

Cor. 4. 18. Vivere vitâ fidei, est renuntiare spiritui veteris hominis, ut quis nonnisi spiritum novi hominis sequatur; est loco opinionum & principiorum, quæ nobis natura & sensus nostri inbibent, substituere principia, & regulas Evangelii; denique est renuntiare mundo, & semetipsum abnegare, ut DEUM vocantem sequamur, illique ex toto corde uniamur. Si ergo cogitationes nostræ objectis presentibus non adhærent, neque sive bonis, sive malis hujus mundi amplius nos distrahant, seu impediunt ab attentione illa, quam DEO debemus; si nihil ex his rebus visibilibus desideramus, quod erat principium S. Ignatii, Epist: ad Rom. *nihil de his, quæ videntur, desiderant*; si gaudium nostrum, & tristitia nostra originem non trahunt ab iis; quæ videntur, sed quæ credimus; si denique omnes affectus cordis nostri nullatenus terram, sed Cælum petant, tunc dici potest, vivere nos vitâ fidei, quæ nonnisi objecta invisibilia, quæ speramus, ut Apostolus Hebr. 11. 1 ait, *habet; sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium*. Vide nunc, utrum vita fidei vivas, estne hæc regula opinionum tuarum, & actionum, totiusque vitæ tue ratio? judicæne secundum lumina, seu principia istarum rerum terrenarum, bonorum, divitiarum, officiorum, beneficiorum? an non
sequen

sequeris falsas illas ideas, quas mundus de rebus ejusmodi format? consulisne fidem in dubiis, difficultatibus, & negotiis tuis? suntne instructiones & decisiones tuæ doctrinæ morali Evangelii conformes; potesne denique dicere cum Apostolo Galat. 2.20. *in fide vivo Filii DEI?* ah! si te super hoc reflectas, invenes ex propria tuâ experientia, quàm hæc vita fidei rara sit; interim.

PUNCTUM II. Nil magis necessarium, quàm hæc ipsa vita fidei; nam quia ex omni parte circumdati sumus istis rebus visibilibus, & nostra concupiscentia continuò nos talibus adhærere facit, hinc nullus est locus, nullum tempus, nulla occasio, ubi necesse non sit, ut per fidem vivamus, ut sic nos conservemus in justitia & exercitio bonorum operum. *Fomes operum fides*, ait S. Paulinus Epist. ad Severum. Magna hæc virtus alios limites nescit, nisi illos, quos vita nostra habet, debetque exerceri in omnibus prorsus occasionibus, si curæ nobis est salus nostra, nec passum ullam seu gressum facere possumus, quin præ oculis nostris habeamus has duas diversas vias, vitæ nimirum, & libertatis: quæ est vita fidei, & captivitatis, ac mortis, quæ est vita naturæ. Semper nobis ipsis invigilare cogimur, ut non supplantemur, sed bene eligamus: id quod ansam dedit S. Cyrillo Jerosolimitano dicendi, debere nos continuò in manibus nostris habere lampadem

post Dom. decim. sext. post Pent. 129

dem fidei accensam & lucentem: *fidei lampades non extinctas, manutenendo, custodite.*
Catechesi 1. Necessaria nobis est lux ista, ac sanum iudicium formare valeamus de vocatione nostra, illique fideliter respondeamus: ut agnoscamus obligationem nostram: illique satisfaciamus: ut gloriam DEI, ac animarum salutem procurare, ac promovere valeamus; uno verbo per hanc evadere possumus homines DEI, ut ait S. Clemens Alexandrinus, Stromat. l. 6. *per fidem sunt homines DEI* Si autem ullum unquam tempus sit, quò vita fidei opus habeamus, specialiter tempore adversitatis, & afflictionis illà opus habemus; tunc vel maximè recursum ad illam habere debemus, & auxilium ab illa quærere, id est, ab ipso DEO, prout S. Augustinus in Ps. 90. n. 10. ait: *fides sit tecum, & tecum est DEUS in tribulatione.* Mare fluctus suos commovet; navis tua agitatatur, quia Christus JESUS dormit; dormiebat olim in navicula, quâ vehebatur; & ii, qui in illa erant cum ipso, in periculo pereundi versabantur. *Si fides tua dormit in corde tuo,, tanquam in navi tua dormit Christus; quia Christus per fidem in te habitat, cum turbari ceperis, excita Christum dormientem, erige fidem tuam, & noveris, quia non te deserit.* ibid. Nequaquam dormiebat JESUS Christus in corde S. Eusebii Episcopi Samosatani, qui se ambabus manibus ostendit. *Pars Aut,* I *serebat,*

ferebat, Legato ab Imperatore Valente ad se misso, dixit posse quidem eas amputari sibi, minimè verò se cogi, ut extradat acta ab Episcopis Catholicis sibi tradita, & concredita, in quibus malitia Arianorum clarè continebatur. Theodoret. l. 2. hist. Eccles. c. 31. Non dormiebat Christus JESUS in corde S. Basilii, quando Officialis quidam ejusdem Imperatoris post intentatas minas exilii & ipsius mortis, sed inutiliter, subitaneâ irâ correptus, & abreptus, furore plenus eidem minatus fuit, se violenter jecur ex corpore ipsius extrahi mandaturum, absque ulla alteratione, nonnisi frigidè ei respondit, hoc sibi omninò gratum fore futurumque medium sanitatis suæ, cùm ex hac parte maximas pati debeat infirmitates. Grandes hi Viri & Sancti vivebant planè ex fide, de qua nos tantummodo loquimur. Roga Dominum JESUM instantè, ut per hoc Sanctissimum Sacramentum, ad quod toties accedis, fidem tuam accendere, vivacioremque, & magis activam reddere dignetur; *Domine, adauge nobis fidem.* Luc. 17. 5. O JESU, ah! vive in nobis per fidem, ut firmi & immobiles simus in tuo servitio; plenique zelo ardenti in exercitio bonorum operum; *ut inveniamur in fide stabiles, & in opere efficaces.* Oratio Ecclesiæ.

* * * * *

FERIA QUARTA.

Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis,

post Dom. decim. sext. post Pent. 131

*His, quæ sūt latitudo, & longitudo, & subli-
mitas, & profundum, scire etiam superemi-
nentem scientiæ charitatem Christi, ut implea-
mini omnem plenitudinem DEI. Ephes. 3.*

DE CHARITATE CHRISTI ERGA HOMINES.

Debent Clerici in eo esse.

1. Ut eam comprehendant.

2. Et imitentur.

PUNCTUM I. **Q**UOD S. Paulus Ephesīs
optat, totum id est, &
omne, quod quilibet bonus Christianus &
Clericus desiderare debet in hac vita, nempe,
ut comprehendere valeret latitudinem, lon-
gitudinem, sublimitatem, & profunditatem
mysteriī DEI Incarnati, & illam immensam
extensionem charitatis JESU Christi erga
homines, quam Crux illa, cui pro peccātis
nostris affixus erat, longē clariūs nobis ob o-
culos ponit, & efficacius prædicat, quā
quidquid aliud, quod nobis de illa dici posset.
Longitudo illius, (ait quidam interpretes. Esti-
us in hunc locum) denotat tempus, latitu-
do loca illius, sublimitas gloriam, profundi-
tas discretionem, seu separationem electo-
rum à reprobis. Ille comprehendit longitu-
dinem crucis, qui agnoscit & intelligit, à
principio mundi ad finem usque sæculorum
neque fuisse, neque futurum ullum hominem,
qui aliter salvus factus sit, vel fieri possit,
nisi per merita passionis D. N. J. C. latitudo

dignoscitur ex eo, quod agnoscimus Ecclesiam
 ex latere ipsius ante à aperto ortam, diffun-
 di per totum orbem terrarum, quemadmo-
 dum Eva desumpta fuit ex latere, seu costa
 Adam sponsi illius; elevamur ad cognoscen-
 dam illius sublimitatem, quando lumine fi-
 dei illustrati, & convicti agnoscimus, ex vi-
 litate & humilitate Crucis provenire, quod
 ad sublimitatem gloriæ nos perveniamus;
 denique comprehenditur profunditas, si con-
 siderando consilia misericordiæ divinæ super
 nos è massa corruptionis, & quam modicus sit
 numerus, quibus talia possint, exclamemus
 cum Apostolo; *ô latitudo divitiarum, sapi-
 entia & scientia DEI, quam incomprehen-
 sibilia sunt judicia ejus, & investigabiles
 via ejus.* Rom. 11. 33. Verùm hoc longè
 metius adhuc comprehenditur corde, quam
 intellectu; adeò, ut quod in hac meditatione
 facere possimus, hoc sit, ut permaneamus in
 silentio & admiratione mysterii adeò ineffa-
 bilis charitatis Christi JESU erga homines,
 quæ omnem captum nostrum, omnes ideas
 nostras, & quaecunque possibiles expressio-
 nes, longè transcendit. Vel si aliquid dicere,
 & loqui volumus, sufficiant nobis hæc verba
 S. Pauli: *in fide vivo Filii DEI, qui dilexit
 me, & tradidit semetipsum pro me.* Gal. 2.
 20. O Domine DEUS Omnipotens! ô Rex
 Sanctorum omnium, quis te non laudet? quis
 tibi non benedicat? non possum capere, quæ
 pro

post Dom. decim. sext. post Pent. 133

pro salute mea fecisti; factus es homo; elegisti naturam nostram præ natura Angelicâ, voluisti transire per omnes ætates hominum; cum ipsis conversari; omnia pati, & tolerare, quæ ipsi patiuntur; tentari ut illi; mori illorum instar; non possum exprimere excessum bonitatis tuæ; contentus igitur ero, ut dicam cum Apostolo tuo: *in fide vivo Filii DEI, qui dilexit me* &c. I. c. Dicam hoc per singulas horas, singulis momentis, ut ita per continuam gratiarum actionem gratitudinem meam tibi exhibeam; *beatus, multumque felix*, ait S. Hieronymus, in hunc locum Ep. ad Galat. *qui vivens in f. Christo, per singulas cogitationes & opera potest dicere: in fide vivo Filii DEI, qui dilexit* &c. Sed quia Clerici obligati sunt laborare pro salute animarum, non sufficit illis, ut studeant cognoscere, & comprehendere charitatem JESU Christi erga homines.

PUNCTUM II. Debent insuper solliciti esse, ut eam imitentur. In societatem assumpti sunt divini illius Sacerdotii, hinc debent fidelibus in seipsis exhibere imaginem quamdam sensibilem vitæ illius qualem ille duxit: debent comparare vestiri ipso JESU Christo; *Christus magna Sacerdotum tunica*, dicebat quidam ex veteribus PP. debent exprimere admirabiles dispositiones summi hujus Sacerdotis, specialiter hanc immensam illius charitatem, quam pro salute hominum

13 habu-

habuit, quæ eum eò adiecit, ut voluerit esse similis nobis, ut esset talis ad Patrem suum pro nobis Pontifex, qui posset compati infirmitatibus nostris, & orare pro populo, ut S. Paulus Hebr. 2. 17. loquitur; *unde debuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret, & fidelis Pontifex ad DEUM, ut repropitiaret delicta populi.* Ut igitur eum in hoc puncto imitemur, debemus ad exemplum illius necessitatibus populi nostri communicare, & partem aliquam eorum, quæ patiuntur, in nos assumere; & in tentationibus eorum eos solari, si hoc non facimus, nunquam in statu, seu capaces erimus, ut debitam iis assistentiâ exhibeamus; consequenter obligationibus ministerii nostri nunquam satisfaciemus. S. Cyprianus hanc veritatem optimè sibi persuasam habebat, dum compassionem gerendo cum pluribus ex gregis suo infeliciter lapsis, quos furor persecutionis dejecerat, plane paterno affectu, & charitate plenus, ut eos Christo JESU denudè lucraretur, iis dixit: ego vobiscum doleo, & nequaquam exinde consolationem cupio, quod ego solus relictus sim sanus, & integer; siquidem verus pastor longè vivacius sentit plagas & vulnera gregis sui, quàm ipse grex; *quantò plus pastor in gregis suo vulnere vulneratur.* Cypr. de Lap. Pariter vobiscum contritior, & pondus tristitiæ vestræ etiam ego sentio; *cum plangentibus plan-*

post Dom. decim: sext. post Pent. 135

plango, cum desolentibus desleo; cum jacentibus jacere me credo. Idem gladius, qui vos vulneravit viscera quoque mea pertransiit; adeo ut dicere haud possim, seu exemptum à violentia persecutionis, siquidem affectus ille, quem erga fratres meos gero, omnes illos ictus me sentire quoque fecit, quos illi exceperunt: in prostratis fratribus, & me prostravit affectus. O JESU, ah! fac quæso, ut omnes pastores, & ministri Evangelii tui eum imitentur, quemadmodum magnus hic Episcopus te fuit imitatus; ut cor habeant plenum erga miseras & necessitates populorum suorum. Dona eis ad hunc effectum gratiam tuam, quæ illis auferat cor lapideum, & det illis cor carneum erga fratres suos, ut omnibus eorum necessitatibus ad exemplum tui communicent. Fac de hoc præparationem tuam ad Missam; & ut ad præxim deveniamus, considera unum ex excellentioribus mediis, acquirendi cor verè compativum super miseriis proximorum nostrorum, esse, ut sæpius te reflectas supra tuas proprias miseras; nam, ut S. Bernardus de grad. humil. c. 3. ait, ut ob alienam miseram cor miserum habeas, oportet, ut tuam prius agnoscas, ut proximi mentem in tua invenias, & ex te noveris, qualiter illi subveñas; sicut enim pura veritas non nisi puro corde videtur, sic miseria fratris verius misera corde sentitur.

FERIA

FERIA QUINTA.

Cum intraret JESUS in domum cujusdam Principis Phariseorum, Sabbatho manducare panem, & ipsi observabant eum. Luc.

14. 1.

DE INVIDIA.

1. Nihil odiosum.

2. Nil tamen communius.

PUNCTUM I. O Quam maligni, & perturbati sunt oculi invidorum, ut aliquid vel in ipsa sanctitate reprehensibile inveniant! quis sibi promittere possit, se ab iis securum, siquidem vel ipse Salvator persecutionem eorum non evasit? *& ipsi observabant eum.* Nunquam desistebant Pharisei ab invidia sua contra eum, quousque non à passione sua hac eò impulsu fuere ad inveniendum medium, quomodo eum perderent. Ipse Judex, qui eum ad mortem condemnavit, agnovit clarè quod nonnisi invidia stimulante, manibus suis fuisset consignatus: *sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum.* Matth. 27. 18. Ah! quis non detestetur scelus illud, quod vel ipsiusmet authorem vitæ neci tradidit! sed ut melius adhuc instruamur, & majorem horrorem contra hoc crimen concipiamus, examinemus quid sit invidia? tristari de bono proximi, gaudere de illius malo. En! hæc est propriè invidia. *Nequam est oculus lividi.* Eccl. 14. 8. Si tolerare, & ferre non potes prosperitatem pro-

post Dom: decim. sext. post Pent. 137

proximi tui, si secretum & occultum, odium
erga illum concipis eò, quod felicior plura
bna possideat majoris autoritatis & famæ,
majoris industriæ; perspicacioris intellectus
sit; pluraque forte talenta, & virtutes pos-
sideat, quàm tu, tunc planè invidus eies; si
gaudes, dum audis, demum aliquod illi ac-
cidisse infortunium passum, ab aliis humilia-
tum, & contemptum fuisse, invidus es. Por-
rò nil odiosius est, quam hoc vitium, imò
destruit charitatem. Proprium hujus virtu-
tis est, omnibus hominibus omninò optare,
ut illis benè sit; proprium è contrario invidi-
æ est, habere animi dolorem, ac impatien-
tiam ex bono illo, quod alii possident, quod-
que illis eripere vellet, si posset, & vires
sufficientes ad hoc haberet. Invidi nullum
rivalem, seu comparem tolerare possunt; soli
vellent æstimari; soli honorari; & adeò non
vivunt cum suis fratribus in pace & unione,
quam ipsis societas inspirare deberet, ut po-
tius ex invidia se ab iis separent, & monstra
privata esse velint; & dum hac passione ab-
ripiuntur, neque illis parcere possunt, qui-
buscum eandem naturam participant; ait
quidam Pater: *parcere nequeunt iis, quorum*
se genus esse cognoscunt. Cassiodor. l. 2. va-
riorum. 2dò hominem diaboli similem red-
dit. *Invidia diaboli, mors introivit in Or-*
bem terrarum; imitantur autem illum, què
sunt ex parte illius. Sap. 2. 14. S. Chrýso-
stomus

stomus nullam difficultatem habet appellandi hominem invidum diabolum; imò, quod in aliquo sensu pejor sit ipso diabolo; nam invidus amat malum, ut malum quemadmodum diabolus, *nec tam suis malis, quàm alienis bonis infelix est.* En! quid invidum diabolo similem faciat; verum, in quo malitia ipsius major esse videtur, hoc est, quod invidia demonum non se extendat adversus alios demones: hominum autem invidia eousque procedit, ut unus alterum supplantare, & destruere satagat; *invidi demonibus pares sunt, & forte deteriores, siquidem demones consortibus non insidantur.* S. Chrysost. hom. 44. ad pop. 3tò vitium hoc ad omne genus excessum perducit; non est minus fecundum, quàm perniciosum, ait S. Cyprianus de zelo & livore, *latè patet zeli multiplex & facunda perniciès, radix est malorum omnium, fons cladum; seminarium delictorum, materia culparum.* Visne cognoscere damna, & clades, quas invidia causat? aperi Libros Sacros, & invenies, quòd sit causa calumniarum, proditionum, injustitiarum, latrociniorum, & aliorum plurium, maxime eorum scelerum. *Abelem occidit invidia; fratres contra Joseph animavit, Daniele in lacum leonum misit, Caput nostrum Cruci affixit,* ait S. Aug. serm. 18. de temp. quis ergo horrorem non concipiat contra hoc vitium? quamquàm autem hoc vitio nil sit odiosius, videbimus tamen in
secun

secundo puncto, quod nil communius illo sit in mundo, & quod peccatum sit infinitorum hominum.

PUNCTUM II. Invidia contagiosum est malum, ait S. Chrysostomus, quod se ubique diffundit. Intrât in palatia Magnatum, & totidem ibidem invidiosos facit, quot ibi inveniuntur, qui Principi famulantur. Si ex aula transeamus ad plebejos, ferè totidem iterum inveniemus, cum omnia plena sint invidiâ. Maledictum hoc peccatum etiam in tabernas mercatorum se insinuat, usque in summâ curiam, inter Senatores; & quod adhuc magis molestum ac grave accidit etiam in ipsam Ecclesiam & monasteria. Clerici non magis exempti sunt ab hoc vitio, quam sæculares. Clausuales, quàm homines mundani, tam qui in communitate vivunt, quàm qui vitam privatam ducunt, invidiâ laborant. Quid sentis de hoc, magne Apostole, qui sapissime te expositum vidisti molestissimis invidorum auculeis? *quidam propter invidiam, & contumeliam &c. Christum annuntiant non sincere, existimantes pressuram se suscitare vinculis meis.* Philip. 1. 15. Quidam prædicant Christum, estne hoc malum quid? absque dubio; non faciunt id ipsum, quod ergo; sed ex invidia illum prædicant, & ut mihi molesti ac graves sint; & hoc malè ab eis fit. Laboriosum ac periculosum est, annuntiare Evangelium; hunc tamen laborem libenter in se sum-

sci-

scipiunt, ac huic periculo se exponunt: quia vero invidia meliorem partem in hoc ipsorum ministerio obtinet, quod de se adeò sanctum est, hinc fit, quod DEUM predicatione sua offendunt. O crudelitatem! ô furor! exclamat hic S. Chrysostomus; quia S. Paulus quamdam reputationem sibi conciliavit & obtinuit, vani & invidiosi quidam homines hoc pari non possunt. Satis illis non erat, si eum afflictum, catenis gravatum, in carcere persecutiones patientem videant, invidiam contra eum secretam, & occultam concipiunt, vellentque illum jam mortuum videre. An non & ipse secutus es agendi modum istorum adversariorum, & inimicorum S. Pauli? an non ex aliquo spiritu invidiae, & æmulationis concionaris? an non spernis aliorum laborem? an non dominatur tibi aliquo modo invidia & zelotypia? examina teipsum sedulo; ingemisce deinde coram DEO propter excessus illos, quos vitium illud causat in Ecclesia. O quot sunt membra malè affecta hoc morbo in Corpore mystico Christi IESU! à planta pedis usque ad verticem capitis non est in eo sanitas, exclamat Propheta, Is. 1. 6. & cur? vulnus & livor, & plaga tumens; non est circumligata, nec curata medicamine Quia livor & invidia ubique lethalia infixit vulnera; & quamquam mortaliter lapsi sint homines, vix tamen cura aliqua adhibetur, vulnera hæc ligentur, &

con-

post Dom. decim. sext. post Pent. 141

congrua medicina adhibeatur. Meritò dici potest, nil magis periculosum esse pro salute, quàm peccatum invidiæ; quia vix aliquis de illo se accusat; minùs laborant, ut ab hoc vicio curentur & se corrigant. Pro Missa, roga DEUM charitatis, quem brevi post sumpturus es, ut te præservet ab hoc peccato, quod charitati omninò formaliter, & è diametro oppositum est. O JESU! rogo te per virtutem Sanguinis tui, sana animam meam à plaga tam periculosa! expellat charitas tua invidiam de corde meo, ut mihi nunquam amplius dominari patiar passionem hanc Christiano adeò indignam, quæque ei nonnisi lethalem ictum infligit, qui victas ei manus dat, *verè stultum interficit iracundia; & parvulum occidit invidia.* Job. 5. 2.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SEXTA.

Et respondens JESUS dixit ad legisperitos, & Phariseos dicens: si licet Sabbatho curare? Luc. 14. 3.

DE SANCTIFICATIONE FESTORUM.

1. De modo illa sanctificandi.
2. Media, quibus uti debent Clerici ad contribuendum aliquid ad hanc sanctificationem.

PUNCTUM I. Non sine causa & ratione Filius DEI proposuit Phariseis, & Legis Doctoribus hanc quæstionem; *si licet Sabbatho curare?* observabant Judæi

Judæi Sabbathum modo tam rudi, ut in hac die etiam à bonis operibus abstinuerint, quasi interdicta fuissent, quamvis deinde nullam difficultatem habuerint, diem totum in otio, deliciis, & voluptatibus transigendi, prout S. Augustinus Conc. in Ps. 32. notat. Voluit igitur Christus JESUS eos ab hoc errore liberare, ac ostendere, quod si opera servilia in die Sabbathi interdicta essent, hoc idè factum sit, ut sic obligarentur vacare divino servitio, & exercitio bonorum operum; tantumque abesse, quod die Sabbathi ab his abstinere debeant, ut potius è contrario adhuc magis in particulari se illis applicare, & dedere debeant. Examinemus intentum hujus præcepti, & videamus, quomodo diem dominicum, qui Sabbatho successit, aliosque dies festos sanctificare oporteat, qui per annum occurrunt? docet hoc S. Gregorius lib. 1. Epist. 3. paucis verbis-- *Dominico verò die à labore terreno cessandum est, atque omnimodè orationibus insistendum, ut si quid negligentia per sex dies agitur, per diem resurrectionis dominicæ precibus excipietur.* Oportet imò abstinere ab operibus servilibus. Num. 15. 35. id est, ab illis, quæ ordinariè fieri solent ad lucranda vitæ necessaria v.g. rusticorum, artificum, servorum &c. & à commerciis, uti sunt venditiones; emptiones, nundinæ, mercatus solemnis &c. item ab occupationibus nimium distrahentibus, hominem.

post Dominic. decim: sext post Pent. 143

minemque à servitio divino retrahentibus, ut sunt piscatio, venatio, absque necessitate iter peragere &c. S. Thom. 2. 2. q. 22. à 4. ad 3. 2dò etiam peccatum est opus quoddam servile, specialiter sanctitati festorum oppositum, abstinere ab illo debemus omni tempore, maximè autem his sanctis diebus, & tamen, quod sanguineis lacrymis deplorandù, hi ipsi dies dominici, & festivi sunt, in quibus DEVS maximè offenditur. An non hisce sanctis diebus frequentantur tabernæ? inebriantur aliqui? lites alii incipiunt? impudica pertractantur? societates & amicitie peccaminosæ contrahuntur? ad choreas curritur? ad spectacula itur prospere? lusu indulgetur? & si quis infinitorum quasi Christianorum modum agendi consideret, an non dicendum potius, videri tales dies dæmoni consecratos esse, & sacros, non DEO? qualis cæcitas! exclamat S. Chrysostomus de Lazaro, *accepisti Sabbatum, ut animam tuam liberares à vitiiis, tu autem majora committis!* 3tò, ut dies dominici, & festa sanctificentur, oportet his diebus insistere precibus, & interesse divino servitio; manè devotè assistere Sacrificio Missæ, præsertim Missæ publicæ, seu officio in Parochia; confiteri, communicare; post prandium interesse vespers, Catechismo, Concioni. Si quis talibus omnibus exercitiis interesse non possit, debet legere librum spiritualem, visitare ægrotos, consolari afflitos,
instrue-

instruere ignorantes, præsertim infantes & domesticos; uno verbo: oportet transigere dies hos sanctos in bonis operibus, & laborare tum ad propriam sanctificationem, tum ad eorum, qui curæ nostræ & officio commissi. *Diebus dominicis & festis in suas Parochias populus conveniat, & Missæ & Concioni. at Vesperis interst,* ait Concilium Provinciale Rhemense, à Ludovico Cardinale Guisio anno 1583. habitum, & sequenti anno à Gregorio XIII. approbatum. Examina te super hoc puncto tanti momenti, quod non tam te ipsum, quam omnes fideles concernit. Quomodo observasti hucusque Dominicas & Festa? quomodo observantur à tua familia? in domo tua? in tua Parochia &c. Ah! quot peccata committuntur his diebus, quos unicè in DEI servitio insumere deberemus, & in oratione! verùm ut tales defectus non etiam à te admittantur.

PUNCTUM II. Considera, quid Clerici cos facere oporteat, ut aliquid ad sanctificationem festorum contribuant, primum est, ut sæpius populum suum moneant, & instruant, quantam obligationem habeant, sanctè celebrandi dominicos & festos dies; *memento, ut diem Sabbathi sanctifices.* Exod. 20. Modus, quo Dominus utitur, & seipsum explicat, dum præceptum hoc nobis dat, satis indicat, quod sæpè de hoc mentio fieri debeat; quia plures sunt, qui hujus suæ obligationis obli-

vifcan

post Dom. decim. sext. post Pent. 145

viscantur. Dantur aliquæ Parochiæ, præsertim in iis locis, ubi etiam hæretici potestatem seu jurisdictionem quamdam habent, qui non verentur dicere cum impiis illis apud Prophetam Ps. 7. 3. 8 *quiescere faciamus omnes dies festos DEI à terra.* Oportet igitur Clericos sapius de hoc facere mentionem, quam exacti esse debeant in adimplenda hac sua obligatione; quodque hæc ipsa profanatio festorum soleat esse causa ordinaria malorum illorum, quibus premimur, *Sabbatha mea violaverunt vehementer; dixi ergo, ut effunderem furorem meum super eos;* ait DEUS per Prophetam suum Ezech. 20. 13. 2dū. debent Clerici quoad hoc ipsum dare bonum exemplum populo suo, hoc est, debent solite evitare id omne, quod eos à servitio divino impedire posset, debent his sanctis diebus exactè assistere, & interesse divino Officio; prædicare, catechizare, confessiones audire, & populum occupare diversis pietatis & devotionis exercitiis; quod enim magis in Ecclesia detinentur, eò minorem occasionem habent se distrahendi. 3tiū, armare seipsos debent zelo contra profanatores ejusmodi scandalosos; rogare magistratus, Dominos locorum, & alios Superiores, ut auxilium ipsis præstent, sine quo sanè difficile est aliquid efficere; nam, quomodo e.g. parochus quidam ruralis eliminabit vel solum vitium ebrietatis? hydram istam plurium capitum, & origina-

Medit. Pars Autum. 1

K

acm

nem omnium aliorum scelerum, & vitiorum, prout in capitulis Caroli M. vocatur: *magnum malum ebrietatis, unde omnia vitia pullulant, modis omnibus cavere precipimus.* Capitul. l. 5. c. 69. Impossibile est, ut hoc præstet, nisi Officiales, & Præfetti sæculares iustitiam quoad hoc illi administrarent Denique Clerici, & Pastores subalterni cavere debent, ne pro sua voluntate nova Festa introduceant, vel præcipiant, quæ esset usurpatio quædam autoritatis Episcopalis. Memores esse debent, mentem Ecclesiæ haud esse, ut tam faciliè festa multiplicentur, sed potius, ut observentur ex ætè illa, quæ jam introducta sunt, & stabilita. Vide nunc defunctus tuos, quos ex occasione festorum commisisti. Quales abusus, excessus, & scandala contigere in tua Pàrochia his sanctis diebus, quin vel minimum quid contra talia dixeris? Pote veriam à DEO de tua socordia & negligentia; & si hodie ad Altare accedis, fiat hoc cum renovatione novi spiritus, fervoris, & zeli, qui tibi necessarius est ad hoc, ne divinus Magister tuus toties offendatur. *Nolle esse pusillanimis in animo tuo.* Eccl. 7. 9.

* * * * *

DIE SABBATHI.

Dicebat autem Iesus ad invitatos parabolam, intendens, quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos: cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte

post Dom: decim: sexti. post Pent. 147
forte honoratior te sit invitatus ab illis. Luc.

14. 7.

DE AMBITIONE CLERICORUM.

1. Quam peccaminosa sit.

2. Media eam impugnandi, & vincendi.

PUNCTUM I. **A**doremus Dominum nostrum JESUM Christum, ambitionem Phariseorum condemnantem. Gerit se cum illis ut peritus medicus, qui statim originem & causam mali adoritur, probe gnarus, invidiam ipsorum, quæ erga ipsum ardebant, nonnisi ex fundo superbiæ, quæ pleni erant, provenire; conatur igitur ex corde ipsorum eradicare, & evellere funestam hanc radicem vanitatis, quæ dæmon ibi plantavit; & ut motivum eorum infirmitati proportionatè utatur, timorem iis injicit humiliati-
onis, & confusionis inexpectatæ, ac coactæ, quæ plerumque conjuncta est superbiæ, & ferè inseparabilis ab ipsa. *Si invitatus fueris ad nuptias*, ait illis: *noli discumbere in primo loco, ne honoratior te sit invitatus; & ut ille, quite & illum invitavit, veniat, & dicat: da huic locum, & tunc incipies cum rubore tenere novissimum locum.* Ostendunt hæc verba, quam ridicula sit ambitio, verum passio ista quandoque tam fortis est, & valida in nobis, quemadmodum in Phariseis, ut timor confu-
sionis, nec temporalis, neque æternæ, sufficiens sit ad eam cohibendam. Semper assurge-
re, & altius attolli volumus quàm ullum tra-

meam præcipit; *superbia eorum ascendit semper.* Ps. 73. 23. Malumus imitari angelum apostatam, qui dixit: *in Cælum conscendam; super astra DEI exaltabo solium meum.* If. 14. 13. quàm ut imitemur exinanitionem Verbi Incarnati, qui cum in forma & natura DEI esset, formam servi accepit; imò pedibus conculcari voluit, instar vilissimi vermis, *ego autem sum vermis, & non homo, opprobrium hominum, & abjectio plebis.* Ps. 21. O quam sceleratus est modus iste agendi, præsertim in Clericis, quibus Christus JESUS in persona Apostolorum dixit, ut à se invicem minimè expectarent honores, & dignitates temporales; *Reges gentium dominantur eorum, vos autem non sic.* Et tamen, prout quotidie videre est, vix major inter sæculares reperitur ambitio. Vix aliquis in Seminarium recipiatur, & statim ad Sacros Ordines accipiendos aspirat; Subdiaconus vellet statim ad Diaconatum promoveri; & in hoc ordine vix tribus mensibus transactis, ipsum Presbyteratum ambit. Idem dicendū de præcedentiā; omnes fugiunt ultimum locum, & primos accubitus occupare festinant. Hos tales præsumptuosos ira ironicè animat S. Bernardus de Offic. Ep. & de vita & mor. Cleric. ad plura ambienda. *Omne sublime videant oculi tui; festina multiplicare Præbendas; inde ad Archidiaconatum evola; deum aspira ad Episcopatum, ne ibi quidem requies*

post Dom. decim. sext. post Pent. 149

requiem habiturus, quoniam sic itur ad astra.
Quo progredieris miser? an, ut ab altiori
gradu sit casus gravior? neque enim sic pau-
latim decides, sed tanquam fulgur in impetu
vehementi, quasi alter sathanas, subito deji-
cieris. Time vitium adeò periculosum, quod
preut dicit S. Bernardus in Ps. Qui habitat,
usque ad horribile illud vitium idololatriæ te
pertrahere potest; *ambitionis via, adoratio*
diaboli. Examina te hic, utrum huic vicio
subiectus non sis? quid sentis de Officiis &
dignitatibus? an non pro eo, ut deplores illos,
qui talia possident, potiùs felices & beatos
æstimas? an teipsum maximis & supremis ho-
noribus dignum ducis? an non omnem lapidẽ
moues, illuc perveniendi? si malo hoc adeò
pernicioso affectus es.

PUNCTUM II. Vide, quid te facere o-
porteat, ut illud impugnes & vincas? imò
concupere debes magnum horrorem de ambi-
tione. Quamdiu mancipium hujus passionis
fueris, nunquam vera aliqua requie gaudebis;
imò semper apud teipsum carnificem cir-
cumferes, qui te continuo torquet. *O am-
bitio, ambientium-crux!* exclamat S. Bernar-
dus L. 13. de consid. c. 61. *quomodo omnes*
torquens, omnibus places? 2dò si superior es,
studere debes, reprimere aviditatem illam,
quam in tot Clericis videre est, qui tanto
piuritu ad Sacros Ordines anhelant, vel di-
gnitates quasdam honoratiores acquirere la-

borant. *Sicut locus regiminis desiderantibus
negandus est, ita fugientibus offerendus, ait
S. Gregorius M. L. 6. Epist. 4. vide, quale
consilium dederit S. Bernardus Summo cui-
dum Pontifici, & in illius Persona omnibus
Episcopis, ac his omnibus, quorum interest,
examinare illos, qui ad Sacros Ordines, vel
ad beneficia presentantur. Pro quo rogaris,
sit suspectus; qui ipse rogat pro se, jam
judicatus est. Et itaque non volentes, neque
currentes assumito, sed cunctantes, sed re-
muentes, etiam coge illos, & compelle intra-
re; in talibus, ut opinor, requiescet spiritus
tuus, qui non sint attrita frontis, sed vere-
cundi, sed timorati, qui præter Deum tan-
tum timeant nihil, nihil sperent, nisi à Deo.
Si regulæ istæ observarentur, certè dimi-
nueretur numerus ambitionum. 3^{id}. re-
medium denique efficax, quod quilibet am-
bitioni opponere debet, est, ut quis de se-
ipso humiliter sentiat; *elegi abiectus esse
in domo DEI mei. Ps. 83. 11.* Si instinctum
humilitatis sequamur, is nobis persuadebit,
ut ultimum locum eligamus; *recumbe in
novissimo loco.* Ita dispositi, & comparati
erant Sancti omnes; adeò non aspirabant
ad supremas Ecclesiæ dignitates, ut potius
infra vires, & merita sua locum occupave-
rint, adeò, ut quandoque nonnisi violenter
manus ipsis illatæ fuerint, ad conferendum
Sacerdotium. Infinitus forem, si exempla
horum*

• *post Dom: decim: quint. post Pent.* 151

horum afferre vellem, sufficiat illud S. Martini qui non Gallia solum, sed totius Ordinis Ecclesiastici decus fuit & gloria, *Gemma Sacerdotum* Voluit S. Hilarius Pictaviensis, qui merita illius sciebat, eumque libenter Ecclesiae suae lucrari, & alligare volebat, eum ordinare Diaconum, sed magno clamore, *vociferans se indignum*, aiebat (sunt verba Severi Sulpitii, qui vitam ipsius scripsit) oportebat igitur profundae illius humilitati cedere; hinc solummodo Exorcista ordinatus fuit ab eodem Hilario. Etiam haec functio, & hic gradus videbatur Martino nimis sublimis, & hinc dignum se reddidit audire verba haec; *ascende superius*, & occupare principalem in Gallia Cathedralam nempe Archiepiscopatum Turoensem. Igitur ultimum semper eligamus locum in Ecclesia, & Dominus convivium dabit nobis honoratiorem, si non in hoc mundo, quod forte causa esset perdendi thesaurum humilitatis, infallibiliter tamen hoc fiet in altero, seu in Festo, & convivio nuptiarum agni divini in Caelo; *tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus*. Luc. 14. 10. Pro Missa habemus hic causam & rationem magnam timendi, & contremiscendi; quia si tam indigni sumus, occupare dignitates Ecclesiasticas, quid dicendum, & sentiendum de eo, quod locum Christi JESU in altari teneamus? *et tunc hic forte ultimus locus?*

vel

vel ille saltem, qui nobis debeatur? reflectamus nos parum super hoc! ut si celebrare debemus, fiat hoc majori cum humilitate, & respectu, quam ordinariè fiat, dum nos mensæ Regis Regum cum Principibus Regii sanguinis assidere cernimus, quod causa nobis esse debet concipiendi vram opinionem de indignitate nostra, & humilem, gratamque erga Deum agnitionem, dicendo: *suscitat de pulvere egenum, & de stercore elevat pauperem, ut sedeat cum Principibus, & solium gloriæ teneat.* 1. Reg. 2. 8.

**DOMINICA DECIMA SEPTIMA.
POST PENTECOSTEN.**

Obsecro vos, vindus in Domino, ut dignè ambuletis vocatione, quâ vocati estis. Ephes.

4. 1.

DE MEDIIS RESPONDENDI VOCATIONI NOSTRÆ.

1. Applicare nos debemus ad illam benè cognoscendam.

2. In eaque fideliter perseverare.

PUNCTUM I. PRorsus emphaticè hic rogat S. Paulus, docetque

simul, ut nunquam erubescamus Crucem. Nil pretiosius invenit hic Apostolus suis vinculis; pluris ea æstimat, quàm omnes thesauros totius mundi, quid dico? præfert illa etiam visioni, extasi, ac raptibus, quibus cum

di-

dignatus fuerat DEUS, nam non ait, ego Paulus, qui raptus fui ad tertium usque Caelum; sed *ego vincus*, & in carcere detentus pro Christo JESU. Et cur hoc titulo utitur? cur in memoriam revocat Ephesius vincula sua, & carcerem? fecit hoc, ut eos magis confortaret in fide, quibus Evangelium prædicavit, ut proprio suo exemplo animaret, ad quidquid potius tolerandum, quam ut non fideliter corresponderent gratiæ, ipsis à DEO factæ, dum ab eo vocati fuere ad Ecclesiam suam. O pulcherrimam adhortationem! studeamus proficere ex illa! sit vita nostra conformis, & digna vocatione nostra; si verò nullum adhuc statum elegimus, studeamus benè indagare illum, ad quem DEUS nos vocat; hanc etiam electionem haud aliter considerare debemus, nisi ut fundamentum, ex quo futura vita nostra, vel sancta, vel omnino perversa, dependeat. *Quod ego tanti momenti esse duco, ut totius vitæ, vel rectè, vel malè traducenda, fundamentum in eo positum esse putem* ait S. Gregorius Nazianzenus orat. 23. si bona sit hæc electio? ah quanta consolatio pro nobis, si verò mala? qualis miseria! quis enim, quis enim explicet? quantam turbationem, quas agitationes & afflictiones sentiat ille, qui alias & statui, quem elegit, omnino oppositas, in seipso, deinde advertit inclinationes! summi igitur ac maximi momenti negotium est, omni possibili

sibili modo laborare, ne quis in hac electione fallatur. Media autem ista sunt: unum Oratio. Sed oratio fervida, quæ nobis detegat propriam infirmitatem, consequenter indigentiam nostram, & à Cælo lumen accipiamus ad agnoscendum, qualem nobis DEUS statum præordinarit, in quo nos ambulare velit, ut ad eum perveniamus; & ideo sæpius cum Propheta exclamare oportet; *notam fac mihi viam, in qua ambulem; quia ad te levavi animam meam.* Psal. 142. 8. 2dum examinare vires & talenta nostra, cuinam statui congruant? quia alia religionis, alia aliis Clericis conveniunt. Non omnes eadem talenta possident. *Nunquid omnes Apostoli? nunquid omnes Doctores?* ait Apostolus 1. Cor. 12. 29. Vis fieri Sacerdos? examina te ipsum, pondera talenta tua; vide, qualem progressum in virtute feceris? utrum talenta tua naturalia, & dona supernaturalia, quæ possides, huic statui, ad quem aspiras, congruant? *ante, juxta consilium Salvatoris, sedisse debueras;* ait S. Bernardus ad tales temerarios usurpatores Sacerdotii, 1. 2. de consi. C. 6. *æstimasse opus; metiri vires; ponderasse sapientiam; merita computasse, sumptus computasse virtutum.* 3tium, petere consilium à viris prudentibus, qui rerum istarum experientiam habent, quique discernere, & judicare possint, utrum vocatio tua à DEO veniat, nec ne. *Anima viri sancti*

*facti enuntiat aliquando vera, quam septem
circumspectores sedent in excelsis ad specu-
landum* Eccl. 37. 18. Non potes Episco-
pum tuum consulere? fac saltem aliquanto
tempore secessum, aliquem spiritualementem; eli-
ge tibi Directorem pium, prudentem, pro-
prij commodi minimè studiosum; aperi illi
fundum cordis tui; sequere consilium illius,
quin ab eo exigas, ut tibi secundum incli-
nationes tuas privatas respondeat; quia ta-
liter consiliū ab eo petere idem est, ac expo-
nere se periculo illi, de quo Propheta Ezech.
14. 10. ait, *juxta iniquitatem interrogan-
tis, sic iniquitas Propheta erit.* En bona mo-
tiva, ex quibus cognoscere quis possit voca-
tionem suam. Ususne es illis? sed suppona-
mus, quod reipsa vocatus sis ad hunc statum,
*nihilne ultra timendum est? timendum qui-
dem & maxime,* ait S. Bernardus. Saul vo-
catus erat ad regnū; Judas ad Apostolia-
tam; nihilominus scis finem hujus & illius?
quid sequitur exinde?

PUNCTUM II. Oportet perseverare, &
vitam vocatione sua dignam ducere; *ut dignè
ambuletis vocatione, quā vocati estis.* Ad
hunc effectum imò debes amare statum tu-
um, & illi inhaerere, quin diabolū tentan-
tem audias, qui ægrè ferens, quot tam benè
elegeris, libenter te ab ea avertere vellet
per spiritum quemdam inconstantem, & levis-
tatis. O quot solitarios non fefellit, illis
per-

persuadendo, ut solitudinem suam defererent
 sub isto specioso prætextu, se a libi maiorem
 fructum allaturos, quot non seducit adhuc ho-
 die Clericos, qui novitatis & mutationum
 amatores vitam suam hinc inde discurren-
 do transigunt, quin in aliquo loco maneant,
 vel cuidam Ecclesiæ se alligent, ubi utiliter
 & cum fructu laborare possent, pro eo, quod
 vita illorum ita errans & vagabunda, aliud
 nos non perducit, nisi ad licentiam vitæ, dis-
 sipationem, & nescio, ad quos excessus; *sicut*
avis transmigrans de nido suo, sic vir, qui
derelinquit locum suum. Prov. 27. 8. 2dò,
 oportet obligationibus status sui fideliter sa-
 tisfacere. *Ecce mundus totus Sacerdotibus*
plenus est; agebat S. Gregorius, hom. 12. in
 Evang: *sed tamen in messe Domini rarus in-*
venitur operator; quia ministerium quidem
Sacerdotale suscipimus, sed opus Officii non
implemus. Idem sentiendum de vocatione ad
 Sacerdotium, quod de vocatione ad Christi-
 anismum. Tam in uno, quam altero ex his
 statibus multi dantur vocati, sed pauci ele-
 cti, eo, quod pauci sint, qui bene utantur
 gratiis à DEO collatis, & talem, tantumque
 fructum afferant, qualis ab ipsis expectatur.
 Quid juvat accepisse ministerium Domini,
 dicebat S. Bernardus, beneque in illud in-
 trasse, si fideliter huic ministerio non satisfiat.
 Si vita non ducatur sancta, & secunda bo-
 norum operum? *quid prodest, quod canonicè*
eligan-

*eligantur quod est per ostium intrare, si non
canonicè vivanti? ibid. S. Bernardus. 3tiò.
oportet in eo perseverare cum fervore. Me-
mor esto incessanter hujus magni momenti
consilii, quod S. Carolus Borromæus in quar-
to Concilio Mediolanensi Clericis suis de-
dit; illud unusquisque ex Clericis repetat, se
non ad inertiam atque ignaviam, sed ad
spiritualis, & ecclesiastica militiæ labores
votatum esse. Parum tibi prodesset, si magno
cum fervore studium aggressus fuisses, si po-
tius defatigatus desisteres; non debet ex-
spectari præmium, nisi ad metam usque cur-
ratur; frustra velociter currit, qui prius-
quam ad metas perveniat, deficit. ibid. S.
Bernardus. Interim pauci sunt, qui pari
passu ambulent, & progrediantur in via
Domini. Si initio velociter incedunt, non
durant longo tempore; primus iste ardor
brevis remittit, vel minimum quid eos re-
tardat, facitque mutare etiam optimas quas
fecerant resolutiones. Renova hodie illas!
pro præparatione ad Missam dic intra tei-
psum, dum ad Altare accessurus es. Quo-
modo præsentare, & sistere me audebo co-
ram tribunali supremi Judicis manibus va-
cuus; dum interim boni & pii Sacerdotes ibi
comparebunt multis spoliis, quæ mundo &
inferno abstulere? nimirum vecors, & ne-
gligens forem, si de eorum labore partici-
pare nil vellem, qui tamen ejusdem gloriæ*

cum ipsis particeps fieri cupio: *Numquid fratres vestri ibunt ad pugnam, & vos hic sedebitis!* Num. 32. 6. verba hæc sunt Moÿsis ad quosdam Israelitas, qui operam suam jungere noluere fratribus suis in recuperanda terra promissa. Utere iisdem ad accendendum in teipso novum fervorem. O Domine! qui vocasti nos ad statum Ecclesiasticum; confirma nos semper magis ac magis in vocatione nostra, fac ut omnibus obligationibus nostris fideliter satisfaciamus; ut perseveremus in fervore peragendi functiones nostras, & laborandi ad mortem usque, ut sic per fidelem cooperationem certam faciamus vocationem nostram, afferendo fructus statui & vocationi nostræ congruos. Quemadmodum ad hoc nos hortatur Princeps & Caput Apostolorum: *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* 2. Petr. i. 10.

FERIA SECUNDA

Cum omni humilitate & mansuetudine, cum patientiâ supportantes invicem in charitate. Eph. 4. 2.

DE PATIENTIA.

1. In quo consistat hæc virtus.

2. Quales habere debeat qualitates.

PUNCTUM I. Non sufficiebat S. Paulo quod Ephesios solummodo in generali fuerit exhortatus, ad ambulanda

post Dom. decim. septim. post Pent. 159

bulandum dignè vocatione sua, sed in particulari indicavit eis virtutes, in quibus exercere se deberent, inter quas ponit patientiam, quam hodie meditandam suscipimus, cum de aliis jam alibi tractaverimus. Adoremus ante omnia ad initium meditationis DEUM patientiæ, Virum dolorum, JESUM Christum, in Montè Calvariæ passum, tantâ cum pace & gaudio, ut & Cælum & terram in sui admirationem raperet. Oremus, ut intelligere nos faciat virtutem istam, cuius nobis tam præclarum exemplum dedit; siquidem tantâ in alium finem non fuit passus, nisi ut doceret nos, qualis nostrâ debeat esse patientia, ut S. Augustinus serm. 9. de V. A. ait; *sapientiâ suâ passus est, ut doceret patientiam nostram.* Virtus ista iuxta hunc doctorem consistit in eo, ut quis mala hujus vitæ bono animo ferat, ne bonâ illa æternâ amittat, quæ in alterâ expectamus; *patientia hominis, quæ recta est & laudabilis, & vocabulo digna virtutis, ea perhibetur, quâ equo animo mala roleramus, ne animo iniquo bona deseramus, per quæ ad meliora perveniamus.* lib. de patient. c. 2. Tom: 6. nov. edit. illè, qui verâ præditus est patientiâ, tam bene scit moderari tristitiam & alias suas passiones, quæ naturaliter in nobis exsurgere solent ad primum affluctum, seu eventum alicujus mali, ut quandoque etiam in seipso sentiat commotionem,

nem, exinde tamen cor illius minimè turbatur, *non contristabit iustum, quidquid ei acciderit.* Prov. 12. 21. Homo patiens conservat pacem in medio etiam maximorum malorum, si hæc sint exteriora, si interna; si ve corpus affligant, si ve animus; taliter se exterius gerere scit, ut nihil, neque in ulla ipsius actione advertere sit, quod indignationem, ægritudinem animi, vel quemcunque excessum indicet, prout in Tobia patet; *non est contristatus contra DEUM, quod plaga tacitatis evenerit ei.* Tob. 2. 13. Qui omnem illum amorem & æstimationem pro hac virtute, quam meretur, habet, quam S. Paulus 1. Cor. 13. 4. pro primario effectu charitatis agnoscit, *charitas patiens est*, & quam Sanctus Jacobus consumationem, seu perfectionem omnium virtutum appellat, *patientia opus perfectum habet*; Jac. 1. 4. talis inquam, contentus haud est, ut afflictiones occurrentes absque quærela ulla toleret, sed fert illas etiam cum gaudio, prout primi Chritiani comparati erant, de quibus Apostolus Hebr. 10. 34 ait, *rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis; cognoscetes, vos habere meliorem, & manentem substantiam.* Si injuria aliqua, contemptus, maledicentia, obrectatio, calumnia, damnum honoris, jactura bonorum toleranda, nequaquam commovetur, in hoc tempore adversitatis; imò potius è contrariis;

post Dom: decim: septim. post Pent. 161
rio; dispositionem Divinæ Providentiæ ad-
ret, & magis, quam unquam, in his circum-
stantiis fiduciam suam in DEO ponit, di-
cendo cum Job: *Dominus dedit, Dominus*
abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est,
sit Nomen Domini benedictum En imaginem
hominis verè patientis! estne hæc imago tua?
verùm quia facilè quis in hoc falli potest, &
plures sibi imaginantur, patientiam se habe-
re, quam tamen non habent.

PUNCTUM II. Considera patientiam,
ut vera sit, ad minus tres qualitates habere
debere. imò debet esse *universalis*, id est,
debet tolerare *omnia*: morbos, paupertatem,
injurias, calumnias, humiliationes, contra-
dictiones, persecutiones, &c. vocatio seu sta-
tus Christiani est, pati: quemadmodum militis,
pugnare; *in hoc positi sumus.* 1. Thess. 3. 3.
Oportet pati; *ab omnibus*; à Superioribus, ab
æqualibus, ab inferioribus, à Dominis, à dome-
sticis, à vicinis, ab extraneis. Non possum hoc
pati à tali homine, ais; hæc exceptio nil va-
let; & tua patientia vera non est, oportet
pati ab omnibus. *A DEO*, qui purificare
nos vult, probare, & coronare; ac gustan-
dum nobis dare calicem JESU Christi Filii
sui; & per adversitates ad Cælum perducere;
per multas tribulationes oportet nos intrare
in Regnum DEI. Act. 14. 21. *A diabolo*, qui
nos tot modis tentat, ut aliud non quærat,
quam seducere nos; cui incessanter resiste-
Medit, Pars Aut. L re

re debemus, quin unquam animum despondeamus. *Ab hominibus*, qui nos persequuntur; & denique *à nobismetipsis*, quia tolerare cum omnibus debemus nostros proprios defectus, & infirmitates tam corporis, quam animi: patientia ergo nostra debet esse universalis; *patientes estote ad omnes* 1. Thess. 5. 14. 2dò, debet esse invincibilis, & constans; *patientia enim vobis necessaria est, ut voluntatem Dei facientes, reportetis promissionem*, ait Apostolus Hebr. 10. 36. igitur nec per impatientiam unius momenti tantum perdamus merita; quæ acquirere potuissimus per patientiam plurium annorum; consideremus mala, quæ nobis imminet, cum tali constanti resolutione, ut mori potius eligamus, quam ad illa evitanda tale quid facere, quod DEO displicere posset; *vincula, & tribulationes Ierosolymis me manent*, dicebat S. Paulus Act. 20. 23. in medio quasi universalis diluvii omnium malorum, quibus erat circumdatus, *sed nihil horum vereor; nec facio animam meam pretiosorem, quam me*. Ita loqui, ita agere oportet bonum Clericum, quando se in afflictione aliqua positum videt. 3tiò, debet patientia nostra esse Christiana, id est, DEUS debet esse finis illius *Patientia comes est scientia, non famula concupiscentiæ; amica est bona conscientia, non inimica innocentia* ait S. Augustinus lib. de pat. c. 5. Oportet pati non ex genio,

post Dom. decim. septim. post Pent. 163

genio, seu humore; non ex politia, aut ad turpiter complacendum aliis; sed ex motivo fidei & Religionis, quia DEUS hoc vult, & obligatio nostra Christiana hoc à nobis exigit. *Non omnes, qui patiuntur, participes sunt patientiæ*, pergit S. Augustinus ibid. c. 6. *sed qui passione rectè utuntur; hi patientiæ veritate laudantur; hi patientiæ munere coronantur.* Vide, utrum patientia tua omnes istas qualitates habeat, quas modò audisti, examina illas, quæ tibi desunt; & pro præparatione ad Missam, pete illas à JESU Christo, qui patientiam hanc tecum habet, ut te in altari toleret, quantumvis indignus sis ad illud accedere. O si ad hoc te reflecteres; anne auderes impatientem te exhibere erga alios? o JESU! verus Doctor, & Magister patientiæ, doce nos, ac instrue, quomodo hanc pretiosam virtutem exercere debeamus; tu dedisti nobis exemplum illius, & vis insuper ipsemet esse merces & compensatio illius? fac o Divine Salvator, ut utrumque nos permoveat ad te imitandum; *utrumque es mihi Domine JESU, & speculum patiendi, & præmium patientiæ, utrumque fortiter provocat, ac vehementer accendit* S. Bern. serm. 47. in Cant. n. 6.

* * * * *

FERIA TERTIA.

Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Ephes. 4. 3.

LE

DE

164 *Heria Tertia*
LE PATIENTIA CLERICIS NECES-
SARIA.

1. Quantopere nobis necessaria hæc vir-
tus. 2. Motiva illam exercendi.

PUNCTUM I. Nil magis probat necessi-
tatem exercendi hanc
virtutem patientiæ, quam hæc magna solici-
tud. ab Apostolo nobis commendata, con-
servandi pacem cum omnibus; *soliciti servare
unitatem spiritûs in vinculo pacis.* Instructio
hæc sine dubio omnes concernit fideles, si-
quidem omnes obligati sunt pacificè vivendi
cum proximo suo, sed specialiter concernit
Clericos, Sacerdotes, & Pastores animarum,
qui Angeli pacis sunt, & depositarii illius,
quam proinde ubique invehere, & conservari
debent, *excellentes quippe in Ecclesia paci
debent vigilare, intentione consulere,* ait. S.
Augustinus in l. 71. debent omnes suppor-
tare, & neminem offendere; consequenter
magnam, ut sic dicam, sibi provisionem de
patientia facere debent. Hinc est, quod Chri-
stus JESUS mittens Discipulos suos ad præ-
dicandum Evangelium in toto mundo iis di-
xerit: *mitto vos, sicut oves in medio luporum.*
Matth. 10. 16. Ex omnibus animalibus nul-
lum patientius est ovis; tales fuere Apostoli;
devorati fuere, si ita loqui licet, ab homini-
bus: omnia ab ipsis tolerarunt, quin propte-
rea iis irascerentur; & hi ipsi lupi, oves deinde
facti fuere. *O virtus mittendi oves in medio
lupo-*

post Dom: decim: sept. post Pent. 165

luporum! exclamat S. Chrysostomus, Tom. 3
hom. de Pentec. *lupi facti sunt oves.* Quin-
diu oves fuerimus, supremus pastor noster
nos haud deseret; si verò lupi evadimus, au-
xilium suum nobis subtrahit; per patientiam
omnia à DEO, & hominibus obtinebimus;
duces victoriosi in militia terrena, de suis i-
nimicis triumphant per stragem, quam iis
inferunt, sed victores in militia Christi tales
evadunt, si omnia ab inimicis suis illata pa-
tienter tolerant; *non vi trice potentia*, ait S.
Augustinus, hom. 4 de V. D. *sed potentiore*
patientia Bellum illatum fuit du decim A-
postolis; & totus mundus conspirabat contra
illos; interim quibus bellum inferebatur, re-
stabant victores, & qui illud inferebant, e-
rant victi. Quomodo hoc fit, aut fieri potest?
per ferream patientiam horum mirabilium
prædicatorum, qui omnis generis hominibus
omnem possibilem mansuetudinem & pati-
entiam exhibebant, *omnem ostententes man-*
suetudinem ad omnes homines. Tit. 3. 2. An-
gnosceite igitur ministri Domini! extremam
necessitatem patientiæ, ut si cum aliquem
afferatis in ministerio vestro pastores! pa-
tientia vobis necessaria est, ut nullam con-
tentionem seu litem cum vestris parochianis
habeatis; tali etiam indigetis apud ægrotos, &
in administratione Sacramentorum, hac op-
pus habetis in Cathedra, & in confessionalis,
quia nunquam defatigari debetis in instru-

endis ignorantibus, in corrigendis sceleribus & vitiis; hanc exercere debetis in tentationibus intus & foris, tum in iis, quæ vobis à perversis hominibus accidunt, qui fortè atroces contra vos calumnias suscitabunt, prout S. Athanasio contigit, quem in pleno Concilio accusarunt, quod Episcopum quemdam occiderit, eique brachium absciderit, & mulierem quamdam violaverit, quàm in iis, quæ vobis à vestris confratribus contingent, qui, pro eo, ut vobiscum laborent in procurando bono, fortè id ipsum impedire conabuntur, quod jam invenistis. Denique patientiâ vobis opus est, & quidem prorsus absoluta & perfecta, ad vincendam obstinationem peccatorum, & ad reducendos illos à suis excessibus, & ad illos Christo JESU lucrandos. In ejusmodi enim occasionibus oportet exercere illud ipsum, quod S. Paulus ad Discipulum suum scripsit: *predica verbum, in sta opportundè, importundè; argue, obsecra, increpa. in omni patientia, & doctrina.* 2. Tim. 4. 2. Habesne hanc patientiam? quia autem fortè eam acquirere optas & desideras.

PUNCTUM II. Attende ad hæc motiva, quæ adjuvante DEL gratiâ salutarem tibi patientiam persuadere, & te evincere poterunt. Imò. Considera, quod principaliter populum tuum, per patientiâ edificare, & sanctitatem ministerii, seu status tui, conservare debeas; *nemini dantes ullam offensionem, &c.*

post Dom. decim. septim. post Pent. 157

non vituperetur ministerium nostrum, ait S. Paulus 2. Cor. 6. sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut DEI Ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in vigiliis, in jejuniis &c per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam En! quò pervenire debeat patientia tua! add. Considera impatientiam tuam ad nil aliud tibi prodesse, & servire posse, quam ut malum augeat, & magis exasperet, omne peccatum, ait Tertulianus l. de patientia, impatientia adscribendum; malum, impatientia boni. Voluntas DEI est, ut aliquid pro gloria ipsius patiaris, & salute animarum; huic voluntati libenter submittere debes Laboro usque ad vincula, quasi male operans, dicebat S. Paulus, 2. Tim. 2. 9. sed verbum DEI non est alligatum; ideo omnia sustineo propter electos; ut & ipsi salutem consequantur, quæ est in Christo JESU cum gloria Cælesti. Loquens ad Presbyteros Eph. sinos Mileti congregatos, agebat; quod servierit Domino, cum omni humilitate & lacrymis Act. 20. 19. Testatur, se tribus integris annis die ac nocte non cessasse à lacrymis, monendum quemque ex ipsis &c. Bone Deus! qualis patientia? quid non facere oportet patientiores, audito, & præ oculis habito hoc exemplo? deberent nempe perochianos suos, & peccatores non solum tribus annis, sed per
totam

totam vitam suam monere; prædicando, orando, continuo ingemiscendo, quotique eos à profundissimo suo lethargo excitarent, ac induratum illorum cor emollirent. 3tid. denique conjice oculos tuos in JESUM Christum Authorem salutis tuæ. En specimen quoddam patientiæ ipsius prorsus extraordinariæ! S. Lucas c. 25. 41. ait de ipso: *ut appropinquavit videns civitatem, flevit super illam; dicens: quia si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.* S. Matthæus adhuc magis se explicat, & Cap. 23. 37 ait Christum JESUM locutum fuisse: *Jerusalem, Jerusalem! quæ occidis Prophetas, & lapidas eos, qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas? & noluisti.* O quam affectuosa & tenera est hæc similitudo! quam potens & efficax ad persuadendam nobis patientiam! prout re ipsa etiam hac usus fuit S. Augustinus serm. 105. de V. E. n. 11. nov. edit & sibi eam applicavit: *videte gallinam hispidam plumis, dimissis alis voce fracta, & quassa, & lassa, & languida congruenter parvulis suis.* Mirare patientiam hujus matris, volant pulli supra dorsum illius; capiti illius insident, seipsos quandoque alis suis percutiunt; vocat omnes nihilominus sub alas suas, voce fracta & flebili, omnem sibi ipsi

post Dom. decim sep. post Pent. 169

ipsi vim infer, ut locum habeant sub alis suis; recipit omnes, extendit super omnes suas alas, ne calore frustrentur, quo opus habent. En imaginem & formam boni Sacerdotis, & pastoris, ac veri Discipuli JESU Christi! nunquam irritatur contra peccatores! semper habet brachia aperta ad eos recipiendos; portat illos in corde suo, non obstantibus omnibus malis, vel persecutionibus, quas propterea ab illis fortè tolerare debet, quia scit, hoc ipsum esse, quod DEUS ab eo exigit. *Tolera; ad hoc enim natus es, tolera, quia fortè toleratus es.* S. Aug. serm. 47. de ovibus in Ezech. 34. O JESU! qui nos omnes in S. Altari congregas sub alas infinitæ misericordiæ tuæ, ut nos pascas, & nutrias Sanctissimo Corpore tuo, tuumque nobis Spiritum communices, fac nos tam patientes, prout nos esse oportet; quia nullus est ô Domine! qui nobis hanc gratiam largiri possit nisi tu; *quoniam tu es patientia mea Domine, spes mea à juventute mea.* Psal. 70. 5.

* * * * *
FERIA QUARTA.

Unum corpus, & unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestræ. Unus Dominus, una Fides, unum Baptisma, Ephe. 4. 5.

DE ECCLESIA.

1. *Quam illi obligati simus.*
2. *Quam gratos nos illi exhibere debeamus.*

PUN.

PUNCTUM I. SUBministrat nobis S. Paulus plura motiva perfectæ unionis, quæ inter nos regnare debet; ait, nos esse membra unius, ejusdemque corporis, cujus Christus Caput est; nos omnes animari, instrui, & illuminari ab eodem S. Spiritu, quem DEUS super nos effudit; vivere nos in & cum eadem spe vitæ æternæ; esse nos filios, & servos ejusdem DEI; eandem nos profiteri fidem, & Religionem; denique unum eundemque nos recepisse Baptismum, qui nobis est instar sinûs cujusdam materni; siquidem per Baptismum omnes renascimur in Christo JESU. Potuissetne DEUS pluribus nos invicem vinculis colligare? Verum; quia nonnisi in Ecclesia Catholica hæ prærogativæ & privilegia reperiuntur; meditentur, & expendamus hodie diffusius, quam simus obligati huic Ecclesiæ? imò dicere possumus, nos eidem debere Dominum nostrum J. C. quia per ministerium illius totidem quasi *Christi* sumus. Dicit Sancta hæc Mater ad quemlibet nostrum, quod Apostolus Galatis Cap. 4. 19. dicebat; *filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.* Quasi dicat; etsi jam per Baptismum filii mei facti sitis, sentio nihilominus novos dolores partûs, quousque Christus JESUS plenariè & integrè in vobis formetur. Qualis obligatio, quod hac ratione debeamus Ecclesiæ Christum JESUM! debemus illi

post Dom. decim: sept. post Pent. 171

illi Sanctissimam Virginem MARIAM, quæ quæ est primaria Ecclesiæ Filia, utpote humillima, quamque nobis filiis suis in Matrem nostram dat Ecclesia. Primarium & maximum ex omnibus mysteriis contingit in sinu, seu Virginali Utero Beatissimæ Virginis; sed hunc felicissimum sinum Filia, qui est quasi Sanctuarium Virginitatis, debemus sinui Mætris Ecclesiæ, in quo nutrita, & Virgo effecta fuit. Vocant illum SS. PP. gloriam Ecclesiæ, quia de illa gloriari potest, utpote ad eam spectante; & si hoc primariū membrum nos sua intercessione suffulcit, & conservat, bonum hoc à corpore provenit, debemusque beneficium hoc Christo JESU & Ecclesiæ. Ecclesia est, quæ nobis Apostolos dedit, qui ut Vicarii amoris Christi JESU, & interpretes veritatis illius, postea effecti sunt sal terræ. De illius manu recipimus Evangelistas, qui nobis quotidie Panem vitæ subministrant, quo nutrimur; nec dubitat S. Augustinus dicere, se veritates suas haud crediturum, nisi ab Ecclesia eas audisset. Ecclesia dedit nobis Martyres. Ipsa enim eos tam sanctè educavit, ut docuerit eos mori, dum eos bene vivere docuit. Illa est, quæ in sinu suum sanguinem illorū collegit, ut esset semen immortalitatis, & semen fidei, prout Tertullianus apolog. advers. gent. loquitur: *Sanguis Martyrum, semen Christianorum.* Ab Ecclesia habemus sanctos Ecclesiæ Patres,

ac Doctores. In hoc nimirum firmamento hæc lucidissima astra micant, quæ nos illuminant, & hodie dum adhuc dividunt iu. em. à tenebris. Ipsa est, quæ hunc pretiosum thesaurum veritatis, quam nos docerunt, custodit, prout illum nominat S. Iræneus ad ver. hærel. l. 3. *depositorium, dives veritatis*. Ecclesia est, quæ nobis tantum numerum Anachoretarum, Sanctorum Sacerdotum, Sanctorum Religiosorum, & Virginum dedit, qui supra mundum, tanquam supra theatrum alia quod se elevando, ut exinde fallacias mundi contemplantur, ut S. Macarius hom. 5. ait, nos exemplo suo pariter ab his fraudibus liberarunt, factique sunt protectores populi DEI, qui continuo manus suas in Cælo ad DEUM levant pro nobis. In campo hoc Ecclesiæ invenimus admirabiles pastores illos, qui oves perditas reducunt, & sine cessatione allaborant per ministerium Verbi Divini, & administrationem Sacramentorum, reconciliare nos cum DEO, qui non contenti, infundere in plagas nostras vinum & oleum, etiam *lacrymas sanatrices*, ut S. Ambrosius loquitur, superaddunt; qui denique nostram salutem operantur. Dicamus omnia uno verbo: omnia nostra sunt, si veri filii DEI sumus, & Ecclesiæ suæ, ait enim S. Paulus 1. Cor. 3. 22. *Omnia vestra sunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita, sive mors, sive presentia, sive futura.*

Omnia

post Dominic. decim. sept post Pent. 173

Omnia enim vestra sunt; vos autem Christi,
Christus autem DEI. O Domine! æternum
sis benedictus, quod nos ad Ecclesiam tuam
vocaveris; o Domine! quia ego servus tuus,
ego servus tuus, & filius Ancilla tue. Psal.
115. 6. Verùm quia illi tot titulis obstricti
& obligati sumus.

PUNCTUM II. Videamus, quid nos fa-
cere possimus, ut debitam ei gratitudinem
exhibeamus. imum est, ut illam amemus,
nosque totos illius servitio mancipemus,
Christus dilexat Ecclesiam, & seipsum tradi-
dit pro ea. Ephes. 5. Vide, quid Christus pro
ea fecerit? nostrum est, qui gloriamur esse
Ministri illius, illum quoad hoc imitari. A-
memus igitur Ecclesiam, quia ut S. Augusti-
nus tract 32 in Joan ait: credamus fra'tres,
quantùm quisque amat Ecclesiam Christi,
tantum habet Spiritum S. Diligamus Spon-
sam Regis Regum; diligamus Matrem no-
stram, quæ tanta sollicitudine nos nutrit, cujus
cibus, ac nutrimentum adeò nobis necessari-
um est, ut omne aliud lac, nonnisi venenosum,
& mortiferum pro nobis sit; hinc bene dixit
S. Paulus Hebr 13. 9. doctrinis variis &
peregrinis, nolite abduci. Ut amor noster o-
tiosus non sit, consecremus illi labores, sudo-
res, de fatigationes, & tribulationes nostras;
non diligamus verbo, neque lingua, sed opere,
& veritate. 1 Joan. 3. O quam pauci sunt
Clerici, qui tali modo diligant; non omnes
sunt

sunt amici, quos hinc inde vides Sponsa affe-
stere. ait S. Bernardus serm 26. in cant. Si
 tales essent, nonnisi de illa exornanda cogi-
 tarent, & ut illam per sanctitatem vitæ suæ,
 & morum suorum compositionem glorifica-
 rent, pro eo, quod nonnisi eam denigrent, &
 deturpent per scelera sua, & excessus suos;
fornicatur in Ecclesiam, qui in Ecclesia male
vivit, ait alius quidam S. P. (Clemens Alex.)
 2dum, quod facere debemus pro Ecclesia,
 est, audire illam, eique perfecta submissione
 obedire. Quicumque hoc facere renuit, tan-
 quam ethnicus, & publicanus haberi debet
 juxta sententiam Christi JESU. Matth. 19.
 17. & S. Petrus, Vicarius ipsius docet Chri-
 stianos oportere esse *filios obedientiæ.* 1 Petr.
 24. Fides nostra non fundatur, neque in lu-
 mine puræ rationis, neque in judicio sensuum
 nostrorum, sed unicè in Verbo DEI scripto,
 vel tradito, cujus Ecclesia depositaria est,
 quodque illa sola nobis authoritative & infal-
 libiliter communicare potest. Submittamus
 itaque nos humiliter omnibus illius definitio-
 nibus; credamus, quod credit ipsa; damne-
 mus, quod damnat: nil aliud doceamus, aut
 prædicemus, nisi quod ipsa docet & prædicat,
quia in ventre Ecclesiæ residet veritas, ait S.
 Aug. in Ps. 7. 3tiū denique est, quod orare de-
 beamus pro omnibus necessitatibus Ecclesiæ.
 Non cessat hæc Sancta Mater orare pro nobis;
 igitur neque nos cessemus orare pro illa; me-

mores sumus, quod militans Ecclesia sit, quam diu super terram est, & quod multa illi patienda inttent. Ah! si vel parum oculis Fidei consideraremus mala, quæ illam affligunt; turpitudinem peccatorum nostrorum, quæ illam deformant; tot Christianorum excessus, tot scandala indignorum ministrorum, à quibus inhonoratur, dum eidem servire deberent; tot altercationes Doctorum, qui charitatem illius destruunt, & divisionem introducunt, & schismata nutriunt, tot malos Cæsistas, qui nonnisi fucatam quamdam Theologiam habent, ut expressione S. Gregorii Nanzianzeni orat. 21. fol. 380. utat, *fucata tractanda Theologia ratio*. Qui potius cupiditati humane blandiuntur, quam ut illis securas pro salute sua regulas, & doctrinas subministrant. Si consideremus cæcitatem tot peccatorum, qui neque Ecclesiam audire, nec se convertere volunt; odium implacabile, quod hæretici erga illam gerunt in animo, qui vellent, si id in eorum potestate foret, eam destruere, & per errores suos, ac impietatem suam subvertere, furorem gentilium, qui eam armata manu invadunt; si, inquam, hæc omnia nobiscum expenderemus, & nobis mala ista ob oculos poneremus, quorum causa peccata nostra sunt, nunquam sanè à gemitu, & ab oratione, pro illa cessaremus. Pro præparatione ad Missam, meliorem haud facere possis, quam ut idipsum actu præstes, quod primum medi-

meditatus fuisti. Roga Divinum Ecclesiæ
Sponsum, ut ad hoc gratiam suam tibi conce-
dat, ut scias, quomodo oporteat te in Domo
DEI conversari, quæ est Ecclesia DEI vivi,
Columna, & Firmamentum veritatis 1. Tim
3. 15.

FERIA QUINTA.

Unus DEUS, & Pater omnium, qui est su-
per omnes, & per omnia, & in omnibus nobis.
Ephes. 4. 6.

DE PERFECTIONIBUS DEI.

1. Idea, quam de iis formare possimus.
2. Quales illæ sint, de quibus S. Paulus hic loquitur.

PUNCTUM I. **C**ontinent hæc ultimâ ver-
ba Epistolæ breve elogium
um perfectionum DEI; ex quo discimus nos
capaces haud esse, plura de iis dicendi materia
hæc talis est, ubi plus meditandum, quam lo-
quendum. Adeo magnus est Dominus DEUS
noster, ut totum ac optimum, quod à nobis
circa hoc fieri possit, in profundo potius si-
lentio, ac admiratione de illius magnitudine
consistat. *Tibi silentium laus.* Psal. 47. 1.
Non habet intellectus humanus alas tam for-
tes, quibus ad hoc supremum Esse. evolare
posset, imò quò plus conatur illi appropin-
quare, eò altiùs elevatur hoc adorandum
objectum, & ab eo elongatur, in pœnam talis
temeritatis. Igitur cum Psalmista Psal. 138.

post Dom. decim. sept. post Pent. 177

6. dicamus: *mirabilis facta est scientia tua ex me, confortata est, & non potero ad eam.* Agnoscamus humiliter impotentiam nostram, immergamus nos ipsos in abyssum nihili nostri, in comparatione & conspectu infinitarum perfectionum divinarum. Credamus illas. Adoremus illas. Meditemur illas sine cessatione, velum, quando de iis loquens, ut in Catechesi fieri debet, dum populus instruendus est, sufficiat nobis dicere, & apud repetere hoc ipsum, quod sint omnino incomprehensibiles; *magnus Dominus, & laudabilis nimis, & magnitudinis ejus non est finis.* Ps. 144.3 Vel si aliquid addere volumus, ut populus aliquam ideam de iis sibi formare possit, explicemus illi sapientissimi Cajetani pulcherrima verba ista, comment. id. t. p. D. Thom. Scire cupitis, quam magnus & perfectus sit DEUS? respondeo, quod sit *infinitis modis infinites infinitus, in perfectionibus infinitis*, id est, DEUS non habet solum infinitas perfectiones; & hæ non solum sunt infinitè excellentes, sed quælibet ex his perfectionibus infinitis continet in seipsa infinitum numerum magnitudinum, excellentiarum, & mirabilium. En! quid Beati in Cælo contemplantur cum admiratione semper nova, *in quem desiderant Angeli prospicere* 1 Petr. 1. 12. En! quid etiam nostrum grande objectum beatitudinis, & felicitatis æternæ futurum sit, si DEO fideliter hic in terris servierimus.

Medit. Pars Aut. M Q

O quantam impressi nem in animo nostro facere nobis hoc debet! *videmus nunc per speculum in enigmate; tunc autem facie ad faciem.* 1. Cor. 13. 12. Quia autem ex Scriptura haurire debemus ideam, quam de DEO nobis formare possimus.

PUNCTUM II. Videamus, quid nos hic Apostolus doceat? *unus DEUS.* Non est nisi unus DEUS. Hæc unitas demonstrat nobis, magnitudinē & excellentiam illius omni alteri esse incommunicabilem; illum solum, quem nos ex toto corde amare; solum, in quo fiduciam nostram ponere; solum, quem adorare; solum, ad quod omnia nostra, & res omnes referre debeat, cum sit primum principium nostrum, & noster finis ultimus. *Pater omnium.* Pater est, & Creator omnium rerum; Cæli, & terræ; Angelorum, hominum, quæ videmus; creavit ex nihilo omnes creaturas; conservati illas per suam providentiam, & regit tanta sapientiâ, qualem miratus est Prophetæ regius, & quam cum ipso etiam nos admirari debemus; *quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia in sapientiâ fecisti; impleta est terra possessione tua. Qui est super omnes, & per omnia, & in omnibus nobis.* Ps. 103. 24. Theodoret ibid. DEUS est super omnia per suam supremam potentiam; est ubique & per omnia, per extensionem Providentiæ suæ; est in omnibus nobis per suam charitatem & orationem. Est super omnia per suam independentiâ Et ubique per suam

am immensitatem; est in nobis per suam præsenti-
am, & illuminationem. Sol est, qui nunquam eclipsatur. Nondum satis hoc est. possumus nos subtrahere lumini, seu radiis Solis, si nos abscondamus in profundo terræ; sed medium nullum adest, ut nos Divino huic lumini subtrahere valeamus; penetrat omnia corpora; omnes spiritus; hinc dicebat David Psal. 137. *quo ibo à spiritu tuo? & quo à facie tua fugiam? si ascendero in Cælum, tu illic es; si descendero in infernum, ades; laudemus, benedicamus, glorificemus hunc magnū DEUM, qui est benedictus in sacula seculorum, Amen.* Pro Missa, rogemus Dominum JESUM, qui in hunc mundum venit, ut formaret veros adoratores Patri suo æterno; & qui nos tales reddit, per infinitam misericordiam suam; & quia in S. Communione DEUM in nos recipimus, immergamus, & perdamus nosmetipsos in hoc adorando Oceano; ut melius instructi, & edocti, quam ille ridiculus Philosophus, qui immensitatem maris haud capere & comprehendere valens, se in illud præcipitavit; præcipitemus nos sanctius in DEUM; ut nos absorbeat tanta majestas, & tam immensa. Et ut altius adhuc nos immergamus, & tanto ponderi succumbamus, reflectamus nos supra hanc differentiam, quæ invenitur in DEO, qui in se quiescit; & in DEO nostro, qui in medio nostrum quiescit post S. Communionem; in DEO, qui tanto

splendore & gloria in seipso refulget, & in hoc ipso Deo, qui ad fundū usque, seu ad ima miserationum nostrarum descendit, ut novam nobiscum societatem, novum commercium amoris ineat, & nos in sua unitate consumat. Sanè quis dicat hoc aliquid esse proportionatum miseris peccatoribus, quales nos sumus? & tamen hæc ipsa est gratia, quam à Christo JESU in SS. Eucharistia accipimus. *Et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis, & bibatis super mensam meam, in regno meo. Luc. 22. 19.*

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SEXTA.

Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo; & in tota anima tua, & in tota mente tua; hoc est maximum & primum mandatum. Matth. 22. 37.

DE AMORE DEI.

1. Obligatio nostrā amandi DEUM.
2. Modus, quo illum amare debemus.

PUNCTUM I. **A**morem DEUM dantem homini maximum & summum mandatum, quod est, ut illum diligamus. *Diliges Dominum Deum tuum.* Summū hoc esse, in hoc totam suam felicitatem invenit, quod si ipsum amet; & nihilominus etiam à creaturis suis amari vult. Angeli illum diligunt; beati isti spiritus, nonnisi amore illius sunt occupati; Seraphini, qui proximè ad illum accedunt, ardent præ amore Dei.

Ar-

post Dominic. decim: sept post Pent. 181

Ardeat igne Deo. Verum hoc ipsi satis non est oportet, ut & terra particeps huius felicitatis sit; vult, ut & nos ipsum amemus; & hoc solum, non solum nobis præcipit; sed insuper iram suam, & omnem miseriam nobis comminatur, si illum non diligamus. Ah! possetne esse maior miseria, quam hæc, quod te non amemus? exclamat S. Augustinus L. 1. Conf. c. 5. *Quid mihi es? miserere, ut loquar. Quid tibi sum ipse, ut amari te jubeas a me, & nisi irascaris mihi, & mineres ingentes misérias? parvane est ista miseria, si non amem te?* rationes seu motiva, quæ nos ad DEUM amandum obligant, continentur in hoc ipso mandato. *Dilige Dominum.* Diligere debemus eum, quia noster supremus Dominus est. Cultus, & homagium, quod illi à nobis debetur, amor noster est; *quis cultus ejus, nisi amor ejus?* ait S. Augustinus, quia idem S. Doctor l. 12 de Trin. c. 14 asserit, nos aliter devotos, & pios esse non posse, nisi in quantum DEUM amamus; *pietas, cultus Dei est, nec colitur, nisi amando.* Idem ep. 120. ad Honor. c. 8. Omnes agnoscimus, quod DEUS sit supremus Dominus omnium rerum; quod dominium quoddam supremum in & supra nos habeat; quod absolutus Dominus sit corporum, & honorum nobiliorum; ac non igitur æquum est & iustum, quod etiam Dominus sit cordis nostri? & tamen, quam pauci Christianorum, imò etiam Clericorum

M3

sunt,

sunt, qui cum veritate dicere possint. *Deus cordis mei, & pars mea Deus in aeternum* utinam non inveniarentur, qui integros annos elabi sinunt, quin vel unum solum actu amoris eliciant. Quails confusio? *numquid obliviscitur virgo ornamentis suis*, ait Dominus Jerem. 2. 32. aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? *populus verò meus oblitus est mei diebus innumeris. Diliges Dominum Deum.* Amare illum debemus, quia DEUS noster est; primum nostrum principium, & ultimus finis noster; ab ipso ortum trahimus; ad ipsum denique redire debemus; *versa, & reversa in tergum, & in latera, & in ventrem, & dura sunt omnia, & tu solus requies.* Dicat S. Augustin. Conf. l. 6. c. 16. ratio est, quia cor hominis non nisi pro Deo creatum est; ipse solus vera illius pax esse potest, gaudium, & voluptas illius; extra illum non nisi inquietudinem, & turbationem invenire potest; *quia fecisti nos ad te, Domine*, pergit hic S. Doctor; Conf. l. 1. c. 1. *& inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* Crede firmiter veritatem istam, nihil esse in toto mundo, quod tibi satisfacere possit; DEUM solum aptum esse, ut vacuitatem cordis tui impleat, ipsumque esse centrum illud, quod omnes affectus tui, & desideria tua collimare debeant, prout illum quidam è patribus Ecclesiæ (Dion. de div. nom. 42.) nominat; *centrum totius amoris. Diliges Dominum Deum tuum.* Diligere eum debe.

post Dom: decim: septim post Pent. 183

debemus, quia omnino voluit totus eff. nos-
ter, consequenter iustum est, ut & nos vili-
mus esse ipsius; *dilectus meus mihi, & ego illi.*

Cant. 2. 16. Omnis adhibuit media, ut cor-
da nostra lucraretur; non contentus, quod
Crator noster sit, voluit insuper esse Redem-
ptor noster, non contentus, formasse nos pro-
priis manibus suis, nos insuper è manibus
diaboli eripuit. O quis dicere & exprimere
vaieat DEI in & erga nos amorem; *sic Deus*
dilexit mundum, ut Filium suum Unige-
nitum daret. Joan. 3. 16. Expande tecum

benè hæc omnia verba; habuit Pater Æternus
nonnisi unicum Filium; & hunc nobis dedit;
sic nempe dilexit nos; *sic.* Non Rex, non
Princeps terræ, sic nos amavit, sed DEUS;
sic Deus. Dilexit nos, utut indignos tali amo-
re gratuito & præveniente; dilexit nos, dum
adhuc inimici sui eramus, amore prorsus ge-
neroso, & magnifico; *sic Deus dilexit.* Adde
nos dilexit, ut non solum vitam, & omnia
bona, quibus gaudemus, nobis donaverit, sed
insuper, Filium suum, unicum objectum com-
placentiæ suæ; *Ut Filium suum Unigenitum*
daret. Et hic ipse adorandus Filius quomo-
do nos pariter dilexit? dic nobis hoc ipsum;
ô Beatissima Virgo! quæ eum in sinu tuo por-
tasti; dicat hoc nobis Stabulum Bethlehemi-
ticum, in quo natus; dicat Crux pretiosa, in
quâ mortuus fuit. Ah! in una bilance po-
neretur amor omnium Cherubimorum, Seraphi-

phino-

phiorum, omnium Apostolorum, Martyrum; Beatorumque omnium: si DEUS de novo miliones Angelorum & hominum crearet, omnes isti amores, simul uniti, nequaquam æquare possent amorem illum, quem Filius DEI erga nos habuit. Quid exinde sequitur? hoc, quod, quia ipse totus esse voluit noster per suam misericordiam, nos quoque toti ipsius esse debemus per gratitudinem; *nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.* 1 Joan. 4. 19. Utere rationibus istis & motivis, ut teipsum ad amorem DEI excites, aliosque ad idipsum promoveas. Verum, quia pauci sunt, qui non credant se DEUM diligere.

PUNCTUM II. Videmus nunc modum, quomodo illum diligere debeamus, quod non tam facile capi potest, quia, ut S. Bernardus Tract. de dil. DEI c. 1. ait, *modus diligendi Deum est, diligere sine modo.* Interim, ut verbis huius ipsius præcepti insistamus, & inhaereamus; dico imò nos eum diligere debere *ex toto corde.* Id est, quod omnem affectum nostrum illi dare, conservare, & consecrare debeamus; quod permissum nobis non sit, dividere cor nostrum inter DEUM & creaturas, quia dum totus amor noster DEO soli debetur, hoc omne illi detrahimus, & furamur, quod creaturae impendimus, prout S. Augustinus Conf. 10. c. 29 ait, *minus te amat, qui aliud præter te amat, quod propter*

post Dom. decim. sept. post Pent. 185

pter te non amat. Quantumcunque nos ad se alliciant creaturae, non possumus tamen illas amare, nisi in DEO, & propter Deum; illi ergo se ipsos decipiunt, & falluntur, qui putant posse se cor suum dividere inter DEUM, & mundum; dicit Scriptura divisionem adeo injustam, quæque etiam causa est interitus tot Christianorum & Clericorum; *divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Osèe 10. 2. 2dò, debemus DEUM amare *in tota anima*: voluit DEUS per hoc à nobis petere, ait S. Augustinus de doctr. Christi l. 1. c. 22. omnes affectiones vitæ nostræ, dum animam nostram à nobis exegit, quæ est principium illarum. *Nullam vitæ nostræ partem reliquit, quæ vacare debeat, vel locum dare, ut alia re frui velit: sed quidquid aliud diligendum venerit, illuc rapiatur, quò totus dilectionis impetus currit.* 3tò, debemus diligere DEUM *in tota mente*; id est, ipse debet esse objectum cogitationum nostrarum; debemus omnem de illo æstimationem habere; illum omnibus aliis præferre! supra omnes alias res amare, plus, quam parentes; quam amicos; quam nosmetipsos, ita quidem, ut parati simus, potius omnia amittere, quam illum offendere. O quam rarus est amor iste appetitivus! O quam indigemus nos illa ipsa admonitione, quam Josue olim Israelitis cap. 23. 11. dedit; *hoc tantum diligentissime præcavete, ut diligatis Dominum Deum vestrum.* Erubescere
omnino,

minuē, & confundere, quod tam parum De-
um amaveris; & pro præparatione ad Missam;
hanc ad eum orationem cuiusdam magni San-
cti dirige: *suscipe residuum annorum meorum.*
O Domine! à te accepi favores, & miserationes
ineffabiles; agnosco hoc, & gratias tibi
propterea ago; dignare, quæso, suscipere hoc
modicum annorum meorum, qui mihi adhuc
restant in reparationem a morum illorum,
quibuste non amavi. Ita est o Domine! ego
tibi offero, totum vitæ meæ residuum; ne
respicias hoc donum; do tibi parum, fateor,
quia fieri potest, ut pauci mihi dies vitæ su-
per sint, verum consecro tibi totum hoc, quod
in illis erit; *suscipe residuum annorum meo-
rum.* Fateor, quod rubore & confusione ple-
nus sim, dum tibi, non nisi miserabile hoc
residuum vitæ meæ præsentō, à qua si rem &
primitias mundus & voluptates illius abstulē-
re; sed spero me reparaturum per peniten-
tiam, quod per peccatum peridi. Sed, ac-
tardē venio ad te: *sero te amavi, bonitas tam
antiqua* O pulchritudo super antiqua! sem-
per nova, quæ corda Angelorum & Sancto-
rum ad te rapis; nimis tardē incipio te ama-
re; volo autem per sanctitatem vitæ me sup-
plere, quod brevitatis dierum meorum mihi non
permittit adimplere; amabo te ex toto cor-
de meo, ex tota anima mea, & ex tota men-
te mea; amabo te super omnia; amabo abs-
que ulla divisione, amabo constanter in hac
vitā,

post Dom. decim septim. post Pent. 197

vita, ut amare te valeam per totam aeternitatem; o amor! qui semper ardes, & nunquam extingueris, charitas, Deus meus, accende me. S. Aug: Conf. l. 10. c. 20.

DIE SABBA'THI.

Secundum autem simile est huic, diliges proximum tuum. sicut te ipsum. Matth. 22. 39.

DE AMORE PROXIMI.

1. In quo sensu praeceptum, de diligendo proximo, simile sit praecepto diligendi Deum.
2. Qualiter implendum sit.

PUNCTUM I. **A**doremus Dominum nostrum J. C ut qui nos induceret ad diligendos fratres nostros, nobis ostendit magnitudinem, & excellentiam hujus nobis dati praecepti, dicendo, hoc secundum mandatum simile esse primo, hoc est illi, quod DEUS imposuit nobis, ut ipsum diligamus. *Secundum autem simile est huic.* O quam pulchra comparatio, & similitudo ista! quam benè nos docet obligationem nostram, nos invicem diligendi? ut autem sensum hujus praecepti intelligamus, examinemus, in quo consistat praeceptum de diligendo proximo, & in quo simile sit primo mandato? imò quia est effectus amoris DEI, quia qui diligit DEUM, necessario etiam proximum suum diligere debet; per amorem DEI, amor proximi gignitur; & per amorem proximi amor DEI.

DEI nutritur, ait S. Gregorius l. 2. mor. ca. xi. non sunt duo præcepta, sed nonnisi unum præceptum; quemadmodum solummodo una fides, una spes est, sic etiam charitas tantum una est, quæ duo brachia habet, uno amplectitur DEUM, nempe dextrâ, sinistrâ proximum. DEUS taliter coordinavit hæc duo præcepta inter se, ait idem S. P. ut præceptum de diligendo DEO sit instar finis, de diligendo proximo, instar medii, quod nos ad hunc finem perducere debet; unum includit alterum; *duo annuli, sed una catena, dux actiones, sed una virtus; duo opera, sed una charitas; duo apud Deum merita, sed unum sine altero inveniri impossibile est*, ibid. 2dò simile est præceptum de diligendo proximo, præcepto amoris DEI in eo, quod amor proximi signum sit, & probatio directionis DEI. Quia amor DEI multum participat de natura objecti sui, quod est invisibile, facillè nosmet ipsos fallere, & credere possemus, nos DEUM diligere, dum interim amore proprio pleni sumus, ut ergo hac deceptione liberemur, imposuit nobis DEUS hoc secundum mandatû; *diliges proximum tuum sicut teipsum, cujus adimpleratio certa probatio & signum est amoris nostri erga DEUM*; *qui enim non diligit fratrem suum, quem videt, quomodo Deum diligere potest quem non videt.* 1. Joan 4. ratiocinatio hæc S. Joannis clara est, & convincens, Quomodo e. g. blandiri sibi possit aliquis

Clea

post Dom. decim. sept. post Pent. 189

Clericus, quod DEUM amet, si nonnisi frigidus est, & indifferens erga fratres suos, & salutem ipsorum. *Si frater est, & eum non diligis*, ait S. Augustinus in Epitt. Joan. 4. *quomodo Deum diligis, cujus mandatum contemnisti?* addo præceptum amoris DEI includit omnem obligationem nostram erga DEUM, sic etiam præceptum amandi proximum omnem obligationem nostram erga proximum & ideo simile est illi etiam ex hoc capite; hinc ait S. Paulus, Rom. 13. 8. *qui enim diligit proximum, legem implevit; nam, non adulterabis; non occides; non concupisces, non furaberis &c. Et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur, diliges proximum tuum, sicut teipsum. Dilectio proximi, malum non operatur, plenitudo ergo legis est dilectio.* Admirare hic extensionem, magnitudinem, excellentiam præcepti hujus, & sollicitus esto ut illud populo proponas, & explices, quia autem satis haud est, sublimem de illo præcepto sibi formare ideam.

PUNCTUM II. Considera, quomodo debeat impleri? imò. diligere debemus proximum, ut nos ipsos. *Diliges proximum tuum sicut teipsum.* Omnis homo est proximus tuus; & ut ipse regula tibi es, quam in eo amando sequi debes; pondera benè verba ista: *sicut teipsum.* En mensuram amoris! quem fratribus tuis debes; noli fallere teipsum; quia *in qua mensura mensi fueritis*, ait Christus

ſtus Matth. 7. 2. *remittetur vobis*. Sequendo hanc regulam, debes proximum ſicut te ipſum tractare; tu non viſ, ut proximus te contempnat, ut te offendant: igitur nec ipſe etiam illum contempnas, aut offendas. Non viſ, ut tibi injuriam inſrat; ergo ignoſce, viſ, ut tibi benefaciat, ergo & tu illi, *bene fac*, omnia ergo quacunq; vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis, ibid. v. 12. Facis hoc? o quàm maiè obſervatur hæc regula! 2dò oportet amare proximum, in DEO & propter DEUM, *proximus de charitate diligitur propter Deum*, ait S. Thomas 2. 2. q. 23. ad 5. ſolus DEUS eſt finis, quem nobis proponere debemus in amore proximi, hinc neque ob authoritatem illius, vel divitias, vel ob alias prærogativas, vel commoda temporalia, eum amare debemus, ſed purè & ſimpliciter propter DEUM. Non ex ſympathia, vel conformitate humorum, ſeu genii, diligendus eſt proximus, ſed gratia DEI, & fides nos movere debet ad hunc amorem, adeò, ut aliud non quæramus, nec intendamus, niſi gloriam DEI, *quisquis ergo rectè diligit proximum, hoc cum eo debet agere, ut etiam ipſe toto corde, totà animà, tota mente Deum diligit*. ait S. Auguſtinus de doctr. Chriſti l. 1. c. 6. Amaſtine ita proximum tuum? verùmne eſt, Deum eſſe motivum, & finem affectionis tuæ, quàm erga illum geris? an non illum amaſti ex proprio tuo intereſſe?

post Dom. decim. septim. post Pent. 191

esser vel ob fines omninò peccaminosos? examina te desuper. 3tìd oportet diligere proximum, *non verbò, neque linguâ, tantum, sed opere & veritate.* 1. Joan. 3. 18. Debe-
mus é corde nostro non solum omnem offen-
sionem, ab ore nostro omnia verba aspera &
injuriosa eliminare, sed insuper eidem-
efficiivè per opera nostra demonstrare,
quod amemus illum sincerè; debemus
defectus illius supportare; illum con-
solari in afflictione; succurrere in necessitati-
bus; eidem compati; omne auxilium præ-
stare, quæ salutem illius, & vitam æternam
concernunt, præstare, siquidem hoc sum-
mum illud bonum est, quod nos nobis meti-
pulis præstare, & conferre valeamus, nec e-
tiam magis illi prodesse possumus. *Quod ergò
agis tecum, id agendum cum proximo est, hoc
est, ut ipse perfectò amore diligat DEUM.*
*Non enim diligis, sicut teipsum, si non ad
id bonum, ad quod tendis, adducere satagis,*
ait S. Augustinus de mor. Eccles. Cathol. c.
25. Vide nunc, quomodo hoc grande præce-
ptum adimpleas de amore proximi? non est
aliud, quod nobis tantopere commendaverit,
& tam instanter Christus JESUS, nisi hoc, vo-
cat suum speciale præceptum: *hoc est præcep-
tum meum ut diligatis invicem.* Joan. 15.
12. Voluit esse signum distinctivum discipu-
lorum suorum à reliquis hominibus; *in hoc
cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si
dile-*

dilectionem habueritis ad invicem. Quomodo autem hoc nos observamus? ah! si o Domine, signum est discipulorum tuorum; quod ergo devenerunt Christiani? imò etiam Clerici, qui nonnisi invidiam, zelum animarum, antipathiam, inimicitiam, contentiones contra fratres suos ostendunt? multitudinis credentium erat cor unum, & anima una. Act. 4. 32. charitas illorum tam magna erat, ut in admirationem paganos traxerint, & ad fidem; videre, inquit: ut invicem diligant, & pro alterutro mori sint parati. Tertull. apolog. c. 39. Verum nostris temporibus tantum abest, ut convertantur, sed potius scandalizentur nostris litibus, & contentionibus: & charitas inter nos ad id refriguit, ut si hanc probationem inire velimus, vix ulla sit differentia, & disparitas inter gentiles & nos. Ah! miserere nostris! pro Missa roga DEUM, ut charitatem istam in corde tuo accendere dignetur. Domine! tu vis, ut diligam proximum meum; me totum tibi resigno, ut hoc praeceptum tuum magnum adimplere valeam; veniam à te peto, quod toties contra illud deliquerim; doce me o Domine! diligere proximum meum tali modo, quem à me requiris, fac, ut te in ipso semper amem, & nil aliud in ipso, nisi te. Nolo impotenter creaturis inhaerere. Nolo illis placere, vel ex puro humano respectu aliquid agere; sed tu Domine DEUS, solus occupa totum cor meum,

um; tunc enim verè diligam proximum meum, prout oportet, siquidem illum amem in te, & te in illo. O JESU ita fiat! sit mihi hoc mandatum aliquod novum, quod deinceps nova quædam perfectione studeam observare; *mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut & vos diligatis invicem.* Joan. 13 34

DOMINICA DECIMA OCTAVA.
POST PENTEGOSTEN.

Gratias ago Deo meo semper pro vobis, in gratia DEI, quæ data est vobis in Christo JESU. 1 Cor. 1. 4.

DE GRATIARUM ACTIONE.

1. Quàm familiaris esse debeat Clericis.
2. Qualiter exerceri debeat?

PUNCTUM I. OMNES fideles, maxime Clerici obligati sunt ad exemplum S. Pauli, continuò gratias agere, non solum ob beneficia, quæ quotidie in tanta abundantia ab eo accipiunt, sed etiam pro iis, quæ proximo nostro obveniunt: *gratias ago DEO meo semper, pro vobis.* Nil familiarius, nil ordinarius Apostolo fuit, quam hæc orationis species, adeò efficax, ad promerenda nova de Cælo beneficia. Gratissimum se exhibebat ob ea, quæ ipse accepit, & quæ DEUS per suum ministerium aliis fidelibus concessit: continuam eorundem apud se memoriam retinebat: erat hæc gratissima ipsi deo.

Medit. Pars Autum. N cupa.

cupio: vita illius continuum quasi Eucharisticum, seu gratiarum actionem Sacrificium erat. Inde serè ceteras suas Epistolas incipit, & etiam finit, ut nimirum nobis hanc ipsam praxim & exercitium inspiret, prout notat S. Chrysostomus in hunc locum: *& ideo in omni serè Epistola hoc proponit.* Quamne autem sollicitudinem habemus nos, eum in hoc imitandi? major Clericorum pars multò negligentiores sunt in persolvenda tali gratiarum actione auctori omnium bonorum, quam in sollicitanda bonitate illius, pro accipiendis novis. Stude impofterum exactior esse in hoc sancto exercitio. Erat talis gratiarum actio frequentissima in ore primorum Christianorum, & primorum Ecclesiæ Pastorum, quia pleni erant gratitudine erga DEUM, & charitate erga fratres suos; hæc etiamnum apud nos foret frequens, si solliciti essemus eradicandi è nobis vitium ingratitude, quod præ omnibus aliis vitiis maximè in nobis regnat. Recordamur quandoque beneficiorum, quæ à DEO accepimus; illorum verò, quæ DEUS proximo nostro contulit, obliviscimur. Discamus hic, gratos nos DEO exhibere pro iis, quæ nos, & proximi nostri à DEO acceperunt; exemplum S. Pauli de hoc nos convincit; & fides, quam profitemur, docet nos hoc ipsum, dum ostendit nos non nisi unam corpus conficere; consequenter bonum fratrum nostrorum etiam nostrum esse bonum; siquidem

quod

quod unum membrum concernit, ad totum corpus spectat; DEO itaque pro omnibus gratiarum actionem debemus. Nostrium est bonum; si propterea gaudeamus; nam gaudium hoc particeps nos facit bonorum istorum; nostrum est bonum, quia tale bonum proximi nostri nos ædificat, & confortat impressio, quam de virtute proximi concipimus, dat nobis desiderium, illum imitandi, vel novam firmitatem, & constantiam in bono addit. Bonum illud e. g. quod S. Carolus operatus est, & effecit in Diœcesi Mediolanensi, fuit semper, & est etiamnum publicum aliquod bonum, pro bono totius Ecclesiæ. Quam multis Clericis, Pastoribus, & Episcopis utilia fuere, & profuere egregia exempla virtutum, hujus sancti Archiepiscopi, qui eum quoad hoc imitati sunt? igitur obligatio nostra est, ut DEO gratias agamus pro bono, quod contulit proximo nostro, æquè pro eo, quod nos ipsi ab illo accepimus. Hæc obligatio tangit omnes Christianos; specialiter autem Clericos, Pastores & Sacerdotes, qui pro salute animarum laborant; quia ordinariè per ipsorum ministerium communicat DEUS populo amorem virtutis, & exercitium bonorum operum; consequenter gratias agere debent infinitæ illius bonitati, quod benedictionem suam effundere dignatus sit super curam, & labores ipsorum, dicendo cum Apostolo: *ideo & nos gratias agimus DEO sine intermissione.*

ne; quoniam cum accepissetis à nobis verbum auditus DEI, accepistis illud, non ut verbum hominum, sed (sicut est verè) verbum DEI, qui operatur in vobis, qui credidistis 1. Thess. 2. 13. En obligationem nostram! videamus nunc quomodo, quod eidem satisfacere debeamus.

PUNCTUM II. Debet nostra gratiarum actio, ut DEO placeat, esse imò affectuosa, id est, debet procedere ex corde, amore & gratitudine erga DEUM pleno, id quod S. Paulus nobis indicat, quando ait: gratias ago Deo meo; putares, DEUM nonnisi Pauli DEUM esse; si videas illum orare pro Corinthiis, putares eum solummodo pro Corinthiis, seu totum Corinthiorum esse; adeò absorptus est à gratiis illis, quas acceperunt illi, & quas ipsemet accepit; adeò gratitudine plenus est erga DEUM pro ipsis, & pro se. Quod nos docet, debere nos taliter unitos esse DEO, quando illi preces nostras, in gratiarum actionem, tum pro populo offerimus, ut illum nobis ipsis aliqua ratione, quasi appropriare possimus, ejusdem nempe cum ipso spiritus, ut sic digniores simus exaudiri ab eo, & ut nostra gratiarum actio impetratoria sit, novorum favorum & gratiarum pro nobis, & pro aliis. Fecit Apostolus per ardentissimum suum zelum charitatis DEUM sibi quasi proprium, qui communis est omnium, ut S. Chrysostomus ait ibid. *ex magna affectione facit*

facit proprium. Utitur modo loquendi Prophetarum, qui sæpè ajunt: *Deus, Deus meus.* Initemur hanc ipsius charitatem, si linguâ amoris, seu charitatis uti, & loqui volumus; *omnium quidem DEUS est,* ait S. Augustinus, in 1. *sal. 53 sed eorum propriè DEUS dicitur, qui eum diligunt, qui eum tenent, qui illum possident, qui illum colunt.* addo debet nostra gratiarum actio esse continua. *Gratias ago DEO mee semper pro vobis.* S. Paulus non interruptit suam gratiarum actionem, vita ipsius quasi continuum quoddam canticum est sine cessatione manus suas ad Cælum levatas habet, ut DEUM laudet, & benedicat ob gratias illas, quibus fideles Corinthios afficere dignatus est. Quia cor illius charitate ardebat, hinc continuò scintillas foras emisit. Ut hoc nobis persuadeamus, alio haud opus est, quam ut quis audiat, quomodo ad Thessalonicenses loquatur: *gratias agimus semper pro omnibus vobis, memoriam vestri facientes, in orationibus nostris, sine intermissione, memores operis fidei vestre, & laboris, & charitatis, & sustententia. sp̃s Domini nostri JESU Christi, ante DEUM & patrem nostrum. Scientes fratres dilecti à Deo electionem vestram: quia Evangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed in virtute, & in Spiritu Sancto, & in plenitudine multa.* Ministri Domini! en exemplar ad imitandum! una ex principalibus obligationibus

bus eorum, qui pro salute animarum laborant
 est, ut divinæ bonitati gratias agant pro gra-
 tiis, quas iis confert, qui eorum curæ subsunt.
 Si Angeli in Cælo gaudent super conversione
 peccatoris alicujus, & diem festum agunt,
 quamvis non sint membrum illius, quemad-
 modum nos invicem membra sumus, quæ
 gaudium esse debet, & jubilus cordis in Sa-
 cerdote, si fructum videat, quem per grati-
 am DEI in animabus attulit, quibus Evange-
 lium prædicavit, & quas Christo parturivit?
 hæc erat maxima Apostolorum consolatio;
ma jorem non habeo gratiam, quam ut audiam
filios meos in veritate ambulare, dicebat S.
 Joannes 3. Epist. 1. 4. Hoc ipsum deberet esse
 objectum, & causa gaudii nostri, & orationis
 continuæ loco talium gaudiorum sæcularium
 & profanorum, quæ cor nostrum evacuant,
 ac Spiritum DEI ei auferunt, nosque quasi
 insensibiles reddunt erga bona & mala, quæ
 Ecclesiæ contingunt. 3^{ti}o, debet nostra gra-
 tiarum actio fieri in Nomine JESU Christi; in
 hoc Nomine semper gratias agit Apostolus;
gratias ago Deo meo semper pro vobis in gra-
tia Dei, quæ data est vobis in Christo JESU.
 Gratia nobis datæ, & donatæ sunt, & per
 JESUM, & in JESU; quia Christus JESUS
 illorum est dispensator; nec aliter obtinen-
 tur, nisi per ipsum; *per JESUM.* Et quia om-
 nes gratiæ datæ fuerunt Christo JESU, tan-
 quàm unico objecto cōplacentiæ Patris sui Divi-
 ni,

ni, quorum participes aliter fieri homines non possunt, nisi in quantum inveniantur in Christo, & membra sunt corporis illius, *in Jesu*. Etiam illi ipsi, qui extra corpus Christi gratias aliquas obtinent, accipiunt eas non in alium finem, quam ut intrent in hoc corpus; aliter illis non obveniunt, nisi quia DEUS hanc gratiam concessit corpori vivo Christi JESU, ut vivificare etiam possit membra mortua. Igitur origo & fons gratiae semper est in Christo JESU; & ex illo effundit in corpus, quod illi unitum est; deinde etiam in membra ab hoc corpore separata, ut eidem reuniantur. Ideo per ipsum, & in unione illius gratias agere debemus DEO; *gratias agentes semper pro omnibus, in Nomine Domini nostri JESU Christi, Deo & Patri*. Eph. 5. 20. Pro preparatione ad Missam; id ipsum in praxim deducere & exercere stude, quod nunc meditatus es; *per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est fructum laborum consentium Nomini ejus*. Hebr. 13. 15.

~~~~~

FERIA SECUNDA.

Quod in omnibus divites facti estis in illo, in omni verbo, & in omni scientia. 1. Corin. 1. 5.

DE STUDIO.

1. Obligatio Clericorum quoad studia.
2. Modus studendi.

PUN.

PUNCTUM I. QUando audimus Apostolum singulariter gratias DEO agere, quod Corinthii divites facti fuerint in omni eo, quod donum verbi & scientiæ appellamus, reflexio, quam desuper facere debemus, est itta, ut intelligamus, & capiamus indigentiam nostram, quam habemus, horum excellentium donorum; quæ DEUS Ecclesiæ Corinthi contulit; nam qua ratione satisfaciamus obligationibus ministerii nostri, si neque donum verbi, neque scientiæ donum possidemus? consideratio hujus nostræ indigentiae ad hoc nos movere debet, ut instanter ad DEUM recurramus; attendere autem debemus, ut simul etiam orationi nostræ, studium conjugamus, & meminisse S. Paulum, qui laudavit Corinthios ob talenta & scientiam, quam per DEI gratiam obtinuerunt, tamen etiam monuisse, & adhortatum fuisse Timotheum Discipulum suum, ut lectioni seu studio incumberet: *dum venio, attende lectioni, exhortationi & doctrina.* 1. Tim. 4. 13 Audiamus, & discamus monitum hoc datum discipulo, ait S. Chrysostomus, ut non negligeret lectionem & meditationem S. Scripturæ. Deditus erat S. Paulus huic studio plus quam ceteri, magnâ curâ statim doceri voluit, & instrui in lege DEI ad pedes Gamalielis; postea verò seipsum omni conatu applicavit huic lectioni. Fecit ergo primus & prior, quod alijs deinde consuluit; sic videmus;

demus; quod in scriptis suis, seu Epistolis ubique citet Prophetas, ut dictis suis fidem & auctoritatem conciliaret. *Paulus lectioni intendit*, ait hic S. Pater in loc. cit. *ex qua emolumentum sciebat non minimum elici posse; nos contra negligimus* Studiis non vacare, DEUM tentare est; non nisi studiis semper, & solum vacare, est negligere ministerium suum. Vult Apostolus, ut Discipulus suus se studiis applicet; vult autem insuper, ut etiam instructioni vacet, per quod innuitur Clerico, non satis esse, præcisè studiis incumbere; sed postquam aliqua didicit, & per lectionem scientiæ Sanctorum sufficienter instructus est, hoc ipsum etiam communicare populo per instructiones, & Conciones, doctrina & pietate plenas. Igitur certò per uasa sit tibi hæc obligatio tua, studiis incumbendi, possis DEO & Ecclesiæ utiliter servire, & satisfacere obligationibus boni Clerici. Quot errores committuntur in statu nostro, quando quis à studiis abhorret? hinc oritur ignorantia, & irreligio, seu indevotio in populo, & excessus in Clericis, præsertim ruri, ac in pagis; si studia non amant; amant societates & conventicula, excursions; visitationes inutiles, conversationem cum sæcularibus, lusum, convivia; voluptates &c. Tandem deveniunt ad otium omninò peccaminosum, à quo in omnia scelera præcipites aguntur; *qui evitat discere, incidet in mala.* Prov. 17. 16. Can

pe igitur resolutionem hanc, quotidie certas horas studio assignandi. Quia verò haud sufficit, ut studeas.

PUNCTUM II. Audi, quomodo studere debeas. S. Bernardus explicans verba ista S. Pauli 1. Cor. 8. 2. *si quis se existimat scire aliquid, nondum cognovit, quemadmodum oporteat eum scire*, dat nobis suas regulas prorsus excellentes ad sanctè studendum. *Vides*, ait hic S. P. ferm. 36. in cant. n. 3. *quoniam non probat multa scientem, si sciendi modum nescierit; vides, inquam, quomodo fraudum, & utilitatem scientie in modo sciendi constituit; sed quid intelligit per modum sciendi seu studendi? quid? nisi ut scias quo ordine, quo fine quæque nosse oporteat? explicemus paulò latius has regulas.*

Quo ordine?

Debet servari ordo; initium faciendum ab oratione, per quam veritas in cor introducatur; *si sapientiam invocaveris, scientiam Deû invenies*, Prov. 2. 5. & ante discendum, quod salutis nostræ magis necessarium est; *ut id prius, quod maturius ad salutem*. S. Bern. ibid. Contra hanc regulam peccant, qui nullum ordinem in studiis suis servant, qui etiam subtilissimas, & intricatissimas Theologiæ quæstiones penetrare volunt, antequam vel prima elementa Christianismi didicerint; qui se ingerunt ad docendum seipsos cognoscere, & proprias passiones domare; illi denique, qui
oratio-

post Dom. decim octa. post Pent. 293.

orationem negligunt, sine qua impossibile est, ut Clericus in bonum Theologum evadat; *si es Theologus, verè orabis, & si verè oraveris, Theologus verè eris.* dicebat S. Nilus Discipulus S. Chrysostomi Nilus de orat.

Quo studio?

Oportet studere cum applicatione, sed majori longè fervore & ardore iis incumbere debemus, quæ vivaciùs nos ad amorem DEI movere possint; *id ardentius, quod vehementius ad amorem.* S. Bern ibid. Contra hanc regulam peccant illi, qui inviti sine gusto, cum nausea, absque ulla attentione student; qui pro eo, ut lectioni S. Scripturæ SS. PP. ac talium librorum, qui perfectioni, & sanctitati status sui convenirent, vacent. solummodò gustum suum inveniunt in libris profanis, inutilibus. imò quandoque etiam periculosis. *Ne desideres de cibis ejus, in quo est panis mendacii.* Prov. 2. 3. 3.

Quo fine?

Debemus studere ex bono fine, pro gloria DEI; pro nostra, vel proximi ædificatione ad cognoscendam, amandam, & defendendam veritatem, si talia intendamus per studia nostra, benedictionem divinam super studia nostra attrahemus. *Bonas facite vias vestras, & studia vestra, & habitabo vobiscum,* ait Deus per Prophetam Jerem. 7. 3. Contra hanc regulam peccant, qui student ex vana gloria; ut satisfaciant curiositati suæ; vel alio simili

ex

ex motivo, sunt namque, ait S. Bernardus, qui scire volunt eo fine tantum, ut sciant; & turpis curiositas est. Et sunt, qui scire volunt, ut sciatur ipsi; & turpis vanitas est. Et sunt item, qui scire volunt; ut scientiam vendant; e. g. pro pecuniâ, & honoribus; & turpis questus est. Pergit ulterius S. Bernardus: sed sunt quoque, qui scire volunt, ut ædificent, & charitas est. Et item, qui scire volunt, ut ædificent, & prudentia est; horum omnium soli ultimi duo non inveniuntur in ambusione scientiæ; quippe qui ad hoc volunt intelligere, ut bene faciant. S. Bern. ibid. Omnes Clerici obligantur esse ex horum ultimorum numero, quia obligati sunt, ut ædificent populum per suas instructiones, seque ipsos per studium divinæ legis, ut eam in praxim deducant. Reliqui omnes, conclusio est S. Bernardi, audiant, scienti bonum, & non facienti, peccatum est ei. Applica tibi consilium hoc S. Bernardi; & pro præparatione ad Missam, roga Dominum, ut illud cordi tuo insculpere dignetur. O Domine! qui nos per Apostolum tuum 1. Cor 8. 1. mones, scientiam inflare, charitatem autem ædificare; fac, ut tam sanctè studeam, quò mihi scientia, quam acquirere possum, serviat ad tibi serviendum, & perfectiùs te amandum. Sic lege, sic discce, ut memineris verissime dictum; scientia inflat; charitas ædificat. Sic itaque adhibeatur scientia, tanquam machina quadam,

post Dominic decim: *oratio post Pent.* 205

dam, per quam structura charitatis assurgat, quæ maneat in æternum, etiã cum scientiæ destruetur, quæ ad finem charitatis adhibita multum est utilis; per se autem ipsa, sine tali fine non modo superflua, sed etiã perniciofa, probata est. S. August. Epist. 55. n. 39. nov. edit.

* * * * *

FERIA TERTIA.

Ita ut nihil vobis desit in ulla gratia, exspectantibus revelationem Domini nostri JESU Christi. 1. Cor. 1. 17.

DE GLORIOSO ADVENTU CHRISTI JESU.

1. Debent Clerici sæpius de illo cogitare.
2. Et ad illum se præparare fideliter correspondendo gratiæ DEI, & satisfaciendo obligationibus suis.

PUNCTUM I. **N**on prætendit S. Paulus per laudem hanc, quam Corinthiis dat, dicere, prout interpretes advertunt, quasi nulla illis scientia desit, siquidem ipsemet illos in multis etiã intruxit; Theodoret. & Menoch. vel quasi omninò perfecti essent, cum de semetipso loquens dicat Paulus, Philip. 3. 12. *non quod jam perfectus sim.* Status enim præsentis vitæ non peremitit quietem, vel, ut quis sibi certam metam præscribat; sed vult Apostolus id confirmare, quod prius dixerat, nimirum Corinthios, quia Evangelium receperunt, omni genere.

re spiritualium bonorum repletos fuisse; & cum DEUS huic vineæ fecerit, quod potuit, eum expectare nunc fructum ab ipsis; *exspe-*
ctantibus revelationem Domini nostri JESU
Christi. Instituiamus meditationem nostram
 super hæc ultima verba; memores, Dominum
 JESUM hoc ipsum etiam à nobis exigere, ut
 in pari expectatione vivamus; & vos *similes*
hominibus expectantibus Dominum suum.
 Luc. 12. 35. Nutriebatur hac expectatione
 devotio primorum Christianorum; etiam no-
 stra exinde augmentum sumat. Dum mundus
 eorum oculis stultas magnitudines, & excel-
 tias suas obtrudere, sicque eos excœcare vo-
 lebat; abite, inquiebat, prout refert Tertal-
 lianus apologet, apage, gens cœcal gens a-
 more sæculi inebriata; *saginuntur ejusmodi*
dulcibus convivæ sui; nostra nuptia nondum
sunt. Sic deberent loqui Christiani, præfer-
 tim verò, ac præ omnibus Clerici omnes.
 Non sufficit conversationem internam alicui-
 jus boni Clerici in Cælo esse, dicebat S. Phi-
 lippus Neri, etiam illius exterior conver-
 satio de Cælo esse debet, Sacerdos, qui mu-
 do mortuus esse debet, non debet immunda-
 nè & sæculariter amplius loqui, sed nonnisi
 de DEO & Regno Cælorum; *loquens de Ré-*
gno Dei. Act. 1. 3. In vò debet in mundum in-
 vehere linguam, quam non vult intelligere, il-
 lumque docere tales veritates, quas nunquam
 vidit. *Linguam, quam non noverat, audi-*
vit.

vit. Psal. 80. Una ex sanctioribus obligationibus nostris est, ut nos ipsos invicem exhortemur ad suspirandum. Desiderium istud, prout notat S. Augustinus, Epist. 80. ad Heclich essentialis est Christianismo, quia nemo Christianus esse potest, nisi Christum JESUM amet: nemo amare potest Christum JESUM, si non doleat, quod minimè agnoscat, quod injuriatur, persecutionem patiat, à peccatoribus, ab impiis, à libertinis; & quod inimicus ipse, id est diabolus, adhuc in majori parte hominum regnet. Jam verò status iste durabit, quàm diu mundus durabit; quàm diu Christus JESUS possessionem Regni sui non fuerit adeptus; quàm diu diabolus dominabitur adhuc infinitæ multitudini hominum; quàm diu Christus JESUS non agnitus contemptus est, & persecutionem patietur. Non nisi dies adventus Domini perfectè liberabit totam Ecclesiam, eamque perfectæ securitati, & quieti restituet. Mors quemlibet quidem fidelem in particulari in libertatem educit, sed hoc ipsis non sufficit; quia sunt tamen adhuc in periculo in persona fratrum suorum, quos omnibus artificiis & dolis mali inimici expositos relinquunt. Erit generale bellum usque in finem mundi inter JESUM Christum & diabolum; & quàm diu hoc bellum durabit, infinita multitudo Christianorum peribit; finem igitur & cessationem belli hujus optare & desiderare debemus; quia verò finem

nem non habebit, nisi in adventu glorioso Christi JESU, qui omnes inimicos in inferno includet, & electos suos perfecte liberabit, ut secum per totam æternitatem regnent, orare oportet incessanter, ut hoc regnum gloriosum adveniat; *diligendus ergo est, & expectandus Domini adventus*, ait S. Augustinus Facisne hoc? cogitasne de hoc frequenter? loquerisne de hoc adventu? ex tuo ordinario vivendi & agendi modo iudicium desumi debet; *loquela tua, te manifestum facit*; sed & si te etiam talibus occupares, hoc solum haud sufficeret.

PUNCTUM II. Debes insuper dignum te reddere & præparare ad hunc Domini adventum per fidelem correspondentiam, seu bonum usum gratiarum, id, quod S. Paulus nobis insinuat ad finem hujus Epistolæ, ubi testatur Corinthiis se sanctâ quâdam fiduciâ plenum esse, eos ad felicem finem perventuros; Deum que daturum illis donum perseverantiæ, coronam omnium aliorum donorum, ut sine crimine perveniant ad hunc magnum diem adventus Domini nostri J.C. *qui & confirmabit vos usque in finem sine crimine, in die adventus D. N. J.C.* Continetur in verbis istis, quod nos ex una parte consolari possit, dum cernimus sortem in manibus versari Patris celestis, qui nobis hucusque tot signa amoris sui in nos ab æterno dedit; sed ex altera parte contremiscere debemus in consideratione in-

fir-

firmitatis nostræ, scientes, grande hoc donum
perseverantiæ effectum esse puræ misericor-
diæ divinæ. Verum est, quod nunquam pri-
or nos deserat; neque permittat, ut tentemur
suprà id, quod possumus; sed ô quam indignos
nos reddimus per infidelitatem nostram, in
non correspondendo gratiæ ipsius; super om-
nia autem ob secretam superbiam nostram,
protectione ipsius particulari? quoties laces-
simus, & quasi defatigamus patientiam ipsi-
us divinam? uniamus igitur invicem hæc duo
motiva timoris & spei; & in tantum nobis
ipsis diffidamus, in quantum confidimus in bo-
nitate D.N.J.C. nunquam ipsum è conspectu
seu consideratione nostra dimittendo; ambu-
lando continuò viam illam, quam nobis &
verbo, & exemplo suo monstravit; fideliter-
que satisfaciendo in omni occasione obliga-
tionibus ministerii nostri, quod nobis con-
credidit; sic enim & non aliter dicere
poterimus cum Apostolo, 2. Tim. 4. 8. *in
reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam
reddet mihi Dominus in illa die, justus Ju-
dex; non solum autem mihi, sed & iis, qui di-
ligunt adventum ejus.* Pete à Domino JE-
SU Christo hanc fidelitatem in præparati-
one tua ad Missam; roga ipsum in hunc finem,
ut spiritum & cor tuum repleat cogitatione
hac ultimi adventus sui, ut cogitatio hæc te
impellat ad serviendum ipsi majori fervore,
& ut dignus efficiaris, & inveniaris in hora
Medit. Pars Aut.   **O**   *mortis*

mortis tuæ, quæ pro te erit initium manifestationis JESU Christi, & regni ipsius, ac perfecti domini super animam tuam, qui tibi dicat Matth. 25. 21. *Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te conститuum; intra in gaudium Domini tui.*

* * * * *

FERIA QUARTA.

Et ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Matth. 9. 2.

CLERICI SUNT ADVOCATI APUD DEUM.

1. Pro talibus considerare seipsos debent.
2. Quid hæc ipsorum conditio ab ipsis requirat.

PUNCTUM I. **C**onsidera, quod si in paralytico hodierno imaginem quamdam habemus peccatorum, etiam imaginem quamdam DEI Ministri habeamus in iis, qui hunc Christo JESU præsentarunt; discere ab iis potest Clericus, obligationem suam esse, juvare non solum miserabiles personas hic, apud potentes hujus sæculi, sed etiam intercedere pro iis apud DEUM; *intercessionis officium*, ait S. Augustinus Epist. 26. ad Cæcil. *solet esse nostra importuna, non tamen improbanda professio.* Non permittit nobis unquam nostra professio, ut peccatores derelinquamus; viscera paterna erga illos habere debemus; eos gestare in corde nostris;
JESU

JESU Christo incessanter præsentare; illius clementiam sollicitare, implorare bonitatem, & neque ulli labori, vel difficultati parcere, ut oves errantes reducamus, quin unquam defatigemur; quia audit tandem DEUS vocem ministrorum suorum; audiet clamorem cordis eorum prout & audiit clamorem Moysis, antequam ullum verbum protulisset: *quid clamas ad me?* Exod. 14. 15. videt desiderium & affectum seu sollicitudinem, quam habent, pro salute peccatorum; & solet ordinariè vi-
væ eorundem fidei sanitatem peccatorum concedere; quemadmodum hodie sanitatem precibus illorum, qui paralyticum eidem præsentarunt; & prout sanavit servum Cen-
turionis in consideratione humilis fidei Domini illius; & vitam Lazari, lacrymis Sororum ejus. Hinc ait S. Ambrosius l. 5. in Lucam super hoc Evangelium; *unusquisque æger petenda præcatores salutis debet adhibere, per quos nostræ vitæ compago resoluta, actuumque nostrorum clauda vestigia, Verbè Cælestis remedio, reformatur. Sini igitur alii qui monitores mentis, quorum adminiculis & attollere, & humiliare se facili ante JESUM locetur, dominico dignus videri aspectu.* Esne è numero talium intercessorum, semper applicatus ad hoc, ut peccatores convertas, & ad JESUM reducas? quam curam adhibes precandi pro iis? potesne dicere populo tuo, tuæ curæ commissio, tanquam alter Moyses,

& mediator inter Dominum & illum, interponendo lacrymas & preces tuas in omnibus occasionibus, ubi ipsi DEUM offenderunt, ut ita quasi arma DEO eripias, & iustitiæ ejus? *ego sequeſter, & mediũ fui inter Dominũ, & vos,* Deut. 5. 5. Functusne es officio tuo, in Confessionali, in Cathedra, in Altari? ah! fortè nec unquam ad hoc ullam fecisti reflectionem! vide, ut exactior in futurum sis in satisfaciendo obligationibus tuis; &

PUNCTUM II. Vide, quid hæc qualitas, seu status iste intercessoris & advocati à te requirat? imò. Petit à te, ut homo sanctæ sis conversationis & vitæ. *Quomodo enim potest Praeses Ecclesiæ auferre malum de medio ejus, qui in delicto simili corruerit?* ait S. Hieronymus, in c. 1. Epist. ad Tit. solum hoc nomen intercessoris apud DEUM hoc ipsum importat, ut DEO gratus & acceptus sis; si ergo homo apud hominem, ait S. Gregorius M. Pastor. p. 1. c. 21. *de quo minime praesumit, fieri intercessor erubescit, quia mente apud DEUM intercessionis locum proponendo arripit, qui familiarem se ejus gratia esse per vitæ meritum non agnoscit?* addo. Fert à te ardentem charitatem, nullum majus lucrum reputando, quam si peccatorem ad DEUM reducere valeas; si Officium Presbyteri vis exercere, ait S. Hieronymus Ep. p. 23 *aliorum salutem, fac anima tua.* Quarta non requiritur, ut Pastor e.g. tan-

ta charitatis & teneritudinis sit, ut dicere possit ad DEUM cum Moyse; *aut dimitte eis hanc noxam; aut si non facis, dele me de libro tuo.* Exod. 32. 32. Quid non requiritur; ut tantum ardorem & zelum pro salute fratrum suorum habeat, quemadmodum S. Paulus, qui dicebat Rom. 9. 3. *optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis.* Felix illa Parochia, quæ talem Parochum amore DEI & proximi plenum habet! igitur denique oportet, ut Sacerdos, qui intercessor esse vult apud DEUM pro populo, sit homo orationis continuæ, ut ex propria experientia vehementis sui erga DEUM amoris sciat, seu speret, quid à Cælo obtinere possit, tanquam unus ex iis, ad quem ista verba Prophetæ dirigantur: *adhuc loquente te, dicam, ecce adsum;* sic enim ait S. Gregorius Pastor. p. 1. c. 10. *qui orationis usu & experimento jam didicit, quod obtinere à Domino, quæ poposcerit, possit; cui prophetica voce jam quasi specialiter dicitur; adhuc loquente te dicam: ecce adsum.* Ah! bone DEUS! ubi inveniemus hodie tales Clericos, Sacerdotes & Pastores, qui omnes hasce conditiones necessarias habeant, ut pro nobis apud te intercessores existant! ah Domine! concede nobis illas obsecro, quas nobis adhuc deesse non veris. Præcipue ad Altare nobis iacumbit intercedere pro salute populi. *Omnis Pontifex debet quemadmodum pro populo, ita etiam*

*Et pro semetipso offerre pro peccatis. Hebr. 5
3* Sacerdos habitu sacerdotali vestitus, lo-
cum Christi JESU tenet; ut DEUM pro se, &
pro omni populo suppliciter & humiliter ro-
get; habet ante se, & retrò Dominicæ Cru-
cis signum, ad memorandam jugiter passio-
nem Christi; ante se Crucem gerit; ut pro-
pria peccata lugeat; post se, ut illorum eti-
am commissa per compassionem defleat, & se
medium inter DEUM & peccatorem consti-
tutum esse sciat. Ita Author 1. de Imitat.
Christi l. 4. c. 6. Pro præparatione ad Mis-
sam roga Dominum JESUM pro hac gratia,
ut hoc tuo Officio satisfacere valeas, uni in
hunc finem teipsum huic unico & supremo
mediatori, non solum durante Sacrificio Mis-
sæ, sed in omnibus aliis precibus tuis, conti-
nuò ante oculos tuos habendo pulcherrima
hæc verba cujusdam summi, ac S. Pontificis:
*Sacerdotibus Et orandi, Et sacrificandi jube
officium est; S. Innoc. Epist. ad Exup. c.
1.*

(*)(*)***(*)***(*)***(*)****

FERIA QUINTA.

*Et videns JESUS fidem illorum, dixit
paralytico: Confide fili, remittuntur tibi pec-
cata tua. Matth. 9. 2.*

DE OFFICIO CONFESSARII.

1. Quam difficile sit.
2. Regulæ, ut dignè quis illud obeat, &
exequatur.

PUN-

PUNCTUM I. Fides illorum, qui Salvatori paralyticum hunc præsentarunt, multum ad sanitatem illius contulit; dubitare tamen non debemus, quod non hic ægrotus pro sua parte etiam excellentes dispositiones attulerit, per quas non solum sanitatem corporalem, sed etiam spiritualem, seu animæ promeruit, siquidem ad eum Christus dixit: *fili, remittuntur peccata tua*. Optandum sanè esset, ut spirituales paralytici, volo dicere peccatores, qui Confessionale circumstant, easdem aut similes secum afferrent dispositiones, parique fide seu fiducia præditi essent, ac ille; verum, eheu! minimè hoc experimur, imò major pars illorum baud meretur audire verba hæc Filii DEI; *remittuntur tibi peccata tua*, quia omni prorsus contritione seu dolore carent, id quod ipsum est, ob quod Confessarii ingemiscunt, & occasionem nobis præbet agendi hic de difficultate hujus sacri officii. Difficultas hæc oritur imò ex depravatione morum, quæ adeò excrevit, ut planè vix ullum amplius remedium sibi applicari patiantur peccatores. Concilium Tridentinum Sess. 14. c. 4. declarat, ut quis per Sacramentum pœnitentiæ justificetur, ista quatuor necessariò requiri: 1. *Cessationem à peccato*. 2. *Vitæ novæ propositum*. 3. *& inchoationem*. 4. *Ut eris etiam odium*. Debet aliquis destitisse à peccato suo, & habere firmum propositum, vitam impos-

ste

sterum vivendi novam, hoc est, vitam verè Christianam; actu etià talem vitam jam inchoasse, & denique odisse, seu detestari excessus vitæ præteritæ. Anne invenire poterimus pœnitentes, qui taliter essent dispositi? *labor iste paucorum est, qui post casum resurgunt, qui post vulnera convalescunt*, ait S. Pacianus Episcopus Barickonensis, & Ecclesiæ Pater, Epist. 3. ad Simpron. Novatian. addo. provenit difficultas ista à qualitatibus, quas Confessarius habere debet, quas S. Carolus ab iis requirit; *ut pii, bene morati, docti, prudentes, de animarum salute solliciti, & fideles custodes sint eorum, quæ in confessione dicuntur*, Conc. Provinc. 1. tit. quæ pertinent ad Sac. Poen. admin. Non est tam facilè, ac nobis imaginamur, invenire omnes istas qualitates in Clericis. Nonnisi quam plurimi sunt, qui illis carent, & tamen hoc adeò difficili officio funguntur, & illud exercent. *Quis cogitationum vulnera occuliora esse nesciat, vulneribus viscerum? & tamen sapè, qui nequaquam spiritualia præcepta cognoverunt, cordis se medicos profiteri non metuunt; dum qui pigmentorum nesciunt, videri medici carnis erubescunt*, ait S. Gregorius M. Pastor p. 1. c. 1. 3tiò oritur hæc difficultas ex periculis, quibus Confessarii exposti sunt. Periculum adest quo ad castitatem; nam non solum evitare oportet infelicitatem impiorum illorum, de quibus S. Ju-

das

das Epist. 7. 4. *Dei gratiam transferentes in luxuriam*; sed debet quis insuper resistere tentationibus, quæ occurrere solent iis, qui laborant alios avertere, & extrahere ab hoc infami vitio impuritatis. Debet nempe in istis circumstantiis gerere se Confessarius instar rosæ inter spinas; & ut alter Loth, qui in medio Sodomæ *aspectu & auditu justus erat*, 2. Petr. 2. 8. Adest periculum delinquendi contra charitatem, & patientiam, sive quoad ignorantes, sive quoad peccatores, erga quos tantam charitatem habere debet Confessarius, & compassionem, *ut condocere possit iis, qui ignorant & errant*, Hebr. 5. 2. Adest periculum, ut quis desit obligationi suæ peccaminosam condescendentiam, seu voluntatem placendi hominibus; si principia mundi cum principiis Evangelii concordare quis vellet, si quis vitia Magnatum non reprehendere, nec iis obligationum ipsorum manifestare vellet, ob quod ipsum prohibet talibus, Spiritus S. suscipere in se, Officium Judicis, ut pote destitutus sufficientibus viribus, & debita firmitate; *noli quærere fieri Judex; nisi valeas virtute, irrumpere iniquitates*, Eccl. 7. 6. Adest periculum sibi ipsi propriam damnationem adsciscendi, dando absolutionem indignis, ad restitutionem obligatis, in proxima occasione peccatis, vel habituatis &c. **Pondera tecum seriò hæc omnia pericula, quæ officium hoc comitari solent, antequam in illud**

lud te intromittas. Quid, quæso, prodesset tibi, si propterea peccata tua propria non puniaris, ait quidam Pater Ecclesiæ, si ob peccata aliorum pereas? *quid ei proderit, non puniri suo, qui puniendus est alieno peccato?* S. Prosper seu Author l. 1. de vita contemp. c. 20. quia ad laborandum pro salute animarum destinatus es, nec minus pro te periculum est, si talentum tuum defodias, ac si illo abutaris.

PUNCTUM II. Examina nunc, quid facere debeas, ut hoc tuo officio ritè & dignè fungaris? primum est, ut tibi provideas de regulis, seu principiis Evangelicis; de doctrina SS. PP. & praxi Virorum Apostolicorum; qui tales labores Apostolicos, ipsi experti sunt; si tales sequaris, certe non adulaberis peccatoribus per falsam commiserationem, neque etiam ad excessivum quemdam rigorem deflectes; tunc Sacerdos irreprehensibiliter graditur; cum exempla Patrum præcedentium indefinenter intuetur, ait S. Gregorius Pastor p. 2. c. 6. cum Sanctorum vestigia sine cessione considerat; & cogitationes illicitas deprimit, ne extra ordinis limitem operis pedem ponat. 2dum est, adire Confessionale ex recta intentione, non ex vanitate, vel avaritia, vel curiositate, vel ex alio quodam motivo humano; sed unicè ad procurandam DEI gloriam, & salutem animarum; observando semper justam moderationem, si

post Dom. decim. octa. post Pent. 219

ve concedenda siue deneganda sit absolutio; non sequendo motum propriæ passionis, sed regulas illas, quas Ecclesia præscribit, quales in Rituali communiter notatae sunt. *Videte, quid faciatis? non enim hominis exercetis iudiciam, sed Domini; & quodcunque iudicaveritis, in vos redundabit?* 2. Paralip. 19. 6. 3tio oportet functionem hanc peragere non negligenter, aut festinanter; sed cum zelo, & attentione. Potestas quam habes, ligandi & solvendi, *grandis sanè est honor*, ait S. Gregorius, Hom. 26. in Evan. *sed grave pondus istius est honoris*. Itaque probe examinandum est prius, de quo hic agatur, antequam hanc potestatem ligandi, atque solvendi exerceas; oportet scire, & bene distinguere culpam, quæ præcessit, & penitentiam, quæ secuta sit post culpam, ait S. Gregorius ibid. *ut quos Omnipotens Deus per compunctionis gratiam visitat, illos pastoralis sententia absolvat; tunc enim vera est absolutio præsentis, cum æterni arbitrium sequitur Iudicis*. Denique oportet peccatori ostendere gravitatem peccati sui, & non imponere leves pœnitentias pro peccatis notabilioribus; *pro mensura delicti, erit & plagarum modus*. Deut. 25. En regulas utilissimas ad fructuosè audiendas confessiones! o quantum boni præstare possemus in tribunali pœnitentiæ! si tales exactè sequeremur, & observaremus! Fac de hoc propositum; si verò

jam

jam ita resolutus es, & ita te geris, roga Dominum, ut in hac praxi persistere valeas. Si verò Confessarius non es, roga hunc Supremum animarum Medicum, quem propediem sumpturus es, in S. Altari, ut det Ecclesiæ suæ tales fideles Dispensatores gratiarum suarum, pretiosissimi Sanguinis sui, & meritum suorum suorum infinitorum. Domine JESU qui commisisti Sacerdotis ministerium istud reconciliationis, miserere infirmitatis nostræ; adjuva nos in functione hac adeò sublimi; & fac, quæso, ut tanquam fideles servi illam exequamur, qui aliud non quærit, nec intendit, quam ut voluntatem faciat Domini sui; *Beatus ille servus, quem cum venerit Dominus, invenerit ita facientem*, Luc. 22.

43.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SEXTA.

Et ecce quidam de Phariseis dixerunt in ira se: hic blasphematur; & cum vidisset JESUS cogitationes eorum, dixit: ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. Matth. 9. 3.

DE CALUMNIA.

1. Calumniis sæpe expositi sunt boni Clerici.
2. Qualiter se gerere debeant in his circumstantiis.

PUNCTUM I. **D**ebemus gloriam Christo JESU, dum interim Scri-

post Dom: decim: octa. post Pent. 221

hæ & Pharisei eum ut blasphemum tractant,
& calumniantur. Dat illis signum quoddam
& probationem potestatis, quam habebat, san-
nandi animas, ac remittendi peccata, per il-
lam sensibilem & visibilem potestatem suam,
quam in morbos & infirmitates corporales
exercebat, & infelices isti passionibus suis o-
mninò scelestis præventi, pleni bile & invi-
dia, quorum cor exasperatum & exulceratum
erat odio & zelotypia, quam in iis excitabant
miracula à Salvatore patrata, & splendor san-
ctitatis ipsius, pro eo, ut agnovissent divini-
tatem illius, qui usque in corda illorum pene-
traverat, tam insolentes fuere, ut illum eti-
am de blasphemia accularent. *Hic blasphemat.*
O furorem! ô cœcitatē! reflexio, quam super
verba ista facere possumus, hæc est, ut con-
sideremus ministros Christi Domini sæpè pariter
tractari, ac Magister, & Dominus illorum
à Phariseis male fuit habitus. Fuerunt sem-
per, & erunt in Ecclesia similes Pharisei, qui
ex innocentissimis etiam verbis Servorum
DEI crimina eruere volunt; qui eorum san-
ctissimis etiam actionibus odium concilia-
re laborant; qui pro blasphemia habent to-
tum, & omne id, quod ipsorum principiis con-
trarium est, & contra præoccupaciones illo-
rum militat. *Hic blasphemat.* Nil aliud in
medium quis afferat, nisi quod certum, &
indisputabile sit; nil nisi fundatum in pura
do-

doctrina SS. PP. Conciliorum, Traditionum, nil nisi quod fundamentum immobile habet; dicat quis, oportere facere fructus dignos poenitentiae, DEUM haud contentum esse verbis & caeremoniis, quae nonnisi folia quaedam sunt, sed velle, ut sibi serviatur in Spiritu & veritate; impossibile est, simul combinare amorem DEI & mundi; quod ad amplectendum Sacerdotium, & obtinenda beneficia, vocatio necessaria, essentialis, & indispensabilis sit; Beneficiatos nonnisi Oeconomos esse, & Dispensatores reddituum suorum, neque fas, aut licitum illis esse, suos inde ditare; *hic blasphemat*. Habentur veritates hae fundamentales pro blasphemiiis & novitatibus. Servi DEI, qui in his & similibus occasionibus vident membra sua adeo in malam partem accipi, & optima etiam facta sua daminari, & denigrari habent, unde se consolentur per exemplum JESU Christi, qui vocatus & appellatus fuit blasphemus & Beelzebub; non enim est servus major, seu melior magistro suo. *Si Patrem familias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus* Matth. 10. 25. sed quid faciendum est his bonis Clericis, in talibus circumstantiis, in quibus tales calumnias sustinent? hoc ipsum est, quod nunc examinandum venit.

PUNCTUM II. Oportet imò orare pro his, qui nos calumniantur. *Orate pro persecuentibus & calumniantibus vos,* ait Christus
JE

post Dom. decim. octa. post Pent. 223

JESUS, Matth. 5. 44. Si putamus, debere nosmetipsos justificare, & probare innocentiam nostram, fieri hoc debet absque amaritudine, imitando modum agendi, & loquendi, mansuetudine & charitate plenissimum, Salvatoris nostri cum Phariseis calumniatoribus; *ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?* addo oportet spernere calumniam. Confundit JESUS Phariseos, & contemnendo injurias, & temerarias ipsorum suspiciones, dat corporalem sanitatem, & spiritualem huic paralytico; id ipsum etiam nos facere debemus. Superiores esse oportet scandalis ejusmodi Phariseorum, & propterea nos non minus applicare ad curandos infirmos, quos DEI Providentia curæ nostræ commisit. Melius est, ut scandalum oriatur, quam ut veritas relinquatur. S. Bernar. Epist. 78. n. 10. vix illis, quos lux offendit, & illa re irritantur, quæ occasio Angelis est in Cælo festum celebrandi. Si bonus successus, quem DEUS laboribus nostris dat, morum passiones exasperat, & audaces ac temerarios contra nos reddit, hoc ipsum nos affligere debet ex motivo charitatis, & compassionis, pro salute ipsorum; ex altera vero parte gaudium concipere possumus, eo, quod ipsorum oppositio, & contradictio fortè origo sit benedictionis divinæ pro nobis. *Scitis, fratres introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit,* ait S. Paulus, 1. Thessal. 2. *sed ante passimulta, & contumeliis affecti.* En! quid exspectare

stare debeamus, succedimus nimirum quādo ad
 talem injuriosam tractationem æquē Aposto-
 lis ac in dignitate illorum, dicebat D. Bar-
 tholomæus de Martyribus, Stimul. Past. p.
 2. c. 7. Et valdè bene considerandum est id,
 quod de S. Gregorio refertur, cuidam Epi-
 scopo talia passio, & se apud illum conquesto,
 respondente: *dubium non est Reverendissime*
Frater, bonos pravorum odio sustinere; divi-
nisque intentos operibus, perversorum adver-
sitatibus lacerari &c. minus pie vivis, si mi-
nus persecutionem tuleris, l. 6. Epist. 190.
 Columbo Episcopo Numid. 3tiò. debemus
 nobis hoc afflictionis tempore peccata nostra
 ob oculos ponere. *Innumeras amaritudines*
patior, aiebat S. Gregorius, Epist. 38. ad
Constant. sed DEO gratias ago, quia minus
valdè affligor, quam mereor. Verba hæc,
 in nos melius quadrarent, quam in Sanctum
 hunc Pontificem. Sed, sum innocens; patior
 pro veritate, & pro justitia. Esne innocen-
 tior, quam Magister & Dominus tuus, qui
 etsi ipsa sanctitas fuerit, tamen accusatus, &
 inhonoratus fuit tanquam sceleratus, & popu-
 li seductor. Conjice constanter oculos tuos
 in hunc divinum Pastorem, qui in Cruce mo-
 ritur, eo quod homines veritatem docuerit;
 audi desuper S. Augustinum, in Psal. 63. n.
 3. *Pertulit omnes infirmos eorum, curavit*
Omnes langvores eorum, prædicavit regna Cæ-
lorum, non tacuit vitæ eorum, ut ipsa potius
eis

post Dom. decim. octa. post Pent. 225

ais displicerent, non medicus, à quo sanabatur. His omnibus curationibus ejus ingrati, tanquam multa febre frænatici insaniētes in medicum, qui venerat curare eos, excogitaverunt consilium perdendi eum. Quid post hæc habes dicere? Pro Missa, offer te metum ipsum Deo in Sacrificium tanquam victimam paratam pro gloria ipsius immolari, ac pro nihilo computando, & reputando id omne, quod hucusque pertulisti, in compensatione beatitudinis illius, quæ Deus coronabit merita electorum suorum. Et si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est, in paucis vexati, in multis bene disponentur. Sap. 3. 4.

* * * * *

DIE SABBATHI.

Tunc ait paralytico: surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam. Matth. 9. 5.
DE TEPORE IN SERVITIO DIVINO.

1. Status animæ tepidæ.

2. Remedia contra hoc malum.

PUNCTUM I. Paralyticus iste in lecto suo decubens, qui nil agere, neque ambulare potest, juxta SS. PP. figura aliqua funesti illius status, in quem peccator reductus est, ut hoc intelligas, adverte; dari aliquam paralysem spiritualem, quæ mortalis est, nempe cum quis in peccato mortali est, tunc enim nullam prorsus functionem vitæ spiritualis peragere potest.

Medit. Pars Autum.

P utpote

utpote quā peccator caret, cum anima Deo mortua sit per peccatum, sine cujus gratia & auxilio nec minimum gressum, seu progressum versus ipsum facere potest. O tristem statum! alia insuper est paralyfis spiritualis, quæ quidem re ipsa mortalis haud est, sed omnino periculosissima; nempe tepiditas in servitio Dei, quæ hodiernæ meditationis materia erit. imò. Servitur Deo cum nausea; exercitia pietatis onerosa sunt; oratio displicet, lectio fatigat, austeritates incommodæ sunt, ad nihil talis se obligatum esse vult; contrahuntur aliquæ amicitioles, quæ etsi innocentes esse credantur, tamen cor occupant & distrahunt, anima deliciis, & voluptatibus hujus mundi inescata calcet, vel rejicit a se consolationes divinas, obligationibus suis non satisfacit, dum interim ille, qui animam hujusmodi affectionibus & excessibus vacuum habet, etiam difficillimas actiones suaves & gratas experitur; id, quod indicant nobis ista verba: *anima saturata calcabit favum, & anima esuriens, etiam amarum pro dulci sumet*; Prov. 27. 7. 2dò. Obligationibus negligenter satisfacit; Missæ Sacrificium nonnisi depropteranter peragitur, breviarium recitatur sine attentione, ritus est Sacramentorum usus, facilè somnus sub oratione obrepit; indulgetur somno, vel tempus inutili deambulatione perditur, quod studiis vel orationi dandum esset, quæ peragenda sunt, nonnisi super-

superficialiter sunt & tantum consuetudine
naliter. Non aspiro, dicit talis, ad magnam
perfectionem: contentus sum mediocritate.
Iustus hæc est, ait S. Bernardus, Epist. 96.
optima præcautio, quam adhibere possis ad
salutem tuam securam reddendam, est, si e-
vites teporem, & supra mediocritatem te
attollere studeas; quæ relaxationi & excessi-
bus tam propinqua est; *necessarium ad cau-
telam, proximum defectui, mediocritatem
transcendere, & declinare teporem.* 3tiò de-
nique in statu isto, quod nonnisi negligenter
peragebatur, tandem vel omninò, vel ex par-
te omittitur; quandoque cessatur ab exerci-
tio orationis, quandoque à Missa; nunc lectio
spiritualis, nunc examen conscientie negligi-
tur; unò verbò dispensat quis secum in ob-
servantia regularum suarum ex minimo quo-
cunque prætextu, qui se offert. O quam ti-
mendus est status iste! peior quandoque est,
quam ipsa infidelitas; & ordinariè hoc post se
trahit, quod Deus talem spernat, & omninò de-
relinquet. Quis dicit hoc? Spiritus S. in Apo-
calypsi cap. 3. ex occasione alicujus tepidi E-
piscopi, cujus funestum statum annotare, &
indicare nobis voluit, ut statum tepiditatis ex
hac funesta descriptione melius agnoscere-
mus. Notate Ministri Domini! erat Prælatus
iste, alias vitæ cujusdam apparenter satis re-
gularis, & ordinatæ, saltem nullam ei im-
putatur peccatum! ob quod pro scelerato ha-

beri potuisset. Non reprehenditur ex eo, quasi unam ex ovibus suis perire permiserit ex defectu residentie, & debite sollicitudinis, neque quod superba ædificia construxerit; quod dissipaverit redditus suos, in suppellectili pretiosa, in lusu, in conviviiis, in nutriendis canibus, vel equis, quos in sustentationem pauperum applicare debuisset. Non accusatur quasi petrus dominari maluerit Clero suo, quam illi utilis esse; quod majori ardore iura sua, quam Ecclesie sue prosecutus sit, & defenderit; majori zelo exarserit ad vindicandas sue personæ privatim illatas injurias, quam quas religio, seu nostra fides à libertinis patitur ex impietatibus eorum, & scandalis. Nil prorsus de talibus excessibus illi imponitur: solummodo dicitur, quod sit tepidus, & quamvis sibi ipsi imagineatur, quod sit dives, tamen reipsa pauper, cæcus, nudus, & miserabilis sit. Quid est ergo illud, quod Deus per S. Joannem huic Episcopo dici voluit? scribe illi meo nomine: scio opera tua: *sed quia tepidus es, & nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Stupenda comminatio! facisne supra hoc reflexionem aliquam? vide nunc, quid tibi agendum sit, ut ab hoc periculosissimo statu ex eas, si forte infeliciter in talem incidisti.

PUNCTUM II. Quamcunque deplorandus sit status animarum tepidarum, nihilominus minime desperanda est illorum salus, seu curatio, imò potius tractari debent cum majori

jori charitate, utpote infirmi, & non secun-
 vel derelinqui, tanquam mortui; *medendi
 sunt tepidi, sicut agri, non ejiciendi, ut mor-
 tui*, ait S. Gregorius l. 3. in Reg. c. 9. Re-
 media, quæ huic malo adhiberi debeant, com-
 prehendantur in istis verbis Christi Domini ad
 paralyticum: *Surge, tolle lectum tuum, & va-
 de in domum tuam*. Surge, oportet surgere,
 & resolvere se ad laborandum deinceps majori
 sollicitudine pro salute propria, tanto tem-
 pore nihil fecisti pro Deo, nihil pro anima
 tua. Tanto tempore tepiditas tua te otiosum,
 & inutilem reddidit; surge igitur à somno
 tuo; accinge lumbos tuos; proba, & experire
 vires tuas, nullique labori parce, ut ab hac
 fatali paralyti tua cureris. *Surge, prae-
 te, tolle otium, exerce vires, move brachia,
 complosas explica manus*, agebat S. Bernardus
 Ep. 1. ad Robertum juvenem laxum, hoc est,
 quod te facere oportet, *tolle lectum tuum*, ait
 S. Chrysost. de Paralyt. serm. 50. *hec est,
 porta portantem, omnes muta vices; ut quod
 est infirmitatis testimonium. sit probatio sa-
 nitatis; ut lectus doloris tui sit mea cura-
 tionis indicium, ut receptæ fortitudini magni-
 tudinem ponderis asserat magnitudo 3tiō.*
 Dixit JESUS paralytico: *vade in domum tu-
 am*. Oportet fortiter & generosè progredi, &
 ambulare Cælum versum, quæ est nostra habi-
 tatio, quin defatigemur. Si quis solummodo
 ad tempus tepidus esse velit, periculum incur-

rit, ut talis sit per totam vitam suam. *Cum torpore deprimeris*, ait S. Bernar. I. de docum vit relig. apud Bernardum ad eundem juvenem, de quo supra cogita. *quod operari licet, cras fortasse non licebit; nullus labor durus; nullum tempus longum videri debet, quo gloria aternitatis acquiritur.* Pro Missa roga Dominum JESUM, ut vires tuas confortet, & animet per virtutem hujus divini Sacrificii. Pcte ab eo instanti hoc probatum aurum charitatis, quo indiges, ad illi digne serviendum, & cum fervore; sed memento, aurum hoc emendum esse expensis, seu renuntiatione commoditatum, voluntatum quietis; & quod nonnisi hac conditione locuples fieri valeas, in oculis illius, qui pretium virtutis cognoscit; *suadeo tibi emere à me aurum ignitum probatum, ut locuples fias, & vestimentis albis induaris, & non appareas confusio nuditatis tuae.* Apoc. 3 18

DOMINICA DECIMA NONA.
POST PENTECOSTEN.

Renovamini spiritu mentis vestrae. Eph.

4. 23.

DE SPIRITU CLERICALI.

1. In quo consistat.

2. Quid facere debeamus, ut in nobis renovetur.

PUNCTUM I. **N**on est fere instructio, seu documentum majoris momenti.

momenti, præsertim pro Clericis, quam illud, quod S. Paulus nobis dat initium huius Epistolæ: *renovamini spiritu mentis vestræ*. Una ex gratiis, quibus ad ritè peragenda omnia, prout fideles Christi JESU ministros decet, indigemus, est spiritus Clericalis; & quia facile est, illum inter tumultus sæculi amittere, hinc satis repeti, & inculcari nobis non potest hoc, *renovamini spiritu mentis vestræ*. Verùm antequam hanc renovationem incipiamus, stabiliendum prius est, quid sit reipsa hic ipse Spiritus? Spiritus Clericalis est abundans quædam, seu copiosa participatio, Spiritus Christi ipsiusmet, cujus nos ministri sumus; *nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est*. 1. Cor. 2. 12. Donum est DEI, quod nobis inspirat amorem erga functiones Ecclesiasticas, nosque capaces & aptos reddit ad dignè, & prout oportet, eas obeundas. Sic ergo facile deprehendere, & cognoscere poteris spiritum Clericalem ex duobus signis, imò, Si libenti, & volenti animo, ac cum gustu exerceas ejusmodi functiones. 2. Et si hoc congrue, & decenter facias. Debet Clericus, ut spiritum statûs, seu vocationis suæ habeat; specialem inclinationem & appetitum erga tales virtutes habere, quæ ipsi maximè conveniunt; perfectam religionem, seu devotiorem; Angelicam puritatem, ardentem zelum pro gloria DEI, & salute animarum, magnam

amorem pro Ecclesia, affectionem singula-
rum erga orationem, studium & laborem.
Debet in omni loco exhibere signa dignita-
tis suæ; exterior ipsius conversatio, vestimen-
ta, omniaque talia esse debent, qualiter ab
Ecclesia præscribuntur. Debet diligere func-
tiones statûs sui; gaudium ex eo concipere,
si eas absque distinctione ac indifferenter ex-
exercere valeat, etiam minimas, & quæ mi-
noris considerationis esse videntur. Quid di-
co minimas? non est ulla ex omnibus, quæ
non infinities sublimior, & excellentior sit,
quam, ut nos illam exercere mereamur. Ta-
lis erat nimirum idea, quam sibi de iis for-
mâunt sancti omnes. Dum S. Cyprianus sere
vicio Dei se consecravît, petiit adhiberi pro
scopanda Ecclesia, & ad minimas etiam, &
vilissimas functiones sacri ministeriî; prout
ex S. Gregorio Nazianzeno Orat. 18. æditus
minister; Templum everrens ac repugnans.
Eli 6. ibi. id discimus. Legimus in Epistolis
hujus Illustrissimi Martyris, quod fuerint ex
SS. Confessoribus, qui post atrocissimas pu-
gnas pro defensione fidei obitas, honori sibi
duxerint, minima officia in Ecclesia pera-
gere potuisse; & loquendo de Aurelio, qui
pro fide generosè certavit, & vicit, ait Epist
38. *mevebatur talis Clerici Ordinationis ul-
teriores gradus Sc. Interim placuit, ut ab
Officio lectionis incipiat.* Et pergit ulterius,
*nihil magis congruit voci, quæ Dominum glori-
fisa*

riosa predicatione confessa est, quam celebrandis divinis lectionibus personare, post verba sublimia, quæ Christi Martyrium prolucuta sunt, Evangelium Christi legere, unde Martyres sunt ad pulpitum, post catastam, venire. Ibid. Denique ut quis spiritum Clericalem habeat, haud sufficit, amare functiones statûs sui, sed necessaria insuper sunt, talenta ad illas ritè obeundas. Quando DEUS hominem ad certam conditionem, seu statum vocat, præsertim Ecclesiasticum, tunc Spiritu suo eum replet; & character hujus Spiritûs est, reddere homines capaces ad peragendas functiones, statui, ad quem vocati sunt proprias. Ita legimus, Exod. 31, 3. postquam Beseleel, & Ooliab à DEO electi fuere ad construendum tabernaculum, illos repletos fuisse spiritu sapientiæ, intelligentiæ, & scientiæ; omnium eorum, quæ ad opus ad quod electi fuerunt, erant necessaria, S. Aug. quæst. 38. in Exod. descendit id, quod de Beseleel, & Ooliab dicitur, extendi, & intelligi potius debere ad magnas illas veritates per tabernaculum præfiguratas, quam ad ipsum tabernaculum, quod solummodo figura aliqua illarum erat, id est DEUM voluisse nobis indicare per hanc figuram, quod si aliquem in lege gratiæ pro ministro Ecclesiæ suæ eligat illum etiam repleat sapientiâ & intelligentiâ ad benè & ritè peragendas functiones suas. En! quid sit spiritus Clericalis! vide nunc, utrum illum

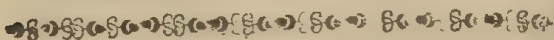
illum acceperis, saltem in aliquo gradu? sed sustinuisse conservare etiam illum juxta hæc Apostoli verba, 1. Thessal. 5. 19. *Spiritum nolite extinguere.* O quam timendum est, ne extinctus sit in te spiritus iste, siquidem tam parum ex tuo modo agendi & vivendi de illo elucet. Hinc.

PUNCTUM II. Adhuc hodie amplectere media quædam, hunc spiritum renovandi. En! duo valde utilia! imò. Elonga te à spiritu hujus mundi, qui extremè oppositus est, & contrariatur Spiritui Christi. Non es de hoc mundo, sed prout Christus ad Discipulos suos Joan. 15. 19. dixit: *ego vos elegi de hoc mundo.* Electio ista, & seperatio nostra à mundo ad hoc nos obligat, ut nil amemus, quod mundus amat; mundus iste corruptus aliud non amat, quam voluptates & delicias; aliud non querit, nisi divitias & honores, nil tale amare debet bonus Clericus, totum, quo occuri, debet, illud est, quod Paulus Timotheo Discipulo suo 2. Ep. 4. 5. suadet; vigila, labora, opus fac Evangelistæ, ministerium tuum imple, sobrius esto. Notâ tibi bene hanc doctrinam. Clericus debet esse sobrius in omnibus; in mensa, in recreationibus, in conversatione, in loquendo, in usu omnium illarum rerum, quas DEUS imbecillitati & fragilitati humanæ indulgit. O quam felices essemus, si quantum ad ista bona temporalia taliter comparati essemus, quemadmodum Eu-
genius

genius Papa, cui S. Bernardus hoc testimonium perhibet: *de avaritia non est, quod tuum fatigem intuitum, cum pecuniam tanquam paleam dicatis habere.* l. 2. de confid. c. 14. Sobrius denique quantum ad Officia & dignitates, quæ ipsi offeruntur; non quærendo illas nimia aviditate; nec recusando illas nimia obstinatione, sed sequendo hanc regulam pulcherrimam S. Aug. Epist. 48. nov. edit. alias 81. *vos exhortamur, ut si quam operam vestram Mater Ecclesia desideraverit, nec elatione avida suscipiatis, nec blandiente desidia respuatis.* Vide, ut taliter sentias, & affectus sis, si spiritum Clericalem in te renovare cupis. 2dum medium non minus utile ad hunc effectum est, sacra aliqua solitudo, seu secessus spiritualis semel, in mense, & aliquot diebus ad finem anni; id, quod nos docuerunt sanctissimi quique per suum proprium exemplum; adeo se non exemerunt ab his sacris exercitiis ad renovandum spiritum suum, ex prætextu ingentis molis negotiorum, ad quæ ratione Ecclesiarum suarum adstricti erant, ut potius hoc ipsum eos ad hoc compulerit, certos dies destinandi huic sacro exercitio, quo serius examinare seipsos, ac purificare possent à defectibus, quos committere in necessario commercio, seu conversatione cum sæcularibus, & ut repararent negligentias priorum temporum, & in futurum sibi prospicerent, ut omnia cum majori puritate & zelo

zelo ab ipsis peragerentur. Imitare illos, & pro præparatione ad Missam pete à Domino DEO tuo per merita vitæ ipsius occultæ, cujus mysterium tibi per mysterium SS. Eucharistiæ representatur, hanc gratiam, instituendi quandoque talem spiritualem secessum, ut serio te supra te ipsum reflectere valeas. Noli timere, ne sic tempus perdas in tali solitudine, otium hoc spirituale grâde tibi erit negotium, si tempus hoc transigas, prout oportet. *Nemo in ideat otio meo, quia otium meum magnum ha. et negotium.* S. Aug. Ep. 213. alias 110.

FERIA SECUNDA.

Et induite novum hominem, qui secundum Deam creatus est in justitia, & sanctitate veritatis. Eph. 4. 24.

DE SANCTITATE STATUS ECCLESIASTICI.

1. Rationes, ex quibus obligantur Clerici, ut sint Sancti.

2 In quo consistat sanctitas ista.

PUNCTUM I. Possemus sanè de pluribus Clericis, id ipsum dicere, quod olim S. Bernardus de quibusdam Religiosis. Nempe eos nonnisi habitum & exteriora de sua professione habere, absque spiritu: *Veterem hominem non exuerunt, sed novo paliant.* Apolog ad Guiliel. Abb. Contenti sunt tales, si crines todeantur, si coronam in

in capite portent, si habitum mutant, aliqua pietatis opera exerceant: sed in fundo, seu corde, & intrinsecus veram illam sanctitatem non habent, quam ab ipsis sublimitas status ipsorum requirit, & ad quam nos invitat S. Paulus per verba ista nobis tam familiaria, seu nota: *induisse novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis.* Utilem igitur valde meditationem instituamus, si consideremus rationes, quæ ministris novæ legis obligant ad hoc, ut sancti fiant. En! quid ipse Dominus dicat ad Moysen Levit. 21. 1. 6. 8. *Loquere ad Sacerdotes filios Aaron; & dices ad eos &c. sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen ejus; incensum enim Domini, & panes Dei sui offerunt, & ideo sancti erunt &c. Et panes propositionis offerunt; sint ergo sancti, quia ego sanctus sum Dominus, qui sanctifico eos.* En! quomodo in his paucis verbis dicat Dominus tertio vice, ministros illius sanctos esse debere; concludere ex eo, quales esse debeant Sacerdotes novæ legis; illi nimirum, quorum ministerium non amplius in eo præcisè consistit, ut incensum offerant, & panes; sed sanctum sanctorum, & illum, qui est victima propitiationis pro salute totius mundi; illi, qui ministerium Angelicum habent, id est, quod Angelis potius convenit, quam hominibus, ut S. Chrysostomus l. 6. de Sacerd. ait; *sint ergo sancti, quia & ego sanctus sum Dominus, qui sanctifico eos.*

eos. Omnia in ministro Ecclesiæ sancta sunt; character est sanctus: functiones sanctæ; æquū igitur est, ut & vita ipsius sancta sit. Quid est Sacerdos? est Vicarius JESU Christi. *Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit*, ait Concilium Tridentinum; iess. 14. c. 5. hoc est; Sacerdos locum Christi tenet super terram, quem etiam in suo modo agendi, & vivendi repræsentare debet. Ubi autem inveniat quis imaginem hanc, & repræsentationem JESU Christi in Sacerdote, si sanctus non sit? ubi inveniendus Christus zelo plenus pro gloria Patris sui. JESUS pauper, JESUS patiens, JESUS plenus sapientia, JESUS vitam suam in laboribus transigens &c. in Sacerdote scelerato, vel socorte? illo ipso tempore ordinati sumus in Vicarios JESU, quo in Sacerdotes; repræsentare ergo illum debemus non solum in Ecclesiâ, in Confessionali, ad Altare, sed etiam in mundo & in oculis, seu conspectu omnium hominum per conformitatem vitæ nostræ cum vita ipsius. En! quo extendere se debeat sanctitas nostra! aded, ut si virtutem tantum communem habeamus, digni haud sumus Vicarii JESU Christi. *Vides in Sacerdotibus nihil plebejum requiri*, ait S. Ambrosius l. 3. Epist. 2. & l. 10. Epist. 92. *quomodo enim potest observari à populo, qui nihil habet segregatum à populo?* expende ista! humilia te usque ad centrum terræ; & dole de tua tam modica attentione, & studio acquirendi sanctitatis

post Dom: decim: nonam post Pent. 259

ritatem status tui. Quia verò non sufficit, ut in genere scias, quod sanctus esse debeas.

PUNCTUM II. Considera, in quo consistat sanctitas hæc statui tuo adeò essentialis. imò. Afferre oportet ad Sacerdotium innocentiam vitæ, vel saltem debent delicta juventutis per sinceram pœnitentiam sufficienter esse reparata. S. Paulus loquens de Diaconis 1. Tim. 3. 10. ait: *hi probentur primum; sic ministrare, nullum crimen habentes.* Ecclesia semper secuta fuit hanc doctrinam Apostoli; vult enim ministros suos esse probatos, id est, juxta explicationem magni cujusdam Pontificis; *ut nullus ordinetur Clericus, nisi probatus, vel Episcoporum examine, vel populi testimonio.* Ep. Nicel. ad Clerum c. 5. Tom. 8. Conc. p. 1003. Idem Pontifex dicit expressè, quod intelligi velit de longo quodam examine. Examen requiritur tale, in quo tota series vitæ seriò examinetur, quia sæpè accuratius indagando, tales excessus inveniuntur, qui ostendunt talem tantùm apparuisse, non fuisse innocentem. *Quorum per longum tempus examinata sit vita, & merita fuerint comprobata.* ibid. Non omisit Ecclesia in hoc examine ullam cattelam, imò etiam populi desuper consilium audiebatur, prout S. Cyprianus testatur in quadam Epistola. *In Ordinationibus solemus vos ante consulere.* En! quid ante ingressum in statum Ecclesiasticum requiratur? 2dò. Quando actu quis in hoc statu

versatur, & ab Ecclesia in numerum ministro-
rum suorum electus, & assumptus est, oportet
firmiter in eo permanere, quem semel ample-
xus est. Caractere Ecclesiastico insignitus es;
caractere omnino sanctissimo ex omnibus;
consequenter obligatus etiam es, sanctius nunc
vivere, quam unquam vixeris; *ut nomen con-
gruat actioni; actio respondeat nomini; ne sit
honor sublimis, & vita deformis; ne sit deifica
professio, & illicita actio;* ait S. Ambrosius de
dign. Sacerd. delicta evites, sed ut Conciliū
Trident. sess. 22. c. 1. loquitur, *levia etiam
delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant.*
Ita mores tuos compone, ut nil in te notari
possit, quod non devotionem spiret, & clarè
demonstret, te omnino persuasum esse de su-
blimitate ministerii tui; in id solum inventus,
ut tuæ propriæ ac aliorum sanctificationi stu-
deas; *nihil nisi gravè, moderatum, ac religi-
one plenum praeferant.* ibid. 3tiò Sancti-
tas Ecclesiastica requirit, ut quis sibi propo-
nat, semper novos facere progressus in virtu-
tute. Si dicas, sufficit, periisti. Hæc regula,
seu principium S. Augustini serm. 109. alias
25. de V. A. vel maximè Clericis congruit, qui
ex sua vocatione & statu ad talem sublimem
perfectionem obligati sunt. Igitur non audi-
as illos, qui tibi dicunt, quod possis quiescere
& quod abundè jam laboraveris, sed audi
potius illum, qui tibi dicit, *surge, grandis es
nim tibi restat via.* 3. Reg. 39. 7. Examina-
te

post Dom: decim: nonam post Pent. 341

te ipsum super hac triplici sanctitate, quæ statui Clericali competit, Qualem habuisti sanctitatem, quando statum Clericalem amplexus es! *Sancti sint Clerici*, ajebat S. Hieronymus Epist. 4. ad Rusticum; *Ita ergo age, ut adolescentiam tuam nulla sorde commacules; ut ad Altare Christi quasi de thalamo virgo procedas.* Itane ingressus es Sanctuarium? dum actu in statu hoc fuisti; quali sanctitate vixisti? denique nunquam ad laxitatem deflexisti? & quia oportet magno animo, & fortiter ambulare viam perfectionis, conforta te divino pabulo, quod de Altari sumpturus es; & vide, ut hanc veritatem tibi firmiter persuasam habeas, nempe, nil magis facere ad contemptum Ecclesiæ, quam videre Laicos longè meliores, & vitæ sanctioris, quam Clericos. *Unde non solum Episcopi, Presbyteri, Diaconi, debent magnopere providere, ut tantum populum, qui præsident conversatione, sermone, ac scientia præcedant; verùm & inferior gradus Exorcistæ, Lectores, aditui, & omnes omninò, qui domui Dei serviunt; quia vehementer Ecclesiam Christi destruit, meliores esse Laicos, quam Clericos.* S. Hier. in Epist. ad Tit. c. 2. v. 55.

* * * * *

FERIA TERTIA.

Propter quod deponentes omne mendacium, loquimini veritatem unusquisque cum proximo
Medit. Pars Ant.

Q

1495

suo; quoniam sumus invicem membra. Ephes. 4. 25.

DE MENDACIO.

1. Quid sit mendacium, & quomodo displiceat Deo?

2. Quam abhorrere ab illo debeant Clerici?

PUNCTUM I. Invitat nos S. Paulus, ut sinceri simus erga proximum nostrum: ratio, quam assignat, deberet sanè nos convincere; non quærit unum membrum supplantare alterum membrum: oculus non fallit aurem; pes non decipit manum; quia ergo sumus omnes membra ejusdem corporis, cujus Caput Christus est an non æquum est, ut longè simus ab omni mendacio, & ut quilibet veritatem loquatur cum proximo suo? *propter quod deponentes omne mendacium, loquimini &c.* Verùm quia contrarium nonnisi frequentissimè in mundo accidit; & plurimi etiam Clericorum ab hoc vitio exempti non sunt; videamus, quid sit mendacium, & quomodo DEO displiceat? mentiri est dicere aliquid, quod quis credit esse falsum, ad hoc, ut audientem decipiat. Potest quis mentiri, non solum loquendo, sed etiam scribendo, vel per alia quæcunque exteriora signa, vel denique utendo æquivocationibus, vel restrictione mentali, *Ille mentitur, qui aliud habet in animo, & aliud verbis, vel quibuslibet significationibus*

post Dom. decim. nonam post Pent. 243

*nibus enuntiat, ait S. Augustinus l. de mend.
c. 3. unde duplex cor esse dicitur mentientis.
S. Thomas 2. 2. q. 110. 2. 2. & 8. distin.
guit tres sordes mendacii; officiosum, jocosum,
perniciosum. Primum est, quod dicitur, ad
præstandum proximo quoddam servitium; po-
test quis prudenter occultare, sed celare
veritatem, quam manifestare non obligatur;
& cujus manifestatio vel nobis, vel alijs
posset esse præjudiciosa; nunquam autem
licitum est mentiri; si hoc etiam ad propri-
am vitam salvandam fieret; imò ne qui-
dem, si per mendacium æternam proximo-
rum salutem procurare possem, ait S. Augu-
stinus l. de mend. c. 20. n. 42 ad sempiter-
nam verò salutem nullus ducendus est opitu-
lante mendacio. Ratio est, quia nunquam li-
cet facere malum ad impediendum aliud
malum, neque ad procurandum bonum; nun-
quid Deus indiget vestro mendacio, ut pro
illo loquamini dolos? Job 13. 7. alterum ge-
nus mendacii est, quod dicitur ad compla-
cendum proximo, & ad alios recreandos
qualia sunt, certæ historiæ, & narrationes
studio ad hoc inventæ, ut alii audientes re-
creationem inde capiant. Non sunt quidem
mendacia ejusmodi magna peccata, nihilo-
minus semper tales defectus, qui Deo displi-
ceant; qui simplicitati Christianæ; multo ve-
rò magis modestiæ, & gravitati Eccl. sisti-
sæ contrariantur. Non magna culpa est, sed*

Q

tamen

tamen non sine culpa, ait S. Augustinus in Psal. 5. denique ultimum genus, quod gravius est prioribus, in eo consistit, quando aliquid ex proposito, & malitia, falsi dicitur, ad nocendum proximo v. g. mentiri in materia fidei, & religionis, quanta impietas! mentiri in præjudicium proximi, quoad bona illius, vel honorem & famam; quanta iniustitia! nihilominus est hoc ipsum de facto valde commune, & ordinarium, ubi simplicitas & veritas videntur omnino è commercio & societate civili proscriptæ. Vix unus alteri amplius fidei, quilibet in magnis negotiis nescio quas cautelas adhibet, ut se securum conservet; quare hoc? quia plerumque homines, nescio quibus fraudibus & dolis utuntur, *posuimus mendacium spem nostram, & mendacio protegi sumus* Il. 28. 15. Neque ad hoc attenditur, talem modum agendi mortem animæ adferre; *oc, quod mentitur, occidit animam.* Sap. 1. 11 Et quod scriptum sit; *perdes omnes, qui loquuntur mendacium.* Ps. 5. 7. Time mendacium! vide, utrum non ipse etiam illi subiaceas? &

PUNCTUM II. Stude horrorem contra illud concipere En! aliquot motiva, que nos ad illud detestandum inducere debeant. Imò mendacium inhonorat Deum, qui est suprema Veritas, cui mendaces abominabiles sunt; *abominatio est Domino labia mendacia*, ait Sapiens, Prov. 12. 22. *qui autem fideliter agunt*

post Dom: decim: nonam post Pent. 245

*gunt, placent ei. Facit injuriam JESU Christo, qui in hunc mundum venit, testimonium reddere veritati; impugnat puritatem & simplicitatem Evangelii, quod ubique veritatem annuntiat & prædicat. Spernit Sanctos, qui defensores erant veritatis, quam cum periculo vitæ suæ sustinuêre: & quis non abhorreat ab hoc vitio, quod oppositum est, & contrariatur omni illi, quod in religione, seu fide nostra sanctissimum est! 2dò Imitatores nos facit diaboli; ipsius enim spiritu animantur, & aguntur mendaces; pro duce, pro patre, pro exemplari habent hunc inventorem omnis doli, fraudum, & mendaciorum. Hæc est exprobratio Christi Domini olim Pharisæis facta inimicis suæ sanctæ simplicitatis, & verbi, quod eis prædicaverat; non enim contentus solum dixisse, illos neque Abraham pro patre suo habere, à quo descenderant, neque Deum, quem exterius adoraverunt, adjunxit: *vos ex patre diabolo estis, & desideria patris vestri vultis implere. Job 3. V 44.* Mentitus fuit diabolus primis nostris parentibus, vellet ex toto mundo eliminare veritatem, & homines mendaces reddere, sicut seipsum; mendacium adeò proprius ipsius character est, ut illud loquens ex suo loquitur, *cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur.* Si homines ad illud invitat, idem est, ac ad similitudinem & imitationem suam, eos provocare; quia occupatio, qualitas;*

conditio, natura ipsius alia non est, quam ut sit mendax; *quia mendax est, & pater ejus.* En! quodnam sit exemplar, quis pater hominum? qui mendacium agunt, loquuntur ut dæmones; vivunt ut dæmones, & illius desideria perficere satagunt; & *desideria patris vestri vultis implere.* 3tiò. Mendācū januam aperit omnibus peccatis; *animæ dolosæ errant in peccatis.* Prov. 13. Per mendacium seminatur divisio, & introducitur dissensio in familias: foveantur quærelæ & inimicitie inter vicinos; per mendacium obvelant, & contegunt juvenes scelera sua & excessus, mercatores usuras suas, & dolos ac fraudes, justitie Ministri, violentias & rapinas suas. Clerici suas simonias & *avaritiam docuerunt enim linguam suam loqui mendacium, ut inique agerent, laborarent* Jerem: 9. Id quod permovit S. Basilium, ut diceret: quemadmodum veritas terminus est, quò se omnes virtutes conferunt, ut soliditatem & felicitatem suam consequantur; ita etiam mendacium esse quasi consumptionem & ultimam lineam imprudentie & malitie peccati; *extrema malitia linea, mendacium.* Pluribusne opus sit, ut vitium adeò infame detesteris, quod Deum inhonorat; quod te facit imitatore diaboli, & pertrahere potest in omne genus excessuum. Utere hoc motivo ad concipiendum horrorem de hoc vitio, & ad similem populo

post Dom. decim. nonam post Pent. 247

populo inspirandum. His aude, si placet poenas, quibus Deus mendaces in hoc & in altero mundo afficit. (exemplum Ananiae & Sapphirae Act: 5.) *omnibus mendacibus pars illorum erit in stagno ardenti igne & sulphure.* Apoc: 21. 8. In particulari autem nunquam præbe sæculis ullam occasionem vel causam, ut te promendace & fraudulentum habeant; ut nunquam inventantur in te, *ita & non*, sed simplex & candidus, quales Dei Ministros oportet esse, *estote simplices sicut columba.* Esto ex veris Israëlitis, sine duplicitate & fraude. Pete hanc à Deo gratiam in tua præparatione ad Missam; & memento, conjungi simul non posse Belial cum JESU Christo, neque spiritum mendacii cum Deo veritatis, quem sumere cogitas, & desideras. *Non potestis mensa Domini participes esse, & mensa demoniorum.* 1. Cor. 10. 21. Domine Deus, qui Clericos elegisti, ut essent prædicatores verbi, ne permittas obsecro, ut ab hoc deflectant; *ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque.* Psal 118. Spero me Te nunquam amplius offensurum, per mendacia; neque permissurum seu daturum linguæ libertatem hanc, ut aliquod cogitet: neque intellēctui meo, ut aliquod exigeret; hoc est propositum meum, quod hodie cum S. Job concipio; dona mihi Domine hanc gratiam, ut illud servare, & exequi valeam. *Donec superest habitus in me, non loquentur labia mea iniquitatem;*

tatem; lingua meditabitur mendacium. Job. 27. 4.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA QUARTA.

Iraſcimini, & nolite peccare, ſol non occidas ſuper iracundiam veſtram. Ephes. 4. 26.

DE IRA.

1. Datur ira laudabilis, quæ Clericis convenit.

2. Datur alia peccaminofa, quam evitare debent.

PUNCTUM I. **D**Ocent SS., PP. duas eſſe ſpecies iræ, ſeu motus iracundiæ; primi excitantur in anima noſtra per impatientiam: alii ex amore juſtitie; illi ſunt peccaminofii, hi virtuoſi, ſolertum ſciendum eſt, ait S. Gregorius Papa, l. 5. moral. in Job. c. 30. *quod alia eſt ira, quam impatientia excitat; alia, quam zelus juſtitie format; illa ex vitio, hæc ex virtute generatur.* Iraſci, ut cauſa Dei defendatur, ut vicia reprimantur; ut malefactores puniantur juxta regulas juſtitie, & moderacionem illam, quam religio exigit, zelus eſt, & non peccatum. Bonus Chriſtianus, & bonus Clericus zelum hunc habent, quando ſe commoveri ſentiunt propter exceſſus, qui de factò in mundo regnant, & ob injurias, quæ continuò divinæ Majeſtati inferuntur; *qui derelinquunt legem,* ait Sapiens, Prov. 28. 4 *laudent impium, qui cuſtodiant, ſaccendantur contra a-*
um.

post Domn. decim: nonam post Pent. 249

um. Phinees animatus erat sancta hac ira, quando tam ardenti zelo vindicavit causam Domini, & tanto numero filios Israel gladio peremit ad idola conversos, cujus iram nec propinquissimi etiam evadere poterant. Numer. 25. 11. Matathias hac ira inflammatus subvertit profanum illud Altare Antiochi, & unâ sanguinem concivis sui ibi fudit, qui temerario & sacrilego ausu, impulsu officialis regii, in eo sacrificavit; quem pariter etiam trucidavit: *accensus est furor ejus, secundum judicium legis.* 1. Machab; 2. 24. Christus JESUS, ipsa incarnata mansuetudo, zelo Domus Dei corripiebatur, & quasi commovebatur, dum bina vice prophanatores illius ex ea ejecit, nec minorem iram, & commotionem in aliis pluribus occasionibus ostendit contra Phariseos, qui legem Dei violabant in puncto religionis etiam sanctissimo & maximè essentiali, & populum insuper docebant eandem violandi per suas superstitionas traditiones; *circumspiciens eos cum ira.* Marc. 3. 5. S. Paulus perfectus illius imitator, reprehendit acriter Galatas, quod se seduci passi sint, tractat eos ut insensatos; eorumque falsos doctores ubique vivis coloribus depingit. Omnes Viri Apostolici hæredes fuere hujus sancti zeli; oderunt nimirum peccatum perfecto odio. Quis non irascatur, ajebat S. Augustinus, in Ps. 30. si videat tot Christianos vivere instar gentilium, seu

seu paganorum; qui sæculo nonnisi ore tenus renuntiant, non autem re ipsa, seu effectivè; qui videntur esse filii Dei, & fratribus suis insidias struunt, *constitentes Deum vocibus, moribus negantes*. Si non similes in nobis motus talis sanctæ iræ sentiamus, contra tot homines, qui divinam majestatem adeò offendunt, tunc clarum est, parum curæ nobis esse gloriam Dei, deesseque nobis charitatem proximi. Si enim, ut S. Gregorius ibid: ait, *sic proximos, ut nos amare precipimur; restat, ut sic eorum reatibus, sicut nostris vitiis irascamur*. Roga Deum, ut reaccendat in te zelum. &c.

PUNCTUM II. Considera aliam dari iram, quæ omnino vituperanda, & magnâ sollicitudine vitanda est; illa nimirum, de qua alibi locuti sumus, explicando hæc verba S. Jacobi: *ira enim viri justitiam Dei non operatur*. Jacobi: 1. vide Septim: 4. post Pascha. Et de hac ira loquitur hic S. Paulus, quando nos admonet, ut nos abripi non sinamus à motibus passionis adeò periculosa, sed quamprimùm eos reprimamus: *sol non occidat super iracundiam vestram*. Effectus quidem est infirmitatis, & debilitatis humanæ per aliquot momenta iracundiæ quibusdam motibus corripi; sed conservare odium, & fovere spiritum vindictæ in corde suo, diabolica malitia est. Scisne, quid sit, si taliter affectus cubitum conscendas? idem est,

post Dom. decim. nonam post Pent. 251

ac si lecto tuo inferres serpentem, vel leonem. Et quomodo vis, ut Deus se tibi placatum exhibeat, & tibi ignoscat offensas innumeras, si tu inflexibilis es, in remittendis levibus tibi à fratribus illatis injuriis, vel offensis? verum si ira tantopere culpanda est in simplici quodam Christiano, adeo ut declaret Christus JESUS in Evangelio, eum, qui fratri suo dixerit fatue, gehennâ puniendum, multo magis culpanda, & minimè tolleranda est in Clericis; minùs damnandus est furor, ait S. Greg: Nazian: in hominibus secularibus, quam vel minimi motus iracundiæ, in hominibus DEO consecratis. Nil magis nobis commendavit Christus, quam ut mansueti simus, & humiles corde; præcipit Apostolis, ut inter medios homines tanquam agni sint inter totidem lupos. S. Paulus vult ministrum Dei extremè mansuetum, & mitem se exhibere debere erga omnes; *servum Dei oportet mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem* 2. Tim. 2. 24. Non permittitur nobis irasci, nisi contra solum peccatum, contra abusus, contra excessus, & scandala; imò etiam in hoc casu vult hoc moderatè fieri, ita ut vitium reprehendatur, vitiosus verò diligatur: *cum modestia corripientem eos, qui resistunt veritati*. Ibid. v. 25. Denique à Sacerdotio excludit violentos, & iracundos; *non iracundum, non percussorem*, ratio est, ait S. Hieronymus ad Tit: 1. 7. quia tales com-

mo-

motiones magis aptæ sunt, ut homines in malum præcipitent, quam ut eos eripiant, qui in illud lapsi sunt. Spiritus Christi, quo animati esse debemus, talis est spiritus, qui nobis præsentatur sub figuræ alicujus columbæ, ad indicandum nobis, nos felle carere, nec aliis armis, nisi gemitibus uti debere. *Veni columba, te vocat, gemendo te vocat: fratres mei, vobis dico, gemendo vocate, non rixando, vocate orando; vocate jejunando, de charitate intelligant, quia doletis eas: Serio tecum meditare pulcherrima hæc S. Aug: verba tract. 6. in Joan: & disce exinde, quod neminem duriter, & imperiosè tractare debeas. Pro præparatione ad Missam, pete veniam de præteritis tuis commissis defectibus, majori sollicitudine tibi ipsi deinceps invigila. Si ira in te accendatur, statim illam suffoca: nec tempus illi concede, ut invalescere valeat; ira sit brevis, nec in diem crastinam differatur. Quid agent in die judicii super quorum iram non unius diei, sed tanto enim annorum sol testis occubuit. S. Hier: in hunc locum.*

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA QUINTA.

Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? at ille obmutuit. Mat: 22. 12.

DE VESTE NUPTIALI.

1. Quid sit. 2. Pauci Clerici illam habent

PUN-

PUNCTUM I. **H**omo iste, de quo hodie-
num Evangelium, qui
convivio nuptiali sine veste nuptiali interfu-
it. imago est Christianorum, qui charitate
spoliati, & statu gratiæ carentes, hanc teme-
ritatem habent, ut accedere audeant ad Sa-
cram Mensam, Divinumque Panem come-
dant cum conscientia peccatis obnoxia. *Quid
debemus intelligere per nuptialem vestem,
nisi charitatem?* ait S. Gregorius hom; 33.
in Evang. Quia autem homo iste pro amico
habetur, *amice*, & hoc nomine Christus JE-
SUS Ministros suos honorat; *vos amici mei
estis*, Joan: 15. 14. dicere possumus, quod
specialiter Sacerdotes & Clericos repræsen-
tet, qui celebrant, aut Altari deserviunt,
quin ad illud vestem innocentia afferant.
Memento igitur vestem, quâ Clericus inda-
tus esse debet, ut in cœnaculum convivii
nuptialis Christi JESU intrare possit, haud
esse communem aliquam, seu ordinariam; est
enim vestis nuptialis, id est, virtutem com-
munem haud sufficere ad exercendum mini-
sterium Ecclesiasticum, & distribuendam a-
liis Sacratissimam Carnem Agni Divini in
Convivio Sacramentali, quæ est una ex fun-
ctionibus Ecclesiasticis; sed oportere orna-
tum esse, & provisum omni thesauro gratia-
rum; id quod figuratum nobis ostenditur per
vestes illas aded pretiosas & magnificas, quas
Deus fieri mandavit Aaroni & filiis ejus, ut
eoram ipso Sacerdotio fungerentur. Ephad,

ex auro, hyacintho, & purpura, coccoque
 bis tincto; tunica lineæ; rationale pretiosissi-
 mis lapidibus distinctum, mitra, cingulum, la-
 mina auri in fronte; tintinnabula aurea, in
 extremitate vestis cum granatis &c. Omnia
 hæc, ait S. Gregorius, denotabant sanctita-
 tem, quam nos habere oportet in peragendis
 nostris Ecclesiasticis Functionibus. Verum
 necesse non est, ut recurramus ad figuras an-
 tiquæ legis; an non videmus Sacerdotes ad
 Altare non accedere, nisi tam splendide ve-
 stitos, quam id requirat sanctitas hujus fun-
 ctionis? eni imaginem, quales esse debeamus
 interiorius! inhonoramus Sacerdotium Christi
 JESU, si nonnisi in habitu, seu vestitu com-
 muni comparere velimus, sanctitas Sanctu-
 arii nos à se repellat, neque nos tolerabit,
vestimenta etenim Sacerdotis quid aliud,
quam recta opera debemus accipere? ait S.
 Gregorius Pastor. p. 2. c. 5. *Propheta at-*
testante, Sacerdotes tui induantur justitiam.
 Nonnisi Sacerdotes Sancti sunt, qui possunt
 accedere ad sacra mysteria. *Sancta sanctis.*
 oportet, ut humilitate, mansuetudine, amore
 paupertatis, & mortificationis, puritate in-
 contaminata; ante omnia autem ardenti cha-
 ritate, tanquam veste & indumento Sacer-
 dotali præfulgeant; *omnibus his velut orna-*
mento vestieris. Is. 49. 18. O quam pauci
 sunt, qui ad Altare accedentes taliter vesti-
 ti sint, ut de hoc te convincam.

post Dom. decim. nonam post Pent. 255

PUNCTUM II. Connice oculos tuos in
tot Clericos, qui Altari adstant! vide, & con-
sidera vitam illorum, & exinde judica, u-
trum habeant vestem hanc nuptialem? utrum
sint ex veris amicis sponsi. Ah! exclamat S.
Bernardus, serm. ad Clerum in Conc. Rhem:
congregatum; *non sunt omnes amici Sponsi,*
qui hodie sunt sponsi Ecclesiæ. Vide, quali-
ter plerique utantur bonis, quæ ipsis Eccle-
sia subministrat? aliqui exinde ditantur ipsi;
alii, luxum inde procurant; alii voluptatibus
& deliciis applicant; *non est hoc ornare spon-*
sam, ait hic S. P. *sed spoliare, non est custo-*
dire, sed perdere; non est defendere, sed
exponere; non est instruere, sed prostituere.
Vide, qualem vitam ducant tot Sacerdotes
otiosi, qui marcescunt in otio; qui non nisi de-
liciis inhiant, qui forum ac domos publicas
frequentant; quorum occupationes non nisi sæ-
culares & prophane sunt? Breviarium suum
recitant; Missam legunt; sed plura ab iis noli
exigere, non studium, non lectionem, non con-
ferentias spirituales, nullum laborem, qui
proximo utilis esse posset &c. Tales tamen
quotidie ad S. Altare accedunt; possuntne hoc
facere? quid dicemus de tot aliis? qui scelera-
tiores adhuc iis, de quibus primum locuti su-
mus, omnem prorsus respectum & reverenti-
am, erga res sanctissimas perdunt, & haud ve-
rentur apertè etiam sanguinem Christi JESU
prophæ-

prophanare. En! quod satis deplorari non potest, si vel parùm quid de timore Dei & respectu Sacris Religionis nostræ Mysteriis debito habeamus. Sacerdotes, qui sancti esse deberent, prophani sunt, mundani, homines sensuales, imò quandoque impii, ac pessimi. Homines isti sanctitate privati, homines infames, anne accedere audeant ad tremenda mysteria fidei nostræ? qualis profanatio! qualis durities! o si sciremus, qualis esse debeat sanctitas Sacerdotis: & quàm necessaria sit sanctitas ista ad dignè obeundas grandes istas, & maximè momenti functiones Sacerdotaless, quot putamus inveniri posse Sacerdotes, qui ad Altare accederent? qui se ab eo non subducerent, ut seipsos lacrymis penitentiae abluerent, & sacrificarent? reflexio ista S. Ambrosii, quam facit supra illud præceptum Domini; datum Levitis, in veteri testamento, ut lavarent vestimenta sua; antequam ad sacrificia offerenda accederent: *disce Sacerdos, atque Levita, quid sit lavare vestimenta tua, ut mundum corpus celebrandis exhibeas Sacramentis*, S. Ambrosius l. i. i. offic. c. 30. Quia vero status tuus hoc à te exigat, ut sapius ad hæc divina mysteria accedas; examina teipsum, & considera, utrum in statu sis, seu aptus intrandi hoc cœnaculum convivale? *amice*: te alloquitur Salvator noster per hæc verba: *amice!* cui tot gratias contulit cui thesauros meos concredidi! & dispensa-

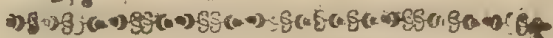
post Dom: decim. nonam post Pent. 757

torem mysteriorum meorum constitui! *quomodo hic intraſti non habens veſtem nuptialem?* non loquor de veſte illa innocentie, quam habere debuiffes intrando ſtatum hunc Clericalem, ſed ſolummodo de modo illo, quo quotidie ad Altare accedis; qualis eſt tua preparatio? quam devotionem aſſers? quam ſolicitudinem adhibes purificandi conſcientiam tuam? conſiteriſne antea? facis fortè hoc, ſed nonniſi de levibus defectibus te accuſas; nullam autem attentionem ſeu reflexionem facis ad tuas ſtatus tui obligationes, an non ex illis unuſes, de quibus loquitur Filius Dei excolantibus culicem, camelum autem glutientibus? qui magnà curà exteriora mundaſſant, internà autem negligunt, ubi regnat impuritas, ſuperbia, avaritia, & tot aliæ ſimiles inordinatæ paſſiones, & exceſſus? *Phariſæe cæce! munda prius, quod intus eſt, calicis & paropſidis, ut fiat id, quod deſoris eſt, mundum, Matth: 23 24.* Cogita de mutanda vita, de reformandis moribus tuis, & ad renuntiandum omnibus, quæ ſanctitati ſtatus tui contraria ſunt; & ſi celebrare, aut communicare viſ, inſtitue præparationem tuam ſuper illis verbis Ambroſii, ſerm. Dom. 4. Adventûs, quæ tibi horrorem meritò incutere debent: *mutet vitam, qui vult accipere vitam, ſi non mutat vitam, ad iudicium accipiet vitam; & magis ex ipſa corrumpitur, quam ſanctetur, magis occiditur, quam vivificetur.*

Medit. Pars Autum.

R

FERIA

FERIA SEXTA.

Tunc dixit Rex ministris, ligatis manibus mittite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium. Matth. 22. 13.

DE INFERNŌ.

Damnatus est infelix.

1. Quia privatus omni bono.

2. Gravatus omni malo.

3. Æternum punitus.

PUNCTUM I. **Q**uia SS. PP. de inferno exponunt, & explicant tenebras hasce exteriores, in quas coniectus fuit homo ille, tam ignominiosè à convivio supertiali expulsus: S. Aug. 1. contra Donatum Origen. & Hier. in Matth. instituamus hodie meditationem de tanti momenti materia, quæ sola sufficeret ad sanctos nos reddendos, si prout oportet institueretur. Quid ergo est damnatus? qualem ideam nobis de illo formare possumus? damnatus infelix est, & miserabilis, quia omni bono privatus est. imò omni bono naturali. Considera divitem illum sceleratum in inferno: nil amplius habet de omnibus bonis, & deliciis suis præteritis, nisi tristem & crudelem memoriam. *Recordare, quia receperis bona in vita tua.* Luc. 16. 25. Tam pauper & inops est, ut vel guttam aquæ mendicare cogatur, quâ refrigerare linguam possit in medio flammarum; tam miserabilis est,

post Dom. decim. nonam post Pent. 259

est, ut vel ipsam etiam spem amiserit, talem unquam obtinendi; & in his omnibus, *inter nos & vos chaos magnum firmatum est*. Hac erat responsio illi data, quamque etiam per totam æternitatem audiet. En! statum, ad quem seipsum quilibet reprobus in puncto, seu momento damnationis reducit! quamprimum n. condemnabitur à Supremo Judice, ita- tim se privatum videbit omni bono natura- li; nullam voluptatem, nullum honorem, nullo- los amicos, nullas divitias, imò nequidem guttam aquæ amplius obtinebit; *dives cum dormierit, nihil secum auferet; aperiet oculos, & nihil inveniet*. Job, 27. 19. 2dò pri- vatus est bonis gratiæ; nil amplius habet de salu- tati cogitatione vel desiderio se conver- tendi; nullam spem salutis. Tempus meri- torum & pœnitentiæ pertransiit; non superest ullum medium liberationis ex hoc tenebroso carcere, *in inferno autem quis confitebitur tibi* Ps. 6. 6. interroga eos, qui ibi inclusi de- tinentur, respondebunt omnes una voce, quod in inferno nec Redemptori, nec redemptioni locus sit; non esse vel unicam guttam in toto diluvio Sanguinis JESU Christi, quod dam- natis prodesse possit: *in inferno nulla est re- demptio*. 3tiò. privatus est bonis cœlestibus, felicitate & beatitudine Sanctorum; quæ ta- lis privatio est, ut in hac vita comprehendi non possit. Quia reprobis ex alia causa hanc jacturam non patiuntur, nisi quia DEUM

Ra

fonta

summum bonum amitterunt; ut quis illam comprehendere posset, deberet etiam intelligere, quis sit DEUS? & quis hoc valeat, nisi ille, qui illum possidet, aut perdidit? non sentit, seu non attendit ad illud naturale vinculum peccator, quod anima à phantasmatibus sæculi hujus libertata, clarè videbit, & agnoscet. DEUM esse centrum & locum requietionis suæ, & quod extra seu sine illo nonnisi infelix, ac in statu violento ac crudeli esse possit. Vellet illi uniri, & ad eum incredibili quadam inclinatione rapitur; quia verò Deus videt in illa totam turpitudinem, & fetorem peccati, æternaliter illam à se rejiciet, adeò, ut summa & extrema infelicitas, & malum talis animæ hoc futurum sit, quod se à DEO separatam & avulsam videat; ita est, tota rabies & furor dæmonum, universa inferni supplicia nunquam æquabunt hanc solam cogitationem, à qua damnati anima in æternum torquebitur, nempe *amisi Deum Amisi eum propriam culpâ; amisi eum pro tota æternitate.* Qui est ipsissimus sensus verborum istorum Danielis; *evigilabunt in vitam æternam; & alii in opprobrium, ut videant semper,* Dan. 12. 2. Damnatus non solum privatus est omnibus bonis, sed insuper.

PUNCTUM II. Oneratus & gravatus omnibus malis. Quemadmodum beatitudo, cumulus est omnium bonorum, sine admixti-

post Dom. decim. nonam post Pent. 261

one ullius mali, sic etiam damnatio omnia in se mala claudit, absque admisione ullius boni; *status omnium malorum congregatione pessimus*, dicit quidam SS. PP. S. Chrysost. serm. 66. Luc. 16. 28. Non est supplicium, quod in inferno non inveniatur; *est locus tormentorum, & gehenna ignis*, ait Evangelium, Matth. 5. 22. Est thesaurus iræ DEI, juxta S. Paulum, Rom. 2. 5. & S. Joannes Apoc. 20. 9. vocat infernum; *flagnum ignis & sulphuris*. Non loquamur nisi de solo tormento ignis, qui expressè notatur in hac terribili sententia, quam Supremus Iudex pronuntiabit contra reprobos; *discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & angelis ejus*. Matth. 25. 41. Hoc solum tormentum loco omnium est; *non erit iste ignis sicut focus tuus*, ait S. Aug. in Ps. 29. erit ignis sine luce, *flammea nox*, ait quidam è PP. (Cæsarius Arélat. Hom: 2. in Dom. post Epiph.) ignis insupportabilis fœtoris, qui vim suam æquè in animam, ac in corpus, exercet, adeò ut omnes animæ potentia, seu facultates ab illo torqueantur. In memoria recordatio præteritorum scelerum; in intellectu idea, seu representatio mali semper præsentis in voluntate vivus & asperrimus dolor; jacturam & perditionem fore æternam, erit vermis ille conscientia, qui non morietur, & ignis, qui nunquam extinguetur; *vermis eorum non moritur, & ignis non ex-*

tingitur, Marc. 9. 47. Corpus reprobī seque-
damnati pariter post resurrectionem patiētur
in omnibus membris ignem talem, qui illud
uret, quin tamen unquam consumat. Ignis
infernī, ait DEI Filius, erit instar salis inti-
mē penetrantis corpora damnatorum, à quo
conservabuntur, non vero destruuntur, ut
sint quasi totidem victimæ justitiæ divinæ
immolatæ; *Omnis enim igne salietur, & om-
nis victima sale salietur*, ibid. v. 48. O
terribilia supplicia! quis ea possit explicare?
dives damnatus aliud de illis dicere & testari
non potest, nisi hoc; *crucior in hac flamma*.
Luc. 16. 24. Sunt aliās homines miserabiles,
valdē eloquentes, & secundi in describendis
miseriis suis; unde ergo est infortunatum in-
fūm verba non habere, quibus se explicet;
nisi ex eo, quod mala sint extrema, quæ ex-
primi haud possint. *Crucior*. Totum hoc est,
& omne, quod damnatus dicere valet. Ape-
riamus oculos nostros ad has tristes inferni
flamas, & discamus exinde, quid peccatum
mereatur. Quasmcunque extrema forent sup-
plicia damnatorum; patientia! modò tandem
finem habitura essent; sed semper hæc Eccle-
sia creditit, & fides nos docet, nunquam fi-
nienda; hinc

PUNCTUM III. Infelix erit damnatus,
quā aeternum torquebitur, *ibunt hi in sup-
plicium aeternum*, ait Christus JESUS Matth.
25. 46. *pœnas dabunt in interitu aeternas*,
ait

post Dom. decim. nonam post Pent. 263

ait S. Paulus 2. Thessal 1. 9. *Cruciantur
die ac nocte, in secula seculorum*, ait S. Jo-
annes, Apoc. 20. 10. Igitur damnati ne que
finem, neque mitigationem poenarum suarum
sperare possunt; aeternae sunt; nunquam fini-
entur. Totum quod optare possent in hoc cu-
mulo malorum, hoc esset, ut in nihilum redi-
gerentur, ad hoc enim furor & rabies eos adi-
get, sed in vanum; *desiderabunt mori, &
mors fugiet ab eis*, Apoc. 9. 6. Tendent ad
mortem, & in nihilum, incredibili impetu;
& nunquam tamen eo pertingere poterunt;
odio habebant vitam & esse suum, & nun-
quam illud destruent, id, quod S. Augustino
ansam dedit dicendi; *prima mors animam
volentem pellit de corpore; secunda mors ani-
mam volentem tenet in corpore*, de Civit. Dei
22. c. 3. Terribilia haec sunt auditu, sed
quoniam longe terribiliora iis erunt, qui talia
experientur? privatum esse omni bono, gra-
vatum omni malo; omnia simul pati singulis
momentis, & quidem absque fine, in aeter-
num, in qualibet malo sentire pondus aeter-
nitatis totius; en statum damnatorum! en!
statum quoque tuum, si vivas, & in variis in
peccato mortali trere hac cogitatione con-
tra peccatum! *si libi tui igne flagras, ignem
illum oppone, atque hinc confestim extingue-
tur & evanescet*, S. Chrys. si hom. in 2. Cor. 3.
Si pruritum aliquem in te aniadvertas, pro-
ferendi verbum quoddam inhonestum, & mi-

nus rectum, cogita itudorem illum dentium, quem tibi olim causabit; & timor iſte inſtar fræni tibi erit, quod linguam tuam cohibeat. Si tentationem patiaris auferendi proximo bona ſua; audi Judicem tuum, hanc ſententiam proferentem; *ligatis manibus & pedibus, mittite eum in tenebras exteriores;* Matth. 22. Si vino & luxui deditus es, reſpecta tibi ob oculos tuos divitem illum de profundo inferni clamantem: *Pater Abraham, mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti ſui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma,* Luc 16. Denique ſi deliciæ & voluptates mundi huius te alliciunt, noli, tantum conſiderare hanc apparentem felicitatem eorum, qui in gaudio & abundantia omnium rerum hic vivunt, ſed vide, quo tandem terminentur hæc omnia, quem finem accipiunt? & alium non invenies in hac vita niſi putredinem & corruptionem, in altero verò vermem illum, qui non moritur; & ignem, qui non extinguitur; *hæc itaque animis conſiderantes, non eos, qui deliciis indulgent, ſpectamus, ſed quis eorum ſit exitus, hic nempe ſtercus, & corporis obſeſtas. illic vermis, & ignis concludit,* S. Chryſoſt ibid. Pro præparatione ad Miſſam, ſtude proficere ex monito huius S. P. ſæpius infernum cogita: utere hoc ipſo medio, ut peccatores ab errore viæ ſuæ revoces. dicendo cum Propheta: *quis poterit habitare de*

post Dom. decim. nonam post Pent. 265
vobis cum igne devorante? quis habitabit ex
vobis cum ardoribus sempiternis. 33. 14.

* * * * *

DIE SABBATHI.

Multi enim sunt vocati, pauci verò electi.

Matth: 22. 14.

DE PARVO NUMERO ELECTORUM CLERICORUM

1. Pauci Ecclesiastici salvabuntur.

2. Rationes, quas afferunt SS. DD.

PUNCTUM I. **D**efinit hodiernum Evan-
gelium hanc terribilem
sententiam, quam Christus JESUS sapius
pronuntiavit, ut nullum de hoc nobis dubium
remaneret, nimirum, *multos esse vocatos, pau-
cos electos.* En grandem veritatem pro me-
ditatione! *multi sunt vocati*; nos omnes de
horum numero sumus; quia omnes vocati ad
salutem & vitam æternam. *Deus vult omnes
homines salvos fieri, & ad agnitionem veri-
tatis venire* 1 Tim. 2. 4. Verum *pauci sunt
electi* Ah nescimus! utrum non simus de hoc
numero, & pusillo grege, quibus Pater Cœ-
lestis regnum suum destinavit, quia non o-
mnes respondent Deo vocanti; non omnes
certam reddunt vocationem suam per sua
bona opera; non omnes profectum capiunt
ex donis & gratiis Dei; elegit nos Deus, &
secundum suam gratiam, & secundum nostram
justitiam, ait S. Aug: serm. 7. de V. D. nunc
serm. 110. n. 3. Sed hæc justitia donum est
gratiæ

gratiæ suæ; debemus hoc agnoscere humiliter, & gratiam hanc conservare fideliter. Terribilis est ista veritas, respectu omnium Christianorum, maxime autem respectu Clericorum; nam è tanto numero ministrorum Ecclesiæ, quod inveniuntur, qui nequidem vocati sunt ad statum tan. sanctum? & si tibi ipsi fortè de vocatione tunc aduleris, scias, nil tibi prodesse, quod fueris Clericus, Sacerdos, aut Pastor; quid profuit e. g. Heli, Ophni, & Phinees, filiis ejus, fuisse Sacerdotes & Pastores in Israël? siquidem primus, quia curam non habuit, filios suos, qui officio & obligationi suæ non satisfecerunt, corrigendi, omnes tres morte funestâ perire, ac meruerunt, ut progenies illorum à supremo Sacerdotio fuerit exclusa. Quid profuit Judæ fuisse Apostolum? cum per suam avaritiâ factus fuerit filius perditionis. Quid profuit Nicolæo, uni è septem primis Diaconis, quod ab ipsis Apostolis ad ministerium electus & assumptus fuerit? cum juxta plures SS. PP. dominari sibi permiserit spiritum impuritatis seu libidinis, ut æquè odibilis Deo evaserit, ac sectatores illius. Iren. l. 1. 27. & l. 3 c. 11. Clem. Alex. l. 3. Strom. Epiph. hæres. 25. & Euseb. l. 3 hist. Eccles. Quid tot Clericis proderit fuisse quidem vocatos; occupasse primarias Sedes in Ecclesia, si postquam spiritu ceperunt, turpiter per carnem finiunt; & quia hoc malum,

post Dom. decim. nonam post Pent. 267

& tanta infelicitas nimis ordinaria & communis est, hinc fateri oportet, paucos esse Clericos, Sacerdotes & Pastores, qui salvantur. Audiamus de hoc ipso S. Chrysostomum, hom. 3. in Acta. *non temere dico, sed ut affectus sum sentio. En verba! quæ sola pro meditatione quadam sufficerent; non arbitror, inter Sacerdotes plurimos esse, qui salvi fiant; sed multo plures, qui pereant. In causa est, qui res ista excelsum requirit animum, & multis illis undique oculis opus est. Ejusdem cum illo opinionis fuit etiam S. Augustinus Epist. 148. ad Valerium, qui de hac re ita scripsit: nihil esse in hac vita, & maxime hoc tempore, facilius & latius, & hominibus acceptabilius, Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio, si persunctorè, atque adulatorè res agatur; sed nihil apud Deum miserius, & tristius, & damnabilius; item nihil esse in hac vita, maxime hoc tempore difficilius, laboriosius Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio; sed apud Deum nihil beatius, si eo modo militatur, quo noster imperator jubet. Suntne fortè isti sancti nimium scrupulosi? vel nos minus, quam deceret? habueruntne aliud Sacerdotium, quam quali nos fungimur? aliam Ecclesiam? aliumve Deum, quam cui nos quoque servimus? si ergo crediderunt in sæculo illo, quo ipsi vixerunt, tam paucos Clericos salvos fieri, quid nos dicere debemus de nostro sæculo, ubi tot excessus*

cessus in Clero videre est? contremiscamus!
humilijemus nosmetipsos! & exclamemus cum
S. Petro, Matth. 8. 25. *Domine, salva nos
perimus.* Et

PUNCTUM II. Indagemus rationes,
quare tam pauci Clerici salutem suam con-
sequantur. En! aliquas ad quas SS. PP. par-
ticularem reflexionem & attentionem fece-
runt. Prima desumitur ex modica illa pro-
portione, quæ datur inter vitam, quam major
pars Clericorum ducit, & sanctitatem statûs
ipsorum. Sublimissimus est hic status; vera
autem illorum omninò abjecta; combinant,
& uniunt inter se id, quod est sanctissimum
in Religione nostra, cum vita quadam pro-
fus sæculari & profana: *monstruosa res*, ait
S. Bernardus, l. 2. consider. c. 7. *gradus
sûmmus, & animus infimus; sedes prima &
vita ima; lingua magniloqua, & manus otio-
sa, sermo multus, & fructus nullus; vultus
gravis, & adus levis; ingen. authoritas, &
nulla stabilitas.* Interim quod S. Bernardus
tanquam monstrum reputat, nonnisi valdè
frequenter apud Clericos inveniuntur. 2da ra-
tio est illa modica vocatio, qua quidam sta-
tum Ecclesiasticum amplectuntur, olim vio-
lencia inferri debebat sanctis, ut ordinaren-
tur; modo *curritur passim ad S. Ordines, &
reverenda ipsis quoque spiritibus angelicis
ministeria, homines apprehendunt sine reve-
rentia, sine consideratione.* S. Bern. de conv.
ad

post Dom: decim: nonam post Pent. 268

ad Cleric. c. 2. 3tia ratio exinde sumitur,
quod peccata Sacerdotum magis sint enormia,
quam secularium; si peccaverit vir in virum,
placari ei potest Deus; si autem in Dominum
peccaverit vir, quis orabit pro eo? 1. Reg 2
25. En! quid scriptura dicat de peccato pu-
erorum, seu filiorum Heli; id quod gravita-
tem & magnitudinem peccati in Sacerdotibus
ostendit; ait S. Greg. in hunc loc. quia ple-
rique eorum à Domino in impenitentis cordis
caliginem projiciuntur, & nullam hominis ad-
hortatione respiciunt. Adhuc fortius & a-
crius loquitur S. Chrysostomus, hom. 27. in
Matth. ibid. Laici delinquentes facile emen-
dantur; Clerici autem, si semel mali evase-
rint, inemendabiles fiunt. En verba, quæ i-
psam invenis sanguinem congelascere face-
re possint, si privatim peccas, nihil tibi pas-
surus es; si in Sacerdotio, peristi. Denique
ultima quædam ratio, quod tot Clerici, &
Pastores damnentur, est, quod rationem red-
dere debeant pro aliis, aded, ut haud suffici-
at ipsis, si pro sua privata persona parum
mali faciant; debent insuper alios edificare,
instruere, corrigere; & quis est, qui hoc, ut
oportet, faciat? cheu! igitur verum est,
quod pauci Clerici salventur! ô mirandam
stupiditatem! ait quidam zelosissimus Episco-
pus sæculi nostri, ardet vitis Ecclesia, flam-
mis vitiorum uritur sponsa tua; vix reperi-
tur unus aut alter, qui in toto corde suo Do-
minum

minum quærat; & Episcopus vacabit splendore statûs ac deliciis, cum oporteret sacco & cinere indutum, gemere, vociferare, jejunare, & nudis pedibus cum Isaia incedere! crescunt morbi; desunt medici, videlicet Clerici probi, & docti, & facultates Ecclesiæ, quibus mendici agent, consumuntur in splendore status. Domin. Barthol. de mart. sum. pastor. p. 2. c. 6. sub finem. Serio igitur cogitemus de reformatione nostra; & si hoc totum, quod meditati sumus, non sufficit ad nos convincendos, pro præparatione ad Missam dic ad JESUM cum homine illo Evangelico; Domine, si pauci sunt, qui salvantur? & pro gratiarum actione inhæreamus responsioni illi, quam in hac occasione Christus dedit: contendite intrare per angustam portam, quia multi, dico vobis, querunt intrare, & non poterunt. Luc. 13. 23.

DOMINICA VIGESIMA POST PENTECOSTEN.

Videte fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes. Ephes. 5. 15.

DE PRUDENTIA.

1. Qualis sit, & quam necessaria iis, qui pro salute animarum laborant.

2. Ubi in specie exercenda sit.

PUNCTUM I. Audiamus cum fide & debita reverentia Spiritum Dei,

Dei, qui nos in hac Epistola per os S. Pauli instruit, & docet, ut in omnibus occasionibus cum magna circumspectione, prudentia, & sapientia operemur. Est hoc documentum sine dubio omnibus Christianis maximè autem Clericis, iis præsertim, qui pro salute animarum laborant, necessarium, æ què enim talibus, ac Apostolis dictum fuit à Christo JESU: *esto te prudentes, sicut serpentes*, Matth. 10. examinemus itaque hic, quænam hæc sit prudentia? & quantopere nobis necessaria? prudentia virtus est, quæ nos discernere facit, quid ad Deum adducat, & quid ab eo nos abducatur: donum Dei est, quod intellectum nostrum illuminat, & ostendit, quomodo nos in casibus & occasionibus particularibus gerere debeamus, ut in errorem non incidamus: hunc effectum illi attribuit Spiritus S. *consilium custodi & te, & prudentia servabit te, ut eruaris à via mala.*

Prv. 2. 11 Prudentia est oculus cordis, quo desideria nostra diriguntur; est cultus lingue, ut omnia nostra verba sapientiæ sint condita; regula est actionum nostrarum, ut legi divinæ conformes sint; præsidet omnibus negotiis nostris, ut securos nos reddat contra illusiones; id ipsum illi attribui potest, quod S. Bernardus de consider loquens ad Summum Pontificem, olim Discipulum suum. *Primum quidem ipsum fontem suum, id est, mentem, de qua oritur, purificat consideratio, deinde regit affectus, dirigit usus, corrigit excessus,*

componit mores, vitam honestat, & ordinat
 postremo divinarum pariter & humanarum
 rerum scientiam confert. Hæc est, quæ con-
 fusa determinat; hiantia cogit: sparsa colligi-
 git; secreta rimatur, vera vestigat: verisimi-
 lia examinat, ficta & fucata explorat; hæc
 est, quæ agenda præordinat, acta recogitat, ut
 nihil in mente resideat, aut incorrectum, aut
 correctione egens. l. 1. de confid. c. 7. Est
 hæc virtus absolutè necessaria Clerico, qui
 pro salute animarum laborat; quemcunque
 zelum & bonam intentionem habeat, si pru-
 dentia careat, nil boni efficere potest, imò
 quandoque plus Ecclesiæ nocet, quam profit.
 Sine hac virtute omnes aliæ ferè vitia ma-
 gis sunt, quam virtutes. Constantia severi-
 tas quædam est obstinata, mansuetudo mol-
 lis quædam condescendentia; zelus indiscre-
 tio, uno verbo; sine illa omnes aliæ bonæ qua-
 litates & talenta Clericis inutilia sunt, con-
 silia ipsius alios irritant tantum, correctiones
 sunt absque fructu. O quot ex juve-
 nibus, qui mira præstare possent in Ecclesiâ,
 si vel parum prudentiæ haberent, & seipsos
 miserè perdunt, & frequenter etiam alios,
 qui regulas non sequuntur, quas excellens
 hæc virtus præscribit; dici potest de illis, quod
 olim S. Paulus de Judæis. Rom. 10. 2. *quod
 emulationem Dei habent, sed non secundum
 scientiam.* Vide, utrum non sis ex istorum
 numero? ut autem teipsum corrigas & emen-
 des.

PUNCTUM II. Examina hic certas occasionones particulares, in quibus elucere debet prudentia Sacerdotis, vel curati, qui pro salute animarum laborat? primum est, ut per seipsum indaget, quænam in parochia sua sunt, & non simpliciter relationi seu narrationi aliorum credat, seu fidat. Præcipit Deus iis, quibus aliorum cura incumbit, ut ipsi invigilent, *fili hominis, speculatorem dedi te domui Israel, & audies de ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me.* Ezech. 3. 17 Impossibile est parochum, qui se ab aliis regi finit, omnia mala videre, quibus mederi debeat, occultatur ipsi pars aliqua excessuum Parochianorum; si vero celari non possit, dissimulantur, seu tacentur miseriæ pauperum, necessitates infirmorum, oppressiones afflictorum, violentia divitum &c. Nonnisi planctus & gemitus ubique erunt; & pator talis neque aures habet ad audiendum, neque oculos ad videndum, quid ab aliis fiat, *pastor & idolum derelinquens gregem.* Zachar. 11. 17. 2dò. Si aliqua sit discordia inter Parochianos, prout valdè difficile est, ut talia non contingant, oportet eam quamprimum sedare; ad hunc autem effectum petit prudentia, ut erga neutram partem partialis sit. Oportet decidere pro iustitia & veritate quin respectus habeatur ad Consanguineos, ad amicos; pauperes & divites; *non confideres personam pauperis; nec honores vultum.* Medit. Pars Aut. S poten-

potentis, julte judica proximo tuo. Lev. 19.
 15. 3um. magna prudentia opus est in con-
 versatione. Auditur Sacerdos, observatur,
 examinatur, totum id, quod agit: præcipue id,
 quod loquitur, igitur parum loqui, &
 multa audire debet; *velox ad audiendum,*
tardus autem ad loquendum. Jacobi 1. 19.
 Magna imprudentia est in Pastore, si absque
 necessitate etiam apud proprios suos domesti-
 cos continuò de defectibus Parochianorum
 suorum loquatur; solent talia malos post se
 effectus trahere; *ori tuo facito ostia, & seras.*
 Eccl. 28. 28. quia aliis etiam narrantur. O-
 portet ad hunc effectum evitare frequentati-
 onem Laicorum, & conviviorum, ubi ple-
 rumque nimis libere loqui solemus. Optan-
 dum foret, ut Sacerdotes alibi non videren-
 tur, nisi ad Altare, in Cathedra, in Confessi-
 onali, & in exercitio bonorum operum; *in*
Sacerdote Christi, dicebat S. Hieronymus,
omnia debent esse vocalia. 4um. oportet
 prudentem esse in cathedra, ut aliud non
 prædicet, seu annuntiet, nisi verbum DEI.
Prædica verbum, & quidem juxta indigenti-
 am, & necessitatem auditorum; vitiis & sce-
 leribus non parcere, bene tamen peccatori-
 bus seu sceleratis; dicere veritatem omnibus
 indiscriminatim. *Qui habet sermonem meum,*
loquatur sermonem meum verè, ait Deus
 Jerem 23 28 *quid paleis ad triticum, di-*
xit Dominus. O si Concionatores solummodò
 Deum

Deum audirent, & non iudicia hominum, quantum majorem fructum afferent? si scitis, tissent in consilio meo, & nota fecissent verba mea populo meo, avertissem utique eos à via sua mala, & à cogitationibus suis pessimis. ibid. v. 22. sum. extremâ prudentiâ opus est in Confessionali, respectu omnis generis hominum & applicare remedia pro differentia morborum animi, quæ sint proportionata. O quot Confessiones malæ fiunt, non solum ex defectu pœnitentium, sed insuper ob imprudentiam Confessariorum! Etiam debet Pastor prudentiam adhibere in omnibus suis actionibus, etiam optimis, & nil magni momenti incipere, nisi petito prius Consilio Sapientum, & in talibus expertorum; *fili, sine consilio nihil facias, & post factum non pœnitebis.* Eccles. 32. 24. Verbo; bonus Clericus & Sacerdos debent habere prudentiam universalem, & generalem, & pro regula omnium verborum, & actuum suorum, hoc principium ex Sacra Scriptura assumere, & amplecti; *cor boni consilij statue tecum.* Eccl. 37. 17. Bone Deus! ubi inveniemus Ministros Ecclesiæ, qui tam vastam possident prudentiam. Ignosce Domine tot defectibus nostris, quos per imprudentiam commisimus. Non solum una vice lapsi sumus, quemadmodum Sacerdotes illi, de quibus in libro Machabæorum, sed pluries, eo quod has regulas prudentiæ non fuerimus secuti: *in illa die ceciderunt*

Sacerdotes in bello, dum volunt fortiter facere, dum sine consilio exeunt in praelium. 1. Machab. 5. 67. Misere nostri Domine, concede nobis, quæsumus virtutem hanc adde nobis necessariam, ut omnia nostra utilia esse possint Ecclesiæ tuæ; da mihi sedium tuarum assidricem sapientiam &c. ut tecum sit, & tecum laboret, ut sciam, quid acceptum sit apud te. Sap. 9. 4. Pro præparatione ad Missam; omnia adhibe media ad acquirendam hanc grandem virtutem, ante omnia autem noli cessare, illam continuò à Deo petere; & in his omnibus deprecare altissimum, ut dirigat in veritate viam tuam. Eccl. 37. 19.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SECUNDA.

Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt Ephes. 5. 16.

CLERICI SEMPER OCCUPATI ESSE
DEBENT, UT FACIANT.

1. Quod DEO. 2. Quod proximo.

3. Quod sibi ipsis debent.

PUNCTUM I. **N**on nisi nimum tempus perdidimus, grande igitur negotium nostrum erit, illud redimere, ad quod nos invitat S. Paulus; verum quomodo illud redimemus, nisi expensis, seu renuntiatione commoditatum, ac voluptatum nostrarum? oportet pretium quoddam expendere ad redimendum tempus adde pretiosum,

osum, id est, oportet ducere vitam occupa-
tam seu laboriosam, id, quod pauci Cleri-
corum satis capiunt, hæc erit hodiernæ me-
ditationis materia. Possunt dicere Cleri-
cis, quod cum homines sint, æquè ad labo-
rem obligati sint, ac cæteri omnes; quod
ut peccatores manducare debeant panem
suum in sudore vultus, quemadmodum om-
nes filii Adam, quod ut Christiani ducere
debeant vitam poenitentem, & mortificatam,
ut pote Discipuli JESU Christi; sed sufficiat
nobis, id eis insinuare, quod sint Clerici, &
ut tales obligati sint ducere vitam occupa-
tam seu laboriosam. Obligatio illorum erga
Deum hoc ab eis requirit. Ministri sunt Ale-
tissimi; debent igitur applicare se ad servi-
endum ipsi cum fervore, qui eos à communi
plebe fidelium distinguat, quique incompati-
bilis sit cum otiositate. Dum Christus Apo-
stolos elegit, qui erant primi Ministri Evan-
gelii ipsius, vocavit eos ad laborem; *ites,
predicate*, dicebat illis, si Apostoli otiosi
mansissent, directè contra intentionem, &
finem Magistri sui fecissent, & contra ex-
pressum ab ipso acceptum mandatum. Suc-
cessimus Apostolis in ministerio illorum, illos
imitari debemus in laboribus eorum, tale
officium, seu statum in nos suscepimus, qui à
Christo ad hoc institutus fuit, ut in eo con-
stitutus laboret; proinde licitum nobis non
est langvescere in otio & desidia; *exhibea-*

inūs nos ut dignos Ministros Dei. 2. Cor. 6.

4. Et quomodo hoc ipsum Apostolus ostendit? per assiduos labores suos. Qui ergo non laborant, nullum signum edunt, ex quo constet, quod sint ministri Christi JESU; imò & contrario totus illorum modus, & ratio agendi ostendit, quod charactere suo abutantur, & proinde obligationi statūs sui non satisfaciunt. Alio in loco, idem S. Paulus semper eidem principio & fundamento insistit; ait, meliori jure se Apostolorum esse, quam eos, qui de hoc titulo cum illo contendebant. Quam autem hujus rei probationem affert hanc, *plus illis laboravi*. Itaque essenziale quoddam vinculum est inter Sacrum Ministerium JESU Christi, & laborem; non est quis Minister JESU Christi, nisi in quantum ministerium suum diligit, suæque obligationi satisfacere studet. *Nomen nos Pastoris*, ait S. Gregorius l. 4. Epist. 15. *non ad quietem, sed ad laborem suscepisse cognoscite, exhibeamus ergo in opere, quod signemur in nomine Sacerdotii prerogativa; si recta consideratione pensemus, sollicitis & bene gerentibus in honorem; negligentibus autem profectò erit in onus. Sicut igitur laborantes, & circa animarum salutem sollicitos, hoc nomen ante Deum aeternam ducit ad gloriam, ita desides ac torpentes urget ad penam. Vult igitur Deus Ministros suos laborare: instituit statum Ecclesiasticum tanquam statum laboriosum; molliter*

post Dom. vigesimam post Pent. 279

molliter in eo vivere velle, invertere est ordinem à Deo statutum, neque solam obligatio nostra erga DEUM laborem à nobis exigit, sed insuper.

PUNCTUM II. Proximo laborem nostrum debemus. Principium est innegabile, neminem statum Ecclesiasticum amplecti debere, nisi ut proximo serviat, *nos autem servemus vestros in Christo JESU*, dicebat S. Paulus, 2. Cor. 4. 5. en veram ideam, quam nobis de statu Ecclesiastico formare debemus! absit, ut nobis imaginemur, quasi idea ista vile reddat ministerium nostrum & abjectum; nil enim nobilius & excellentius, quam servire proximo. Si fratribus nostris servitium quoddam exhibemus, id Christo exhibemus, ipse Christus JESUS vitam suam servitio hominum consecravit; *bene Christo servis*, ait S. Augustinus in Psal. 108 *si servis, quibus Christus servivit*. Hinc est, quod Apostolus dicat, se debitorem esse omnibus, Græcis, barbaris, Sapientibus, & insipientibus. Ministerium Ecclesiasticum obnoxios nos reddit omnibus fratribus nostris; & quid est, quod illis debemus? debemus ipsis sollicitudinem, laborem, tempus nostrum. Totum hoc non amplius nostrum est; bonum est, quod ad ipsos spectat; omnia hæc in bonum illorum impendere debemus, de quo omnes sancti omnino persuasi fuere. S. Augustinus Conf. l. 6. c. 3. loquens de S. Ambrosio dicit; *non*

requarere

quærre ab eo poteram, quod volebam, secludentibus me, ab ejus aure atque ore, catervis hominum, quorum infirmitatibus serviebat. Dum S. Gregorius de suis officiis & negotiis loquitur, l. i. Ep. 30. ait; homo quotidie occupationibus pressus, & respirare non valet. Non igitur quæramus alia exempla ad probandam & stabiliendam hanc veritatem, siquidem omnes Sancti Sacerdotes viri erant actibus charitatis, & salutis proximorum, prius devoti, & consecrati. Comparemus modo vitam activam Virorum Apostolicorum cum vita Clericorum prorsus mundanorum, quorum tota hæc est occupatio, ut nihil prorsus faciant; ut nonnisi deambulationibus in foro publico vacent, ludant, conversationibus intersint, inutiles visitationes peragant &c. suntne hi tales Sacerdotes? sæpè possident redditus notabiles, & nullum pro iis Ecclesiæ exhibent servitium; dum interim zelosi Clerici, qui alium thesaurum non habent, nisi paupertatem JESU Christi, sine intermissione laborant, ut signa ei exhibeant charitatis suæ, quæ erga ipsum, & membra illius ardent. Videbis ejusmodi indignos ministros onustos quasi, & obrutos magnis redditibus Ecclesiasticis, eosdemque nonnisi in usus profanos impendere, & expendere, quin unquam functionem aliquam Ecclesiasticam peragant. Quid? anne ergo redditus ejusmodi Ecclesiastici illis ideo dantur, ut vanitati eorum satisfiat,

post Dom. vigesimam post Pent. 281

ut luxui serviat; ut molliter & enerviter vivere possint? reflecte te parumper super hoc! &

PUNCTUM III. Considera, obligatum te esse ducere vitam occupatam, si vel te ipsum solum attenderes, quia denique laborare debes ad tuam propriam satisfactionem, tibi ipsi invigilare; evitare peccandi occasiones, & pericula, quæ in mundo dantur, ne quis ab aliis corrumpatur, & pervertatur. Quomodo autem ad hæc omnia te applicabis, si otiosus semper maneat? quid? an ergo otium; à quo tot Laici damnantur, Clericos salvabit? an non & ipsi quemadmodum & omnes alii, etiam habent carnem rebellem, quam domare, & passiones, quas reprimere debeant? an non & de ipsis, quemadmodum de reliquis, verum est dicere? *multam malitiam docuit otiositas*, Eccles. 33. 29. ita est, nimis quam verum est, Clericum desidem & socordem in prædam cedere diabolo, & omni generi vitiorum, quæ ipsum inimicum Ecclesiæ, scandalum populi, dedecus Cleri, & horrorem omnium eorum faciunt, quibus excessus illius innotescunt. En abyssum, in quam quis labitur, si labor non ametur! oportet igitur recursum habere ad hoc remedium, si nosmetipsos defendere volumus contra inimicos salutis nostræ & firmi persistere in tot tentationibus, quibus in hac vita expositi sumus; nil sanè utilius, & nobis proficuum

ma-

magis, quam sequi hoc consilium S. Hieronymi Epist. 4. plenum sapientiâ cuidam, nomine Rustico datum; *fac semper aliquid operis, ut te diabolus inveniat occupatum.* Resolve te adhuc hodie ad ducendam ejusmodi vitam occupatam. Occupationes consuetiores, & magis ordinariæ Clericorum, sunt oratio, studium, instructio, administratio Sacramentorum; & alia auxilia proximo impendenda. Applica te hujusmodi actionibus, novo & majori fervore, sequendo consilium istud S. Pauli Timotheo datum: *attende lectioni, exhortationi, & doctrinæ,* 1. Tim. 4. 13. Si nondum in statu sis, ut Ecclesiæ servire possis, labora, ut cap. x & aptus evadas ad illi tuo tempore serviendum, quamdiu fortè in quodam Seminario, aut Convictu es, congrega tibi thesaurum pietatis, & devotionis quam deinde effundere valeas super populum tibi commitendum. Pro Communionem vel Missa; repræsenta tibi ipsi vitam laboriosam JESU Christi, & Apostolorum ejus, concipe ardens desiderium illos imitandi; *inspice, & fac secundum exemplar,* Exod. 25. O Bone DEUS, qui nos hortaris per Apostolum tuum, ut laboremus tanquam boni milites Christi JESU: concede quæsumus nobis gratiam esse fugiendi otiositatem, pestem sanè mortiferam vitæ Clericalis, ducendi vitam semper occupatam, & ante omnia, ut exequi studeamus functiones ministerii nostri, ad quod

post Dom. vigesimam post Pent. 283

nos vocare dignatus es, semper parati, & prompti eundi & laborandi ubique, ac omni tempore, quo nos tua divina providentia vocare dignabitur. *Calceati pedes in præparatione Evangelii pacis*, Ephes. 6. 15.

* * * * *

FERIA TERTIA.

Nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Dei. Ephes. 5. 17.

DE PRÆVENTIONE SEU PRÆOCCUPATIONE.

1. Quam magnâ mala causet.

2. Media contra illam.

PUNCTUM I. **P**ERgit S. Paulus nobis dare consilia prudentiæ;

Pergamus etiam & nos in fructu ex iis capiendo, siquidem in hac prudentia Sanctorum consistit; *scientia Sanctorum prudentia*. Requirit virtus ista, ut omnia examinentur. *Nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Dei*, ait Apostolus Prov. 9. 10. in quo sanè plurimi Clerici errant, qui neque examinare, neque altius rimari volunt res, sed de iis ita judicare, prout ipsis placet, jam præventi, seu præoccupati, id quod ansam nobis præbet hic indagandi mala illa, quæ ex talibus præjudiciis oriri solent. Præoccupatio impedit cognitionem veritatis, & administrationem justitiæ; si jam præoccupatus es contra aliquem, nunquam credes bonum de illo, quod fecit, bene autem mala, quæ

non fecit, sicut & viceversa; præoccupatus in bonum, nunquam credes mala, quæ fecit; bona autem credes, quæ non fecit, clarum est, talem ita dispositum, non posse cognoscere veritatem, neque administrare proximo iustitiam; nec minus clarum est, talia præiudicia funestas post se trahere sequelas; non est necesse citare hic aliud exemplum, quam ipsius JESU Christi, qui semper fuit, & erit magna & grandis consolatio Sacerdotum, qui injustas persecutiones patiuntur. Vide quomodo, & quam indignè habitus fuerit à personis plurimum æstimatis inter Judæos, tam ob pietatem, tam ob scientiam illorum. Scribæ & Pharisei erant de horum numero, noluerunt hi credere miracula Salvatoris, & bona, quæ fecit; imò potius omnia mala, quæ non fecit, de illo crediderunt, adeò ut enormia etiam crimina ei affinxerint. O horrenda præventio, & præoccupatio! videamus probationem ex Evangelio. Si cum admiratione explicat veritates Legis & Prophetarum dicunt; *quomodo iste litteras scit, cum non didicerit?* Joan. 7. 15. si suas prærogativas manifestat, non possunt hoc credere & respondent; *nonne à Nazareth potest esse aliquid boni?* si in prædicatione sua corda auditorum, quasi fascinat, invidia ipsorum non permittit eis talia audire, sed potius occasionem illa perdendi quarunt; si miracula patrat, ista vel negant, vel dicunt fieri in nomine Beelze-

Beelzebub; vel satagunt talia in oblivionem trahere, adeò ut ex hac ipsa causa Lazarum, quem suscitaverat, occidere voluerunt. *Viso Lazaro resuscitato*, ait S. Augustinus tr. 50. in Joan. sub finem, *quia tantum miraculum Domini tanta erat evidentia diffamatum, tanta manifestatione declaratum, ut non possent vel occultare, quod factum est, vel negare; quid invenerunt? videte, cogitaverunt autem Principes Sacerdotum, ut & Lazarum interficerent. O stulta cogitatio, & caeca sensitia! Dominus Christus, qui suscitare potuit mortuum, non posset occisum? non solum non crediderunt scribæ & Pharisæi bona, quæ fecerat JESUS, sed mala de illo crediderunt, quæ non fecerat, denigrabant illum tanquam peccatorem, violatorem Legis, destructorem Templi, inimicum Cæsaris, seditiosum ac perturbatorem publicæ pacis ac quietis; Samaritanum, demoniacum, stultum, furiosum, seductorem, voracem, vino deditum, amicum publicanorum & peccatorum; usurpatorem regis potestatis, blasphemum, magum; imò principem magorum, qui dæmones in nomine principis dæmoniorum ejiceret. Possitne horribilius quid dici? JESUM, qui erat ipsa sanctitas, & alios omnes sanctos facit, accusare de talibus criminibus, & quidem à talibus, qui pro piis, imò sanctis habebantur; quid terribilius! en excessus, ad quos deveniunt preoccupati! quod*

Scria

Scribæ & Pharisæi fecerunt contra JESUM, qui præoccupati contra illum erant, plures adhuc hodie faciunt respectu, & contra fide-
liores & zelosiores ipsius ministros, contra quos jam semel præventi & præoccupati sunt. Detestare errorem adeò periculosum, &

PUNCTUM II. Considera, quænam sint media, huic præventioni, seu præoccupationi resistendi? primum est, prorsus à se abdicare ejusmodi præjudicia. Spiritus præoccupatus non est in statu cognoscendi veritatem. *Ego autem, si veritatem dico, non creditis mihi*, dicebat JESUS Judæis Joan. 8. 45. Pro eo, ut proprio sensui nostro, vel incertis relationibus hominum inhæreamus melius fieret, prout hic S. Paulus ait, si studeremus cognoscere in omnibus, quæ nam sit voluntas Dei, *intelligentes, quæ sit voluntas Dei*. Voluntas Dei non est, ut cogitemus malum, aut temere judicemus de proximo nostro, sed ut quilibet mensuram illam observet erga alios quâ erga nosmetipsos utimur id quod efficeret, ut valdè cauti & circumspecti essemus in verbis nostris, in cogitationibus nostris, in nostris judiciis, ad hoc semper nos reflectendo, Judicem nos habere in Cælo, qui omnia nostra examinat. Consilium hoc est Sapientis. Ecclesiastis 5. 1 *Deus enim in Cælo, & tu super terram; idcirco sint pauci sermones tui*. 2dum est, ut semper audiat accu-
satus,

satus, & locus illi concedatur se justificandi, si possit; nunquam pœnitebit hoc fecisse, quod Dei Filius nobis in Evangelio dixit: *nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate.* Joan. 7. 24. Quid est secundum justitiam judicare? est examinare negotium, seu causam, & utramque partem audire, hoc requirit justitia, *qui inaudita parte judicat, nihil judicat.* Quare putas S. Scripturam annotasse, quod, licet peccata Sodomæ & Gomorrhæ tam enormia fuerint, ut clamore eorum usque ad Cælum pervenerit, Deus nihilominus dixerit: *descendam, & videbo, utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverint, an non est ita, ut sciam.* An fortè necesse fuit, Deum mittere Angelos, ut certus fieret de infamibus excessibus horum publicorum peccatorum? minimè, sed docere nos voluit, quod instrui prius nos patiamur antequam ullum unquam condemnemus. Seriam & prudentem annotationem fecit Theodoretus hist. l. 1. c. 28. supra id, quod Constantinus Imperator seduci se passus sit à quinque Episcopis aulæ suæ, contra Athanasium, quem in exilium misit. Errorem hunc suum correxit Imperator in lectulo suo mortui mandato, ut Athanasius à suo exilio revocaretur, & in Episcopatum suum restitueretur. Princeps iste, ait hic Historicus, quamcunque magnus fuerit, ostendit per hoc, quod ii, qui aliis præsunt, semper unam aurem aper-

apertam reservare debeant accusato. Etiam ipsi gentiles in hoc principio conveniunt, *non est consuetudo Romanis*, ait Festus in Actis Apostolorum cap. 25. 16. loquens de S. Paulo, *damnare aliquem hominem, priusquam is, qui accusatur, præsentes habeat accusatores, locumque defendendi accipiat, ad abluenda crimina*. En verba, quæ ruborem exprimere deberent Christianis & Clericis, qui ex præcisa apparentia & conjecturis frivolis, modum agendi fratrum suorum damnant, & temerariè judicant de intentionibus & dispositionibus cordis internis. Pro Missa, antequam ad Altare accedas, examina te sedulo super hoc errore, & defectu adeò contrario sanctæ illi dispositioni, qua cum accedere deberes ad JESUM Christum; expende tecum, & trutina parumper calumnias, detractiones, perturbationes, & injustitias, quarum causa extitit præventiæ & præoccupatio tua in judicando proximum tuum. Pete veniam à Deo; & stude hos defectus reparare, memor pulcherrimorum verborum istorum: *cum judicaveris; te ipsum sine adulatione, judica & proximum tuum cum dilectione, quod videris, judica, quod non vides, Deo dimitte*. S. Aug. serm. 49. de verb. Micheæ 6. n 5.

* * * * *

FERIA QUARTA.

Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria; sed implemini Spiritu Sancto. Ephes. 5. 18.
DE

DE EBRIETATE

1. Quam indignum sit clerico hoc vitium.

2. Quos excessus post se trahat.

PUNCTUM I. **V**itium ebrietatis res est

tam turpis & infamis,

ut videatur clericos nequidem capaces esse in illud incidendi, esseque quasi injuriosum illis, si quis eos exhortari vellet, ad fugam hujus vitii, quod non nisi hominum vilissimorum sit, & talium, qui absque ullo honore vivunt, & omni generi sordium profuturi, ac quibusvis rebus indignis dediti sunt, si experientia contrarium nos non doceret, dari nempe non nisi quam plurimos, qui sui ipsorum adeo obliviscuntur, ut ad talem excessum devenire non erubescant, id quod non nisi cum lacrymis dici potest; *nunc autem & flens dico*, Philip. 3. 18. Bone Deus! qui fieri potest, ut ministri Jesu Christi Nazarei novæ legis, Christi, seu uncti Domini, qui eos judices, exemplaria, mediatores, & ut ita dicam, quasi deos ceterorum hominum constituit, adeo obliviscantur sanctitatem, & sublimem characterem statûs sui, atque ad tales excessus deveniant? *quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum*. v. 19. Audiant tales clerici idipsum, quod fortè ipsimet aliis prædicarunt, nempe maledictiones illas terribiles, quas contra tales vino & ebrietati deditos Spiritus S. pronuntiat, Is. 5. v. 11. 22. *Medit. Pars aug.*

Vae qui potentes estis ad bibendum vinum &
vir fortes ad miscendam ebrietatem *Vae*
 vobis, qui consurgitis mane ad ebrietatem se-
 randam, & potandum usque ad vesperam,
 ut vino astuetis; & opus Domini non respici-
 tis; speculatores caci, canes impudentissimi,
 nescierunt saturitatem Venite sumamus
 vinum, & impleamur ebrietate, & erit sicut
 hodie. sic & cras, & multo amplius, Isai. 56.
 11 & 12. Invitat vos Dominus Deus exer-
 cituum ad lacrymas, ad suspiria, ad preces,
 ad jejunia, ut iram illius peccatis populi ac-
 censam mitigetis; & ecce gaudium & latitia;
 occidere vitulos, & jugulare arietes, comedere
 carnes, & bibere vinum. Comedamus, & bi-
 bamus, cras enim moriemur. Hinc in furo-
 re suo dicit Dominus Deus exercituum, si
 dimittatur iniquitas hac vobis, donec mori-
 amini, Is. 22. 12. O quam terribiles sunt
 haec minae! fac desuper seriam reflexionem!
 ô quam deplorandus est clericus, sacerdos,
 vel pastor, qui vino deditus est! monstrum est
 in sua parochia, indignus suo ministerio, in
 capax exercendi functiones suas; nauclerus
 est dormiens in navi in medio maris, deberet
 esse oculus, & nil videt; deberet esse anima,
 & nullum habet motum; vigilare deberet su-
 per alios, & ad aliud non servit, nisi ut alios
 errare faciat, prout ipse Deus eum, qui ejus-
 modi est, descripsit; & erit sicut dormiens in
 medio mari, & quasi sopitus gubernator
 amisso clavo, Prov. 23. 34.

post Dom. vigesimam post Pent. 291

O statum planè deplorabilem, & sanguineis lacrymis dignum! commiseratione magna dignus populus sub tali pastore constitutus, si tamen vel hoc ipso etiam nomine dignus est! verùm ut adhuc maiorem de hoc vitio horrorem concipias;

PUNCTUM II. Considera, ad quos excessus deveniat homo deditus vino. En. aliquot, quos Spiritus S. Prov. 23. 29. nobis indicat; *cui vae? cuius patrì vae? cui rixa? cui fovea? cui sine causa vulnera? cui suffuso oculorum? nonne his, qui commorantur in vino, & student calicibus epotandis.* Si quis non semper in hos excessus cadat, saltem proxime ad illos accedit. Clericus vino deditus, est injuriosus, violentus, superbus, non curat, si ei obligationes suæ remonstrentur, neque remorsus propriæ suæ conscientiae attendit; obliviscitur mala, quæ fecit, neque cognoscit præsentia, quæ actu facit, nec prævidet mala sibi imminentia. Estne talis pastor? quæso, quam fiduciam in tali ponant parochiani! qualem consolationem, qualem ædificationem ab ipso sperent? qualem benedictionem, qualem unctionem habere possunt verba illius? quid dico unctionem? non est capax, ut quidquam rationi consonum dicat, benè autem è contrario, ut in quolibet excessus labatur, in verba dissoluta, in juramenta, in actiones scandalosas, in infinita absurda. Quomodo reprehendet

eos in populo, qui huic dediti sunt, prode
 ratione ministerii seu officii sui obligatur, si
 ipse iis tale exemplum seu scandalum præbet?
 quomodo solabitur miseria pauperum, qui
 fame moriuntur, dum interim ipse, qui eorum
 pater esse, & eos nutrire deberet, redditus
 suos modo tam peccaminoso & infami pro-
 dicit, nullaque commiseratione populi sui
 tangitur? *bibentes vinum in phialis, nihil pa-*
tiebantur super contritione Joseph, Amos 6. 6.
 Verum maneamus solummodo in vitio impu-
 dicitæ, quod S. Paulus ebrietati attribuit,
in quo est luxuria, Ja quod Salomon ante
 illum Prov: 20. 1. dixit *luxuriosa res vinum.*
 Si per se satius difficile est, reprimere recal-
 citrantem carnem, si etiam castigatur, mor-
 tificatur, ac in servitutem redigitur; si
 quis jejumat, & exactè observat omnes tem-
 perantiæ regulas; quid fiet in eo, qui huic
 igni alimenta præbet? si oleum infundat? ô
 quam verissima sunt verba S. Hieronymi E-
 pist: ad Ocean. 83. *venter merô astuans,*
citò despumat in libidinem. Prætere
 conservationem castitatis, & tamen multum vi-
 ni bibere, idem est, ac prætere, impedire
 effectum, cujus causa conservatur; tentare
 Deum est hoc, & illudere illi; *nunquam ergo*
ebrium castum putabo, ait S. Hieronymus
 in c. 1. ad Titum. dicat quisunque quod
 velit; quantum ad me, concludit hic S. P.
 possum testari ab experientia propria consci-

entia, abstinenciam mihi semper fuisse sum-
mè utilem; quòdque nunquam limites quo
ad hoc transgressus fuerim, quin me poenitue-
rit. Fugiamus itaque ebrietatem, & extre-
num horrorem, erga vitium hoc adeò infam-
ie, concipiamus, quod aditum aperit vitio
luxuriæ, quòdque & corpus & animam for-
didat nostram, & polluit; utamur vino non
aliter, nisi ad necessitatem juxta consilium
Pauli Timotheo datum; *modico vino utere;*
super quo S. Bernardus in Cant. serm 30.
n. 12. hanc facit reflexionem, *si tibi au-*
thoritas Apostoli placet de bibendo vino (mo-
dico) quod ille adjunxit, non pratermittas.
Pro Missa considera, dari sanctum quemdam
modum se inebriandi, qui nobis interdictus
haud est, imò ad quam ebrietatem è contra-
rio nos hortatur S. Paulus per verba se-
quentia textûs, quem hic explicamus, *sed*
implemini Spiritu S. inebriemus nos vino
hoc novo, seu musto, quo pleni erant Apostoli
in die Pentecostes; *lati bibamus sobriam e-*
brietatem Spiritus. Inebriemus nos san-
guine JESU Christi ad altare; sponsus ani-
marum nostrarum ad hoc ipsum invitat nos
ipsemet; *comedite amici, & bibite, & ine-*
briamini charissimi. Cant. 5. 1. ah faciat
vinum hoc cœleste nos oblivisci vinum ter-
restre! ebrietatèmq; ab intemperantia pro-
venientem, quæ debiles & titubantes nos
facit, ebrietas verò Spiritûs S. confortat nos,

& in Christo radicatos conservat; *vino enim, qui inebriatur, vacillat & titubat, spiritus, qui inebriatur, in Christo est.* S. Ambros. de Cain & Abel 1. 1. c. 5. O felix ebrietas! exclamat S. Ambrosius; *hac ergo ebrietate corpus non titubat, sed resurgit; animus non confunditur, sed consecratur.* idem in Ps. 118. sem. 115. Dignos nos reddamus hac sancta ebrietate, accedendo ad S. altare cum devotione omnino purâ, ut post acceptam S. Communionem dicere possimus ad Christum JESUM, pro gratiarum actione: *visitasti terram, & inebriasti eam; multiplicasti locupletare eam.* Ps. 64. 2.

* * * * *

FERIA QUINTA.

Loquentes vobismetipsis in psalmis & hymnis, & canticis spiritualibus; cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino. Ephes. 5. 19.

DE RECITATIONE BREVIARII.

1. Fieri debet cum reverentia. 2. Attentione.
3. Et devotione.

PUNCTUM I. **I**locutus sum die Mercur. Septim. 5. post Epiph. de cantu ecclesiastico ex occasione verborum istorum S. Pauli. Hodie meditationem instituemus circa materiam, quæ haud minoris momenti est pro clericis; nempe de modo perolvendi divinum officium, seu

feu recitandi brevium, prima dispositio, quam ecclesia pro recitatione Breviarii requirit, & præscribit, est, ut fiat reverenter, seu dignè. Excellentia divini officii exigit à nobis hoc. imo officium istud divinum preces continet publicas, quas nomine totius ecclesie persolvimus; quæ videns filios suos nimis occupatos rebus ac negotiis temporalibus, nos delegavit, & deputavit ad offerendas Deo preces purissimas, & valdè frequentes, quæ sint instar tributi laudis, & incensum quoddam divinæ ipsius majestati oblatum. Quâ igitur reverentiâ fungi nos oportet hac nobis imposita commissione? 2do. constat officium hoc magna ex parte ex verbis S. Scripturæ. Selectum fuit ex illa, quod in libris sanctis affectuosissimum est, tum quantum ad clericos, tum quo ad diversas solennitates, quæ in Ecclesia celebrantur, ut sic pietas & devotio nostra nutriatur. Recitamus in illo psalmos & hymnos, qui nobis in memoriam revocant misericordias Domini. Habemus ibi in compendio incomparabiles actus sanctorum, à quibus excitemur ad illorum imitationem. Legimus homilias SS. PP. ex quibus sollicitudinem & curam illorum colligimus, quam habuere in instruendo populo ipsis commisso. En pretiosas margaritas, quas Ecclesia collegit ad componendum hoc divinum officium; quæ satis indicant, quàm sint obligati clerici, illud recitandi cum

cum omni respectu & reverentia. Et tamen pauci sunt ex iis, qui Breviarium recitant, qui hanc tam sanctam functionem reverenter obeunt. Vide teipsum, qualis fuerit tu in hoc puncto modestia? elegistine loca ab hominibus remota, & orationi congrua? observastine situm corporis decentem? genuflexus, vel stans? tectus vel detectus, flestendo genua, aliasque ceremonias in recitatione Breviarii præscriptas observando? an non illud recitasti festinanter, deproperanter; omnia simul & semel, ut eo citius te expedires, quin alligatum te esse volueris horis ab ecclesia præscriptis? ô quàm timendum est, ne non pluries in ejusmodi deliqueris; quia verò non sufficit, observare solummodo exteriorem quamdam modestiam & reverentiam, ut benè persolvatur, & recitetur Breviarium;

PUNCTUM II. Considera, debere etiam adesse *attentionem*. *Attente* ait S. Hieronymus explicans hæc verba Apostoli; *cantantes & psallentes in cordibus vestris*. Ait ministros ecclesiæ ex verbis istis discere debere, quòd plus corde, quàm ore cantandum sit eò, quòd sola vox penetrare non possit usque ad thronum Dei, si per affectus & desideria illuc usque non portetur. Oportet, ait Cassianus, collat. 23. c. 7. intus cogitare quòd foris recitatur Si attentio necessaria est, in oratione solummodo libera &

voluntaria, multò magis necessaria est ad orationem præceptam, & ad quam obligaris. Quomodo putas Deum favorabilem futurum, & exauditurum eos, qui seipsos non intelligunt? vel quod Ecclesia, quæ alia ex causa non præscribit recitationem officii divini ministris suis, nisi ut homagium præstent Deo, contenta sit tali modo recitationis, qui Deum magis offendat, quàm honoret? an non dicere quis possit cum S. Chrysostomo in Math. hom. 15. de taliter orantibus; *qui Deum orat, & peccat, non Deum rogat, sed deludit?* an non de tali oratione publica intelligere oportet id ipsum, quod S. Cyprianus tract. de orat. Dominica scripsit? *quando flamus ad orationem, vigilare, & incumbere ad preces toto corde debemus; cogitatio omnis carnalis, & secularis abscedat; nec quidquam tunc animus, quàm id solum cogitet, quod precatur.* Addamus cum hoc S. P. quòd cor nostrum hoc tempore apertum esse non debeat, nisi soli Deo? *claudatur contra adversarium peccus, & soli Deo pateat.* Igitur non levis aliqua negligentia vel socordia venialis est, si quis voluntariè se abripi patiatur à cogitationibus vanis & inutilibus, quando Breviarium recitatur, totamque hanc suam obligationem restringere velle, ad puram recitationem vocalem, quod etiam pstracus peragere posset, si ad hoc instrueretur. An non de talibus Clericis Breviarium suum ità

recitantibus dici possit, similes eos cherubinibus in tabernaculo depictis, manus quidem conjunctas & elevatas habentibus, nil tamen orantibus? *dabit cor suum in similitudinem pictura* Eccles. 38. 28. Sit, quòd tales v. g. ad chorum afferant reverentiam aliquam, & magnam modestiam, quo ad externam apparentiam, adeò ut quasi angeli esse videri possint, si tamen simul toto hoc tempore aliud in mente non revolvant, nisi quòd à laude Dei, quam decantant, longè alienum sit, tunc oratio ipsorum non nisi depicta oratio est, per quam nec Deo, nec Ecclesiæ satisfaciunt. Non satis etiam est juxta S. Bernardum, repellere à se cogitationes inutiles; sed nec illæ admitti debent, quibus se alio tempore occupare utiliter quis posset, *nihil aliud*, dicebat ad suos religiosos, serm. 47. in cant. *dum psallitis, quàm quòd psallitis, cogitatè*. Sit, quòd quis majori devotione afficiatur, alia cogitando; melius est talia in aliud tempus differre, & aliud non meditari, quàm ea, ad quæ verba, quæ recitantur occasionem & ansam præbent. *Si orat psalmos, orate; si gemit, gemite; si gratulatur, gaudete; si sperat, speratè; & si timet, timete*; en regulam, quam S. Aug. in Ps. 30, conc. 3. dat, quæ nos ducit ad

PUNCTUM III. Docetque, recitari debere Breviarium non solum *reverenter*, & *attentè*, sed etiam *devotè*. Quartum concio

post Dom. vigesimam post Pent. 299

cilium Lateranense sub Innoc III anno 1215.
can. 17 ita habet: *districte precipientes, ut
divinum officium, nocturnum pariter & di-
urnum, quantum eis dederit Deus, studiosè
celebrent, pariter & devotè.* Concilium
Aquilgranense, Trevirense, Mediolanense,
& alia plura id ipsam commendant, concilium
autem Basiliense hanc conditionem
fess. 2. c. qualiter horæ canon. dicendæ sint
extra chorum, pro tam essentiali supponit,
ut iis, qui privatim recitant Breviarium,
hoc præscribat; *tali in loco recitent, unde
à devotione non retrahantur.* Si à me petas,
in quo consistat hæc devotio? respondendo
paucis; consistere in conformitate amorosa
internorum nostrorum affectuum cum iis, qui
in hymnis vel psalmis continentur, & expri-
muntur, adeò, ut si propheta regius mira-
bilia Dei, ejusque potentiam & sapientiam
admiratur, etiam affectus admirationis in
nobis excitentur; si à Deo petit auxilium,
hoc ipsum etiam nos imploremus pro nobis,
& pro fidelibus; si affectus compunctionis
in consideratione peccatorum suorum expri-
mat, etiam nos pariter affici debemus; si
Deo gratias agi pro beneficiis acceptis, etiam
nos gratias agere oportet. Sed ut hos si-
milèsq; affectus in nobis sentiamus, & ex-
liciamus, debet in corde nostro ignis divi-
ni amoris ardere; quia, ut S. Ait in Ps 85.
desinis laudare, si desinis amare. Parum

cu-

curat & attendit Deus laudem illam, quæ ei datur, si non procedat à magna æstimatione, quam quis de ipsius suprema majestate habet, & ex ardenti desiderio ipsi placendi, debitumque ipsi homagium præstandi *Fratres*, pergit idem S. Aug. *non tantum ad sonum attendite, cum laudatis, sed totum Deum, toti laudate; cantet vox; cantet vita; cantent facta.* O si vel parum quid de ista devotione haberemus; haud foret necessarium, ut dicatur nobis, ne præcipitanter recitemus Breviarium; ut omnia verba distinctè proferamus, ut rubricas intelligere studeamus, aliasque præscriptas cæremonias observemus; ipsi enim à nobismetipsis ex corde & optima voluntate totum hoc exactè præstaremus. Pro præparatione ad Missam roga Deum, ut ignoscat & dimittat tibi defectus tuos in recitatione Breviarii commissos. Propone, quod ad minus semel in septimana desuper examen instituire velis; esto deinceps exactior in hoc tuo penso persolvendo. O Domine, qui nos constituisti, ut tibi nomine populi tui fidelis, offeramus preces & laudes tua infinita majestate dignas, benedic, quæso, resolutioni meæ, quam cepi, majori cum devotione deinceps satisfaciendi huic meæ obligationi; concede mihi, & reple me Spiritu adorationis Jesu Christi Filii tui, ut ipse in nobis oret & nos tibi in ipso, & per ipsum, homagium nostrum tibi debitum exhibeamus; *ut in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum. 1. Petr. 4. 11.*

Erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur Capharnaum; hic cum audisset quia Jesus advenisset à Judæa in Galilaam, abiit ad eum & rogabat eum, ut descenderet, & sanaret filium ejus; incipiebat enim mori.

Joan. 4. 46.

DE BONO USU MORBORUM.

1. Oportet eos acceptare à Deo cum submissione.
2. Et dolores illorum perferre in spiritu penitentiæ.

PUNCTUM I.

ADoremus admirabilem modum agendi divinæ providentiæ, quæ volens regulum hunc pertrahere ad fidem, morbum immisit filio ejus, ut sic recurrere deberet ad Christum Jesum. Fortè nunquam Ecclesiā verā ingressus fuisset, si hanc adeò favorabilem occasionem, adeundi hunc divinum medicum, sibi elabi passus non fuisset! ô quàm utiles sunt morbi, & infirmitates iis, qui illis benè uti sciunt; addiscamus hodie bonum hunc usum. Ante omnia debemus hujusmodi infirmitates seu morbos recipere de manu Dei, in spiritu submissionis ad illius sanctissimam voluntatem. Primus gradus fidei nostræ, quam in ejusmodi occasione exercere debemus, est ut justitiam DEI honoremus & veneremur in omni malo, quod patimur, agnoscendo humiliter, talia nos esse promeritos; *mérito hæc patimur*, Gen. 42.

Di

Dicamus cum S. Job. *si bona suscepimus de manu Dei, malè quare non suscipiamus?* Job. 2. 10. en! quomodo vir iste patientiæ non nisi manum DEI respiciat; en! quomodo seipsum animet ad patientiam, ex consideratione hujus primariæ causæ, quam nunquam cum fide respicimus, quin ab eadem confortemur. Non incusat, neque conque-
ritur contra fures, qui greges suos sibi abegerunt; neque contra ventos, quòd domum dejecerint; neque contra crudelem linguam propriæ suæ uxoris; solum Deum respicit, & considerat, qui talia permisit, cujus ordinationi cum omnigena resignatione se submittit. *Manus Domini tetigit me.* A tua, o Domine manu, percussus sum; potentissimum brachium tuum est, quòd me gravari sentio, sub quo me omni modo humilio. En qualiter affecti esse debemus, si Deus morbum aliquem nobis immittat, vel afflictionem quamdam. Ministri Domini; qui tales veritates aliis prædicatis; memores estote ipsimet illorum quando morbus, vel infirmitas aliqua impediunt vos ab exercitio functionum vestrarum! nolite vos ipsos turbare, vel inquietare; sed elevate cogitatum vestrum usque ad Deum, ad exemplum divini magistri vestri. Quando Dei Filius, in horto olivarum, sibi ipsi dolores, & opprobria passionis instantis representavit; obruebatur vehementi apprehensione, & horrore, non poterat absque terrore aspi-

Post Dom: vigesimam post Pent: 303

aspicere spectaculum adeò horrendum. Verum considerans deinde, Patrem suum coelestem esse, à quo calix iste passionis propinaretur ad bibendum, quamcunque amarus fuerit, dulcis tamen ipsi videbatur, acceptavit illum cum gaudio, quando manum illius vidit, à qua offerebatur; cum indignatione rejecit à se, qui eum à morte hac tam crudeli perferenda avertere volebant; *calicem quem dedit mihi Pater, non vis, ut bibam illum?* Joan. 18. 11. ità & nos agere debemus in infirmitatibus nostris, qui eas nobis immittit, causa nobis esse debet, ut cum submissione eas acceptemus. *Non est malum, quod tam bonum habet authorem* S. Ambr. 1. de bono mortis. Igitur dicamus ad imitationem Jesu Christi, ita Domine! tu es, qui mihi sanitatem concessisti, quàm tam malè usus sum; tu es, qui hanc infirmitatem mihi immittis ad meam correctionem, vel ad excitandum fervorem meum in tuo servitio, ah noli permittere, ut tam favorabili occasione abutar, & pro eo, ut te placeam, de novo contra me te irriter, per resistantiam & impatientiam meam; *ita Pater, quoniam sic placitum fuit ante te.* Math. 11. 26. Ità est, submitto me omninò castigationi tuæ; *ego in flagella paratus sum.* Ps. 37. 18. Sum omninò contentus, quia taliter me abstrahere vis ab amore creaturarum, purificare affectiones meas, & ad talem me sta-

tum reducere, ut frui non possim deliciis huius mundi, & dulcedine vitæ istius. *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei.* Mich. 7. 9. Hæc est prima dispositio ad fructum capiendum ex morbis; oportet eos acceptare cum submissione ad voluntatem divinam. Veniamus nunc etiam ad 2dam, nempe ad tolerantiam dolorum in spiritu pœnitentiæ.

PUNCTUM II. Morbi æquæ ac mors pœna sunt peccati; possunt tamen evadere in remedium pro illo, si in spiritu pœnitentiæ perferantur; hinc vult S. Gregorius M. inter alia documenta, & consilia ægrotis danda, etiam hoc unum esse debere; *admonendū sunt ægri, ut considerent, quanti sit momenti molestia corporalis, quæ & admissa peccata diluit, & ea, quæ addmitti poterant, cōpescit.* pastor p. 3. admon. 13. Moneri debent ægroti, ut considerent, quam proficuum eis sit, quòd corpus ipsorum sit afflictum, quòd afflictio hæc serviat ad illos à peccatis eorum purificandos, quæ commisere, & ad non committenda, quæ potuissent committere. S. Chrysostomus hom. 24. in Math. ait: *omnis adversitas, quæ nos tribulat in hoc mundo, baptismus est ignis, & magnā quidem semel baptisamur; in ignē autem hoc pene dum vivimus.* Ut mentem S. huius Doctoris comprehendas, notare oportet, habere nos in hac vita tria tribunalia, ubi pœnæ illæ præscribuntur, quibus ad expiationem cri-

minum nostrorum uti possumus; tribunal confessionis, ubi DEUS per os ministrorum suorum penitentias peccatis nostris debitas imponit; tribunal conscientiae, ubi nobis inspirat, ut per nostrum zelum suppleamus insufficientiam poenarum; quas Confessarius nobis imposuit, quæque plerumque valde leves esse solent; tribunal iustitiæ Divinæ, qui videns repugnantiam nostram ad satisfaciendum, modo peccatis nostris proportionato, nobis immittit afflictiones, cruces, morbos, ut sic simul illa puniat, & expiet, si talia perferamus, prout oportet. Tanta est, ait Concil. Trident. Sess. 14: c. 9. Divinæ magnificentiae bonitas, ut non solum panis sponte à nobis, pro vindicando peccata susceptis, sed etiam, quod maximum amoris argumentum est, temporalibus flagellis à Deo infligis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum satisfacere valeamus. Conformemus nos tantæ huic Dei in nos bonitati, si nos ipsos quasi obliti simus durante sanitate, curemus saltem in infirmitate, nos ipsos convertere, & taliter nos geramus, ut verificetur in & de nobis; Domine, in angustia requisierunt me. Isa. 26. 16. Recurrant prius ad medicum animarum, antequam medicos corporis advocemus, prout Ecclesia mandat, districte precipimus medicis corporum. ut cum eos ad infirmos vocari contigerit, ipsi ante omnia moneant, & inducant, quod medicos Aedit. Pars Autum. V adven

advocent animarum. Concil. Later. sub Innoc. III. c. 22. & si ad statum gratiæ nos reduxerimus, offeramus nos tanquam viſtimas DEO, ad quidlibet perferendum, certò de hoc perſuaſi, hominem quantumcunque juſtam, neceſſe tamen habere purficari à pluribus adhuc defectibus in camino tribulationis. *In igne probatur aurum, & argentum, & homines receptibiles in camino humiliationis.* Ecclef. 2. 5. Dicamus cum S. Aug. Domine, longè plura promeritus ſum; *hic ure, hic ſeca, modo parcas, & in æternum parcas;* vel cum S. Fulgentio: *Domine, da mihi modo patientiam, & poſtea Indulgentiam.* En! quales eſſe debeant cogitationes, & ſenſus in infirmitate, habuiſtine tales? conſideraſtine morbos tuos, tanquam remedia apta, ad ſananda mala animæ tuæ? tanquam ſavores Cæli? & portionem quamdam crucis Chriſti? acceptaſtine illos cum gaudio, vel ſaltem cum ſubmiſſione ad Divinam voluntatem? uſuſne es quamprimum SS. Sacramentis, ut infirmitates magis meritorias redderes? toleraſtine dolores tuos in & cum ſpiritu patientiæ? an non potius lapſus es in querelas, murmuraciones, & impatientias? o quam pauci ſunt, qui taliter à morbis ſuis proficere ſtudent! *pauci ex infirmitate emendantur de imit. Chriſti* l. 3. c. 23. Pro Miſſa, propone, quod iis omni meliori modo impoſterum tui velis. & imitari illuſtrem quemdam poenitentem

post Dom. vigesimam post Pent. 307

tentem, quem certè pro exemplari nostro
sumere, & imitari debemus, ac dicere cum
illo: *O Domine, in tribulatione me exerceres;
flagellandum judicas omnem filium, quem re-
cepturus es, qui nec unico pepercisti; ille qui-
dem sine peccato flagellatus est, ego autem
dico, miserere mei; sana animam meam, quo-
niam peccavi tibi; si secutus est, qui putre-
dinem non habebat; si medicina ipsa nostra
ignem medicinale non respuit, impatienter
ferre debemus urentem medicum, & secan-
tem.* S. Aug: in Ps. 40. n. 6. id est, omnibus
tribulationibus nos exercentem, & à pecca-
tis sanantem; S. Pius Pontifex Maximus in
ultima sua ægitudine, ubi violentissimos cal-
culi dolores passus fuerat, sæpius ad DEUM
dicebat: *Domine, adde ad dolorem, dummo-
do addas ad patientiam.* apud Bolland. T.
1. Maj. append.

* * * * *
DIE SABBATHI.

Credidit ipse, & domus ejus tota. Joan.

4. 58.

OBLIGATIO PATRISFAMILIAS ERGA SUOS DOMESTICOS.

1. Quoad temporalia. 2. Et spiritalia.

PUNCTUM I. Fides hujus reguli, de quo
in hodierno Evangelio
diversos habuit gradus, ait Venerabilis Beda.
Initium sumpsit, quando ad JESUM misit,
ut filio suo sanitatem peteret, crevit, quan-
do

V2

do

do ad eum dixit Christus; *vade filius tuus vivit*. Denique perfecta evasit, quando à suis audivit, filium suum sanatum fuisse illo ipso tempore, quo JESUS verba hæc dixit: *filius tuus vivit*. Tunc enim non contentus, ut ipse tantum crederet, omnes suos domesticos ed adegit, ut & ipsi fidem in JESUM Christum amplecterentur. *Credidit ipse, & domus ejus tota*. En modum agendi, qui pro exemplo servire debet omnibus patribusfamilias, ut nec ipsi negligant salutem suorum domesticorum. Materiam huic insistamus. Si S. Bernardus l. 4. consid. c. 6. putavit se de hac ipsa materia loqui debere cum magno ac Summo Pontifice, cui suas considerationes inscripsit, haud dubiè etiam Clericis non erit inutilis, qui ordinariè etiam suos domesticos habent, si semel saltem in anno considerent, ad quid eos lex Divina quoad hoc punctum obliget. Obligationes talium Domitorum respiciunt tam temporale, quam spirituale bonum suorum domesticorum. Quoad temporalia oportet, imò ut eos alant, & honestè occupent. Obligatio patrisfamilias subministrandi suis domesticis vitæ necessaria, fundatur in jure naturali & Divino *Dignus est operarius mercede sua*, ait Christus Dominus. Ipsi enim tempus, & sudorem suum impendunt vobis; an non igitur æquum est, ut ipsi quoque alimenta eis præbeatis; non dico, quod delicatè eos tractare debeatis,

tis, hoc enim esset fovere intolentiam illorum, & ut ita dicam, ad eos contra vos animandos, sed nolite eos ad servitium vobis exhibendum ineptos reddere per sordidam quamdam vestram parcitatem, adeò, ut eis non nisi reliquas aliquas cum in lignatione concedatis, & has ipsas eis exprobetis. An non videtis, quod taliter eos tractando culpabiles vos reddatis murmurationum, furtorum, aliorumque deinde excessuum, quos experiebunt, si occasionem quamdam nanciscantur? nolite eos nimio labore gravare, nec vestra autoritate, seu potestate supra illos abuti. Etiam jumentis tuis parcis, & non parces servo tuo? scio quidem, quid dicas, nempe equum v. g. tibi magni constituisse, minimè autem servum talem. Ane ita observas ad quod te Apostolus Coloss. 4. hortatur? *Dominè, quod iustum est, & equum servi præstate; scientes, quod & vos Dominum habetis in Cælo. 2dò. Oportet iis subvenire in necessitatibus ipsorum; curam illorum gerere in ipsorum infirmitatibus; illos protegere, & loco Patris illis esse, Servus sensatus, ait Sapiens Eccl. 7. 23. sit tibi dilectus, quasi anima tua, non defraudes illum libertate, neque inopem derelinquas illum. 3tò. oportet domesticis seu servis fideliter solvere mercedem, sub qua conducti sunt. Non morabitur opus mercenarii tuè apud te usque manè. Lev. 19. 13. Non po-*

test retinere, vel differre illis salarium absque iniustitia, si dānnum exinde sentiant, quorum clamor deinde usque ad thronum DEI perveniret. Si ille contra charitatem delinquit, qui pauperi eleemosynam denegat, & pro homicida habetur, juxta S. Ambr. *si non pavisti, occidisti*. Cujus criminis ille reum se faciet, qui legem justitiæ violat; denegando salarium debitum servo suo? crimen hoc tale est, quod vindictam DEI in-
clamat ait S. Jacobus cap. 5. 4. *ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones vestras quæ fraudata est à vobis, clamat; & clamor eorum in aures Domini Sabbathi introivit*. Quot nihilominus sunt ex Clericis, qui in hunc errorem prolabuntur? per plures quandoque annos differuntur salaria, & si qui solutionem seu mercedem suam expetant, aliud non experiuntur, nisi impatientiam, indignationem, iram, juramenta, imò etiam minas experiuntur. An non & ipse in tales excessus incidisti? *non ladas servum in veritate operantem*. Quia verò hoc totum non est, si illis tantum temporalia, ac vitæ necessaria subministras.

PUNCTUM II. Vide insuper, ad quid circa spiritualia obligatus sis? debes igitur illis imò. Instruccionem & ædificationem. Sollicitus esse debes, ut sciant principalia mysteria fidei nostræ; ut Sacramenta frequentent; ut mane & vesperi preces suas fundant,

dant, ac christi ane vivant. Attendisne ad ista? sapissimè domestici Clericorum minus sciunt, & dissolutiores sunt, quam servi Lancorum. Qualis confusio! quid ait S. Paulus, quomodo audeat quis curam Ecclesiæ in se suscipere, si neque capax est, ut propriam domum suam regere valeat? quomodo illi concedantur animæ extraneorum, si eas negligat, quæ illius sunt, & quorum quasi pastor naturalis, & pater est? *si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ DEI diligentiam habebit.* 1. Tim 3. 5. 2dò. invigilare debet supra domesticos suos. S. Bernardus circa hoc neque cum Papa Eugenio dispensat, quamvis cura & sollicitudo totius Ecclesiæ illi incumberet; en! quomodo loquatur! *non oportet, ut vitia domus tuæ ultimis scias, quod quam plurimis novimus contigisse; quapropter, ut dixi, alius alia dispenset, de disciplina tu provide; illud nemini credas.* Si insolentior eorum te vel sermo sonuerit, vel habitus apparuerit, manus tua super ejusmodi, tu ulciscere injuriam tuam. Impunitas ausum parit; ausus excessum; domum Episcopi decet sanctitudo; decet modestia, decet honestas; horum disciplina custos, Sacerdotis domestici, aut ceteris honestiores, aut fabula omnibus sunt. In vultu, in habitu, in incessu illorum, qui circa te sunt, nihil residere impudicum, nihil indecens patiaris. En monitum, supra quod Clerici
omni-

omnino reflexionem facere deberent. 3^{id.} corrigere debet domesticos suos. Habent illi defectus suos, dices, & quis est, qui non aliquos habeat? oportet eos corrigere absque commotione seu irâ; non debent ruditer tractari; & ruinâ ipsis intentari; sed loquendum illis cum mansuetudine & charitate, supra teipsum te reflectendo, ac intra te dicendo; quid? si tam difficile mihi accidit, me ipsum corrigere, non obstante tantâ cura eorum, qui me à juventute mea in moribus informare studuerunt, si iisdem adhuc imperfectionibus, & defectibus subjaceo, an mirum sit, si homines rudes, ruri nati, & educati, talibus subjaceant, qui tot auxiliis carere? si eorum errores & defectus ex malitia non proveniunt, sed tantum ex inadvertentia, & tarditate ingenii, supporta eos patienter sub spe ista, fore, ut cum tempore alii futuri sint. Dissimula aliqua, noli aliqua extollere, vel ex musca elephantem facere; noli in ira exardescere ob fragile vitrum fractum; tandem noli esse in domo tua terribilis instar leonis, memor te etiam eundem Dominum habere in Coelis, quem servi tui; *remittentes minas*, ait Apostolus, Eph. 6. 9. *scientes, quia & illorum, & vester Dominus est in Coelis; & personarum acceptio non est apud eum.* Pro Missa; admirare humilitatem & charitatem Divini Magistri tui, qui de Coelis in terram venit, ex amore pauperis servi sui.

Ecce de Cælo venit, ait S. Gregorius hom. 28. in Evang. qui servo in terra occurrere non despicit. Roga ipsum, ut te sanet, ac deinde domesticos tuos à defectibus eorum, quos habent. Dic ad eum cum isto regulò: Domine, descende, priusquam moriatur filius meus; & quia tanquam Clericus populum Christianum instruere, & docere debes, noli oblivisci, ut patresfamilias admoneas, quam culpaes sint coram DEO, si huic suæ duplici obligationi erga suos domesticos desint, si quis autem suorum, & maximè domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior. 1. Tim 5. 8.

DOMINICA VIGESIMA PRIMA
POST PENTECOSTEN.

Confortamini in Domino, & in potentia virtutis ejus, induite vos armaturam DEI, ut possitis stare adversus insidias diaboli. Ephes. 6. 11.

DE PUGNA SPIRITUALI.

1. Vita nostra continua est pugna.
2. Debenus proinde continuò invocare auxilium DEI.

PUNCTUM I. **H**ortatur nos S. Paulus in hac Epistola ad pugnam dum generosè, & ut vitam hanc nostram aliter non consideremus, nisi tanquam bellum continuum. Verùm quam pauci sunt Christia-

porum, imò etiam Clericorum, qui reflexionem aliquam faciant ad hanc grandem veritatem? & qui persuasi sint de hoc, pugnandum nobis esse, quamdiu præsens vita durat juxta famosam hanc sancti Jobi sententiam; *militia est vita hominis super terram.* Job 7. 1. Igitur in præsenti meditatione hanc nobis ipsis veritatem benè persuadere satagamus. Vita hominis non solum plena est tentationibus, ait S. Greg. moral. l. 3. c. 3. sed est potius continua quædam tentatio. Quia ex eo, quod lapsus voluntariè fuit homo à statu innocentie, in quo creatus fuerat, ipsemet per suam propriam corruptionem factus sibi est quodammodo origo & radix tentationis, & miseriarum. Vita enim hominis Christiani non minus pugna quædam est, & bellum. Christianum esse idem est, ac inscriptum esse in militia Christi JESU, ad impugnandos inimicos illius. Hinc post acceptum semel baptismum, confertur nobis etiam Sacramentum Confirmationis, ut per hoc mediante infusione Spiritus S. qui per illud nobis datur, novæ vires nobis accrescant ad resistendum generosè contrariis nobis potestatibus mundi & inferni. Bellum hoc omnino ex omni parte sanctum est, eo quod agatur de conservando thesauro gratiæ divini, & ut magis ac magis crescamus in sanctitate, quam in Baptismo consecuti sumus. Quia verò homines naturam belli hujus, ante In-

carna-

carnationem Filii DEI, ignorarunt, ipse Christus JESUS exemplum nobis præbere voluit; quia itatum post Baptismum Spiritus S. instinctu se in desertum recepit, ut contra principem tenebrarum bellum iniret. Ipse primus campum nobis armorum aperuit, Cælumque nobis proposuit, tanquam pretium & coronam, quam promereri possemus, si strenue decertaverimus. Itaque haud despondere debemus animum, in consideratione, vix tanti hanc esse locum tentationum; quia quem admodum illi, qui in acie stant, & primis instantibus exposti sunt, generosiores & animosiores præ cæteris sunt, sic etiam anima quælibet, quod magis per tentationem probatur, & exercetur, eo plus meriti, & gloriæ acquirit; *quia tentatione probatur, & exercetur virtus*, ait S. Augustinus l. 3. de Gen. ad litt. c. 15. *Est palma gloriosior, non consensisse tentatam, quam non potuisse tentari.* Si ergo vita cujusvis simplicis Christiani continua quædam pugna est, quid censendum de vita Clerici, si obligationibus statûs sui satisfacere, & laborare velit ad destructionem regni diaboli? quid cogitandum de vita Pastoris, qui in se suscipiendo curam gregis sui cum fiducia in Christo JESU dicit, *et princeps hujus mundi ejicietur foras*? Joan. 12. 31. oportet, ut diabolum ejiciam e Parochia mea. Putasne, serpenti caput conterere posse, quin clamet? leoni huic prædam eripi

ripi posse, qui rugiendo circumit, ut S. Petrus 1. Ep. 5. 8. ait, quin validius adhuc rugiat? putasne hunc irreconciliabilem inimicum ad terram prostrerni posse, quin victori suo insultet? minimè; igitur tales boni Clerici & pastores aliud expectare non debent, nisi terribiles assultus; sed quid tunc agendum?

PUNCTUM II. Oportet incessanter vocare in auxilium: *confortamini in Domino, & in potentia virtutis ejus.* Nam qui sumus nos, ut defendere nos valeamus contra tam formidandos inimicos salutis nostræ, qui nos tam acriter impugnant; qui mille laqueos nobis tendunt, & præcipitia, & abyssos nobis ex omni parte minantur? quomodo assultum tam violentum & inæqualem sustinebimus, & ictibus eorum dextrè declinabimus, qui arundine debiliores, & fragiliores sumus? nos, quorum intellectus nonnisi ignorantia est; quorum voluntas nonnisi infirmitas, & corruptio est? qui vel levissimis etiam temptationibus succumbimus quandoque? consideratio hujus nostræ impotentiae adigere ad hoc nos debet, ut incessanter ad Deum recurramus, eumque rogemus, ut pugnare pro nobis. *In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini resistere, quæ irruit super nos, sed cum ignoremus, quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te Deus noster &c. Tu scis, quæ cogitant in nos, quomodo poterimus*

rimus subsistere ante faciem eorum, nisi tu adjuves nos 2. Paralip 20. 12. Igitur non desistamus petere assistentiam illius, sine quo nihil possumus, non dico non vincere, sed nequidem cogitare de pugna ineunda; arma nostra preces nostræ sunt, vires nostræ gratia JESU Christi; *Dominus fortitudo mea &c. Auxilium meum à Domino.* Ps. 17 2. Ps. 120. 2. Omnes sancti Sacerdotes, maximè autem sancti pastores fuere homines orationis; *orationibus vixerunt* Vixi sunt in difficillimis pugnis totas noctes & dies in oratione transigisse. S. Ambrosius ab Imperatrice Justina oppressum se videns, aliud non faciebat, nisi orare; totus populus plenus zelo, ait S. Augustinus, l. p. conf. c. 7. resolutus erat mori cum suo Episcopo, & in hunc finem integris noctibus in Ecclesia vigilabant. Et in hac occasione, ut populo levaretur tædium, quod in tot gravibus & diuturnis laboribus ipsis subrepere poterat, ordinatum fuit, ut hymni & Psalmi tali modo secundum Ecclesiæ Orientalis usum decantarentur. O si Sancti tali modo oraverunt! quid nos facere convenit? qui undique invenimus, unde nobis timeamus, non solum foris, & extra nos, sed etiam intus. Igitur oremus instanter & sine cessatione ad Deum auxiliatorem nostrum recurramus. O Domine! miserere mei; noli permittere, ut sim ulterius in gaudium hisce malignis spiritibus, qui non minus tui, quam nostri

nostri sunt inimici; tu scis, quid de nobis, & contra nos cogitent, nec aliud intendunt, nisi perdere nos, ah! quomodo coram illis subsistere poterimus, si in adjutorium nostrum non festines! libera nos ab his famelicis leonibus, ab his rugientibus, præparatis ad escam & prædam. Deus meus, in adjutorium meum intende, repelle à me draconem hunc, qui in me insurgit; Tob. 6. *ecce enim invadit me. In te inimicos nostros ventilabimus cornu, & in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis.* Ps. 43. 6. Si temetipso me veritas! ô JESU! non solum ero invincibilis, sed etiam invulnerabilis, in te solo totam fiduciam meam pono, totum à te spero, & exspecto. *Misericordia mea, & refugium meum, susceptor meus, & Protector meus; susceptor, ne cadam; erector, ne curream; Protector, ne feriar.* S. Augustinus in Ps. 143. n. 2. Pro præparatione ad Missam; uni te huic adorando capiti, & duci totius militiæ christianæ; indue te juxta exhortationem Apostoli, armaturam Dei, ut possis stare adversus insidias diaboli; verum est, diabolus cum omnino formidabilem esse, & gigantem armatum; sed spoliavit illum armis suis Christus JESUS; affixit illum Cruci, tanquam curru suum triumphali, *Principatus & Potestates traduxit confidenter, palam triumphans in semetipso.* Coloss. 2. 15. Pedibus eos subtravit millionum ferme Christianorum insignia
torum

torum quasi infantum, & simplicium puellarum; exemplum generosorum itorum Athletarum animos nobis addat, & quia discimus à SS. PP. Sanctissimam Eucharistiam eos specialiter in pugna ipsorum confortasse, studeamus etiam nos digne communicare; & non habebimus, quod timeamus; *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* Rom. 8. & pro gratiarum actione addamus etiam hoc cum S. Augustino in eundem Psalmum n. 10. *quæ hanc annonam dedit pugnanti, quid servat innocent?*

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SECUNDA.

Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem; sed adversus principes & potestates; adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitie in Cælestibus, propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, & in omnibus perfecti stare. Eph. 6. 11.

DE INIMICIS NOSTRIS, CONTRA QUOS PUGNARE DEBEMUS.

1. Quinam sint?
2. Quem ordinem in hac pugna servare debeamus?

PUNCTUM I. **D**Ant nobis ista Apostoli verba locum & ansam examinandi pro continuatiōe antecedentis meditationis, qui nam sint inimici cum quibus nobis

nobis pugnandum? primus & maximè
 formidabilis, est diabolus, quem S. Paulus
 hic nominat principem tenebrarum; & *ali-*
bi Deum hujus sæculi; 2. Cor 4. per quod
 discimus, quanta sit ipsius vis, & potestas
 nempe talis, ac tantà, ut juxta sententiam
 S. Jobi, nulla ei comparari possit super ter-
 ram; *non est super terram potestas, quæ ei com-*
paretur, Job 41. 24. Mortalis est inimicus,
 & irreconciliabilis, ac juratus in ruinam no-
 stram, applicat se sollicitudine & vigilantia
 quadam infatigabili, ut hanc suam intentio-
 nem & finem in opus deducere valeat; ad-
 hibet in hunc finem omnia artificia, insidias
 & vires suas; nunquam quiescit; *nunquam*
malitia sua ottum facti. Primis Ecclesiæ
 sæculis, ait S. Augustinus, in Ps. 39. *hostis*
ille noster leo fuit, cum apertè saviebat; mo-
dò draco est, cum occultè insidiatur; maxi-
 mè ac præ aliis aggreditur bonos, & malos
 adhibet, per quos illis bellum inferat, re-
 linquit superbos, avaros, & impudicos. quia
 amici ejus sunt, & ut ita dicam, *voluntariè*
ipsius, diabolus non persequitur, nisi bonos,
malos enim, luxuriosos, cupidos, & superbos
persequi diabolus non consuevit, amici enim
sunt sui, & semper voluntatem ejus faciunt:
& in tantum eos non persequitur, ut etiam per
illos persequatur. ibid. En primum inimi-
 cum quem timere debemus & qui quotidie
 infinitos propemodum Christianos laqueis

suis capit & illaqueat. Secundus est mundus, mundus hic accipi non debet pro cœlo; & terra, neque pro iis, quæ à Deo creata sunt, sed pro infectione, & corruptione, quam peccatum in mundum invexit, ait S. Augustinus. Mundus, seu sæculum istud corruptum est, quod non nisi peccatum spirat, forcietas est malorum, hominum carnalium, & vitiosorum. Variè nos impugnat hic mundus, per sua prava exempla; per suos periculosos discursus, per sua principia perversa: per minas suas, & persecutiones, imò etiam per favores suos æquè, ac per suas delicias, ac blanditias, adeò ut illum impugare debeamus, ni Dei inimici esse velimus; ait S. Jacobus: *adulteri, nescitis, quia amicitia huius mundi inimica est Deo? quicumque ergo voluerit amicus esse sæculi huius, inimicus Dei constituitur.* Jacob. 4. 4. Tertius inimicus, quem impugnare debemus, est caro, seu corpus nostrum, quod nos impugnat per suas corruptas inclinationes. Est hic inimicus eò magis timendus, quò intimior nobis est; *inimici hominis domestici ejus.* Matth. 10. 35. *Ubique circumferimus inimicum nostrum,* ait S. Bernardus, serm. 5. in Quadr. n. 1. *Carnem banc loquor, de peccato natam, in peccato nutritam, corruptam nimis ipsa origine, sed multò magis pravà consuetudine vitiatam. Hinc est, quod tam acriter caro adversus spiritum concupiscit, quod assidue* Me dit Pars autum. X. mur-

322 *post Dom. 20am 1mam post Pent.*
murmurat, & impatiens est disciplina: quodd
illicita suggerit, quodd nec rationi obtemperat,
nec inhibetur, ullo timore. En inimicos no-
stros, contra quos nobis certandum! quilibet
eos cognoscere, clerici verò perfectiorem
illorum cognitionem habere præ aliis debent;
quia de hoc non solum instituere debent po-
pulum suum, sed etiam ideò, quodd magis
quàm alii iis expositi sint, prout nos mo-
net Salvator in persona S. Petri; *Simon,*
Simon, ecce sathanas expetivit vos, ut tri-
braret, sicut triticum, Luc. 22 31. Ista re-
petitio, *Simon, Simon,* denotat, monitionem
hanc summi esse momenti, igitur & scire, &
timere debemus inimicos adeò periculosos;
quia autem hoc nondum sufficit, sed insuper
etiam impugnari debent:

PUNCTUM II. Considera nunc modum,
& ordinem in hoc certamine observandum.
Hunc juxta veterem quemdam authorem,
docet nos S. Paulus, quando 1. Cor. 9. ait;
sic pugno, non quasi aërem verberans, sed
castigo corpus meum, & in servitatem redigo.
Ostendit per hæc verba apostolus, ut non
præcisè aërem verberemus, oportere ordi-
nem quemdam observari in hoc prælio, quod
idem est, ac si dicat, initium fieri debere ab
hoc, ut propria caro dometur, antequam
pugnam ineamus contra dæmones, ex qua
victores recedamus; *sic pugno non quasi a-*
ërem verberans &c. Vide hîc, ait Cassianus
Instit.

Instit. Lib. 5. 17. 18. Apostolum totam suam pugnam reducere ad castigationem seu mortificationem corporis sui, hoc enim superato, & quasi pedibus suis subiecto, quasi super curru triumphali positus vehebatur, ut *sublimis triumphator invehitur*, post tot reportatas coronas merebatur pugnam inire, etiam cum potentissimis quibuscvis inimicis, *robustiorum incipit hostium subire certamina*, & ut victor aliorum omnium causam habet exclamandi cum fiducia, *non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem; sed adversus principes & potestates tenebrarum harum* &c. ibid. c. 16. Sequamur & nos hunc ordinem, si cum fructu certare velimus, initium sumamus à mortificatione carnis rebellis, & postquam hunc in servitutem reduxerimus, tentare etiam certamen possumus cum daemonibus, ac spem de victoria contra illos concipere: *illud enim est sanctorum luctamenum, velut solidissimum quoddam fundamentum*, ait Cassianus, ibid. *ut primitus carnalium desideriorum incensiva perimantur; nam nullus, carne propria non devicta, legitime decertare poterit, & qui legitime non decertat, sine dubio nec in agone configere, nec corona gloriam, victoria gratia, poterit promereri*. Securuse es hunc ordinem? didicistine superare tentationes diabolicas, per & ex victoriis, quas à temetipso reportasti? qualis apparentia &

324 *Post Dom: zomam imam post Pent:*
verisimilitudo, quod vincere possis dæmones,
spiritus istos malitiæ per sex millia annorū,
damno tot magnorum virorum in hac pugna
omninò versatorum & exercitatissimorum, si
quotidiè in bello, quod tibi caro tua movet,
vel mundus suscitatur, succumbis? scitò, quod
hi spiritus superbi *non nisi victoribus tantum*
concertare dignantur. ibid. Pro Missa; ro-
ga Christum JESUM, ut doceat te artem
hanc vincendi inimicos tuos, & quia, ut in
hac pugna victor existas, corpus tuum mor-
tificare, & spiritum hujus mundi abnegare
debes; noli despondere animum. Memento,
locum te tenere pauperum discipulorum
JESU Christi, qui evangelium illius ideò ubi-
que divulgaverunt, quia viri erant morti-
ficationis; quia gloriam & divitias hujus
mundi contempserunt. Si fuissent homines
voluptuosi, negotiatores, circumforanei,
quemadmodum tot clerici nostri temporis,
nequaquam regnum diaboli subvertissent;
eosdem inimicos debellare debes; imitare il-
los; & antequam ad altare accedas applica
tibi ipsi pulcherrima verba ista S. Greg.
hom. 32. in Math. *quicumque ad fidei a-*
gonem venimus, luctamen contra malignos
spiritus sumimus, nihil autem maligni spi-
ritus in hoc mundo proprium possident: nudi
ergo cum nudis luctari debemus; nam si ve-
stitus quisque cum nudo luctatur, citius in
terram de jecitur, quia habet, unde teneatur.
Quid

Quidem sunt terrena omnia, nisi quaedam corporis indumenta; qui ergo contra diabolum ad certamen properat, vestimenta abjiciat, ne succumbat.

* * * * *

FERIA TERTIA.

State ergo succincti lumbos vestros; in veritate, & induti lorica[m] justitiæ, & calceati pedes in præparatione Evangelii pacis; in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. & galeam salutis assumite, & gladium Spiritûs quod est verbum Dei. Ephes. 6. 14.

DE ARMIS CONTRA INIMICOS SALUTIS nostræ necessariis; principalia sunt.

1. Scutum fidei. 2. Et gladius verbi divini.

PUNCTUM I. Postquam hortatus nos fuit Apostolus ad pugnam; nobisque inimicos nostros indicavit; armis quoque nos instruit pro defensione nostra, illaque explicat, prout S. Hier. in h. l. advertit, sub figura nostrorum armorum ordinariorum, quibus uti solent milites nostri, quando ad pugnam se armant, datque nobis pro cingulo veritatem; *state ergo succincti lumbos vestros in veritate. Pro thorace, justitiam, indui lorica[m] justitiæ; pro calceamentis, obedientiâ prædicandi Evangelium; calceati pedes in præparatione evangelii pacis;*
pro

præ omnibus at is autem scutum fidei nobis commendat; *in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere* &c. uti & gladium spirituale, *quod est verbum Dei.* Quia verò hæc ultima arma specialiter nobis commendat Apostolus, præsentis meditationis materia erunt. Fides igitur generalis nostra defensio est, quàm adhibere debemus contra salutis nostræ inimicos, scuto fidei protekti esse debemus. Nota, quòd cætera arma respectu, seu comparatè ad scutum imperfecta sint; galea caput defendit; lorica pectus; sed non nisi scutum totum cor, us protegit; idem etiàm est, quoad virtutes particulares respectu fidei; defendunt illæ quidem quasdam animæ potentias, sed sola fides omnes; ad hanc igitur recurrere debemus in prælio, quod contra inimicos nostros nobis gerendum est. In omnibus certaminibus fide muniamur; quia sicut scutum ipsorum quoque armorum defensio est, & sine hoc, omnis armatus inermis est, ita & hæc virtutes sine fide salvare non possunt. Nam sicut scutum omnia injecta repellit, & recutit, ita & fides omnes diaboli persuasiones extinguit, quamvis quasi lumen rationis habere videantur. S. Hier. ibid. Tentaris errore aliquo, aut hæresi sume scutum fidei; oppone tentationi verba ista Christi JESU, qui non credit, jam judicatus est. Joan. 3. 18. Tentaris dif-

ferre conversionem tuam? utere verbis istis
ideò & vos estote parati, quia quâ nescitis
horâ, filius hominis venturus est. Matt. 24.

44. Tentaris invidiâ, vindictâ, impudici-
 tiâ? repelle à te hæc ignita tela, quæ An-
 gelus sathane itiam purissimis quandoque
 animabus objicit, per verba ista, quòd, qui,
 talia agunt, non intrabunt in regnum DEI.
 Habuistine hunc recursum ad fidem in ten-
 tationibus? o quot victorias amisisti, ideò,
 quòd hoc fidei scuto te non armaveris! quia
 verò Apostolus alia ad huc arma nobis sub-
 ministrat;

PUNCTUM II. Assume præter scutum
 fidei, etiam *gladium Spiritûs, quod est ver-*
bum DEI. Gladius iste, quem Apostolus no-
 bis in manus dat, necessarius nobis est ad
 defensionem nostram contra illusiones diabo-
 licas, sic etiam videmus in Evangelio Chri-
 stum Dominum alio non fuisse usum medio
 ad confundendum superbissimum hunc spiri-
 tum, qui eum tentare ausus fuit, nisi verbo
 Dei; gladius hic ex utraque parte acutus,
 pro ut illum alibi vocat Apostolus, est, qui
 usque ad cor penetrat. *Cur autem bis acutus?*
querit S. Aug. in Ps. 149. n. 12. Dicit
de temporalibus, dicit de æternis; in utroque
probat, quod dicit, & eum, quem ferit, sepe-
rat à mundo. An non verbum hoc gladius
 est? quia Christus JESUS dixit, se non ve-
 nisse in mundum, afferre pacem super ter-
 ram,

328 *post Dom. 20am 1mam post Pent.*

ram, sed gladium. En! quàm penetrans sit gladius iste! visné cernere divisiones, quas facit? pergit S. Aug. ibid. *disjungit sanctos, disjungit impios; separa: à te, quod te impedit; filius vult servire Deo, Pater non vult; venit gladius, venit sermo Dei, dividit filium à patre, Filia vult, mater non vult; gladio dividuntur ab invicem.* Adjungamus & hoc; vult clericus servire Ecclesiæ, & obligationi suæ satisfacere, nolunt hoc approbare parentes illius, vel consanguinei; gladius hic, utraque parte acutus, quæstionem & litem hanc decidit; noli impediri, vel à patre, aut matre, fratre, sorore, amico, quicumque demum ille sit, non placeat tibi, quod à Deo te separat; & sic *utiliter te ille gladius separat, malè te tu conglutinas.* ibid. Gladius hic quotidie in manibus clericorum versatur; utuntur illo, ut rescindant ea, quæ in aliis mala & nociva esse inveniunt. Infelices sanè forent, si ad eundem usum pro seipsis illum non adhiberent, nam utrū perfecti sint, invenient tamen semper aliquid, quod abscondant sive in verbis, sive in desideriis, sive in affectionibus &c. Nam quis est clericorum, qui non sæpius in ejusmodi delinquat? qui taliter non utitur gladio hoc In ista vita, in magno periculo versatur, ne ad finem illius animam suam gladio mortis consignet, à quo separetur in æternum à Deo suo, qui vera & sola vita animæ est. Resolve te igitur ad utendum hoc gladio verbi divini,

&

& scuto fidei, ad impugnandum inimicum salutis tuæ; his enim armis reportarunt sancti tot victorias, prout alibi Apostolus dicit; *per fidem vicerunt regna; operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones, obturaverunt ora leonum*. Hebr. 11. 13. Pro præparatione ad Missam roga caput & ducem omnium sanctorum, ut sibi unire te velit in sanctissima Eucharistia armisque suis spiritualibus te vestire, & certò tibi persuade, si iis utaris, prout oportet, nunquam te in prælio succubiturum. *Hac est victoria, quæ vincit mundum, fides nostra.* 1. Joan. 5. 4.

FERIA QUARTA.

Assimilatum est regnum calorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis, & cùm cepisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta. Math. 18. 23.

DE PECCATO HABITUALI.

1. Effectus illius.
2. Remedia contra illud.

PUNCTUM I. **A**Gnoscamus humiliter in persona hujus

servi nos ipsos, qui debebat Domino suo decem milia talenta. Quid! possetne quis majoribus debitis gravatus esse quàm nos? an non innumera sunt peccata nostra, prout id ipsum quotidie in Missa confitemur? & si Deus rationem nobiscum inire vellet, quid fieret de nobis? tutissimum ac securissimum pro

nobis erit, si lacrymis & precibus nostris iram, & iustitiam illius flectere, & mitigare studeamus. *Paniteamus, & indulgentiam ejus fuis lacrymis postulemus.* Judih 8 14. Nescio, an audire possimus prout servus iste, ad pedes Salvatoris nostri prostrati petere ab eo modicum adhuc temporis pro dilatione; fecimus hoc jam toties; & quamvis Dominus noster omnem possibilem jam dilationem concesserit, abusi fuimus hâc ipsius gratiâ; & pro eo, ut debita nostra solverimus, nova contraximus, & multiplicavimus, toties in eisdem defectus relabendo. Ingemiscamus itaque super hac mala consuetudine nostra, & pro materia hodiernæ meditationis eam assumamus; & si fortè Deus ab ea nos liberasset, tamen haud inutilis erit meditatio, eo quòd tanquam clerici laborare debeamus, ut & alios peccatores ab ea eruamus, & liberemus. Per habitum seu consuetudinem istam intelligitur infelix illa facilitas cadendi sæpiùs in certa quædam peccata, quibus jam assueti sumus! eni quales post se trahat effectus! imo. facit, ut facilius labamur; ante talem contractum habitum etiam minimam occasionem labendi timebamus; quando vero quis talibus peccatis assuevit, nil amplius timetur; sopiuntur conscientie remorsus; audiamus S. Bernardum l. 1. de consid. c. 2. de hac re loquentem; *quid non everrit consuetudo? quid non assiduitate duratur?*
quid

quid? quod non usui cedat quantis, quod præ amaritudine prius exhorrebant, usu ipso male in dulce conversum est? audi justum, quid lamentetur super huiusmodi. Quæ prius tangere nolebat anima mea, nunc præ angustia cibi mei sunt. Primum tibi importabile videbitur aliquid; processu temporis, si assuescas, iudicabis non adeò grave; paulò post & leve senties; paulò post nec senties, paulò post etiam delectabit. Ita nempe successivè assuescimus, & peccatum familiare nobis fit, quod prius insupportabile nobis videbatur, facit habitus & consuetudo, ut faciliè labamur. 2do. facit, ut difficulter resurgamus. Lex enim peccati est violentia consuetudinis, ait S. Aug. l. 8. conf. c. 5. qui tritum de hac re in seipso habuit experientiam in adolescentia sua. Peccator consuetudinarius mancipium est peccati, & licet, nescio, quæ formet secum proposita resurgendi, vix tamen se ab ejusmodi vinculis exsolvet, si quandoque oculos suos in cælum levet, & bonam quamdam de conversione sua cogitationem formet, statim consuetudo contracta se in contrarium opponet. Ego suspirabam, ligatus ferro non alieno, sed mea ferrea voluntate, velle meum tenebat inimicus; & inde mihi catenam fecerat, & constrinxerat me, ex voluntate mea perversa facta est libido, & dum servitur libidini, facta est consuetudo, & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas. Ita loquebatur S. Aug. ibid. ante conversionem

332 *post Dom. 20am imam: post Pent.*

& baptismum suum; ex quo apparet difficultas à malâ contractâ consuetudine destitendi. 3. facit, ut quis obdormiat, & indurescat in malo, *putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ à facie insipientia mea.* Pl. 37. Peccator in tali statu neque concutitur timore inferni, neque nauseat fetorem peccati, neque persuaderi se permittit ab hominibus, neque minas Dei attendit; & sic in suis excessibus pergit, ac permanet, quin ex hoc statu exire velit, vel quia amore voluptatis tenetur, vel quia putat, impossibile sibi esse correctionem, vel denique, quia falsò sibi adulatur, Deum adhuc in morte sibi futurum propitium; *impius, cum in profundum venerit, contemnit.* Prov. 18. 3. Hinc est, quod scriptura hanc peccatoris emendationem inter res omninò difficillimas numeret; *si mutare potest æthiops pellem suam, aut pardus varietates suas, & vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum.* Jerem. 13. 23. O quàm periculosus est hic status! vide, utrum non ipsemet fortè in eo hæreas? quod si Deus hanc tecum misericordiam habuit, ut ab illo te præservaverit, vel eduxerit, ostende peccatoribus, quanto in horrore illis esse debeat peccatum habituale seu consuetudo peccandi; & ut hoc efficias, ab eâque illos retrahas;

PUNCTUM II. Vide, qualia remedia in contrarium adhiberi debeant? primum, id.

idque omnium efficacissimum, est voluntas,
& sincerum desiderium propriæ conversionis,
& emendationis. Si quis salvari velit, oportet, ait S. Aug. ibid. c. 8. *velle fortiter, & non semisauca, huc atque illuc, versare voluntatem.* Si quis infirmam nonnisi & languidam voluntatem habet, suspendet ad tempus malam suam consuetudinem, sed tandem iterum in illam cadet, eo quod non nisi debiles conatus adhibuerit; *similes conatibus expergisci volentium, qui tamen superati soporis altitudine remerguntur.* ibid. c. 5. 2dum oportet habitui peccandi opponere contrarium habitum, quemadmodum morbi corporis contrariis medicinis curantur; nam, ut ait S. Greg. hom. 32. in evang. *caelestis medicus singulis quibusdam vitiis obviantia adhibet medicamenta; nam sicut arte medicina, calida frigidis, frigida calidis curantur, ita Dominus noster contraria opposuit peccatis medicamenta, ut lubricis continentiam, tenacibus largitatem, iracundis mansuetudinem, elatis præciperet humilitatem.* 3tium, magna sollicitudine & cura sibi ipsi invigilet quis, ne tali consuetudine abripiatur; *laborasti, ut nutrices, labora, ut vincas,* ait S. Aug. hom. 45. oportet esse exactum, ac sibi ipsi præscribere pœnitentiam quamdam, quoties quis relabatur, *ut violentia pœnitenti,* ait idem S. P. tract. 44. in Joan. *cedat consuetudo peccandi.* Denique
in

instante a Deo petenda est gratia nostræ conversionis. En aliquot remedia, quæ adhibere potes contra malam consuetudinem utere illis apud eos, qui se curæ tuæ committunt, sed noli teipsum negligere, sit fortè quoddam non verferis in quadam consuetudine peccati mortalis, ob quam omninò indignus fores ad exercendas functiones ministerii tui; verum an non in consuetudine peccati cujusdam venialis constitutus es? aut multis omnino imperfectionibus subjectus, quas nequidem emendare cogitas? an non mancipium es tuarum passionum, quibus non nisi debiliter resistis? teipsum parumper examina, & si hodie celebras, pro præparatione ad Missam roga JESUM Christum, ut animam tuam per attactum sanctissimi corporis sui resuscitet. Resuscita me, diuine Salvator, priusquam sepulchro meo inferar, inimici salutis meæ foderunt mihi sepulchrum quoddam, & in illud me conjicere festinant; festina tu quoque Domine Deus meus ad adjuvandum me, quia non nisi duobus digitis absum ab hoc præcipitio, in momenta singula me eo pertrahere intendunt passionibus meæ; passio superbiæ prima, & ante alias incedit; passio intemperantiæ, quæ omnibus sensibus meis dominatur, nec quidquam de mortificatione admittere vult, se illi conjungit; passio iræ & impatientiæ alias quoque urgent; socordia mea, quasi vivum me sepelit; impudicia non nisi corru-

pti-

ptionem generat, quæ meipsum mihi quasi insupportabilem facit, &c. non possum omnes satellites istos mortis enumerare. O JESU! erue me de manibus horum inimicorum meorum; confringe catenas malæ consuetudinis, & fac, ut te amem, tibi que majori cum fidelitate deinceps serviam. *De necessitatibus meis erue me; age Domine, fac; excita, & revoca nos; accende, & rape, flagra; dulcesce; amemus; curramus.* S. Aug. conf. l. 8. c. 4.

* * * * *

FERIA QUINTA.

Egressus autem servus ille, invenit unum de conservis suis, qui debebat illi centum denarios, & tenens suffocabat eum, dicens; redde, quod debes. Et proci dens conservus ejus rogabat eum dicens; patientiam habere in me, & omnia reddam tibi; ille autem noluit. Math. 18. 28.

DE PROCESSIBUS.

1. Quantum ab illis abhorre re debeant clerici,
2. Rationes, quare evitari debeant.

PUNCTUM I. **M**erito detestamur processum hujus ingratis-
simi, & inhumani servi, qui accepta hac a Domino suo gratia remissionis, & condonationis decem millium talentorum adeo crudelis fuit, ut conservum suum violenter apprehen-

336 *post Dom. 20am imam. post Pent:*
prehensum pene suffocaverit, tamque imma-
sericorditer eum urserit, quoadusque solve-
ret centum illos denarios, quos eidem debe-
bat; & tamen minime attendimus ad tot ali-
os, qui hunc ipsius immittem agendi modum
imitantur. Fecit nobis Deus gratiam; com-
munis hic Dominus omnium remisit nobis
debita immensa; & tamen an non quotidie
videre est christianos, immo & clericos qui
fratres suos immaniter cruciant & torquent
etiam ob minima quæque. Ferè ubique tri-
stia hæc verba audire est: *redde, quòd debes.*
Neque contenti sunt hoc dicere; intimantur
iis etiam juridicè, & processus instituuntur,
sub nescio quibus gravibus expensis. Op-
ponamus nos hodie ejusmodi juridicis pro-
cessibus, quorum plerique etiam clerici, ac
ministri ecclesiæ tam amantes sunt sub spe-
cioso prætextu, & titulo, conservandi jura
beneficiorum suorum. Ostendamus illis in
hac meditatione, quòd ejusmodi processus
evitare deberent. Admonitio hæc est ipsis
Christi Domini, data discipulis suis; *si quis*
vult tecum judicio contendere, & tunicam tu-
am tollere, ait apud S. Math. cap. 5. 41.
dimitte ei & pallium. & in S. Luca. cap.
6. 30. *qui aufert, quæ tua sunt, ne repetas.*
S. Paulus magnus, hic interpret evangelii,
scribens ad Timotheum. 2. ep. 2. 24. abso-
lutè ait; *servum Domini non oportet litigare.*
Adbuc expressius & clarius mentem tuam

aperit; jam quidem omninò delictum est in vobis, quòd judicia habetis inter vos 1. Cor. 6. 7. Quare non patimini potiùs injuriarè nota, ait hic S. Chrisost: Apostolum non solum reprehendere Corinthios, quòd causas suas detulerint ad infideles & gentiles iudices, sed etiam ideo, quòd inter seipsos contenderent; *duplex est crimen, & quòd iudicio quis contendit, & quòd apud infideles.* En auctoritates, quæ sanè persuadere hoc nobis possint. Verùm est, exinde non inferri, processus juridicos absolutè malos esse, & prohibitos; sed solummodò tales sunt, si quis illis abutatur. Conveniunt omnes, permisos esse, imò quandoque necessarios; verùm, quia rarò evenit, ut quis absque peccato talibus processibus se implicet, hinc quilibet eos cavere debet, præsertim clerici, qui ratione professionis seu vocationis, & statûs sui, ad majorem renuntiationem rerum temporalium obligati sunt, & ut omnem occasionem divisionum, seu dissensionum & litium inter fideles tollant, & præscindant. Et tamen eò jam devenit, ut ordinariè plerumque præ aliis in publicis audientiis, & judiciis compareant, & audientur clerici, si vel minimam quamdam causam, vel occasionem inveniant; *clamant in foro, silent in clauistro*, ait quidam summus pontifex, loquens de certis quibusdam religiosis. Non debet dissimulari hoc, experientia id satis declarat, non a-

Medit. Pars Autum.   Y   dea-

dentius, non obstinatius, non intractabilius litigatur, nisi à clericis, si semel processum aliquem inceperint; si ii, contra quos jura sua, vel prætensiones urgent, contra illos indignationem, amaritudinem, vel etiam odium concipiant, & foveant, parùm ipsi hoc curant, modò tandem sententiam sibi favorem obtineant. O quam longè absumus ab illo perfectionis statu, in quo fuère clerici primorum sæculorum ecclesiæ! processus tales erant tunc temporis tam rari, & incogniti, ut plures Episcopi gloriari potuerint, neque ipsos, nequè clerum suum, ullum unquam habuisse processum; hanc sibi gloriam vindicabat Theodoretus Epist. 81 ita scribens: *annos viginti quinque ita vixi, ut nec in jus vocatus sim à quoquam, neque ipse quemquam accusarim. Nullus religiosissimorū clericorū, qui sub me fuerunt, tribunalia frequentavit unquam.* Anne inveniri possit diæcesis aliqua, vel clerici, qui eandem ab Episcopo suo laudem mereantur? verùm quia tales processu non carent suis prætextibus,

PUNCTUM II. Veniamus etiam ad rationes, quare vitari debent tales processus. imò. jactura temporis. Cur putas, Dei Filium separasse ministros suos à reliquis fidelibus, seu plebe, & specialiter pro servitio S. Altaris eos deputasse? factum hoc fuit, ait S. Ambr. l. 2. de fuga sæc. c. 2 ut discerent exinde, cui Deus portio est, nihil debere cu-

rare, nisi Deum; & quod ad alia officia confertur, hoc religionis cultui decerpitur. Si juxta mentem sanctorum totum illud tempus perditum cenferi debet, quod ad acquisitionem bonorum æternorum non applicatur, quid cogitandum, & judicandum de tempore illo, quod ministri Ecclesiæ insumunt ad instituendos & prosequendos processus suos, ad consultandos advocatos, ad excitandam negligentiam Procuratorum; ad lucrandos Judices, vel illos, qui autoritate quadam apud illos pollent, ut causa ipsorum per eos commendetur; & promoveatur? anne ideo sacerdotes consecrati, & facti fuere, ut ejusmodi negotiis vacarent? qualis prævaricatio & abusus sacri ministerii, videres pastores seu curatos pluries in judiciis apud Advocatos, Procuratores, quàm in Ecclesia, aut parochia sua? an non ingemiscere debemus cum pro propheta: *dispersi sunt lapides sanctorum in capite omnium platearum.* Thren. 4. 1. 2do. Ad jacturam temporis adjungi debet jactura quietis, seu pacis, reddituum sacrorum, & spiritus ecclesiastici. Quam requiem habere poterit talis inter strepitum judicalem, inter clamores & contentiones Procuratorum & advocatorum. Inquietantur tales, modò per longas & molestas prolongationes; modò ab eventu, & sine processu, nunc solutione expensarum, quæ magnæ solent esse; & si pecunia hæc

340 *post Dom: romam imam post Pent.*

à redditibus ecclesiasticis sumatur, en! pater
rimonium pauperum in usus profanos ex-
pensum! denique amittitur spiritus ecclesi-
asticus, processus aliquis juridicus continua
quædam distractio est; talis paterochus litigator
sine scrupulo pareciam suam deserit, & nil
boni in ea facit; est talis sacerdos in altari, in
confessionali, in divino officio, absque attene-
tione; pro eo, ut suis se functionibus applicet,
totus occupatus, & immerus est processui
suo; die, nocturne de his rebus cogitat; *dies
diei eruat lites*, ait S. Bernardus l. 1. de
Consid. c. 3 ad Eugenium Papam, *& nox
noxi indicat malitiam* Denique peccata, quæ
ejusmodi processus, seu lites comitari solent,
fugam illorum certè nobis persuadere debe-
rent; hinc tanti momenti consilium dat Sapi-
ens: *abstine te à litè, & minues peccata.*
Eccles. 28. 10. Oriuntur ordinariè tales pro-
cessus ab avaritia, ambitione, vindicta, vel
alia simili peccaminosa passione, *unde lites
in vobis, nisi ex concupiscentiis vestris*, ait
S. Jacobus cap. 4. maia fides, mendacium,
injustitia, processum extendunt; & quando-
que corruptio inter ministros justitiæ tanta
est, ut ipsi quoque violent leges, qui tamen
constituti sunt ad eas conservandas; & nullum
quandoque innocens auxilium, vel subsidium
reperit in tribunalibus; *inter leges ipsas*, ait
S. Cyprianus, Eppist. ad Donat. *delinquitur,
in.*

inter jura peccatur; innocentia nec illic, ubi defenditur, reservatur. Nemo innocentem defendit; nam quis est, qui illius in se defensionem suscipiat? Advocatus? sed hic ipse quandoque ministerium suum deturpat, Patronus pravaricatur, & decipit. Judex? hic quandoque sententias suas venales habet, sententiam vendit. Fortè ille ipse eadem crimina committit, qualia vi officii sui punire deberet, & parum sollicitus est, etsi innocens condemnatur, modò, ut reus compareat; qui sedet crimina vindicaturus. admittit, & ut reus innocens pereat, sit nocens Judex. An non tam grandes excessus cohibeant in clericis aliquibus pruritum illum ad litigandum & processus? ergo bona mea amittere debeo? ais; quæso, quis prohibet, quin arbitros eligere valeas? non est inter vos sapiens quisquam, qui possit judicare fratrem? 1. Cor. 6. 5. sed si fortè absolutè necessarium sit, judicem convenire, memor esto, præstare aliquid perdere, quàm vel veritatem, vel justitiam, vel charitatem lædere. En! qualiter comparatus esse debeas! Pro Missa roga Dominum nostrum, ut taliter sentire valeas; & si defactò, jam abhorres ab ejusmodi litibus & processibus, petè à Deo gratiam istam pro omnibus clericis, litium amatoribus. Ad hoc te invitat ecclesiæ; fac. ô Domine, ut nunquam amplius inter nos sermo audiatur de processibus; ne litis horror insonet. Extingue flam-

Ammas litium in cordibus omnium ministrorum tuorum; & fiat per gratiam tuam, ut hanc ipsam resolutionem nos hodie capiamus, quam olim cuidam prophetæ tuo inspirasti: *non enim in sempiternum litigabo.* II. 56. 16.

FERIA SEXTA.

Tunc vocavit illum Dominus suus, & ait illi; serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me; nonne ergo oportuit & te misereri conservitui, sicut & ego misertus sum tui. Math. 18. 32.

FINIS. PROCESSIBUS IMPONENDUS.

1. Præcipuè pastores laborare debent, ut finis processibus imponatur.
2. Qualem modum seu regulas circa hoc observare debeant.

PUNCTUM. I. **N**on sufficit, si clerici solum evitant eiusmodi processus, seu lites, prout heri diximus; sed debent insuper talem aversionem etiam populo suo inspirare, & validè se opponere ejusmodi pruritui ad lites, qui quandoque in parochia ipsorum regnat. Exemplum illis quoad hoc præbet rex iste evangelicus, dum adedò graviter reprehendit, & correxit servum hunc malum, qui adedò crudeliter in conservum suum daseviit. Christiani, qui inter seipsos lites tales habent, debent ex parte sua

sua recursum suum habere ad clericos sapientes, & prudentes, præcipuè ad suum proprium patrem, ut funestas sequelas talium processuum evitent. Debent certò sibi persuadere, decisionem talium temporalium negotiorum melius tractari à quodam prudente, & pio viro, quàm coram tribunali iudicis, qui etsi fortè majori intelligentia & scientia præditus sit, sæpe tamen se pecuniis corrumpere finit, vel ab amicis, vel donariis. Clerici præsertim autem pastores sunt sapientes isti, ad quorum tribunal, seu iudicium confugere christianos vult Apostolus juxta explicationem SS. PP. *Quibus nos molestis afflixit Apostolus;* ait S. Augustinus de opere Monach c. 9. *quem tamen laborem non sine consolatione Domini suscipimus pro spe vite æternæ, ut fructum afferamus cum tolerantia; servi enim sumus ejus ecclesiæ, & maxime in infirmioribus membris.* Pergit idem S. P. c. 29. *Nor excusare possumus, etiamsi contemptibiles simus, quia & nos col laborare voluit Apostolus, si sapientes defuissent, potius quàm ut negotia christianorum deferantur in forum.* En igitur unam ex obligationibus tuis, ad quàm fortè nullam hucùtque fecisti reflexionem, prout oportet. Debes pacem invehere inter familias; impedire injustitias, & dissensiones, reconciliare patres cum filiis, & vicissim. Et quomodo hoc facies, si non studeas eorum differentias seu

seu lites componere? ad quos vis ut confugiant pauperes rustici, si à divitibus vel dominis suis injustè vexentur, nisi ad suum parochum, quem tanquam patrem suum communem considerant, & ut protectorem oppressorum habent, ac venerantur. O quot mala impedire posses, si laborem hunc eos audiendi in te susceperes, illisque bonum quoddam consilium suggereres, & ut ad praxim deveniamus;

PUNCTUM II. Postquam vidisti obligationem clericorum, præcipuè pastorum, ad terminandas ejusmodi controversias eorum, qui ad eos in hunc finem confugiunt, æquum est, ut modus quidem, & certæ regulæ assignentur, ad faciendum hoc ipsum, prout oportet. Non possumus melius hoc præstare, quàm si eis proponamus exemplum & modum agendi, quem ipse S. Augustinus tenuit. Possidius, discipulus hujus sancti Episcopi, qui vitam illius scripsit, ait: eum, ut huic præcepto Apostoli satisfaceret, multum temporis insumpsisse huic negotio, ut suorum differentias, & contentiones componeret, si ad eum recursum habuere, minimè hoc faciebat ex spiritu quodam ambitionis, proprii interesse, vel pruritu auctoritatem quamdam ex hoc sibi acquirendi, sed unice ex motivo purissimo pietatis, admirabili sedulitate ad hoc se applicabat; *causas audiebat diligenter, ac piè* faciebat etiam ideo, ut

exinque in cognitionem veniret, quantum quisque vel in fide, bonisque operibus proficeret, vel ab eis deficeret. Utebatur ejusmodi occasionibus, ad inspirandum illis certas quasdam sanctas regulas seu principia christiana; & eas, quod adipiscerentur vitam æternam, admonebat, & docebat. Nil aliud quærens ab iis, nisi tantum obedientiam, & devotionem christianam; in Vita. c. 14. Denique schola erat virtutis, sanctuarium pietatis, & cathedra veritatis, ubi docebat contemptum falsorum bonorum, & vanorum bonorum terræ hujus; amorem pacis & concordie, spem & ardens desiderium felicitatis æternæ. Magnus hic Episcopus, ait Possidius, ibid. faciebat hoc tanquam speculator à Domino constitutus domui Israel. Ipse hic S. Doctor docet nos in quodam sermone modum omninò paternum, quo usus fuit ad terminandas ejusmodi suorum clericorum & religiosorum differentias, non adhibendo ultimum rigorem, & severitatem juris, instar judicis; sed plenas charitate dando decisiones, prout patrem & pacificatorem decet; sed si pueri isti, ait serm. 49. de divers. servi Dei, sunt. litem hanc inter illos citò finimus, audio illos at pater, & fortè melius, quàm pater ipsorum. Item ait, videbo quid sit juris, sicut Deus voluerit, cum paucis fratribus fidelibus honoratis de numero vestro, id est, de plebe ista. En modum quemdam ex-
cele

cellentem pro omnibus pastoribus & ecclesiæ ministris felices illos, qui eum imitentur, & sequantur, facile enim terminabunt processus, & magna bona in populo præstabunt. Fac reflexionem super illum, antequam ad altare accedas; & roga Salvatorem animarum nostrarum, ut tibi concedere dignetur talenta, & gratias necessarias, ut in negotio tam difficili ritè procedere valeas. O Domine, qui vis, ut ministri tui sint *Sacerdotes pacis*. Tertull. de Spectac. c. 18. qui nos misisti pacem nobiscum ferre, quocunque ibimus, fac, ut ministerium hoc nostrum ita exerceamus, ut corda illorum, qui ad nos recurrunt, unire, & differentias illorum componere valeamus, ut tandem consequi mereamur præmium illud pacificis promissum; *beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur*. Math. 5. 9.

****(*)****(*)****(*)****(*)****(*)****

DIE SABBATHI.

Sic & Pater meus celestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris. Math. 18. 35.

DE ODIO & INIMICITIIS.

1. Quam primum iis resistere debemus.
2. Et causas seu occasiones rescindere.

PUNCTUM I. **C**onclusio Evangelii huius, finis est & intentum parabolæ, quam Christus Jesus in illo

nobis proponit, ad persuadendum nobis, ut invicem nobis ignoscamus, & longè à nobis rejiciamus odia, & inimicitias. Verùm imaginari nobis non debemus; quasi verò Salvator iis tantum minetur, qui notabiliter; & quasi visibiliter exulcerati sunt; qui inimicitias publicas foveant; qui malè tractant proximum suum, eisque nescio quas violentias inferunt; damnat enim etiam eos, qui aversiones quasdam secretas foveant, & charitatem fraternam in cordibus suis extinguere permittunt; id, quod inter clericos ordinariè fit modo quasi insensibili, & imperceptibili; subitâ indignatione abripimur; amaritudinem concipimus, aversiones admittimus; omnia nobis displicent, quæ ab aliis nobis obveniunt, quos pati non possumus; & sic tandem permittimus, ut extinguat in cordibus nostris diabolus charitatem, modo quodam eò periculosiore, quò minus ad illam attendimus, fitque aliquis instar illius homicida, non quidem in oculis hominum, qui non nisi exteriora vident, sed coram Deo, qui ad intima cordis penetrat, juxta hæc verba Apostoli; *omnis, qui odit fratrem suum, homicida est.* 1. Joannis 3. 15. Contingit etiam quandoque, ut odium tale, quod secretò apud semetipsos foveant clerici, exterius apparent per discursum, dum malè de talibus loquuntur, ex quo inimicitie nascuntur, quæ populum fidelem scandalizant.

An non jure omnes boni super hoc ingemiscant? igitur resistamus omnibus occasionibus, & causis talis odii, & dissensionum, quas in cordibus nostris seminare vult inimicus salutis nostræ diabolus. Memores sumus, Christum Dominum nil aliud nobis adeò commendasse in Evangelio, quàm charitatem; est hoc ipsius magnum mandatum, ex hoc cognoscimur esse ipsius discipuli; mediūque hoc est, quo etiam alios lucrari poterimus. Etsi omnem & quidem maximum zelum pro gloria Patris sui habuerit, nihilominus vult, ut oblationem et munera nostra in altari relinquamus, ac prius reconciliari cum fratribus nostris curemus, eo quòd acceptabilius sacrificium & oblatio illi esse non possit, quàm cor charitate plenum. Quidquid nos à charitate elongat, à Deo nos separat; nec quidquam jure ab ipso petere possumus, vel ut debita nostra remittat nobis, nisi serio testari, & contestari possimus, nos quoque ex corde remisisse fratribus nostris offensas; sine hoc enim oratio Dominica, quam quotidie, & toties recitamus, nostra erit condemnatio; & dicet nobis Christus Jesus, ex ore tuo te judico, serve nequam, & mensurā eādem utar contra te, quā tu mensus fueris aliis. Noli expectare talem reprehensionem, sed quam primum reprime in temetipso omnem motum, & affectum odii, inimicitia, aut vindictæ. Statim, ut tale quid in animo tuo

post Dom. 20am imam. post Pent: 349

tuo exoriri animadvertis, supprime illud, extingue scintillam talem quantocius, ne magnum exinde oriatur incendium, & *sol non occidat super iracundiam vestram*. Cum serpente dormis in sinu tuo, si in corde tuo iram quamdam tecum in lectum feras; quod si ira tua est periculosa, odium adhuc longè periculosius est. *Quid est odium?* quærit S. Aug. hom. 24. *ira inveterata; ira festuca est, odium trabs*. Sed penetremus usque ad radicem & originem hujus mali. In hunc effectum.

PUNCTUM. II. Studeamus causas illius tollere, & abscindere, unde nascitur odium? quò nutritur, & conservatur? ordinariè triplicem hanc radicem seu originem habet, proprium interesse, superbiam, & falsas relationes, seu narrata. Proprium interesse sæpè intimos amicos separat ab invicem; turbat integras familias; armat fratres contra fratres, & quando agitur de *meo & tuo*, pauci sunt, ait S. Aug. qui non ab invicem dissideant; *meum & tuum; frigidum illud verbum*. Non minores inimicitias etiam superbia causat; feralis & insolens passio ista totum mundum contemnit, à nullo autem contemni, seu sperni se paritur. Aliqua indignatio, vexatio, dictærium quoddam, verbum aliquod pungentius, dissputatio quædam ardentior, leve quoddam punctum honoris, sufficit, ut ab invicem se

parentur, qui prius in optima intelligentia vixêre; *inter superbos semper jurgia sunt.* Prov. 13. 20. Denique falsa narrata magnarum diffidiarum incentiva sunt, hinc notabilem hanc sententiam pronuntiavit Sapiens, Prov. 26. 20. *cùm defecerint ligna, extinguetur ignis, & susurrone substracto, jurgia conquiescent.* Ut igitur sopiatur & suffocetur in corde nostro odium, quod contra proximum nostrum exurgit, oportet sufferre omnes hasce causas, ex quibus nasci solet. Inducit te proprium tuum interesse ad talem separationem? remitte aliquid de jure tuo, ut pacem conserves; si superbia te instigat, recurre ad humilitatem; præbet quoad hoc nobis S. Greg. Nazianz. exemplum tale, quod summæ ædificationis est pro omnibus clericis. Agnitus erat pro legitimo Episcopo Constantinopolitano, ex decisione integri cujusdam concilii, non fuit unquam ulla electio magis canonica; interim quidam Episcopi de novo in illud concilium adventantes, offensi per hoc, quod aliquid ante illorum adventum fûerit decisum, protestati sunt deinde contra hanc electionem & promotionem. Quamprimum sanctus hic intellexit, periculum esse alicujus turbationis, statim cessit jure suo, & etiam totius mundi imperio cessisset prius, quam ut pacem turbari permisset; *si propter me commota est ista tempestas, dicebat cum Jona, de jicite me in mare, ut*

post Dom. 20am 1mam post Pent. 351

vos jactari desinatis, Theodoret. l. 5. c. 8.
Quantum ad falsas narrationes, fugere debemus eos, qui alios ad odium & vindictam excitare solent; modus cum talibus agendi est, ut eos non audiamus; ut pro suspectis habeamus, qui nobis adulantur; & pro inimicis illos, qui inimicos nos esse vellent fratrum nostrorum, ut S. Bernar. in Dedic. Eccles. serm. 3. loquitur. Quamcunque humilis, mansuetus, & patiens fuerit David, non invenit tamen melius quoddam medium, & remedium, quam hoc ipsum, ne odium contra Saulem conciperet, vel se vindicaret. Occasionem habebat optimam; cernebat inimicum in suis manibus; milites qui cum ipso erant, eum exhortabantur, ut Saulem occideret; & ut efficacius hoc ipsi persuaderent, dicebant: *ecce dies, de qua locutus est Dominus ad te; ego tradam tibi inimicum tuum, ut facias ei, sicut placuerit in oculis tuis.* 1. Reg. 24. Quid non fecisset David, si eos audire voluisset? sed respondit illis constantia summe mirabili; *propitius sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem.* O si sanctum hunc regem imitareris, certe remitteret, & langvesceret brevi passio tua, rejiceres, & propelleres longè à te seductores tales, qui odium in te excitare, & fovere desiderant; brevè certè ad teipsum redires, & insensibiliter te mutatum experireris. Sed maximum & præstantissimum medium cohibendi ejus-

modi passionem, quoddamque tibi pro præparatione ad Missam servire potest, est, ut oculos conjicias in Jesum Christum cruci affixum, qui se occidi & jugulari permisit instar agni ducti ad victimam, qui nos suum contra aperuerit, nisi præcisè in ultimis vitæ suæ momentis, ut pro suis inimicis & crucifixoribus oraret, quos ut fratres habebat. *Vide pendentem, audi precantem: Pater ignosce illis; quia nesciunt, quid faciunt,* ait S. Aug. serm. 49. de verbis Michææ c. 6. Ah! quodnam odium subsistere possit in consideratione talis, tantique spectaculi! ô amor crucifixæ Christe Jesu! vincant misericordiæ tuæ antiquæ, Domine; vincat sapientiæ malitiam &c. Planè foderunt impatientiæ foveam, occasiones indignationis plurimas, & quàm maximas ministrantes; sed quid horum fovea ad abyssum mansuetudinis tuæ? Bern. serm. de passione Domini.

* * * * *

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA POST PENTECOSTEN.

Confidimus in Domino JESU, quod quicquid cepit in vobis opus bonum, perficiat in diem Christi JESU. Philip. 1. 6.

DE PERSEVERANTIA.

1. Maximum est ex Dei donis.
2. Quid facere oporteat ad illud obtinendum.

PUN.

PUNCTUM I. Nil invenio magis consolatorium, quàm epistolam hodiernam, in qua Apostolus ait, se minimè dubitare, Deum, qui in nobis opus salutis cepit, illud quoque perfecturum; sed non invenio etiam, quod nos magis animare, & excitare debeat ad orandum, siquidem hic agitur de perseverantia, quæ ex omnibus Dei donis maximum, & summè, ac præ cæteris nobis necessarium est. Nam, quamvis omnes reliquæ gratiæ, quas Deus nobis largitur, sint infinitè æstimabiles, & æterna gratitudine dignæ, fateri tamen oportet, donum perseverantiæ, quæ coronâ est omnium aliorum, prorsus singulare, & primas meritis mereri. Hinc est, quod illud S. Aug. de dono persever. apellet *magnam Dei donum, quo cetera conservantur* & diabolo potestati aufert ea nobis rapiendi. Est instar ultimi gradûs, super quo ad thronum ascendimus; ultimus lapis, qui concludit & firmat ædificium salutis nostræ; uno verbo, sigillum est, & ultimus annulus pretiosæ hujus catenæ prædestinationis nostræ, infallibiliterque nos ad possessionem gloriæ inducit; *sola est, cui æternitas redditur, vel potius, quæ hominem æternitati reddit; incassum quippe bonum agitur, si ante vitæ terminum deferatur.* Et sanè; quid prodesset vocatos nos esse ad christianismum, & ad statum Ecclesiasticum, si obligationi nostræ ad finem usque non

Medit Pars autem.   Z   19-

satisficiamus; siquidem salus tantummodò illorum est, qui perseveraverint in via bona, & in praxi, ac exercitio virtutum usque ad vitæ finem; qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit, Math. 10. 22. Absque perseverantia, nec qui pugnat, victoriam, nec paleam victor consequitur &c. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo. S. Bern. Epist. 129. Ministri Domini estote persuasi de hac veritate; prædicante illam etiam aliis; serviat illa ad vosmetipsos humiliandos, & ut de propriis vestris viribus non confidatis. Si ad eò felices estis, ut in fide & iustitia inter tot excessus, qui ubique in mundo regnant, perseveretis cavete, ne putetis, à vobis hoc provenire, date gloriam soli Deo, eique gratias agite; nisi gratiâ mea plenus esses, dicebat Deus juxta S. Aug. serm. 10. de verb. Evang. ad Eliam Prophetam, nonne ante Baal etiam ipse genu flecteres? gratiâ autem plenus es, quia nihil de tua virtute, sed totum de mea gratia præsumpsisti Cave ô christiane, pergit idem S. P. cave superbiam; licet enim imitator sanctorum sis, totum semper gratiâ reputa, quia, ut esses aliquid reliquum, gratia in te Dei, non tuum meritum fecit. Postquam coram Deo agnoveris perseverantiam tuam ab ipso dependere;

PUNCTUM II. Examina nunc media-
ad

ad eam perveniendi. En duo, quæ te certò
 eò perducent, si iis, prout oportet, usus fu-
 eris; primum est, fideliter cooperari gratiis
 à Deo acceptis, nam, prout S. Concilium
 Trident. sess. 6. c. 13. ait, *Deus, nisi homines
 ipsi illius gratia defuerint, sicut cepit o-
 pus bonum, ita perficiet, operans velle; &
 perficere.* Visne accipere coronam vitæ? di-
 cebat Spiritus S. in Apocalypsi ad Episco-
 pum Smirnensem, *esto fidelis usque ad mor-
 tem, & dabo tibi coronam vitæ.* Apoc. 2.
 Ad nihil serviet tibi benè incepisse, si malè
 finias, si ab infantia tua in viis justitiæ, &
 pietatis ambulasses; si totum mundum ad
 Deum convertiss. & opus Evangelistæ pe-
 regisses, si postea vias Domini deseras, ejus-
 que sanctam legem violes, totum, quod fe-
 cisti bonum, obliviscetur Deus. Omnia tua
 opera bona ex ejus memoria pro tota æter-
 nitate, delebuntur, neque aliud expectare
 debes, si in tali statu decederes, nisi æter-
 nam à Deo vindictam ex tua proprii culpa.
*Si averterit se justus à justitia, & fecerit
 iniquitatem, omnes justitiæ ejus, quas fe-
 cerat, non recordabuntur* Ezech. 18. 24.
 Esto igitur extremè fidelis gratiæ Dei, & in
 exercitio bonorum operum; quia non dat
 Deus de via ordinaria gratiam perseveran-
 tiæ, nisi iis, qui benè vixerint; si quandoque
 etiam aliis eandem dedit. Miraculum quod-
 dam erat, cui minimè inædificare, seu fidere

debes. 2dum medium, donum perseverantiae obtinendi, est oratio; *hoc donum Dei suppliciter emereri potest*, ait S. Aug. de dono persever. c. 6. sed requiritur oratio humilis, & quæ ipsa sit perseverans & constans. Una sola oratio, quamvis ardentem facta, haud sufficit ad impetrandum illum magnum numerum gratiarum, & auxiliorum, quæ necessaria sunt ad superandas tot tentationes, & ad perseverandum usque in finem, sed affirmare possumus perseverantiam in oratione obtenturam perseverantiam bonæ vitæ. Si clericus huic sancto exercitio insistat, & cum fervore ac fiducia à Deo hanc gratiam petat ut suis obligationibus satisfacere queat, obtinebit hanc ipsam gratiam pro hac die, si manè hoc ipsum faciat, recipiet similem gratiam, & sic perseverando in exercitio orationis, tandem feliciter ad hoc inestimabile bonum, & donum perseverantiæ pertinget. O Domine, qui gratiam tuam humilibus denegare non soles, peto à te cum omni humilitate hanc gratiam perseverantiæ, fateor tamen simul, me illâ omnino indignum esse. Ah etiam iustissimi, & sanctissimi viri agnoscere debent, perseverantiam purum donum esse misericordiæ tuæ, quod ipsis non debeatur, quid dicat peccator, qualis ego sum? ô Domine! lubens fateor, me nullum ad donum hoc ius habere, imò quòd potius à te derelinqui promeritus fuerim; sed
quam

quantumcunque magna sit indignitas mea, omnia tamen spero de tua infinita misericordia; dirige gressus meos, & Domine! præserva me à lapsu usque in finem, pro gloria gratiæ tuæ; *usque in senectam, & senium, Deus, ne derelinquas me.* Ps. 70. Pro Missa vel communione; cura, ut tam in præparatione, quàm in gratiarum actione correspondeas amorosissimæ intentioni, & consiliis Christi Jesu in sanctissima Eucharistia, qui te ad se trahere cupit. Considera hoc divinum Sacramentum tanquam medium quoddam efficacissimum, & certissimum pignus tuæ perseverantiæ in via bona; instanter eum roga, ut modo, quod ipsi placet, ad ad finem perducatur, quod tanta cum misericordia in te & tecum incepit. *Manda Deus virtuti tuæ; confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.* Ps. 67. 29.

* * * * *

FERIA SECUNDA.

Testis enim mihi Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut charitas vestra magis ac magis abundet in scientia, & in omni sensu, ut probetis potiora. Sc. Philip. 1. 8.

DE ZELO S. PAULI PRO SALUTE
PHILIPPENSIIUM.

1. Brat zelus ardens, prudens, & gratuitus.
2. Zelus clericorum has easdem qualitates habere debet.

PUN.

PUNCTUM I.

Adoremus Dominum nostrum Jesum Christum, qui cor Pauli tali, tantòque zelo pro salute animarum implevit; adhaeremus illum, quem hìc Philippenſibus teſtatus fuit. 1. Est *zelus ardens*, & quidem adeò, ut illum exprimere haud valeat, ſed Deum in teſtem aſſumere cogatur; *teſtis eſt mibi Deus, quomodo cupiam omnes vos in viſceribus Jeſu Chriſti*. Videtur, ait in hunc locum S. Chryſoſtomus, viſcera Domini Jeſu, in quibus invenire volebat omnes ſuos, eidem ipſi communicàſſe viſcera prorsus ignea, quæ omnem ardorem amoris cujuſvis naturalis excedant; ut hoc melius apprehendamus, audiamus ipſum in ſequenti capite ardentius adhuc loquentem, *ſed & ſi immolat ſupra ſacrificium, & obſequium fidei veſtra, gaudeo, & congratulor omnibus vobis*. Si quis bene perpendat, & meditetur hæc verba S. Pauli, facilè ſibi perſuadebit, inveniri haud poſſe deſiderium ardentius, quam quo hic S. Apoſtolicus pro ſalute fratrum ſuorum ardebat, addò erat *zelus prorsus gratuitus*, minimè lucro, vel propriis commodis ſtudens; totum quod pro hoc populo petit à Deo eſt, ut Deum amet; hìcque ipſorum amor ſemper magis, ac magis creſcat; *& hoc oro, ut charitas veſtra magis ac magis abundet*. Quid aliud deſiderare poſſet cor divino amore ac charitate proximi ardens? eſſi chá-

post Dom: 20am 2dam post Pent. 359

ritas Philippenſium ſatis fortis & valida jam fuerit, & ad ſubeundum martyrium; nihilominus hortatur illos ad magis ſemper laborandum, ut in dies augeatur; quia charitas limites nescit, & meſuram. *In omni ſcientia, & in omni ſenſu.* 3tio zelus Pauli erga populum iſtum erat prudens. Vult, ut charitas illorum tam illuminata ſit, ac ardens, & inflammata, ut ſecuri ſint ab omni errore & ſeductione *ut probetis potiora; ut ſitis ſinceri; & ſine offenſione in diem Chriſti.* Cupio; ad eos ait in vobis charitatem tam illuminatam, prudentem & intelligentem, ut ſciatis diſcernere bonum à malo; ut ſitis puri, & ſinceri, & ambuletis benè uſque in diem adventûs. Jeſu Chriſti, quin curſus veſter interrumpatur. Reſpectamus nos ſuper zelum tam grandem, & videamus, an non cauſam habeamus. nos ipſos humiliandi, & debilitatem cordis noſtri incuſandi, & reprehendendi? interim quia hoc grande exemplar eſt, quod omnes viri apoſtolici imitari debent.

PUNCTUM II. Conſidera zelum tuum, ut verus ſit, debere habere eaſdem qualitates cum zelo hujus S Apoſtoli. debet eſſe *ardens;* qui zelum dicit, activitatem & fervorem dicit; clericus qui zelum habet, experitur in anima ſua vivum quemdam ardorem, à quo accenditur, & inflammatur, quotieſcunque Deus viam ſeu occaſionem
ali-

aliquam aperit, aliquid pro gloria ipsius agendi; debet intimè tangi, & cruciari, si tot peccatores videat errare in via iniquitatis. Potestnè ille dicere, se habere zelum, qui tranquillus, & indifferens permanet, quando fratrem suum pereuntem videt? non possumus dissimulare peccata, quæ in mundo sunt; nimis aperta sunt scelera, quæ committuntur, quàm ut celari possint injuriæ illæ capitales, seu gravissimæ, quæ à tot creaturis rebellibus quotidie Deo inferuntur. Verùm est, dari quidem abusus quosdam, & excessus, quibus remedium aliquot haud apportare possumus, verum est, dari multos peccatores, quos corrigere nequimus, ingemiscere tamen possumus coram Deo, in consideratione tot peccatorum, quæ in mundo sunt, id quod principaliter quædam sacerdotum zelo forum obligatio est. Narrat S. Gregorius Naz. de S. Basilio, quòd in consideratione malorum, quibus tunc ecclesia affligebatur, adeò pariter afflatus fuerit, ut somnus ab oculis ejus recesserit; præ solitudine & cura penè emarcuerit; neque finem fecerit, & divinum & humanum implorandi auxilium; continuò in id intentus & occupatus, ut plagis adeò profundis remedium quæreretur & inveniret. Ità nimirum seipsum consumere debet bonus pastor pro gloria Dei; debetque studium illius, quod ex zelo, adhibet, non solùm ardens esse, sed etiam liberum ab omni proprio interesse,

& commodo. Clericus, qui solummodò à respectu humano ducitur; suò ministeriò abutitur; falsus est zelus illius, quia destitutus vero illo motivo, quo animatus esse debet; *non querimus vestra, sed vos.* 2. Cor. 12. 14. Ecce, quid sibi ipsi bonus sacerdos dicere debeat; nempe non alligare se divitibus, illis solis non servire, zelus est gratuitus; si verum zeù habes, quære pauperes, labora pro illis. Divites solvent, pauperes non habent, unde solvât; sed hoc ipsum est, quod pretiosum & charum tibi reddere debet servitium pauperum, quia Christus Jesus obligavit se, quòd velit solvere, si humanâ recompensatione non moveris, si ejusmodi humanis & terrenis respectibus non ducaris. Denique, quia quandoque zelosus se nimium, quàm oportet extendere posset, debet insuper esse *prudens*. Duplex est zelus, unus secundùm scientiam, alter indiscretus. Minimè secundùm scientiam, S. Paulus loquens de Judæis Rom. 10. 2. ait, se quidem fateri, eos zelum habere, sed non secundùm scientiam, e. g. foret zelus, si quis in consideratione tantæ multitudinis malorum, seu peccatorum, quæ sunt in mundo, hujus esset sententiæ: oportere Deum statim ostendere justitiam suam, eosque punire illico; adhuc magis indiscretus foret, si dum affligimur ab aliis, & aliquid patiendum occurrit, nobis imaginaremur, debere Deum statim causam nostram defendere, & per.

persecutores nostros castigare. In eundem nempe errorem incideremus cum illis duobus discipulis, qui ignem de cælo petierunt, ut ingratam civitatem consumeret; eandemque cum ipsis reprehensionem mereremur; *nescitis, cujus spiritus estis; Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare.* Luc. 9. 55. Cave, ait S. Aug. in Ps. 93. ne unquam in tales excessus labaris. *Noli, quia tu transisti, velle misericordia Dei partem subvertere.* Verum medium evitandi ejusmodi extremitates, in quas concipere nos posset indiscretus zelus est, si quis suæ propriæ prudentiæ diffidat, & paratus ac promptus sit, audire aliorum consilia; ipse zelus quandoque zelū ipsum moderari debet. Pro Missa, pete à Christo Jesu zeulum talem, qui omnes has qualitates habeat, quas primum meditatus es. O JESU, qui facis ministros tuos, Angelos tuos, spiritus, & ignem urentem, Ps. 103. 4. fac nos tales per gratiam tuam; dona nobis, quæsumus, zeulum tam ferventem & ardentem, quem nullæ aquæ tribulationum extinguere valeant: tam purum, & proprii commodi nescium, ut aliud non quæramus, nisi solam gloriam tuam; tam discretum, prudentem & illuminatum, ut nil unquam moliamur, nisi quod regulis prudentiæ conformis sit; tam firmum & constantem, ut nunquam defatigemur. *Zelum inflammet charitas, informet scientia; firmet*

post Dom. 20am 2dam. post Pent. 363
constantia; sit fervidus, circumspectus, in-
victus; nec teporem habeat; nec careat di-
cretionem, nec timidus sit. S. Bern. cant.
serm. 20. n. 4.

FERIA TERTIA.

*Abeuntes pharisæi consilium inierunt, ut
caperent Jesum in sermone. Math. 22. 15.*

DE PHARISÆIS & CHRISTO.

1. Malitia pharisæorum. 2. Prudentia Christi.
3. Confusio inimicorum suorum.

PUNCTUM. I. **E** Vangelium istud in ge-
nerali tria compre-
hendit, malitiam pharisæorum, prudentiam
Christi, & qualiter inimicos suos confuderit.
Malitia pharisæorum inexcusabilis est. Pec-
cant non per ignorantiam, sed ex præmedi-
tata sententia; *abeuntes consilium inierunt,
ut caperent Jesum in sermone.* Demonstra-
bat illis Dei Filius in tribus parabolis, pro-
videntiam Dei continuè vigilasse super eos,
nec quidquam omisisse, quod ad eorum sa-
lutem conducere poterat; & hoc ipso tem-
pore, ait S. Chrysost quo ad se redire, &
ad compunctionem moveri debuerunt, &
admirari mansuetudinem Jesu Christi, &
contremiscere ob ea, quæ ipsis prædicta su-
erant, eò quòd ex præteritis de futuro con-
jecturam facere potuissent; malignitas illo-
rum

rum, & individua intantum crevit, ut, dum non auderent eum palam aggredi ob magnam illius apud omnes existimationem, ad artificia & dolos recursum habuerint, ut eum perderent, *invidia ebrii, ad insidias convertuntur.* S. Chrysostomus hom. 40. in Math. Proponunt illi quæstiones copiosas & dubias, ut in responsione illius invenirent quid, de quo eum accusare, & odiosum reddere possent apud principem seu imperatorem, & apud populum. O malitiam! ô furorem! ô maledictione omni dignissimam cæcitatem, quam S. scriptura contra malos & impios pronuntiat! *percutiat te Dominus amentia & cecitate, ac furore mentis; & palpes in meridie, sicut palpare solet cæcus in tenebris.* Deut. 28. 28. Quantumcunque detestandus sit modus hic agendi pharisæorū, habet nihilominus sequaces suos, & imitatores. Valde frequenter contingit in mundo, ut in id intenti sint homines, quomodò quis capere, & supplantare valeat ministros Christi Jesu; quò magis adhærent, & inherent veritati evangelicæ, eo plures ipsis tenduntur laquei, denigrantur, quod partes sequantur doctorum severiorum & rigidorum; puniuntur verbis amaris, & ut aliis odiosi reddantur, insimulantur, quasi doctrinas suspectas proponunt. Quid faciendum tunc ejusmodi veris ministris evangelii? orare debent pro suis persecutoribus, & imitari prudentiam divini magistri sui. PUN.

PUNCTUM II. Admirare hinc sapientiam Christi Jesu; potuisset nihil prorsus respondere ad interrogationem & quaestionem phariseorum, utpotè alio ex fine non interrogantium, quàm ut eum caperent. Nihilominus responsum dedit, ut spiritus hosce inquietos sedaret, sed modò tali, ac tam prudenti, ut tentos sibi laqueos evaderet dexterrimè, quin eos offenderet. Disce exinde partem aliquam prudentiæ christianæ, nimirum ut alios, præsertim in autoritate constitutos, omnimodò offendere caveas. Generositas christiana, neque crudelis est, nec imprudens; non vult se magnam ostendere, seu jactare per indiscretam quamdam libertatem, cavet, ne sibi negotia quædam & difficultates adseiscat, absque necessitate, solet semper conjungere prudentiam serpentis cum columbæ simplicitate, juxta monitum Christi Jesu in evangelio nobis datum. Omnes christiani ad hanc circumspersionem sunt obligati; præcipuè verò clerici nunquam approbare debent aliquod malum ad turpiter complacendum aliis, sed neque debent inutiliter, & absque fructu irritare illos, qui veritati nocere, vel eos in exercitia bonorum operum, & ministerii sui impedire vel turbare possent. Debent patienter tolerare infortunia, si iis aliqua accidant; non tamen ultro se iis indiscrete exponere; multa talia patientur, si fideliter
os,

officio & muneri suo satisfaciant, non est necesse illa prævenire, & absque speciali instinctu divino iis ultro occurrere, æquè malitia christiana, quæ mundana prohibet, ut quis se absque licentia aut mandato ducis periculo exponat. Ususne fuisti hac circumspeditione? quot imprudentias hucusque commisisti, quarum te meritò poenitere debet? esto imposterum circumspectior; & postquam miratus es prudentiam Salvatoris.

PUNCTUM III. Considera, qualiter inimicos suos confuderit. Conjunxerunt se Pharisei cum Herodianis, ut sic eum facilius caperent; & quid aliud tam unquam, quàm alii, nisi confusionem, & dedecus reportant? obturat illis Jesus os suum per sequentem responsionem ipso planè dignissimam; *reddite, quæ sunt cæsaris cæsari; & quæ sunt Dei, Deo.* O plenam miraculi responsionem & perfectam dixi celestis absolutionem! exclamat hic Hilarius comment. in Mich can. 22. Non decebat dicere iis qui ex parte Herodis erant, non oportere dare tributum cæsari, qui responsionem hanc pro seditiosa interpretari potuissent; neque decebat dicere populo, quòd obligati sint solvere hoc tributum, quia injuriam populo Dei factam interpretati fuissent. Satisfacit igitur Salvator Herodianis per hoc verbum. & sententiam nimis quam veram; oportere dare cæsari, quæ cæsaris sunt; neque offendit Judæos,

edò, quòd absolutè non deciderit tributum hoc
còsari competere, aut non competere, dicit
solummodò, dandum esse pro casu, quo illi
debeatur. Nemo igitur causam habebat con-
querendi, neque accusandi eum, quasi eo-
rum prætensiones damnâsset. Relinquendo
autem indecisam hanc quæstionem circa
temporale interesse Herodis & Judæorum,
occasionem exinde capit stabiliendi hanc re-
gulam, seu fundamentum, *quod dari debeat*
Deo, quæ Dei sunt. Principium per seipsum
adèò clarum, ut propriâ suâ evidentiâ con-
fundat malignitatem eorum qui id impu-
gnare, illique contradicere vellent; silere sic
coegit pharisæos, & satis clarè iis occasio-
nem præbuit, ut defectus suos hucusque
commisos invenire, & agnoscere potuerint.
eo quòd homines aliter non peccent, nisi ex
eo, quòd Deo non reddant, *quæ Dei sunt.*
Semper iis etiam utiles sumus, qui nos ten-
tant, & capere desiderant, si limites mo-
derationis non excedamus. Nunquam ad
violentiam recurre, neque ad verba injuriosa
contra tuos peccatores, sed stude eos lucrari
per tuum silentium, per mansuetudinem tu-
am & modestiam. Pro præparatione ad
Missam, roga divinam hanc sapientiam, quæ
mensam hanc, ad quam accessurus es, paravit,
quæque te invitare tam sæpè dignatur; ut
Spiritu suo te impleat, verùmque fiat id,
quod dixit, *ego dabo vobis os & sapientiam,*
cui non poterunt resistere. & contradicere o-
mnes adversarii vestri. Luc. 21. 15. FE

Magister scimus quia verax es & viam Dei in veritate doces; & non est tibi cura de aliquo, non enim respicis personam hominum Math. 22. 16.

QUALITATES VIRO APOSTOLICO NECESSARIÆ.

1. Debet esse sincerus. 2. Docere sanam doctrinam. 3. Et esse constans.

PUNCTUM I. **S**eparemus verba ista à malignâ & peccaminosâ intentione pharisæi, & inueniemus in illis omnes qualitates viro Apostolico necessarias. imo. debet esse sincerus, & amans veritatis. *Verax.* 2do. debet sanam doctrinam & Evangelicas veritates omninò purè docere; *viam Dei in veritate doces.* 3tio. debet esse firmus & constans, & minimè respicere ad personam quamecunquè, si obligationi ministerii sui satisfacere oportet; *non est tibi cura de aliquo; non enim respicis personam hominum.* En qualitates veri alicujus clerici, & boni pastoris. Expendamus illas. Sinceritas, quæ ex modo agendi alicujus clerici elucere debet, non est solummodò illa sinceritas humana, opposita spiritui simulationis, & duplicitatis, ac inimica omnis artificii, & fallaciæ, sed est talis dispositio cordis, vi cujus omnia verba & actiones nostræ regulæ veritatis conformantur; itaque

fin-

post Dom: 20am 2dam post Pent. 369

sincerum esse idem est, ac exercere, seu facere veritatem in charitate; *veritatem in charitate facientes.* Ephes. 4. 15. sincerum esse, est totum Dei esse absque divisione; est non habere duos dominos, aut duos thesauros; sincerum esse, est nullum fucum facere in modo agendi, adeo ut quis fidere tuto possit verbis illius & minime imitari hos falsos doctores, contra quos conqueritur Apostolus Tit. 1. 16. *constentur se nosse Deum factis autem negant.* Clericus, ut primam hanc qualitatem possideat, quam hodie Christo Jesu attribuunt pharisæi, nunquam debet fallaciæ cujusdam argui posse in suis verbis aut actionibus; nunquam inveniri debet apud ipsum, *ita & non;* non debet subicere veritatem suis consiliis, suis commodis, suis passionibus, & secretis intentionibus; non debet se accommodare suis propriis prætensionibus; fides ipsius non debet esse fides temporum, sed debet audenter dicere posse cum S. Paulo 2. Cor. 1. 17. *nunquid levitate usus sum? aut quæ cogito, secundum carnem cogito, ut sit apud me est & non?* magis adhuc interest, ut omnes ipsius actiones, ac modus agendi veritati conformes sint, & longè absit ab eo, ut de ipso dici possit, quod habeat pondus & pondus, mensuram, & mensuram, sed potius à contrario debet vita illius esse continua quædam censura & condemnatio hominum illorum, *Medit. Pars Autum.* Aa qui

qui vanitati adhærent, & mendacio pascuntur. Acquisistine hanc sinceritatem? potestne dici vitam tuam adeò exemplarem esse, ut publicos excessus, & morum corruptelam condempnet prout, ecclesia id à te requirit? *censuram morum, exemplo suæ conversationis insinuent.* Pontif. Rom. Si ità est, gratias Deo age; &

PUNCTUM. II. Considera 2dam qualitatem ministri evangelici esse, *ut viam Dei in veritate doceat.* Via hæc Dei aliud non est, nisi angusta via Christi Jesu, quam ait, ducere ad vitam, opposita nimirum viæ spatiosæ, & largæ, quæ ad mortem ducit. Hanc viam angustam nobis signavit in omni vita sua per omnes suas actiones, præcepitquæ nobis, ut eam nomine suo hominibus annuntiarem, & prædicarem; *predicite Evangelium, quod fieri debet sine corruptione simulationis,* ait S. Aug. in Ps. II. ad hæc verba eloquia casta, *multi enim prædicant veritatem non castè; quia vendunt illam pretio commoditatum hujus sæculi.* Proprius amor, qui se per viam hanc arctam nimis constrictum videt, facit invenire mille media & modos ad reddendam hanc viam spatiosam, largam, & magis commodam. Volunt homines humiles esse, quin tamen vel minimam humiliationem sustinere velint; poenitentes absque mortificatione sensuum, & quin sibi ipsis ullam vim inferant; devoti

& recollecti absque renuntiatione rumororum
hujus sæculi; uno verbo, volunt cælum in-
trare, & tamen modò in hac vita gaudere
omni commoditate; & quod est complemen-
tum eorum infelicitatis, pro eo, ut homines
querant, qui viam Dei in veritate ipsos doc-
ceant, *querunt magistros prurientes auribus.*
2. Tim. 4. 3. qui desideriis, ac inclinationi-
bus ipsorum blandiantur, remorsus conscien-
tiæ sopiant, lacrymas abstergant; qui dicant
malum bonum, & bonum malum, tenebras lu-
cem, & lucem tenebras, qui annuntient ipsis
visiones cordis eorum, & falsam pacem pro-
mittant, æquè fatalem iis, qui eam dant ac iis,
qui eam accipiunt. Verus Jesu Christi ser-
vus omnia hæc blandimenta & adulatoria
evitare debet, *tu autem loquere, quæ decent
sanam doctrinam.* Tit. 2. 1. Oportet tra-
ctare peccatores cum omni possibili mansue-
tudine, sed simul etiam iis inspirare amorem
pœnitentiæ, abstractionem à mundo, obli-
gationem serviendi Deo in spiritu & veri-
tate, abnegationem sui ipsius, ut crucem
Christi portent, eumque sequantur, obser-
vando doctrinam Evangelii; *hæc loquere, &
exhortare.* Verùm quia impossibile est, do-
cere puram veritatem, quin homines exa-
sperentur aliqui, & in nos consurgant; hinc
superiores esse debemus ipsorum dictis,
judiciis, & calumniis, eorumque contradi-
ctionem spernere, & contemnere mala illa, quæ
nobis facere possunt; ideo

PUNCTUM III. Ultima qualitas viro Apostolico necessaria, firmitas seu constantia est, dici de illo posse debet illud; *non est tibi cura de aliquo, non enim respicis personam hominum.* Fortè ratione officii & muneris nostri, obligati sumus eos aggredi, qui in autoritate & potestate constituti sunt, illisque sive in confessionali, sive alibi, tales veritates proponere, quæ duræ ipsis videbuntur; in hisce occasionibus animum sumere oportet, meminisseque, ordinationem nostram non contulisse nobis spiritum timiditatis, sed fortitudinis & generositatis; *non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis* 2. Tim. 1. 7. Spiritus iste fortitudinis in eo consistit, ut opponamus nos, absque ullo timore, excessibus, & licentiæ vivendi, morum perversitati ac scandalis; ut impugnemus falsa hujus mundi principia, quin ab occurrentibus difficultatibus; & contradictionibus absterreamur; ut disciplinam florere studeamus, ac regnare veritatem & Evangelium, non obstantibus quibuscunque obiaculis, minis, vel conspiratione malorum ac perversorum hominum. Hic est verus ac genuinus character veri ministri Christi Jesu, quem S. Paulus 1. Tim. 6. ii. Idè vocavit, *hominem Dei*, id est, virum, qui ex sua vocatione & statu, totus Deo dedicatus est, qui causam Dei facit suam; qui illius honorem defendit in omnibus & contra

post Dom. 20am 2dam. post Pent: 373

omnes, quemadmodum regii vocantur, qui ex officio suo obligati sunt ad defendenda jura, & commoda regis. Hinc etiam atque etiam obtestatur Apostolus Timotheum, ut veritatem liberè annuntiet, ut prædicet oportune, importune instet, obsecret, increpet, tanquam bonus & strenuus miles Christi. *Nam arma militia nostra, ait, non carnalia sunt, sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentes, & omnem altitudinem, se extollentem adversus scientiam Dei.* Habésne hanc firmitatem seu constantiam, quam in ministro Christi Jesu requirit Apostolus? quæque adeò emicuit in omnibus sanctis sacerdotibus, tam longè abes fortè ab hac magnanimitate sacerdotali, ut potiùs sis unus, ex illis debilibus, & timidis, qui potentibus hujus sæculi blandiuntur, qui eos admonere, & corrigere formidant, etiam cum necesse foret ne ex gratiâ illorum excidant; qui se omnibus accomodant, & turpiter negligunt jura & commoda Dei & Ecclesiæ suæ; *non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israel, ut staretis in prælio in die Domini.* Ezech. 13. 5. Pete veniam à Deo socordix & negligentix tuæ præteritæ, antequam ad altare accedas; & pro præparatione ad Missam hoc propositum fac, quòd nunquam vacillare velis, si de hoc agatur; quam partem amplecti, & defendere debeas Dei, an hominum?

num? quoties videris, & agnoveris homines
à te tale quid petere, quod Deo contrarium
sit, absque hæsitatione dic cum S. Petro;
obedire Deo magis oportet quàm hominibus.
Act. 5. 29. Vel cum S. Paulo; *si homini-*
bus placerem, Christi servus non essem. Galat.
1. 10. Vel denique recursum habe ad ista
verba Jesu Christi; *nolite timere eos, qui*
occidunt corpus; animam autem non possunt
occidere, sed potiùs timete eum, qui potest
& animam & corpus perdere in gehennam.
Matth. 10. 28.

* * * * *

FERIA QUINTA.

Cognitâ autem Jesus nequitia eorum, ait,
quid me tentatis hypocrita. Math. 22. 18.

DE HYPOCRYSI.

1. Quàm odiosum Deo.
2. Et salutî perniciosum sit hoc crimen.

PUNCTUM. I. **R**eprehensio ista à
Christo Domino,

in hodierno Evangelio, pharisæis facta, jure
merito non solum in plurimos ex communi
plebe christianorum quadrat, sed etiam multis
clericis fieri potest. Non est hoc vitium
certæ tantum professioni seu statui conveni-
ens, & consuetum, sed quia se apparentiâ
virtutis vestit, etiam in ipsam Ecclesiam &
monasteria, æquè ac in domos sæcularium
se ingerit; & quandoque melius, ac tutius
la-

post Dom 20am 2dam post Pent: 375

latet sub habitu quodam sancto & religioso, quàm sub mundano, & prophano. Verùm quantumvis se occultet, & latere velit, non est minus abominabile coram Deo, qui animas ejusmodi hypocritarum omninò detestatur; *abominatio est Domino omnis illusor.* Prov. 3. 32. Ministri Domini! qui sacram scripturam legitis; percipite, quomodo de hypocrisi loquatur! ait per os regii prophetæ, Ps. 5. *virum dolosum abominabitur Dominus.* Disperdat Dominus universa labia dolosa, & linguam magniloquam, Ps. 11. 4. Per os Sapientis Prov. 14. 15. monet nos, tales hypocritas & insinceros in suo modo vivendi & agendi nil boni expectare posse; *filiò dolosò nil erit boni.* Fulminat maledictionem contra duplicem corde: *ve duplici corde, & labiis scelestis, & manibus malefacientibus; & peccatoritèrram ingredientè duabus viis.* Eccles. 2. 14. Quilibet in evangelio videre potest aversionem illam Christi Jesu contra hoc vitium, ob illa terribilia anathemata, & maledictiones in phariseos, Math. 23 qui in hac arte magistri erant. Verùm si quamcunque speciem hypocrisis adeò detestatur Deus, dicamus, eum specialem horrorem contra eos concipere, qui illam ad usque sacrum altare afferunt & ad usum rerum etiam sanctissimarum; si nimirum clerici malè viventes tali velò utuntur, ad suos excessus, & scelera

con-

contendenda; nam, quia res sanctæ cum omni respectu & reverentia, ac sanctitate tractari merentur, & exigunt. hinc nil tam injuriosum est Deo, quàm ad talia accedere cum spiritu hypocrisis, & simulationis. *Ne fueris hypocrita in conspectu hominum*, ait Ecclesiasticus, *ne fortè cadas, & adducas animæ tuæ inhonorationem, & revelet Deus absconsa tua, & in medio synagoga elidat te; quoniam accessisti malignè ad Dominum & cor tuum plenum est dolò & fallacia.* Ecclesi. 1. 37. Hinc est, quòd SS. PP. comparent hypocritas, præcipuè omnes illos ministros dolosos & fallaces, qui scelera & excessus suos contegere solent, sub velamine functionum suarum sanctarum, quandoque cum proditione Judæ, qui perfidiam suam sub osculo pacis, & amicitia signo occultavit; quandoque cum insolentia Judæorum, qui genuflexi adorabant Salvatorem, & alia eidem signa exteriora exhibuere, quasi regem eum agnoscerent, ut sic ei illuderent; vel cum crudelitate Herodis, qui tantâ solitudine inreccens natum infantem Jesum inquisivit sub prætextu, & simulatione, quasi eum adorare vellet, quem non nisi occidere volebat; *adorare velle se simulat, ut si invenire possit, extinguat*, ait S. Greg. hom. 10. in Evâng. ità pariter agere solent tales ministri hypocritæ, qui sub cultu quodam exteriori, quem Deo suo exhibent, vel exhibere

simulant, tegunt, & obvelant, injurias reales, quas ei inferunt longè culpabiliores in aliquo sensu, quàm Judas, Herodes & Judæi; qui divinitatem Jesu Christi non credebant, dum eum modò adeò indignò tractarunt. Illudunt tales Deo, cujus magnitudinem & majestatem agnoscunt; & contemptus illorum usque ad altare, & sancta sanctorum pertingit; utuntur sanctis suis functionibùs ad honorandum Deum destinatis, ad offendendum illum criminosiùs & sceleratius. Qualis impietas! verùm si hypocrisis adeò horribilis & abominabilis est coram oculis Dei,

PUNCTUM II. Non minus perniciosa etiam est saluti, quod facilè intelligi potest; quia hypocrisis destruit imò. veram pietatem. Hypocritæ non nisi exteriorem quamdam apparentiam de illa habent; potèstque illis benè applicari, quod sapiens Ecclesi. 38. 28. ait; *dabit cor suum in similitudinem pifurae*. En angelos istos in nostris tabernaculis depictos, in forma supplicantium, manibus junctis, oculis demissis, ac si unicè orationi intenti essent; qui tamen minimè orant; en imaginem hypocritæ! si quis eum videat & audiat in ecclesia cantantem, vel alias sacras functiones peragentem, pro sancto haberi posset; sed non est, nisi pura imago, vel pictura; videtur orare, & non orat, valdè modestè & reverenter se gerit, cor autem il.

illius longe abest à Deo; neque aliud querit, nisi videri, & æstimari ab hominibus; *tota eorum substantia, mendax est.* S. Hier. 2do. destruit hoc vitium meritum omnium operum bonorum; *amen dico vobis, receperunt mercedem suam.* Math. 6. 2. Hypocrisis, ait S. Chrisologus, serm. 7. est venenum subtile, & gratum, quod virtutem per ipsam virtutem destruit; *crudeli arte virtutes truncat, mucrone virtutum, jejunium jejunio perimit, orationem oratione evacuat, misericordiam misericordia prostermit.* Vocat hic ipse S. P. hypocrisin *teneam sanctitatis*; nam quemadmodum tinea vestem, quam occupat, omnino corrumpit, quam sensum radit, & corrodit; sic hypocrisis omnem sanctitatem destruit; & opera etiam præclarissima, & lucidissima in oculis hominum omni merito coram Deo privat, eoquod minimè à principio vitæ procedant. Infelix hypocrita! putaris esse bonus! vivis in oculis hominum, coram Deo autem mortuus es, qui totum id rejicit, quod pro gloria ipsius non sit; *nomen habes, quod vivas, & mortuus es.* Apoc. 3. 3tio. denique vitium hoc ordinariè reprobationem post se trahit, ita est, ait S. Greg. M. l. 26. Mor c. 29. applicans hypocritis hæc verba Jobi cap. 37. 13. *cum vincti fuerint, non clamabunt.* Si semel in abyssum hanc lapsi fuerint, & scelera sua fallaci apparentiâ virtutis contegere

velint, non audiant amplius clamorem conscientiae suae, inebrietati vanitate, & falsis laudibus, quas referunt, obliuiscuntur malum statum suum, in quo sunt, & tantâ cum fiducia moriuntur, ac si pleni essent meritorum; *humanae laudis aviditatem superati sanctos se esse miseri, etiam cum in peccatis moriuntur, putant.* Sed invanum, perversitatem & excessus suos sub larva pietatis occultant. Exprobrabit illis aliquando Christus Jesus hypocrisin suam, discedite ministri fallaces, & operarii iniquitatis; voluistis semper in oculis aliorum apparere tales, quales non fuistis; non nisi simulata omnia erant, nescio vos; potuerunt quidem allegare, quod in nomine illius praedicaverint, & nescio quam figuram in Ecclesia fecerint; *tunc confitebor illis, quia nunquam novi vos; discedite à me, qui operamini iniquitatem.* Math. 7. 23. Discedite infelices non agnosco vos, rejicio vos à me tanquam extraneos & incognitos. *In terra sanctorum iniqua gessit, non videbit gloriam Domini.* Is. 26. 10. Hic falsus pastor, ille sacrilegus clericus usus est habitu suo sancto & religioso, quod indutus fuerat ad tegendas suas infamias; profanavit altare meum, polluit sanctuarium meum; nunquam ingressum inveniet ad me in coelum. O terribilem sanè comminationem! saxit Deus, ut nunquam in nos cadat! ad evitandum hoc malum, si hodie communicas,
vel

vel Missam celebras, hoc tibi faciendum est, ut coram Deo protesteris, te impofterum aliud non quæsiturum, seu intenturum in omnibus functionibus tuis, & toto vitæ, & ministerii tui cursu & tempore, nisi illum solum; & quod fugere velis omnem respectum, & fines humanos, qui virtutem tuam corrumpere, & omni mercede te privare possent, quam Deus suis ministris fidelibus reservavit, qui simplici corde, & ex solo desiderio ipsi placendi, ei servierint. *Nunc ergo timete Dominum, & servite ei perfecte corde, atque verissimo* Josue 24. 14.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SEXTA.

Quid me tentatis hypocryta. Math. 22. 18.

DE HYPOCRITIS.

1. Quantum noceant ecclesiæ hypocritæ clerici.
2. Obligatio vitandi illos.

PUNCTUM I. **Q**Uamvis ex præcedenti meditatione magnum horrorem contra vitium hypocrisis conceperimus ob injuriam, quam Deo infert, & quod nobismetipsis adeò noceat, nihilominus adducemus hodie novum quoddam motivum, ad illud odiendum, & detestandum nempe, si consideremus extraordinaria illa mala, quæ in Ecclesia causant clerici hypocritæ. S. Greg. ait, inter omnes peccata,

atores nullum esse, qui majus præjudici-
um Ecclesiæ afferat, quàm malos sacerdotes,
sed inter malos sacerdotes dicere possumus,
& etiam nullos magis nocere Ecclesiæ, quàm
sacerdotes vel pastores perversos, & hypo-
critas, qui cor corruptum habent. Isti sunt
operarii falsi, & dolosi ministri sathanæ;
prout eos S. Paulus appellat, qui se
transfigurant in Angelos lucis, & in Apo-
stolos Jesu Christi, ut homines seducant, o-
perarii subdoli, transfigurantes se in Apo-
stolos Christi 2. Cor. ii. 13. Hi sunt lupi
rapaces, qui corrumpunt, perdunt, & ju-
gulant animas, eò majori facilitate, quò
sub pelle ovina, quâ contexti sunt, commo-
dius simplicitati fidelium nocere possunt.
O quot scelera velantur sub velamine sci-
entiæ, vel exterioris cujusdam devotionis!
quot hæreses disseminatæ in mundo per hoc
artificium! nunquam Arius, Pelagiùs, Ne-
storius, & alii, qui zizania inter triticum
seminarunt in agro Ecclesiæ, tot post se se-
quaces traxissent, nisi spiritum hujus sæculi,
per pomposam quamdam ostentationem pi-
etatis, & splendorem vitæ alicujus austeræ
occultassent. S. Hilarius Epist. ad Constant.
ait, omnium maximè periculosam, quanti
Ecclesia unquam passa sit, persecutionem,
fuisse illam, sub imperatore Constantio, qui
Arianus erat; quia crudele bellum gessit
contra veros fideles, quin eunt pro persæ-

tutore agnoverint; qui ædificando Ecclesias,
 & altaria construendo, fidem antiquam Ec-
 clesie pessumdedit; qui se simulando nescio
 quam religiosum & pium, erga Deum, reli-
 gionem & fidem destruxit, denegando divi-
 nitatem Jesu Christi, quæ ipsius principale
 fundamentum & gloria est; *Ecclesia testis
 fruit, ut fidem destruat &c. Nulla gravior
 jactura, quàm sub religionis specie Chris-
 tum opprimere.* En verum characterem false
 sorum Doctorum, & ministrorum hypoerita-
 rum! videntur nihil, nisi pietatem & devo-
 tionem, ac reverentiam erga Ecclesiam spi-
 rare; & sunt illius maximi persecutores, qui
 corrumpunt puritatem doctrinæ illius; di-
 sciplinam subvertunt, principiis, seu doctri-
 nis evangelicis mundana substituunt; qui
 morum depravationem inducunt, & pro eo
 ut animas à peccatis exonerent, quandoque
 majorum excessuum causa, & occasio exie-
 stunt. *Ex his enim sunt,* ait S. Paulus. 2.
 Tim. 3. 6. *qui penetrant domos, & captivas
 ducunt mulierculas, oneratas peccatis, quæ
 ducuntur variis desideriis.* Est hæc una ex
 maximis plagis, seu vulneribus Ecclesiæ,
 aded ut cogatur, prout S. Bernardus ait, u-
 surpare verba Isai cap. 38. 17. ut doloris
 sui vehementiam exprimere valeat; *ecce in
 pace amaritudo mea amarissima.* Verum est,
 dolorem illius satius amarum fuisse in truci-
 datione filiorum suorum in tot sanguinolentis

persecutionibus gentilium imperatorum verum est, quod amarum illi acciderit bellum hæreticorum, qui puritatem fidei impugnarunt sed est modò dolor illius amarior longè, ob bellum istud, quod illi, proprii filii sui, & ministri sacri inserunt per morum suorum corruptionem; maxime autem, si excessus suos sub falsa apparentia alicujus pietatis occultent *amara priùs in nece martyrum, amarior in conflictu hæreticorum, amarissima in moribus domesticorum.* Ingemiscamus cum S. Bern. ser. 35. in Cat. & serm. in Rom. super tanta perversitate & excessibus, quorum causa hypocrisis malorum clericorum existit, &

PUNCTUM II. Consideremus modò obligationem nostram, tales hypocrisis evitandi. Non ignorant clerici, quòd fugere debeant pravas societates æquè enim illis, ac cæteris fidelibus dictum est ab Apostolo, 2. Thesi. 3. 6. *annuntiamus autem vobis fratres in nomine Domini nostri Jesu Christi ut subtrahatis vos ab omni fratre male ambulante.* Sed quomodo imaginari sibi quis possit jam sufficere, si tuis solùm non adhæreat hominibus impudentibus, qui de malitia sua etiam gloriantur & non dari obligationem cavendi sibi ab iis, qui nequitiam suam apparentiâ virtutis vestiunt? contrarium sanè nos docet S. Paulus hoc consiliam Timotheo 2. Ep. 3. dans *scito; quòd*

in novissimis diebus erunt homines habentes speciem pietatis, & hos devita. Videtur quidem primâ fronte; haud magni præjudicii, vel consequentiæ quid esse; & minimè necessarium, fugere tales personas, quarum externa species pietatem redolet; quam tamen intus in corde minimè possident, nam videntur tales potius ædificare nos posse, quàm ut nobis noceant. Sed planè haud ita esse debet, siquidem Apostolus non in genere tantum omnibus christiânis, sed proprio suo discipulo, & magno Episcopo præcepit, devita ejusmodi homines. Ità est, noli dubitare talium hominum societatem & commercium longè periculosius esse, quàm publicorum peccatorum, de his enim intelligi debent hæc verba Apostoli. 1. Cor. 15. 33. *nolite seduci, corrumpunt bonos mores colloquia prava.* Et in 2da ad Tim. cap. 2. ait: *sermo eorum ut cancer serpit.* Nemo fidit peccatori aperto, quilibet sibi ab eo cavet, quod malè dicit & facit; neminem movet, quia cautela præcessit; & quivis sibi cavet; verùm nemo diffidit homini, præsertim si sacerdos vel omninò pastor sit, cujus exteriora omnia sunt composita, nec aliud, nisi virtutē spirantia; facilè quis in favorem ipsius se præveniri patitur; haut, homo sacerdos de semine Aaron venit, non decipiet nos; 1. Machab. 7. 14. Paratus quilibet est, audire talem cum reverentia; quidquid dicit, im-

pres-

pressionem in anima nostra facit, & sic insensibiliter venenum perversæ doctrinæ illius sugitur, à quo sensim, quidquid sanum fuit, corrumpitur. Ministri Domini! æquè vobis, ac Timotheo præscribit hoc Apostolus, ut ejusmodi homines hypocritas evitatis. Fugite igitur illos, si eos agnoscatis, quia verò non sufficit, vitium istud solummodo in aliis impugnare, vide, an non ipsemet hoc morbo labores; quia difficile est, se ex toto ab illo exemptum putare. Examina igitur teipsum coram Deo, & quid tibi ipsi blandiaris, vide, utrum interiora tua respondant exterioribus? utrum devotio & pietas tua tam solida sit, ac tibi ipsi imaginaris? solida pietas consistit in sincera charitate, in humilitate vera, in castitate inviolabili, in constanti & perseverante patientia, in obedientia exacta; quem progressum fecisti in ejusmodi virtutibus? ô quàm meritiò adhuc de teipso, & contra teipsum conqueri potes, ac dicere? *Deus lumen cordis mei lux tua, non tenebra mea, loquantur mihi.* S. Aug. Conf. l. 12. c. 18. Pro Missa roga Deum virtutum, ut eas in te augere velit, ita quidem, ut exterior devotio, & pietas tua, quæ in tuis actionibus elucet, non nisi radius quidam sit ab illa interna cordis devotione, emicans; tunc enim talis coram oculis Angelorum eris, qualis coram hominibus appares; & dicent illi, & isti, dum

te vident, planè est iste homo de felici illo semine, cui benedixit Dominus; omnes, qui viderint eos cognoscent illos; quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus. Is. 61. 9.

DIE SABBATHI.

Reddite ergo quæ sunt cæsaris cæsari & quæ sunt Dei Deo. Math. 22. 21.

DE CLERICIS PROPRIIS LUCRIS INTENTIS.

- Qui tales sunt. 1. Sunt ministri temerarii, qui contra voluntatem Domini sui agunt.
 2. Ministri inutiles, qui inepti sunt ad functiones statûs sui
 3. Ministri scandalosi, qui ministerium suum inhonorant.

PUNCTUM I. **N**on possumus satis admirari responsionem hanc Christi Jesu; reddite, quæ sunt cæsaris &c. En, per quid obturet ora phariseorum, qui tanquam avari & superbi liberi esse volebant, à tributo cæsari pendendo? ostendit eis Jesus, hanc solutionem minime impossibilem esse cum servitio Dei; ipse solvit hoc tributum, & pro se, & pro Petro, Math 17. 26. exemplo suo nos docuit, nos non solum satisfacere debere obligationi nostræ erga principes, sed oportere cor nostrum abstrahere à bonis hisce temporalibus, quibus alias tam tenaciter inhaeremus; qui non renunciat omnibus, quæ possidet.

post Dom. 20am 2dam. post Pent. 387

non potest meus esse discipulus Luc 14. 33.
Eo! quid non solum facere conveniat, mi-
nistros & pastores gregis sui, sed insuper
omnes illos, qui se ei consecrant, & illum
pro Domino ac magistro suo agnoscunt.
Veniamus nunc ad clericos, & videamus,
quid ab Apostolis & ministris Evangelii sui
exigat. *Euntes predicate, dicentes quia
appropinquavit regnum calorum; infirmos
curate, mortuos suscite, leprosos munda-
te, demones ejicite; gratis accepistis, gratis
date.* Nolite possidere aurum neque argen-
tum, neque pecuniam in zonis vestris; non
peram in via neque duas tunicas; neque cal-
ceamenta, neque virgam; dignus est enim
operarius cibo suo. Math. 10. Bene hæc
omnia expendet non petit à te Salvator
tantum; bene autem vides, & colligere
potes ex hac instructione Apostolis dare;
quod minimè proprii commodi, & lucrì stu-
diosus esse debeas; *gratis accepistis, gratis
date.* Non denego tibi, quòd de altari vi-
vere possis; hoc tamen non impedit, quin
gratis dare debeas, id est, nullam facere dis-
ferentiam inter divitem & pauperem, ra-
tione muneris & status tui omnibus debitor
es; peribis, si mensura zeli tui commodum,
& lucrum temporale sit, si quam recompen-
sationem accipias: debet hoc fieri à te adeò
generosè, ut is, à quo eam accipis, persuasus
sit, te ex motivo isto minimè hoc fecisse;

Bbz.

ja

istâque terrena bona minimè esse objectum, & finem desideriorum tuorum; quòdque aliud tibi cordi non sit, quàm ut Christo Jesu servias, Domino omnium opulentissimo. Si ab Evangelio transeas ad Apostolorum scripta, invenies S. Paulum 1. Tim. 3. 8. dum dispositiones necessarias ministro suo enumerat, inter eas ponere tanquam quid essenziale: *non turpe lucrum sedantes*, ad Titum autem: *non turpis lucri cupidum*. Tit. 1. 7. Vide nunc, quale fuerit motivum tuum, in amplectendo statu ecclesiastico? fecisti hoc ex zelo serviendi Deo & proximo? vel lucri gratiâ? benè hoc tecum expende; & certò persuasus esto. clericos, qui amore lucri statum hunc amplexi sunt, ministros esse temerarios, ut pote, qui contra DEI voluntatem servitio ipsius se consecrarunt. Item

PUNCTUM II. Sunt etiam ministri inutiles, qui nequaquam apti sunt ad functiones statûs sui peragendas, sive deinde ob negligentiam, sive ob incapacitatem. Anne statum ecclesiasticum amplexi sunt ad laborandum? minimè. Fecerunt hoc, ut commodius vivere, pinguescere, & vel ipsi locupletes evadere, vel suos locupletare valerent. Verum est S. Paulum dicere, 1. Cor 9. neminem propriis stipendiis militare; & qui vineam colit, de vinea, & qui gregem pascit, de lacte ovium suarum vivere possit;

neque alligandum esse os bovis triturantis;
& quod per has omnes figuras significare
voluerit, eos qui Evangelium prædicant,
etiam de Evangelio vivere posse; sed quis
reperiet in S. Paulo, stipendium aliquod
deberi militi, qui ab bellum non proficisci-
tur; vel vinitori, qui vineam suam non colit?
vel quod de lacte comedere possit, qui cu-
ram gregis non habet? ubi dicit unquam,
quòd de Evangelio vivere possit, qui Evan-
gelio non servit? non est error perniciosior,
& intollerabilior, quàm pro regula habere,
posse aliquem gaudere magnis redditibus
ecclesiasticis, quin ecclesiæ suæ aliquod ser-
vitium præstet. Dices; beneficium meum
tantum simplex est; ad nihil obligat; pe-
jus id ipsum est; sic enim majorem damna-
tionis occasionem habes. Sed quis dicit hoc,
quod beneficium tuum ad nihil te obliget?
an putas, te quid supererogatorium, & ad plæ-
citum facere, si quandoque in loco beneficii
tui instrueres ignorantes; te informares cir-
ca necessitates pauperum; clericos hortare-
ris, ut obligationibus suis satisfaciant? an
non centum habes occasiones, quæ se quoti-
die offerunt pro Ecclesiæ laborandi? & si nul-
lam prorsus amplecteris, putasne te à Deo,
tantâ facilitate tractandum, ac ab homini-
bus? sed, quod magis adhuc intolerabile est;
dantur aliqui, qui ratione beneficii, & of-
ficii sui ad plures functiones & quidem ma-
gni

gni momenti obligati, tecum ipsis tamen dispensant, & omnia humeris aliorum imponunt, quæ ipsis gravia sunt, & onerosa. Distinguunt in sua dignitate, quod honorificum, quod lucrosum ab eo, quod laboriosum & difficile est; acceptant honorem, gaudent lucris; quod verò onerosum est, vel solâ umbrâ suâ eos terret; omninò talibus se exonerant; vel si quamdam functionem oberunt hoc omninò imperfectè ab iis fit, & superficialiter; quia ad bene peragenda talia, deberent se totos ad id applicare, & in id incumbere. *Nemo militans Deo, implicat se negotiis secularibus*, 2. Tim. 2. 4. Clericus, qui per negotia temporalia continuò distrahitur, non est aptus, ut omni tempore, & juxta omnem suam obligationem muneri suo satisfacere possit; aliò nempe distrahitur, & aliis longè curis occupatum intellectum & animum habet. Interroga talem curatum, vel pastorem, qui non nisi luera & commoda suâ cordi habet, benè quidem sciet nominare redditus suos, debitores suos; & quale lucrum fuerit, vel commodum traxerit ex hoc vel illo negotio; sed pete etiam ab eo, quod pauperes in sua parochia habeat, in quo statu sint ornamenta ecclesiæ, & vestes sacræ? utrum juvenus benè instructa sit; utrum scholæ benè ordinatæ, & regulatæ sint; obmutescet ad hæc. Igitur ministri, à proprio lucro alieni apti; reliqui verò inutiles

ministri sunt, qui ad functiones suas non sunt idonei. Verum ut majorem adhuc horrorem de tam perverso modo agendi, & excessibus concipiamus.

PUNCTUM III. Addamus etiam hoc, tales esse ministros scandalosos, qui ministerio suo dedecori sunt; qui destruunt pro eo, ut ædificent. Quale scandalum in ecclesia, clericus, qui de alio non cogitat, nisi ut congreget, & ditetur? quæso, quare adeò ad dictus est, dicunt sæculares, hic sacerdos bonis temporalibus? quam causam habet? non habet liberos ad educandum; neque familiam talem sustentandam ut nos; quo prætextu colorare potest avaritiam suam? interim tanta ac talis est cupiditas talium clericorum, ut professionem suam aliter non considerent, nisi tanquam artem aliquam, vel opificium. Si orant; si instruunt; si sacramenta administrant; fit hoc solummodo, quia lucrum sperant & commodum, imaginantur sibi, ut Apostolus 1. Tim. 6. 5. ait, pietatem servire ipsis posse, & debere ad se ipsos locupletandos. Sunt de iis, quorum meminit propheta. Ps. 13. qui devorant plebem Dei, ut escam panis; nam ut S. August. ibid. advertit; *devorant populum, qui sua commoda ex illo capiunt, non referentes ministerium suum ad gloriam Dei, & eorum quibus præsumt, salutem.* O quis exprimere valeat excessus illos omnes, quorum causa in clericis

avaritia existit? si semel dominetur in illis passio ista, ubique eos comitantur, & insequitur; ad altare, ad confessionale; non erubescunt vel ipsos poenitentes in lucrum suum obligare, & onerare; vel relinquere eos, turpis lucri gratiâ, in proxima occasione peccandi, vel peccatis habitualibus; sic nimirum in honorant ministerium suum; & de decori illi sunt tales quæstuosi clerici. De testare ex toto corde, hunc spiritum avaritiæ, spiritui statûs & vocationi tuæ ad eò oppositum! memento, quòd eis abrenuntiaveris statim in prima tonsura, ubi Dominum pro parte seu hæreditate tua elegisti. Gloria & honor ministri Jesu Christi est, ut proprii lucri non sit amans; *bonum est enim, magis mori, quàm ut gloriam meam quis evacuet,* 1. Cor. 9. 15. Vide, ut taliter dispositus sis, & comparatus, vel potiùs roga Christum Dominum in præparatione tua ad Missam, ut talem te faciat. Quotidie in manibus tuis tenes & tractas hunc divinum Salvatorem, qui egenus factus est, ut nos divites faceret; an non moveat te exemplum hoc, quod tibi dat durante celebratione sacrorum mysteriorum, ubi non cessat per hunc ipsum suum statum, ad quem redactus est à suo amore, tibi inclamare: *nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi arugo & tinea demolitur; & ubi fures effodiunt, & furantur. Thesaurizate vobis thesauros in calo; ubi ne-*
que.

que arugo, neque tinea demolitur, & ubi fures
non effodiunt, nec furantur. Math 6. 19.

DOMINICA VIGESIMA TERTIA
POST PENTECOSTEN.

*Fratres, imitatores mei estote, & obser-
te eos, qui ita ambulant, sicut habetis for-
mam nostram. Philipp. 3. 17.*

DE BONO EXEMPLO CLERICORUM.

1. Debent instar S. Pauli aliis servire pro
exemplari.
2. Media ad hoc necessaria.

PUNCTUM I. NON semel tantum dixit
S. Paulus, id, quod
hic scribit, *imitatores mei estote. 1. Cor. 4.
6. & 2. Cor. hoc &c.* Dixit non ex motivo
vanitatis, sed ex zelo animarum, quo ardet,
dum se pro exemplo proposuit, noluit se solū
proponere, quasi solus pro exemplari aspi-
ciendus & considerandus foret; sed quia hoc
jam contentus erat, & sibi satisfactum puta-
bat, modo Christus annuntiaretur, sive deinde
per se, sive per alios. Modò divinum hoc
originale exprimerent benè fideles, sive de-
inde vel ipsum vel alios Apostolos, pro co-
pia seu imagine quadam, præfigerent, & si
splendorem hujus solis justitiæ ferre non pos-
sent, solummodò considerarent illum in Pau-
lo, vel in Cepha, vel in Apollo, vel in alio
quo-

quocunque vero ministro Christi tanquam in totidem speculis, hinc statim adjunxit, *Et observate eos, qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram* Verùm si quicquam ex ministris evangelii jure se proponere posset pro exemplari, absque dubio S. Paulus hoc facere potuit, ille nimirum, qui tanta passus fuit, amore Jesu Christi, sitim, nuditatem, labores continuos itinerum, labores manuales, maledictiones, injurias, persecutiones, uno verbo, gravissima quæque, qui autem his omnibus aliud non opposuit, nisi patientiam, humilitatem, beneficia, benedictiones, & orationes pro persecutionibus; & quod his omnibus majus est, ardentissimum zelum pro illorum salute, & tantam applicationem, ad hanc procurandam, ut non obstante eorum resistentia & contradictione, & aversione, & odio contra ipsum tamen invenerit medium eos lucrandi Christo Domino per suam patientiam, mansuetudinem, preces, perseverantiam, & sanctas instructiones; poterat igitur his omnibus consideratis, optimè & jure merito dicere; *rogo ergo vos, imitatores mei estote, sicut & ego Christi*. 1. Cor. 14. 16. Quilibet clericus, qui eodem modo se gessisset, eadem dicere posset, quia verò has omnes probationes subire, & res tam difficiles præstare; non semper adest occasio, taliaque Deus à nobis ex speciali sua avertit bonitate, ut debilitati nostræ parcat

eat, hinc taliter loqui nos haud possumus; quod autem nos decet, & ad quod indispensabiliter obligati sumus, hoc est, ut populo nostro pro exemplari serviamus, per sanctitatem vitæ nostræ, continuòque viva voce actionem nostram, quæ longè efficacior ipsis verbis est, dicamus; fratres, *imitatores mei estote*, facite, quòd à me fieri videtis; sequimini semitam & viam, quam nos tenemus; etenim, ut S. Aug. in Ps. 39. ait, *in Ecclesia iste ordo est; alii præcedunt, alii sequuntur, & qui præcedunt exemplum se præbent sequentibus; & qui sequuntur, imitantur præcedentes*. Jam verò ignorare haud potes, te tanquam clericum alios præcedere in dignitate; ergo pariter anteire debes in virtute, & iis servire pro exemplari; *liber laicorum, vita clericorum*, Synod. Turon. anno 1537. examina te desuper, &

PUNCTUM. II. Vide nunc media, quæ arripere debes, ut esse possis exemplar tuorum; indicat illa S. Paulus in instructione desuper data Timotheo & Tito. En! quomodo loquatur; ad primum 1. Tim. 4. 12. ait: *nemo adolescentiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in charitate, in fide, in castitate*. Nunquam debent Ecclesiæ ministri ulli dare occasionem aliquam contemptus sui, sed potius conciliare sibi per suum regularem vivendi modum, omnem æstimationem &

veo

venerationem *in verbo, in conversatione, in charitate* &c. Id est, non sufficit, ut exemplar aliis simus in una virtute, oportet omnes virtutes habere, ita, ut sit vita nostra instar ejusdam animatae, seu vivae imaginis, quam omnes homines tanquam regulam morum inspicere, & quasi vivam legem consulere valeant; *forma facti gregis ex animo.* 1. Petri 5. 3. Idem S. Paulus scribens ad Titum, ait illi, *in omnibus praebe te ipsum, exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, & gravitate.* Tit. 2. 7. En! paucis verbis expressum characterem boni clerici, boni sacerdotis, ac boni pastoris; non est necesse, in longinquo eum requirere; ad vivum hic à Paulo illum expressum habes; omnia enim indicavit, quae quis excogitare posset, Oportet eum esse exemplar omnium bonorum operum, in omnibus rebus, quia omnium oculi in illum versi sunt. Reducit Apostolus omnia ad tria; ad puritatem doctrinae, ad integritatem vitae, & ad morum gravitatem. Doctrina ipsius non solum pura esse debet, quantum ad fidem, sed etiam quoad moralia; errores contra fidem haereses sunt; corrupta autem doctrina mores etiam corrumpit, & malos facit christianos; debet se clericus opponere prioribus & hos posteriores ad frugem reducere; oportet igitur puram esse illius doctrinam fidei, & morum. Integritas vitae exigit, ut modo quodam irreprehensibili

Vivat, ità, ut nihil in illo culpari valeat; ut
is, qui ex adverso est, vereatur, nihil habens
malum dicere de nobis. v. g. Debet gravi-
tas illius apparere ex incessu, ex gestibus, ex
verbis illius, uno verbo, omnia exteriora il-
lius generaliter omnes adificare debent, ut
vita viam subditis vivendo denuntiet: ait S.
Greg. pastoral. p. 2. c. 3. *Et grex qui pa-
storis vocem, moresque sequitur, per exem-
pla melius, quàm per verba, gradiatur.* Hæc
sunt media, quibus uti debes, ad dandum a-
liis bonum exemplum. Vide, qualiter iis
hucusque usus fueris? & si fortè infelicitè
quoad hoc punctum errasti, pete veniam à
Deo, & roga Christum Jesum in præparati-
one tua ad Missam instantè, ut imitatore
te faciat virtutum suarum, tunc enim dignus
evades, quem etiam populus imitetur. O
Jesu! fac me per communicationem sanctis-
simi corporis, & sanguinis tui similem tui
ô sol justitiæ, qui vis, ut simus lux mundi,
per vitæ nostræ sanctitatem, imprime ani-
mabus nostris tuam divinam similitudinem,
ut omnis populus, modum nostrum vivendi
considerans, tanquam in speculo videre, &
colligere possit, quid sequi, quid corrigere,
& emendare debeat. Lux gregis fama est
pastoris: *debet enim dominicum sacerdotem
moribus & vita clarescere, quatenus in eo,
tanquam in vitæ suæ speculo commissa, &
eligere, quod sequatur, & videre possit, quid
corrigan.* Greg. M. l. 7. ep. 32. FE.

FERIA SECUNDA.

Et observate eos, qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram. Philip. 3. 17.

DE CONVERSATIONE CUM BONIS CLERICIS.

1. Quam necessarium sit frequenter conversari cum talibus.
2. Et quàm utile.

PUNCTUM I. SOLlicitè cūremus in opus deducere hæc verba E-

pistolæ: *observate eos, qui ita v̄c.* Proponamus nobis pro meditatione nostrâ ex clericis eos, in quibus majorem devotionem, regularitatem, zelum, & applicationem ad functiones statûs sui deprehendimus, quique se præ aliis in ecclesia per ardentiorē charitatem distinguunt, non contrahamus commercium aliquod, & societatem, nisi cum bonis: consideremus omnes gressus illorum, & modus illorum agendi excitet nos ad reformatum, & regulandum nostrum modum, ut & nos quoque servire possimus pro exemplari fratribus nostris, & reliquis fidelibus. Summi momenti, & necessitatis est hoc consilium. Ordinariè talis quilibet est, quales sunt ii, quos frequentat, *qui cum sapientibus graditur, sapiens erit, amicus stultorum similis efficietur.* Prov. 13. 20. Nil majorem vim in animum nostrum exercet, quam exemplum eorum, quibuscum uniti sumus per amicitiam & vitæ societatem, ac commercium.

tium. Pauci se applicant ad lectionem librorum utilium; & frequenter instructio, quam in illis inveniunt, parum eos movet; & si levem quamdam impressionem in animis illorum facit, vix tamen ad cor illorum usque penetrat. Sed exemplum virorum sapientium est quasi vivus liber, ubi quis absque difficultate instruitur; & quandoque etiam, quin aliquis hoc advertat; videmus in actionibus eorum regulas vivendi; cum gaudio notamus prudentiam illam, & admirabilem æqualitatem, quā in omni occasione, & negotiis procedunt; & cogimur quasi insensibiliter, ad condemnandum in vita nostra, quod illorum vitæ contrarium est; & ad redendos nos similes iis, qui in aliqua veneratione apud nos sunt, quosque æstimatione nostra dignos judicamus, & ut ab aliis etiam æstimentur. Quod si pro eo, ut cum personis ejusmodi conversemur, amicitiam contrahimus cum iis, quos scriptura insensatos appellat, quia Deum non cognoscunt, qui non nisi suas passiones sequuntur, similes illis quoque evademus, *amicus stultorum similis efficietur*. Ista mollities (ut non loquamur de aperte malis) & socordia illa, quam in eorum verbis & actionibus videre est, insinuat se sensim in animum nostrum, modo quodam imperceptibili ac nobis grato, & licet non statim quidem id approbare audeamus, quod ab iis non bene fieri videmus, nihilomi-

nus successivè cogitatus nostros eò quoque
vertimus, quò exemplum illorum nos allicit,
sicque tandem asuescimus eorum imitationi.
Veritas hæc evangelica adeò concordat cum
reâ ratione, ut veteres regulam, & axioma
exinde fecerint his verbis expressum, *dic mihi,
quocum eas; & ego dicam tibi, quid facturum
sis.* Si sententia ista in generali locum habet
respectu omnium hominum, ne dubita, quin
specialiter verificetur apud clericos, & quòd
sit res maximi momenti, ut societas nostra, &
conversatio cum bonis, seu piis clericis sit;
ut autem magis adhuc te convinceam;

PUNCTUM II. Considera commodam, &
utilitatem ex tali societate & commercio
cum bonis clericis proveniente. imò exem-
plum illorum nos corrigit, vel ædificat. Si
quis vitiosus sit, insensibiliter se moveri sen-
tiet, ad mutandos mores suos, si alios melio-
res se esse videat; *dum peccator justum con-
siderat, seipsum arguit, & condemnat:* ait S.
Greg. l. 15. mör. c. 9. Si quis in tepore &
sotordia versetur, fervor illorum nos inflam-
mabit; *plerisque justæ aspectus admonitio
correctionis est,* ait S. Ambr. in hæc verba;
qui timent te, videbunt & lætabuntur, *per-
fectioribus verò lætitia.* Hinc advertit idem
S. P. idè S. Paulum ascendisse Jerosolymâ,
*ut justos videret, & cum Petro mansit die-
bus quindecim, ut ex ejus cohabitatione ali-
quid proficeret.* Concludit deinde; *sicut*
er-

post Dom. romam 3tiam. post Pent: 401

ergo justus sedeat, scubi accumbat, festinemus videre eum. Vides, quod res valde pretiosa sit, conversari cum hominibus justis, siquidem cum iis agendo, versamur inter imagines Christi Jesu. *vides ergo, quia inter multas Christi imagines ambulamus.* O si ad hoc attenderemus, quam facilem occasionem inveniremus & haberemus acquirendi sanctitatem. 2do. discursus seu sermo illorum nos instruit & docet; *labia justi erudiunt plurimos.* Prov. 10. 21 Qui cum bonis clericis ambulat, semper de bonis rebus loquitur; si difficultatem circa scripturam S. vel casum aliquem conscientiae solvendum habet, proponi possunt; si loquendum de functionibus sacris, de rubricis, & caeremoniis ecclesiasticis, de occurrentibus suorū necessitatibus, de litibus & controversiis terminandis, auxilium ab iis & consilium sperari & haberi potest, ut quis sapienter & prudenter in talibus se gerere possit. Verbo, non est boni quidquam, quod à Societate bonorum clericorum haberi non possit 3tio. ipsorum consilia fiduciam nostram excitant. *Amico fideli nulla est comparatio, & non est digna ponderatio auri & argenti contra bonitatem fidei illius.* Eccles. 6. 15. Tali amico indigemus precipue, quia directione opus habemus; clerici autem quemadmodum alii, etiam hanc indigent, si deinde in capiendo consilio, ob occurrentes difficultates in exercitio ministerii

Medit. Pars Autum. Ce sui;

sui, siue in necessitatibus propriae conscientiae, nunquam grave ipsis accidere debet, si bonum quemdam directorem extra domum suam quaerere debeant, quod praecipue de iis intelligi volo, qui ruri degunt, & alios vicinos non habent, quibuscum conversari possent, nisi ignorantes, ebriosos, lufiores, & scandalosos, à quibus proinde boni nihil exspectare possent. Verum, quia difficile est bonam clericorum electionem facere, & bonos à non bonis discernere, roga Dominum Jesum pro praeparatione ad Missam pro gratia ista, ut te tantibus associare dignetur, quos scit ad sanctificationem tuam utiles tibi esse posse. O Domine! qui nos per prophetam tuum doces, sanctum aliquem fieri cum sanctis, fac me bene comprehendere, quàm necessarium sit ad salutem meam, non nisi conversationem cum sanctis quaerere; sunt hi amici tui; sincero & aperto corde tecum conversantur, & deliciae tuae sunt familiariter cū iis quoque agere. An non sufficeret hoc, etsi de mea propria utilitate & commodo non ageretur, ut illorum societatem omnialii praeseram? O Domine! haec est resolutio mea, quam ad pedes S. altaris hodie capio, & quam me etiam impleturum confido auxilio gratiae tuae; cum sancto sanctus eris, & cum viro innocente innocens eris; sanctis ergo convenit adhaerere, quoniam *am iis, qui eis adherent, sanctificabuntur.*
 Clem. Alex. Stromat. l. 5. p. 4. 7.

FERIA TERTIA.

Multi enim ambulant, quos sæpè dicebam vobis (nunc autem & flens dico) inimicos Crucis Christi, quorum finis interitus: quorum DEUS venter est, & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt. Philip. 3. 18. & 19.

DUÆ SORTES CLERICORUM, QUI INIMICI CRUCIS CHRISTI SUNT,

1. Qui passionibus hominum blandiuntur, & adulantur.
2. Et qui ipsi vitam mollem, & deliciosam ducunt.

PUNCTUM I. **L**oquitur in istis duobus versibus, quos ad meditandum assumpsimus, Apostolus contra falsos Apostolos, qui ex motivis vilibus & carnalibus moti, conabantur seducere Philippeneses, eosque servituti circumcisionis, & aliis caeremoniis legis subicere. Vocat eos inimicos crucis Christi, quia, etsi professionem fecerint fidei in Christum crucifixum, minime tamen justificationem nostram merito crucis, & sanguinis ipsius tribuebant; sed solummodò legi Mosaicæ; ex quo sequebatur in vanum, seu frustra, pro iis Christum fuisse mortuum, *si enim per legem iustitia, ergo gratis Christus mortuus est.* Galat. 2. 21. Quod Apostolus addit, illos ventrem suum fecisse Deum suum; quòdque non nisi carnalia saperent, in eoque ponerent glori-

am, & honorem suum, ob quod erubescere debuissent, indicat, fuisse eos inimicos crucis omni modo, utpote mancipia intemperantiae & sensualium voluptatum, quæ cruci Christi omnino contrariantur. O quot etiam in diebus nostris adhuc habemus inimicos crucis Christi Jesu! quàm deplorandum hoc ipsum est! *ô! ubi estis fontes lacrymarum?* S. Aug. dantur adhuc sæculares, qui potius instar Epicuræorum, quàm ut discipuli Christi, vivunt; & quod magis adhuc detestandum, quot sunt clerici, qui possessionibus illorum blandiuntur, & per falsam aliquam mansuetudinem & discretionem destruunt sanctam Evangelii severitatem, perque interpretationes molles, & cupiditatibus hominum accommodatas, seducunt illos, ingerendo eis periculosas doctrinas & fundamenta scientiæ cujusdam moralis valdè commodæ; *magistros prurientes auribus.* 2. Tim. 4. 3. Toto conatu laborant, ut eorum peccata excusent, eisque promittunt, tantâ facilitate expiâre illos posse, etiam gravissima, ad certissima peccata, qualia ab ipsis fuere commissa; tam sollicitè inclinationibus corruptæ naturæ illorum satisfacere student; quàm è contrario solliciti fuere sancti viri ad eas mortificandas, & destruendas; & quidem absque scrupulo, & timore, ne in maledictionem his verbis comprehensam incidant. *Va his, qui consuunt pulvillos sub omni cubi.*

post Dom. 20am 3tiam post Pent. 405

*hæc manus & faciunt cervicalia sub capite
universæ ætatis ad capiendas animas. Ezech.
13. 18* Pro eo, ut vitam aliorum ad nor-
mam Evangelii componere studeant, & le-
gi æternæ, ac immutabili conformarent,
hanc flectunt, & violenter accommodare
student, præcepta Dei cum lucro & com-
modo hominum. Qui terrena sapiunt, an non
hoc agere est, instar ~~amicorum~~ crucis Jesu
Christi? non ita laborarunt sancti ad conver-
sionem peccatorum; exhortati sunt illos ad
exemplum Apostolorum, & Jesu Christi ma-
gistri ipsorum, ad agendam pœnitentiam, ad
crucifigendam carnem suam cum concupi-
scentiis & desideriis inordinatis. Certo erant
persuasi, magno conatu & labore opus esse
ad rumpendos inveteratos habitus, & con-
suetudines; plus requiri ad expianda gravia
scelera, quàm verba tantùm; *in satisfacti-
one ingentium peccatorum, non verba, sed o-
pera quaruntur. S. Aug. serm. 57. de temp.*
Erat certum & indubitatum principium apud
eos, difficile omninò esse, à peccatis mor-
talibus resurgere, & gratiam deperditam re-
cuperare; necesse esse, ingemiscere, orare,
jejunare, fugere occasiones peccandi, ab-
strahere se à commercio mundi, ad origi-
nem & radicem fidei redire, & nullos alios
limites suæ pœnitentiæ statuere, quàm illos,
quos vita nostra habet, nempe mortem.
Non peto à te, ut ad extremitatem alicujus
se.

severitatis devenias, vel ut pœnitentibus onera insupportabilia imponas, sed tantum, ne in talem excessum labaris, ut peccata dimittas, quin ad aliquod opus pœnitentiæ peccatorem obliges; ut putes, expiari posse per quasdam vocales preces scelera & crimina illa, pro quibus olim ab Ecclesia præscripti erant plures anni pœnitentiæ; talique crudeli mansuetudine peccatores tractes, qualem semper detestati sunt SS. PP. *detur opera, ne satisfactionibus & lamentationibus justis delicta redimantur; ne vulnera lacrymis abluantur.* Cypr. de lap. Si confessorii exactè sequerentur id, quod ipsis præscribit concilium Trident; si pœnitentias medicinales, & peccatis proportionatas imponerent; si quilibet practicè sequeretur regulas Ritualis, & ab omnibus uniformiter procederetur, non cernerentur tot falsæ conversiones; nec tanta regnaret morum corruptio in vita christianorum; sed si dantur clerici, qui se ut inimicos Christi exhibent, dum passionibus hominum adulantur; multò adhuc plures tales sunt ob vitam suam mollem & deliciosam; quam ducunt.

PUNCTUM II. *Quorum Deus venter est,* ait S. Paulus; Levitis in veteri lege expressè prohibitum erat vinum, si aliquam sacram functionem exercere, vel solummodò in tabernaculum ingredi debebant; *vinum, & omne, quod inebriare potest, non bibetis quando in.*

post Dom zomam 3tiam post Pent: 407
intratis in tabernaculum testimonii. Levit.
10. 9. Et sacerdotes novæ legis, qui functi-
ones infinitè sanctiores habent, non timen-
t ne per excessum in cibo & potu extingatur
in ipsis vigor ille spiritualis, quo opus ha-
bent, ut eas ritè ac dignè obire valeant? ne-
que dicas, quòd sufficienter teipsum mode-
rari scias, ne usum rationis amittas; sit ità:
sed fumus ille, & vapores, qui à vino & esca
ad cerebrum ascendunt, an non attentionem,
vel saltem fructum illum impediunt, quem
sacrum ministerium tuum à te exigit? quo-
modo ille, qui ventri & appetitui suo adeò
indulget, utiliter, & cum fructu, de tempe-
rantia vel paupertate Jesu Christi prædicabit,
ait, S. Hier. epist. 2. ad Nepot. de vita
cleric. *Confusio & ignominia est Christum
pauperem & esurientem fartis prædicare
corporibus.* Hinc unum est ex principibus
monitis, quæ S. hic P. Nepotiano in quadà
epistola seu instructione, circa obligationem
sui statûs dat; quodque etiam S. Ambros.
S. Augustinum monuit, & ipse observavit.
*Convivia tibi vitanda sunt secularium, &
maximè eorum, qui honoribus tument &c.
Consolutores potius nos in meroribus, quàm
convivas in prosperis noverint. Facile con-
temnitur clericus, qui sæpè vocatus ad pran-
dium ire non recusat. Nunquam petentes;
rarò accipiamus rogati. Quantum ad men-
sam tuam debet frugalitas, maximum illius
esse*

esse ornamentum, & tamen, pergit idem S. P. plures videre est inter clericos, qui sa-
culares lautius tractant, quàm seipfos ipsimet
inter se. volunt mensas suas exquisitissimis
cibis plenas esse, undique & anxie quærun-
tur, quæ luxui, & deliciis servire possint.
An non res pudenda, ministrum talis Dei,
cujus tota vita nonnisi martyrium fuit, qui-
que in cruce selle potatus fuit, & absynthio,
tam esse sensualem, & voluptuosum! & quòd
illi, qui aliud scire non deberent, nisi Jesum
crucifixum, tam intelligentes sint condimen-
torum & gulæ irritamentorum! verùm quanta
injustitia opiparè vivere, & saginari bonis,
sanguine, & substantia pauperum! si super-
flua divitum ad pauperes spectant, an non
injustitia summa in cælum usque clamans est,
bona Ecclesiæ, & ipsummet patrimonium
pauperum, in convivium & lautitias consumere?
amico quippiam rapere, furtum est, ait
S. Hier. *ibid. Ecclesiam fraudare, sacrile-*
gium est, accepisse, quod pauperibus ero-
gandum sit, & esurientibus plurimis aliquid
inde subtrahere, omnium prædonum crude-
litatem superat. Fac ergo hodie sequentia
proposita; imo. evitandi commercia, &
frequentationem sæcularium, & adhuc magis
clericorum illorum, qui luxui & lautitiis
dediti sunt; *noli esse in conviviiis potatorum,*
nec in commensationibus eorum, qui carnes,
ad vescendum conferunt. Prov. 23. 20. Evita
fo.

solicite ejusmodi potatores, qui insuper de hoc gloriantur, de quo erubescere deberent, *potentes ad bibendum.* If. 5. 22. qui vix à prandio surgunt, & statim lusui usque ad cœnam vacant, & ejusmodi rebus occupantur, ac si non nisi animas brutales haberent, quod sanguineis planè lacrymis deplorandum esset; *nunc autē & flens dico, inimicos crucis Christi.* 2do. regulam tibi constitue, nihil extra horam prandii comedendi; ad quid enim tales extra. comestiunculæ, nisi ad solam voluptatem, ne dicam ad regulæ satisfaciendum? 3tio. taliter âma temperantiam, ut alimentis aliter non utaris, nisi tanquam medicinâ, & præcisè quantum ad vitæ sustentationem necessarium est. Scio quidem vitam sacerdotum & pastorum vitam quamdam esse communem, seu communitati destinatam, quæ destrui non debeat per jejunia excessiva, adeò, ut amplius servire non possint salutì proximorum, quæ est primaria illorum obligatio; sed debent etiam non excludere omnem prorsus mortificationem. Pro Missa, roga Deum, ut his tuis resolutionibus benedicere, téque prædicatorem, & imitorem facere dignetur crucis suæ, ut verè dicere possis cum Apostolo & omnibus sanctis, quòd continuò mortificationem Jesu in corpore tuo portes. O Jesu, abstrahè corda nostra à deliciis & voluptatibus sensualibus; fac, ut contemnamus cibos Ægypti, ut ità capaces & apti si-

mus, gustare dulcedinem divini hujus mánna, quo nos in sanctíssima Eucharistia pasci, & participes fieri mereamur convivii illius celestis, quod electis tuis parasti; ubi inebriabuntur torrente voluptatum; & ubi satietas non nisi famis augmentum erit *beatus, qui manducabit panem in regno DEI.* Luc. 14.

15.

* * * * *

FERIA QUARTA.

Nostra autem conversatio in cœlis est. unde etiam Salvatorem expectamus Dominum nostrum Jesum Christum. Phil p. 3. 20.

DE ABNEGATIONE AMORIS VITÆ PRÆSENTIS.

1. Debemus ab hac vita amorem nostrum abstrahere, & desiderare esse cum Christo.
2. Unde veniat, quòd tam parùm cùm illo uniri optemus.

PUNCTUM I *N*ostra conversatio æquè ac illa S. Pauli debet continuò in cœlis esse; debemus cor nostrum, & affectiones nostras ad cœlestem patriam dirigere, ubi Salvator rostr habitat, qui suo tempore descendet, & nos resuscitabit, ut nos glorificet, & secum regnare faciet in æternum; igitur dicamus cum Apostolo: *nostra autem conversatio in cœlis est.* Rationes ità loquendi sunt omnino graves; quia, ubi sunt christiani & clerici, quibus non oporteat inspirare talem abnegationem,

ut cor suum ab hoc mundo, & à vita hac abstrahant, & ad felicem æternitatem anhelent? S. Cyprianus de mortal. servire nobis hac super re potest pro exemplari; en! quomodo magnus hic sanctus studerit clero suo populoque, durante persecutione & grassante horribili mortalitate, talem sensum inspirare. Regnum Dei, ait. appropinquat; mundus transit; & ecce venit tempus gaudii, salutis, mercedis, & possessionis paradisi, quem amisimus. Res cœlestes succedunt rebus terrenis; magnæ parvis; æternæ perituris. *Quis inter hæc trepidus & mestus est, nisi cui spes deest; e jus est mortem timere, qui ad Christum nolit adire; e jus est nolle ad Christum ire, qui se non credat, cum Christo incipere regnare.* Certum est, *justum ex fide vivere.* Rom. 1. 17. si ergo justus es, si ex fide, & per fidem vivis; si verè in Deum credis, quare cum Christo futurus, & de ipsius promissis securus, non lætaris de eo, quod te ad se vocet, & à demonis insidiis liberet? Simeon, homo ille justus & plenus fide, qui aded exastè mandata Dei observavit, accepta revelatione, se non moriturum, nisi prius Christum, seu Messiam vidisset; videns infantem Jesum cum Matre sua in templo, illumque pro Messia cognoscens, plenùsque gaudio, quod brevì moriturus esset, accepit eum in ulnas suas, & benedicens Deum exclamavit: *nunc dimittis ser.*

servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace; quia viderunt oculi mei salutare tuum, Luc. 2. 29. Per quod ostendit, servos Dei non fruituros perfecta tranquillitate, nisi postquam liberati fuerint à tempestatibus & turbinibus hujus mundi, adque portum æternitatis pervenerint, facto transitu à morte ad beatam immortalitatem. Sed modò in hac vita, quid aliud habemus, nisi continuam pugnam cum diabolo? ut ascultus illius reprimamus, & contra ipsius insidias nos muniamus, quotidie pugnare debemus contra avaritiam, impudicitiam, iracundiam, ambitionem; & vòldè difficile nobis accidit, ut semper parati simus ad resistendum inimico tam forti & valido, qui ex omni parte in nos insurgit. Si avaritiam superavimus, tentat nos voluptas; voluptati succedit ambitio, vel iracundia, vel alia similis passio, adedò ut quotidie tales persecutiones experiamur, & stantibus his volupe nobis sit, permanere sic inter medios gladios evaginos, quos dæmones contra nos stringunt? & non potiùs optamus cum Christo esse? tot persecutiones animus quotidie patitur, tot periculis pedus urgetur; & delectat hic inter gladios diaboli diutius stare? cum magis concupiscendum sit, & optandum, ad Christum subveniente velocius morte properare, Cyprianus ibid. Amen, amen dico vobis, ait Dominus, vos plorabitis, mundus autem gau-

post Dom: zomam ztiam post Pent. 413

debit; vos tristabimini, sed tristitia vestra
converteretur in gaudium; quis non optat li-
ber esse ab hac tristitia, & brevi pervenire
ad hoc gaudium? ipsemet Salvator declarat
postea, quodnam sit futurum hoc tempus,
ubi tristitia vertenda sit in gaudium, quando
ait; *iterum videbo vos, & cor vestrum gau-*
debit, & gaudium vestrum nemo tollet a
vobis. Quia ergo gaudium hoc nostrum in eo
consistit, ut Jesum videamus, neque abs hoc
verum posset esse gaudium, qualis cœcitas,
quanta stultitia, amare misérias, & afflictio-
nes hujus mundi pro eo, ut festinemus pos-
sidere gaudium illud, quod nemo amplius
nobis eripere possit, unde est igitur, quod nie-
hilominus tam parùm optemus ire ad Chri-
stum? hoc examinabit, & declarabit.

PUNCTUM. II. S. Cyprianus in illo
ipso opere, ex quo desumpsimus materiam
hujus meditationis, hujus rei dat rationem;
hoc fit, quia fides deest, quia nemo credit
vera esse, quæ promisit Deus, qui verax est,
cujus sermo credentibus æternus & firmus est.
Si vir honoratus tibi quidpiam promitteret,
crederes illi, neque putares, quasi fallere te
velit; & dum Deus tibi loquitur, tam incre-
dulus es, ut circa illud hæsites, quod dicit;
promittit tibi immortalitatem & æternita-
tem post hanc vitam & tu dubitas? *hoc est*
Deum omninò non esse, hoc est Christum cre-
dentium Dominum & magistrum peccato. in.

credulitatis offendere, hoc est in ecclesia Dei constitutum; fidem in domo Dei non habere. Quotidie dicimus juxta præceptum Domini; fiat voluntas tua; sed quàm irrationabile hoc est, exclamat magnus hic sanctus, petere, voluntatem Dei fieri, & illi non obedire vel-
 le? si ex hoc mundo nos evocat, reluctamur, resistimus, & tanquam mali servi coacti tra-
 himur, in conspectum Dei nostri, dum vitam hanc nonnisi inviti amittimus, & ex necessi-
 tate, & post hæc prætendimus nihilominus ab eo, quem aded coacti quærimus, com-
 pensationem seu remunerationem aliquam? quid ergo oramus, & petimus, ut adveniat regnum calorum, si captivitas terrena dele-
 at? quid precibus frequenter iteratis ro-
 gamus, & poscimus; ut acceleret dies regni; si majora desideria, & vota potiora sunt, servire isthic diabolo, quàm regnare cum Christo? item salubriter seipsum, clerum su-
 um, populùmque confundere satagebat S. Cypr. ut sic seipsum, ac illos animaret ad contemnendas res terrenas & ad consideran-
 dum se, tanquam peregrinum super terram, & ad aliud non aspirandum, nisi ad cœlestia. Imitemur hunc illustrissimum martyrem; ex-
 hortemur nosmetipsos, & alios ad relinquen-
 dum hunc miserabilem mundum; sed ante omnia agnoscamus cum hoc ipso sancto; si nimio affectu huic vitæ inhæreamus; id ali-
 unde non provenire, nisi ob modicam fidem

Post Dom: zomam 3tiam post Pent: 415
 nostram. Accede hodie ad altare, ut ubi de
 novo animas hanc languidam & debilem fi-
 dem; roga Christum Dominum, ut adaugeat
 tibi fidem, & sic crescet etiam in te deside-
 rium cœlestis patriæ; hocque ipsum deside-
 rium attentum te faciet ad laborandum con-
 tinuū, unde in omnibus Deo valeas satisfa-
 cere; & placere. *Amplectamur diem, qui*
assignat singulos domicilio suo, qui nos isthic
ereptos & liqueis secularibus exsolutos,
paradyso restituit, & regno cœlesti. Quis
non peregrè constitutus properaret, in pa-
triam regredi? patriam nostram paradysum
computemus? parentes patriarchas habere jam
cepimus; quid non properamus & currimus,
ut patriam nostram videre, ut parentes sa-
lutare possimus? ad hos, fratres dilectissimi,
avidâ cupiditate properemus, ut cum his citò
esse, ut citò ad Christum venire contingat,
optemus. Hanc cogitationem nostram Deus
videat; hoc propositum mentis, & fidei Do-
minus Christus aspiciat, daturus eis gloriæ
sux ampliora præmia, quorum circa se fue-
rint desideria majora. Cypr. ibid.

* * * * *

FERIA QUINTA.

Ecce Princeps unus accessit, & adorabat
eum dicens; Domine, filia mea modò defun-
cta est; sed veni, impone manum tuam su-
per eam, & vivet. Math. 9. 18.

DE

DE MORTE JUSTORUM.

1. Nil eos affligit de præterito.
2. Omnia in futurum consolantur.

PUNCTUM I. **Q**uamvis satis hucusque
 morte, tamen hodie iterum de illâ loque-
 mur, eo quod evangelium nobis ad hoc oc-
 casionem præbeat, talisque sit hæc materia,
 cujus nunquam oblivisci debemus. Confide-
 ravimus die Ven. hebdom. 9. post Pentec.
 mortem peccatorum; hodie mortem justorū
 examinabimus. Nil utilius nobis proponere
 possumus, ad acquirendam sanctitatem, quā
 si mortem sanctorum intelligere studeamus.
 Quadrans huic studio datus per diem aptus est
 ad sanandas & corrigendas omnes nostras pas-
 siones; nil magis mentem & affectum, à va-
 nitate hujus mundi avocat, quā seria me-
 ditatio de morte verè christiana. Conji-
 ciamus igitur oculos nostros supra statum alicujus
 justī morientis. Mors ex quacunque parte
 spectetur, ei utilis est, & proficua. *undecun-*
que mors pio bona est, ait S. August. in Ps.
 148. n. 11. nil illum cruciat de præterito; quæ
 futura sunt, non nisi consolationem afferunt.
 Quo ad præteritum imo. relinquit mundum
 hunc absque repugnantia, quia vixit in eo,
 absque affectione ad illum. Divitiæ, hono-
 res, officia, deliciæ, & voluptates nullam ei
 causant difficultatem vel molestiam, quia ni-
 hil horum cor ejus occupavit. Si nil invitæ
 re-

Post Dom. 20nam 3tiam post Pent. 417

relinquere vis in morte, disce animum, & affectum tuum adhuc in vita ab iis abstrahere, dicebat S. Hieronymus Eusebius de morte Hieronymi. Visne nihil timere ad adventum terribilem mortis? nil ama in hoc mundo, quod in morte relinquendum est, si quis mundi falsas voluptates, & illusiones agnovit, & bona illius contempsit, ac mature falsis illius promissis renuntiavit, uno verbo, si nunquam felicitatem suam in fruitio-
ne creaturarum posuit, absque ulla difficultate, omnia in morte relinquet. *O quantā fiducia moriturū!* exclamavit hic ipse sanctus, quem nullius rei affectus detinet in mundo! 2do. videt se ad finem miseriarum suarum pervenisse. Quid non tolerandum ei fuit in vita sua! jocos pungentes, contemptus injuriosos, calumnias atroces, persecutiones sanguinolentas ex parte mundi. Insultus validos, laqueos, artificia, tentationes violentas, malignas suggestiones ex parte diaboli. Continuum rebellionem, pugnam passionum ex parte carnis. Mors illum ab his omnibus eximit, & securum reddit; *justorum animæ in manu Dei sunt, & non tanpe illos tormentum mortis; visi sunt oculis insipentium mori; illi autem sunt in pace, Sap. 3. 1. Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum; & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra. quia prima abierunt. Apoc. 21. 4. 3tio. non*
Medit. Pars Autum. Dd cru

cruciat, nec turbat illum memoria peccatorum præteritorum; considerat enim illa ut submersa in sanguine Christi, *abyssi operuerunt eos*. Studuit fideliter ambulare in via mandatorum Dei, si quandoque erravit, à lapsu statim surrexit, confessus est peccata, prout decebat: expiavit illa per pœnitentias salutares; & sic plenus fiduciâ de misericordia Dei animò prorsus gratò ad Deum ait: *dux fuisti in misericordia tua populo, quem redemisti; & portasti eum in fortitudine tuâ ad habitaculum sanctum tuum*, Exod. 15. 13. O quantum lucrum & utilitas in morte; si quis Deo fideliter in vita servierit! sed si nil affligit hominem iustum in hora mortis; videamus etiam

PUNCTUM II. Quomodo omnia illum consolantur, quæ futura seu secutura sunt. Sperat post mortem suam, secuturam felicem ac beatam immortalitatem, *spes illorum immortalitate plena est*, Sap. 3. Exspectat humilè fiduciâ remunerationem bonorum operum suorum. En! quàm generosè S. Paulus Jerosolimam proficiscitur; *vincula & tribulationes* ait, Act. 20. 24. *Jerosolymis me manent, sed nihil horum vereor*. Unde est, quòd hic Apostolus, tanta cum fiducia loquatur? causam hujus alibi dat, quando 2. Tim. 4. ait, *reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus justus judex; non solàm autem mihi, sed & iis, quæ*
di.

Post Dom: 20am 31am post Pent: 419

diligunt adventum ejus. Tatis est fiducia, quam justus per gratiam Dei habet in suis bonis operibus, præcedunt ista illum, comitantur, & sequuntur. præcedunt; quia bonitatem Dei sollicitant ad aperiendum illi cælum, eumque illuc præcedunt ad designandum illi locum; *anteibit faciem tuam justitia tua; & gloria Domini colliget te,* ait Isaias cap. 58. loquendo de homine justo; gau. de & lætare; virtus tua anteibit te, & gloria Domini te amplectetur; si super lectulo tuo mortuali jaces, invocabis eum in auxilium tuum, & ipse te exaudiet; *clamabis & ipse dicet; ecce adsum;* effudisti elæëmosynam tuam in sinum pauperum; consolatus es afflictum, *& gloria Domini colliget te.* 2do. comitantur eum ad mortem. Omnia nos relinquunt; parentes, amici; ab omnibus deferimur; nihil est, nisi sola bona opera nostra, quæ fidelem nobis societatem præstant, & ruitos nos reddunt contra terrores hujus ultimi momenti. *Egrederè, quid times?* dicebat S. Hilarion ad animam suam; *egrederè anima mea, quid dubitas? septuaginta prope annis serviisti Christo; & mortem times?* Hier. Epist. 15. de vita S. Hilar. sic nempe invenit homo justus in morte sua consolationem in bonis operibus suis; quale gaudium pro ipso, si se in tam pulchra societate constitutum, coram Deo præsentare. scire possit? 3tio. sequuntur illum; *beati*

Dda

mora

mortui, qui in Domino moriuntur. Apoc.
 14. & quare hoc? quia secum portabunt sua
 bona opera, & quidquid pretiosum habent,
 illos sequetur; *opera enim illorum sequuntur*
illos Solitarii & eremita! videbitis in comi-
 ratu vestro solitudinem vestram, vestrum si-
 lentium, & continuas orationes vestras. Re-
 ligiosi! invenietis macerationes, mortificatio-
 nes; & abstinencias vestras. Sacerdotes, Pasto-
 res habebitis vobiscum labores vestros Apo-
 stolicos; animas, quas Christo Jesu lucrati
 estis; populum vestrum, quem instruxistis;
 hi erunt gaudium vestrum, vestra gloria, &
 corona. Devota anima! invenietis tunc ex-
 exercitia vestra pietatis, frequentes com-
 munionem vestras, confessiones exactas &
 constantem vestram praxin & exercitium
 perfectissimarum virtutum. Qualis conso-
 latio pro animabus bonorum operum plenis!
 propone majorem deinceps in iis exercen-
 dis fervorem. Visne in exitu tuo ex hoc
 mundo hanc habere felicitatem, ut non
 compareas vacuis manibus coram iudice tuo?
 esto exactus in adimplendis tuis obligatio-
 nibus; observa fideliter legem divinam, fuge
 mundum & vanitates illius; doma passio-
 nes tuas; ama virtutem; applica te deinceps
 majori zelo in salutem animarum: sint dein-
 ceptus preces tuæ longiores; confessiones fre-
 quenter, vita tua seu modus vivendi re-
 gularior; uno verbo, vive vitam iulorum,
 &

post Dom. 20am. 31am post Pent. 421
 & sic deinde etiam morte justorum morieris.
 Hanc gratiam pete hodie in præparatione
 tua ad missam. O Jesu! per tuam pretio-
 sam mortem, cujus nos quotidie memoriam
 renovare vis in celebratione sanctissimo-
 rum tuorum mysteriorum, largire nobis
 gratiam sic sanctè vivendi, ut vita nostra
 continua quædam sit præparatio ad mortem;
 fac, ut studeamus vivere vitâ justorum, sed
 ut adhuc magis optemus mori morte justo-
 rum, quatenus ex hac vita in statu gratiæ
 tuæ migrando, tecum æternum uniri merea-
 mur in beata æternitate. *Studeamus fratres
 vivere vitâ justorum, sed morte eorum mori,
 multò magis desideremus.* Bern. sem.
 2. in die Apost. Petri & Pauli.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

FERIA SEXTA.

*Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum
 patiebatur duodecim annis, accessit retrò, &
 tetigit fimbriam vestimenti ejus; dicebat e-
 nim intra se: si tetigero tantam vestimentum
 ejus, salva ero. Math. 9. 20.*

DE IMPUDICITIA.

1. Quàm contrarium sit hoc vitium sancti-
 tati statûs nostri.
2. Qualem pœnitentiam agere debeat cle-
 ricus. si post ordinationem suam in illud
 lapsus sit?

PUN.

PUNCTUM I. **C**hristus Jesus accedens ad principem Synagoga, ut filiam illius à mortuis suscitaret, sequentem post se habuit mulierem, quæ duodecim annis fluxu sanguinis afflicta, propius ad illum accessit retrò, tetigitque fimbriam vestimenti ejus; quia dicebat intra se; *si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero.* Mulier hæc pro remuneratione, & præmio suæ fidei & humilitatis, quantocius exoptatam sanitatem consecuta est. Morbus iste, mulieris hujus hamorrhoisæ denotat turpe illud vitium impuritatis, & effrænis libidinis, de quo alias jam egimus. Quia verò vitium hoc admodò contrariatur sanctitati statûs clericalis, perutile erit considerare hæc ex occasione mulieris istius miserabilis, quæ ausa non fuit ad Christum accedere, nisi solummodò retrò, & quasi furtivè, quantum nos à Christo disjungat, & separet hoc infame vitium. Tantum erga illud horrorem habet Salvator, ut non contentus elegisse virginem in matrem suam, nunquam passus fuerit vel minimum quid sibi, neque discipulis suis, objici circa hanc materiam, passi sunt omnis generis injurias & persecutiones, nullus tamen unquam ausus fuit, eos de aliqua impudicitia accusare, ait S. Chrysost: hom. 10. in 1. ad Tim. etiam ecclesia admodò abhorret ab hoc vitio, & tantam erga illud aversionem habet, ut temper excluderet à S. ministe-

post Dom. romam 3tiam post Pent. 423

sterno illos, qui illius rei probabantur, possem citare plura Concilia, quæ etiam illos SS. Ordinibus indignos consulerunt, qui etiam videbantur pœnitentiã desuper egisse; Concil. Carth. 4. c. 4. Concil. Eliter. can. 25. ratio est, ait S. Siricius Pãpa ep. 1. c. 14. Tom. 2. Concil. p. 1017. quia quæcumque putantur puritatem per exercitium pœnitentiæ acquisivisse, hæc tamen semper inferior est puritate illâ, quam Deus à suis ministris exigit; *quamvis sint omnium peccatorum contagione mundati, nulla tamen debent gerendorum sacramentorum instrumenta suscipere, qui dudum fuerunt vasa vitiorum.* Concil. Trid. sess. 23. de ref. c. 3. quod omnia à prioribus conciliis circa mores clericorum sancta, iterum confirmavit, statuit, neminem subdiaconum ordinari posse, nisi sub hac conditione; *habentes bonum testimonium, & in minoribus ordinibus jam probati, ac litteris, & iis, quæ ad ordinem exercendum pertinent, instructi, qui sperent, Deo authore, se continere posse.* Certum est, quod attendi quidem debeat, qualis sint scientiæ? sed ad quid serviet quæcumque scientia & talenta aliàs egregia, si virtus desit? quòd ipsum S. Bernardus Brunoni, electo Episcopo Coloniensi respondit, à quo fuerat consultus, quid sentiret de hac sua electione. Quia nempe hic Neo-electus in sua epistola sincerè omnia confessus fuerat, quæ prius deliquerat,

re-

respondit illi sanctus hic Abbas, Ep. 8. ad Brun. Colon. electum, se magnam pati difficultatem, quid consilii dare deberet. Videri quidem electionem hanc acceptandam, si illius qualitates naturales, scientiæ, & nobilitatis, considerentur, quod & ipsa electio tantâ concordia fuerit facta; *sed dubium reddit consilium, illa in litteris tuis humilis. sed terribilis confessio, quâ vitam tuam, tam graviter (et ut credo) non nisi veraciter accusas, horreo, fateor considerans, unde: Et quod vocaris; præsertim, cum nullum intercurreret penitentia tempus, per quod utrūque hu jusmodi periculosissimus transitus fiat.* Judica ex hoc, quid timendum sit iis, qui transactâ juventute suâ in effrœnatâ vitæ licentiâ, ingredi dein volunt in ipsum sanctuarium. Sed quia fieri potest, ut quis etiam post innocentem ingressum, postea primum infidelis evadat, & in hac materia delinquat

PUNCTUM. II. Videamus modò, quid faciendum clerico, qui post suam ordinationem, ut diaconus, vel sacerdos, aut pastor infeliciter animam suam contaminavit pendendo hoc vitio, de quo hic nobis sermo tutissimum erit, ut à sacris functionibus deinceps abstineat, & curæ animarum renuntiet, si parochus sit; ita concilia sacrosancta statuet; si quis presbyter, aut diaconus fuerit fornicatus, aut machatus, projiciatur, & agat penitentiam, ait concilium Neo-Cæsareæ
ha.

post Dom 20m. 3tiam post Pent: 425

habitu, cap. 1. concilium Aurelianense ita
habet, c. 6. *si episcopus, presbyter, aut di-*
aconus! capitale crimen commiserit. ab officio
honore depositus, in monasterio retrudatur.
Nemo autem dubitat, quin impudicitiae cri-
men sub nomine criminis capitalis compre-
hendatur. Non faciam discrimen inter vitam
dissolutam clericorum, utrum publicè nota
vel adhuc occulta sit; sufficit enim, quòd
etiam concilia hæc non distinxerint; sed so-
lummodò cum SS. PP. adverte, quòd, cu-
juscunque demum naturæ sit incontinentia il-
lorum, si verè poenitere velint, primus effe-
ctus gratiæ divinæ, eos intùs moventis fit,
ut abstineant à suis sacris functionibus, quo-
usque Deum placaverint, ejusque mitiga-
verint iram, injuriàmque ei illatam repara-
verint. *Væ ministris infidelibus, qui nec-*
dum reconciliati, reconciliationis alienæ
negotia, quasi homines, qui justitiam fece-
runt apprehendunt! exclamat S. Bernard. de
convers. ad cleric. c. 19. *Væ filiis iræ, qui*
se ministros gratiæ profitentur! væ filiis iræ,
qui ambulantes in carne, Deo placere non
possunt & placere velle præsumunt. Non suffi-
cit, si minister ecclesiæ in tale crimen lapsus,
se à S. altari separet; debet insuper toto
hoc tempore facere fructus dignos poeni-
tentiae. En quid S. Hieronym. à virgine
quadam similiter lapsa exigat. *Lugubris*
tibi accipienda est vestis, ait, ad Susannam
la-

lapsi. objurg. Tom. 4. *Et manus, et membra singula dignâ castigatione punienda, amputentur crines, qui per vanam gloriam occasionem luxuriæ præstiterunt. De fluant oculis lacryma, qui masculum non simpliciter asperxerunt; palleat facies, quæ quondam irrubuit impudicè, totum denique corpus injuriis et je juniis maceretur; cinere aspersum et cilicio perhorrescat, quia malè sibi de pulchritudine placuit &c. Grandi plagæ altâ et prolixâ opus est medicinâ; grande scelus grandem habet necessariam satisfactionem; in habere penitentia usque ad exitum vitæ tuæ. Anne nimium exigeretur à sacerdote, longo tempore in lecto infamium voluptatum prius transacto, si similis ab eo penitentia peteretur? non, non. *Ferat, ferat*, ait S. Chrysologus, serm. 167. *Amaram penitentia curam, qui servare debitam noluit sanitatem. Minatur Deus impœnitentibus peccatoribus, quòd in fine sæculorum eos à se repellere velit; discedite à me. Ut huic funestæ sententiæ non subjaceas, si taliter lapsus fuisses, oportet, ut ex vera penitentia & dolore peccatorum tuorum, similem contra te sententiam pronunties, discedite à me. Dicere debes iis, quæ intimè amasti: discedite lusus, discedite voluptates & deliciæ; absint lauta & oppara convivia, cessent societates & conversationes mundanæ; discedite à me omnes creaturæ illæ, quibus tantum amorem hucusque**

im-

post Dom. 20am 3tiam. post Peni: 427

impendi, cum præjudicio amoris illius, quem Deo meo debueram impendere; æternum vobiscum facio divortium, *discédite à me.* Volo insuper etiam innocentibus deliciis, & recreationibus carere, ita enim dispositus esse debet verus pœnitens. *Tantò debet à se licita abscindere, quantò se meminit, & illicita perpetrâsse.* S. Greg. hom. 20. in Evan. Roga Deum ut spiritum hunc pœnitentiæ omnibus clericis concedere dignetur, qui à sanctitate statûs sui desciverunt. Si tu constans & fidelis permansisti, non debes, nec minùs humilis, nec minus pœnitens esse; certus esto, quod non nisi Dei misericordiâ hucusque præservatus fueris. Ora & obsecra illum, ut in finem usque te custodiat, de quo facere potes præparationem tuam ad Missam; & quamvis ad finem cujusque meditationis invenias adhortationem aliquam, ut ad SS. mysteria accedas, noli tamen oblivisci; oportere, ut quandoque ex humilitate abstineas, præsertim si in conscientia tua agnoscas necessarium esse, ut per pœnitentiam purificeris, memor hujus sententiæ; *qui agnoscens reatum suum ipse se humiliter ab altari ecclesiæ pro emendatione vitæ removevoleverit, ab æterno illo & celesti convivio, excommunicari penitens non timebit* S. Aug. ferm. 152. de temp.

DIE

Recedite; non est enim mortua puella, sed dormit; & deridebant eum. Math. 9.

DE IRRISIONIBUS.

1. Quam peccaminosa sint.

2. Et quam indignæ clericis.

PUNCTUM I. **L**Oquamur hodie de

irrisionibus ex occasione istorum libertinorum, qui Christum Dominum irriserunt; & deridebant eum. Ostendit nobis Salvator, quam sibi displiceat modus iste talium irrisorum, siquidem eos è domo principis Synagogæ eiecit, ubi convenerant & congregati erant, tanquam indignos, qui miraculum illud, quod patraturus erat, viderent. Abominationi Deo esse tales irrisores docet Salomon, Prov. 3. 32. & 34. *abominatio Domini est omnis illusor &c. Ipse deludet illusores.* Irrisio, vel illusio igitur, magnum peccatum est in oculis Dei; & ut ritè de eo iudices, duo consideranda sunt in hoc peccato; illius malignitas in suo principio, & funestæ illius sequelæ. Unde nascitur communiter irrisio ex levitate, vanitate, præcipitantia, invidia, impietate &c. Quòd nempe quis plenus sit ideis nescio quibus, de suis propriis meritis, ex spiritu quodam satyrico, malè affecto, qui nulli parcere scit, nisi personis gratis & acceptis; quique quasi exlex foret, & dispensatus ab omni lege civitatis, & christianismi, insolens.

Post Dom. 20am 3tiam post Pent: 429

Inter omnes aggreditur, & pungit, quasi
sem aliis gratam facturum, & ut ipse pro illi-
is aestimetur; uno verbo: cum verba omnia
in cogitatione & moribus emanent, ait S. Cle-
mens Alex. l. 2. paedag. c. 5. fieri non
potest, ut verba aliena amittantur ridicula,
de qua non procedant à moribus ridiculis. Sed,
occi si peccatum hoc grande est in suo principio,
stum majus adhuc est propter illa, quæ ex tali
O. irrisione seu illusione sequuntur. Quæ non
iceat ex tali subsannatione excessus & scandala
a eos orjuntur? irrisus, & subsannatus fit negligens;
con- perdit omnem gustum religionis & pietatis;
a in illusio est mater actionum turpium, excitat
ratu vindictas, querelas, inimicitias; quia cum
o esse nemini placeat, si irrideatur, & illudatur,
32 rarum est, quod is, qui ita offenditur, con-
illusi tra illusorem & derisorem suum non concia-
ve piat aliquam aversionem; non tam facile inve-
ocu nire est homines tam patientes prout Job fu-
confi it, quique ejusmodi irrisiones, & amaras
ligni illusiones, aquæ instar, bibant, & deglu-
quelat tiant; quis est vir, ut est Job, qui bibit
evita subsannationem, quasi aquam? Job 34. O
impi quàm funestus affectus talis irrisio & sub-
t ideat sannatio producit! vide, utrum non etiam
ex spi huic defectui obnoxius sis; scio, dari jocos
nullo innoxios, & innocentes; verba acuta & inge-
ceptis niosa, quæ charitatem lædant, neminem scan-
tus a dalizent, neminem contristant; scio, occa-
inso siones dari, in quibus liciti sint quandoque
en jo.

joci, si e. g. refutandus sit error quidam, & mendacium, quia uti possumus tunc doctrinâ Tertulliani, qui advers. Valent. ait *congruit veritati ridere, quia latans; & de æmulis suis ludere, quia secura est.* Sed ordinariè loquendo ejusmodi irrisiones peccaminosæ sunt, si nimirum graves proximo accidant, & offensivæ. Nunquam usus es talibus, ex quodam contemptu, & ad finem proximum contemptui exponendi? adhuc peccaminosiores sunt, si fidem, res sanctas, personas Deo sacras; aut pias, & devotas concernant, & aggrediantur. Nunquam lapsus es in hanc impietatem, quæ non nisi impostoribus illis, ac præcursoribus Antichristi convenit? *in novissimo tempore venient illusores; secundum desideria sua, ambulantes in impietatibus.* Epist. Judæ. Postquam teipsum desuper examinaveris.

PUNCTUM II. Considera, quàm indigna res sit clerico, talibus irrisionibus & illusionibus vacare; *omnis immundicia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos, aut turpitudine, aut stultiloquium, aut scurrilitas, quæ ad rem non pertinet.* Ephes. 5. 3. Et quid S. Paulus communibus christianis, seu simplici populo prohibeat; collige exinde, utrum clericis permissum sit uti verbis ejusmodi inhonestis, frivolis narrationibus, impertinentibus jocis, & irrisionibus, quibus vel maximè his temporibus locus est in visitati-

onibus & conversationibus; expende parum-
per tecum hæc verba S. Bernardi, l. 3. de
confid. c. 13. *inter saculares nugæ, nugæ
sunt, in ore sacerdotis blasphemia &c. Con-
secrasti os tuum evangelio; talibus jam a-
perire, illicitum; assuescere, sacrilegum est;
labia sacerdotis custodient scientiam, & le-
gem requirent de ore ejus, non nugas profe-
rēt vel fabulas, verbum scurrile, quod fa-
ceti, urbanive nomine colorant, non sufficit
peregrinari ab ore; procul & ab aure rele-
gandum; fadē ad cachinnos moveris; fadus
moves. Non potest quis dedere se, ejusmo-
di stultis, & indiscretis gaudiis, multò mi-
nùs alios per talia ad cachinnos movere, quin
modestiam lædat, quæ est character statûs
nostri, quin ad quamdam dissolutionem de-
veniat; quin notabiles plagas & vulnera in
anima sua patiatur; impossibile est, ut quis
non reportet dissipationem, turbationem, in-
quietudinem, languorem in servitio Dei;
quin spiritus orationis, qui est vita nostra,
extinguatur. Quomodo redibit talis in præ-
sentiam Dei? quomodo reassumet exercitia
sive sacras occupationes suas? contrahitur per
taliam talis denique licentia, & libertas, quæ
se diffundit in totum corpus omnium acti-
onum nostrarum, & sæpè totum vitæ nostræ
statum corrumpit. Debentne ergo conver-
sationes nostræ semper solummodò seriæ esse?
nunquam ergo permissum est, aliquid gra-
tiæ*

tiosum seu jocosum dicere? sint discursus nostri hilares & accepti, sed hilaritate, & gravitate aliqua spirituali, ac sale sapientiæ evangelicæ conditi, ita, ut limites modestiæ semper observentur; præsertim autem in præsentia sæcularium cauti esse debemus; ita ut ædificentur per moderationem, & circumspersionem nostram, facileque notare possint, quàm profundè nobis insculptam debeamus obligationem nostram. Ante omnia autem cavendum, ne unquam verbis S. Scripturæ pro joco abutamur; species enim aliqua esset sacrilegii, quod nihilominus valdè commune est inter clericos; hinc concilium Trid. sess. 4. expresse prohibet hoc, & pro profanatoribus verbi divini temerariis habet omnes illos, qui ejusmodi sacris textibus seu verbis ad ejusmodi jocos, & ut aliis risum moveant, abutuntur; ad scurrilia, vana, fabulosa; præcipitque episcopis, ut contemptum hunc, & irreverentiam istam severe puniant. Propono igitur firmiter, quòd ab ejusmodi jocis omnino abstinere velis, non solum, qui Deum & proximum offendunt, sed etiam ab iis, qui innocentes videntur esse; quia difficile est, tam exactam observare mensuram, ut quis non excedat; in proclivi fiat talis, & tam parum abest quis ad labendum in vitiosam licentiam & libertatem; ad ledendam charitatem proximo debitam, ad perdendam gravitatem statui

post Dom: 20mam 3tiam post Pent. 433

hostro convenientem, ut brevior via non su-
perfit talia evadendi, quàm ut quis omninò
abstineat ab ejusmodi; fac igitur reflexio-
nē super istis in præparatione tua ad Missam.
Functio sacerdotalis, quam ibi exercees me-
morem te facere debet, tales jocos minimè
convenite ministro alicui Dei crucifixi; le-
gimus quidem de ipso, prout aliàs notavi-
mus ex SS. PP. quòd sæpiùs fleverit, nunc
quam tamen, quòd riserit, obligatio est, ut
illum initeris, & ut à te longè repellas e-
jusmodi stultas facetias, irrisiones, illusiones,
jocos pungentes, & offensivos; inque gemitus
& planctus effundaris ob peccata tua. *Hæc*
à sanctis viris penitens propellendâ, quibus
magis convenit flere atque lugere. S. Hier.
in ep. ad Ephes.

DOMINICA VIGESIMA QUARTA
POST PENTECOSTEN.

De oratione continua clericorum,

Fratres non cessamus pro vobis orantes.

Coloff. . 1. 9

1. Nunquam cessare debent ab oratione pro populo.
2. Omnes illorum functiones sunt occasio renovandi preces suas.

PUNCTUM I. Gratias Deo agamus,
quod tam ardentem
pro oratione ardorem in corde S. Pauli
Medit. Pars Autum. Es

Es

264

accenderit. Magnus hic Apostolus magis indefessus, quàm Moyses, manus suas continuo in cælum porrectas tenebat, ut gratias exinde faceret descendere, & misericordias super fideles. Faciebat hoc non solum pro Synagoga & solis judæis, sed pro Ecclesia Christi per totum mundum diffusa; pro judæis & gentilibus; pro græcis & barbaris; pro provinciis, pro urbibus, & personis etiam minimis. Erat vita illius continua quædam gratiarum actio pro jam obtentis. Potuissetne pastoribus & ministris Ecclesiæ modo quodam efficaciore demonstrare unam ex principalioribus ipsorum obligationibus esse, ut orent pro necessitatibus suorum, quorum cura ipsis incumbit? S. Bern. non veretur dicere, Epist. 201. hanc esse nostram primariam, & maximi momenti obligationem, & prædicationi ac bono exemplo præcellere; *manent tria hæc; verbum, exemplum, oratio; major autem his oratio est. Nam, etsi vocis virtus sit opus; & operi tamen & voci gratiam, efficaciamque promeretur oratio* Per prædicationem, & per exemplum plantatur & irrigatur, sed totum hoc nihil est, si incrementum Deus non dat; hoc ipsum autem est, quod obtinebimus per preces ardentes, & humiles gemitus. Inclamando ipsius misericordiam, & instantè illum obsecrando, misericordes oculos suos ad animas curæ nostræ commissas

con-

convertet; sic benedicet curæ, & laboribus nostris; sic impediemus, ut peccata nostra non sint obstaculo, & cursum gratiarum suarum non impediant; sic ministerium nostrum utile & fructuosum efficiemus. Vigite igitur nobis, si pro populo Christiano non oremus, quia necessitas ista imposita nobis est per sacrum illum characterem, quo insigniti sumus; dicamus itaque cum Samuele: *absit à me hoc peccatum in Dominum, ut essem orare pro vobis.* 1. Reg. 12. 23. Oratio thesaurus noster est, ait S. Chrysost. hom. 30. in Gen. *preces, magnus thesaurus;* thesaurus inexhaustibilis, qui nunquam magis accrescit, quam si sollicitiores simus illò utendi, quique exsiccat, si claudatur. Constantiter itaque illum apertum teneamus pro omnibus Ecclesiæ necessitatibus, pro veris indigentis fratrum nostrorum, pro miseris nostris particularibus, & pro tantis excessibus, qui in populo christiano regnant, quique nos summo dolore afficere deberent; *nostrum ergo sit opus, continuis insistere precibus,* concludit. S. Chrysost. & *agrè ferre, quod differatur, quod petimus.* Verum, quia non nisi frequenter nos excusare, & nescio quæ prætere sollemus, ut circa hoc dispensatos nos credamus;

PUNCTUM II. Notandum, clericos nullum habere obstaculum, à quo impediatur semper orare; nulli melius observare

possunt hæc verba Sapientis, Eccles. 18. 22. quàm ipsi; *non impediaris orare semper.* Omnes illorum functiones, totidem occasiones sunt & media renovandi orationes suas & cum Deo conversandi. Melior pars vitæ ipsorum in ecclesia transigitur, plures occasiones se offerunt, ubi aliud facere non debent, quàm orare; ut, si aliquam functionem Ordinis peragere, Missam celebrare, Breviarium recitare, cantare divinum officium debent. In aliis occasionibus, ubi oratio conjungenda est cum actione, oportet, ut cor oret, & semper oret; *orantes omni tempore in spiritu.* Ephes. 6. 18. Nota S. Paulum, nullum tempus determinasse; oportet orare de nocte per intervalla, quæ nobis à somno libera sunt, ut ita impediamus cogitationes malas; oportet orare de die, per intervalla, à negotiis & functionibus libera, humiliter Deum rogando, ut dignos nos ministros suos facere dignetur; *frequenter ora, ut Deus te dignum efficiat, neque interdiu, neque nocte sis otiosus, & cum somnus ab oculis recesserit, tunc mens vacet orationi.* Cyrill. Jerosol. præf. in Catech. Habemus occasionem orandi non solum, quando ad altare servimus, sed etiam toties, quoties sacramentum aliquod administramus. An non confessionale origo & fons inexhaustus lacrymarum, & gemituum sit? si vel parùm consideremus quantum Deus offendatur, & quàm modica por-

nitentia placatur? si corrigendi sint peccato-
res, utiliter id hand fieri potest sine oratione,
iudicem hujus rei advoco unum è sanctissimis
ecclesiæ pastoribus, qui melius scivit, quàm
nos, unde conversiones oriantur. *Ut adver-*
tant, monemus, ajebat S. Augustinus ferm.
2. de V. A. ut instruantur, docemus, ut
converiantur, oramus. Si concionari, & po-
pulum instruere oportet, orare pro illis de-
bemus, ut idipsum opere exequantur, quod
eos docemus; *quod peto à vobis,* dicebat
S. Aug. ferm. 7. de V. D. *rogo det vobis.*
Omnes, uno verbô actiones, & functiones
nostræ incipere, & desinere debent ab ora-
tione; sine hac nequidem os ad loquendum
aperire debemus; hinc est, quòd ecclesiæ
præscripto toties hoc repetere debeamus;
Domine labia, meâ aperies, & os meum an-
nuntiabit laudem tuam. Ps. 50. O quot
occasiones habemus multiplicandi preces no-
stras, sed quàm infelices essemus, si iis benè
uti negligamus. Culpabiles & debitores su-
mus quoad omnes illas gratias, quibus ex
hac nostra negligentia populus curæ nostræ
commisus privatur, huic defectui imputan-
dus est tam modicus successus & fructus in-
structionum nostrarum; si solliciti essemus, ut
mediante oratione veritate salutis prius cor
nostrum penetrarent, sperare possemus, nos
& auditoribus nostris tales persuasuros; fran-
gere possemus illis cum benedictione hunc

sacrum panem; vim & efficaciam habitura essent ab oratione verba nostra ad convertendas, & confringendas animas etiam induratas; illa nobis aperta esset via ad secreta conscientiarum, ad agnoscendum, utrum à gratia, vel à cupiditate moveantur; spiritus seu intellectus noster illuminaretur luce celestis cujusdam prudentiæ; ad manus nobis forent rationes, quibus incredulos convincamus; industria, vis, & mansuetudo, ad persuadendum peccatoribus poenitentiam, & ad obtinendam nobis benedictionem, quæ indigemus, ad exercendum ministerium nostrum tali modo, qui & nobis, & aliis proficiuus & utilis foret. Pro Missa; roga Christum Dominum, ut faciat te hominem orationis, & quidem orationis continuæ, plenum bonis cogitationibus & piis desideriis, ad exemplum Danielis; *Daniel vir desideriorum*, Dan. 10. Domine Deus! fac nos tales per gratiam tuam; quameunque occupationem aut negotium præ manibus habeamus, fac, ut simul in corde, ac internè oremus; & ut fideliter idipsam praxi observemus, quod quotidie cum propheta repetimus; *concupiuit anima mea desiderare justificationes tuas in omni tempore*. Ps. 18.

FERIA SECUNDA.

Et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis ejus in omni sapientia, & intellectu.

Et spirituali, ut ambuletis dignè Deo, per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes, & crescentes in scientia Dei. Coloss. 1. 9. 10.

MEDIA PROFICIENDI IN PERFECTI- TIONE.

1. Benè agnoscere statū, & obligationes suas.
2. Sæpius se desuper reflectere.
3. Venire ad ipsam praxin.

PUNCTUM I. **I**ntelligentia, & sapientia, quam S. Paulus

Colossensibus optat, amoris scientia est, quæ plus ardoris & caloris, quàm illuminationis habet; plus de corde, quàm ab intellectu procedens; à qua potius sancti, quàm sapientes redduntur. *Non cessamus orare pro vobis, ut impleamini agnitione voluntatis ejus in omni sapientia & intellectu spirituali, ut ambuletis dignè Deo per omnia placentes &c.* Coloss. 1. En! quid Apostolus huic sibi charo populo optet, quod & nos iis optare debemus cum ipso, quibus evangelium prædicamus. Christus Jesus venit in hunc mundum, *ut mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorū operum.* Tit. 2. 14. Clerici, utpote ministri illius, debent laborare pro perfectione populi christiani; sed quomodo laborabunt, si ipsi non studeant, & allaborent fieri boni & perfecti clerici? videamus in præsentī media quædam, ad eam perveniendi. Primum est, ut quis benè in-

tcl

intelligere studeat statum suum, & ad quid vñ
 illius obligetur; nil magis commune, & ori-
 dinarium defectu est in mundo, quàm fore
 mare sibi falsam ideam de statu clericali.
 Hinc est, quòd adeò temerariè plurimi illum
 amplectantur, & consequenter infelici qua-
 dam tranquillitate in eo vivant, parùm so-
 liciti de hoc, ut obligationibus hujus statûs
 sui satisfaciant. Ad benè cognoscendum sta-
 tum nostrum non debemus illum nobis imao-
 ginari tamquam statum aliquem commodû,
 & facilem, sed ut laboriosum, plenum in-
 commoditatibus & molestiis, qui multis ac
 bonis talentis, & virtutibus indigeat, & non
 modicâs vires, & magnam generositatem re-
 quirat. *Ego dedi te hodie in civitatem
 munitam, & in columnam ferream, & in
 murum areum &c. Bellabunt adversum te,
 & non prevalebunt, quia ego tecum sum, ut
 liberem te.* Jerem. 1. 18. En! quomodo Deus
 ad quemdam pastorem veteris legis loquatur.
 Non considerârunt sancti sacerdotium, ut lo-
 cum, seu statum quietis, sed tamquam onus
 valdè grave & ponderosum; *tanquam onus
 angelicis humeris formidandum*, ut ait con-
 cil. Tridentin. En! quomodo S. Chrysost.
 seipsum explicet ad quemdam suum ami-
 cum, l. 6. de sacerdot. c. 9. dum mihi locu-
 tus fuisti de episcopatu; *ingens pavor ani-
 mum meum occupavit.* Cortremuerunt san-
 cti, fugam arripuere, sibi ipsis diffidebant, ac
 de-

defectus in officio sibi commissio & concredito à se commissos, sibi ipsis exprobrabant. Quæso, unde tantus pavor, si nil est in statu ecclesiastico, nisi commodum, & gratum? quare fugam arripuere, si nullum statui ecclesiastico inest periculum? quare sibi ipsis diffidant, dum interim alii absque talentis necessariis nullam putant se invenire difficultatem in exercitio functionum sacrarum, etiam maximi momenti? cur tot inquietudines? an errant quoad hoc sancti? minimè; sed potius nos fallimur, & nosmetipsos fallimus; ipsi viderunt, nos cæci sumus & nil videmus; ipsi videbant, manifestum esse, perire velle eum, qui se in statum quemdam ingerit, cujus deinde obligationibus non satisfaciatur; deprehenderunt in functionibus ecclesiasticis difficultates in magno numero, quæ terrere possint, & debeant, etiam aptissimos, capacissimos, & zelotissimos quoque, qui rem penitus, & negotium hoc inspexerunt; considerant terribilem illum diem quasi in proximo adfuturum, quo rationem reddituri sunt de tempore, de bonis suis, de suis occupationibus, de officio, de defectibus, & erroribus à se commissis, & quos alii innumeri commisere, quibus illi auxilium ferre; & mederi debuissent, en quid eos adegerit, tanto cum fervore laboranti pro salute sua propria, & aliorum; idipsum etiam nos nobis persuadeamus, si in

vir-

virtute proficere, & statui nostro satisfacere velimus; quia autem non sufficit, aliquam tantum de hoc habere cognitionem, & agnitionem.

PUNCTUM II. Frequenter nos reflectamus desuper. Bonus clericus quotidie certum sibi tempus seligit, quo ab aliis curis & sollicitudinibus liber secum expendat, & consideret, ad quid obligetur. Exercitium hoc tale est, ut non possit nobis satis commendari, & ut quanti momenti sit, comprehendamus, examinemus modum vivendi, & agendi omnium illorum clericorum, qui fideliter muneri suo satisfacere student, & id videbimus, per quod in bono statu conservantur, aliud non est, quam meditationem obligationis suae; vigilantiam continuam, & exactam curam, ac sollicitudinem tales formandi resolutiones & proposita, quae praesentibus necessitatibus congruant: & studiosam sui ipsorum observationem. Non est exhortatio in S. scriptura, quae pluries repetatur, nisi haec, ut nos supra nosmetipsos saepius reflectamus, & serio meditemur, quanam sit nostra obligatio? *fili mi, ausculta sermones meos*, ait Sapiens. Prov. 4. 20. & 21. *& ad eloquia mea inclina aurem tuam*; sufficitne hoc? non; *ne recedant ab oculis tuis; custodi ea in medio cordis tui*. Vult per hoc nobis indicare, verba à nobis audita parvum fructum productura, si quis non curet sollicitè,

citè, primam illam impressionem conservare, & efficacem reddere per serias & reiterate reflexiones. Clericus, qui contentus est hoc solo, quòd superficialiter solummodò consideret; & sciat ad quæ obligatus sit, brevi obliviscetur eorum, quæ scivit; similis enim est, *homini consideranti vultum suum in speculo; consideravit enim se, & abiit, & statim oblitus est, qualis fuerit.* Jac. 1. 23. Non est alia via effugiendi hanc infelicitatem, quam ut quis sæpius se supra seipsum reflectat, & seriò meditetur, quid Deus ab ipso velit, & exigat, *qui autem perspexerit in legem, pergit S. Jacobus, perfectam libertatis; & permanserit in ea, non auditor obliuiosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit.* Sæpius igitur talia meditemur; non est medium opportunius ad acquirendam perfectionem, & sanctitatem, *ambula coram me, & esto perfectus,* ait Deus ad Abraham. Gen. 17. 1. Propheta regius valdè exactus & sedulus erat in hoc exercitio; ait se jugiter Deum sibi præsentem habuisse; considerasse illum tanquam ad dexteram suam, hancque fuisse rationem, quòd fuerit immobilis. Alius propheta ait; *indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, & quid Dominus requirat à te &c. sollicitè ambulare cum Deo tuo.* Mich. 6. 8. Quia verò reflexiones istiusmodi utuntur frequentes, nihilominus non sufficiunt, nisi resolutio aliqua, seu ipsa praxis sequatur.

PUNCTUM III. Tertium medium, quod nos infallibiliter ad perfectionem perducet, est, ut ad praxim ipsam deveniamus; in hunc finem oportet in ordinem redigere domum suam, tempus, & occupationes. Domus clerici debet esse instar ecclesiæ; ubi omnia ex ordine fiant, uti quilibet bonis operibus intendat, Deoque & proximo servire studeat; *si quis domui suæ præesse nescit*, ait S. Paulus 1. Tim. 3: *quomodo ecclesiæ Dei diligentiam habebit*. Nulla clericis convenienter mansio seu habitatio est, nisi in seminariis; hæc sunt porta salutis, & securum asyllum contra corruptionem, quæ in mundo regnat; quia verò non omnes in seminariis manere possunt, hinc oportet, ut domum suam faciat seminarium clericus, vivendo in solitudine, fugiendo societates periculosas; præsertim vitiosorum clericorum, qui sæpè longè pejores & deteriores sunt ipsis etiam sæcularibus, etiam valdè dissolutis. *Agnoscite*, ait S. Bern. serm. 1. de convers. S. Pauli & *expavescite consortia eorum, qui salutem impediunt animarum*. Item ordinem & certum tempus præfigere debet occupationibus suis. Oratio, studium, conferentiæ scientificæ & devotionis, exercitia functionum clericalium, labor & cura pro salute animarum, ista sunt, in quibus consumere debet clericus tempus suum; si conservare velit statum suum, & satisfacere

cha-

Post Dom: zōmam q̄tam post Pent: 445

characteri suo. Ah! quàm deplorandus est clericus, qui dictā Missā, & recitato ex consuetudine Breviario suo, cum modica attentione, non scit, quomodo se ulteriùs occupare debeat! quid? nullam aliam habes occupationem? an non scripturam S. legere potes? nullos habes ægrotos, quos consoles? nullos ignorantes, quos instruas? peccatores quos convertas? doctrinam sanctam, quam mediteris, theologos morales, quos consulas? nullam habes ergo occupationem? quid itaque facere vis? ludere, venationi vacare, foras ambulatum ire, frequentare convivias, & societates, & consortia secularium? éstne hic modus vivendi vocationi tuæ & statui conveniens? pete veniam à Deo, quòd hucusque tam parùm laboraveris pro perfectione tua, esto impòsterum fidelior in regulanda vita tua; cognosce & intellige melius statum tuum, & obligationes illi annexas; sæpiùs te desuper reflecte, quotidie bona proposita fac; esto exactus in iis observandis, ut sic per hoc medium ad perfectionem, quam Deus à te requirit, pervenias; id quod præparationi tuæ ad Missam, si hodie celebres, servire potest. Domine Deus, qui vis, ut ministri tui perfecti sint, quibus etiam alios limites, & exemplar non ponis, quàm tuam propriam sanctitatem; *sancti estote, quia ego sanctus sum* *Eccl. Levit. 11. 44. estote ergo perfecti,*
si-

sicut & Pater vester celestis perfectus est, Math. 5. 48. adjuva debilitatem & infirmitatem meam; perface gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea. Ps. 16. 5.

* * * * *

FERIA TERTIA.

Gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum, in lumine, qui eripuit nos de potestate tenebrarum, & transtulit in regnum Filii dilectionis suæ, in quo habemus redemptionem, per sanguinem ejus, remissionem peccatorum. Colos. 1. 12. &c.

DE BENEFICIO REDEMPTIONIS.

Debet nos excitare: 1. Ad gratitudinem erga Deum.

2. Et zelum nostrum pro salute animarum.

PUNCTUM I. *Qualem amorem, qualem gratitudinem in cordibus nostris excitare debent verba ista; gratias agentes Deo Patri &c. Docet nos S. Paulus nunquam oblivisci inestimabile beneficium vocationis nostræ ad fidem christianam; & ut continuò gratias agamus Deo; quòd illuminare nos dignatus sit purissimo lumine veritatis suæ, in sinu ecclesiæ, quæ est regnum Filii tui dilectissimi, dum interim tot aliæ gentes in tenebris, & in umbra mortis jacent & vivunt, & etiam plurimum qui Jesum Christum agnoscunt, noménque christi-*

christianorum habent, portant, & tamen in schismate, hæresi, & damnatis erroribus defixi hærent, & consequenter judicium idolatrarum portabunt, qui jam sunt damnati. Qualem, quântamque Deo gratiarum actionem pro tam eximio beneficio debemus. Sed ultra progrediamur, & cum Apostolo ipsam radicem, & originem felicitatis nostræ perscrutemur, nempe amorem illum æternum, & infinitum, quem Deus nobis ostendit, dando nobis Jesum Christum, Filium suum pro redemptore nostro; *in quobabemus redemptionem per sanguinem*. En! quid gratitudinem nostram infinitè quasi adaugeat, si infinitè grati esse possemus; videmus in verbis istis Apostoli, Deum non solum voluisse, ut à Filio ipsius redimeremur, sed voluit illum esse redemptorem nostrum *per sanguinem ejus*. Possétne majus quid cogitari ipso sanguine divino? & hic ipse tamen pretium redemptionis nostræ est. Verissimè igitur dictum à S. Paulo 1. c. 6. 20. *empti estis pretio magno*. Meritò exclamat S. Aug. serm. 122. de temp. *O pretiosum pretium perditorum*; dicat totus mundus & quidem mundus sanguine divino redemptus; *magna iniquitas mea, sed major est redemptio tua!* seriò ac sapius nos cum S. Doctore desuper reflectamus, quanti constiterimus nos Christo Jesu; coniciamus oculos nostros in plagas & vulnera, in crucem,
in

in sanguinem ipsius pro nobis effusum, & evidenter videbimus: quòd *charitas Christi urget nos*, ut à nobis redametur. Planè insensibilis sit, oportet, qui à tanta charitate non movetur! vix nobis, si Deo adeò liberali, & diviti in misericordia, non nisi ingratus dinem rependimus. Si autem totum id, quod pro nobis fecit, & passus est, gratitudinem nostram excitare debet.

PUNCTUM II. Addamus etiam hoc; nil magis excitare debere zelum clericorum ad laborandum pro salute animarum, quam hoc ipsum, quòd tanta fecerit Jesus, ut nos, salvaret; factus est homo, sudavit, infatigabiliter triginta tribus annis laboravit, & denique totum sanguinem suum effudit in cruce pro salute nostra, in eà mortuus morte omninò dolorosissima. *Uide*, ait S. Aug. ibid. *quanti emit, & sic videbis, quid emit*. Vita adeò pretiosa, tam adoranda, ut est vita verbi incarnati, alium finem non habuit & scopum, nisi peccatores salvos facere; non nisi pro pretio redemptionis nostræ eam applicavit, & consumpsit, si usque modò non agnovisti pretium, & æstimationem animarum, conclude illam ex infinito pretio illo, quod salvator mundi pro illarum redemptione exsolvit; *non corruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine Christi*. 1. Petr. 1. 18. Dei Filius non adhibuit media extranea ad

post Dom. zomam qdam. post Pent: 449

nos redimendos, sed ipsemet ex suis propriis debitum hoc solvere voluit; propriam carnem suam immolavit, proprium suum sanguinem fudit, unô verbô: totum insumpsit, totum exhaustit, quidquid boni, quidquid pretiosi, quidquid magni habuit, omnes vires suas, totam vitam suam, pro redemptione animarum dedit. *Totus mihi datus, & totus in meos usus expensus est.* S. Bern. in circumcis. Dom. serm. 3. En sacerdotes & pastores! ex quo desumi debeat valor animarum! nempe ex pretio, quod pro illarum redemptione expendit Dei Filius. *Epretio æstimate.* En! quàm prætiosa & charæ sint Dei Filio animæ peccatorum, siquidem non prodigè, torrentis instar, profudisse se sanguinem suum putavit, ut eas Patri suo lucraretur. Bone Deus! quam pulchrum speculum in corpore Filii tui sanguinolento & cruentato, in plagis ipsius, in laboribus ejus, per totam vitam, & mortem adedò probrosam exhibuisti ministris tuis, ut eis demonstrares, quanta sit tua animarum nostrarum æstimatio! & consequenter, quam ipsi sollicitudinem habere debeant ad procurandam illorum salutem. Anne in consideratione hujus impedire nos possint persecutiones, quas in exercitio ministerii nostri patimur? vel labores, quos subimus, terrere? vel odium hominum, quod propterea incurrimus, hoc spirituale & gloriosum lucrum

Medit. Pars Autum. Ff no-

nobis eripere? an non omnia sacrificare debemus ad procurandum tam grande bonum? quâ conscientia possunt ministri Jesu Christi labori parcere in reducendis animabus ad Deum, quæ tam carè constitère Christo Jesu Filio ejus! certè haud amat supremum pastorem, qui adeò negligens est in animabus cûræ suæ commissis, & tam seriò recommendatis, pascendis; *omnis negligenter pascens dominicum gregem, summum convincitur non amare pastorem*, ait Damasus Papa, Epist. ad Illyr. Episc. apud Theodor. l. 2. hist. Eccles. c. 22. Accede hodie ad altare, ad hauriendum ibi novum zelum pro salute animarum; roga Christum Jesum per communionem sanctissimi corporis & sanguinis sui, ut continuò ante oculos tuos habere possis, quanta pro redemptione humani generis fecit, ut sic memoria passionum ejus te confortet in tuis functionibus, etiam laboriosissimis, certò de hoc persuasus, sacerdotem omnia illa, quæ pro salute aliorum operatur, propriæ suæ saluti impendere, *si officium presbyteri vis exercere, aliorum salutem fac lucrum animæ tuæ*; Hieron. Epist. 13. ad Paulinum.

* * * * *

FERIA QUARTA.

Cum videritis abominationem desolationis, quæ dicta est à Daniele propheta, statim in loco sancto, qui legit, intelligat.
Math. 24. 15.

DE

Post Dom. 20am 4tam post Pent: 451
DE VITA SCANDALOSA PERVERA
SORUM CLERICORUM.

1. Abominatio est coram Deo.

2. Et desolatio quædam pro ecclesia.

PUNCTUM I. **N**on inhærebimus hiæ
sensui literali verbo-
rum istorum; videri enim potest apud inter-
pretes evangelii, quænam sit hæc abomina-
tio à Daniele propheta prædicta, in loco
sancto secutura. Vide, quid de hoc paucis
verbis dicat S. Hieron. in h. l. *potest au-
tem simpliciter aut de Antichristo accipi,
aut de imagine cesaris, quam Pilatus po-
suit in templo, aut de Adriani equestri sta-
tua, quæ in ipso sancto sanctorum loco usque
in præsentem diem stetit.* Idem S. Doctor
explicat hanc desolationem in sensu spiritum-
ali, de omni perversa & corrupta doctrina,
quam spiritus erroris in ecclesiam introdu-
cere conatur, & in ea regnare cupit; alii
intelligunt vitam scandalosam ministrorum
ecclesiæ, qui per sua scelera templum Do-
mini inhonorant, & sanctitatem professionis
sue dehonestant. Inhæreamus huic ultimo
sensui & expositioni, quæ magnam nobis
meditandi materiam præbet; omnes pecca-
tores ut abominabiles haberi debent, quo
nomine pluries à Spiritu S. in scriptura S.
vocantur; *abominabilis & inutilis Sc Facti
sunt abominabiles, sicut ea, quæ dilexerunt.*
Job. 15. 16. Osee 9. 10. Non satis est dice-

re, quòd abominabiles fiant, sicut res illæ, quas diligunt, quibùsque affectu peccaminoso adhærent; sed etiam Deo abominabiles fiunt, siquidem ex filiis Dei, quales prius erant, filii diaboli evadunt, Deique imaginem ad ultimam usque lineam delent, & corrumpunt. Sed quanta abominatio, si etiam clericus ad hoc deveniat, ut sanctitatem statûs sui, per nefanda scēlora corrumpat? qualis abominatio, videre animam, quæ tot titulis, ac triplici charectere baptismi, confirmationis, & ordinis Deo consecrata est, evenire prædam diaboli, & receptaculum omnis generis sordium, & impuritatum! qualis abominatio! videre eos, qui Deo uniti, & conjuncti esse deberent, prout functiones ministerii illorum exigunt; qui insuper quotidie novos liberos Christo Jesu generare, & procreare deberent, per vitam suam perversam, & scandalosam evasisse filios Heli, filios Belial, ministros sathanæ, & declaratos, ac apertos Dei inimicos; *filiis Belial, nescientes Dominum?* 1. Reg. 2. 12. ah! haud miror amplius SS. PP. dicere, conversationem sacerdotum scandalosorum moraliter esse impossibilem; & quòd, si eò devenirent, ut absque rubore turpia committere pergant, nullus inveniri possit mediator, qui pro eis interveniat, neque remedia satis efficacia, ut ex abyssò, in quam ceciderunt, extrahantur; *cùm sacerdos,* ait S. Greg.

2. 1. in Reg. in culpam labitur, superior persona non est, cujus precibus expiatur. Non; neque comminatio judiciorum divinorum, neque inferni, neque remonstrationes amicorum, neque censura ecclesiastica quidquam valēt, ad excitandos illos à profundo lethargo, in quem devenēre. Surdi evadunt ad omnem correctionem; insensibiles ad omnem malum romorem & infamiam, quam incurrunt; cadunt in cœcitatē spiritualem, à qua impediuntur facere ullam reflexionem, ad ea, à quibus etiam ipsi laici aliàs maximè moveri solent, post similia perpetrata scelera; exinde labuntur brevi in quādam duritiā cordis, ex qua sequitur impœnitentia finalis, quin aliquid inveniri possit, à quo ad salutarem compunctionem, moveantur. O stupendam abominationem! quæ non satis deplorari possit, super quā nemo satis ingemiscere valeat! veniamus nunc ad desolationem, quam clericorum scandalosa vita in ecclesiam inducit.

PUNCTUM II. *Nullum ab aliis majus præjudicium, quàm à sacerdotibus tolerat Deus; quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus,* ait S. Greg. Hom. 17. in Evang. ah! quàm verum tunc est illud Jeremiæ, *quod mutatus sit color optimus,* Thren. 4. & facies ecclesiæ turpiter sit defigurata! ita est; pergit ulterius hic magnus Pontifex, si prælatus, si pastor, si

sa-

sacerdos, quem Deus posuit supra candelabrum ecclesiæ, tanquam pharum illuminosam, ut populo pro exemplari deserviat, per suum perversum agendi modum, reprehensibilem, & scandalosum se exhibet, quis exprimat præjudicium illud; quod ecclesia patitur, injuriam illam, quam sanctitati religionis nostræ, ac mysteriis nostris sacrosanctis infert, quantum diminuit in populo æstimationem illam & reverentiam sacerdotali dignitati debitam? quàm contemptibilia reddidit infidelibus sacramenta nostræ, quæ videntur modo tam indigno tractari? hinc, cùm clerici cum videmus, addit hic S. D. admonendus est, quatenus sic vivat, ut exemplum vitæ secularibus præbeat, ne, si quid in illo justè reprehenditur, ex ejus vitio ipsa religionis nostræ æstimatio gravetur. Bone Deus! quis enumerare enucleatius valeat, mala illa omnia, quæ malus & perversus sacerdos inducit, præsertim si cura animarum ei incumbat? debet esse pastor gregis sui, & rapax est lupo, debet esse pater suorum; & latro illorum est, debet omni curâ eorum utilitati invigilare, & ille non nisi damno illorum, & morti intentus est; omnis, qui malè vivit in conspectu eorum, quibus præpositus est, quantum in ipso est, occidit oves, ait S. August. lib. de pastoribus. c. 4. Pastor. p. 3. adm. 5. scire enim prælati debent, ait post illum S. Greg. quia si pervers-

versa perpetrant, tot tormentis digni sunt, quot ad subditos suos perditionis exempla transmittunt. Ah! quanta perturbatio invadet talem pastorem in hora mortis, quando non solum vocem suorum scelerum audiet, quæ vindictam clamabunt, sed etiam illam tot animarum, quibus peccandi occasio fuit! quam restitutionem! quam reparationem facere poterit? quid Christo Domino respondebit, si ab illo salutem animarum requisierit, quæ ipsi tantò constitit? si ei ob oculos ponet, quòd per scandalosam vitam suam damnationem incurrerint illi, quos ille volebat salvare? quòd per periculosa sua exempla evacuaverit virtutem crucis suæ, & sanguinem suum efficaciam redemptionis privaverit; *perit frater, pro quo Christus mortuus est*, exclamat quidam! *quis ei refundet sanguinem innocentem? quis ei restituet pretium, quo nos emit?* verum, quia timendum est, ne talis poenitentia tunc inutilis & frustranea sit, examina teipsum ad finem meditationis, omnesque actiones tuas percurrere, per quas fortè aliis scandalum præbuiisti; stude impofterum reparare hoc malum omnî curâ & sollicitudine, laborando pro salute animarum, & per bona exempla ædificando eò magis alios, quòd prius per mala exempla iis fuisti scandalo; *nemini dantes ullam offensionem*, 2. Cor. 6. 3. Et pro Missa; si in statu sis celebrandi, roga Christum Jesum instantèr pro conversione perversorum cle-

clericorum, quorum vita, ut primum vidisti; abominatio est ante oculos illius, & vera desolatio pro ecclesia; ingemisce desuper cum S. Bernard. in convers. S. Pauli serm. 1. n. 3. cujus gemitus servire tibi possunt pro præparatione ad Missam; *heu! heu! Domine Deus, ipsi sunt in persecutione tua primi, qui videntur in ecclesia tua primatum diligere, gerere principatum, arcem Sion occupaverunt, apprehenderunt munitiones, & universam deinceps liberè, & potestativè tradunt incendio civitatem. Misera eorum conversatio plebis tue miserabilis subversio est.*

(*)(*)***(*)***(*)***(*)****

FERIA QUINTA.

Tunc, qui in Judæa sunt, fugiant ad montes; & qui in tecto, non descendat, tollere aliquid de domo suâ, & qui in agro, non revertatur tollere tunicam suam. Math. 24. 16.

DE FUGA OCCASIONUM.

1. Debemus illas fugere;
2. Quamprimum advertitur periculum.
3. Non debemus subsistere in ista fuga, nec reverti.

PUNCTUM I. PRÆscribit nobis hic evangelium, medium quoddam generale, ad evitandum scandalum, & desolationem, de quibus in meditatione præcedenti; medium istud hoc est; *fugite.* Debemus non tantum fugere peccatum, sed

sed etiam occasionem peccandi, loca, & personas; unde verbò, omne illud, quod nos ad peccatum inducit. Est hæc materia meditationis tam clericis quàm sæcularibus necessaria. Nil magis nobis commendatur in S. Scriptura, quàm fuga occasionum peccandi. Relinquere omnia pro salute animæ suæ, præceptum est, pro omni tempore obligans; *fugite de medio Babylonis, & salvet unusquisque animam suam*, Jerem. 51. 6. alius propheta ait: *exite inde, pollutum nolite tangere, exite de medio ejus*, Isai. 52. 11. Si ergo in domo quadam, vel conversatione periculosa sumus, vel commercium quoddam peccaminosum habemus, voluntas & mandatum Dei est, ut talia deferamus, & fugiamus; nam qui in talibus permanserit, infallibiliter peribit, id, quod nos monet Spiritus S. Eccles. 3. 27. *qui amat periculum, peribit in illo*. Et in hoc sensu intelligi, & accipi debent verba hæc Christi Jesu; *si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum*, Math. 5. Si pes tuus abutitur libertate, quam ei concedis, & peccato te exponit, *abscinde eum, & projice abste*. Quid sibi vult hoc? indicatur nimirum, quòd si persona quædam tam propinqua, tamque chara tibi foret, ac oculus tuus dexter; si professio, seu officium, vel ars tam necessaria nobis ad vitam foret, ac manus, vel pes, totum hoc derelinquendum esset, si nobis ad offendendum

dum Deum occasio foret, S. Aug. l. 1. de
 ferm. Dom. in monte. Ratio est, quia sa-
 lus animæ nostræ tanti momenti est, ut po-
 tius quælibet amittere velle debeamus, quam
 periculo eam exponere; hanc ipsam conclu-
 sionem deducit Salvator dum adjunxit, *bo-
 num tibi est ad vitam ingredi, debilem vel
 claudum, quàm duas manus, vel duos pedes
 habentem, mitti in ignem æternum.* En ma-
 gnæ veritatem, quam sæpius meditari de-
 beremus. Sed eheu! modica ad illam sit
 attentio, augetur in dies numerus peccato-
 rum, quia non sufficienter nobis ipsis invi-
 gilamus; iudicium depre ipso forma, & cu-
 ra, ut & aliis hoc ipsum persvadeas sive ex
 cathedra, sive in confessionali, nimirum quan-
 tam habeamus obligationem evitandi occasi-
 ones peccatorum. Sed, quando evitari debent?

PUNCTUM II. Quamprimùm pericu-
 lum advertitur: *Et qui in tecto est, non de-
 scendat tollere aliquid de domo sua.* Si gratia
 Dei nobis necessitatem fugiendi ostendit,
 promptè & sine mora fugere debemus, quin
 carni vel sanguini aurem præbeamus, vel in
 crastinum differamus, quod fortè nunquam
 deinde amplius faciamus, si hodiè non exer-
 quamur illud. Nullus hominum, ait S. Aug.
 Epist. 259. ad Corn. potest esse securus de
 uno solo die vitæ suæ; nec est quidquam ma-
 gis deplorandum, quam si conversio de die in
 diem differatur. Dum Angeli à Deo missi

ad

ad Loth viderunt, quod tardaret, & exitum suum è Sodoma differre vellet, eum manibus apprehenderunt, & sic violenter extra civitatem illum pertraxerunt; qui si non exisset, in momento simul cum aliis infelicibus habitatoribus civitatis hujus periisset. Gen. 19. 16. Per omnes gratias, quas Deus nobis confert, monet nos, ut corruptionem mundi hujus fugiamus; manibus nostris nos quasi apprehendit per afflictiones, quas nobis immittit, compellit nos quasi, ut ad eum redeamus; si non statim sequamur illum, timendum sanè, ne à peccato præoccupemur, & medium amplius non supersit effugiendi justitiam illius; *non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem: subitò enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te.* Eccles. 5. 8. Si domus ab igne corrupta sit, de hoc solummodo cogitare solemus, quacunque ratione evadere valeamus, parùm solliciti de hoc, utrum quidquam nobiscum sumere & asportare valeamus; pari velocitate & promptitudine fugere debemus occasionem peccati; quia quemadmodum stultè ageret ille, qui se periculo exponeret, ut aliquid de suppellectili salvare possit, sic non minùs insipiens foret alius, qui animam suam exponeret periculo mortis æternæ, eo quòd de salute sua primùm tunc cogitare vellet, si priùs passioni suæ satisfecerit. Igitur quam-

pri.

primùm relinquenda est occasio peccati; obediſtine huic præcepto? ad quos excessus, ad quas profanationes, ad quæ sacrilegia fortass: devenisti? eò quòd in hoc defeceris? ubi es? examina te ipsum desuper, & scito, neque ullum interesse, seu commodum, neque consanguineos, neque amicos te ab hac obligatione eximere. *Qui nos scandalizare non deficiunt, quantumlibet chari sint, relinquendi, quantumlibet utiles, deserendi* S. Pacianus ep. ad Simplicii. Sufficitne fortè, si præcisè ejusmodi occasione in promptè suffugiamus? non.

PUNCTUM III. Neque subsistere debemus in hac fuga, neque iterum reverti, id est, semper magis ac magis elongare nos debemus ab hujusmodi occasionibus, & cor nostrum tam longè abstrahere ab iis, ut nunquam nos poeniteat talia generosè reliquisse; *& qui in agro est, non revertatur tollere tunicam suam.* Id, quod castissimus Joseph ad litteram executus est, Gen. 39. dum se in periculo positum agnovit; fugit nempe, & maluit pallium suum reliquere uxori Putipharis, quàm ad illam reverti, & repetere tunicam suam, & simul vitam perdere, ait S. Chrysostomus hom. 77. in Math. sed hoc ipsum est, in quo quàm plurimi deficiunt; armistitium quoddam initur cum mala consuetudine, ut sic unà cum aliis, tempore paschali, vel Jubilæi cujusdam, comparere poss-

post Dom. 20am quam post Pent. 461

possimus, sic statim iterum id reassumitur, quod fuit dimissum; retrogredimur subito, quin nos reflectamus ad hæc verba; *qui manum suam mittit ad aratrum, & retrò respicit, non est aptus regno Dei*, Luc. 9. 62. Neque ad ista verba; *melius enim erat illis, non cognovisse viam justitiæ, quam post agnitionem retrorsum converti*, 2. Petr. 2. 21. O quot sunt! qui hujus abusûs & excessûs rei sunt! examina teipsum, qualiter te geras in hoc puncto? an non ipsemet etiam ad talia reversus es? an non mille prætextus quæstisti, ut continuare posses amicitias, salutis tuæ minimè convenientes? non vis fortè hospitia frequentare, quia clericis prohibita & interdicta sunt; sed an non certas domos frequentas, ubi tempus lusu, potu & impuris recreationibus transigitur? abhorres à commercio scandaloso cum altero sexu, verùm an non familiarius conversaris, vel diutius apud illas te detines, sub prætextu alicujus directionis, devotionis, & pietatis? desere ejusmodi loca, & emenda similes defectûs, qui tristes quandoque effectus & consequentias post se trahunt, & clericis minimè conveniunt. Remitte mulieres tales in domos suas, ut rei suæ familiari, ac domui invigilent: utilius hoc ipsis erit, quàm ejusmodi conversatio, & discursus etiam pii, qui plus quandoque de concupiscentia, quàm charitatis, in se habet. *Occasiones enim peccatorum amputandæ sunt.*

ait

ait primum concilium Carthag. Can. 3. *Et tollendæ omnes suspiciones, quibus subtilitas diaboli, sub prætextu charitatis & dilectionis, incautas animas, vel ignaras irretire consuevit.* Pro Missa seu præparatione ad Missam, bonam cape resolutionem; & quia hic agitur, ut ad sanctum sanctorum accedas, semper magis ac magis declina ab omni eo, quod qualemunque apparentiam peccati habet. *Ab omni specie mala abstinete vos.* 1. Thessal. 5. 22.

* * * * *

FERIA SEXTA.

Orate autem, ut non fiat fuga vestra in hyeme, vel sabbatho; erit enim tunc tribulatio magna; qualis non fuit ab initio mundi usque modò, neque fiet. Math. 24. v. 20.

**QUALITER NOS GERERE DEBEAMUS
TEMPORE SCANDALI vel PER
SECUTIONIS.**

1. Humiliare nos debemus coram Deo.
2. Orare pro ecclesia.
3. Illius doctrinæ inhærere.

PUNCTUM I. **D**icere possumus cum S. Hier. Comment. in Math. l. 4. c. 24. istud monitum à Christo Domino suis discipulis datum respicere specialiter vel ruinam Jerosolymæ, sub imperatoribus Tito & Vespasiano; vel ultimam illam & horribilem persecutionem, quæ

ecclesiæ toleranda erit, in fine temporum, ex parte Antichristi. Quia verò non solum hoc tempus Antichristi nobis timendum est, & hoc iniquitatis mysterium jam modò formari incipit in cordibus infidelium, juxta hæc verba S. Greg. moral. l. 19. c. 4. *Nemo illa persecutionis extrema tempora quasi sola perhorrescat, apud iniquos quotidie namque res Antichristi agitur, quia in eorum cordibus mysterium suum jam nunc occultus operatur.* Hinc instructioni, & documento alicui generali inhærebimus, quin penetrare velimus id, quod Interpretes S. scripturæ de isto homine peccati dixerunt, qui sanctis tam crudele bellum illaturus est, suscitavit itaque nobis hîc dicere aliquid de eo, quid faciendum sit tempore scandali vel persecutionis, quo vel maximè orationi & meditationi incumbendum est. Si turbas quasdam, scandala, vel persecutionem quamdam oriri & grassari videamus, ità ut boni affligantur, & ecclesiæ desolationem patiantur, propter mala, quæ perferenda illi sunt, vel à propriis filiis, vel ab inimicis suis, quid faciendum nobis in his diebus miserationum & afflictionis? primum, quod nos facere oportet, est, ut nos coram Deo humiliemus, & studeamus iram illius placare, non nos ipsos justificando ab aliis, & separando, quasi nullo modo participes essemus peccatorum, quibus ad iram concitatus fuit, sed annu-

rando

rando nos inter peccatores, & simul cum illis
 erubescendo, & plorando ad exemplum tot
 aliorum sanctorum sacerdotum & pastorum.
 En! quid Daniel fecerit? erat propheta om-
 nium minimè particeps peccatorum illorū,
 ob quæ populus Judæorum translatus fuerat
 à Deo in Babylonem, & tamen minimè se
 ab iis separat; confitetur cum ipsis peccata
 sua, & in numero eorum se computat, qui
 Deum irritaverant; *peccavimus iniquitatem
 fecimus; impiè egimus, & recessimus, &
 declinavimus à mandatis tuis & judiciis;
 tibi Domine justitiā, nobis autem confusio,*
 Dan. 9. 5. Et adjungit; non enim in ju-
 stificationibus nostris prosternimus preces ante
 faciem tuam, sed in miserationibus tuis
 multis. Idipsum etiam sentiebat, & pari
 spiritu humilitatis dicebat ad Deum S. Sa-
 cerdos Esdras; *Deus meus confundor, &
 erubescō levare faciem meam ad te, quoniam
 iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super
 caput nostrum, & delicta nostra creverunt
 usque ad cælum,* 1. Esdræ. 9. 6. Anne itā
 te humiliasti coram Deo? an non pro eo, ut
 ingemisceres coram Deo, & teipsum con-
 funderes, more superborum illorum te ges-
 sisti, qui se solos sapientes, & fideles Deo
 reputant, more illorum præsumptuosorum,
 qui soli loqui volunt, cum tacere deberent;
 more inquietorum illorum, ac turbulento-
 rum, qui dissensiones & jurgia sovent, cum
 tas

post Dom: 20am 4tam post Pent. 465

taliam sopire, & unitatem spiritus in vinculo pacis, omni modo & conatu conservare debent, prout Apostolus præscribit; *solicite servare unitatem spiritus in vinculo pacis.* Ephes 4. 3. Examina teipsum desuper.

PUNCTUM. II. Non sit tibi satis, solum humiliare te, & annihilare coram Deo; in consideratione eorum, quæ ecclesiæ toleranda occurrunt; sed ora instanter pro eâ; nam quia tempore calamitatum similium publicarum maiora sunt pericula, etiam oratio nostra longè ferventior esse debet; hinc dicitur: *orate autem, ut non fiat fuga vestra in hyeme vel Sabbatho.* Quod S. Hier. explicat hoc modo; *hæc præcepit, ut non refrigescat fides nostra, & in Christum charitas; neque ut otiosi in opere Dei torpeamus virtutum Sabbatho.* Si ecclesiam diligimus, sanè movere nos debet status ille, ad quem ob peccata nostra redacta est; & si aliud nihil pro illa facere possumus, saltem compassionem nostrâ eidem non denegemus. Non debemus illi solum manus nostras ad laborandum; sed etiam cor nostrum ad orandum & ingemiscendum propter necessitates illius, quæ quotidie majores evadunt, pro mensura nimirum iniquitatis, & scandalii, quæ quotidie augentur; hinc hortatur nos propheta Is. 13. 6. *ululate, quia prope est dies Domini; quasi vastitas à Domino veniet.* Obligatio nostra est, ut præ
Medit. Pars Autum. Gg 189

necessitatibus populi preces nostras effundamus, ideo enim ordinati sumus in sacerdotes; *inter vestibulum & altare plorabunt sacerdotes, ministri Domini, & dicent: parce Domine, parce populo.* Joël. 2. 17. En munus, officium, & obligationem nostram! quomodo illis satisfacis? an non solummodo redditibus ecclesiæ gaudes? si autem orandum pro eâ, ah! quis est, qui hoc faciat, prout oportet? hinc lamentatio illa Dei; *quæsvi virum, qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam, & non inveni, & effudi super eos indignationem meam* Ezech. 22. 30. Verba ista; *quæsvi virum, & non inveni*, cuilibet in particulari terrorem incutere debent: nam nescio, an non ego in causâ sinî, quare hoc patiatur ecclesia? an non ob fugam meam tam malè defensa sit? nam quis comprehendere valeat omnes effectus, quos peccata producunt? *delicta quis intelligit?* fortè exprobrabitur mihi aliquando, quòd si pro Deo laborassem, & cor meum purum custodissem, ut cum assiduitate & zelo orare potuissem, hæc vel illa accidentia, tot ac tales calamitates ecclesiæ, fortè non accidissent. Quid respondere potero, si mihi dicatur, me fuisse virum illum quæsitum, sed non inventum? & consequenter in causâ me fuisse, & rationem à me reddendam, cur ira, & iusta Dei indignatio super populum effusa sit? quia, quando

do Deus aliquem quærit ad cõhibendam iram indignationis suæ, signum est, quòd velit ignoscere; consequenter culpa nostra est, si non ignoscat; *quasi vi virum, & non inveni.* Oremus itaque pro ecclesia in tempore afflictionis suæ recursum nostrum ad Deum habeamus, qui non permittet, ut tentati simus supra id, quod possumus; si timendum, ne fides nostra succumbat, in aliqua nimis longa persecutione, abbreviabit certò dies, juxta explicationem S. Hier. super verba ista; *propter electos breviabuntur dies illi, abbreviati dies intelliguntur,* ait hic S. D. *ne temporum morâ fides concutiatur credentium.* Veniamus

PUNCTUM III. Ad 3tium punctum, quod nobis Evangelium suppeditat in tempore tribulationis vel scandalis; nempe ut caveamus nobis à falsis prophetis; *surgenti enim pseudo-christi, & pseudopropheta.* Ut nobis caveamus, & securos nos reddamus contra tales filios perditionis, nunquam curiositatem aliquã admittere debemus circa omne id, quod novitatem aliquam redolet; *si quis vobis dixerit, hic est Christus, nolite credere; ecce in deserto est, nolite exire; ecce in penetralibus, nolite credere.* En monitum inud, quod nobis dat Evangelium! ut id sequamur inhaerere debemus his duobus principiis. Primum est, fidem Ecclesiæ, extra quam nulla salus est, esse invariabilem; id quod jam à

tempore Apostolorum creditum fuit, etiam hodie tenetur, & creditur: & perseverabit usque ad finem mundi, quia etiam Christus Jesus cum sua sponsa manebit; *usque ad consummationem sæculi*. Math. 28. 20. Et juxta hanc regulam omnis nova doctrina regulari debet; & quandoque hoc solum sufficit ad condemnandam talem doctrinam novam, ex hoc solo capite, quod verè nova sit *ô Timothee*, ait S. Paulus 1. Tim. 6. 20. *depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ*. Credere, & salvari, hoc totum est, quod christianus scire & observare debet, dicebat olim Tertulianus hæreticis sui temporis; *cedat curiositas fidei; cedat gloria salutis; nihil ultra scire, omnia scire est*. 1. de præserv. adv. heres. c. 14. Alterum fundamentum, cui inniti debemus, est, ecclesiam nostram esse universalem; ex quo sequitur, Christum neque in hac, neque in illâ sæcū esse; cautos igitur nos esse oportet quoad omnia particularia, seu nova dogmata; firmiter inhaerere debemus ecclesiæ catholicæ, apostolicæ, & Romanæ, cujus fides eandem cum ipsa antiquitatem seu ætatem habet; *nolite credere, quod Filius Dei in deserto genitum sit, aut in penetrabilibus hæreticorum, sed quod ab oriente usque in occidentem fides eius in catholicis ecclesiis fulget*. S. Hier. Habes hæc media, quibus uti oportet ad præ-

459

DIE SABBATH

*Et tunc parebit signum Filii hominis in
cælo, & tunc plangent omnes tribus terræ, &
videbunt Filium hominis venientem in nu-
bibus cæli, cum virtute multa & Majestate.
Math. 24. 30.*

Clerici illud præ aliis debent timere:

1. Propter excellentiam statûs sui.
2. Propter singulares & speciales à Deo acceptas gratias.
3. Propter obligationes suas, quæ ipsis ratione statûs sui incumbunt.

PUNCTUM I. **F**iniamus meditationes
istas, quemadmodum
eas incepimus, & conformando nos spiritui,
& intentioni ecclesiæ, meditationem insti-
tuamus de divino judicio, quod continuò
mentem boni christiani occupare deberet;
maximè autem clericorum, nam quisnam
majorem causam & rationem timendi hoc
judicium habet? oraculum eni inest Spiritus S.
durissimum judicium his, qui præsunt, fiet,
fi

si nimirum obligationi & muneri suo non satisfaciant, ergo minimè dubitandum, ministros ecclesiarum, utpote in longè sublimiori statu & gradu, quàm sit quæcunque dignitas terrena, positos, majori quoque rigore judicandos, quàm reliquum vulgus christianorum. Ita est, gradus iste eò terribilior, quò excelsior est ac eminentior. *Terribilis est locus iste*, dicebat olim S. Bern. ad quemdam pastorem ep. 238. lapsus ex locorum sublimi, non potest non esse, nisi funestus, si pro eo, ut aliis præluceamus, & bono exemplo simus, iis in petram scandali, ob perversitatem morum nostrorum simus. *Ti-
meamus verba ista S. Petri, tempus est, ut
incipiat judicium à Domo Dei.* 1. Petr. 4. Ia est, à prælatis, pastores, ab aliis ministris sacri altaris, à quibus exactam rationem exacturus est Deus, qua ratione gregem suum paverint. Audite igitur pastores & ministri Dei viventis! nolite vobismetipsis blandiri ob tot augustas & gloriosas qualitates, quibus vos condecoravit, & insignivit Dei Filius, per quas etiam modo prorsus singulari à communi plebe differtis, verum est, eminentiam sacerdotii, ad quod sublimari estis, supremum omninò culmen esse, ad quod quis aspirare possit: *eorum omnium,
qua inter homines exoptantur, velut extrema meta*, ait Isidorus Palisiota l. 2. ep. 71. sed quid agetis; quando Christus Jesus ad
juu

judicandum venerit, & examinabit, utrum
vita vestra sanctitati statûs vestri correspon-
derit? contremuerunt ad hanc cogitationem
& reflexionem sapientissimi & zelosissimi
quique pastores; & neque ipse S. Paulus ab
hoc terrore exemptus erat; protestatur enim,
quòd, etsi nihil sibi conscius sit, minimè ta-
men se propterea justificatum putet; timet
etiam, postquam ferè totum mundum lucra-
tus fuerat, ne à Domino & magistro suo re-
probetur; ne, *cùm aliis prædicaverim, ipse
reprobus efficiar;* 1. Cor. 9. 27. Quam ra-
tionem ergo habuit Apostolus ità sibi timendi?
en quid dicat; *qui autem judicat me, Do-
minus est,* 1. Cor. 4. 4. ah! si columnæ
cæli contremuerunt, qualis noster esse debet
timor, qui non nisi miseri peccatores, &
monstris similes sumus? ait enim S. Ambr.
de dign. sacerdot. c. 9. *monstruosa res. gra-
dus summus, & animus infimus; dignitas
prima, & vita ima; deifica professio, & il-
licita actio.* Ah! quot longè melius compa-
rassent in tremendo hoc judicio, si nunquam
fuissem clerici, sacerdotes, parochi, bene-
ficiati, aut ecclesiæ prælati; esset sine dubio
melius, salvari in humili gradu fidelis po-
puli, quàm in cleri sublimitate & ætèrius
vivere, & districtius judicari? dicebat de-
votissimus S. Bern. l. 2. de consid. c. 7.
igitur vel maximè causam timendi habemus
non solum ob excellentiam status nostri, sed
insuper.

PUN.

PUNCTUM II. *OL* singulares gratias, quas à Deo accepimus, de quibus ratio nobis reddenda erit. Principium hoc est *S.* scripturæ ab ipsomet Christo Domino stabilitum; cui multum datum est, multum quaeretur ab eo; & cui commendaverunt multum, plus petent ab eo. Luc. 12. 48. Jam verò quas grâtiâs non contulit Deus ministris suis? super illos nimirum pretiosissima quæque dona sua in abundantia effudit; dedit illis, quod sibi charissimū est. concedidit illis mysteria sua; commisit eis dispensationem gratiarum suarum; depositarios eos constituit verbi divini; honore regiminis ecclesiæ suæ eos decoravit; potestatem eis contulit remittendi vel ligandi peccata; denique dispensationem sanctissimi corporis & sanguinis sui, meritorum suorum, & omnium suarum spiritualium divitiarum concessit; an non grandia & prorsus insignia sunt hæc beneficia & gratiæ? sed scitote ministri Dei viventis, ait *S. Greg.* hom. 9. in euang. hanc ipsam singularem discretionem à populo, in distributione gratiarum, novum esse, & majus fundamentum timendi; *cum enim augentur dona, rationes etiam crescunt donorum;* qui verò minora acceperunt, minus etiam habent, quod timeant; si verò tantā abundantia gratiarum abusi estis, timendum sanè, ne vobis in die judicii ratio, & responso defutura sit; *tanto ergo humilior, quisque deo*

post Dom. 20am 4tam: post Pent. 473
debet esse ex munere, quanto se obligationem
esse conficit, in reddenda ratione. Mensu-
rabit enim Deus tunc omnia, sed juxta pon-
derus sanctuarii, omnesque actiones, ac fun-
ctiones nostras examinabit. Quomodo bre-
viarium recitasti? quomodo Missam legisti?
quomodo sanctissima sacramenta recepisti,
& ipse administraisti? qualiter usus es pote-
state tibi commissâ; dimittendi, vel retinen-
di peccata? ah quàm timendum jure nobis
est, ne post tantum abusum gratiarum, &
miserationum divinarum nobis idipsum dica-
tur, quod Balthasar Rex audivit; appensus
es in staterâ, & inventus es minis habens.
Daniel. 5. N. mis levem te invenio, neque
pondus illud habes, quale habere deberes in
statera justitiæ meæ. Ah quot clericis jure
hoc ipsum exprobrari poterit! quòd tot favo-
res à Deo acciperint, utpote vocati ad fidem
christianam, tot infidelibus in infidelitate sua
relictis quòd vocati ad statum clericalem,
in quo tot media excellentissima habuerint,
ut sancti evadere potuissent; quòd educati
fortè in aliquo seminario, ubi optimè instru-
cti fuère, quo spiritu seu intentione SS. Or-
dines suscipere, & beneficia aggredi debu-
issent; & tamen minimè ejusmodi instructio-
nibus conformem vitam vixerint; quòd mi-
nimè tantis gratiis correspondentem grati-
arum actionem exhibuerint, quòd in spiritu
non servierint Deo; quòd fructum non attue-
le-

lerint, nec cum eum usura talenta sua applicaverint &c. *Inventus es minùs habens.* An non hæc & similes causæ sufficiant ad incutiendum nobis terrorem, si vel solum cogitando hoc nobiscum expendamus de omnibus istis, severam nobis reddendam esse rationem, veniamus nunc ad obligationes statûs nostri, à quibus vel maximè timor noster augeri debet.

PUNCTUM III. Obligationes clericorum quasi in infinitum se extendunt. Sunt magistri, sacerdotes, duces, pastores, medici, mediatores &c. Omnes istæ qualitates novæ, ac particulares ipsis imponunt obligationes; ut magistri & duces debent non solum ipsi esse sapientes & sufficienter instructi in lege Domini, sed insuper etiam docere, & instruere curæ suæ commissos, & ducere eos, per vias securas ad salutem; ut medici animarum debent vulneribus, & plagis spiritualibus animarum convenientia & propria adhibere remedia; ut pastores debent invigilare gregi suo; reducere oves errantes; suos corrigere & admonere; ut mediatores debent offerre Deo sacrificia, & preces continuas pro salute populi. Jam propriam conscientiam inspiciamus; quinam sunt illi inter ecclesiæ ministros, qui seriò se applicant ad satisfaciendum hisce obligationibus suis? quinam sunt, qui talibus perfectè, & ut oporteret, respondeant? ubi inveniemus sacerdotes, qui continuò & sine intermissione

post Dom: romam etiam post Pent. 475

laborant, tum ut ipsi sancti evadant, tum
ut alii salvi fiant? ô quàm meritò dicere
potuit S. Bern. in quodam concilio Rhemis
habito ad congregatos ibi praelatos ecclesiæ?
*si reddenda est ratio de his, quæ quisque gessit
in corpore suo; heu quid sit de his, quæ
quisque gessit in corpore Christi, quod est
ecclesiæ; alius verò Pater ita habet; si dili-
genter attenditis, fratres charissimi, omnes
sacerdotes Domini non solùm Episcopos, sed
etiam presbyteros, & ministros ecclesiarum,
in grandi periculo esse cognoscitis; ipsis enim
contestatur Spiritus S. dicens. Is. 58. 1.
clama, ne cesses; quasi tuba exalta vocem tu-
am, & annuntia populo meo scelera eorum;
& domui Jacob peccata eorum; & iterum,
si non annuntiaveris iniquo iniquitatem su-
am, sanguinem ejus de manu tua requiram,*
Ezech. 3. 18. de ipsis etiam apostolus dicit;
obedite prepositis vestris, & subiacete eis;
ipsi enim pervigilant: tanquam rationem red-
dituri de animabus vestris, si pro se, fra-
tres charissimi; unusquisque vix poterit in
die judicii rationem reddere, quid de sa-
cerdotibus futurum est, à quibus sunt omnium
anima requirenda? & ideo considerantes
periculum nostrum orate pro nobis, ut com-
missis nobis gregibus ita spiritualia pascua
studeamus jugiter providere, ut pro eis ra-
tionem bonam reddere mereamur; inter o-
pera S. Aug. Tom. 5. append. serm. 287.

olim. 7. ex 50. homil. Canonizat nos quasi mundus, quia putant nos multum boni facere, & praeſtare; ſacerdos iſte; ajunt, cantat aut recitat quotidie horas canonicas; quotidie Miſſam legit; concionatur; confeſſiones audit; homo ſanctus eſt; verum ſi alicui ex iſtiuſn odi obligationibus non ſatis faciamus, ſi totum illud non perfecimus, quod Deus à nobis exigit; ſi vacuos nos inveniat in exercitio functionum noſtrarum, quam timendum eſt, ne id ipſum etiam nobis dicat, quod cuidam epifcopo; *nomen habes, quod vivas; & mortuus es.* Apoc 3. Considera parumper exemplum virginum fatuarum, quod toties in evangelio legis; ſponſus eas ad nuptias admittere recuſans, nihil iis vitium objicit; habebant lampades ſuas accenſas, ut virgines prudentes; habebant veram fidem per has lampades ſignificatam; non erant abſolutè omnibus bonis operibus deſtitutæ, quia omnes parum olei habuere, quod erat figura bonorum operum prout S. Chryſoſt. hom. 79. in Math. advertit, & tamen repulſam paſſæ ſunt. Quare, *habebant quidem*, ait hic ipſe S. P. *oleum, ſed non copioſum, ideoque torquentur.* Bone Deus! quam terribilia ſunt judicia tua; ah prælatura! ah ſacerdotium! ah miniſterium eccleſiaſticum! qualem terrorem nobis incutere debetis! ſiquidem omiſſio aliqua vel negligentia obligationum noſtrarum aliquem
in

in tantum damnationis periculum conjicit? & si iusti, & quidem non falsò, seu apparenter iusti, & tales, qui pro iustis reputabantur, tales tamen non fuere, sed iusti, qui tales effectivè fuere, vix salvabuntur, *impius & peccator ubi parebunt?* 1. Petr. 4. 18. Pro præparatione ad Missam; examina vias tuas, seu modum tuum vivendi, magnâ curâ & sollicitudine, ut in adventu hujus supremi iudicis, nil in te inveniat, quod prius non sit discussum, adeoque nil timere habeas, reddendam fortè à te rationem, quæ non sit approbata! dicebant hinc S. Bern. serm. 55. in cant. *volo vultui iræ Dei præsentari iudicatus; non judicandus.* Dic intra temetipsum, quod respondere potero iudici me interroganti, qualiter pervenerim ad hunc statum ecclesiasticum, vel ad hanc parochiam? qualiter functiones meas peregerim? qualiter usus sim redditibus meis ecclesiasticis? qualiter impenderim talenta mea, & gratias à Deo acceptas? *super custodiam meam stabo; & contemplantur, ut videam, quid dicetur mihi, & quid respondeam ad arguentem me.* Habac. 2. Si his cautelis utaris, minimè timendus tibi erit secundus adventus Filius Dei, imò potius à contrario, cum omni fiducia eum expectabis; ardentè illum desiderabis, eumque videbis cum gaudio; *bonam causam habeamus, ut futurum iudicium non timeamus.* S. Aug. serm. 265.

A D D I T I O

MEDITATIONUM.

Pro festis quibusdam hoc tempore occurrentibus.

VIII. Septembris.

DE NATIVITATE B. V. MARIÆ,

Beatam me dicent omnes generationes.

Luc. 1.

DE DEVOTIONE ERGA B. V. MARIAM.

1. Quàm obligati sint clerici ad hanc devotionem.

2. In quo hæc consistat?

PUNCTUM I. POSTquam Deum laudaveris, & grâtiâs illi egeris pro inestimabili isto dono, in hac die nativitatis B. V. Matris nostræ, Advocatæ nostræ, mediatricis nostræ, nobis concessio; uno verbo illius, *de qua natus est JESUS, qui vocatur Christus.* Math. 1. 16. firmiter tene, devotionem te habere debere erga sanctissimam ac Beatissimam Dei Matrem; siquidem devotio ista inseparabilis est à devotione erga Christum, de qua toties in hoc toto opere egimus; æquum igitur est, ut meditationem aliquam tribuamus huic materiæ, ad inspirandam clericis hanc ipsam devotionem. Ex rationibus, quæ nobis devotionem aliquam prorsus singularem erga Beatissimam Virginem persuadere debent, son-

luzza

Immodo tres selegi magis convincentes. Prima est, arctum illud vinculum, quod Maria habet cum Jesu Christo Deo, ac Salvatore nostro, à quo electa fuit, ut esset Mater sua; maxima ex omnibus prærogativa & qualitas, quam nobis imaginari possimus, ob quam beata dicitur in omnia futura sæcula ab omnibus gentibus. Tanta prærogativa! quæ tot elogia meretur, ut ecclesia, quæ alias tam cautè procedit in laudandis aliis sanctis, fateatur, se minimè reperire, per quod satis exprimere valeat laudes incomparabilis hujus Virginis, quæ tam felix fuit, ut castis suis visceribus comprehenderet, quem cæli & terra capere non valent; *quibus te laudibus efferam nescio, quia quem cæli capere non poterant, tuo gremio contulisti.* Tam excelsa dignitas! ut per hanc venerabilis in sempiternum reddatur angelis & hominibus, sine dubio ergo hæc excitare debent pietatem & devotionem in clericis, eòque ad hoc inducere, ut protectioni illius se committant. Advocatam habere vis, ait S. Bern. serm. in nat. B. Mariæ ad Mariam recurre &c. Exaudiet utique Matrem Filius, & exaudiet filium Pater; *hæc peccatorum scala, hæc mea maxima fiducia est, hæc tota ratio spei meæ. Quid enim? potestne filius aut repellere, aut sustinere repulsam? non audire, aut non audiri filius potest? altera ratio est, quòd sit Mater peccatorum,*

asylum & refugium nostrum. Quale fundamentum teneritudinis, & charitatis non inveniemus in Matre Dei, qui incarnatus non fuit ob alium finem, nisi ut peccatores salvos faceret. Data fuit nobis, ut esset Mater nostra, quasi nova Eva; ajunt SS. PP. sed cum ista infinita differentia, quod Eva fuerit principium mortis; Maria vero principium vitæ; Evæ viscera crudelia, & paricidalia fuere; Mariæ vero plena misericordia, *quis dubitet*, ait S. Bern. hom. super missus, *in effectum charitatis transisse viscera Mariæ, in quibus ipsa, quæ est, à Deo, charitas novem mensibus requievit?* an non insuper addere nos possumus, quod etsi charitas, & teneritudo Mariæ pro peccatoribus non nisi participatio aliqua sit charitatis Christi Jesu erga nos, Maria nihilominus ipsi etiam communicaverit speciem quandam misericordiæ, quam prius non habuerat, imò cujus fuerat incapax, ut verbum divinum, ut veritas æterna, ut sapientia increata? nam ut Deus cognoscit quidem miseras; potest iis mederi, sed sentire eas non potest in semetipso, seu sensibiliter iis tangi, & moveri, ut homo autem vivaciter eas sentit, est enim pontifex misericordissimus, qui nobis ex intimo corde compatitur. Jam verò hanc sensibilitatem à Maria accepit; à Maria habet corpus hoc suum pro nostra redemptione immolatum; sanguinem hunc suum in ara crucis

se-

effusum, ad ultimam usque guttam, qui longe
 gè melius & utilius clamat quàm sanguis
 Abel, oculos istos sacratissimos, qui tot la-
 crymas fuderunt ob duritiam peccatorum;
 hoc os venerandum thronum dulcedinis &
 macsvetudinis; manus has, quas absque ulla
 defatigatione, quam Moyses sentit, toties
 in cœlum levavit, ad flectendam divinam
 justitiam in favorem nostrum; quæque horri-
 bilibus clavis infami patibulo infixæ fuerunt,
 quemadmodum etiam pedes istos, qui tam
 laboriosè excurrerunt ad quærendas & re-
 ducendas oves deperditas domus Israel. Ah!
 si Maria omnia hæc charissimo Filio suo re-
 præsentare potest, quem accessum habebit
 ad illum? accedamus igitur cum fiducia ad
 thronum misericordiæ illius: recurramus ad
 tam bonam Matrem, tam teneram, tam com-
 passivam, cujus intercessio adeò potens est
 apud Deum. Tertia ratio clericis propria,
 præsertim sacerdotibus, est illa, admirabilis
 relatio & similitudo inter sanctissimas functi-
 ones nostras, & officium Matris divinæ;
 quia talis est dignitas sacerdotum, ut in sus-
 ceptione SS. Ordinum, & impressione cha-
 racteris sacerdotalis, simul etiam acceperint
 potestatem consecrandi & producendi in al-
 tari illummet ipsum Jesum Christum, qui
 de Virgine natus est; habent illum quotidie
 in manibus suis, quem ipsa in castissimis vi-
 sceribus suis portavit, distribunt ipsummet
Medit. Pars Autum. Hb Je

Jesum populo in & per S. communionem, quem Maria dedit mundo, ut esset pretium redemptionis nostræ. O stupendam potestatem sacerdotum! expende paulisper tecum hanc relationem, & admirabilem hanc similitudinem; & desume, ac judica exinde, an non magis obligati sint sacerdotes præ communi plebe fidelium, ut devoti sint erga Beatissimam Virginem? verum, ut in puncto tanti momenti non decipiaris;

PUNCTUM II. Considera, in quo consistat hæc devotio erga sanctissimam Virginem Mariam? consistit in *veneratione, invocatione, & imitatione*; si quis tria hæc bene observaverit, sine dubio veram erga Beatissimam Virginem devotionem acquirat. Venerari debemus sanctissimam Virginem, plusquam ullum alium sanctum; quia nullus unquam fuit sanctus, neque erit, qui arctiori & intimiori vinculo unitus fuerit Christo, quam ipse felicitissima mater; proinde debemus illam considerare & revereri, ut reginam angelorum, & sanctorum, ut principale instrumentum omnipotentis divinæ in grandi opere redemptionis humanæ; ut primum prædestinatum, post Jesum Christum Filium suum, caput & exemplar omnium electorum. Verum illam ita honorando, cultu quodam prorsus particulari ac superiori, quam sit ille, qui aliis sanctis exhibetur, caveamus, ne unquam illum comparemus, sive in ca-

the-

thetra, five aliunde, honori ac cultui supremo & absoluto, qui soli Deo debetur. Infinita distantia est inter Deum & creaturas; hinc sæpius monere debent concionatores populum, ut in & ad Deum referat honorem illum, quem Beatissimæ Virgini deferunt, & exhibent. Id, quod ipsamet proprio suo exemplo ostendit, ut S. Bern. advertit, ex occasione verborum sanctæ Elisabeth; unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me? Luc. 1. Super quæ verba ita habet Bern. serm. in nat. B. Mariæ n. 12. Magna quidem præconia, sed & devota humilitas nihil sibi passa retinere in eum magis universa refundit, cujus in se beneficia laudabantur; tu, inquit, magnificas Matrem Domini. sed magnificat anima mea Dominum. Altera obligatio nostra erga Beatissimam Virginem est, invocare illam in omnibus necessitatibus nostris. Illa est Mater clericorum; debent hi recurrere ad illam, in omnibus difficultatibus à ministerio ipsorum inseparabilibus; præter istas communes necessitates habent etiam suas particulares indigentias. Tentationes diaboli, mundi, & carnis, quibus nos magis quàm reliqui fideles expoliti sumus, urgent nos ad instantè petendum ab eâ suffragium & auxilium. O quisquis intelligis te in hujus sæculi profluvio, magis inter procellas & tempestates fluctuare, quàm per terram ambulare, ne avertas oculos à fulgore

bu jus syderis, pergit S. Bern. super Missus est. hom. 2. in periculis, in angustiis, in rebus dubiis, Mariam cogita, Mariam invoca. Quia inimici nostri prorsus formidandi persequuntur nos, de nostra infirmitate, & modica resolutione nostra confisi, hinc ad Mariam recurrendum, quæ illos toties debellavit, & vicit; roganda à nobis est, ut conterat draconis caput, qui in nos insurgit, & devorare nos paratus est. *ecce enim invadit me, Tob. 6.* quia sumus in extrema indigentia, idè ad Mariam confugiamus, quæ & scit indigentiam nostram & nos efficaciter juvare potest; denique quia sine lumine sumus, ac in tenebris constituti, oremus, ut nos illuminet, sitque dux nostra, pharus nostra, stella nostra, in tot periculosis rupibus ac scopulis periculosis maris hujus mundi. Verùm ut non abutamur hâc nostrâ erga illam fiducia; tertium, quod nos facere oportet est, ut illam imitemur. Non sufficit solummodò recitare quotidie sanctissimum illius Rosarium, vel alias ejusmodi precès persolvere; oportet insuper nobis ipsis pro regula nostra proponere virtutes illas, quas ipsa exercuit; fidem ipsius, obedientiam, puritatem, modestiam, humilitatem, & similes; quia in Maria inveniemus omnes in gradu eminenti, ut S. Bern. in assumpt. serm. 4. ait; *ceteras quoque virtutes singulares prorsus inventes in Maria, quæ videbantur esse communes*

capitale hoc punctum est, interim tamen id ipsum est, in quo ordinariè delinquimus, & deficimus, & quæ summa malorum est, dantur nonnulli clerici, qui pro eo, ut peccatores ad pœnitentiam inducant, salutem illis promittunt, quæcunque demum peccata commiserint, modò certæ cuidam confraternitati se inscribi faciant, & vestem illius portent. Inò audent ad confirmationem hujus falsæ opinionis suspectas etiam historias, ne dicam, fabulas citare, à quibus hæretici scandalizantur, & si per hoc ingemiscunt illi, qui amorem pro ecclesia, & zelum aliquem pro salute animarum habent. Noli hoc solo contentus esse, ut ipsemet evites talem abusum, sed conare etiam illum populo dissuadere; prædica devotionem, erga sanctissimam Virginem, sed devotionem quandam sinceram, & solidam, quæ te ad illius imitationem adducet; devotionem talem, quæ non simpliciter in quibusdam exterioribus consistat, sed reformationem morum, conjunctam habeat, & observantiam, mandatorum, & legis divinx inducat. Faciâ hâc resolutione pro præparatione ad Missam conjice oculos tuos in sanctitatem Mariæ; erubescet, quòd tam imperfectus sis adhuc post tot Missas & S. communioniones, considerando per quot, & quas virtutes præparaverit, & dignam se reddiderit Beatissima Virgo, ad eum concipiendum, quem tu toties in S. Altari produxisti, & re-

cepisti, sit itaque vita illius tam perfecta im-
posterum exemplar vitæ tuæ. Invenies ibi,
quidquid necessarium est, ut bonus ecclesia-
sticus evadas. Talis enim fuit Maria, ut
ejus unius vita omnium sit disciplina.
Ambr. de Virg. l. 2.

(*)(*)***(*)***(*)***(*)***

XXI. Septembris.

DE S. MATHÆO.

*Vidit hominem sedentem in telonio, Ma-
thæum nomine, & ait illi: sequere me, &
fargens secutus est eum. Math. 9. 9.*

1. Vocatio S. Mathæi.

2. Quam fideliter huic suæ vocationi
responderit.

PUNCTUM I. **A**Doremus. Christum.

Jesum Dominum no-
strum, & gratias illi agamus, ob electionem
hujus publicani ab æterno, & in tempore,
ut eum cooptaret in ordinem Apostolorum.
Quotiescunque festum aliquod Apostolorum
celebramus, admirari debemus effectus divi-
næ bonitatis in vocatione illorum; habemus
autem specialem causam id faciendi ob ele-
ctionem S. Mathæi, ubi modo quodam emi-
nenti gratia Dei emicuit. Vidit Jesus
publicanum hunc telonio suo assidentem;
vocat eum ad sequelam suam; Mathæus,
ne momentum quidem temporis perdere vo-
lens, quia negotiis suis providere voluisset,
statim surgit, & hunc divinum magistrum
se-

sequitur; rennquit non rete aliquod, vel naviculam, ut cæteri Apostoli, sed divitias non contemnendas. sacrificat totum, quod ulterius lucrari potuisset, ut sequeretur Filium hominis, qui non habet, ubi caput suum reclinet, qui ex elemosynis vivebat, nec aliud suis sequacibus promittebat, nisi cruces, adversitates, & persecutiones. O vocationem prorsus extraordinariam! & subitanam mutationem! verum est, publicanum hunc habere potuisse notitiam de miraculis & doctrina Salvatoris, & fortè etiam audisse ipsum prædicantem; scio etiam. Quid S. Hieron. dicat, *quòd fulgor & majestas divinitatis occulta, quæ etiam in humana facie relucebat, ex primo ad se videntes trahere poterat aspectu*. Sed tamen fateri oportet conversionem adeò stupendam non nisi effectum esse potuisse gratiæ omnipotentis Salvatoris, qui coniectis misericordiæ suæ oculis in hunc publicanum, eum lucratus est, ac efficaciter ad sui sequelam permovit. O Jesu! quàm potens & efficax est obtutus tuus! respice, quæso etiam in me, ut tibi inhæream, ac per omnia te sequar. *Aspice in me & miserere mei*, Ps. 119. Verum est, vocationem S. Mathæi initium fuisse felicitatis ipsius; sed fidelitas illius in respondendo huic vocationi, consumatio hujus felicitatis fuit; si neglixisset gratiam vocantis se Domini, fortassis hic nunquam amplius rediisset, & alius co-

ronam ejus accepisset. Hanc te oportet facere reflexionem in isto primo puncto. Vocavit te Deus ad statum clericalem, & à corruptione hujus mundi te avocavit; si non fuisti publicanus quidam, fortassis vitam duxisti in mundo non minus inordinatam, dum tibi locum in ecclesia concessit; quam igitur causam habes gratias agendi, huic tam grandi misericordiae Dei! *qui de stercore elevat pauperem, ut sedeat cum principibus, & solium gloria teneat*, 1. Reg. 2. Quia verò non sufficit gratum te ostendere, hinc debes instar S. Mathæi huic gratiae vocationis tuæ etiam fideliter cooperari, in hunc effectum.

PUNCTUM II. Vide quomodo hic S. Apostolus absque dilatione, absque regressu, & pro semper Christo se tradat. imo. sequitur Salvatorem *absque dilatione*, non disputat, nullam facit objectionem, prout ille fecit, qui permitti sibi petiit, ut patri suo defuncto prius juxta persolvere posset, Math. 8. 21. Neque ut ille, qui Christum de medio interrogans, quomodo vitam æternam consequi posset, & accepto responso, quòd, si perfectus esse vellet, omnia, quæ possideret, relinquere deberet, ac pauperibus distribuere, tristis abiit, quia erat habens multas possessiones, Math. 19. 22. Longè aliter sentiebat S. Mathæus, considerabat nempe seipsum ut agrotum, quem magnus medicus visitat; ut mancipium, cui vincula dissol-

vuntur; in continenti igitur omnia, quæ in mundo habebat, reliquit; aliis cessit bona sua, & prætensiones in futurum, ut deinceps non nisi Christi Jesu esset. Anne & tu quoque ita te Christo dedisti? ah! longo jam tempore gloriaris, ministrum te esse Christi Jesu, & fortè, ne semel quidem adhuc vitiosos habitus, & inclinationes tuas abjecisti, ut eum sequi & imitari posses? si dixisti te ad eum pertinere, semper hoc factum fuit ægrè, & cum reservatione. O quàm longè abes à dispositione sancti hujus! dedit se Christo non solum absque dilatione, sed insuper etiam. *ædo. Absque regressu.* Dum semel manum suam ad aratrum misit, nunquam ampliùs retrò aspexit; quàm primum cognovit Filium Dei, eum fideliter secutus est, in itineribus, in paupertate, in tolerantiâ, quin unquam reversus sit ad suum officium, quod derelinquit. Reversi sunt alii Apostoli, ad piscationem post resurrectionem Jesu Christi à mortuis, quia innocens erat occupatio; sed quia absolute loquendo professio hæc, cui S. Mathæus addictus fuerat, exerceri quidem poterat, absque injustitia ulla, nihilominus, quia vix possibile erat, quin plures intervenirent injustitiæ, æternum fecit ab illa divortium. Anne similiter & nos fecimus circa ea, quæ nos ab ejus servitio impedire possent? plurimi clerici non nisi vilitatæ coacti sunt, quas ad altare vti trahi oportet.

oportet, qui brevi iterum relumunt principia & spiritum hujus seculi. Ah! quantis gratiis opus erat, ut Deus nos exinde aveleret, *de latu miseria, & de luto facis?* Ps. 39. & tamen audemus iterum nos infingere eidem luto? ah! quàm corruptum est cor illud, quod postquam gustavit Jesum Christum, Spiritu illius repletum fuit, gratiaque illius ac justitiâ decoratum, nauseam statim sentit, & ad ollas Ægypti revertitur, ut creaturâ aliquâ fruatur, phantasmata sectetur, vel potius stercorea amplectatur! *qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercorea.* Thren 4. 5. Sed redeamus ad S. Mattheum, qui consecravat se Christo *absque dilatione, & absque regressu.* Ac pro semper, toto vitæ suæ tempore deditus erat servitio magistri ac Domini sui. Amor, quo in eum ferebatur, inspirabat ipsi zelum ad eum ardentem, ut intra Judæam se continere non valuerit; majori campo, & magis extenso opus erat. Ad intima Æthiopiz penetravit, id est, juxta expressionem ipsiusmet Salvatoris, usque ad extremum terræ, ibique manifestavit, & notam fecit sapientiam veri Salomonis; accessit clima aliquod calidissimis radiis solaribus infestum, ut illuminaret populum sedentem in umbra mortis, illorumque oculis ostenderet verum lumen solis justitiæ; exurbavit dæmonem à possessione sua, qui gentem illam mille brutalibus superstitionibus.

bus vincam tenebat. O quot cruces, quot contradictiones, quot pericula expertus fuit in missione adeò difficulti! sed hoc ipsum fuit, quod zelum ipſus auxit, & animavit. Lauda Deum, quòd adeò benedixerit laboribus Apostoli hujus; roga illum pro gratia, ut pariter ambulare valeas per vias justitiæ, & perfectionis, quas gloriosissimus hic evangelista nobis annuntiavit, & notas fecit. *Memento præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.* Hebr. 13. 7. Tribue, quæſo, mihi Domine, ut lectio sanctarum istarum virtutum continuum nutrimentum, & cibus meus sit, tranſeântque à corde ad manus meas, mediante fideli executione eorum, quæ facienda cognovero; *levavi manus meas ad mandata tua, quæ dilexi*, Ps. 118. ut per omnes actiones meas, & tantum amorem, qui nil exhorrescat, & desiderium meum tibi demonstrem, quòd imitari velim vitam apostolorum tuorum, & sequi exemplum, quod nobis reliquerunt. Pro Missa, memor esto convivii, quod S. Mathæus Christo Domino fecit, ut gratitudinem suam, gaudiûmque ostenderet ex eo conceptum, quòd ad sequelam, illius vocatus fuerit. Potes illud considerare, ut imaginem cœnæ eucharisticæ, quæ omnem dulcedinem gratiarum in se continet, quas Dominus noster Jesus Christus

flus his conferre solet, qui se absque ulla reservatione servitio ipsius mancipant, faciet Dominus convivium pinguium; convivium vindemiae, pinguium meullatorum, vindemiae defecatae, Isa. 25. 6.

XXIX. Septembris.

DE S. MICHAELĒ, & SS. ANGELIS
CUSTODIBUS.

Nonne omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium missi, propter eos, qui hereditatem capient salutis. Hebr. 1. 14.

DE DEVOTIONE ERGA SS. ANGE-
LOS CUSTODES.

1. Obligatio nostra erga illos.
2. Quam illis gratitudinem debeamus.

PUNCTUM I. Adoremus Dei providentiam in assignatione

SS. Angelorum pro nostra custodia, ut necessitatibus nostris invigilent. Qualis honor pro nobis? qualis excessus divini in nos amoris, quod curam commiserit spiritibus adeo sublimibus, tamque unitis sibi in aeternā beatitudine, non solum populorum, vel regnorum, sed etiam cujusque hominis in particulari? gratias agamus divinae bonitati pro hoc beneficio inestimabili, & benè intelligere, ac comprehendere studeamus, quantis nos beneficiis sibi obstringant hi beatissimi spiritus. imo. sunt custodes nostri, & duces; semper lateri nostro assistunt, ut à peccatis

nos custodiant in tot periculis, quæ tota vitâ nostrâ nos circumdant; *angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis*, Ps 90 11 Qualis consolatio pro nobis, quodd sciamus, Angelum Domini semper nobiscum esse, sive dormiamus, sive vigilemus, sive laboremus, sive quiescamus. *Angelus meus vobiscum est*, Baruch. 6. Nobiscum est in vita; nobiscum est in hora mortis, & optat, ut & nos cum ipso simus per totam æternitatem. Quod autem vel maximè æstimare debemus, hoc est, esse angelos istos tam fideles, atque securos, ut perfectè omnino sciant viam, quæ ad cælum ducit, utpote ipsimet aliquando viatores; docentque nos per suam humilitatem, submissionem, zelum, & activitatem, obedire Dei mandatis, quodque aliter beati esse nequeamus, nisi constanter Deo adhærendo; *attendunt nos peregrinos* ait S. August. in Ps. 52 n 6. *& miserantur nos, & jussu Domini auxiliantur nobis, ut ad illam patriam communem aliquando redeamus, & ibi cum illis fonte dominico veritatis, & æternitatis aliquando saturemur.* 2do. sunt amici nostri, sed amici verè charitativi, qui nos hortantur, monent, & ob defectus nostros nos reprehendant Mille modis diversificant has uas exhortationes, & reprehensiones, ut sic eas efficaces reddant, nostræque dispositioni proportionatas. Expectant
tema

tempus, & momenta favorabiliora, quò cor nostrum penetrare valeant veritates, quibus antea rebelles eramus. O quoties, dum limites temperantiæ excessimus, ad cor nostrum nobis locutus est bonus angelus; potesne adeò tui oblivisci, ut brevem ac brutalem voluptatem saluti tuæ præferres? quoties dum irâ & vindictâ corrupti fuimus, castas illas delicias nobis repræsentavit, quibus anima gaudet, quæ in pace vivit? quoties si imprudenter in malam quamdam societatem pervenimus, admonuit nos, ut citò citius pedem referamus, ne torrente mali exempli abrepti, eo usque deveniamus, ut unâ cum malis sociis pereamus? *surge, ne & tu pariter pereas in scelere civitatis, Gen. 19. 15.* Hæc sunt verba, quæ dixerunt angeli ad Loth; & quia ille differebat exire Sodomâ. violenter eum exinde eduxerunt. *Dissimulante illo, apprehenderunt manum ejus.* An non id ipsum boni angeli etiam quoad nos fecerunt, obtinendo nobis à Deo precibus suis illas efficaces, & victoriosas gratias, sine quibus pericula nobis imminencia non evasissimus? 3tio. sunt *protectores* nostri apud Deum; offerunt illi preces nostras, & modicum illud boni, quod facinus, ut nobis veniam & misericordiam, quâ indigemus, ab eodem obtineant. Pleni zelo & sollicitudine, pro salute nostra aliud magis non optant, quàm ut nos socios habeant beatitudinis suæ,

& ut vacuæ angelorum apostatarum sedes, qui non servaverunt suum principatum, à nobis impleantur. Sine intermissione supplicant divinæ bonitati, ad concedendum nobis gratias suas, quibûs ad beatitudinem æternam pertingere valeamus; defendunt nos ab assuitu & impugnatione dæmonum, qui nobis eam eripere laborant. O quis enarret omnia servitia, quæ nobis hi sancti angeli præstant, & obligationem reciprocam, quâ iis obstricti sumus? certò de hoc persuasi sumus; & discamus exinde pariter, in quanta estimatione nobis esse debeat anima nostra, magna dignitas animarum, ut unaquaque habeat ab ortu nativitatis in custodiam suæ angelum delegatum! Hier. in Math. c. 18. & pro

PUNCTUM II. Tot nobis exhibitis & exhibendis beneficiis, debitam ac proportionatam eis gratitudinem exhibere studeamus. Explicat hoc ipsum S. Bern. super ista verba Ps. 90. *Angelis suis Deus mandavit &c.* serm. 11. & 12. in Ps. 90. *Quantam tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, afferre devotionem, conferre fiduciam? reverentiam pro præstantia, devotionem pro benevolentia, fiduciam pro custodia. Reverentiam pro præsentia.* Quid? an non eundem respectum & reverentiam pro angelo habeamus, qualem iis exhibuimus, qui in juventute nostra magistri nostri, & præceptores fuêre? nihil in

eorum conspectu ausi fuisset patrare, non dico, quid peccaminosum, sed nec minimam actionem, contra decentiam & modestiam. An non igitur certò de hoc persuasi, in quocunque demum loco sumus, Angelum nostrum nobiscum esse, idipsum etiam à nobis ipsis obtineamus? an non præsentia ipsius instar fræni nobis esse debet, ut intra limites perfectæ ac exactæ alicujus modestiæ nos contineamus? an ne in tantum nostri ipsorum obliviscemur, ut in conspectu principis curiæ cælestis, qui incessanter throno Dei assistit, id agere præsumamus, quod coram hominibus non auderemus? *in quovis diversorio, in quovis angulo, angelo tuo reverentiam habes; tu ne audeas illo præsentem, quod vidente me non auderes?* ibid. 2do. amici nostri sunt nobis addictissimi; petunt igitur à nobis *dévotionem pro benevolentia*. Omnibus necessitatibus nostris invigilant, & obligationum nostrarum nos admonent; audire eos debemus, ipsorum monitis obedire, & fructum trahere ex omni illo bono, quod nobis conferunt. Interim tamen, ubi est reverentia, & submissio nostra erga illos? pro eo, ut aurem præbeamus inspirationibus S. Angeli nostri, quoties eundem contristavimus per inobedientias nostras, & affectum peccaminosum erga res viles & indignas christiano vel clerico? pacem quamprimum ineamus cum adversario hoc nostro, & charitativo censore vitiorum nostrorum;

quam

quamdiu adhuc in via cum illo sumus, ne nos
judici tradat; ne testem contra nos agat, ne
nobis in præsentia judicis exprobet, surdos nos
fuisse ad omnia illius consilia, ac omnem illius
correctionem sprevisse. Revereamur igitur il-
lud, & vocem illius audiamus; *observa eum,*
& audi vocem ejus nec contemnendum putes,
quia non dimittet, cum peccaveris, & est no-
men meum in illo, ait Dominus; quod si audi-
eris vocem ejus, & feceris omnia, quæ loquor,
inimicus ero inimicis tuis, & affligam affli-
gentes te. Exod. 23. 21. 3^{ti}o boni Angeli,
protectores nostri sunt; protectio ista *fiduciam*
à nobis exigit *pro custodia*. Possumusne dubi-
tare, quin omninò potentes apud Deum sint,
siquidem semper fideles illi permanserunt; ei-
que amore invariabili adhærent, & non nisi ue-
nus spiritus cum illo sunt. Igitur magnam er-
ga illos fiduciam concipiamus in omnibus oc-
currentiis & mutationibus variis vitæ nostræ;
assistentiam illorum imploremus, ut nos à la-
queis diaboli securos reddant, & contra tenta-
tiones & assultus leonis hujus rugientis defen-
dant, qui aliud non quærit, nec intendit, nisi
ut devoret nos. Tutelaris Angele, custos fi-
delissime, amice generose, protector poten-
tissime, qui curam mei suscepisti, durante hac
vitâ meâ, & tot signa tuæ in me benevolentix
mihi dedisti; fac me ea omnia semper, & ubi-
que cognoscere, & agnoscere, quæ Deus me-
us à me ad propriam sanctificationem meam

Medit. Pars Autumn.

Li

FE

requirit; impetra mihi gratiam, ut ea opere ipso compleam. Conserva me in periculis, quibus ratione inimicorum meorum expositus sum, quibusque ratione propriæ ac naturalis corruptionis meæ continuo subjaceo. Illumina tenebras meas; dissipa omnes sathanz illusiones; dirige gressus meos, ut Dei voluntatem & consilia de me exequendo, ad eandem tecum beatitudinem feliciter tandem pervenire mereamur. Percipiemus hodie pignus, & prægustum quemdam hujus inestimabilis beatitudinis in S. communione, si ad eam accedamus, prout oportet. Satagamus igitur comedere hunc panem Angelorum novâ cum puritate; jungamus nos his beatissimis spiritibus, qui altare circumstant, ac incessanter divinum Salvatorem nostrum benedicunt, & laudant, quousque tandem cum ipsis eundem possidere valeamus in cœlis sine velamine & obscuritate. *In conspectu Angelorum psallam tibi; adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo. Psal. 137.*

* * * * *

IV. Oñobris.

DE S. FRANCISCO ASSISINATE PATRIARCHA FRATRUM MINORUM.

Christo confixus sum cruci.

Galat. 2.

1. S. Franciscus crucifixus erat cum Christo, ob virtutes, in quibus eum imitatus est,

2. Vita christiani, maximè vero ministri Ecclesiæ, debet esse continua quædam crucifixio.

PUNCTUM I. **E**N! sanctum aliquem, quem suscitavit Deus in sæculo duodecimo, ut esset perfecta Imago Filii sui crucifixi. Tria interveniunt in crucifixione Jesu Christi, spoliaverunt eum vestibus suis; *exæerunt*; contumeliosè illum tractarunt; *illuserunt*; foderunt manus & pedes illius, & cruci affixerunt; *crucifixerunt*. Eundem effectum in S. Francisco habuere, & causarunt virtutes evangelicæ. Paupertas illum *spoliavit*; poenitentia *humiliavit*, & charitas illum *crucifixit* cum Christo Jesu. Providentia divina, quæ eum destinavit ad hoc, ut vestigiis insisteret Salvatoris, qui amore nostri pauper & egenus factus est, quique copiam sui, seu imaginem, huic divino originali aliquatenus similem nobis exhibere voluit; permisit, ut instar ipsius nasceretur in quodam stabulo. Parentes illius, qui consilium DEI super illo nescierunt, mercaturæ eum applicarunt; sed ad aliud genus, commercii prorsus divini vocatum se sentiebat Franciscus per quod bona cœlestia requirantur, per contemptum nimirum bonorum terrestrium; omnia sua usque ad vestes etiam proprias Patri suo reliquit. ut Jesum in perfecta quadam nuditate sequeretur. Non fuit de numero illorum pauperum, qui nullam prorsus

lis in

incommoditatem paupertatis sentire, & tolerare volunt; probatus & purificatus nempe fuit *in camino paupertatis*. Sensit nimirum, vel potius guttatim, ac longo tempore absorbuit rigorem, & incommoda paupertate inseparabilia; famem, sitim, nuditatem, frigus excessivum, calorem insupportabilem, lectum, seu potius stratum durissimum &c. Nonnisi Deum solum quærebat, in suis indigentis, incoque omnia se habere putavit, conformiter sententiæ illius præclarissimæ, quàm continuò in ore suo versabat; *Deus meus, & omnia*. Perfectus hic pauper talis fuit in omnibus, & quoad omnia; pauper in sua nativitate: mundum hunc primò aspexit in stabulo; pauper in vita seu modo vivendi, dum omnibus quæ in futurum habere poterat, generaliter renunciavit; pauper in vestitu, quem omninò exuit, quò domi utebatur, & non nisi sacco, & ciliciò se vestivit, pauper in habitatione, non nisi domum, vel tugurium commodatum inhabitans, sepulchro, quàm cellulæ cuidam similis, pauper unè verbò, in omnibus, ad imitationem Jesu Christi, cujus excellentem imaginem nobis proponit Chrysost. dum de eo ita loquitur; *nascitur in praesepio, famet in deserto, pauperibus stipatur, nudus in cruce moritur*. Magnū exemplar hoc est omnium prædestinatorum, quod fideliter in seipso expressit Franciscus. Nascitur in hunc mundum in quodam paupere stabulo; vivit in jejuniis, & continua
qua

quadam necessitate & indigentia, non nisi confortium pauperum amat, moritur in lectulo ex asseribus incompacto, quasi in cruce quadam durissima. En! primum lineamentum conformitatis illius cum Jesu crucifixo! Veniamus ad 2dum, nempe pœnitentiam illius, quæ eum omni generi illusionum & irrisuum apud mundanos exposuit, quemadmodum Jesus à Judæis ludibrio fuit habitus. Vix fundamenta jecerat pauperrimi ordinis sui aded humilis, austeri, pœnitentis, & principiis hujus sæculi tam repugnantia, pro eo, ut plausum & laudem à mundo retulisset, ipse cum discipulis & primis sociis pro sulto habebatur, sed in hoc vel maxime gloriabantur, & gaudebant dicentes, *nos stulti propter Christum*. Fabula erant, dicereque cum Apostolo poterant, *tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium peripsa usque adhuc*. 1. Cor 4. 13. Prætiolæ sane scopæ, quas Deus in sinu suo non est dedignatus recondere! aded enim statim multiplicavit eos, ut Franciscus coactus fuerit in diversis locis novas erigere colonias, hanc etiam consolationem habuit, ut in quodam generali capitulo quinque millia suorum congregata viderit, felicissimus sanè ex omnibus Patriarchis. Quamquam vel maxime à pœnitentia abhorreat mundus, impedire tamen non potest, quin reperiat Franciscus semper novos sui sequaces, qui studeant evadere imitatores pauperum

ris humilis & poenitentis Christu, ad exemplum sui sancti Patriarchæ qui eidem adeo conformis fuit non solum in paupertate & poenitentia, sed etiam in charitate, quâ eidem crucifixus erat cruci. Vix mundo renuntiâ-
 rat Franciscus, ut se totum Christo Jesu daret, quin statim summum in eo desiderium exarserit, seipsum crucifigendi ut adeo mille modos invenerit, seipsum affligendi, & cruciandi, nuncvolvendo seipsum inter spinas, nunc nudum se quasi in nive sepeliendo; nunc corpus diris flagellis macerando, & tam crudeliter tractando, ut obligatum se crediderit adveniente hora mortis, veniam ab eo petendi, quando secum expendebat Jesum Christum in cruce pendentem vulneribus & plagis coopertum, vix se resolvere poterat ad amplius vivendum sine vulnere, cum S. Bern. cum te videam vulneratum, nolo vivere sine vulnere. Hinc in eo ortum habuit nobilis illa ambitio prædicandi Evangelium in Africa & mortem indagandi inter infideles, quam inter christianos invenire non poterat. Quia verò reperire id non poterat, quod tam ardentè desiderabat, anne fortè carere quoque debuit gloriâ istâ, ut cum Christo crucifixus esset nequaquam, quod manus hominum efficere non potuere, solus amor certè ingeniosus effecit. Reversus sanctus hic vir in Italiam, ut liberius in horrido deserto deplorare, & plan-
 gere posset passionem Salvatoris sui, hoc sua
 com-

compassivo amore promeruit, ut inter ardentissimos charitatis affectus & ferventissimam meditationem reciperet sacra Christi Jesu stigmata in suo corpore, & sic gloriosissima, & fidelissima imago illius efficeretur. O stupendum, & usque ad illud tempus inauditum miraculum! habuit Franciscus non solum gloriam istam & honorem, patiendi pro Christo, & prout ipse passus fuit, sed etiam ut ab ipso Jesu pateretur, & sacra illius stigmata per manus illius impressa reciperet. *Charitate vulneratus ego sum.* Gratias Deo agamus, quod Ecclesie suae hunc illustrissimum charitatis martyrem dederit, &

PUNCUM II. Hanc insuper reflexionem faciamus, vitam christiani, maxime autem Clericorum continuam esse debere crucifixionem; id, quod nos docet S. Paulus, Galat. 5. 24. *qui autem sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis.* En! quale debeat esse nostrum exercitium, quamdiu hic vivimus super terram; hinc dixit S. Aug. serm. 32. de SS. *tota vita christiani hominis, si secundum Evangelium vivat, crux est, & Martyrium.* Credisne hanc veritatem? ut autem ad praxin deveniamus, nota hanc crucifixionem secum importare, imo generosam abrenuntiationem bonorum huius mundi, quod indicant verba ista Salvatoris, Luc 14. 33. *qui non renuntiat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus.*

Et

Et si scire velis quasnam condiciones hæc interior renuntiatio exigat? en illas tribus verbis! debent bona hæc acquiri non solum absque iniustitia, sed etiam absque aviditate; debent possideri absque superbia, & abusu; & denique paratum esse oportet, relinquere illa absque murmuratione & dolore, vel per elemosynas vel aliter disponente Dei providentia. O quàm rarum est invenire tales christianos, imò etiam inter Clericos, qui taliter comparati sunt? *quàm rarus est*, ait S. Ambrosius. in Ps. 118. *qui possit dicere, portio mea Domine! quàm rarus est, qui nihil cum sæculo habeat commune!* oportet sæpius ac frequentius crucifigere passiones suas, ut quis eò perveniat. 2dò hæc crucifixio petit continuam mortificationem inordinatarum voluptatum, hoc est, non solum renuntiare debemus operibus carnis intemperantiæ, impuditiæ &c. sed etiam omni illi, quod nos ad tales excessus perducere posset; non sufficit ut non simus jurati inimici crucis Jesu Christi, sed debemus insuper signa seu stigmata Dei nostri, amore nostri crucifixi, portare, adeò ut quasi impressa sint corpori nostro per continuam sollicitudinem & applicationem, reprimendo sensus, & inclinationes nostras inordinatas. *Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes.* 2. Cor. 4. 3tìd hæc crucifixio trahit post se amorem ardentem, & gratitudine plenum erga Jesum crucifixum, & pas-

passionem illius. Verus christianus non potest
seriò meditari Christum Jesum crucifixum,
quin animæ suæ illum imprimat, quin manus
suas expansas consideret ad se amplectendum,
cor seu latus apertum ad se amandum. To-
tum corpus ad se redimendum expositum,
& consequenter, quin id fiat, quod S. Aug. ait;
*totus tibi figatur in corde, qui totus pro te fuit
fixus in cruce.* Examina modò an talis cum
Jesu crucifixus homo sis? esne hic pauper e-
vangelicus, cujus cor omninò abstractum est
à vanis honoribus, & perituris bonis hujus
mundi? si tibi surripiuntur, quid dicis? quid
cogitas? an non ipsa cutis tua tibi quasi de-
trahitur? *ut cutis à carne distrahitur, non ut
vestis deponitur.* Aug. in Ps. Quinam est a-
mor tuus pro Jesu? & quidem crucifixo? con-
gitasne frequenter de illo? imitarisne illam?
portasne stigmata illius in corpore tuo per con-
tinuam mortificationem? ésne affixus obliga-
tionibus statûs tui, tanquam crucis tuæ, à
qua tota vita tua nunquam descendere debes?
annon è contrario ex numero sensualium; &
voluptuosorum hominum illorum es? qui de
alio non cogitant, quàm quomodo ingrassan-
ter & voluptariè ac deliciosè vivant? ah quàm
longè adhuc abes à monte Calvariz, & à
crucè Jesu Christi? humilia te, & stude quam-
primùm propriæ tuæ reformationi. Pro com-
munionem, vel Missa memor esto, opus esse
carne mortificata, ut quis se carne agni im-

maculati nutriat, & valde puram esse oportere animam, quæ divina mysteria celebrare velit, id quod Angelus quidam S. Francisco intimavit figura vasculi cujusdam crystallini lucidissimi, ac purissimæ aquæ pleni. Hinc statim se resolvit ad permanendum in statu Diaconatûs, indignum se judicans, qui ut sacerdos adorandam hanc victimam immolet, quam nos quotidie offerimus. Imitemur illum saltem in aliquo quoad hanc profundam illius humilitatem! hæc erit optima dispositio, quam ad altare afferre possimus, & post lectam Missam vel peractam communionem, eandem virtutem exerceamus, dicendo cum Jacob, ex intimo corde, agnoscendo miseras nostras, & magnitudinem miserationum divinarum; *Domine, minor sum cunctis miserationibus tuis*, Gen. 32.

~~~~~
XV. OCTOBRIS.

DE S. THERESIA.

Inveni, quem diligit anima; tenui eum, nec dimittam, donec introducam illum in domum matris meæ. Cant. 3.

1. Invenit Theresia Jesum in iis, quæ passa est.
2. Possedit, illum in oratione seu contemplatione.
3. Introduxit illum in ordinem, quem reformavit.

PUNCTUM I.

Primum, quod in S. Theresia notandum est, deside-

derum illud est, quod à tenera ætate habuit; sacrificandi nimirum vitam suam pro Christo Jesu. Animi generositate pari Martyribus, eò etiam connottebatur, ut zelum illorum imitaretur, quò etiam coronari cum ipsis pari coronâ mereretur in cælis. *Quid*, dicebat, *semper, semper, semper.* vita S. Theres. c. 1. Non attenta debilitate ætatis suæ, delicato temperamento suo, neo fragilitate sui sexûs, septimo statim ætatis suæ anno, barbaram inter Mauros manum indagabat, à qua promptè & maturè Christo Jesu immolaretur. O animum omninò heroicum! sed quàm difficile est, virtutem adhuc teneram, ac primum natam, resistere omnibus laqueis, quos mundus ei parat! non debemus dissimulare etiam hoc; Theresia experta est id, ut ab ea discerent reliqui juvenes, & adolescentulæ. Quamvis à sua nobili familia, aliud non audierit, quàm lectiones devotionis, & pietatis, sensit tamen se brevi, exemplo quodam domestico, affectam valdè lectione comædiarum, & fabulorum figmentorum, & quia etiam sæpius conversabatur cum aliqua omninò vana, & mundana consanguinea, quæ non nisi principiis sæcularibus plena erat. Adeò refriguit in ea omnis sensus pietatis, quo Deus eam prævenit, ut sine gratia extraordinaria seu speciali, planè abrepta fuisset torrente illo, qui tot animas in infernum secum trahere consuevit. Si libros ejusmodi profanos eò peri-

culosiores esse dicerem, quò magis ex industria venenum suum occultare student, mihi fortè non crederes & opinionem hanc meam nimis rigidam esse diceres, quamvis opinio sit omnium sanctorum, sed crede hoc Theresia, quidnam eam eò deduxerit, ut duobus solummodò digitis, à præcipitiò, & interitu absuerit, ibid, c. 2. Agnoscens igitur, aërem hujus sæculi, fatalem esse innocentia suæ, eidem renuntiare statuit. Deus, ut eam ad se revocaret, per acerbis & continuas infirmitates illam afflixit, ubi ab hominibus derelicta, non nisi de Deo cogitare cœpit. Huc nempe redacta, has duas extremitates experta est, *aut pati aut mori*. Videns enim mortem se evadere non posse, nisi patièdo, nec passionem evitare, nisi moriendo, intellexit perbenè dilectum suum sibi planè talem esse, qualem sponsa in Canticis descripsit; *fasciculus myrrhæ, dilectus meus mihi*. O quàm luculenter experta est, partem aliquam agoniz Christi Jesu, à Patre suo derelicti! ô quàm sæpe, & quàm longo tempore invenit se positam in terra deserta, invia & inaquosa! anima illius similis montibus illis Gelboe, maledictione à Deo percussis! nec guttulam aliqujus pluviz, vel roris recepit. Non nisi justum, ac severum erga se experta fuit Deum. Blanditiæ illius vertebantur in repulsam, ad quod genus martyrii comprehendendum, necesse est, ut quis amet ipsemet. Septemdecim

cum ipsos annos transegit in hac atroci probatione, quin constantia illius mota, & fiducia illius diminuta fuisset; imò à contrario, nunquam majori fortitudine & generositate prædita fuerat; in miserabili enim statu isto, & laboriosissimo conservabat seipsam, fide sua omninò grandi, in spem contra spem credidit, & terribilem manum istam, quæ ipsam in furore suo conterere velle videbatur, amorosissimè exosculabatur. Nunquam immodicè inhaerebat, & affixa erat blanditiis, & favoribus sponsi sui, quemadmodum animæ illæ omninò sensuales, quæ omnem statim devotionem, & pietatem deserunt, si non gustu, & suavitatibus abundant, neque uno solo die de propriis expensis servire volunt. Theresia unicè Jesum, & hunc crucifixum vult; præfert absque hæsitacione fel, clavos, spinas ipsius, omni dulcedini, gaudiis & consolationibus spiritualibus, magisque æstimat derelictionem Calvarie, quàm raptus & extases Thaboris. Quia verò adeò in iis, quæ passa est Theresia, Christum Jesum invenit, videamus nunc, quomodo illum etiam possederit, seu tenuerit, in contemplatione.

PUNCTUM II. Theresia similis sponsæ in Canticis, quæ sponsum suum prius non invenit, nisi relictis post se vigilibus, seu militibus, civitatis custodibus, à quibus malè sumit habita, omni conatu, etiam à se abjicere studuit vanas ideas hujus sæculi, ut sic dilecto suo

suo pro semper uniri posset, per orationem fer-
 ventissimam, & quasi continuam. Qualis fuit
 hæc ipsius oratio? talis, qualem peccator, ut
 ego sum, hæud explicare valeo, quamquæ ipsa
 hæc sancta non nisi magno labore, & difficil-
 limè exprimere poterat. Dicam solummodò
 id, quod ex lectione vitæ illius didici; fuit
 oratio illius continua, & perpetua quædam
recollectio, quidquid ei objiciebatur, novas
 ipsi reflexiones suppeditabat, omnesque ac-
 ctiones suas in continua Dei præsentia perage-
 bat, fuit hæc oratio quædam *quietis* id est,
 quiescendo, in Deo sibi præsentē, quem ex
 toto corde amabat, & adorabat, fuit oratio *u-*
nionis, considerando mysterium Incarnationis
 Filii Dei, & diversos status illos, in quos a-
 mor nostri illum redegit, voluit nempe seipsum
 illi unire & deinceps non vivere, nisi ipsi, &
 pro ipso; fuit oratio *extasis & raptus*, ubi en-
 levata supra carnem, & sensus suos, Deum
 quærebat, tanquam principium omnis boni;
 amplectebatur illum tanquam originem omnis
 veritatis, & defixa erat in contemperatione
 perfectionum illius; bonitatis, potentie, ma-
 jestatis, & gloriæ &c. Erat oratio tam servi-
 da, ut impulsam se in illa, & per illam sense-
 rit, ad emittendum hoc ardentissimum votum
 faciendū deinceps semper id, quod perfectius
 esset. Denique fuit oratio *lacrymarum & gé-*
mituum, quibus amarè deflebat perditionem
 & interitum tot animarum, & horrendam
 de-

depopulationem, & damna, in Gallia, & Germania, ab hæresi tunc grassante, causata. O quanto dolore afficiebatur, quando sibi ipsi tantum numerum Ecclesiarum representabat, quas hæretici destruxerunt, & sic Christum Jesum quasi ex sua propria domo expulerunt, ut ipsius modò loquendi utar, quique videbantur nolle illi concedere ullum locum, ubi caput reclinaret; anne similiter movent nos mala Ecclesiæ? qualis est nostra oratio? ubi sunt gemitus? ubi lacrymæ coram Deo profusæ, pro conversione hæreticorum & peccatorum? ah! quàm longè absumus à zelo & perfectione S. Theresiæ. Non contenta erat illa Christum pro se ipsa possidere; eam ac sollicitudinem in se suscepit, ut eum in totum Ordinem suum per reformationem introduceret, & sic ad litteram adimplevit id: *inveni, quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam, donec introducam illum in domum matris meæ.*

PUNCTUM III. S. Theresia, quæ aliud non optabat, nisi conversionem peccatorum, reductionem hæreticorum, & schismaticorum ad gremium Ecclesiæ, destructionem regni sathanæ, incrementum regni Christi Jesu, neque aliter se ipsam, ob absentiam illius consolari potuit nisi salute plurimorum; magno ardore & fervore, in reformatione Carmelitici Ordinis amplexa est occasionem, quam Deus illi subministravit, præclare exercendi zelum
su-

suum; omnibus omninò laboribus, à tanto negotio inseparabilibus sese exposuit; & non obstantibus tot adversitatibus & obstaculis ex omni parte, huic tam laudabili intentioni suæ occurrentibus, eò rem perduxit, ut sine alio fundo, nisi solius providentiæ divinæ, triginta duo monasteria fundaverit, in quibus sine intermissione ad id tendebatur, quòd in vita interiori & perfecta sublime erat, & excellens. Vidit Hispania cum admiratione imaginem quamdam aurei sæculi, & primitivæ illius Ecclesiæ Jerosolimitanæ; & Alexandrinæ, vel potius Ecclesiæ cœlestis, & vita sanctorum Angelorum. Quale, quantumque gaudium, & excessus jubilationis, videre tot peccatores, ultrò pœnitentiam amplexos? tot iustos, qui ad apicem & supremum culmen perfectionis se sublimârunt? hæc fuit gloria hujus sanctæ, quòd Ecclesias has fundaverit, & plantaverit per sudorem suum, labores, persecutiones abspe numero, per famem, sitim, vigiliās, necessitates, indigentias, ac verius temporum injurias. Verùm omnia hæc illi dulcia & gratæ videbantur, modò lucrari posset Christo Jesu animas, easque à corruptione hujus sæculi avocare. Culpabilem & infidelem suo sponso, futuram se existimasset, si minori zelo & sollicitudine, salutis animarum iucubisset, quas eidem diabolis incessanter eripere allaborat. Aspiciebat monasteria sua haud aliter, quàm ut propugnacula & munimenta inexpugnabilia

bilis, & tamquam sacra asyla, ubi omnia in tuto essent contra insidas; & arma diabolica. Dici potest, eam optasse æquè, ac S. Paulum, anathema esse pro salute peccatorum, & quod mihi magis mirandum videtur, vixque credibile videri posset, si non ipsamet hoc testaretur; concessit illi Deus aliquando, tales dolores pati, ut similes ferme fuerint doloribus inferni, ut animam ejusdam sanè miserabilis sacerdotis è cœno turpissimorum scelerum revocaret, & extraheret, de cujus salute planè desperatum erat, nisi incomparabilis Theresiæ charitas ei subvenisset. En! quid sit amare, non solum cogitatione, vel verbis tantum, sed effectivè, & in veritate! sic probatur amor! hoc est amorem suum Christo JESU demonstrare. O qualis confusio pro nobis, qui tam tepidi & frigidi sumus in procurando lucro illius, & commòdo! mereturne charitas nostra nomen hoc, quod instar arundinis, instar modicæ scintillæ est, & cùicunq; etiam levi contradictioni, & oppositioni cedit? potuit Theresia, sanctâ quâdam audiciâ provocare, quidquid terribile, & horrendum in mundo esse videbatur, an potens foret eam separandi à charitate Christi JESU; nos vero, si supra debilitatem nostram nos ipsos reflectere velimus & considerare languorem nostrum, nostras inclinationes corruptas & perversas, amorem vitæ præsentis, passionem nostras immortificatas, lapsus nostros frequentes &c. an

Medit Pars Aut:

Kk

c

ē contrario justam causam habemus, centies de die exclamandi; *quid est, quod nos separare possit à charitate Christi*, humiliemus itaque nos in consideratione imperfectionum nostrarū, & pro communione, vèl Missa, instanter rogemus Salvatorem nostrū, ut remedium iis afferre dignetur. O Domine, ah! *vide humilitatem meam, & eripe me*, Ps 118. Erige me à lapsu! fac, ut imposterum fidelius corresponderem, & coöperer tux divinæ gratiæ; & dociliör sim ad obediendum sanctæ legi tux. Reduc ad te hoc cor meum, quod non nisi pro te, & ad te creatum fuit! ne permittas, obsecro, ut creaturis inordinate inhæreat; fac, ut extra te non nisi inquietudinem, & amaritudinem experiatur. Da mihi, Domine Deus meus, ut aliquā ratione participare valeam de virtutibus S. Theresiæ; da mihi, quæso, donum orationis, spiritum zeli, charitatis, humilitatis, & pœnitentiæ, quô plena fuit Theresia. O si anima nostra his omnibus virtutibus ornata foret, certe dicere possemus, nos fecisse id, quod potuimus, ad dignè recipiendum inter nos Christum JESUM, dilectum animæ nostræ sponsum; *dilectus meus descendit in hortum suum*. Cant. 6. 1.

****)✠(***✠(***✠(***✠(***✠(****

XVIII. OCTOBRIS.

DE S. LUCA EVANGELISTA.

Similitudo quatuor animalium, & hic aspectus eorum. Ezech. 1. 5.

DE

DE QUALITATIBUS VIRI EVANGELICI, INQUATUOR ISTIS ANIMALIBUS PRÆFIGURATIS.

1. Chr sancti Evangelistæ præfigurati fuerint per hæc mysteriosa animalia.
2. Quomodo S. Lucas huic significationi satisfecerit.
3. Quid nos facere oporteat, ut eum imitemur.

PUNCTUM I. **D**Um Ecclesia in festo Evangelistarum visi-

onem mysteriosam Prophetæ Ezechielis proponit, conabimur in præsentī meditatione, eruere sensum illam spirituales, quem huic mysterio tribuit. Considerat ista quatuor animalia, ut figurās quatuor Evangelistarum: *Facies hominis*, ait S. Hieron. in Ezech c.

1. repræsentat S. Matthæum, qui suum Evangelium orditur à genealogia Christi Domini secundum humanitatem; per faciem *leonis*, intelligitur Marcus, cujus Evangelium incipitur à prædicatione S. Joannis in deserto, & per vocem clamantis: *penitentiam agite*, quæ instar rugitus leonis est. Evangelium Lucæ figuratur per faciem *bovis*, quia, quemadmodum animal istud pro sacrificio destinatum erat, sic Evangelista hic sumit initium à sacerdotio Zachariæ. Denique *facies aquilæ*, S. Joannem demonstrat, qui ut aquila usque ad celum se sublimavit, describendo æternam

Fili Dei generationem. Faciēs *hominis*, & faciēs *leonis*, quæ temporalem nativitatem Christi, & prædicationem præcursoris ipsius præfigurabant, erant à dextris, faciēs verò *bovis* à sinistris, quia ut idem S. Doctor ait, sacerdotium, & victimæ veteris legis aboleri debebant, & locum dari spirituali sacerdotio illius, ad quem dictum fuit: *tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech*. Faciēs *aquilæ* desuper ipsorum quatuor erat, quia æterna verbi divini generatio longè sublimior est illius generatione temporali; & prophetia præcursoris ipsius, & sacerdotio veteris legis, dum S. Joannes nobis declarat, qualiter ab æterno Pater in Filio, & Filius in Patre suo æternò sit, Omnes tamen hæ faciēs animalium istorum aded conjunctæ erant, ut non nisi unum solum Evangelium, propriè loquendo, component, quod Christum nobis diversimodè, ac in diversis statibus repræsentat. Faciēs, & alæ horum mysteriorum animalium elevabantur in sublime: quia totum, quod Evangelistæ nobis dicunt, ad cælum tendit, & aliud nobis non prædicant, nisi quod gloriæ & Majestatem Dei nobis commendat; *alæ illorum junctæ erant unius ad alterum*; ad denotandam admirabilem unionem, & conformitatem inter illos, enquod omnes eandem prorsus veritatem nobis manifestent, & ubique illum prædicent, quod Spiritus Dei eos implebat; ita ut nil eos retrò agere potuit, sed semper ante faciem su-

am ambulabant, id est, versus res æternas, & cœlestes; *unumquodque eorum coram facie sua ambulabat; ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur, cùm ambularent.* Habent non solum alas, quibus ele-
vabantur ad contemplandas sublimissimas ve-
ritates; sed etiam manus ad implendam vo-
luntatem divini sui magistri; & pedes, ad eum
sequendum, dicitur de iis. *pedes eorum; pedes*
recti, quia actiones virorum evangelicorum
aliis pro regula, servire debent. En sensum,
quem PP. his verbis Ezechielis tribuit Hieron.
in Ezech. idem proœm. in Matth. Greg. M.
in Ezech. c. 1. Bern. serm. ad Præl. c. 9. &c.

PUNCTUM II. Videamus, quomodo S.
Lucas huic significationi satisfecerit. Habuit
hunc honorem, ut manifestare potuerit, & no-
tum facere Christum JESUM, omni possibili
modo, per suas prædicationes, per sua scripta,
per suas actiones, & passiones. O quàm fidu-
cialiter partem laborum suorum huic fidei co-
adjutori suo committere potuit magnus Apo-
stolus, S. Paulus! plerique alii discipuli illum
deservere; S. verò Lucas continuo ei adhæ-
sit, eumque comitatus fuit usque ad carceres;
& martyrium; *Lucas est mecum solus*, 2.
Tim. 4. 11. O fidelitatem omnino probatam,
& testatissimam, O animum planè heroicum,
qui aliud non timuit, quàm ne vocationi suæ
infidelis existeret; & hinc secutus est ubique
S. Paulum, ut simul cum illo Evangelium JE-

su Christi anuntiaret, & publicaret, *ua enim mihi
 est, si non evangelizavero; necessitas enim mihi
 incumbit*, 1. Cor. 9. Minimè exanimatus
 fuerat S. Lucas, sequendo, seu currendo post
 illum, quem S. Chrysostomus, appellat ope-
 rarium alatum, & quasi gigantem, ob velocita-
 tem cursûs sui; percurrerunt ambo vastum il-
 lud spatium, non solum à Jerusalem usque in
 Illyricum, sed extenderunt insuper domini-
 onem, & regnum Filii Dei in infinitis aliis ter-
 ritoriiis Romanorum, qui tunc domini ferè to-
 tius orbis erant. Dicitur potest absque præjudi-
 cio, seu diminutione gloriæ doctori gentium
 debite, S. Lucam, eoquod pluribus annis post
 eum adhuc vixerit, siquidem octogesimo quar-
 to ætatis suæ anno mortuus, tempus adhuc ha-
 buisse, etiam aliis populis, in umbra mortis se-
 dentibus, annuntiandi Evangelium, & servi-
 endi Deo, pro instrumento ad complendam &
 implendam magnificam hanc prophetiam; *qui-
 bus non fuit annuntiatus, videbunt lumen il-
 lius, & qui de eo nil audierunt, audient ver-
 bum illius*. Habuit vir iste Apostolicus non so-
 lum honorem manifestandi Jesum Christum, per
 suas ferventissimas prædicationes; sed notum
 etiam illum fecit, relinquendo nobis pretio-
 sum thesaurum Evangelii sui, quod continet in
 se nativitatem, vitam, mortem, resurrectio-
 nem, & ascensionem Salvatoris; felicior in hoc
 cæteris Apostolis, qui non nisi simpliciter præ-
 dicarunt gentibus Christum, invenit nimirum
 secre

secretum hoc, annuntiandi Evangelium quāt tempore, in omni loco & quidem usque ad consummationem sæculi. Reliquit insuper nobis fidelem relationem, seu historiam primorum annorum aurei Ecclesiæ sæculi, ubi Christi sanguis, adhuc quasi sumans, novos baptizatos excitavit, & animavit ad profundendum suum proprium sanguinem, pro gloria nominis ejus. Denique magnus hic sanctus plus & efficacius prædicavit per suas actiones, quàm per verba. Si bonus fuit thesaurarius, qui optimè noverat dispensare verbum veritatis, longè adhuc melius id ipsam opere executus fuit; indispensabili nexu inter se cohærebant apud illum verba & facta illius; unò verbò perfectus erat S. Pauli imitator, quemadmodum Paulus ipse JESU Christi; portavit quemadmodum ille stigmata JESU Christi in corpore suo; quam inde ei tribuit ecclesia, super quod nos meritò reflectere, & benè ad id attendere debemus. Et quia nobis pro exemplari servire debet;

PUNCTUM. III. Considera, quòd nos facere oporteat, ut gloriosum hunc Evangelistam imitemur? Primum est, ut seriò te applices in omni occasione, & omni modo, quo potes, annuntiandi, & notum faciendi Christum JESUM. *Opus fac Evangelistæ.* Adhæce in hunc finem. doctrinam, & veritates fidei nostræ in S. scriptura contentas, vel per traditionem acceptas, antequam alios instruere velis, id quod nobis insinuat S. Lucas in principio Evangelii,

sui, quando ait; scripsisse se illud juxta ea, quæ ab Apostolis audivit, & didicit; *sicut* tradiderunt nobis, qui ab initio viderunt, & ministri fuerunt *sermonis*. Luc. 1. v. 2. 2dum est, ut frequenter meditemur mysteria, quæ Dei Filius pro nostra salute operatus fuit, quæ S. Lucas valdè distinctè, & enucleatè nobis declarat, ut talia credamus, fide non superficiali, ut pluribus contingit, sed vivâ; ut plenâ more & gratitudine erga divinum hunc Redemptorem nostrum cum fructu illa prædicare, & aliis etiam sensum quemdam devotionis inspirare valeamus, 3tium, quemadmodum perfectissima est inter Evangelistas concordia, qui nobis easdem omnino veritates annuntiant, ita oportet etiam magnam esse inter ministros Ecclesiæ unionem, qui in procuranda salute animarum laborant; inter Parochos & Religiosos; inter missionarios & prædicatores, inter confessarios, & magistros spirituales, ita ut unanimiter ad spiritualem profectum populi sui intenti laborent. 4tum denique debet prædicatio verbi divini vitæ nostræ sanctitate muniri, ut ad imitationem S. Lucæ vitâ nostra laboriosa sit, & penitens, obligationibusque ministerii nostri, juxta pulcherrimum nobis ab ipso datum exemplum, fideliter satisfacere studeamus; quia dum semel crucem Christi amplexus fuit, ad eam constanter eam portavit; ut nunquam amplius à mortificatione cessaverit, *si crucis mortificationem jugiter in sua*

corpore portavit. Benè expende hoc verbum *jugiter*. Oportet christianum, multò magis autem Clericum quotidie ad exemplum JESU crucem suam portare, *jugiter*, id est, non debet ullam corruptæ naturæ nostræ concedi interstitium, sed continuo mortificare passiones nostras, pœnitentiæ agendæ non prius, nisi in morte finem imponere. O bone Deus! concede nobis hanc gratiam, quam per intercessionem hujus beatissimi Evangelistæ à te petimus pro omnibus christianis maxime autem pro omnibus Ecclesiæ tuæ ministris. Pro communione vel Missa, oporteret esse aliquem Lucam, seu amatorem mortificationis, ut anima nostra hoc cœlesti manna reficeretur, *sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea*; saltem bonam voluntatem illius habeamus; & postquam Christus JESUS ad nos venit in hoc sanctissimo Sacramento, rogemus ipsum, ut imprimere nobis dignetur alias qualitates, quas Apostolus à viro evangelico seu apostolico requirit, *tu vero vigila in omnibus, labora, opus fac Evangelista, ministerium tuum imple, sobrius esto.* 2. Tim. 4.

XXVIII. OCTOBRIS.

DE SS. SIMONE ET JUDA APOSTOLIS.

Hæc mando vobis, ut diligatis invicem, si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Joan. 15. 17.

DE CHARITATE VIRO APOSTOLICO

NE

§ 22 DE SS. Simone & Juda Apostolis.
NECESSARIA.

Debet esse 1. Proprii lucri minimè amans.

2. Generosa. Et 3. Patiens.

PUNCTUM I. **A** Doro aeternum illum ac infinitum Christi JEsu amore pro Ecclesia sua; non contentus, se pro illa in mortem tradidisse, voluit etiam post se relinquere viros, qui vitam suam, passionem suam & labores continuare possent super terram, qui essent vicarii charitatis suæ & zeli ardentissimi pro salute animarum. Elegit in hunc finem apostolos, & successores illorum, in ministerium ecclesiasticum, quibus dedit eandem potestatem, quam à Patre suo accepit cum abundantia gratiarum, quæ magnitudini hujus muneris & officii essent proportionata. *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos.* Joan. 29. c. 21. Ut quis utiliter laborare valeat pro animarum salute, charitatem habeat, necesse est, sed quamnam illam? talem, quæ imò omninò non quærat commodum, vel lucrum proprium; talem, qualis erat Apostolorum charitas. Vide, quid fecerint, postquam divinus Magister eos misit ad prædicandum Evangelium in toto mundo, & ut homines in infidelitate, & paganismo sepultos, ad lucem veritatis reducerent? quali promptitudine reliquerunt totum id, quod in mundo charissimum habebant? quanto fervore renuntiaverunt omnibus, quæ in futurum acquirere potuissent; purè, ut animas lucrari possent? nulla fuit.

fuit amicitia, nullum vinculum, nulla affectio carnis & sanguinis à quibus zelus ipsorum impediri vel retardari potuisset, ab hoc glorioso animarum lucro. Talis etiam esse debet activitas boni sacerdotis, ac fidelis ministri Evangelii. Si se occasio aliqua favorabilis offerat reducendi quamdam animam ad Deum, tunc cæcus & insensibilis sit oportet, ad quodcunque proprium interesse, nullum commodum proprium respicere debet; paratus debet esse ad relinquenda omnia, ut opus tanti momenti ad felicem finem perducatur. Ad hoc nempe se obligavit à tempore, qui illi collatum est sacerdotium, seu cura animarum, nullum amplius lucrum comparare debet lucro illius, si peccatorem aliquem ad frugem reducere possit. Ministerium suum, & obligationem suam non agnoscit, qui aliudquid intendit, aut querit, *si officium presbyteri vis exercere*, ait S. Hier. Epist. 13. *aliorum salutem fac lucrum animæ tuæ*. Habésne similem charitatem? potésne cum Apostolo dicere, te aliud non querere, nisi gloriam Dei, & salutem animarum? *non quarimus vestra, sed vos.* 2. Cor. 12. v. 14. Omnes Clerici deberent juxta S. Hier. quamprimum in ordinem Clericorum cooptantur, similes esse Eliæ, & omnia à se abicere, à quibus impediri possent, ut se unice Dei servitio & conversioni animarum applicent. *Eliæ, ad calorum regna festinans, non potuit ire cum pallio. sed mundum in mundo*

mundo vestimenta dimittit. Epist. 34. Esne ita dispositus? si ita? gratias Deo age; &

PUNCUM II. Nota alteram qualitatē, quā charitas, qualem à nobis exigit Christus, habere debet, esse, ut sit generosa; *si mundi vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit.* Si ducere vis vitam apostolicam, & laborare, prout oportet, pro salute animarum, multa tibi toleranda erunt in mundo; habebis obstacula non pauca, & difficultates non modicas superandas; quas non nisi fervor charitatis superare poterit. Hinc est, quòd Christus Dominus, constituendo S. Petrum caput visibile Ecclesiæ, & vicarium suum tribus vicibus se informaverit de charitate ipsius. *Dicit ei tertio; Simon amas me? pascere oves meas.* Joan. 21. v. 17. Benè ad hoc attende, ait S. Aug. ibid. *interrogatur amor; & imperatur labor.* Debebat nempe prius certus esse de amore, antequam laborem ei imponeret. Si multum amas, multum laborabis, si parum amas, parum laborabis. Facile est, ostendere zelum quemdam in reducendis ad Deum peccatoribus, si zelus hic laudetur, & ab hominibus gloriam consequatur. vel ab optimatibus hujus sæculi defendatur; & proprius amor sui ipsius majorem in hoc labore partem habet, quam desiderium gloriæ divinæ. Si verò zelo nostro contradicatur, vel impugnetur; si persecutio propterea sustinenda sit, quin tamen remittat aut refrigescat, tunc ve-

re generosus est, & talis, qualem Deus a ministris suis exspectat, quia non vult fervorē illorum similem esse illi, quem quidam de tribu Ephraim ostendebant, quamdiu à prælio longè àd huc aberant, quo instante deinde fugerunt; *fili Ephraim intendentes arcem, conversi sunt in die belli.* Ps. 77. v. 9. Non vult Deus, zelum nostrum transitorium esse, sed firmum & constantem, qui eò magis animetur, & inflammatur, quò majorem resistantiam experitur, qui opus & negotium inceptum, ad finem usque perducit. Vult charitatem nostram similem esse charitati S. Pauli. qui etià gravissimas persecutiones quasi ridebat, cælum & terram, mortem & vitam, mundum & infernum, præsentia & futura. unò verbò omnia provocabat, an capacia forent separandi ipsū à *charitate Christi?* Rom. 8. v. 35 Habesne hanc ardentem charitatem? ah tantum abest, ut te cuicunque periculo exponas ad lucrandas animas, vel à lapsu eas præservandas, ut potius forte unus sis ex illis ignavis, & timidis pastoribus, qui ad solum conspectum lupi venientes fugam arripiunt; oves suas crudelissimis inimicis in prædam cedunt, si vel minimum periculum adsit; qui minimo obveniente obstaculo animo cadunt? excita in te novum fervorem! non sufficit, ut commodum vel lucrum tuum. solummodo non quæras, aut generosum animum habeas;

PUNCTUM III. Oportet, ut charitas tua
etià

etiam patiens sit, & constans in omni genere
malorum vel persecutionum, *non est servus
major domino suo*, ait Christus in evangelio
hodierno, *si me persecuti sunt, & vos perse-
quentur?* & Apostolus nos monet, si fideles
nos ministros exhibere velimus, commendabi-
les nos reddere debeamus, in omnibus & per
omnia. *In omnibus exhibeamus nosmetipsos,
sicut Dei ministros, in multa patientia, in
tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis.*
2. Cor. 6. Neque calumnia, neque laudes;
neque bona, neque sinistra de nobis opinio, ne-
que diversae occupationes ministerii nostri,
neque minor, neque querelæ, neque injuriæ, ne-
que violentiæ, patientiam nostram frangere
debent, vel facere, ne curam habeamus infir-
morum, quorum & sanitas corporis, & salus
animæ nobis incumbit, aliter se gerere de-
bent ministri novæ legis, quam veteris; hi eni-
nim post exantlatos gravissimos labores, & co-
sumptas probationes, ordinariè iterum libera-
ti ab iis fuere nos verò alium finem expecta-
re non debemus, nisi ipsam mortem. *Sufferen-
tiam Job audistis* ait S. Paulus; *& finem
Domini vidistis*. Vidistis, quanta cum pati-
entia, quantâ constantiâ probationem suæ vir-
tutis sustinuerit. tandem tamen ab omni af-
flictione, adhuc in ista vita, liber evasit, ut
potes, quem Deus non solum in integrum re-
stituit, sed omnia duplicia dedit, vide au-
tem hunc etiam Christum Jesum, exemplar om-
nium

munium virorum verè apostolicorum! passio ip-
 sius, quæ unà cum vita illius incepit, alium fra-
 nem non habuit, nisi mortem illius; semper
 crucem suam portavit; in eàque permansit;
 nec descendere voluit, quamvis Judæi ei pro-
 miserint, se in eum credituros, non nisi enim
 in altera vita remunerationem laborum suo-
 rum & probrosæ mortis recepit. En! ministri
 Domini! magnum illud exemplar, juxta quod
 regulare debeatis patientiam vestram in labo-
 ribus, & adversitatibus, vestro ministerio an-
 nexis! finem in hoc mundo minimè exspectare
 debetis, imò potius nova vobis exspectanda
 erunt, quæ patientiam vestram exerceant. dum
 curam & sollicitudinem in vos suscipitis, ut
 peccatores ad Deum reducat. Non est neces-
 se, ut ignem vel ferrum experiamini, sufficien-
 tes occasiones occurrent vobis, ut esse possi-
 sitis martyres charitatis etiam in ipsa pace Ec-
 clesiæ, *sine ferro martyr esse poteris, si pa-*
tientiam in animo veraciter custodieris. S. Ber.
 Pro præparatione ad Missam, pete à Christo Je-
 su per intercessionem SS. Apostolorum chari-
 tatem hanc, quæ omnes predictas qualitates
 habeat. O Jesu! in æternum sis benedictus,
 quod Ecclesiæ tuæ dederis sanctos Apostolos,
 & innumerabilem multitudinem operariorum
 evangelicorum, qui vestigiis tuis insilendo, a-
 deo constanter laborarunt, ad conservandum &
 augendum decorem domus tuæ; Perge; oba-
 scro, mittere plures adhuc tales operarios in
 vineam

vineam tuam; nobisque etiam hanc gratiam fac, ut nos quoque ex numero illorum simus; accende in cordibus nostris ignem hunc amoris, qui eos ad eum feliciter consumpsit, in laboribus, illorum, pro salute animarum; da nobis amorem lucri proprii minimè studiosum; amorem generosum, qui non solum omnia sua sacrificet, sed generosè quemcunque laborem in se suscipiat; amorem patientem, qui omnia sustineat, si de tua gloria propaganda agatur, & peccatores ad tuam gratiam revocandi sint. Pro gratiarum actione; perge in præfata oratione, & supplicatione; & certus esto, à nullo magis coronam boni sacerdotis, seu pastoris augeri, quam per lucrum animarum; *tot coronas sibi multiplicat, quò Deo animas lucri facit.* Petrus. Bless. de vita Cleric.

PRIMA NOVEMBRIS.

DE FESTO SANCTORUM OMNIUM.

Vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, stantes ante thronum. Apoc. 7. v. 9.

1. Idea, quam nobis formare possumus de beatitudine Sanctorum.
2. Media perveniendi ad hanc beatitudinem.

PUNCTUM I. Magna hæc multitudo, de qua in hodierna epistola loquitur S. Joannes, denotat, juxta sacros interpretes, innumerabilem multitudinem prædesti-

deſtinatorum, quos Deus gloriæ ſuæ parti-
pes fecit. O ſi concipere aliquo modo poſſe-
mus, quantâ ſit hæc Sanctorum beatitudo, u-
tique majori ardore dignos nos illâ reddere
ſtuderemus, ſed non poteſt homo explicare il-
lam; *non licet homini loqui*; ait S. Paulus 1.
Cor. 2. v. 9. *oculus non vidit, auris non au-*
divit, nec in cor hominis. aſcendit, quæ præ-
paravit Deus diligentibus ſe. poſt hanc ſen-
tentiam Apoſtoli, ſateri debemus, totum id,
quod de hac beatitudine dicere poſſumus, nihil
eſſe, in comparatione illius, quod reiſſa bea-
tudo hæc in ſe continet; nihilominus ad for-
mandam quamdam ideam de illa, mutuare poſ-
ſumus à S. Auguſtino id, quod in aliqua ſua e-
piſtola ait nempe: *manſio iſta beatorum civi-*
tas quædam eſt, cujus rex veritas, cujus
lex charitas, cujus modus aternitas. Epist.
138. ad Marcell. edit. nov. Inhæreamus hiſ
tribus verbis, quæ pro meditatione aliqua ſuf-
ficiunt. *Nil eſt, quod fortius deſiderat animâ,*
quam veritatem. Verùm, ah! quàm imperfe-
cta eſt poſſeſſio veritatis, quamdiu adhuc in
hoc mundo ſumus! major hominum pars tam
modicam de illa cognitionem habet, ut po-
tiùs ſuam beatitudinem reponat in divitiis hu-
jus terræ, in voluptatibus ſenſuum, vel in hujus
mundi honoribus, quæ omnia tamen tam pa-
rùm reddere hominem felicem poſſunt, ut non
niſi falſam felicitatem, & veram miſeriam
cauſent; *falſa felicitas, vera miſeria, tanto*
Medit Pars Autum. Li *magis*

magis flenda, quanto minus fletur. Ait hic S. P. in Pf. 85. Illi ipfi etiam, qui nihilum omnium rerum terrenarum vident, & agnofcunt, quos Deus lumine fidei illuminat, non vident aliter veritatem, nifi quafi in umbra, & nube, quæ frequenter nobis eandem subtrahit, & tegit, quàm diu hoc mortali corpore circumdati fumus. *Nunc videmus per fpeculum in ænigmate, tunc autem facie ad faciem* ait S. Paulus 1. Cor. 13. tunc ordo naturæ, & gratiæ nil ampliùs obfcurum, feu incognitum nobis habebit; non erit ampliùs cognitio confufa, & abftracta, fed vifio clara & intuitiva attributorum, & perfectionum divinarum, pulchritudinis infinitæ hujus supremæ naturæ, quæ eft fummum bonum noftrum. Portabit nempe Veritas ipfa faculam ad oftendenda nobis illa adoranda fecreta, quibus ipfe Deus, per totam integram æternitatem ferio occupabitur, in quorum confideratione magnus Apoftolus exclamavit; *O altitudo divitiarum, fapientiæ & fcientiæ Dei, quam incomprehenfibilia funt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus!* unò verbò hæc divina veritas intumè nos pervadet, & penetrabit; erit nutrimentum & cibus nofter, potus nofter, thefaurus nofter, imò generaliter omne bonum noftrum. O bone Deus! quando erit hoc, ut exire poffimus de loco ifto tenebrarum & mendaciæ? quando pertingemus ad beatitudinem noftram, quam in hoc regno veritatis expectamus, au-
gebit;

gebit, hoc est, quod lege charitatis gubernetur. *Cujus lex charitas.* Pax est vita cœli; in inferno non est nisi dissensio, nullus ordo, vel unio; dæmonēs & reprobi, seu damnāti totidem quasi furia sunt, in se invicem furentes; qui libet damnatus inimicus est socii suæ pœnæ; omnes odit, & pariter omnibus odio est. Super terram pariter nonnisi dissensio, & nulla unio est, eo quod cupiditas in plerisque hominum cordibus regnet; non nisi justī, & veri servi Dei illius Spiritu aguntur, qui est spiritus charitatis; sed hæc ipsa etiam unio valde defectuosa & imperfecta est parumque requiritur & sufficit; ut quantoocius dissolvatur. O quam longè abest pax nostra ab ista pace ineffabili, quæ regnat inter habitatores cœlestis Jerusalem! non solum enim uniti sunt invicem interius & exterius, sed cor cujuslibet civis hujus superioris civitatis, cuilibet illorum apertum est, & patet omnibus; nulla est diversitas opinionum, desideriorum, & intentionum; sed perfecta est cōfōrmitas, quamvis inæqualiter donis Dei gaudeant secundum proportionem nimirum meritorum suorum, incapaces nihilominus erunt vel minimæ etiam invidiæ; *non erit aliqua invidia. imparis charitatis,* ait S. Aug. tract. 37. in Joan. *quoniam regnabit in omnibus unitas charitatis.* Quod si gaudium de hoc, quod quis amet, & vicissim se tenere amari videat ab amicis Dei; tam perfectum est, quis exprimat illud gau-

dium, quòd quis videat fe infinitè amari à Deo
 fuo? quod fit objectum infinitæ illius compla-
 centiæ? & locum tam honoratum in corde
 Dei occupet? planè jure merito hic exclamare
 possumus; *nimis honorificati sunt amici tui
 Deus.* Ps 138. O! si sanctis, quibus se in hac
 vita vel parùm tantum communicat, quasi
 extra serapi se experti sunt, & præ excessu
 gaudii animo defecerunt, quale jubilum & ex-
 cessus gaudii erit in ipsis beatis? siquidem gau-
 dia spiritualia, quæ in hac vita jam gustârunt
 hoc sanctæ animæ, non nisi levis quidem prægu-
 stus sunt gaudii cœlestis, & scintillæ aliquæ,
 grandis illius amoris incendii, quo ardebunt
 in cœlo, & guttæ aliquot hujus torrentis vo-
 luptatis, quo tunc potandi sunt. Denique quod
 complementum, & apex beatitudinis ipsorum
 erit, hoc est, quod futura sit æterna & nequa-
 quam mensuram ullam à tempore accipiet.
Cujus modus æternitas. Parum est felicem ef-
 se tantum aliquo tempore; verùm felicem
 esse pro semper; æternum frui Deo; vivere in
 ipsamet vitâ Dei, consummatio & apex beatitu-
 dinis est. Judicemus seu desumamus hoc à con-
 trario. An non certum est hanc esse pœnam re-
 proborum gravissimam, & maximè afflictivam,
 quod supplicium illorum nullum finem habe-
 bit; hæc cogitatio eos dejicit in desolationem;
 & in incomprehensibilem desperationem; cui-
 liber malo, quod patiuntur, totum pondus æ-
 ternitatis adjungunt, præveniunt in cogitatio-
 ne

ae suae, & uniunt pro tempore praesenti, iam illud, quod durante tota aeternitate tormentorum patientur. Idem jam dicamus etiam de felici aeternitate, tota nobis simul & semel dabitur; quodlibet instans, quasi integra quaedam aeternitas gaudii est. Sciunt beati, quod nulli amplius vicissitudini subiecti sint, quales nos hanc experimur, & quod unicus dies aeternitatis futurus sit, post quem nulla secutura sit nox; vel potius, quod Agnus Dei futurus sit pro eis lumen indeficiens in aeternum; *in aeternum exultabunt, & habitabis in eis* Ps. 5. 12. O felicem aeternitatem! quanta bona in sinu tuo recondita habes? o Domine! *beati, qui habitant in domo tua Domine, in saecula saeculorum laudabunt te.* Ps. 83. 5. Sed quid facto opus, ut ad eam perveniamus.

PUNCTUM II. Media, quae apprehendere debemus, ut participes fiamus, beatitudinis Sanctorum sunt, ut vestigiis ipsorum insistamus, eosque imitemur. Aliud nil superest; estque hoc ipsum, quod Dominus noster in evangelio suo nos docet, ubi legimus, paupertatem, contemptum mundi, crucem, lacrymas, & patientiam viam regiam ad caelum esse. Inter Sanctos, ait S. Paulus, *alii ludibria, & verbera experti, insuper & vincula & carceres; lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt, circumierunt in melioribus, in pellibus caprinis, egeni, angustii afflicti; quibus dignus non erat mundus; in solitudinibus errantes,*

*tes, in montibus & speluncis; & in cavernis
terra, Et tu putas, pervenire aliquem posse,
ad illorum beatitudinem, vivendo delicatè,
voluptuosè, & cum hoc mundo gaudendo? quae
lis apparential lege vitas Sanctorum, & in spe-
cie, tot sanctorum sacerdotum & pastorum;
qui in eodem tecum statu & vocatione vixe-
runt, vide, quousque in perfectione evangeli-
cà pervenerint? fuere ex iis aliqui adeò chari-
tativi & rerum istarum temporalium contem-
ptores, ut nil illis in morte reliquum fuerit, eo
quod omnia in vita expenderint, quemadmo-
dum S. Aug. de quo scriptum est; *testamen-
tum nullum fecit, quia, unde faceret, pauper
Christi non habuit.* Possid. in vita S. Aug. c.
30. Fuere alii tam humiles, tam mansueti, tam
misericordes, ut universae tribulationum aquae
charitatem illorum minimè extinguere potue-
rint. Alii tam fervidi, & zelosissimi, pro salu-
te animarum exstiterè, ut ferè ignorarent,
quid sit, quietem capere, transigendo diem
in instructione aliorum, in audiendis confessi-
onibus & aliis ejusmodi operibus charitatis, no-
ctem verò in gemitibus & oratione pro con-
versione & salute peccatorum. Denique alii,
postquam Christo Jesu sudorem & laborem
suum consecrarent, denique sanguine suo Ec-
clesiam irrigarunt, emeruntque bona caelestia,
per infinita quasi mala, & supplicia, quae to-
lerarunt, prout SS. Martyres fecerunt, quor-
um per annum festa agimus, & vitam illo-
rum*

rum toties legimus. Conjice oculos tuos in
pubem hanc testium, qui æquè fragiles, ac cir-
cumdati infirmitatibus, ut nos erant, & nihi-
lominus ope divinæ gratiæ gloriôsè triumphâ-
runt, & obstacula omnia vicerunt. Ecclesia ti-
bi omnes istos hodie proponit, ut totidem in-
tercessores & advocatos tuos apud Deum
prætere illius, & eorum supplicationibus adju-
vari roga. O sancti Dei omnes honoro & reve-
reor vos; benedico communem nostrum magi-
strum & gratias eidem ago propter immen-
sam gloriam, quâ labores vestros coronavit;
fiat hoc, ut sentiam effectum protectionis ve-
stræ! vos estis in portu securitatis; misere-
mini nostri, qui adhuc in medio mari hujus mun-
di, inter mille periculosissimos scopulos jacta-
mur; impetrate nobis gratiam, ut peccatum
plusquàm mortem ipsam odiamus, illaque,
quæ jam commisimus, per veram pœnitentiam
aboleamus, ut sic vestræ gloriæ participes fi-
eri mereamur, Amen. Pro Missa, roga IJsum
authorem & consummatorem beatitudinis
Sanctorum, ut inspiret tibi ardens desiderium
pervenienti ad sanctitatem, utque in dies ma-
gis ac magis, ad hoc consequendum labores.
Quod ipsum est juxta S. Bern. ad quod nos
animare debet hodierna solemnitas; *plaudite, quod*
eorum memoriam veneramus, nostra interest,
non ipsorum; vultis scire, quantum interest no-
stræ? ego in me fateor, ex hac recordatione
sento desiderium vehementer inflammari & de-
sideri-

fratrumum triplex. S. Bern. in Festo SS. omnium serm. 5.

II. - NOVEMBRIS.

PRO COMMEMORATIONE OMNIUM
FIDELIUM DEFUNCTORUM.

Miseremini, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia, manus Domini tetigit me. Job. 19. 21.

1. Gravissimæ pœnæ, quas animæ in purgatorio sustinent.
2. Media, eas consolandi, & evitandi pœnas purgatorii.

PUNCTUM I. **D**Escendamus in spiritu in hunc horribilem carcerem, in quo iustitia divina animas has detinet, quousque integrè à peccatorum suorum reliquiis purificatæ sint. Consideremus mala illa extrema, quæ ibi tolerant. Agnoscit hæc Ecclesia, dum pro iis orando, in augustissimo Missæ sacrificio, pro iis petit locum refrigerii, lucis, & pacis. *Ipsis Domine & omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis & pacis, ut indulgeas, deprecamur.* Can, Miss. *Si refrigerio indigent, igitur in flammis detinentur, si lumine opus habent & pace, in tenebris, & perturbatione sunt. Refrigerium istud denotat pœnam sensûs: lux & pax, quibus carent, indicant præsentiam Dei, quâ carent.* O quis comprehendere valeat duplex hoc genus pœnarum

parum prorsus excessivarum! nil habemus hiò
supra terram, quod ad activitatem ignis acce-
dat, neque quis sibi ullum crudelius supplici-
um imaginari potest, & tamen ignis noster ni-
hil est in comparatione illius, quem in pur-
gatorio patiuntur, qui juxta opinionem pluri-
um theologorum idem est cum igne infernali;
insuplem. S. Thom. q. 100. a. 2. nulla alia
differentia est nisi quoad durationem; in in-
ferno sciunt damnati reprobationem suam es-
se æternam, neque unquam finiendas pœnas,
quas patiuntur; sed animæ purgatorii securæ
sunt de sua æterna salute; salvæ erunt, sed non
nisi per ignem; *gravior tamen erit ille ignis,*
ait S. Aug. in Ps. 37. n. 5. *quàm quidquid*
poteſt pati in hac vîta. Vêrum non nisi dimidi-
um hoc est, vel potius pars minima eorum, quæ
in purgatorio tolerantur; nam eheu! est iste lo-
cus ille, ubi non videtur Deus! & quis expri-
mere valeat statum illius animæ, quæ illius
fruitione privata est; quæ libera ab omni mate-
ria seu corpore ad illum tendit, tanquam ad
finem suum, tanquam ad centrum & summum
bonum suum & quidem tanto ardore, tanta ra-
piditate, & impetuositate tendit, ut in hoc
mortali corpore adhuc detenti, minimè id com-
prehendere valeamus. O quàm dolorosa est,
miseræ huic animæ hæc violentia! quàm sensi-
bilis privatio! quàm crudelis separatio ista! non
possumus id melius judicare, aut desumere,
nisi ex magnitudine ipsius Dei, qui cum sit bo-

um infinitam, per suam privationem poenam pariter infinitam causat. Iustam esse, & aliquanto tempore Deo suo se privatum videre, agnoscere separationem istam propriâ culpâ accidisse, quale, quantumque supplicium, pro miseris animabus in purgatorio! ne dubita, eas in hoc statu continud auxilium nostrum implorare, continud suspirare, imò incessanter gemitus suos miserabiles versus terram, eoquod versus cœlum, utpote cœrum pro ipsis, emitte-
tere eis permissum non sit, miseremini mei; clamant ad nos, *quia manus Domini tetigit me.* Anne ergo insensibiles sumus ad hos illarum planctus? quid? claudemus ergo viscera nostra patri, matri, amicis, qui in ultima hac necessitate constituti sunt. Si eos audire recusamus, aliud expectare non possumus, nisi etiam nos aliquando tanto tempore expectaturos auxilium, quanto illos expectare passum sumus. Hinc

PUNCTUM II. Considera media, quæ pro illorum salute, seu solatio, arripere debeamus, ut pœnas, quas patiuntur, tandem evadere valeant. Primum est, ut habeamus magnam compassionem pro his purgatorii animabus; fortasse ibi habemus; consanguineos, amicos, & personas nobis charissimas olim, an non grandis hæc est ingratitude, nullam nos habere illorum memoriam, nisi præcisè quamdiu sonat fortè campana funebris, ita, ut post sepulturam illorum, earum amplius non recordemur?

memor

memor esto, quòd quia *sancta haec & salubris est cogitatio, pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur*, prout scriptura loquitur. 2. Machab. 12. 46. nunquam eorum non memor esse debeas, in precibus, sacrificiis & bonis operibus tuis. Oportet pro iis orare, non festinanter aut cum præcipitatione, quemadmodum plures faciunt, si persolvendum sit officium defunctorum, vel alia illis servitia exhibenda; sed cum devotione & attentione, & modo tali, qui Deo placeat, & quo nos ipsi vellemus, ut pro nobis fieret, si in eorum statu essemus, nulum diem elabi permittendo, quin saltem unum *De profundis* pro iis persolvamus. 2dum, quòd nos facere convenit, quoad nos ipsos, seu pro nostra utilitate; ut pœnas purgatorii ipsimet evitare valeamus & facere, seu agere veram & sinceram pœnitentiam de nostris peccatis, & vitare etiam venialia, in quantum possumus, siquidem pœnæ purgatorii non nisi in defectum satisfactionum nostrarum infliguntur & ut nos à levibus culpis nostris purificent, quæ non nisi valde ordinariæ sunt, in hac vita. Item offerre Deo in expiationem peccatorum nostrorum afflictiones nostras, morbos & alia adversa, quæ nobis patienda occurrunt, sæpius cum quodam Dei servo ita ad Deum precando, *hic ure, hic secca modò parcas, in æternum percas*; vel cum S. Aug. *ut in hac vita purges me, & talem me reddas, cui jam emendatorio igne opus non sit. Q longè melius est, in hoc mundo purificari, quàm*

quam incidere in manus Dei viventis & vindicantis. Tempus hoc, tempus est misericordiæ, & meritorum una hora patientiæ, in malis nostris; una victoria de passionibus nostris reportata, quandoque plura peccata venialia delere & plura debita exsolvere potest, quàm mensis, imò fortè annus integer inter purgatorii flammæ, malè igitur ratiocinatur, qui pœnitenti-
am usque ad illud tempus & locum differt; summa animarum istarum pœnitudo erit, quòd in hac vita fructus dignos pœnitentiæ non egerint, quòdque modò beatitudinem suam æternam idèò retardari cernant. Sapiamus nos illorum damno, & omnem occasionem ad nostram utilitatem trahamus, quam Deus nobis immittit ad satisfaciendum justitiæ ipsius. Hanc resolutionem ad finem hujus meditationis cape, erique hæc optima præparatio ad Missam. Id ipsum etiam sentiamus cum tota Ecclesia, quæ pro miseris istis animabus precatur; & offeramus pro iis Deo victimam propitiationis. Domine Jesu, extende infinita merita passionis & mortis tuæ, usque in purgatorium, ad has miseras animas. *Pie Jesu Domine, dona eis requiem. Amen.*

IV. NOVEMBRIS

DES. CAROLO BORROMÆO, CARDINALI, ET ARCHIEPISCOPO
MEDIOLANENSI,

(Suscitabo tibi sacerdotem fidelem, qui jux-

§ Archiepiscopo Mediolanensi. 541
Cor meum, & animam meam faciet, 2. Reg. 2.

**S. CAROLUS FUIT VERE FIDELIS
SACERDOS.**

1. Erga DEum, ob zelum quem pro illius gloria habuit.
2. Erga populum suum, ob magnitudinem charitatis suæ.
3. Erga seipsum, ob rigorem pœnitentiæ.

PUNCTUM I. **G**ratias Deo agamus pro
inestimabili isto dono.

Ecclesiæ suæ collatò, in persona hujus magni, sancti Caroli, Pontificis sanè secundum cor Dei, sacerdotis fidelis & alterius Samuelis, quem Ecclesiæ suæ in summa & maxima ipsius necessitate dedit. Ad intelligendam & comprehendendum hujus doni magnitudinem aliò opus haud est, quàm ut in memoriam revocemus, quales excessus tunc inter Clericos, & per quamdam inevitabilem consequentiam, inter christianos regnaverint, quia impleta videbatur in infelici illo sæculo hæc prophetia; *§ erit sicut populus, sic sacerdos.* Isai. 24. 2. In tantum excrevit corruptio hæc in Diocesi Mediolanensi, ut sacerdotes, & pastores, qui lux mundi esse debebant, etiam prima elementa & principia religionis, & essentielles obligationes christianismi, ignoraverint, Maxima pars parochorum, haud obligatos se credebant, ut ipsi confiterentur, quia aliorum confessiones excipiebant; mores autem illorum adhuc magis corrupti, & depravati erant, quàm turpis fuerit illorum.

illorum ignorantia, & incititia. Monachi &
 Virgines Deo sacræ, aliud præter habitum su-
 um religiosum non habebant, sed excessibus
 suis dehonestabant sanctitatem professionis suæ
 vel vitam omninò sæcularem, & munda-
 nam ducebant, unò, verbò, erat desolatio pla-
 nè extrema, dum Deo placuit, dare Eccle-
 siæ suæ, alterum quendam Ambrosium, in per-
 sona S. Caroli, dignissimi sanè successoris il-
 lius, qui zelo gloriæ illius omninò ardens,
 grandia illa mala, reparare scivit, quæ igno-
 rantia & malitia in domum Dei seu Ecclesiam
 invexere. Cardinalis factus & Nepos talis
 Pontificis, à quo tenerrimè amabatur, tam fi-
 dele & indefessum Ecclesiæ exhibuit serviti-
 um, quod unquam mortalium quispiam potuit,
 dum efficaciter laboravit, & procuravit,
 ut finis Concilio Trident. imponeretur. Me-
 diolanum deinde accedens eradicare cepit spi-
 nas, & zizania, in campo & agrò isto; à di-
 vina providentiâ curæ suæ & sollicitudini com-
 misso. O quid fecit, in & pro tali Diœcesi, tunc
 temporis, adeò depravata! quot synodos, in-
 structiones, visitationes, scholarum erectio-
 nes, confraternitates, seminaria habuit, erexit
 & fundavit, ut Clerum reformaret, disciplinam
 regularem in monasteria inveheret, & purita-
 tem morum restitueret? quam pertulit illi-
 tissimus hic pastor in opere adeò glorioso in
 se suscepto? neque caro, neque sanguis, neque
 voluptates, neque honores, neque persecutiones
 gubcr-

gubernatorum violentorum, neque affasi iatus Monachorum apollatarum, & desperatorum, neque calumniarum rebellium Clericorum, neque oscitantia brachii sæcularis, contra ipsum præoccupati, quidquam valebant infringere de zelo, aut de fidelitate ipsius, quam Deo debebat adimere. Erat nimirum ille *sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsi domum, & in diebus suis corroboravit templum.* Gratias age Deo; quod magnum hunc Pontificem, tam ardenti zelo, pro gloria sua dotaverit, & suum interim cum illius zelo compara. O qualis diversitas! longè valdè abes, ut tantum sustineas, & toles ex parte hominum, quantum S. Carolus sustinuit; quænam potius est socordia, & ignavia tua? quoties ministerium tuum turpiter prodidisti: & illi defuisti? quoties, ut hominibus placeres, turpiter neglexisti commoda, & lucra Dei, & Ecclesiæ? humilia te ipsum & renova in te zelum procurandi Dei gloriam, in consideratione nempe S. Caroli, quem tibi Ecclesia ad imitandum hodie proponit. Non erat solummodo pastor, Deo suo fidelis, ob zelum, quem pro gloria illius habuit, sed iussu

PUNCTUM II. Cuius sue commissio populo fidelis erat, ob magnitudinem & extensionem charitatis sue. Pastor animarum tripliciter pascere debet suos, ait S. Bernard. Episc. 201 offerendo pro ipsis ferventes preces; pascendo illos verbo veritatis, & exemplo suo bono eos edificando. Fidelis his in omnibus,

si unquam ullus, sanctus fuit Carolus; quia omnes in sinu suo portavit, sic eos quotidie Deo commendavit, & sancta quadam importunitate ab eo petiit, ut ipsemet eos regeret, illuminaret, ac fecundos in omni genere bonorum efficeret, tempus nimis breve ipsi dies videbantur, ad orandum pro suis; etiam noctem, in oratione insumebat ad exemplum sui divini Magistri; horas integras somno, detrahebat, ut misericordiam divinam flecteret; hoc tempore coram suprema Dei maiestate provocolus illud cum Joële ingeminabat: *parce Domine, parce populo tuo, & ne des hereditatem in prædam inimicorum tuorum.* Sed quale spectaculum, quam gratum Angelis, & hominibus, videre sanctum hunc Pontificem incedere per plateas publicas Mediolani, ut publice poenitentem, nudis pedibus, sacco vestitum, fune cinctum, oculis lacrymantibus, cinere caput conspersum, crucem in manibus ferentem; corde compunctum, intercedentem pro populo horribili peste afflicto, in Diœcesi sua tam crudeliter sæviente! opposuit nempe tibi Domine clypeum ministerii sui, & oratione ipsius ad cælum usque ascendente, & penetrante, tanquam incenso, suavissimi odoris cessavit durissima plaga ista, & Angelum exterminatorem cohibuit; alterius enim Aaronis instar. *stans inter mortuos, & viventes, pro populo deprecatus est, & plaga cessavit.* Num. 16. 48. Veniamus nunc ad instructiones, & doctrin

doctrinam illius; quâ populo suo fregit panem verbi divini, sive per semetipsum, sive per suos vicarios evangelicos, quos in omnem partem ablegavit, *verbi Dei prædicationem, gravissimis licet curis occupatus nunquam intermisit*, Ecclesia in ejus officio. Non erant discursus illius eloquentia humanâ persuasivi, sed adeò utiles, & penetrantes, ut gemitus & suspiria cordibus audientium extorserint; ad sonitum & fragorem vocis illius, error & superstitio aufugit; veritas in locum illius successit; usurarii contractus suos illicitos combusserunt, impudici infami suo commercio renuntiârunt; satis fuit dicere, vel semel etiam maximis peccatoribus, etsi etiâ Ninivitis peiores, & dissolutiores fuissent, *penitentiam agite!* & hanc egerunt; satis erat dicere, quemadmodum Joân. Baptista Judæis; arbores infructuosæ, aut steriles! *facite fructus dignos penitentiae!* & allati sunt. Id verò, quod tantam verbis ipsius tribuit efficaciam, exemplum virtutum, & sanctitas vitæ ipsius fuit. Cernebant enim Episcopum, qui non nisi labores & sudores Episcopatus sibi deligit, qui vitæ activæ pastoralis sollicitudinis jungebat austeritates Anachoretarum Thebaidis; qui charitatem minimè restrictam, & limitatam habebat; qui non leves pecuniæ summas in pauperes erogabat, sed immensam, & totius cujusdam principatus; qui adeo lacte gregis sui non fuerat impinguatus, ut potius seipsum ex-

Medit pars Autum, Mm hauserit

546 *De S. Carolò Borromæo Cardinali*
hauferit, & ad extremam necessitatem rede-
gerit, quò haberet, unde alios solaretur &
nutririt; qui minimè dedignabatur visitare et-
iam pauperrimas parochias, qui catechiza-
bat ipsemet pauperrimam rusticorum plebem;
unò verbò, talem pastorem, cujus zelum nil
effugere poterat. Ah! quoties videre erat san-
ctum hunc Cardinalem, baculum in manibus
suis tenentem, peregrinari per loca horrida, &
præcipitiis plena? quoties manibus & pedibus
reptabat, ut vel vilissima tuguriola accede-
re posset, eoquòd alia via ei ad talia loca non
pateret? quoties armare debuit pedes ferreis
soleis, seu dentatis, ut montes ascendere pos-
set, quos vel ipsi veterani, & talibus assue-
ti milites horruissent? ô zelum verè pastorem!
ô charitatem prorsus heroicam! quam neque
glacies, neque nives alpium extinguere potue-
runt? condemnabit illa aliquando tot negligen-
tes & socordes Clericos. Quid ministri Do-
mini! licitum, aut permissum jam vobis sit, post
tale exemplum, manibus complicatis consiste-
re? exercere munus pastorale, quin vel modi-
cam etiam incommoditatem perferatis! an-
ne illustriori profapiâ oriundi estis: an-
ne à teneris annis, nutriti, & educati? an
plura obstacula reperitis, ac ille invenerit? quo
jure & ratione prætenditis dispensare vos ipsos,
à labore, à vestro ministerio omninò insepa-
rabili? *nunquid fratres vestri ibunt ad pu-
gnam, & vos hic sedebitis?* Num. 32. 6.
Quia

Quia verò laborando pro aliorum salute periculofum est, ne quis sui ipsius obliviscatur;

PUNCTUM III Notandum, S. Carolum non tantum fuisse sacerdotem fidelem erga Deum, & populum suum, sed etiam erga seipsum, nunquam à labore acquirendæ propriæ sanctitatis cessabat. Dantur quidam, qui servitio aliorum dediti, seipsos neglexere, & perire. Secutum se ab hoc periculo reddidit, & servavit S. Carolus per continuam praxin virtutum christianarum, maximè verò poenitentiae, humilitatis, & patientiae. Bone Deus! qualis fuit S. Caroli poenitentia! poenitentia in cilicio & disciplinis; poenitentia vigiliarum, & duræ cubationis; poenitentia laborum, & defatigationis, in continuis visitationibus suæ Diocesis; poenitentia in cibo & potu, poenitentia in vigiliis, & jejuniis. O qualia jejunia! jejunia erant tam austera, ut tandem ad finem vitae suæ, ac ultimis diebus, ad solum panem & aquam, seipsum condemnaverit, & adstrinxerit, & neque talia sibi, absque debita mensura concessit, *panem arctum, & aquam brevem*. Humilitas illius haud minor fuit, quàm poenitentia, quamvis tanta pro gloria Dei præstiterit; nil sibi attribuit; tamquam vilem terræ vermiculum se reputat, quem quis impudè pedibus calcare possit; ut servum inutilem, vel potius malum, & negligentem, qui magnâ Domini sui indulgentiâ, & gratiâ indiget. Humilitas erat in vestitu; quamvis

Mme

Archi-

Archi-Episcopus, imò Cardinalis, nunquam
 serica veste uti voluit, sed panno simplici &
 communi. Humilitas in bibliothecâ, & in re-
 liqua suppellectili domûs, humilitas in conver-
 satione; humilitas in omnibus vitæ suæ acti-
 onibus sed talis humilitas, quæ nil unquam
 vile, aut sordidum, vel imbecille admisit, nil
 unquam remisit de juribus divini sui Ma-
 gistri, ut passionibus hominum indulgeret, hu-
 militas, quæ semper invincibilis constantiâ,
 & patientiâ fuit. Patientiâ in persecutioni-
 bus, quas sustinuit; in temerario ausu & ag-
 gressione, quæ vitæ suæ insidiabantur, in
 frequentibus morbis, & in obstaculis, quæ
 sanctissimis ipsius intentionibus parabantur.
 O quale exemplum vitæ sanctæ habemus in
 sancto Carolo! ah, quàm benè nobis ob o-
 culos ponit inanitatem & imperfectionem vi-
 tæ nostræ! Magne Deus! qui hanc ardentem
 & lucentem faculam accendisti, ut tenebras
 nostras illuminaret, miserere nostri; fac, ut
 mediante hoc tam præclaro lumine, & fulgore,
 fidelius deinceps in via perfectionis, ambule-
 mus, & proficiamus. Suscita ô Domine! in
 Ecclesia tua magnum numerum talium Præ-
 latorum, & dignorum operariorum, qui spi-
 ritu S. Caroli pleni, populum tuum regant
 conformiter sanctis principiis, & salutaribus
 instructionibus, quas ille nobis reliquit; fac,
 obsecro, ut continuò ante oculos nostros nobis
 obversetur vita hujus S. Archi-Episcopi, ut
 eum

De S. Martino Episcopo Turonensi. 549
 eum pro modulo, ac infirmitate nostra sequi
 & imitari aliquatenus valeamus. Pro Missa,
 pete instanter à Christo Iesu partem aliquam
 spiritûs, & zeli S. Caroli, & si confessorius
 es, roga illum, ut possis sequi in tribunati pœ-
 nitentiæ, regulas illas, quas ipse nobis relie-
 quit; sic enim dignos reddes tuos pœniten-
 tes, ut dignè ad S. communionem accedere
 valeant, recipièsq; suo tempore, de manu
 supremi pastoris promeritam tuæ fidelitatis re-
 muneracionem; *Et cùm apparuerit princeps*
pastorum, percipietis immarcescibilem gloria
coronam. 1. Petr. 5. 4.

)()*(***)*(***)*(***)*(***)*

DE S. MARTINO EPISCOPO TURO- NENSI.

Nemo lucernam accendit, & in abscondito
ponit, neque sub modio; sed supra candelabrum,
ut, qui ingrediuntur, lumen videant. Luc.

11. 33.

S. MARTINUS VERUM LUMEN EC- CLESIAE FUIT.

1. Ob. suam abnegationem.

2. Et zelum pro salute animarum.

PUNCTUM I. *A*doremus D. N. J. C.
 verum mundi lumen, qui
 ministris suis hoc communicavit, ut populum
 suum doctrinâ & sanctitate vitæ suæ illumi-
 narent, gratias pariter agamus Deo, quòd S.
 Martinum ex illa obscuritate extraxerit, in
 qua

qua se volebat abscondere, ut supra candelabrum Ecclesiæ illum poneret, facerētque illum lucere in oculis omnium Clericorum in omnia futura sæcula. Rogemus eum pro hac gratia, ut ex illius exemplo proficere valeamus. In nullo inferior fuit sanctus hic Apostolis. Signa apostolatûs sui exhibuit in omni genere passionum, laborum, patientiæ, miraculorum, prodigiorum, & extraordinariorum effectuum divini potentie. Nos hic solummodo considerabimus, ipsius abnegationem, & contemptum omnium rerum terrenarum, quod vel maximè ad magnam nostri edificationem serviat. Primum sacrificium, quod Deus ab iis exigit, quos ad ministerium apostolicum vocat, est, renuntiare omnibus rebus, ut ipsum sequantur; non limitat hanc imitationem tantum, ad renuntiandum solummodo honoribus & divitiis hujus sæculi; sed vult illam eo usque progredi, ut quis seipsum etiam abneget, & sancto odio seipsum prosequatur. Et quidem quomodo quis commoditatibus vitæ hujus inhæreat, & bonis hujus mundi immodicè affectus, honoribusque & voluptatibus inhians; aliis efficaciter contemptum rerum visibilium & transitoriarum abnegationem sui ipsius, mortificationem sæcularium desideriorum, & amorem inspirabit? Quàm fidelis fuit S. Martinus, in obediendo huic primo, ex consiliis evangelicis! alio laud opus est, ut de hoc persuasi simus, quàm
ut

ut recordaremur, quid fecerit jam, nondum adhuc per baptismum Christo JESU incorporatus; petit quidam pauper, nudos penè, ac frigoris rigore serè tabescens, ab eo eleëmōsynam; Martinus, nil apud se habens, quæ eum consolari posset, pallium suum scidit, & cum paupere isto divisit. O admirabilem prorsus charitatem! quàm ingeniosa & prodiga est; haud miror, quòd eum Christus JESUS per semetipsum laudare voluerit, & extollere, *Martínus adhuc catechumenus hac me veste contexit.* Ulterius adhuc processit hæc ipsius renuntiatio; vix dum liber erat à militiæ jugo, statim generosum hoc animi propositum cepit, serviendi deinceps Christo in omni perfectione evangelica. Ut verò à recta via in tam periculoso negotio non deviaret, magno Hilario adhæsit expertissimo nimirum magistro, in viis Domini. Sanctus hic Prælati, agnito gratiæ thesauro, in hoc neophyto, illiusque amore captus Ecclesiæ suæ eum addicere voluit, & in diaconum consecrare, verum Deus præbere nobis voluit exemplum profundæ humilitatis, hujus servi sui, ac docere, quòd si honoribus hujus sæculi renuntiavit, tales haud quærere deinde beat in sanctuario, seu Ecclesiâ, hoc ei inspiravit, ut hanc dignitatem recusaret; protestatur igitur clamore, & lacrymis, se omninò indignum esse; totumque, quod ab eo impetrari potuit, hoc erat, quod voluerit esse

simplex

simplex exorcista, quæ functio omninò me-
 ritis ipsius minor esse videbatur. Qualis in-
 structio pro nobis, qui fortè non nisi ad of-
 ficia honoratiora in Ecclesia & dignitates as-
 piramus! fuit S. Martinus non minùs etiam
 à patria sua alienus & si adhuc semel eò pro-
 ficiscitur, minimè hoc fit, ut hæreditatem su-
 am adiret, omne aurum & argentum in ocu-
 lis ipsius aliud non erat, nisi pulvis, & lutum;
 non etiam ex motivo, ut parentibus suis ocu-
 los clauderet, didicit à Magistro suo divino,
 mortuis hoc relinquendum esse, ut sepeliant
 suos mortuos. Eò accedit, ex motivo chari-
 tatis, à qua urgebatur, ut eos à morte infi-
 delitatis eriperet, oculosque illorum admira-
 bili lumini evangelii aperiret. Estne hæc e-
 tiam nostra dispositio erga parentes nostros;
 vel consanguineos, ane nullum aliùm affe-
 ctum erga illos habemus, vel aliud lucrum non
 quærimus, nisi salutem ipsorum? Contemptus
 cæstimationis hominum erat in S. Martino ad-
 huc magis mirandus. Factus Episcopus Tu-
 ronensis contra suam voluntatem, mansit ta-
 men semper idem; id est, eodem prorsus mo-
 do alienus à sæculi fastu. Vestis, suppellex,
 mensa, omnia exteriora prædicabant in illo;
 paupertatem & humilitatem; quod verò ma-
 ximè in eo stupendum, hoc est, quod splendor
 tam raræ virtutis, & ferè innumerabilem mi-
 raculorum, quæ patrarat, nunquam oculus
 ipsius caliginem aliquam effundere, & ad su-
 perbiam

perbiam quandam movere potuerint. Omnes auxilium illius inelamant; Imperatores illum reverentur ut Angelum de cælo; quidam tyrannus mansuescit, & petitioni ipsius condescendit, & annuit, Imperatrix quædam felicem se existimabat, quod propriis manibus prandium ei parare, & mensæ ipsius servire posset, totus ferè mundum eum canonizat; ipse verò solus seipsum non aliter respicit, nisi ut peccatorem, omni contemptu dignum, sè- que ipsum instar pulveris & luti tractat, dum mori voluit in cilicio & cinere, magis ex spiritu humilitatis quàm pœnitentiæ. Væ mihi, dicebat ad discipulos suos, si aliud vobis exemplum reliquero; sed væ nobis; si ipsum non imitemur, & in nostro modo agendi & vivendi similem profundam humilitatem non exprimamus. Denique adeò propriæ vitæ suæ amans non erat, ut vel ipsi latrones, qui eum animo trucidandi in quoddam alpium transitu violenter aggressi sunt, desuper obstupuerint. Quanta pati debuit, & quàm indigna ab Arianis? unicus ipsius dolor fuit, quod plura non pateretur, neque dignus esset, pro divino magistro, sanguinem suum profundere. An non igitur jure cum Apostolis dicere ad Christum potuit; *ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te; quid ergo erit nobis?* Matth. 19. verùm an etiam nos ita loqui possumus? quid reliquimus pro Christo JESU, ut illum sequeremur, ac Dominum cordis nostri faceremus?

quid

quid sacrificavimus nos gloriæ & commodis, ac lucro ipsius? ubi est nostra renuntiatio sæculi? contemptus creaturarum, & nostri ipsius abnegatio? sique modò mori oporteret, an ne pariter ad principem hujus mundi, cum isto paupere in spiritu, dicere possemus; *quid hic adstas cruenta bestia? nihil in me funeste reperies.* Veniamus nunc ad zelum, & charitatem ipsius, vel potius videamus ipsammet charitatem in ipsius persona quasi in solio Episcopali residentem.

PUNCTUM II. Neque nobilibus, neque sapientibus hujus sæculi concedit Deus suum sacerdotium, sed iis, qui zelum habent pro gloria ipsius, & commodis illius student, hinc, antequam Christus Petro regimen suæ Ecclesiæ conferret, neque ab eo petit, utrum debitâ scientiâ instructus sit, quamvis qualitas sit valde necessaria; neque utrum sufficientes vires corporales habeat ad tolerandos gravissimos labores; sed unicè, utrum illum amaret, & quidem plus cæteris? S. Martinus charitate hac insignitus erat in gradu prorsus eminenti; erat alter Paulus, cujus spiritus commovebatur, & cor præ dolore scindebatur, dum videret errorem pro veritate regnare, & demonem, locum veri Dei occupare. Quid, & quanta non fecit ad radicibus extirpandum ab omnibus Gallis idololatriam? quot cursus, quot sudores, quot vigilias, quot noctes, in oratione & lacrymis, coram Deo fufus, transactas.

sactas numeramus, ut eum flecteret ad aper-
iendos his cæcis oculos eorum, ut vanitatem
idolorum suorum agnoscerent? quoties vitam
suam periculo exposuit, & quasi prodegit, ut
esset victima barbarorum! denique mansuetu-
do & patientia ipsius omnes quasi in agnos-
mutavit, & convertit, & taliter zelo illius be-
nedixit Deus, ut maxima illorum pars fidem
amplexa sit. Nunquam fuit pastor tam fidelis
in visitandis ovibus, & grege suo, & ad agno-
scendum facies eorum, ad pascendos illos ver-
bo vitæ, ad proscribenda scandala, ad impu-
gnandum & expugnandum peccatum, etiam
in ultimis suis recessibus, & angulis; nullus si-
mul etiam tam exactus, nec tantæ patientiæ
erga Clericos suos fuit, vit. S. Martini c. 26.
*Tantam adversus omnes injurias patientiam
assumplerat, ut, cum esset summus sacerdos,
impunè etiam ab infimis Clericis laderetur,
nec propter id eos, aut loco unquam amoverit,
aut à sua quantum in ipso fuit, charitate, re-
pulerit;* verba sunt Severi Sulpitii. Id, quod
author iste refert de Britio, in suis dialogis,
meretur sanè hic adnotari. Hic rebellis Epi-
scopo suo Clericus, talibus, tantisque injuriis
affecit illum, quales, quantasque eidem impu-
rus spiritus, a quo regebatur, inspirabat, neque
unquam cessabat, patrem adeò venerabilem ri-
sui habere. Quilibet alius indignabatur huic te-
meritati hujus filii Belial; urgebant S. Episco-
pum, ut eum è Clero suo ejiceret, arguebant
eum,

eum, nimis indiscretam esse hanc ipsius patientiam; sed ora omnium istorum conclusit sanctus, qui liliū istud ante tempus eradicari volebant, ista reponendo. *Si Christus passus est Judam, cur ego non patiar Britium*, Dial. 3. c. 20. Sicque accendit carbones ardentes super caput peccatoris istius; illiusque oratio æquē fuit efficax, ac illa S. Stephani; quemadmodum enim hac conversionem S. Pauli effecit, sic illa promeruit, ut Britius S. Martino in Episcopatu & sanctitate succederet, prout alius historicus hoc narrat, Greg. Turon. hist. L. II. Item L. 10. Verum complementum charitatis, & zeli ipsius est, quod immortalī lectulo positus in dilationem remunerationis suæ consenserit, quod ulterius pro salute fratrum suorum laborare posset, *Domine!* dicebat ad discipulos suos de suo transitu proximē secuturo, nimium contristatos, *si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem, fiat voluntas tua.* O verba omni admiratione sæculorum etiam futurorum digna! *ô virum ineffabilem, nec labore victum, nec morte vincendum, qui nec mori timuit, nec vivere recusavit* Sanè pulcherrimum lumen vita S. Martini fuit! accedamus nunc ad hoc lumen, & videamus, quid nobis desit, ut id petamus à Deo per intercessionem sancti hujus. O Pontificem verē sanctum! ô pastorem Christo plenum, & semper eidem unitum! roga, quæso, Dominum pro nobis, ut partem,

partem aliquam zeli hujus ardentissimi, quo semper animatus eras, nobis donet, ut de spiritu orationis, humilitatis, patientiæ, mansuetudinis, poenitentiae & paupertatis, in quo ad finem vitæ usque perseverasti, aliquid participemus, Pro Missa, ante oculos nobis constituamus fervorem illum, quocum S. Martinus hæc sanctissima Mysteria offerebat, quem Ecclesia his verbis nobis indicat; *dum Sacramenta offerret beatus Martinus, globus igneus apparuit super caput ejus.* Verum est, nos ad tale devotionis & pietatis miraculum, haud contingere posse, sunt hi favores tales, quibus nos; undequaue indigni sumus; sed quod nobis convenit, faciamus, ut res sanctas sanctè tractare mereamur, hoc est, ut imitemur vitam internam S. Martini, studium orationis; & perseverantiam in illa. Nulla, hora; nec momentum vitæ ipsius effluxit, quo non in opere quodam divino occupatus, vel in spiritu cum Deo conversatus sit, quidquid fecit, continua oratio fuit, *invidum ab oratione spiritum non relaxabat.* Idem etiam nos facere possumus, ad hoc etiam nos urgent sanctitas statûs nostri, & excellentia seu eminentia functionum, quæ ministerio nostro annexæ sunt. *Nos sumus lapides sanctuarii, qui apparere semper debemus in conspectu Dei* Greg. M. hom. 17. in Ev.

PRO ANNIVERSARIO DEDICATIONIS
ECCLESIAE

*Elegi & sanctificavi locum istum, ut sit no-
men meum ibi, in sempiternum, & permane-
ant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.*

2. Paralip. 7.

1. Cur festum dedicationis Ecclesiae institu-
tum sit? 2. Quomodo celebrari debeat?

PUNCTUM I. **A**nniversaria dedicationis
festivitas ex pluribus rati-
onibus instituta est, ex principales tres, quæ pro
nostra devotione sufficient! factum fuit hoc ad
excitandam gratitudinem nostram erga Deum,
quod habitare dignetur in Ecclesiis nostris, ibi
audire preces nostras, gratiis suis nos cumulare,
& beneficiis afficere, verbo suo nutrire, & sancti-
ssimo corpore velit, si gaudemus, postquam
ædificationem aliquam cepimus, si eam ad finem
feliciter perduximus, si judæi post reedificatos
muros Jerusalem, & restitutum templum, so-
lennem dedicationem celebrârunt, quo affectu
gaudii & gratitudinis, & nos celebrare debe-
mus felicissimum diem illum, quo Deus beni-
gnissimè concessit, ut domus aliqua illi ædifi-
caretur, quam suâ præsentia & gratiis imple-
ret? domus talis, quæ nobis sit locus refugii,
quod nos toties recipere possimus, quoties no-
bis placuerit, ut tutos nos reddamus contra vi-
olentiam, & assultus inimicorum nostrorum quæ
æmodum Moyses & Aaron ad tabernaculum
confugere, dum populus eos lapidare volebat?
quale

quale commodum & utilitas pro nobis, gratias propterea agamus divinæ bonitati! stupendum certè! Deum supremæ Majestatis non dedignari habitare inter nos. igitur pleni admiratione & stupore exclamemus cum Salomone; *ergo- ne credibile est, ut habitet Deus cum hominibus super terram?* 2 Paralip. 6. v. 18. 2dò Festum hoc institutum fuit, ut in memoriam nobis reducamus institutionem & foundationem Ecclesiæ universalis, & religionis seu fidei christianæ, quæ non solum successit religioni judaicæ, sed insuper destruxit in toto mundo cultum idolorum & loco illius indaxit cultum veri Dei, erigendo in locis, ubi prius erant delubra dæmonum vexillum crucis Jesu Christi. Hinc est, quòd Episcopus Ecclesiam consecrans, plures cæremonias observet, ad quas parum nos attendimus, quamvis omninò mysteriis plenæ sint. Primum, quod facit, est, quòd crucem ibi figat, tanquam grande vexillum triumphi Jesu Christi de mundo idololatæ. 2dum, quòd duodecim luminaria accendat, quæ crucem hanc illustrant, & duodecim Apostolos denotant, qui per totum orbem lumen Evangelii portârunt, ac hominibus gloriam & virtutem crucis anuntiârunt. 3tium, quòd tribus vicibus Ecclesiam circumeat, illam aquâ aspergendo benediçtâ, in memoriam annorum illorum, ubi Apostoli Confessores & Martyres absque numero, sanguine suo Ecclesiam irrigârunt, cujus templa non

nisi tempore regni Constantini fuere constructa & aperta. Renovemus hic amorem & studium, seu affectum ergo Ecclesiam; gloria illius nobis cordi sit, & rogemus Deum, ut semper magis ac magis augeat numerum christianorum & corda nostra novô zelô inflammet pro decore & sanctitate domûs suæ; *Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ.* Ps. 25. 3tia ratio institutionis hujus festi est, ut recordemur esse nos templâ Dei viva, ubi Deus habitat per grâtiâ suam. *Nescitis*, ait S. Paulus, 1. Cor. 3. 16. *quod estis templum Dei, & quod Spiritus illius habitat in vobis?* & paulô inferius; *templum Dei sanctum est, quod estis vos.* Facta est hæc consecratio, & dedicatio templi istius, per Sacramentum baptismi; corpus & anima nostra facta sunt per illud sanctuaria viventia & animata, in quibus possessionem suam cepit Spiritus S. neque permissum nobis est iis deinceps ad alium profanum finem uti. Sed ah! quàm parùm nos hucusque cognovimus sanctitatem & commoda ex consecratione ista nobis provenientia! quàm modicum respectum & reverentiam habuimus erga corpus & animam nostram! quàm jure timere debemus, ne in nos cadant minæ istæ terribiles, *si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum DEUS.* ibid. En! qualis sit intentio Ecclesiæ in & pro hac solemnitate! vide, ut huic intento te conformes! ut autem magis adhuc hoc præstes,

PUN-

PUNCTUM II. Vide, quid faciendum sit, ut festum hoc condignè celebres? primum est, ut renoves in te illum respectum, quem Ecclesiis debes. Totum, quod ibi videmus, inspirare nobis hanc reverentiam debet; fons baptismalis, ubi in vitam spiritualem fuimus regenerati; cathedrâ veritatis, ubi instruimur; tribunal pœnitentiæ, ubi à peccatis nostris absolvimur; altare sacrificii, ubi offertur victimâ reconciliationis nostræ, sacra mensa, ubi panem vitæ nutrimur, uno verbo; omnia, quæ ibi cernuntur, etiam ipsi lapides oleo sancto inuncti, tacitè nobis prædicant silentiùm, modestiam, compunctionem, & hortantur nos, ut solvamus calceamenta de pedibus nostris, id est, ut exuamus inordinata, & peccaminosa desideria; eòquòd terra hæc, in quâ stamus, terra sancta sit; *solve calceamentum de pedibus tuis, locus enim in quo stas, terra sancta est*, Exod. 3. 5. Quem interim respectum habemus Ecclesiis nostris? visitamus ne illas frequenter? libenterne in illis oramus? habemusne sollicitudinem & curam, ut debitè exornentur? impedimusne, quantum possumus, profanationes, & immodestias ibi committi solitas? utinam non ipsimet aliis malo ibi exemplo essemus! faciamus hodie divinæ Majestati satis, pro irreverentiis nostris, ibi hucusque commissis. Ignosce Domine, & condona nobis irreverentias nostras, quas in tua sancta præsentia commisimus! ah! quàm potiori jure cum Jacob, Gen. 28. 10. exclamare possum; *verè Dominus est in loco*

Medit Pars Autum. Na iſo,

isto, & ego nesciebam. expelli de domo tua
 promerui, & audire hæc verba terroris plena;
foris canes & omnis, qui amat, & facit mēi-
dacium. Apoc. 25. 15. Fac, , ò bone DEUS,
 ut ab hoc die reparem defectus meos commis-
 sos, per maiorem deinceps respectum, & de-
 votionem. *Introibo in domum tuam, & adorabo*
ad templum sanctum tuum in timore tuo, Ps. 5.
 8. Non solum introibo in templum sanctum tu-
 um cum timore reverentiali, sed unicū gāu-
 dium meum, in hac valle lacrymarum erit, si
 coram S. altari tuo cor meum effundere vā-
 leam. *Altaria tua Domine virtutum, Rex me-*
meus, & Deus meus. Ps. 83. 4. idum, quod
 nos in hac festivitate facere oportet, est, ut
 vota nostra in baptismo facta renovemus; ut
 nos de novo dedicemus, & consecremus servi-
 vitio divino, donatione perpetua, & irrevoca-
 bili; ut populum exhortemur, ad idem facien-
 dum, in memoriam iis revocando hæc verba;
lapides vivi, domus spiritualis, sacerdotium
sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabi-
les Deo per JESum Christum. 1. Petr. 2. 5.
 Dignum & iustum est, ò Domine, ut in spiritu
 sacrificii intrem in Ecclesiam tuam, & ut re-
 novem vota mea, pro salutē mea emissa. Ra-
 tum igitur habeo, ex toto corde meo, quod me
 tibi sacraverim, dum Sacramentum Baptismi,
 seu adoptionis recepi. Abrenuntio mundo, &
 Sathanæ principi illius, & omnibus illius malis
 suggestionibus; ut sic tibi Deo meo, soli inha-
 ream & sanctæ doctrinæ tuæ. Fac ò Domine,
 ut non nisi pro te, & tibi vivam, ut nonnisi pro

gloria tua laborem; ut nonnisi ad cælum aspici-
 rem; & vitæ meæ tempore in te absconditus
 sim. O JESU! ô Domine; initium solummodò
 aliquod sum creaturæ; perfice opus tuum; fac,
 ut crescat in me vita hæc supernaturalis, quâ
 in baptismo recepi; perfice illam, ut peccato
 mortuus sim. Novus Adam! forma in corde
 meo tuam divinam similitudinem, per infusio-
 nem continuam charitatis tuæ, quæ me tandè ad
 te perducatur; *infunde cordibus nostris tuamoris
 affectum, ut te in omnibus, & super omnia dili-*
gentes promissiones tuas, quæ omne desiderium
superant, consequamur. Orat. Ecclesi. 3^{ium}
 medium benè celebrandi hoc festum est, pete-
 re à Deo gratiam pro structura admirabilis tē-
 pli hujus, quod modò in terra, seu vita nostrâ
 extruitur, cujus tamen dedicatio, nonnisi in
 cælo peragetur, quando Christus JESUS, ut S.
 Paulus ait, repræsentabit Deo Patri Ecclesiâ,
 suam, puram, & absque macula, ut deinceps
 semper ei unita maneat, & occupata per totâ
 æternitatem, in consideratione & admiratione
 magnitudinis miserationum divinarum. Ad hæc
 cælestē Jerusalem dirigere debes vota, & de-
 sideria tua, prout te invitat hymnus, qui in
 hac solemnitate decantatur. *Cælestis urbs Je-*
rusalem, beata pacis visio &c. Expēde omniâ
 verba hymni hujus benè, & roga Deum pro
 gratia, ut facere valeas supra terram omnia;
 quæ ei placita sunt, ut uret, secet te, prout
 ipsi placet, modò pro æternitate tibi miseris
 cordiam suam reservet; certò de hoc persuâ-
 sus, quod ingredi non valeas hanc civitatem

sanctam, quæ pro rege suo Deum pacis habet, nisi pro hoc ædificio apteris ab architecto, per varias afflictiones, & contradictiones; *illuc introducitur omnis, qui ob Christi nomen hic in mundo premitur, tunsionibus, pressuris, expolitè lapides, suis cooptantur locis, per manus artificis disponuntur, permansurè sacris ædificiis.* O bone Deus! ah tunde me, quin clamorem meum, murmur meum, & querelas attendas, ut sic aliquando locum inveniam, & acquiram in templo tuo immortalis, & dignus efficiar intrare in tabernaculum hoc admirabile, quod manibus hominum minimè exstructum est; *introibo in locum tabernaculè admirabilis, usque ad domum Dei.* Ps. 41. 5. Pro communione vel Missa habemus exemplum, quod Ecclesia hodie nobis proponit. Verum est, quod Zachæus peccator fuerit, qui haud promeruit, cui Christus dixerit; *hodie in domo tua oportet me manere.* Sed adeò benè recepit Christum Jesum, ut sanctus deinceps evaserit, possumus etiam hoc cum S. Aug. addere, Christum jam prius in corde ipsius fuisse, antequam domum illius intraverit; *suscipitur Christus in domum, qui jam habitat in corde;* serm. alias 8. de V. apost. nunc 174. c. 4. Imitemur hanc perfectam conversionem viri istius, & desiderium ac affectum recipiendi Christum; corrigamus in hunc effectum omne illud, quod in vita nostra fuit inordinatum; studeamus deinde omni moliori modo benè communicare; sperare enim sic poterimus, Dei Filium etiam nobis idipsū dictum, quod ad hunc publicanum dixit; *Luc. 19. 9. hodie salus huic domui facta est.*

I N D E X.

MATERIARUM HUIUS PARTIS AUTUMNALIS. DOMINICA DECIMA TERTIA POST PONTECOSTEN.

DE Christo JESU. 1. *Est obiectum promissionum divinarum, & finis legis* 2. *Omnia ad ipsum referre debemus.* pag. - - 3.
FERIA SECUNDA.

De peccato originali. 1. *Status miserabilis. ad quem per peccatum Adami redacti sumus.* 2. *Superabundans bonitas Jesu Christi, qui ab illo nos reduxit.* - - 7.
FERIA TERTIA.

Clerici debent ad exemplum Jesu Christi. 1. *Prædicare ubique,* 2. *Et omnibus hominibus benefacere.* - - 12.

FERIA QUARTA

De utilitate confessionis. 1. *Remittit peccata.* 2. *Restituit merita.* 3. *Procurat gaudium & quietem bonæ conscientie.* - - 17.

FERIA QUINTA.

De gratitudine. 1. *Recogitare debemus Dei beneficia* 2. *Deo gratias pro illis agere.* 3. *Ex illis proficere.* - - 21.

De

Index.

FERIA SEXTA.

De ingratitude. 1. *Obliviscimur beneficia
orum Dei.* 2. *Ea nobis attribuimus* 3. *illis
abutimur.* - 27.

DIE SABBATHI.

Qualiter verè pœnitens post conversionem
suam vivere debeat. 1. *Lucrum & utilitatem
ex suis lapsibus trahit* 2. *Illos reparat & re-
sarcit per fervorem pœnitentia sua.* - 33.

**DOMINICÆ DECIMA QUARTA POST
PENTECOSTEN.**

De castitate. 1. *Æstimatio, quam de illa
habere debemus.* 2. *Et sollicitudo seu cura il-
lam conservandi.* - 38

FERIA SECUNDA.

De rebellionē carnis contra spiritum. 1.
Qualis sit. 2. *Quomodo nos in illa gerere de-
beamus.* - 43

FERIA TERTIA.

De passionibus. 1. *Excessus illarum.*
2. *Remedia contra hos excessus.* - 49

FERIA QUARTA.

De pluralitate beneficiorum. 1. *In quem fi-
nem fundata sint beneficia.* 2. *Utrum licitum
sit plura possidere.* - 54

FERIA QUINTA.

De avaritia. 1. *Plures clerici huic vitio
subjecti sunt.* 2. *Pauci se emendant.* - 60

FERIA SEXTA.

Quòd animum nostrum ab his terrenis ab-
strahere debeamus. 1. *Quàm hoc sit necessari-
um*

Index.

um. 2. Et quam rarum inter clericos. 65

DIE SABBATHI.

De salute animæ. 1. *Obligatio laborandi pro ea* 2. *Quomodo laborandum sit. 74*

DOMINICA DECIMA QUINTA POST PENTECOSTEN.

De vana gloria. 1. *Facile in illam labimur.* 2. *Media præservativa contra illam 77*

FERIA SECUNDA.

De altercatione & contentione. 1. *Sollicitudo talia evitandi.* 2. *Quibus mediis utendum. 81*

FERIA TERTIA.

De correctione. 1. *Quomodo fieri;* 2. *Quomodo admitti, seu accipi debeat. 85*

FERIA QUARTA.

De obligatione supportandi aliorum defectus. 1. *In quo fundatur hæc obligatio.* 2. *Examen, utrum huic nostræ obligationi satisfaciamus. 92*

FERIA QUINTA.

Reciproca obligatio clericorum & sæcularium. 1. *Clerici instruere debent populum.* 2. *Populus debet ipsis necessaria subministrare. 97*

FERIA SEXTA.

De cogitatione mortis. 1. *Quid sit hora, seu momentum mortis?* 2. *Utilitas hujus cogitationis. 102*

DIE SABBATHI.

De sanctis desideriis mortis. 1. *Optare debemus mortem, & non affligi ex ea.* 2. *Quomodo licitum sit, eam sibi optare. 108*

DO.

Index.

**DOMINICA DECIMA SEXTA POST
PENTECOSTEN.**

*Tolerantia pro Ecclesia. 1. Gloriosum erat
Paulo, pati pro ecclesia. 2. Nostra gloria esse
debet, ut illum in hoc imitemur.* - 114

FERIA SECUNDA.

*De vita interna clerico necessaria. 1. Cle-
rici debent esse homines interni & spirituales.
Plurimi tamen vivunt vitam animale[m] & car-
nalem.* - 120

FERIA TERTIA.

*De vita fidei. 1. Quanam sit vita fidei. 2.
Quam nobis sit necessaria.* - 125

FERIA QUARTA.

*De Charitate Christi erga homines. De-
bent clerici in eo esse: 1. Ut eam comprehen-
dant. 2. Et imitemur.* - 130

FERIA QUINTA.

*De invidia. 1. Nihil odiosus. 2. Nihil ta-
men communius.* - 136

FERIA SEXTA.

*De Sanctificatione festorum. 1. De modo
illa sanctificandi. 2. Media, quibus uti de-
beant clerici ad contribuendum aliquid ad hanc
sanctificationem.* - 141

DIE SABBATHI.

*De ambitione clericorum. 1. Quam pec-
caminosa sit. 2. Media eam impugnandi &
vincendi* - 146

**DOMINICA DECIMA SEPTIMA POST
PENTECOSTEN.**

De

Index.

De mediis respondendi vocationi nostræ.

1. *Applicare nos debemus ad illam benè cognoscendam.* 2. *In eaque fideliter perseverare* 152

FERIA SECUNDA.

- De patientia. 1. *In quo consistat hæc virtus.* 2. *Quales habere debeat qualitates* 158

FERIA TERTIA.

- De patientia clericis necessaria. 1. *Quantopere nobis necessaria sit hæc virtus.* 2. *Motiva illam exercendi.* 163

FERIA QUARTA.

- De ecclesia. 1. *Quàm illi obligati simus.* 2. *Quàm gratos nos illi exhibere debeamus* 169

FERIA QUINTA.

- De perfectionibus Dei. 1. *Idea, quam de iis formare possimus* 2. *Quales illæ sint, de quibus S. Paulus hic loquitur.* 176

FERIA SEXTA.

- De amore Dei. 1. *Obligatio nostra amandi Deum.* 2. *Modus, quo illum amare debemus.* 180

DIE SABBATHI,

- De amore proximi 1. *In quo sensu præceptum, de diligendo proximo, simile sit præcepto diligendi Deum.* 2. *Qualiter implendum sit.* 187

DOMINICA DECIMA OCTAVA POST
PENTECOSTEN

- De gratiarum actione. 1. *Quàm familiaris esse debeat clericis.* 2. *Qualiter exercere debeat.*

debeat.

193

FERIA SECUNDA.

De studio. 1. *Obligatio clericorum quoad studia.* 2. *Modus studendi.* 199

FERIA TERTIA.

De glorioso adventu Christi Jesu. 1. *De- bent clerici sapius de illo cogitare, & se illo occupare.* 2. *Et ad illum se preparare fide- liter correspondendo gratiæ Dei, & satisfaciendo obligationibus suis.* 205

FERIA QUARTA.

Clerici sunt advocati apud Deum. 1. *Pro talibus considerare seipsos debent.* 2. *Quid hæc epforum conditio ab iphs requirat.* 210

FERIA QUINTA.

De officio confessorii. 1. *Quàm difficile sit* 2. *Regule, ut dignè quis illud obeat, & exequatur.* 214

FERIA SEXTA.

De calumnia. 1. *Calumniis sæpe expostè sunt boni clerici.* 2. *Qualiter se gerere debeant in his circumstantiis.* 220

DIE SABBATHI.

De tepore in servitio divino, 1. *Status ani- ma tepida.* 2. *Remedia contra hoc malum.* 225

DOMINICA DECIMA NONA POST PENTECOSTEN.

De spiritu clericali. 1. *In quo consistat.* 2. *Quid facere debeamus, ut in nobis renove- tur.* 230

FERIA SECUNDA.

De

Index.

De sanctitate statûs ecclesiastici. 1. *Rationes, ex quibus obligantur clerici, ut sine sancti.* 2. *In quo consistat sanctitas ista.* 256

FERIA TERTIA.

De mendacio. 1. *Quid sit mendacium, & quomodo displiceat Deo.* 2. *Quam abhorrere ab illo debeant clerici.* 241

FERIA QUARTA.

De ira. 1. *Datur ira laudabilis, quæ clericis convenit.* 2. *Datur alia peccaminosa, quam evitare debent.* 248

FERIA QUINTA.

De veste nuptiali. 1. *Quid sit?* 2. *Pauci clerici illam habent.* 252

FERIA SEXTA.

De inferno. *Damnatus est infelix:* 1. *Quia privatus omni bono.* 2. *Gravatus omni malo.* 3. *Æternum punitus.* 258

DIE SABBATHI.

De parvo numero electorum clericorum. 1. *Pauci ex clericis salvabuntur.* 2. *Rationes, quas afferunt SS. DD.* 265

DOMINICA VIGESIMA POST
PENTECOSTEN.

De prudentia. 1. *Qualis sit, & quam necessaria iis, qui pro salute animarum laborant.* 1. *Ubi in specie exercenda sit.* 269

FERIA SECUNDA.

Clerici semper occupati esse debent, ut faciant. 1. *Quod Deo:* 2. *Quod proximo:* 3. *Quod sibi ipsis debent.* 278

FERIA

Index.

FERIA TERTIA.

De præventionē, seu præoccupationē. 1. Quam magna mala causet. 2. Media contra illam. 283

FERIA QUARTA.

De ebrietate. 1. Quam indignum sit clerico hoc vitium. 2. Quos excessus post se trahat. 288

FERIA QUINTA.

De recitatione Ereviarii. 1. Fieri debet tum reverentiā. 2. Antentique. 3. Et devotione. 294

FERIA SEXTA.

De bono usu morborum. 1. Oportet eos acceptare à Deo cum submissione. 2. Et dolores illorum perferre in spiritu penitentiā. 301

DIE SABBATHI.

Obligatio patrisfamilias erga suos domesticos. 1. Quoad temporalia. 2. Et spiritualia 307

DOMINICA VIGESIMA PRIMA POST PENTECOSTEN.

De pugna spiritali. 1. Vita nostra continua est pugna. 2. Dehemus proinde continuò invocare auxilium Dei. 313

FERIA SECUNDA

De inimicis nostris, contra quos pugnare debemus. 1. Quinam sint. 2. Quem ordinem in hac pugna servare debeamus. 319

FERIA TERTIA.

De armis contra inimicos salutis nostræ necessariis; principalia sunt: 1. Scutum fidei. 2. Et gladius verbi divini. 325

De

Index.

FERIA QUARTA.

- De peccato habituati. 1. *Effectus illius.*
2. *Remedia contra illud.* . . . 329

FERIA QUINTA.

- De Processibus. 1. *Quantum ab illis ab-*
horrerere debeant clerici. 2. *Rationes, quare*
evitari debeant. . . . 335

FERIA SEXTA.

- Finis processibus imponendus. 1. *præcipue*
pastores laborare debent, ut finis processibus
imponatur. 2. *Qualem modum seu regulas*
circa hoc observare debeant . . . 342

DIE SABBATHI.

- De odio & inimicitiiis. 1. *Quamprimum iis*
resistere debemus. 2. *Et causas seu occasiones*
rescindere. . . . 346

**DOMINICA VIGESIMA SECUNDA
POST PENTECOSTEN.**

- De perseverantia, 1. *Maximum est ex*
Dei donis. 2. *Quid facere oporteat ad illud*
obtinendum. . . . 352

FERIA SECUNDA.

- De zelo S. Pauli pro salute Philippensum.
1. *Erat zelus ardens, prudens & gratuitus.* 2.
Zelus clericorum has easdem qualitates habere
debet. . . . 357

FERIA TERTIA

- De Phariseis & Christo. 1. *Malitia Pha-*
risæorum 2. *Prudentia Christi.* 3. *confusio*
inimicorum suorum. . . . 368

FERIA QUARTA.

Quæ

Index

Qualitates viro apostolico necessariae. 1. *Debet esse sincerus.* 2. *Docere sanam doctrinam.* 3. *Et esse constans.* . . . 368

FERIA QUINTA.

De hypocrisi. 1. *Quam odiosum Deo.* 2. *Et saluti perniciosum sit hoc crimen.* . . . 374

FERIA SEXTA.

De hypocrisis. 1. *Quantum noceant ecclesia hypocrita clerici.* 2. *Obligatio vitandi illos.* . . . 380

DIE SABBATHI.

De clericis propriis lucris intentis. *Quales sunt:* 1. *Sunt ministri temerarii, qui contra voluntatem Domini sui agunt.* 2. *Ministri inutiles, qui inepti sunt ad functiones status sui.* 3. *Ministri scandalosi, qui ministerium suum inhonorant.* . . . 386

**DOMINICA VIGESIMA TERTIA
POST PENTECOSTEN**

De bono exemplo clericorum. 1. *Debent instar S. Pauli aliis servire pro exemplari.* 2. *Media ad hoc necessaria.* . . . 393

FERIA SECUNDA.

De conversatione cum bonis clericis. 1. *Quam necessarium sit frequenter conversari cum talibus.* 2. *Et quam utile.* . . . 393

FERIA TERTIA.

Dux sortes clericorum, qui inimici crucis Christi sunt. 1. *Qui passionibus hominum blandiuntur & adulantur.* 2. *Et qui ipsi vitam mollem & delitiosam ducunt.* . . . 403

Index.

FERIA QUARTA.

De abnegatione animae virae praesentis. 1. Debemus ab hac vita amorem nostrum abstrahere, & desiderare esse cum Christo. 2. Unde veniat, quod tam parum cum illo uniri optemus. 410

FERIA QUINTA.

De morte iustorum. 1. Nil eos affligit de praeterito. 2. Omnia in futurum consolantur. 415

FERIA SESTA.

De impudicitia. 1. Quam contrarium sit hoc vitium sanctitati status nostri. 2. Qualem poenitentiam agere debeat clericus, si post ordinationem suam in illud lapsus sit. 421

DIE SABBATHI.

De irrisionibus. 1. Quam peccaminosus sint. 2. Et quam indignus clericis. 428

**DOMINICA VIGESIMA QUARTA
POST PENTECOSTEN.**

De oratione continua clericorum. 1. Nunquam cessare debent ab oratione pro populo. 2. Omnes illorum functiones sunt occasio renovandi preces suas. 433

FERIA SECUNDA.

Media proficiendi in perfectione. 1. Bene agnoscere statum & obligationes suas, 2. Sapientius se desuper reflectere. 3. Venire ad ipsam praxin. 439

FERIA TERTIA.

De beneficio redemptionis. Debet nos excitare

Index.

*excitare. 1. Ad gratitudinem erga Deum. 2. Et
zelum nostrum pro salute animarum. 446*

FERIA QUARTA.

*De vita scandalosa perversorum clericorum.
1. Abominatio est coram Deo. 2. Et desolatio
quadam pro ecclesia. 450*

FERIA QUINTA.

*De fuga occasionum. 1. Debemus illas fugere:
2. Quamprimum advertitur periculum. 3.
Non debemus subsistere in ista fuga, nec
reverti. 456*

FERIA SEXTA:

*Qualiter nos gerere debeamus in tempore
scandali vel persecutionis. 1. Humiliare nos
debemus coram Deo. 2. Orare pro ecclesia. 3.
Illius doctrina inhaerere. 462*

DIE SABBATHI.

*De devino iudicio. Clerici illud præ aliis
debent timere: 1. Propter excellentiam status
sui. 2. Propter singulares & speciales à Deo
acceptas gratias. 3. Propter obligationes suas,
quæ ipsis ratione status sui incumbunt 469*

ADDITIO MEDITATIONUM.

PRO FESTO NATIVITATIS B.V.

MARIÆ.

*De devotione erga B. V. Mariam. 1. Quàm
obligati sint clerici ad hanc devotionem. 2. In
quo consistat? 478*

PRO FESTO S. MATHÆI.

*1. Vocatio S. Mathæi. 2. Quàm fideliter
huic suæ vocationi responderit. 485*

PRO

Index.

**PRO FESTO S. MICHAELIS & SS.
ANGELIS CUSTODIBUS.**

De devotione erga SS. Angelos Custodes.

1. Obligatio nostra ergo illos. 2. Quam illis
gratitudinem debeamus. 492

**PRO FESTO S. FRANCISCI ASSISI-
NATIS. PATRIARCHÆ FRATRUM
MINORUM.**

1. S. Franciscus crucifixus erat cum Christo;
ob virtutes; in quibus eum imitatus est. 2.
Vita christiani, maximè verò ministri ecclesiæ,
debet esse continua quædam crucifixio. 498

PRO FESTO S. THRESIÆ.

1. Invenit Theresia Jesum in iis, quæ
passa est. 2. Possedit illum in oratione seu con-
templatione. 3. Introduxit illum in Ordinem.
quem reformavit 506

**PRO FESTO S. LUCÆ EVANGE-
LISTÆ.**

De qualitatibus viri evangelici, in quatuor
istis animalibus præfiguratis. 1. Cur sancti
evangelistæ præfigurati fuerint per hæc my-
steriosa animalia 2. Quomodo S. Lucas huic
significationi satisfecerit 3. Quid nos facere
oporteat, ut eum imitemur. 514

**PRO FESTO SS. SIMONIS & JUDÆ
APOSTOLIS.**

De charitate viro apostolico necessaria.
Debet esse: 1. Proprii lucri minimè amans. 2.
Generosa, & 3. Patiens. 521

PRO FESTO SANCTORUM OMNIUM.

1. Idea,

Index.

1. *Idea, quàm nobis formare possumus de beatitudine sanctorum.* 2. *Media perveniendi ad hanc beatitudinem.* 528

**PRO COMMEMORATIONE OMNIUM
FIDELIUM DEFUNCTORUM.**

1. *Gravissimæ pene, quas animæ in purgatorio sustinent.* 2. *Media eas consolandi & evitandi pænas purgatorii.* 436

**DE S. CAROLO BOROMÆO, CARDI-
NALI & EPISCOPO MEDIOLA-
NENSI.**

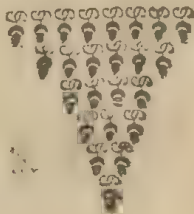
S. Carolus fuit verè fidelis sacerdos. 1. *Erga Deum ob zelum, quem pro illius gloria habuit.* 2. *Erga populum suum, ob magnitudinem charitatis suæ.* 3. *Erga seipsum, ob rigorem penitentiae.* 540

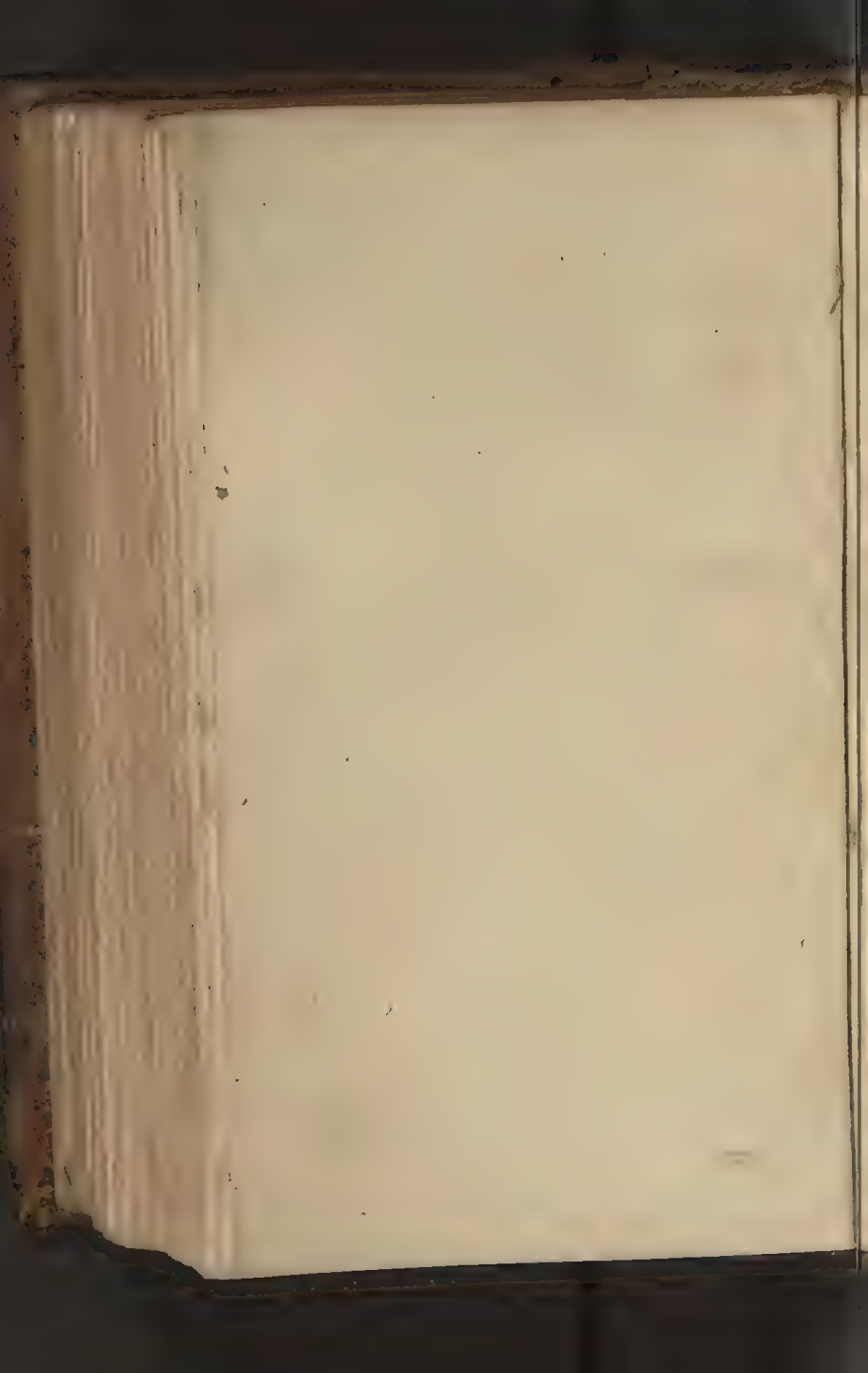
**DE S. MARTINO, EPISCOPO
TURONENSI.**

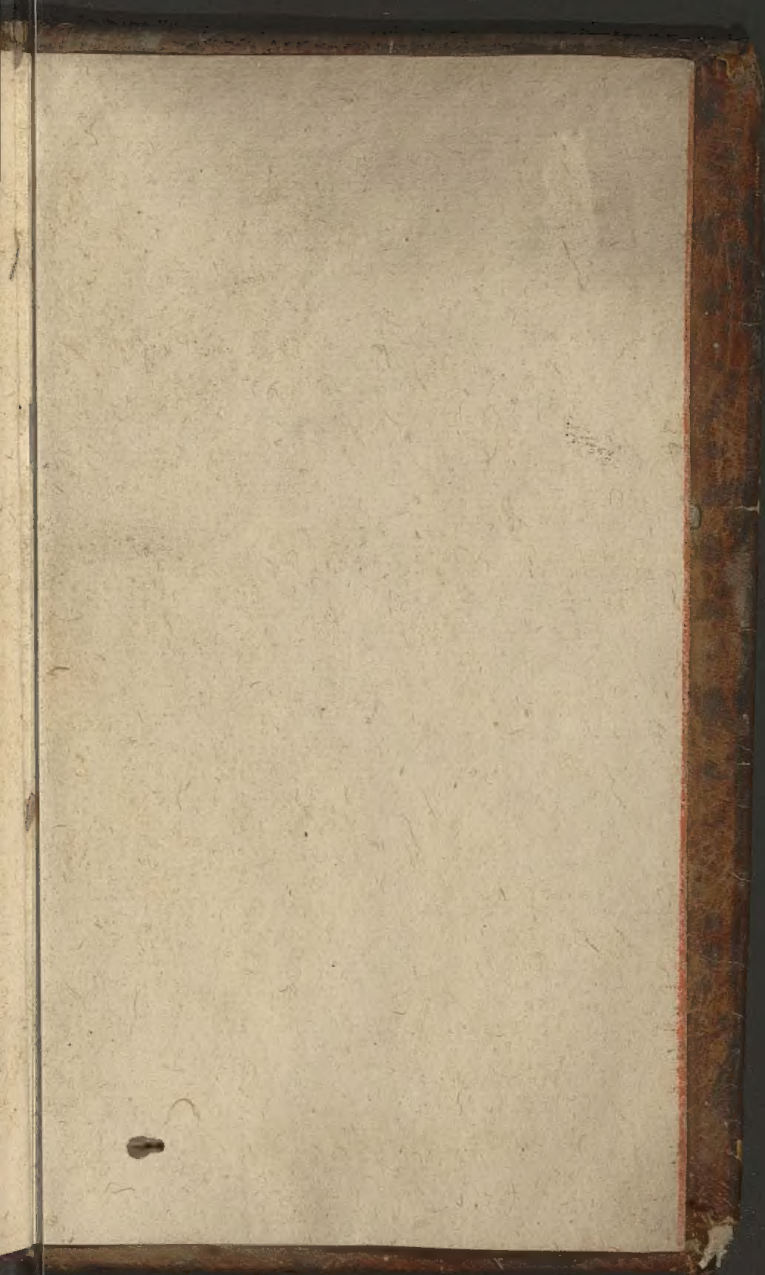
S. Martinus verum lumen ecclesiæ fuit. 1. *Ob suam abnegationem.* 2. *Et zelum pro salute animarum.* 549

**PRO ANNIVERSARIO DEDICA-
TIONIS ECCLESIAE.**

1. *Cur festum Dedicationis Ecclesiæ institutum sit.* 2. *Quomodo celebrari debeat.* 552

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025432

